Treaty Series

Treaties and international agreements

registered

or filed and recorded

with the Secretariat of the United Nations

VOLUME 1594 **1991** **I. Nos. 27900-27929**
II. No. 1052

Recueil des Traités

Traités et accords internationaux

enregistrés

ou classés et inscrits au répertoire

au Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies

UNITED NATIONS • NATIONS UNIES

كيفية الحصول على منشورات الأمم المتحدة

يمكن الحصول على منشورات الأمم المتحدة من المكتبات ودور التوزيع في جميع أنحاء العالم . استعلم عنها من المكتبة التي تتعامل معها أو اكتب إلى : الأمم المتحدة ، قسم البيع في نيويورك أو في جنيف .

如何购取联合国出版物

联合国出版物在全世界各地的书店和经售处均有发售。请向书店询问或写信到纽约或日内瓦的联合国销售组。

HOW TO OBTAIN UNITED NATIONS PUBLICATIONS

United Nations publications may be obtained from bookstores and distributors throughout the world. Consult your bookstore or write to: United Nations, Sales Section, New York or Geneva.

COMMENT SE PROCURER LES PUBLICATIONS DES NATIONS UNIES

Les publications des Nations Unies sont en vente dans les librairies et les agences dépositaires du monde entier. Informez-vous auprès de votre libraire ou adressez-vous à : Nations Unies, Section des ventes, New York ou Genève.

КАК ПОЛУЧИТЬ ИЗДАНИЯ ОРГАНИЗАЦИИ ОБЪЕДИНЕННЫХ НАЦИЙ

Издания Организации Объединенных Наций можно купить в книжных магазинах и агентствах во всех районах мира. Наводите справки об изданиях в вашем книжном магазине или пишите по адресу: Организация Объединенных Наций, Секция по продаже изданий, Нью-Йорк или Женева.

COMO CONSEGUIR PUBLICACIONES DE LAS NACIONES UNIDAS

Las publicaciones de las Naciones Unidas están en venta en librerías y casas distribuidoras en todas partes del mundo. Consulte a su librero o diríjase a: Naciones Unidas, Sección de Ventas, Nueva York o Ginebra.

Printed in U.S.A. ISSN 0379-8267 96-93031—August 1998—1,500

UNITED

NATIONS

TREATY

SERIES

Volume 1594

1991

I. Nos.
27900-27929

II. No.
1052

RECUEIL

DES

TRAITÉS

NATIONS

UNIES

Treaty Series

Treaties and international agreements
registered
or filed and recorded
with the Secretariat of the United Nations

Recueil des Traités

Traités et accords internationaux
enregistrés
ou classés et inscrits au répertoire
au Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies

Copyright © United Nations 1998
All rights reserved
Manufactured in the United States of America

Copyright © Nations Unies 1998
Tous droits réservés
Imprimé aux Etats-Unis d'Amérique

Treaty Series

Treaties and international agreements
registered
or filed and recorded
with the Secretariat of the United Nations

VOLUME 1594

Recueil des Traités

Traités et accords internationaux
enregistrés
ou classés et inscrits au répertoire
au Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies

United Nations • Nations Unies

New York, 1998

Treaties and international agreements registered or filed and recorded with the Secretariat of the United Nations

VOLUME 1594 **1991** **I. Nos. 27900-27929**
II. No. 1052

TABLE OF CONTENTS

I

Treaties and international agreements registered from 15 February 1991 to 21 February 1991

Page

No. 27900. International Fund for Agricultural Development and Cameroon:

Loan Agreement—*Livestock Sector Development Project* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Rome on 28 February 1989 3

No. 27901. International Fund for Agricultural Development and Bangladesh:

Loan Agreement—*Oxbow Lakes Small Scale Fishermen Project* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Rome on 5 April 1989..... 5

No. 27902. International Fund for Agricultural Development and Bangladesh:

Loan Agreement—*Grameen Bank Phase III Project* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Rome on 11 September 1989..... 7

No. 27903. International Fund for Agricultural Development and Dominican Republic:

Loan Agreement—*South-West Region Smallholder Project* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Rome on 23 May 1989..... 9

No. 27904. International Fund for Agricultural Development and Kenya:

Loan Agreement—*Kwale and Kilifi District Development Project* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Rome on 24 May 1989..... 11

Traités et accords internationaux enregistrés ou classés et inscrits au répertoire au Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies

VOLUME 1594 **1991** **I. Nos 27900-27929**
II. No 1052

TABLE DES MATIÈRES

I

Traités et accords internationaux enregistrés du 15 février 1991 au 21 février 1991

Pages

No 27900. Fonds international de développement agricole et Cameroun :

Accord de prêt — *Projet de développement du secteur de l'élevage* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Rome le 28 février 1989..... 3

No 27901. Fonds international de développement agricole et Bangladesh :

Accord de prêt — *Projet relatif à la pêche artisanale dans le lac Oxbow* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Rome le 5 avril 1989..... 5

No 27902. Fonds international de développement agricole et Bangladesh :

Accord de prêt — *Projet relatif à la Banque Grameen — Phase III* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Rome le 11 septembre 1989..... 7

No 27903. Fonds international de développement agricole et République dominicaine :

Accord de prêt — *Projet relatif aux petites exploitations agricoles de la région du sud-ouest* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Rome le 23 mai 1989 9

No 27904. Fonds international de développement agricole et Kenya :

Accord de prêt — *Projet de développement dans les districts de Kwale et de Kilifi* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Rome le 24 mai 1989..... 11

Page

No. 27905. International Fund for Agricultural Development and India:

Loan Agreement—*Tamil Nadu Women's Development Project* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Rome on 30 May 1989 13

No. 27906. International Fund for Agricultural Development and Togo:

Loan Agreement—*Small Ruminants Breeding Development Project* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Rome on 21 June 1989 15

No. 27907. International Fund for Agricultural Development and Turkey:

Loan Agreement—*Bingôl-Mus Rural Development Project* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Ankara on 12 October 1989..... 17

No. 27908. International Fund for Agricultural Development and Finland:

Arrangement for the financing of studies and short-term technical assistance activities (with annex). Signed at Rome on 31 October 1989 19

No. 27909. International Fund for Agricultural Development and Zimbabwe:

Loan Agreement—*Agricultural Credit and Export Promotion Project* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Rome on 24 January 1990... 21

No. 27910. International Fund for Agricultural Development and Gambia:

Loan Agreement—*Small-Scale Water Control Project* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Rome on 25 January 1990 23

No. 27911. International Fund for Agricultural Development and Maldives:

Loan Agreement—*Atolls Credit and Development Banking Project* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Rome on 25 January 1990... 25

No. 27912. International Fund for Agricultural Development and Central African Republic:

Loan Agreement—*Bouca Rural Development Projects* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Rome on 15 February 1990..... 27

Pages

Nº 27905. Fonds international de développement agricole et Inde :

Accord de prêt — *Projet pour l'amélioration de la condition des femmes de Tamil Nadu* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Rome le 30 mai 1989 13

Nº 27906. Fonds international de développement agricole et Togo :

Accord de prêt — *Projet de développement de l'élevage des petits ruminants* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Rome le 21 juin 1989 15

Nº 27907. Fonds international de développement agricole et Turquie :

Accord de prêt — *Projet de développement rural à Bingôl-Mus* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Ankara le 12 octobre 1989 17

Nº 27908. Fonds international de développement agricole et Finlande :

Arrangement pour le financement d'études et d'activité d'assistance technique de courte durée (avec annexe). Signé à Rome le 31 octobre 1989..... 19

Nº 27909. Fonds international de développement agricole et Zimbabwe :

Accord de prêt — *Projet relatif au crédit agricole et à la promotion des exportations* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Rome le 24 janvier 1990 21

Nº 27910. Fonds international de développement agricole et Gambie :

Accord de prêt — *Projet pour le contrôle de l'utilisation de ressources en eau de faible importance* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Rome le 25 janvier 1990 23

Nº 27911. Fonds international de développement agricole et Maldives :

Accord de prêt — *Projet de crédits aux habitants des atolls par l'intermédiaire de banques de développement* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Rome le 25 janvier 1990..... 25

Nº 27912. Fonds international de développement agricole et République centrafricaine :

Accord de prêt — *Projet de développement rural de Bouca* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Rome le 15 février 1990..... 27

Page

No. 27913. International Fund for Agricultural Development and United Republic of Tanzania:

Loan Agreement—*Smallholder Development Project for Marginal Areas* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Rome on 23 March 1990 29

No. 27914. International Fund for Agricultural Development and Mauritania:

Loan Agreement—*Agricultural Rehabilitation Programme II* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Nouakchott on 10 April 1990 31

No. 27915. International Fund for Agricultural Development and Somalia:

Grant Agreement—*Bay Region Agricultural Development Project—Phase II* (with schedule and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Rome on 25 April 1990 33

No. 27916. International Fund for Agricultural Development and Somalia:

Loan Agreement—*Bay Region Agricultural Development Project—Phase II* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Rome on 25 April 1990 35

No. 27917. International Fund for Agricultural Development and Indonesia:

Loan Agreement—*East Java Rainfed Agriculture Project* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Rome on 26 June 1990 37

No. 27918. Brazil and Canada:

Exchange of notes constituting an agreement covering a technical cooperation project to respond to the training and technical assistance needs of Brazilian institutions working to improve public and private sector productivity, mainly in Northeast Brazil. Brasília, 21 December 1990 39

No. 27919. Brazil and Canada:

Exchange of notes constituting an agreement covering a technical cooperation project to help improve productivity and output in the food processing industries in Northeast Brazil (with annex). Brasília, 21 December 1990 65

No. 27920. Brazil and Canada:

Exchange of notes constituting an agreement covering a technical cooperation project to help improve productivity and output in the chemical process industries in Northeast Brazil (with annex). Brasília, 21 December 1990 97

Pages

Nº 27913. Fonds international de développement agricole et République-Unie de Tanzanie :

Accord de prêt — *Projet pour le développement des petites exploitations dans les zones agricoles marginales* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Rome le 23 mars 1990 29

Nº 27914. Fonds international de développement agricole et Mauritanie :

Accord de prêt — *Programme II de redressement agricole* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Nouakchott le 10 avril 1990 31

Nº 27915. Fonds international de développement agricole et Somalie :

Accord de don — *Projet relatif au développement agricole dans la région du Golfe — Phase II* (avec annexe et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Rome le 25 avril 1990 33

Nº 27916. Fonds international de développement agricole et Somalie :

Accord de prêt — *Projet relatif au développement agricole dans la région du Golfe — Phase II* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Rome le 25 avril 1990 35

Nº 27917. Fonds international de développement agricole et Indonésie :

Accord de prêt — *Projet pour l'agriculture pluviale de Java oriental* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Rome le 26 juin 1990..... 37

Nº 27918. Brésil et Canada :

Échange de notes constituant un accord relatif à un projet visant à répondre aux besoins de formation et d'assistance technique des organismes brésiliens qui se consacrent à l'amélioration de la productivité des secteurs public et privé, surtout dans le nord-est du Brésil. Brasília, 21 décembre 1990 39

Nº 27919. Brésil et Canada :

Échange de notes constituant un accord relatif à un projet de coopération technique visant à améliorer la productivité et le rendement des industries alimentaires dans le nord-est du Brésil (avec annexe). Brasília, 21 décembre 1990.... 65

Nº 27920. Brésil et Canada :

Échange de notes constituant un accord relatif à un projet de coopération technique visant à améliorer la productivité et le rendement des industries chimiques dans le nord-est du Brésil (avec annexe). Brasília, 21 décembre 1990..... 97

Page

No. 27921. Brazil and Germany:

Exchange of notes constituting an agreement on the project "Audiovisual aids for rural extension services (EMBRATER)". Brasília, 27 December 1990 131

No. 27922. Brazil and Germany:

Exchange of notes constituting an agreement on the project "Planning of small-scale fisheries/IBAMA". Brasília, 27 December 1990 141

No. 27923. Brazil and Germany:

Exchange of notes constituting an agreement on the "Pesticide Testing" project. Brasília, 27 December 1990 167

No. 27924. Brazil and Germany:

Exchange of notes constituting an agreement on the project "Training of Forest Technicians of the President Costa e Silva High School at Irati". Brasília, 27 December 1990 191

No. 27925. Brazil and Uruguay:

Agreement on wheat supply. Signed at Brasília on 8 January 1991 211

No. 27926. United Nations Industrial Development Organization and Togo:

Basic Cooperation Agreement. Signed at Vienna on 26 November 1990 219

No. 27927. Israel and Spain:

Convention for the mutual recognition and enforcement of judgments in civil and commercial matters. Signed at Jerusalem on 30 May 1989 255

No. 27928. Israel and Hungary:

Agreement on cooperation in the field of health. Signed at Budapest on 23 November 1989 279

No. 27929. Finland, Denmark, Iceland, Norway and Sweden:

Agreement for the avoidance of double taxation with respect to taxes on income and on capital (with protocol). Signed at Helsinki on 18 February 1987 287

Pages

Nº 27921. Brésil et Allemagne :

Échange de notes constituant un accord relatif au projet « Moyens audio-visuels de formation rurale (EMBRATER) ». Brasília, 27 décembre 1990 131

Nº 27922. Brésil et Allemagne :

Échange de notes constituant un accord relatif au projet « Planification de la pêche artisanale/IBAMA ». Brasília, 27 décembre 1990 141

Nº 27923. Brésil et Allemagne :

Échange de notes constituant un accord relatif au projet « Contrôle des produits phytosanitaires ». Brasília, 27 décembre 1990..... 167

Nº 27924. Brésil et Allemagne :

Échange de notes constituant un accord relatif au projet « Formation de techniciens forestiers au collège Président Costa e Silva de Irati ». Brasília, 27 décembre 1990..... 191

Nº 27925. Brésil et Uruguay :

Accord concernant la fourniture de blé. Signé à Brasília le 8 janvier 1991 211

Nº 27926. Organisation des Nations Unies pour le développement industriel et Togo :

Accord de base type en matière de coopération. Signé à Vienne le 26 novembre 1990..... 219

Nº 27927. Israël et Espagne :

Accord relatif à la reconnaissance et à l'exécution réciproque des décisions judiciaires en matière civile et commerciale. Signé à Jérusalem le 30 mai 1989..... 255

Nº 27928. Israël et Hongrie :

Accord relatif à la coopération dans le domaine de la santé. Signé à Budapest le 23 novembre 1989 279

Nº 27929. Finlande, Danemark, Islande, Norvège et Suède :

Convention tendant à éviter la double imposition en matière d'impôts sur le revenu et d'impôts sur la fortune (avec protocole). Signée à Helsinki le 18 février 1987..... 287

Page

II

Treaties and international agreements filed and recorded from 15 February 1991 to 21 February 1991

No. 1052. United Nations Industrial Development Organization and International Trade Centre (United Nations Conference on Trade and Development/General Agreement on Tariffs and Trade):

Memorandum of understanding concerning cooperation (with annex). Signed at Geneva on 28 September 1990, and at Vienna on 30 October 1990 473

ANNEX A. *Ratifications, accessions, subsequent agreements, etc., concerning treaties and international agreements registered with the Secretariat of the United Nations*

No. 7312. Optional Protocol to the Vienna Convention on Diplomatic Relations, concerning the Compulsory Settlement of Disputes. Done at Vienna on 18 April 1961:

Accession by Kuwait 482

No. 22869. Convention between Finland, Denmark, Iceland, Norway and Sweden for the avoidance of double taxation with respect to taxes on income and on capital. Signed at Helsinki on 22 March 1983:

Termination *(Note by the Secretariat)* 483

No. 27531. Convention on the rights of the child. Adopted by the General Assembly of the United Nations on 20 November 1989:

Ratification by the Bahamas 484

Pages

II

Traités et accords internationaux classés et inscrits au répertoire du 15 février 1991 au 21 février 1991

Nº 1052. Organisation des Nations Unies pour le développement industriel et Centre du Commerce international (Organisation des Nations Unies (Conférence des Nations Unies sur le commerce et le développement/Accord général sur les tarifs douaniers et le commerce) :

Mémorandum d'accord relatif à la coopération (avec annexe). Signé à Genève le 28 septembre 1990, et à Vienne le 30 octobre 1990 473

ANNEXE A. *Ratifications, adhésions, accords ultérieurs, etc., concernant des traités et accords internationaux enregistrés au Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies*

Nº 7312. Protocole de signature facultative à la Convention de Vienne sur les relations diplomatiques, concernant le règlement obligatoire des différends. Fait à Vienne le 18 avril 1961 :

Adhésion du Koweït 482

Nº 22869. Convention entre la Finlande, le Danemark, l'Islande, la Norvège, et la Suède tendant à éviter la double imposition en matière d'impôts sur le revenu et d'impôts sur la fortune. Signée à Helsinki le 22 mars 1983 :

Abrogation *(Note du Secrétariat)* 483

Nº 27531. Convention relative aux droits de l'enfant. Adoptée par l'Assemblée générale des Nations Unies le 20 novembre 1989 :

Ratification des Bahamas 484

NOTE BY THE SECRETARIAT

Under Article 102 of the Charter of the United Nations every treaty and every international agreement entered into by any Member of the United Nations after the coming into force of the Charter shall, as soon as possible, be registered with the Secretariat and published by it. Furthermore, no party to a treaty or international agreement subject to registration which has not been registered may invoke that treaty or agreement before any organ of the United Nations. The General Assembly, by resolution 97 (I), established regulations to give effect to Article 102 of the Charter (see text of the regulations, vol. 859, p. VIII).

The terms "treaty" and "international agreement" have not been defined either in the Charter or in the regulations, and the Secretariat follows the principle that it acts in accordance with the position of the Member State submitting an instrument for registration that so far as that party is concerned the instrument is a treaty or an international agreement within the meaning of Article 102. Registration of an instrument submitted by a Member State, therefore, does not imply a judgement by the Secretariat on the nature of the instrument, the status of a party or any similar question. It is the understanding of the Secretariat that its action does not confer on the instrument the status of a treaty or an international agreement if it does not already have that status and does not confer on a party a status which it would not otherwise have.

*
* *

Unless otherwise indicated, the translations of the original texts of treaties, etc., published in this *Series* have been made by the Secretariat of the United Nations.

NOTE DU SECRÉTARIAT

Aux termes de l'Article 102 de la Charte des Nations Unies, tout traité ou accord international conclu par un Membre des Nations Unies après l'entrée en vigueur de la Charte sera, le plus tôt possible, enregistré au Secrétariat et publié par lui. De plus, aucune partie à un traité ou accord international qui aurait dû être enregistré mais ne l'a pas été ne pourra invoquer ledit traité ou accord devant un organe des Nations Unies. Par sa résolution 97 (I), l'Assemblée générale a adopté un règlement destiné à mettre en application l'Article 102 de la Charte (voir texte du règlement, vol. 859, p. IX).

Le terme « traité » et l'expression « accord international » n'ont été définis ni dans la Charte ni dans le règlement, et le Secrétariat a pris comme principe de s'en tenir à la position adoptée à cet égard par l'Etat Membre qui a présenté l'instrument à l'enregistrement, à savoir que pour autant qu'il s'agit de cet Etat comme partie contractante l'instrument constitue un traité ou un accord international au sens de l'Article 102. Il s'ensuit que l'enregistrement d'un instrument présenté par un Etat Membre n'implique, de la part du Secrétariat, aucun jugement sur la nature de l'instrument, le statut d'une partie ou toute autre question similaire. Le Secrétariat considère donc que les actes qu'il pourrait être amené à accomplir ne confèrent pas à un instrument la qualité de « traité » ou d'« accord international » si cet instrument n'a pas déjà cette qualité, et qu'ils ne confèrent pas à une partie un statut que, par ailleurs, elle ne posséderait pas.

*
* *

Sauf indication contraire, les traductions des textes originaux des traités, etc., publiés dans ce *Recueil* ont été établies par le Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies.

I

Treaties and international agreements

registered

from 15 February 1991 to 21 February 1991

Nos. 27900 to 27929

Traités et accords internationaux

enregistrés

du 15 février 1991 au 21 février 1991

Nos 27900 à 27929

Page 2 Blank

No. 27900

INTERNATION FUND FOR AGRICULTURAL DEVELOPMENT and CAMEROON

Loan Agreement—*Livestock Sector Development Project* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Rome on 28 February 1989

Authentic text: English.

Registered by the International Fund for Agricultural Development on 15 February 1991.

FONDS INTERNATIONAL DE DÉVELOPPEMENT AGRICOLE et CAMEROUN

Accord de prêt — *Projet de développement du secteur de l'élevage* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Rome le 28 février 1989

Texte authentique : anglais.

Enregistré par le Fonds international de développement agricole le 15 février 1991.

LOAN AGREEMENT[1]

Publication effected in accordance with article 12 (2) of the General Assembly regulations to give effect to Article 102 of the Charter of the United Nations as amended in the last instance by General Assembly resolution 33/141 A of 19 December 1978.

[1] Came into force on 29 October 1989 by notification from the Fund to the Government of Cameroon, in accordance with sections 10.01/02 of the General Conditions.

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ACCORD DE PRÊT[1]

Publication effectuée conformément au paragraphe 2 de l'article 12 du règlement de l'Assemblée générale destiné à mettre en application l'Article 102 de la Charte des Nations Unies tel qu'amendé en dernier lieu par la résolution 33/141 A de l'Assemblée générale en date du 19 décembre 1978.

[1] Entré en vigueur le 29 octobre 1989 par notification du Fonds au Gouvernement camerounais, conformément aux sections 10.01/02 des Conditions générales.

No. 27901

INTERNATIONAL FUND FOR AGRICULTURAL DEVELOPMENT and BANGLADESH

Loan Agreement—*Oxbow Lakes Small Scale Fishermen Project* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Rome on 5 April 1989

Authentic text: English.

Registered by the International Fund for Agricultural Development on 15 February 1991.

FONDS INTERNATIONAL DE DÉVELOPPEMENT AGRICOLE et BANGLADESH

Accord de prêt — *Projet relatif à la pêche artisanale dans le lac Oxbow* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Rome le 5 avril 1989

Texte authentique : anglais.

Enregistré par le Fonds international de développement agricole le 15 février 1991.

LOAN AGREEMENT[1]

Publication effected in accordance with article 12 (2) of the General Assembly regulations to give effect to Article 102 of the Charter of the United Nations as amended in the last instance by General Assembly resolution 33/141 A of 19 December 1978.

[1] Came into force on 20 October 1989 by notification from the Fund to the Government of Bangladesh, in accordance with sections 10.01/02 of the General Conditions.

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ACCORD DE PRÊT[1]

Publication effectuée conformément au paragraphe 2 de l'article 12 du règlement de l'Assemblée générale destiné à mettre en application l'Article 102 de la Charte des Nations Unies tel qu'amendé en dernier lieu par la résolution 33/141 A de l'Assemblée générale en date du 19 décembre 1978.

[1] Entré en vigueur le 20 octobre 1989 par notification du Fonds au Gouvernement du Bangladesh, conformément aux sections 10.01/02 des Conditions générales.

No. 27902

INTERNATIONAL FUND FOR AGRICULTURAL DEVELOPMENT and BANGLADESH

Loan Agreement—*Grameen Bank Phase III Project* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Rome on 11 September 1989

Authentic text: English.

Registered by the International Fund for Agricultural Development on 15 February 1991.

FONDS INTERNATIONAL DE DÉVELOPPEMENT AGRICOLE et BANGLADESH

Accord de prêt — *Projet relatif à la Banque Grameen — Phase III* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Rome le 11 septembre 1989

Texte authentique : anglais.

Enregistré par le Fonds international de développement agricole le 15 février 1991.

LOAN AGREEMENT[1]

Publication effected in accordance with article 12 (2) of the General Assembly regulations to give effect to Article 102 of the Charter of the United Nations as amended in the last instance by General Assembly resolution 33/141 A of 19 December 1978.

[1] Came into force on 8 March 1990 by notification from the Fund to the Government of Bangladesh, in accordance with sections 10.01/02 of the General Conditions.

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ACCORD DE PRÊT[1]

Publication effectuée conformément au paragraphe 2 de l'article 12 du règlement de l'Assemblée générale destiné à mettre en application l'Article 102 de la Charte des Nations Unies tel qu'amendé en dernier lieu par la résolution 33/141 A de l'Assemblée générale en date du 19 décembre 1978.

[1] Entré en vigueur le 8 mars 1990 par notification du Fonds au Gouvernement du Bangladesh, conformément aux sections 10.01/02 des Conditions générales.

No. 27903

INTERNATIONAL FUND FOR AGRICULTURAL DEVELOPMENT and DOMINICAN REPUBLIC

Loan Agreement—*South-West Region Smallholder Project* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Rome on 23 May 1989

Authentic text: Spanish.

Registered by the International Fund for Agricultural Development on 15 February 1991.

FONDS INTERNATIONAL DE DÉVELOPPEMENT AGRICOLE et RÉPUBLIQUE DOMINICAINE

Accord de prêt — *Projet relatif aux petites exploitations agricoles de la région du sud-ouest* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Rome le 23 mai 1989

Texte authentique : espagnol.

Enregistré par le Fonds international de développement agricole le 15 février 1991.

LOAN AGREEMENT[1]

Publication effected in accordance with article 12 (2) of the General Assembly regulations to give effect to Article 102 of the Charter of the United Nations as amended in the last instance by General Assembly resolution 33/141 A of 19 December 1978.

[1] Came into force on 20 April 1990 by notification from the Fund to the Government of the Dominican Republic, in accordance with sections 10.01/02 of the General Conditions.

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ACCORD DE PRÊT[1]

Publication effectuée conformément au paragraphe 2 de l'article 12 du règlement de l'Assemblée générale destiné à mettre en application l'Article 102 de la Charte des Nations Unies tel qu'amendé en dernier lieu par la résolution 33/141 A de l'Assemblée générale en date du 19 décembre 1978.

[1] Entré en vigueur le 20 avril 1990 par notification du Fonds au Gouvernement dominicain, conformément aux sections 10.01/02 des Conditions générales.

No. 27904

INTERNATIONAL FUND FOR AGRICULTURAL DEVELOPMENT and KENYA

Loan Agreement—*Kwale and Kilifi District Development Project* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Rome on 24 May 1989

Authentic text: English.

Registered by the International Fund for Agricultural Development on 15 February 1991.

FONDS INTERNATIONAL DE DÉVELOPPEMENT AGRICOLE et KENYA

Accord de prêt — *Projet de développement dans les districts de Kwale et de Kilifi* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Rome le 24 mai 1989

Texte authentique : anglais.

Enregistré par le Fonds international de développement agricole le 15 février 1991.

LOAN AGREEMENT[1]

Publication effected in accordance with article 12 (2) of the General Assembly regulations to give effect to Article 102 of the Charter of the United Nations as amended in the last instance by General Assembly resolution 33/141 A of 19 December 1978.

[1] Came into force on 13 March 1990 by notification from the Fund to the Government of Kenya, in accordance with sections 10.01/02 of the General Conditions.

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ACCORD DE PRÊT[1]

Publication effectuée conformément au paragraphe 2 de l'article 12 du règlement de l'Assemblée générale destiné à mettre en application l'Article 102 de la Charte des Nations Unies tel qu'amendé en dernier lieu par la résolution 33/141 A de l'Assemblée générale en date du 19 décembre 1978.

[1] Entré en vigueur le 13 mars 1990 par notification du Fonds au Gouvernement kényen, conformément aux sections 10.01/02 des Conditions générales.

No. 27905

INTERNATIONAL FUND FOR AGRICULTURAL DEVELOPMENT and INDIA

Loan Agreement—*Tamil Nadu Women's Development Project* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Rome on 30 May 1989

Authentic text: English.

Registered by the International Fund for Agricultural Development on 15 February 1991.

FONDS INTERNATIONAL DE DÉVELOPPEMENT AGRICOLE et INDE

Accord de prêt — *Projet pour l'amélioration de la condition des femmes de Tamil Nadu* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Rome le 30 mai 1989

Texte authentique : anglais.

Enregistré par le Fonds international de développement agricole le 15 février 1991.

LOAN AGREEMENT[1]

Publication effected in accordance with article 12 (2) of the General Assembly regulations to give effect to Article 102 of the Charter of the United Nations as amended in the last instance by General Assembly resolution 33/141 A of 19 December 1978.

[1] Came into force on 26 January 1990 by notification from the Fund to the Government of India, in accordance with sections 10.01/02 of the General Conditions.

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ACCORD DE PRÊT[1]

Publication effectuée conformément au paragraphe 2 de l'article 12 du règlement de l'Assemblée générale destiné à mettre en application l'Article 102 de la Charte des Nations Unies tel qu'amendé en dernier lieu par la résolution 33/141 A de l'Assemblée générale en date du 19 décembre 1978.

[1] Entré en vigueur le 26 janvier 1990 par notification du Fonds au Gouvernement indien, conformément aux sections 10.01/02 des Conditions générales.

No. 27906

INTERNATIONAL FUND FOR AGRICULTURAL DEVELOPMENT and TOGO

Loan Agreement—*Small Ruminants Breeding Development Project* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Rome on 21 June 1989

Authentic text: French.

Registered by the International Fund for Agricultural Development on 15 February 1991.

FONDS INTERNATIONAL DE DÉVELOPPEMENT AGRICOLE et TOGO

Accord de prêt — *Projet de développement de l'élevage des petits ruminants* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Rome le 21 juin 1989

Texte authentique : français.

Enregistré par le Fonds international de développement agricole le 15 février 1991.

[TRANSLATION — TRADUCTION]

LOAN AGREEMENT[1]

Publication effected in accordance with article 12 (2) of the General Assembly regulations to give effect to Article 102 of the Charter of the United Nations as amended in the last instance by General Assembly resolution 33/141 A of 19 December 1978.

ACCORD DE PRÊT[1]

Publication effectuée conformément au paragraphe 2 de l'article 12 du règlement de l'Assemblée générale destiné à mettre en application l'Article 102 de la Charte des Nations Unies tel qu'amendé en dernier lieu par la résolution 33/141 A de l'Assemblée générale en date du 19 décembre 1978.

[1] Came into force on 19 March 1990 by notification from the Fund to the Government of Togo, in accordance with sections 10.01/02 of the General Conditions.

[1] Entré en vigueur le 19 mars 1990 par notification du Fonds au Gouvernement togolais, conformément aux sections 10.01/02 des Conditions générales.

No. 27907

INTERNATIONAL FUND FOR AGRICULTURAL DEVELOPMENT and TURKEY

Loan Agreement—*Bingôl-Mus Rural Development Project* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 september 1986). Signed at Ankara on 12 October 1989

Authentic text: English.

Registered by the International Fund for Agricultural Development on 15 February 1991.

FONDS INTERNATIONAL DE DÉVELOPPEMENT AGRICOLE et TURQUIE

Accord de prêt — *Projet de développement rural à Bingôl-Mus* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Ankara le 12 octobre 1989

Texte authentique : anglais.

Enregistré par le Fonds international de développement agricole le 15 février 1991.

LOAN AGREEMENT[1]

Publication effected in accordance with article 12 (2) of the General Assembly regulations to give effect to Article 102 of the Charter of the United Nations as amended in the last instance by General Assembly resolution 33/141 A of 19 December 1978.

[1] Came into force on 10 January 1990 by notification from the Fund to the Government of Turkey, in accordance with sections 10.01/02 of the General Conditions.

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ACCORD DE PRÊT[1]

Publication effectuée conformément au paragraphe 2 de l'article 12 du règlement de l'Assemblée générale destiné à mettre en application l'Article 102 de la Charte des Nations Unies tel qu'amendé en dernier lieu par la résolution 33/141 A de l'Assemblée générale en date du 19 décembre 1978.

[1] Entré en vigueur le 10 janvier 1990 par notification du Fonds au Gouvernement turc, conformément aux sections 10.01/02 des Conditions générales.

No. 27908

INTERNATIONAL FUND FOR AGRICULTURAL DEVELOPMENT and FINLAND

Arrangement for the financing of studies and short-term technical assistance activities (with annex). Signed at Rome on 31 October 1989

Authentic text: English.

Registered by the International Fund for Agricultural Development on 15 February 1991.

FONDS INTERNATIONAL DE DÉVELOPPEMENT AGRICOLE et FINLANDE

Arrangement pour le financement d'études et d'activité d'assistance technique de courte durée (avec annexe). Signé à Rome le 31 octobre 1989

Texte authentique : anglais.

Enregistré par le Fonds international de développement agricole le 15 février 1991.

ARRANGEMENT[1] FOR THE FINANCING OF STUDIES AND SHORT-TERM TECHNICAL ASSISTANCE ACTIVITIES BETWEEN THE MINISTRY FOR FOREIGN AFFAIRS OF FINLAND AND THE INTERNATIONAL FUND FOR AGRICULTURAL DEVELOPMENT (IFAD)

Publication effected in accordance with article 12 (2) of the General Assembly regulations to give effect to Article 102 of the Charter of the United Nations as amended in the last instance by General Assembly resolution 33/141 A of 19 December 1978.

[1] Came into force on 31 October 1989 by signature, in accordance with article III (1).

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ARRANGEMENT[1] POUR LE FINANCEMENT D'ÉTUDES ET D'ACTIVITÉ D'ASSISTANCE TECHNIQUE DE COURTE DURÉE ENTRE LE MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES DE FINLANDE ET LE FONDS INTERNATIONAL DE DÉVELOPPEMENT AGRICOLE (IFAD)

Publication effectuée conformément au paragraphe 2 de l'article 12 du règlement de l'Assemblée générale destiné à mettre en application l'Article 102 de la Charte des Nations Unies tel qu'amendé en dernier lieu par la résolution 33/141 A de l'Assemblée générale en date du 19 décembre 1978.

[1] Entré en vigueur le 31 octobre 1989 par la signature, conformément au paragraphe 1 de l'article III.

No. 27909

INTERNATIONAL FUND FOR AGRICULTURAL DEVELOPMENT and ZIMBABWE

Loan Agreement—*Agricultural Credit and Export Promotion Project* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Rome on 24 January 1990

Authentic text: English.

Registered by the International Fund for Agricultural Development on 15 February 1991.

FONDS INTERNATIONAL DE DÉVELOPPEMENT AGRICOLE et ZIMBABWE

Accord de prêt — *Projet relatif au crédit agricole et à la promotion des exportations* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Rome le 24 janvier 1990

Texte authentique : anglais.

Enregistré par le Fonds international de développement agricole le 15 février 1991.

LOAN AGREEMENT[1]

Publication effected in accordance with article 12 (2) of the General Assembly regulations to give effect to Article 102 of the Charter of the United Nations as amended in the last instance by General Assembly resolution 33/141 A of 19 December 1978.

[1] Came into force on 1 August 1990 by notification from the Fund to the Government of Zimbabwe, in accordance with sections 10.01/02 of the General Conditions.

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ACCORD DE PRÊT[1]

Publication effectuée conformément au paragraphe 2 de l'article 12 du règlement de l'Assemblée générale destiné à mettre en application l'Article 102 de la Charte des Nations Unies tel qu'amendé en dernier lieu par la résolution 33/141 A de l'Assemblée générale en date du 19 décembre 1978.

[1] Entré en vigueur le 1er août 1990 par notification du Fonds au Gouvernement zimbabwéen, conformément aux sections 10.01/02 des Conditions générales.

No. 27910

INTERNATIONAL FUND FOR AGRICULTURAL DEVELOPMENT and GAMBIA

Loan Agreement—*Small-Scale Water Control Project* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Rome on 25 January 1990

Authentic text: English.

Registered by the International Fund for Agricultural Development on 15 February 1991.

FONDS INTERNATIONAL DE DÉVELOPPEMENT AGRICOLE et GAMBIE

Accord de prêt — *Projet pour le contrôle de l'utilisation de ressources en eau de faible importance* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Rome le 25 janvier 1990

Texte authentique : anglais.

Enregistré par le Fonds international de développement agricole le 15 février 1991.

LOAN AGREEMENT[1]

Publication effected in accordance with article 12 (2) of the General Assembly regulations to give effect to Article 102 of the Charter of the United Nations as amended in the last instance by General Assembly resolution 33/141 A of 19 December 1978.

[1] Came into force on 17 December 1990 by notification from the Fund to the Government of the Gambia, in accordance with sections 10.01/02 of the General Conditions.

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ACCORD DE PRÊT[1]

Publication effectuée conformément au paragraphe 2 de l'article 12 du règlement de l'Assemblée générale destiné à mettre en application l'Article 102 de la Charte des Nations Unies tel qu'amendé en dernier lieu par la résolution 33/141 A de l'Assemblée générale en date du 19 décembre 1978.

[1] Entré en vigueur le 17 décembre 1990 par notification du Fonds au Gouvernement gambien, conformément aux sections 10.01/02 des Conditions générales.

No. 27911

INTERNATIONAL FUND FOR AGRICULTURAL DEVELOPMENT and MALDIVES

Loan Agreement—*Atolls Credit and Development Banking Project* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Rome on 25 January 1990

Authentic text: English.

Registered by the International Fund for Agricultural Development on 15 February 1991.

FONDS INTERNATIONAL DE DÉVELOPPEMENT AGRICOLE et MALDIVES

Accord de prêt — *Projet de crédits aux habitants des atolls par l'intermédiaire de banques de développement* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Rome le 25 janvier 1990

Texte authentique : anglais.

Enregistré par le Fonds international de développement agricole le 15 février 1991.

LOAN AGREEMENT[1]

Publication effected in accordance with article 12 (2) of the General Assembly regulations to give effect to Article 102 of the Charter of the United Nations as amended in the last instance by General Assembly resolution 33/141 A of 19 December 1978.

[1] Came into force on 4 October 1990 by notification from the Fund to the Government of Maldives, in accordance with sections 10.01/02 of the General Conditions.

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ACCORD DE PRÊT[1]

Publication effectuée conformément au paragraphe 2 de l'article 12 du règlement de l'Assemblée générale destiné à mettre en application l'Article 102 de la Charte des Nations Unies tel qu'amendé en dernier lieu par la résolution 33/141 A de l'Assemblée générale en date du 19 décembre 1978.

[1] Entré en vigueur le 4 octobre 1990 par notification du Fonds au Gouvernement maldivien, conformément aux sections 10.01/02 des Conditions générales.

No. 27912

INTERNATIONAL FUND FOR AGRICULTURAL DEVELOPMENT and CENTRAL AFRICAN REPUBLIC

Loan Agreement—*Bouca Rural Development Projects* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Rome on 15 February 1990

Authentic text: French.

Registered by the International Fund for Agricultural Development on 15 February 1991.

FONDS INTERNATIONAL DE DÉVELOPPEMENT AGRICOLE et RÉPUBLIQUE CENTRAFRICAINE

Accord de prêt — *Projet de développement rural de Bouca* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Rome le 15 février 1990

Texte authentique : français.

Enregistré par le Fonds international de développement agricole le 15 février 1991.

[TRANSLATION — TRADUCTION]

LOAN AGREEMENT[1]

Publication effected in accordance with article 12 (2) of the General Assembly regulations to give effect to Article 102 of the Charter of the United Nations as amended in the last instance by General Assembly resolution 33/141 A of 19 December 1978.

ACCORD DE PRÊT[1]

Publication effectuée conformément au paragraphe 2 de l'article 12 du règlement de l'Assemblée générale destiné à mettre en application l'Article 102 de la Charte des Nations Unies tel qu'amendé en dernier lieu par la résolution 33/141 A de l'Assemblée générale en date du 19 décembre 1978.

[1] Came into force on 21 December 1990 by notification from the Fund to the Government of the Central African Republic, in accordance with sections 10.01/02 of the General Conditions.

[1] Entré en vigueur le 21 décembre 1990 par notification du Fonds au Gouvernement centrafricain, conformément aux sections 10.01/02 des Conditions générales.

No. 27913

INTERNATIONAL FUND FOR AGRICULTURAL DEVELOPMENT and UNITED REPUBLIC OF TANZANIA

Loan Agreement—*Smallholder Development Project for Marginal Areas* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Rome on 23 March 1990

Authentic text: English.

Registered by the International Fund for Agricultural Development on 15 February 1991.

FONDS INTERNATIONAL DE DÉVELOPPEMENT AGRICOLE et RÉPUBLIQUE-UNIE DE TANZANIE

Accord de prêt — *Projet pour le développement des petites exploitations dans les zones agricoles marginales* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Rome le 23 mars 1990

Texte authentique : anglais.

Enregistré par le Fonds international de développement agricole le 15 février 1991.

LOAN AGREEMENT[1]

Publication effected in accordance with article 12 (2) of the General Assembly regulations to give effect to Article 102 of the Charter of the United Nations as amended in the last instance by General Assembly resolution 33/141 A of 19 December 1978.

[1] Came into force on 5 October 1990 by notification from the Fund to the Government of the United Republic of Tanzania, in accordance with sections 10.01/02 of the General Conditions.

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ACCORD DE PRÊT[1]

Publication effectuée conformément au paragraphe 2 de l'article 12 du règlement de l'Assemblée générale destiné à mettre en application l'Article 102 de la Charte des Nations Unies tel qu'amendé en dernier lieu par la résolution 33/141 A de l'Assemblée générale en date du 19 décembre 1978.

[1] Entré en vigueur le 5 octobre 1990 par notification du Fonds au Gouvernement tanzanien, conformément aux sections 10.01/02 des Conditions générales.

No. 27914

INTERNATIONAL FUND FOR AGRICULTURAL DEVELOPMENT and MAURITANIA

Loan Agreement—*Agricultural Rehabilitation Programme II* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Nouakchott on 10 April 1990

Authentic text: French.

Registered by the International Fund for Agricultural Development on 15 February 1991.

FONDS INTERNATIONAL DE DÉVELOPPEMENT AGRICOLE et MAURITANIE

Accord de prêt — *Programme II de redressement agricole* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Nouakchott le 10 avril 1990

Texte authentique : français.

Enregistré par le Fonds international de développement agricole le 15 février 1991.

[TRANSLATION — TRADUCTION]

LOAN AGREEMENT[1]

Publication effected in accordance with article 12 (2) of the General Assembly regulations to give effect to Article 102 of the Charter of the United Nations as amended in the last instance by General Assembly resolution 33/141 A of 19 December 1978.

ACCORD DE PRÊT[1]

Publication effectuée conformément au paragraphe 2 de l'article 12 du règlement de l'Assemblée générale destiné à mettre en application l'Article 102 de la Charte des Nations Unies tel qu'amendé en dernier lieu par la résolution 33/141 A de l'Assemblée générale en date du 19 décembre 1978.

[1] Came into force on 6 November 1990 by notification from the Fund to the Government of Mauritania, in accordance with sections 10.01/02 of the General Conditions.

[1] Entré en vigueur le 6 novembre 1990 par notification du Fonds au Gouvernement mauritanien, conformément aux sections 10.01/02 des Conditions générales.

No. 27915

INTERNATIONAL FUND FOR AGRICULTURAL DEVELOPMENT and SOMALIA

Grant Agreement—*Bay Region Agricultural Development Project—Phase II* (with schedule and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Rome on 25 April 1990

Authentic text: English.

Registered by the International Fund for Agricultural Development on 15 February 1991.

FONDS INTERNATIONAL DE DÉVELOPPEMENT AGRICOLE et SOMALIE

Accord de don — *Projet relatif au développement agricole dans la région du Golfe — Phase II* (avec annexe et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Rome le 25 avril 1990

Texte authentique : anglais.

Enregistré par le Fonds international de développement agricole le 15 février 1991.

GRANT AGREEMENT[1]

Publication effected in accordance with article 12 (2) of the General Assembly regulations to give effect to Article 102 of the Charter of the United Nations as amended in the last instance by General Assembly resolution 33/141 A of 19 December 1978.

[1] Came into force on 17 August 1990 by notification from the Fund to the Government of Somalia, in accordance with sections 10.01/02 of the General Conditions.

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ACCORD DE DON[1]

Publication effectuée conformément au paragraphe 2 de l'article 12 du règlement de l'Assemblée générale destiné à mettre en application l'Article 102 de la Charte des Nations Unies tel qu'amendé en dernier lieu par la résolution 33/141 A de l'Assemblée générale en date du 19 décembre 1978.

[1] Entré en vigueur le 17 août 1990 par notification du Fonds au Gouvernement somali, conformément aux sections 10.01/02 des Conditions générales.

No. 27916

INTERNATIONAL FUND FOR AGRICULTURAL DEVELOPMENT and SOMALIA

Loan Agreement—*Bay Region Agricultural Development Project—Phase II* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Rome on 25 April 1990

Authentic text: English.

Registered by the International Fund for Agricultural Development on 15 February 1991.

FONDS INTERNATIONAL DE DÉVELOPPEMENT AGRICOLE et SOMALIE

Accord de prêt — *Projet relatif au développement agricole dans la région du Golfe — Phase II* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Rome le 25 avril 1990

Texte authentique : anglais.

Enregistré par le Fonds international de développement agricole le 15 février 1991.

LOAN AGREEMENT[1]

Publication effected in accordance with article 12 (2) of the General Assembly regulations to give effect to Article 102 of the Charter of the United Nations as amended in the last instance by General Assembly resolution 33/141 A of 19 December 1978.

[1] Came into force on 17 August 1990 by notification from the Fund to the Government of Somalia, in accordance with sections 10.01/02 of the General Conditions.

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ACCORD DE PRÊT[1]

Publication effectuée conformément au paragraphe 2 de l'article 12 du règlement de l'Assemblée générale destiné à mettre en application l'Article 102 de la Charte des Nations Unies tel qu'amendé en dernier lieu par la résolution 33/141 A de l'Assemblée générale en date du 19 décembre 1978.

[1] Entré en vigueur le 17 août 1990 par notification du Fonds au Gouvernement somali, conformément aux sections 10.01/02 des Conditions générales.

No. 27917

INTERNATIONAL FUND FOR AGRICULTURAL DEVELOPMENT and INDONESIA

Loan Agreement—*East Java Rainfed Agriculture Project* (with schedules and General Conditions Applicable to Loan and Guarantee Agreements of the Fund dated 19 September 1986). Signed at Rome on 26 June 1990

Authentic text: English.

Registered by the International Fund for Agricultural Development on 15 February 1991.

FONDS INTERNATIONAL DE DÉVELOPPEMENT AGRICOLE et INDONÉSIE

Accord de prêt — *Projet pour l'agriculture pluviale de Java oriental* (avec annexes et Conditions générales applicables aux accords de prêt et de garantie du Fonds en date du 19 septembre 1986). Signé à Rome le 26 juin 1990

Texte authentique : anglais.

Enregistré par le Fonds international de développement agricole le 15 février 1991.

LOAN AGREEMENT[1]

Publication effected in accordance with article 12 (2) of the General Assembly regulations to give effect to Article 102 of the Charter of the United Nations as amended in the last instance by General Assembly resolution 33/141 A of 19 December 1978.

[1] Came into force on 9 October 1990 by notification from the Fund to the Government of Indonesia, in accordance with sections 10.01/02 of the General Conditions.

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ACCORD DE PRÊT[1]

Publication effectuée conformément au paragraphe 2 de l'article 12 du règlement de l'Assemblée générale destiné à mettre en application l'Article 102 de la Charte des Nations Unies tel qu'amendé en dernier lieu par la résolution 33/141 A de l'Assemblée générale en date du 19 décembre 1978.

[1] Entré en vigueur le 9 octobre 1990 par notification du Fonds au Gouvernement indonésien, conformément aux sections 10.01/02 des Conditions générales.

No. 27918

BRAZIL
and
CANADA

Exchange of notes constituting an agreement covering a technical cooperation project to respond to the training and technical assistance needs of Brazilian institutions working to improve public and private sector productivity, mainly in Northeast Brazil. Brasília, 21 December 1990

Authentic texts : English and Portuguese.

Registered by Brazil on 15 February 1991.

BRÉSIL
et
CANADA

Échange de notes constituant un accord relatif à un projet visant à répondre aux besoins de formation et d'assistance technique des organismes brésiliens qui se consacrent à l'amélioration de la productivité des secteurs public et privé, surtout dans le nord-est du Brésil. Brasília, 21 décembre 1990

Textes authentiques : anglais et portugais.

Enregistré par le Brésil le 15 février 1991.

EXCHANGE OF NOTES CONSTITUTING AN AGREEMENT[1] BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE FEDERATIVE REPUBLIC OF BRAZIL AND THE GOVERNMENT OF CANADA COVERING A TECHNICAL COOPERATION PROJECT TO RESPOND TO THE TRAINING AND TECHNICAL ASSISTANCE NEEDS OF BRAZILIAN INSTITUTIONS WORKING TO IMPROVE PUBLIC AND PRIVATE SECTOR PRODUCTIVITY, MAINLY IN NORTHEAST BRAZIL

I

CANADIAN EMBASSY AMBASSADE DU CANADA

Brasília, December 21, 1990

B - 185

Excellency,

With reference to the nota verbal No. ABC/DCS/22/ETEC LOO G08, of June 12, 1989, of the Brazilian Ministry of External Relations, as well as the Technical Cooperation Agreement between the Government of Canada and the Government of the Federative Republic of Brazil, of April 2, 1975,[2] I have the honour to propose in the name of the Government of Canada, pursuant to Article II of the above-mentioned Agreement, the following Subsidiary Agreement covering a technical cooperation project to respond to the training and technical assistance needs of Brazilian institutions working to improve public and private sector productivity, mainly in Northeast Brazil.

[1] Came into force on 21 December 1990, the date of the note in reply, in accordance with the provisions of the said notes.

[2] United Nations, *Treaty Series*, vol. 1020, p. 45.

ARTICLE I
NATURE OF THE SUBSIDIARY AGREEMENT

Section 1.01

This Subsidiary Agreement is made pursuant to the Technical Cooperation Agreement between CANADA and BRAZIL dated the 2nd day of April 1975, and is intended to set out the responsibilities of the two Governments in relation to the Project.

ARTICLE II
RESPONSIBLE AUTHORITIES

Section 2.01

2.01.1 CANADA designates the Canadian International Development Agency (hereinafter called "CIDA") as the agency responsible for the fulfilment of its obligations under this Subsidiary Agreement.

2.01.2 CIDA designates the CIDE/Ryerson Corporation (hereinafter called "CRC") as the Canadian partner institution responsible for the implementation of the Canadian project responsibilities.

Section 2.02

2.02.1 BRAZIL designates the Agência Brasileira de Cooperação (hereinafter called "ABC") as the agency responsible for ensuring that its obligations under this Subsidiary Agreement are duly fulfilled;

2.02.2 ABC will designate the Brazilian partner institutions (hereinafter called "BPI's") which will responsible for the implementation of the Brazilian project responsibilities.

ARTICLE III
THE PROJECT

Section 3.01

CANADA and BRAZIL shall participate in a technical cooperation project aimed at helping to improve productivity and output in priority sectors and regions (hereinafter called the "Project"). The objective of the Project is to respond to the institutional training and technical assistance needs of Brazilian institutions (primarily in the Northeast) through a Program for Institutional Development and Professional Training.

Section 3.02

The Program for Institutional Development and Professional Training (hereinafter called the "Program") will provide training and practical attachments in Canada as well as technical assistance to Brazilian institutions located mainly in the Northeast. Training and technical assistance requests will first be screened by ABC, then by CIDA. For access to the Program, requests will be reviewed against a set of selection criteria to be mutually agreed upon by ABC and CIDA within one year of the signature of this Subsidiary Agreement. These criteria will include, among other things, that:

a) proposals have as a goal to improve public and private sector productivity and output;

b) two-thirds of the allocated funds be devoted to training and technical assistance activities for Northeast Brazil;

c) at least thirty-five percent (35%) of Brazilian personnel to receive training in Canada should be women;

d) personnel to be trained must be in positions from which they can transfer their new skills to others;

e) only proposals for key institutions and priority sectors will be approved; and

f) assistance will be provided in no more than three (3) sectors to increase the impact and reduce the administrative burden.

Section 3.03

The objective of this Project will be achieved through the execution of the following activities:

a) formal and on-the-job training of Brazilian intermediate-level technicians, professionals and trainers in Canada;

b) site visits, training and advisory services by Canadian specialists in Brazil.

Section 3.04

3.04.1 The CRC will work in close cooperation with the BPI's to select Brazilian trainees and

Canadian specialists, to arrange travel and accommodation for the Brazilian trainees and Canadian specialists, to monitor the progress of the Project activities and to plan and implement the training and technical assistance.

3.04.2 CIDA will provide to ABC the descriptive reports prepared by the CRC on a semi-annual basis.

3.04.3 The CRC, CIDA and ABC will carry out semi-annual reviews of Project accomplishments to date.

3.04.4 The Project may be subject to an end-of-project evaluation at the discretion of CIDA and ABC. The evaluation will be carried out in accordance with a procedure to be agreed upon by all Parties.

3.04.5 At the end of the Project, ABC will provide the CRC with a letter confirming that the Project has been completed in accordance with the provisions of this Subsidiary Agreement.

Section 3.05

This Project shall have a duration of sixty (60) months, commencing on the day of the signature of the present Subsidiary Agreement. If at the end of that period the Project is not completed in conformity with the provisions of this Subsidiary Agreement, it may be extended by common agreement of both Parties, but it will terminate, in any event, at the end of seventy two (72) months.

ARTICLE IV
PLAN OF OPERATION

Section 4.01

For implementation of the Project, CANADA and BRAZIL will develop either a detailed Plan of Operation, Project Management Plan or Annual Workplans which will contain, at least, the following:

a) a detailed description of the Project;

b) the methods and means to be used to carry out the Project;

c) names of the persons responsible for carrying out the Project on behalf of CANADA and BRAZIL;

d) the obligations, duties and responsibilities of CANADA and BRAZIL, together with their financial contributions;

e) an implementation and approximate disbursement schedule for the duration of the Project;

f) the periods of time over which the reviews and the evaluation mentioned in subparagraphs 3.04.3 and 3.04.4 might be performed and the means which may be used for these reviews and evaluation.

ARTICLE V
CONTRIBUTION OF CANADA

Section 5.01

The contribution of CANADA shall consist of the provision of training, professional services of Canadian specialists, and the services of CRC for the implementation and management of the Canadian obligations to the Project. The total value of CANADA's contribution shall not exceed two million Canadian dollars (Cdn $2,000,000), including the project management costs of CRC and the project evaluation costs of CIDA.

Section 5.02

CANADA will more particularly provide the following:

a) short-term training in Canada;

b) short-term teaching and advisory services in Brazil;

c) facilities, equipment, registration fees, materials and supplies needed for training in Canada in accordance with CIDA regulations;

d) international and local travel expenses, living allowances and other benefits for Brazilian training participants in Canada in accordance with CIDA regulations;

e) international travel expenses, salaries, and allowances for Canadian specialists providing on-site training and advisory services in Brazil; and

f) the services of CRC to act as the Canadian partner institution responsible for project administration, management and implementation of the Canadian project responsibilities.

Section 5.03

The Canadian contribution shall not be used to pay any taxes, fees, customs duties or any other levies or charges imposed directly or indirectly by Brazil on any equipment, materials or services purchased or acquired for, or related to the execution of the Project.

ARTICLE VI
CONTRIBUTION OF BRAZIL

Section 6.01

The contribution of BRAZIL shall consist of the provision of qualified personnel, labour, materials, facilities, equipment, services and other Project requirements. The total value of the Brazilian contribution for the Project is estimated at Cdn$1,000,000 (one million Canadian dollars), already forecast in the annual budgets of the BPI's.

Section 6.02

BRAZIL will more particularly provide the following:

a) counterpart project managers;

b) salaries for the BPI's employees working or receiving training as part of the Project;

c) trainers, technicians and qualified professionals for training in Canada and in Brazil under the terms of the Project, as well as the regular salaries and benefits of these personnel during their periods of training and any allowances required to supplement CIDA's travel and living allowances provided in accordance with CIDA regulations;

d) suitable furnished living accommodations or an accommodation allowance for the Canadian personnel working on Project activities in Brazil;

e) transport in Brazil related to work assignments (including a per diem allowance for living expenses while on travel status) and to and from points of entry for Canadian specialists;

f) translation services in Brazil, furnished office accommodation, vehicles and other facilities necessary to enable the Canadian specialists to carry out their assignments effectively;

g) training and research facilities, materials and equipment needed for the project in Brazil;

h) any other support not specified under the Canadian contribution of Article V of this Subsidiary Agreement and necessary for the successful implementation of the Project, as

long as both Parties have previously agreed to it.

ARTICLE VII
INFORMATION

Section 7.01

Each Party shall furnish to the other all such information relating to the Project as shall reasonably be requested.

ARTICLE VIII
COMMUNICATIONS

Section 8.01

Any communications or documents given, made or sent by either BRAZIL or CANADA pursuant to this Subsidiary Agreement shall be in writing and shall be deemed to have been duly given or sent to the Party to which it is addressed at the time of its delivery by hand, mail, telegram, cable or radiogram at its respective address, namely:

For BRAZIL: Agência Brasileira de Cooperação
Ministério das Relações Exteriores
Anexo I - 8. Andar
70170 - Brasília (DF)
BRASIL

For CANADA: The President
Canadian International Development Agency
c/o Canadian Embassy
SES Avenida das Nações, Lote 16
70410 - Brasília (DF)
BRASIL

Section 8.02

All day-to-day communications between CRC and the EPIs and documents exchanged shall be in either the English or French language.

ARTICLE IX
INTERPRETATION

Section 9.01

Both Parties shall forward consultations and examine any divergencies related to this Subsidiary Agreement by means of diplomatic channels.

ARTICLE X
ENTIRE UNDERSTANDING

Section 10.01

This Subsidiary Agreement constitutes the entire understanding between the Parties with respect to the Project.

ARTICLE XI
GENERAL PROVISIONS

Section 11.01

This Subsidiary Agreement may be amended as deemed necessary by an exchange of diplomatic notes between CANADA and BRAZIL.

Section 11.02

The necessary budgetary, financial and administrative measures heretofore taken by CANADA and BRAZIL shall be continued and supplemented for the purposes of bringing this Project to its full completion.

In the event that the Government of the Federative Republic of Brazil agrees with the proposals included in Article I to XI, I propose that this note and the reply of Your Excellency, expressing the agreement of your Government, constitute a Subsidiary Agreement between our two Governments, to enter into force upon the date of Your Excellency's reply.

I would like to avail myself of the occasion to renew to Your Excellency the assurances of my highest consideration.

[*Signed*]

WILLIAM L. CLARKE
Ambassador

His Excellency Ambassador Marcos Castrioto de Azambuja
Minister for Foreign Relations *ad interim*
Brasília (DF)

II

[PORTUGUESE TEXT — TEXTE PORTUGAIS]

Em 21 de dezembro de 1990

ABC/DCS/DAI/DPI/24/ETEC L00 G08

Senhor Embaixador,

Tenho a honra de acusar recebimento da Nota B-185, de 21 de dezembro de 1990, cujo teor em português é o seguinte:

"Senhor Ministro,

Com referência à Nota Verbal ABC/DCS/22/ETEC L00 G08, datada de 12 de junho de 1989, do Ministério das Relações Exteriores do Brasil, bem como ao Acordo de Cooperação Técnica entre o Governo do Canadá e o Governo da República Federativa do Brasil, de 02 de abril do 1975, tenho a honra de propor, em nome do Governo do Canadá e nos termos do Artigo II do Acordo supramencionado, o seguinte Ajuste Complementar relativo a um projeto de cooperação técnica para contribuir para o atendimento das necessidades das instituições brasileiras que se dedicam à melhoria da produtividade dos setores pública e privado, principalmente na Região Nordeste do Brasil.

Artigo I. NATUREZA DO AJUSTE COMPLEMENTAR

Este Ajuste Complementar dá prosseguimento ao Acordo de Cooperação Técnica entre o Canadá e o Brasil, datado de 02 de abril de 1975, e tem como objetivo determinar as responsabilidades dos dois Governos em relação ao projeto.

Artigo II. AUTORIDADES RESPONSÁVEIS

1. *a*) O Canadá designa a Agência Canadense para o Desenvolvimento Internacional (doravante denominada "CIDA"), a agência responsável pelo cumprimento de suas obrigações, decorrentes deste Ajuste Complementar;

b) A CIDA designa a CIDE/Ryerson Corporation (doravante denominada "CRC"), instituição co-participante, responsável pela execução da participação canadense neste projeto.

2. *a*) O Brasil designa a Agência Brasileira de Cooperação (doravante denominada "ABC"), a agência responsável por assegurar o cumprimento de suas obrigações, decorrentes deste Ajuste Complementar.

b) A ABC designará as instituições co-participantes (doravante denominadas "ICB"), responsáveis pela execução da participação brasileira neste projeto.

Artigo III. O PROJETO

1. O Canadá e o Brasil participarão em um projeto de cooperação técnica visando a contribuir para o aumento da produtividade e da eficiência em setores e regiões prioritários (doravante denominado "Projeto"). O objetivo do Projeto é o atendimento das necessidades técnicas e de treinamento das instituições brasileiras, principalmente da Região Nordeste, através do Programa do Desenvolvimento Institucional e de Formação Profissional.

2. O Programa de Desenvolvimento Institucional e de Formação Profissional (doravante denominado "Programa"), proverá treinamento e estágios práticos no Canadá, bem como assessoria técnica a instituições brasileiras, principalmente no Nordeste. As solicitações de treinamento e de assessoria técnica serão primeiramente analisadas pela ABC e, depois pela CIDA. As solicitações para o acesso ao Programa serão revistas segundo critérios seletivos a serem mutuamente acordados pela ABC e CIDA no prazo de um ano, a partir da assinatura deste Ajuste Complementar. Estes critérios acordarão, entre outras coisas, que:

a) as propostas objetivem a melhoria da produtividade e da eficiência dos setores público e privado;

b) dois terços dos recursos sejam alocados para atividades de cooperação técnica no Nordeste do Brasil;

c) pelo menos trinta e cinco por cento (35%) do pessoal brasileiro a ser treinado no Canadá seja composto de mulheres;

d) o pessoal a ser treinado esteja em posições das quais possa transmitir seus novos conhecimentos a outros;

e) somente as propostas advindas de instituições e setores prioritários sejam aprovadas; e

f) a cooperação prestada não ultrapassará a três (3) setores, a fim de maximizar o impacto e diminuir a carga administrativa.

3. O objetivo deste Projeto será alcançado através da execução das seguintes atividades:

a) treinamento formal e em serviço de técnicos de nível médio, profissionais e treinadores brasileiros no Canadá;

b) visitas de campo, treinamento e consultorias conduzidos por especialistas canadenses no Brasil.

4. *a*) O CRC trabalhará em estreita colaboração com as ICB na seleção de treinandos brasileiros e especialistas canadenses, na organização de viagens, na escolha das acomodações necessárias aos técnicos brasileiros e especialistas canadenses, no monitoramento do desenvolvimento das atividades do Projeto, bem como no planejamento e na implementação das atividades de treinamento e assistência técnica.

b) A CIDA fornecerá à ABC relatórios de acompanhamento do Projeto a serem preparados semestralmente pelo CRC.

c) O CRC, a CIDA e a ABC realizarão conjuntamente, revisões operacionais semestrais das atividades e cronogramas do Projeto.

d) O Projeto está sujeito a uma avaliação final, a critério da CIDA e da ABC. Esta avaliação será realizada de acordo com o procedimento a ser acordado entre as Partes.

e) Ao término do Projeto, a ABC fornecerá ao CRC uma carta confirmando que o Projeto foi completado de acordo com as provisões deste Ajuste Complementar.

5. O presente Projeto terá a duração de sessenta (60) meses, a partir da data de assinatura do presente Ajuste Complementar. Se, ao término daquele período, o Projeto não houver sido completado conforme o previsto no presente Ajuste Com-

plementar, poderá ser prorrogado mediante acordo entre as Partes, mas terminará, necessariamente, ao final de setenta e dois (72) meses.

Artigo IV. Plano de Operações

1. Para a implementação do Projeto, o Canadá e o Brasil desenvolverão Programas Anuais de Trabalho que conterão "inter alia" o seguinte:

a) uma descrição pormenorizada do Projeto;

b) os métodos e os meios a serem utilizados na implementação do Projeto;

c) os nomes das pessoas responsáveis pela execução do Projeto em nome do Canadá e do Brasil;

d) as obrigações, deveres e responsabilidades do Canadá e do Brasil, bem como as respectivas contribuições financeiras;

e) um cronograma de execução e de desembolso aproximado pelo período de duração do Projeto;

f) os períodos em que as revisões e a avaliação mencionadas no Artigo III, parágrafo 4, deverão ser efetuadas, assim como os meios que podem ser usados para estas revisões e avaliação.

Artigo V. Contribuição do Canadá

1. A contribuição do Canadá consistirá no fornecimento de treinamento, serviços profissionais de consultores canadenses, materiais, equipamentos e os serviços do CRC para a implementação e administração das obrigações canadenses relativas ao Projeto. O total da contribuição canadense não excederá a Cdn $2.000.000,00 (dois milhões de dólares canadenses), incluindo os custos administrativos do CRC e de avaliação do Projeto pela CIDA.

2. O Canadá oferecerá, mais particularmente, o seguinte:

a) treinamento de curto prazo no Canadá;

b) serviços de consultoria e treinamento de curto prazo no Brasil;

c) instalações, equipamento, taxas de inscrição, materiais e provisões necessárias ao programa de aperfeiçoamento no Canadá, de acordo com as normas da CIDA;

d) custeio das passagens aéreas internacionais e domésticas, ajudas de custo e outros benefícios para os brasileiros participantes dos programas de aperfeiçoamento no Canadá, de acordo com as normas da CIDA;

e) custeio das passagens aéreas internacionais, salários e ajudas de custo para os especialistas canadenses que venham fornecer as pesquisas, os cursos de aperfeiçoamento e os serviços de consultoria no Brasil; e

f) os serviços do CRC, na execução, administração e implementação das ações relativas à participação canadense no Projeto.

A contribuição canadense não poderá ser utilizada para pagar impostos, taxas, taxas de importação ou qualquer outra cobrança ou encargo financeiro impostos direta ou indiretamente pelo Governo brasileiro sobre equipamentos, materiais ou serviços comprados ou adquiridos para o Projeto, ou relacionados à execução do mesmo.

Artigo VI. Contribuição do Brasil

1. A contribuição do Brasil consistirá no fornecimento de pessoal qualificado, mão-de-obra, materiais, instalações, equipamentos, serviços, e demais necessidades indispensáveis à implementação do Projeto. O total dessa contribuição do Brasil está estimado num valor equivalente a Cdn $1.000.000,00 (um milhão de dólares canadenses), já previstos nos orçamentos anuais das ICB.

2. O Brasil fornecerá, mais especificamente, o seguinte:

a) coordenadores de contraparte do Projeto;

b) salários para os funcionários envolvidos no Projeto ou que estejam recebendo treinamento como parte do Projeto;

c) treinadores, técnicos e profissionais qualificados para treinamento no Brasil e no Canadá nos termos do Projeto, bem como salários regulares e benefícios desse pessoal durante o período de treinamento no Canadá, e qualquer apoio adicional julgado necessário pelas ICB para complementar as ajudas de custo fornecidas pela CIDA de acordo com suas normas;

d) acomodações mobiliadas adequadas, ou ajuda de custo de acomodação para o pessoal canadense desenvolvendo atividades do Projeto no Brasil;

e) transporte no Brasil, de e para os pontos de entrada no país, e relacionado a atividades de trabalho, inclusive diárias como ajuda de custo durante as viagens, para o pessoal canadense;

f) serviços de tradução no Brasil, locais de escritório, veículos e outras instalações necessárias para que o pessoal canadense possa executar suas atividades eficazmente;

g) instalações para treinamento e pesquisas, materiais e equipamentos necessários ao Projeto no Brasil;

h) qualquer outro tipo de apoio não especificado no Artigo V acima e necessário à execução satisfatória do Projeto, mediante entendimento prévio entre as Partes.

Artigo VII. Informação

Cada uma das Partes fornecerá à outra, na medida do possível, todas as informações pertinentes que vierem a ser solicitadas.

Artigo VIII. Comunicações

1. Qualquer comunicação ou documento a ser formulado, apresentado ou transmitido pelas Partes brasileira ou canadense, relativo a este Ajuste Complementar, deverá ser efetuado por escrito, certificando-se de que seja devidamente entregue on enviado à Parte à qual está endereçado, quando entregue em mãos, pelo correio, por via telegráfica, telex ou radiograma aos respectivos enderaços, a saber:

Para o Brasil:

Agência Brasileira de Cooperação
Ministério das Relações Exteriores
Anexo I — 8 andar
70.170 — Brasília (DF)
Brasil

Para o Canadá:

The President
Canadian International Development Agency
c/o Canadian Embassy
SES — Avenida das Nações, Lote 16
70.410 — Brasília (DF)
Brasil

2. As comunicações operacionais entre as ICB e o CRC, bem como toda a troca de correspondência e documentos entre ambos terão de ser feitas nas línguas inglesa ou francesa.

Artigo IX. INTERPRETAÇÃO

Por via diplomática, as Partes encaminharão consultas e examinarão eventuais divergências relacionadas ao presente Ajuste Complementar.

Artigo X. ENTENDIMENTO GERAL

O presente Ajuste Complementar constitue o entendimento geral entre as Partes, em relação ao projeto.

Artigo XI. PROVISÕES GERAIS

1. O presente Ajuste Complementar poderá ser emendado quando necessário, através de troca de Notas Diplomáticas entre o Canadá e o Brasil.

2. As medidas orçamentárias, financeiras e administrativas que já tenham sido tomadas pelo Canadá e pelo Brasil deverão ser continuadas e suplementadas, com o objetivo de que o Projeto seja completado satisfatoriamente.

Caso o Governo da República Federativa do Brasil concorde com as propostas contidas nos Artigos I a XI acima, tenho a honra de propor que esta Nota e a Nota de resposta de Vossa Excelência, em que se expresse a concordância de seu Governo, constituam um Ajuste Complementar entre os nossos dois Governos, a entrar em vigor na data da Nota de resposta de Vossa Excelência.

Aproveito a oportunidade para renovar a Vossa Excelência os protestos da minha mais alta consideração".

2. Em resposta, informo Vossa Excelência da concordância do Governo brasileiro com os termos da Nota acima transcrita, a qual, juntamente com a presente Nota, passará a constituir um Ajuste Complementar entre os nossos Governos, a entrar em vigor na data de noje.

Aproveito a oportunidade para renovar a Vossa Excelência a garantia da minha mais alta consideração.

[*Signed — Signé*]
MARCOS CASTRIOTO DE AZAMBUJA

Sua Excelência o Senhor William L. Clarke
Embaixador Extraordinário e Plenipotenciário
do Canadá

[TRANSLATION — TRADUCTION]

II

21 December 1990

ABC/DCS/DAI/DPI/24/ETEC LOO G08

Sir,

I have the honour to acknowledge receipt of note B-185 of 21 December 1990, which in Portuguese reads as follows:

[*See note I*]

2. In reply, I wish to inform you of the agreement of the Brazilian Government with the terms of the above note, which, together with this note, shall constitute a subsidiary agreement between our Governments, which shall enter into force on today's date.

Please accept, Sir, etc.

[*Signed*]
MARCOS CASTRIOTO DE AZAMBUJA

His Excellency Mr. William L. Clarke
Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary
of Canada

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ÉCHANGE DE NOTES CONSTITUANT UN ACCORD[1] ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE FÉDÉRATIVE DU BRÉSIL ET LE GOUVERNEMENT DU CANADA RELATIF À UN PROJET DE COOPÉRATION TECHNIQUE POUR RÉPONDRE AUX BESOINS DE FORMATION ET D'ASSISTANCE TECHNIQUE DES ORGANISMES BRÉSILIENS QUI SE CONSACRENT À L'AMÉLIORATION DE LA PRODUCTIVITÉ DES SECTEURS PUBLIC ET PRIVÉ, SURTOUT DANS LE NORD-EST DU BRÉSIL

I

AMBASSADE DU CANADA CANADIAN EMBASSY

Brasília, le 21 décembre 1990

B-185

Monsieur l'Ambassadeur,

J'ai l'honneur de me référer à la note verbale nº ABC/DCS/22/ETEC L00 G08 du 22 juin 1989 du Ministère des relations extérieures et à l'Accord de coopération technique entre le Gouvernement du Canada et le Gouvernement de la République fédérative du Brésil en date du 2 avril 1975[2] et de proposer, au nom du Gouvernement du Canada, et conformément à l'article II dudit Accord, la conclusion de l'Accord subsidiaire ci-après relatif à un projet de coopération technique pour répondre aux besoins de formation et d'assistance technique des organismes brésiliens qui se consacrent à l'amélioration de la productivité des secteurs public et privé, surtout dans le nord-est du Brésil.

Article I. NATURE DE L'ACCORD SUBSIDIAIRE

Section 1.01

Le présent Accord subsidiaire est conclu conformément à l'Accord de coopération technique entre le Canada et le Brésil en date du 2 avril 1975 et est destiné à préciser les responsabilités des deux gouvernements concernant le projet.

Article II. AUTORITÉS COMPÉTENTES

Section 2.01

2.01.1 Le Canada désigne l'Agence canadienne de développement international (ci-après dénommée « ACDI ») en tant qu'organisme responsable de l'accomplissement de ses obligations aux termes de l'Accord subsidiaire.

[1] Entré en vigueur le 21 décembre 1990, date de la note de réponse, conformément aux dispositions desdites notes.
[2] Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 1020, p. 45.

2.01.2 L'ACDI désigne la société CIDE/Ryerson (ci-après dénommée « CRC ») en tant qu'organisation canadienne associée responsable de l'exécution des responsabilités du Canada à l'égard du projet.

Section 2.02

2.02.1 Le Brésil désigne l'Agencia Brasileira de Cooperação (ci-après dénommée « ABC ») en tant qu'agence responsable de l'accomplissement de ses obligations aux termes de l'Accord subsidiaire.

2.02.2 L'ABC désignera les organisations brésiliennes associées (ci-après dénommées « OBA ») responsables de l'exécution des responsabilités du Brésil à l'égard du projet.

Article III. LE PROJET

Section 3.01

Le Canada et le Brésil participent à la réalisation d'un projet de coopération technique visant à améliorer la productivité et le rendement des secteurs et des régions prioritaires (ci-après dénommé le « projet »). Le but du projet consiste à répondre aux besoins de formation et d'assistance technique des institutions brésiliennes (surtout dans le nord-est) grâce à un programme de renforcement institutionnel et de formation professionnelle.

Section 3.02

Le programme de renforcement institutionnel et de formation professionnelle (ci-après dénommé le « programme ») permettra d'assurer une formation et des relations d'un caractère pratique au Canada de même qu'une assistance technique à des institutions brésiliennes situées surtout dans le nord-est. Les demandes de formation et d'assistance technique seront d'abord examinées par l'ABC, ensuite par l'ACDI. Pour pouvoir bénéficier du programme, les demandes seront évaluées sur la base des critères de sélection qui auront été établis par l'ABC et l'ACDI dans l'année suivant la signature de l'Accord subsidiaire. En vertu de ces critères :

a) Les propositions devront avoir pour objectif l'amélioration de la productivité et du rendement des secteurs public et privé;

b) Les deux tiers des fonds devront être consacrés à des activités de formation et d'assistance technique dans le nord-est du Brésil;

c) Au moins trente-cinq pour cent (35 %) du personnel brésilien qui recevra une formation au Canada devront être des femmes;

d) Les personnes choisies en vue d'une formation devront occuper des postes qui leur permettra par la suite de transmettre à d'autres les aptitudes et compétences acquises;

e) Seules des propositions provenant d'institutions clefs et de secteurs prioritaires seront approuvés; et

f) L'assistance ne portera que sur trois (3) secteurs de manière à obtenir un meilleur impact et à réduire les frais d'administration.

Section 3.03

Afin d'atteindre ses objectifs, le projet aura recours aux activités suivantes :

a) Formation organisée et sur le tas au Canada de techniciens de niveau moyen, de professionnels et formateurs brésiliens;

b) Visites sur place et formation et services consultatifs par des spécialistes canadiens au Brésil.

Section 3.04

3.04.1 La CRC travaillera en étroite collaboration avec les OBA pour le choix des stagiaires brésiliens et des spécialistes canadiens, les arrangements relatifs aux voyages et au logement des stagiaires brésiliens et des spécialistes canadiens, l'évolution des activités du projet et la planification et la réalisation des activités de formation et d'assistance technique.

3.04.2 L'ACDI fournit semestriellement à l'ABC des rapports descriptifs préparés par la CRC.

3.04.3 La CRC, l'ACDI et l'ABC procèdent semestriellement à une évaluation des progrès accomplis.

3.04.4 Une fois le projet achevé, il est loisible à l'ACDI et à l'ABC de procéder à une évaluation de ses résultats. Ceci s'effectue conformément à une procédure sur laquelle toutes les parties se seront mises d'accord.

3.04.5 Une fois le projet achevé, le SME s'engage à fournir à la CRC une lettre de confirmation indiquant que le projet a effectivement été complété conformément aux dispositions du présent Accord subsidiaire.

Section 3.05

La durée du présent projet sera de soixante (60) mois à compter de la signature du présent Accord complémentaire. Au cas où le projet n'avait pas été terminé à la fin de ladite période conformément aux dispositions du présent Accord, il peut être prolongé d'un commun accord entre les deux Parties étant entendu qu'en tout état de cause, il prendra fin au bout de soixante-douze (72) mois.

Article IV. Plan d'opérations

Section 4.01

Aux fins de l'exécution du projet, le Canada et le Brésil s'engagent à élaborer un plan d'opérations comportant, entre autres éléments :

a) Une description détaillée du projet;

b) Les méthodes et les moyens à employer pour sa réalisation;

c) Les noms des personnes responsables de la réalisation du projet pour le compte du Canada et du Brésil;

d) Une description des obligations, des devoirs et des responsabilités du Canada et du Brésil ainsi que de leurs contributions financières;

e) Le calendrier d'exécution et un calendrier approximatif des décaissements portant sur la durée du projet;

f) Une indication des périodes pendant lesquelles seront réalisés les examens et l'évaluation visés aux alinéas 3.04.3 et 3.04.4 ainsi que les moyens de leur exécution.

Article V. Contribution du Canada

Section 5.01

La contribution du Canada comprend la formation, les services professionnels des spécialistes canadiens ainsi que les services de la CRC chargée de l'exécution et la gestion des obligations du Canada à l'égard du projet. La valeur totale de la contribution du Canada ne pourra excéder deux millions (2 000 000) de dollars canadiens.

Section 5.02

Le Canada prend à sa charge notamment les éléments suivants :

a) Formation à court terme au Canada;

b) Enseignement et services consultatifs de courte durée au Brésil;

c) Installation, équipements, frais d'inscription, matériel et fournitures nécessaires à la formation au Canada conformément aux normes de l'ACDI;

d) Les frais de voyage internationaux et locaux, les frais de subsistance et les autres indemnités de stagiaires brésiliens au Canada, conformément aux normes de l'ACDI;

e) Les frais de voyages internationaux, les salaires et les indemnités des spécialistes canadiens assurant les recherches sur place, la formation et les services consultatifs au Brésil;

f) Les services de la CRC agissant comme organisation canadienne associée responsable de l'administration, de la gestion et de l'exécution des responsabilités canadiennes à l'égard du projet.

Section 5.03

La contribution canadienne ne peut servir au paiement d'impôts, taxes, frais, droits de douane ou tous autres prélèvements ou charges perçus directement ou indirectement par le Brésil sur tout équipement, matériel ou services obtenus ou acquis en vue de l'exécution du projet ou qui s'y rattachent.

Article VI. Contribution du Brésil

Section 6.01

La contribution du Brésil comprend le personnel qualifié, la main-d'œuvre, le matériel, les installations, l'équipement, les services et d'autres éléments nécessaires à la réalisation du projet. La valeur totale de la contribution du Brésil aux fins du projet est évaluée à un million de dollars canadiens (1 000 000 $ can.). Cette contribution apparaît déjà aux budgets annuels des OBA.

Section 6.02

Le Brésil fournit notamment :

a) Un codirecteur du projet;

b) Les salaires des employés des OBA qui participent au projet ou qui reçoivent une formation qui fait partie du projet;

c) Des formateurs, des techniciens et des professionnels qualifiés en vue de leur formation au Canada et au Brésil aux termes du projet, de même que les salaires normaux et les indemnités de ce personnel au cours de leurs périodes de forma-

tion et toutes autres prestations nécessaires comme complément aux indemnités de transport et de subsistance de l'ACDI assurées par elle conformément à ses normes;

d) Un logement meublé convenable ou une indemnité de logement pour le personnel canadien se consacrant, au Brésil, aux activités relatives au projet;

e) Les moyens de transport pendant le séjour au Brésil pour les déplacements liés au projet, y compris à destination et en provenance du point d'arrivée dans le pays, pour les spécialistes canadiens (y compris une indemnité journalière de subsistance au cours des déplacements);

f) Les services de traduction au Brésil, les locaux meublés à usage de bureaux et autres installations nécessaires aux spécialistes canadiens pour leur permettre d'exercer leurs fonctions de manière efficace;

g) Les installations, le matériel et l'équipement de formation et de recherche nécessaires au projet au Brésil;

h) Tout autre service d'appui non spécifié à l'article V du présent Accord subsidiaire comme relevant de la contribution canadienne et qui s'avère nécessaire à l'exécution du projet, dans la mesure où les deux Parties en seront préalablement d'accord.

Article VII. INFORMATIONS

Section 7.01

Les Parties se communiquent mutuellement toutes informations relatives au projet qui pourront être raisonnablement demandées.

Article VIII. COMMUNICATIONS

Section 8.01

Toutes communications ou tous documents envoyés par le Brésil ou le Canada en vertu du présent Accord le seront par écrit et ils seront réputés remis à la Partie à laquelle ils sont adressés, au moment de leur livraison par messager, courrier, télégramme, câble ou radiogramme à l'adresse appropriée, à savoir :

Pour le Brésil :

Agência Brasileira de Cooperação
Ministério das Relações exteriores
Anexo I — 8. Andar
70170 — Brasília (DF)
Brésil

Pour le Canada :

Le Président
Agence canadienne de développement international
a/s Ambassade du Canada
SES — Avenida das Nações, Lote 16
70410 — Brasília (DF)
Brésil

Section 8.02

Toutes communications au jour le jour entre la CRC et les OBA et les documents échangés seront en langue française ou anglaise.

Article IX. INTERPRÉTATION

Section 9.01

Les deux Parties procèdent à des consultations et examinent tout différend qui pourrait survenir concernant le présent Accord subsidiaire, par la voie diplomatique.

Article X. PORTÉE DE L'ENTENTE

Section 10.01

Le présent Accord subsidiaire constitue la totalité de l'entente entre les Parties concernant le projet.

Article XI. DISPOSITIONS GÉNÉRALES

Section 11.01

Si cela s'avérait nécessaire, le présent Accord peut être modifié au moyen d'un échange de notes diplomatiques entre le Canada et le Brésil.

Section 11.02

Les mesures budgétaires, financières et administratives prises jusqu'à présent par le Canada et le Brésil seront maintenues en vigueur et complétées afin de mener le présent projet à bonne fin.

Si les propositions énoncées aux articles I à XI rencontrent l'agrément du Gouvernement de la République fédérative du Brésil, je propose que la présente note et votre réponse en ce sens, constituent un Accord complémentaire entre nos deux gouvernements qui entrera en vigueur à compter de la date de ladite réponse.

Je saisis cette occasion, etc.

[*Signé*]

WILLIAM L. CLARKE
Ambassadeur

Son Excellence Monsieur Marcos Castrioto de Azambuja
Ministre des relations étrangères a.i.
Brasília (DF)

II

Le 21 décembre 1990

ABC/DCS/DAI/DPI/24/ETEC L00 G08

Monsieur l'Ambassadeur,

J'ai l'honneur d'accuser réception de votre note B-185 en date du 21 décembre 1990 dont la teneur en langue portugaise est la suivante :

[*Voir note I*]

En réponse, j'ai l'honneur de vous informer que les propositions ci-avant rencontrent l'agrément du Gouvernement de la République fédérative du Brésil et qu'en conséquence votre note et la présente réponse constituent un Accord subsidiaire entre nos gouvernements qui entrera en vigueur à la date de ce jour.

Je saisis cette occasion, etc.

[*Signé*]

MARCOS CASTRIOTO DE AZAMBUJA

Son Excellence Monsieur William L. Clarke
Ambassadeur extraordinaire et plénipotentiaire
du Canada

No. 27919

BRAZIL
and
CANADA

Exchange of notes constituting an agreement covering a technical cooperation project to help improve productivity and output in the food processing industries in Northeast Brazil (with annex). Brasília, 21 December 1990

Authentic texts : English and Portuguese.

Registered by Brazil on 15 February 1991.

BRÉSIL
et
CANADA

Échange de notes constituant un accord relatif à un projet de coopération technique visant à améliorer la productivité et le rendement des industries alimentaires dans le nord-est du Brésil (avec annexe). Brasília, 21 décembre 1990

Textes authentiques : anglais et portugais.

Enregistré par le Brésil le 15 février 1991.

EXCHANGE OF NOTES CONSTITUTING AN AGREEMENT[1] BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE FEDERATIVE REPUBLIC OF BRAZIL AND THE GOVERNMENT OF CANADA COVERING A TECHNICAL COOPERATION PROJECT TO HELP IMPROVE PRODUCTIVITY AND OUTPUT IN THE FOOD PROCESSING INDUSTRIES IN NORTHEAST BRAZIL

I

CANADIAN EMBASSY AMBASSADE DU CANADA

Brasilia, December 21, 1990

B - 184

Excellency,

With reference to the nota verbal No. ABC/DCS/22/ETEC 100 G08, of June 12, 1989, of the Brazilian Ministry of External Relations, as well as the Technical Cooperation Agreement between the Government of Canada and the Government of the Federative Republic of Brazil, of April 2, 1975,[2] I have the honour to propose in the name of the Government of Canada, pursuant to Article II of the above-mentioned Agreement, the following Subsidiary Agreement covering a technical cooperation project to help improve productivity and output in the food processing industries in Northeast Brazil.

[1] Came into force on 21 December 1990, the date of the note in reply, in accordance with the provisions of the said notes.

[2] United Nations, *Treaty Series*, vol. 1020, p. 45.

ARTICLE I
NATURE OF THE SUBSIDIARY AGREEMENT

Section 1.01

This Subsidiary Agreement is made pursuant to the Technical Cooperation Agreement between CANADA and BRAZIL dated the 2nd day of April 1975 and is intended to set out the responsibilities of the two Governments in relation to the Project.

ARTICLE II
RESPONSIBLE AUTHORITIES

Section 2.01

2.01.1 CANADA designates the Canadian International Development Agency (hereinafter called "CIDA") as the agency responsible for the fulfilment of its obligations under this Subsidiary Agreement.

2.01.2 CIDA designates the CIDE/Ryerson Corporation (hereinafter called "CRC") as the Canadian partner institution responsible for the implementation of the Canadian project responsibilities.

Section 2.02

2.02.1 BRAZIL designates the Agência Brasileira de Cooperação (hereinafter called "ABC") as the agency responsible for ensuring that its obligations under this Subsidiary Agreement are duly fulfilled;

2.02.2 ABC designates the National Industrial Apprenticeship Service (herinafter called "SENAI"), as the Brazilian partner institution responsible for the implementation of the Brazilian project responsibilities.

ARTICLE III
THE PROJECT

Section 3.01

CANADA and BRAZIL shall participate in a technical cooperation project aimed at helping to improve productivity and output in the food processing industries in Northeast Brazil (hereinafter called the "Project"). The objectives of the Project are to strengthen the institutional capacity of SENAI through support for the establishment of the SENAI Regional Centre for Food Processing Technology in Petrolina, Pernambuco and to increase the availability of skilled intermediate-level technicians, professionals and trainers, and will be achieved through the execution of the following activities:

a) formal and on-the-job training of SENAI teachers, administrators and other specialists in Canada;

b) site visits, training, and advisory services by Canadian specialists in Brazil;

c) the provision of selected training material and equipment to be adapted for use in Brazil; and

d) cooperative applied research in Brazil.

Section 3.02

3.02.1 The CRC will work in close cooperation with SENAI to select Brazilian trainees and Canadian specialists, to arrange travel and accommodation for the Brazilian trainees and Canadian specialists, to monitor the progress of the Project activities and to plan and implement the training, technical assistance and provision of equipment and materials.

3.02.2 CIDA will provide descriptive reports prepared by the CRC to ABC and SENAI on a semi-annual basis.

3.02.3 The CRC, SENAI, CIDA and ABC jointly will carry out semi-annual reviews of project activities and schedules.

3.02.4 The project may be subject to an end-of-project evaluation at the discretion of CIDA and ABC. The evaluation would be carried out in accordance with a procedure to be agreed upon by all Parties.

3.02.5 At the end of the Project, SENAI will provide the CRC with a letter confirming that each component of the Project has been completed in accordance with the provisions of this Subsidiary Agreement.

Section 3.03

This project shall have a duration of sixty (60) months, commencing on the day of the signature of the present Subsidiary Agreement. If at the end of that period the project is not completed in conformity with

the provisions of this Subsidiary Agreement, it may be extended by common agreement of both Parties, but it will terminate, in any event, at the end of seventy two (72) months.

ARTICLE IV
PLAN OF OPERATION

Section 4.01

For implementation of the Project, CANADA and BRAZIL will develop a detailed Plan of Operation which will contain, at least, the following:

a) a detailed description of the Project;

b) the methods and means to be used to carry out the Project;

c) names of the persons responsible for carrying out the Project on behalf of CANADA and BRAZIL;

d) the obligations, duties and responsibilities of CANADA and BRAZIL together with their financial contributions;

e) an implementation and approximate disbursement schedule for the duration of the Project;

f) the periods of time over which the reviews and the evaluation mentioned in subparagraphs 3.04.3 and 3.04.4 might be performed and the means which may be used for these reviews and evaluation.

ARTICLE V
CONTRIBUTION OF CANADA

Section 5.01

The contribution of CANADA shall consist of the provision of training, professional services of Canadian specialists, equipment and materials and the services of CRC for the implementation and management of the Canadian obligations to the Project. The total value of CANADA's contribution shall not exceed two million Canadian dollars (Cdn $2,000,000), including the project management costs of CRC and the project evaluation costs of CIDA.

Section 5.02

CANADA will more particularly provide the following:

a) sixty-four (64) person-months of training in Canada;

b) forty-six (46) person-months of teaching and advisory services in Brazil;

c) instructional and library materials and essential laboratory equipment, as described in the list attached hereto as Annex "A";

d) facilities, equipment, registration fees, materials and supplies needed for training in Canada in accordance with CIDA regulations;

e) international and local travel expenses, living allowances and other benefits for Brazilian training participants in Canada in accordance with CIDA regulations;

f) international travel expenses, salaries, and allowances for Canadian specialists providing on-site training and advisory services in Brazil; and

g) the services of CRC to act as the Canadian partner institution responsible for project administration, management and implementation of the Canadian obligations to the Project.

Section 5.03

The Canadian contribution shall not be used to pay any taxes, fees, customs duties or any other levies or charges imposed directly or indirectly by Brazil on any equipment, materials or services purchased or acquired for, or related to the execution of the Project.

ARTICLE VI
CONTRIBUTION OF BRAZIL

Section 6.01

The contribution of BRAZIL shall consist of the provision of qualified personnel, labour, materials, facilities, equipment, services and other Project requirements. The total value of the Brazilian contribution is estimated at the equivalent of three million and ninety-one thousand Canadian dollars (Cdn $3,091,000), which has been reserved in the annual budgets of the SENAI/Pernambuco Regional Department.

Section 6.02

BRAZIL will more particularly provide the following:

a) a counterpart project manager;

b) salaries for SENAI employees and others receiving training as part of the Project;

c) up to eleven (11) specialists either from SENAI itself or appointed by it for training in Canada and Brazil under the terms of the Project, as well as the regular salaries and benefits of these personnel during their periods of training and whatever additional support is judged necessary by SENAI to complement that provided by CIDA in accordance with CIDA norms;

d) suitable furnished living accommodations or an accommodation allowance for the Canadian personnel working on Project activities in Brazil;

e) transport in Brazil related to work assignments (including a per diem allowance for living expenses while on travel status) and to and from points of entry for Canadian specialists;

f) translation services in Brazil, furnished office accommodation, vehicles and other facilities necessary to enable the Canadian specialists to carry out their assignments effectively;

g) training and research facilities, materials and equipment needed for the project in Brazil;

h) any other support not specified under the Canadian contribution of Article V of this Subsidiary Agreement and necessary for the successful implementation of the Project, as long as both Parties have previously agreed to it.

ARTICLE VII
INFORMATION

Section 7.01

Each Party shall furnish to the other all such information relating to the Project as shall reasonably be requested.

ARTICLE VIII
COMMUNICATIONS

Section 8.01

Any communications or documents given, made or sent by either BRAZIL or CANADA pursuant to this Subsidiary Agreement shall be in writing and shall be deemed to have been duly given or sent to the Party to which it is addressed at the time of its delivery by

hand, mail, telegram, cable or radiogram at its respective address, namely:

For BRAZIL: Agência Brasileira de Cooperação
Ministério das Relações Exteriores
Anexo I - 8. Andar
70170 - Brasília (DF)
BRASIL

For CANADA: The President
Canadian International Development Agency
c/o Canadian Embassy
SES Avenida das Nações, Lote 16
70410 - Brasília (DF)
BRASIL

Section 8.02

In day-to-day communications between SENAI and CRC, all communications and documents exchanged shall be in either the English or French language.

ARTICLE IX
INTERPRETATION

Section 9.01

Both Parties shall forward consultations and examine any divergencies related to this Subsidiary Agreement by means of diplomatic channels.

ARTICLE X
ENTIRE UNDERSTANDING

Section 10.01

This Subsidiary Agreement together with Annex "A" which forms an integral part hereof constitutes the entire understanding between the Parties with respect to the Project.

ARTICLE XI
GENERAL PROVISIONS

Section 11.01

This Subsidiary Agreement may be amended as deemed necessary by an exchange of diplomatic notes between CANADA and BRAZIL.

Section 11.02

The necessary budgetary, financial and administrative measures heretofore taken by CANADA and BRAZIL shall be continued and supplemented for the purposes of bringing this Project to its full completion.

In the event that the Government of the Federative Republic of Brazil agrees with the proposals included in Article I to XI, I propose that this note and the reply of Your Excellency, expressing the agreement of your Government, constitute a Subsidiary Agreement between our two Governments, to enter into force upon the date of Your Excellency's reply.

I would like to avail myself of the occasion to renew to Your Excellency the assurances of my highest consideration.

[*Signed*]

WILLIAM L. CLARKE
Ambassador

His Excellency Ambassador Marcos Castrioto de Azambuja
Minister for Foreign Relations *ad interim*
Brasília (DF)

ANNEXE A

Liste des équipements à être fournis par le Canada au Centre régional Senai de traitement des produits alimentaires, Petrolina, Pernambuco

Laboratoire chimie physique

Balance analytique 0,1 mg
Microscopes (10)
Balance analytique 0,1 g (10)

Laboratoire de microbiologie

Balance analytique 0,1 mg

Laboratoire de contrôle de qualité

Spectrophotomètre (u.v.)
Rhéomètre rotatif
Réfractomètre digital
Densimètre électronique
Chromatographe gazeux
Spectrophotomètre (infrarouge)

Laboratoire des procédés de transformation

Equipements pour usine pilote

[Translation — Traduction]

ANNEX A

List of equipment to be provided by Canada to the SENAI Regional Centre for Food Processing Technology in Petrolina, Pernambuco

Physical chemistry laboratory

Analytical balance 0.1 mg
Microscopes (10)
Analytical balance 0.1 g (10)

Microbiology laboratory

Analytical balance 0.1 mg

Quality control laboratory

Spectrophotometer (ultraviolet)
Rotary rheometer
Digital refractometer
Electronic densimeter
Gas-filled chromatograph
Spectrophotometer (infrared)

Processing procedures laboratory

Equipment for pilot factory

II

[PORTUGUESE TEXT — TEXTE PORTUGAIS]

Brasília, em 21 de dezembro de 1990

ABC/DCS/DAI/DPI/93/ETEC L00 G08

Senhor Embaixador,

Tenho a honra de acusar recebimento da Nota B-184, de 21 de dezembro de 1990, cujo teor em português é o seguinte:

"Senhor Ministro,

Com referência à nota verbal ABC/DCS/22/ETEC L00 G08, datada de 12 de julho de 1989, do Ministério das Relações Exteriores do Brasil, bem como ao Acordo de Cooperação Técnica entre o Governo do Canadá e o Governo da República Federativa do Brasil, de 02 de abril de 1975, tenho a hora de propor, em nome do Governo do Canadá e nos termos do Artigo II do Acordo supramencionado, o seguinte Ajuste Complementar relativo a um projeto de cooperação técnica para contribuir para a melhoria da eficiência e da produtividade das indústrias de processamento de alimentos da Região Nordeste do Brasil.

ARTIGO I

Natureza do Ajuste Complementar

Este Ajuste Complementar dá prosseguimento ao Acordo de Cooperação Técnica entre o Canadá e o Brasil, datado de 02 de abril de 1975, e tem como objetivo determinar as responsabilidades dos dois Governos em relação ao projeto.

ARTIGO II

Autoridades Responsáveis

1. a) O Canadá designa a Agência Canadense para o Desenvolvimento Internacional (doravante denominada "CIDA"), a agência responsável pelo cumprimento de suas obrigações, decorrentes deste Ajuste Complementar;

b) a CIDA designa a CIDE/Ryerson Corporation (doravante denominada "CRC") instituição co-participante, responsável pela execução da participação canadense neste projeto.

2. a) O Brasil designa a Agência Brasileira de Cooperação (doravante denominada "ABC") a agência responsável por assegurar o cumprimento de suas obrigações, decorrentes deste Ajuste Complementar.

b) A ABC designa o Serviço Nacional de Aprendizagem Industrial (doravante denominado "SENAI") instituição co-participante, responsável pela execução da participação brasileira neste projeto.

ARTIGO III

O Projeto

1. O Canadá e o Brasil participarão em um projeto de cooperação técnica visando a contribuir para a melhoria da eficiência e da produtividade das indústrias de processamento de alimentos (doravante denominado "Projeto"). O objetivo do Projeto é contribuir para o aumento da disponibilidade de treinadores, técnicos de nível médio e operários qualificados através do fortalecimento da capacidade institucional do SENAI e do apoio à implantação do Centro de Tecnologia em Processamento de Alimentos em Petrolina, Pernambuco, e será alcançado através da execução das seguintes atividades:

a) treinamento formal e em serviço de treinadores, administradores e outros especialistas do SENAI no Canadá;

b) visitas de campo, treinamento e consultorias conduzidos por especialistas canadenses no Brasil;

c) provisão de equipamentos selecionados e material de treinamento a serem adaptados para uso no Brasil; e

d) condução de pesquisas aplicadas conjuntas no Brasil.

2. a) O CRC trabalhará em estreita colaboração com o SENAI na seleção de treinandos brasileiros e especialistas canadenses, na organização de viagens, na escolha das acomodações necessárias aos técnicos brasileiros e especialistas canadenses, no monitoramento do desenvolvimento das atividades do Projeto, bem como no planejamento e

na implementação das atividades de treinamento, assistência técnica e fornecimento de equipamentos e materiais.

b) A CIDA fornecerá à ABC relatórios de acompanhamento do Projeto a serem preparados semestralmente pelo CRC.

c) O CRC, o SENAI, a CIDA e a ABC realizarão conjuntamente, revisões operacionais semestrais das atividades e cronograma do Projeto.

d) O Projeto está sujeito a uma avaliação final, a critério da CIDA e da ABC. Esta avaliação será realizada de acordo com o procedimento a ser acordado entre as Partes.

e) Ao término do Projeto, o SENAI fornecerá ao CRC uma carta confirmando que o Projeto foi completado de acordo com as provisões deste Ajuste Complementar.

3. O presente Projeto terá a duração de sessenta (60) meses, a partir da data de assinatura do presente Ajuste Complementar. Se, ao término daquele período, o projeto não houver sido completado conforme o previsto no presente Ajuste Complementar, poderá ser prorrogado mediante acordo entre as Partes, mas terminará, necessariamente, ao final de setenta e dois (72) meses.

ARTIGO IV

Plano de Operações

1. Para a implementação do Projeto, o Canadá e o Brasil desenvolverão um Plano de Operações, o qual conterá "inter alia" o seguinte:

a) uma descrição pormenorizada do Projeto;

b) os métodos e os meios a serem utilizados na implementação do Projeto;

c) os nomes das pessoas responsáveis pela execução do Projeto em nome do Brasil e do Canadá;

d) as obrigações, deveres e responsabilidades do Canadá e do Brasil, bem como as respectivas contribuições financeiras;

e) um cronograma de execução e de desembolso aproximado pelo período de duração do Projeto;

f) os períodos em que as revisões e a avaliação mencionadas no Artigo III, parágrafo 2, deverão ser efetuadas, assim como os meios que podem ser usados para estas revisões e avaliação.

ARTIGO V

Contribuição do Canadá

1. A contribuição do Canadá consistirá no fornecimento de treinamento, serviços profissionais de consultores canadenses, materiais, equipamentos e os serviços do CRC para a implementação e administração das obrigações canadenses relativas ao Projeto. O total da contribuição canadense não excederá a Cdn $ 2.000.000,00 (dois milhões de dólares canadenses), incluindo os custos administrativos do CRC e da avaliação do Projeto pela CIDA.

2. O Canadá oferecerá, mais particularmente, o seguinte:

a) sessenta e quatro (64) homem/mês de treinamento no Canadá;

b) quarenta e seis (46) homem/mês de consultoria no Brasil;

c) materiais de instrução e de biblioteca, além de equipamentos essenciais de laboratório, conforme descritos na lista apensa ao presente Ajuste como Anexo "A";

d) instalações, equipamento, taxas de inscrição, materiais e provisões necessárias ao programa de aperfeiçoamento no Canadá, de acordo com as normas da CIDA;

e) custeio das passagens aéreas internacionais e domésticas, ajudas de custo e outros benefícios para os brasileiros

participantes dos programas de aperfeiçoamento no Canadá, de acordo com as normas da CIDA;

f) custeio das passagens aéreas internacionais, salários e ajudas de custo para os especialistas canadenses que venham fornecer as pesquisas, os cursos de aperfeiçoamento e os serviços de consultoria no Brasil; e

g) os serviços do CRC, na execução, administração e implementação das ações relativas à participação canadense no Projeto.

3. A contribuição canadense não poderá ser utilizada para pagar impostos, taxas, taxas de importação ou qualquer outra cobrança ou encargo financeiro impostos direta ou indiretamente pelo Governo brasileiro sobre equipamentos, materiais ou serviços comprados ou adquiridos para o Projeto ou relacionados à execução do mesmo.

ARTIGO VI

Contribuição do Brasil

1. A contribuição do Brasil consistirá no fornecimento de pessoal qualificado, mão-de-obra, materiais, instalações, equipamentos, serviços e demais necessidades indispensáveis à implementação do Projeto. O total dessa contribuição do Brasil está estimado num valor equivalente a Cdn $ 3.091.000,00 (três milhões e noventa e um mil dólares canadenses), já previstos no orçamento anual do Departamento Regional do SENAI de Pernambuco.

2. O Brasil fornecerá, mais especificamente, o seguinte:

a) um coordenador de contraparte do Projeto;

b) salários para os funcionários do SENAI envolvidos no Projeto ou que estejam recebendo treinamento como parte do Projeto;

c) no máximo onze (11) especialistas tanto do próprio SENAI quanto por ele indicados para treinamento no Brasil e no Canadá nos termos do Projeto, bem como salários regulares e benefícios desse pessoal durante o período de

treinamento no Canadá, e qualquer apoio adicional julgado necessário pelo SENAI para complementar as ajudas de custo fornecidas pela CIDA de acordo com suas normas;

d) acomodações mobiliadas adequadas, ou ajuda de custo de acomodação para o pessoal canadense desenvolvendo atividades do Projeto no Brasil;

e) transporte no Brasil, de e para os pontos de entrada no país, e relacionado a atividades de trabalho, inclusive diárias, como ajuda de custo durante as viagens, para o pessoal canadense;

f) serviços de tradução no Brasil, locais de escritório, veículos e outras instalações necessárias para que o pessoal canadense possa executar suas atividades eficazmente;

g) instalações para treinamento e pesquisas, materiais e equipamentos necessários ao Projeto no Brasil;

h) qualquer outro tipo de apoio não especificado no Artigo V acima e necessário à execução satisfatória do Projeto, mediante entendimento prévio entre as Partes.

ARTIGO VII

Informação

Cada uma das Partes fornecerá à outra, na medida do possível, todas as informações pertinentes que vierem a ser solicitadas.

ARTIGO VIII

Comunicações

1. Qualquer comunicação ou documento a ser formulado, apresentado ou transmitido pelas Partes brasileira ou canadense, relativo a este Ajuste Complementar, deverá ser efetuado por escrito, certificando-se de que seja devidamente entregue ou enviado à Parte à

qual está endereçado, quando entregue em mãos, pelo correio, por via telegráfica, telex ou radiograma aos respectivos endereços, a saber:

Para o Brasil:

Agência Brasileira de Cooperação
Ministério das Relações Exteriores
Anexo I - 8 andar
70.170 - Brasília - DF

Para o Canadá:

The President
Canadian International Development Agency
c/o Canadian Embassy
SES - Avenida das Nações, Lote 16
70.410 - Brasília - DF

2. As comunicações operacionais entre o SENAI e o CRC, bem como toda a troca de correspondência e documentos entre ambos terão de ser feitas nas línguas inglesa ou francesa.

ARTIGO IX
Interpretação

Por via diplomática, as Partes encaminharão consultas e examinarão eventuais divergências relacionadas ao presente Ajuste Complementar.

ARTIGO X
Entendimento Geral

O presente Ajuste Complementar e seu Anexo "A" constituem o entendimento geral entre as Partes em relação ao Projeto.

ARTIGO XI
Provisões Gerais

1. O presente Ajuste Complementar poderá ser emendado quando necessário, através de troca de Notas Diplomáticas entre o Canadá e o Brasil.

2. As medidas orçamentárias, financeiras e administrativas que já tenham sido tomadas pelo Canadá e pelo Brasil deverão ser continuadas e suplementadas, com o objetivo de que o Projeto seja completado satisfatoriamente.

Caso o Governo da República Federativa do Brasil concorde com as propostas contidas nos Artigos I a XI acima, tenho a honra de propor que esta Nota e a Nota de resposta de Vossa Excelência, em que se expresse a concordância de seu Governo, constituam um Ajuste Complementar entre os nossos dois Governos, a entrar em vigor na data da Nota de resposta de Vossa Excelência.

Aproveito a oportunidade para renovar a Vossa Excelência os protestos da minha mais alta consideração".

2. Em resposta, informo Vossa Excelência da concordância do Governo brasileiro com os termos da Nota acima transcrita, a qual, juntamente com a presente Nota, passará a constituir um Ajuste Complementar entre os nossos Governos, a entrar em vigor na data de hoje.

Aproveito a oportunidade para renovar a Vossa Excelência a garantia da minha mais alta consideração.

[*Signed — Signé*]
MARCOS CASTRIOTO DE AZAMBUJA

A Sua Excelência o Senhor William L. Clarke
Embaixador Extraordinário e Plenipotenciário
do Canadá

Anexo "A"

LISTA DE EQUIPAMENTOS E MATERIAL A SEREM DOADOS PELO CANADA
para o Centro de Tecnologia em Alimentos, Pernambuco

Laboratório Físico-Químico

- balança analítica 0,1 mg
- microscópio (10)
- balança analítica 0,1 g (10)

Laboratório de Microbiologia

- balança analítica 0,1 mg

Laboratório de Controle de Qualidade

- espectofometro (U.V.)
- reometro rotacional
- refratometro digital
- densimetro eletrônico
- cromatográfo gasoso
- espectofotometro (infra-vermelho)

Laboratório de Processo de Transformação

- equipamentos da usina piloto

II

[TRANSLATION — TRADUCTION]

Brasília, 21 December 1990

ABC/DCS/DAI/DPI/23/ETEC/L00 G08

Sir,

I have the honour to acknowledge receipt of note B-184 of 21 December 1990, which in Portuguese reads as follows:

[*See note I*]

2. In reply, I wish to inform you of the agreement of the Brazilian Government with the terms of the above note, which, together with this note, shall constitute a subsidiary agreement between our Governments entering into force on today's date.

Accept, Sir, etc.

[*Signed*]
MARCOS CASTRIOTO DE AZAMBUJA

His Excellency Mr. William L. Clarke
Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary
of Canada

[*Annex as under note I*]

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ÉCHANGE DE NOTES CONSTITUANT UN ACCORD[1] ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE FÉDÉRATIVE DU BRÉSIL ET LE GOUVERNEMENT DU CANADA RELATIF À UN PROJET DE COOPÉRATION TECHNIQUE VISANT À AMÉLIORER LA PRODUCTIVITÉ ET LE RENDEMENT DES INDUSTRIES ALIMENTAIRES DANS LE NORD-EST DU BRÉSIL

I

AMBASSADE DU CANADA CANADIAN EMBASSY

Brasília, le 21 décembre 1990

B-184

Monsieur le Ministre,

J'ai l'honneur de me référer à la note verbale nº ABC/DCS/22/ETEC/L00 G08 du 12 juin 1989 au Ministère des affaires extérieures du Brésil et à l'Accord de coopération technique entre le Gouvernement du Canada et le Gouvernement de la République fédérative du Brésil, en date du 2 avril 1975[2], et de proposer, au nom du Gouvernement du Canada, en vertu de l'article II dudit Accord, la conclusion de l'Accord subsidiaire suivant relatif à un projet de coopération technique visant à améliorer la productivité et le rendement des industries alimentaires dans le nord-est du Brésil.

Article premier. NATURE DE L'ACCORD SUBSIDIAIRE

Section 1.01

Le présent Accord subsidiaire est conclu conformément à l'Accord de coopération technique entre le Canada et le Brésil en date du 2 avril 1975 et est destiné à préciser les responsabilités des deux gouvernements concernant le projet.

Article II. AUTORITÉS COMPÉTENTES

Section 2.01

2.01.1 Le Canada désigne l'Agence canadienne de développement international (ci-après dénommée « ACDI ») en tant qu'organisme responsable de l'accomplissement de ses obligations aux termes de l'Accord subsidiaire.

2.01.2 L'ACDI désigne la société CIDE/Ryerson (ci-après dénommée « CRC ») en tant qu'organisation canadienne associée qui sera responsable de l'exécution des responsabilités du Canada en ce qui concerne le projet.

[1] Entré en vigueur le 21 décembre 1990, date de la note de réponse, conformément aux dispositions desdites notes.
[2] Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 1020, p. 45.

Section 2.02

2.02.1 Le Brésil désigne l'Agência Brasileira de Cooperação (ci-après dénommée « ABC ») en tant qu'agence responsable de l'accomplissement de ses obligations aux termes de l'Accord subsidiaire.

2.02.2 L'ABC désigne le Service national d'apprentissage industriel (ci-après dénommé « SENAI ») en tant qu'organisme brésilien associé qui sera responsable de l'exécution des responsabilités brésiliennes en ce qui concerne le projet.

Article III. LE PROJET

Section 3.01

Le Canada et le Brésil participent à la réalisation d'un projet de coopération technique visant à permettre une amélioration de la productivité et du rendement des industries alimentaires dans le nord-est du Brésil (ci-après dénommé le « projet »). Le but du projet consiste à renforcer la capacité institutionnelle du SENAI en appuyant la création d'un centre technologique régional de traitement des produits alimentaires, à Petrolina, Pernambuco, et à accroître le nombre de techniciens qualifiés de niveau moyen, de professionnels et de formateurs. Le projet sera réalisé au moyen des activités suivantes :

a) Formation organisée et sur le tas d'enseignants, d'administrateurs et d'autres spécialistes du SENAI, au Canada.

b) Visite des lieux, formation et services consultatifs par des spécialistes canadiens au Brésil;

c) Fourniture de matériels et d'équipements de formation qui seront sélectionnés et adaptés en vue de leur utilisation au Brésil; et

d) Recherche appliquée effectuée en coopération au Brésil.

Section 3.02

3.02.1 La CRC travaille en étroite collaboration avec le SENAI en ce qui concerne le choix des stagiaires brésiliens et des spécialistes canadiens, les arrangements relatifs à leurs voyages et à leur logement, la surveillance de l'évolution des activités du projet et la planification et la réalisation des activités de formation, d'assistance technique et la fourniture des matériels et équipements.

3.02.2 L'ACDI fournit semestriellement des rapports descriptifs préparés par la CRC, à l'ABC et au SENAI.

3.02.3 La CRC, le SENAI, l'ACDI et l'ABC procèdent semestriellement à une évaluation des activités et du calendrier du projet.

3.02.4 Une fois le projet achevé, il est loisible à l'ACDI et à l'ABC de procéder à une évaluation de ses résultats. Ceci s'effectue conformément à une procédure sur laquelle toutes les Parties se seront mises d'accord.

3.02.5 Une fois le projet achevé, le SENAI s'engage à fournir à la CRC une lettre de confirmation indiquant que chacun des éléments du projet a effectivement été complété conformément aux dispositions du présent Accord subsidiaire.

Section 3.03

La durée du présent projet sera de soixante (60) mois à compter de la signature du présent Accord subsidiaire. Au cas où le projet n'avait pas été terminé à la fin de ladite période conformément aux dispositions du présent Accord, il peut être pro-

longé d'un commun accord entre les deux Parties étant entendu qu'en tout état de cause, il prendra fin au bout de soixante-douze (72) mois.

Article IV. Plan d'opérations

Section 4.01

Aux fins de l'exécution du projet, le Canada et le Brésil s'engagent à élaborer un plan d'opérations détaillé comportant au moins les éléments suivants :

a) Une description détaillée du projet;

b) Les méthodes et les moyens à employer pour sa réalisation;

c) Les noms des personnes responsables de la réalisation du projet pour le compte du Canada et du Brésil;

d) Une description des obligations, des devoirs et des responsabilités du Canada et du Brésil ainsi que de leurs contributions financières;

e) Le calendrier d'exécution et un calendrier approximatif des décaissements portant sur la durée du projet;

f) Une indication des périodes pendant lesquelles seront réalisés les examens et l'évaluation visés aux alinéas 3.04.3 et 3.04.4 ainsi que les moyens de leur exécution.

Article V. Contribution du Canada

Section 5.01

La contribution du Canada comprend la formation, les services professionnels des spécialistes canadiens, l'équipement et le matériel ainsi que les services de la CRC chargée de l'exécution et la gestion des obligations canadiennes à l'égard du projet. La valeur totale de la contribution du Canada ne pourra excéder deux millions (2 000 000) de dollars canadiens, y compris les coûts de gestion de la CRC et les frais d'évaluation des coûts du projet par l'ACDI.

Section 5.02

Le Canada prend à sa charge notamment les éléments suivants :

a) Soixante-quatre (64) personnes-mois de formation au Canada;

b) Quarante-six (46) personnes-mois d'enseignement et de services consultatifs au Brésil;

c) Le matériel d'enseignement et de bibliothèque ainsi que l'équipement de laboratoire essentiel tel que décrit à l'annexe A;

d) Les installations, l'équipement, les frais d'inscription, le matériel et les fournitures nécessaires au programme de formation au Canada, conformément aux normes de l'ACDI;

e) Les frais de voyages internationaux et locaux, les frais de subsistance et les autres indemnités de stagiaires brésiliens au Canada, conformément aux normes de l'ACDI;

f) Les frais de voyages internationaux, les salaires et les indemnités des spécialistes canadiens assurant les recherches sur place, la formation et les services consultatifs au Brésil; et

g) Les services de la CRC en sa qualité d'organisation canadienne associée qui sera responsable de l'administration, de la gestion et de l'exécution des obligations canadiennes à l'égard du projet.

Section 5.03

La contribution canadienne ne peut servir au paiement d'impôts, taxes, frais, droits de douane ou tous autres prélèvements ou charges perçus directement ou indirectement par le Brésil sur tout équipement, matériel ou services obtenus ou acquis en vue de l'exécution du projet ou qui s'y rattachent.

Article VI. Contribution du Brésil

Section 6.01

La contribution du Brésil comprend le personnel qualifié, la main-d'œuvre, le matériel, les installations, l'équipement, les services et d'autres éléments nécessaires à la réalisation du projet. La valeur totale de la contribution du Brésil est évaluée à l'équivalent de trois millions quatre-vingt-onze mille dollars canadiens (3 091 000 $). Cette contribution apparaît aux budgets annuels du Département régional du SENAI/Pernambuco.

Section 6.02

Le Brésil fournit notamment :

a) Un codirecteur du projet;

b) Les salaires des employés du SENAI et d'autres personnes qui reçoivent une formation dans le cadre du projet;

c) Jusqu'à onze (11) spécialistes appartenant au personnel du SENAI ou désignés par lui pour leur formation au Canada et au Brésil en vertu du projet, de même que les salaires réguliers et les prestations relatifs à ce personnel au cours de leurs périodes de formation, et tout appui additionnel jugé nécessaire par le SENAI comme complément aux normes de l'ACDI;

d) Un logement meublé convenable ou une indemnité de logement pour le personnel canadien se consacrant, au Brésil, aux activités relatives au projet;

e) Les moyens de transport pendant le séjour au Brésil pour les déplacements liés au projet, y compris à destination et en provenance du point d'arrivée dans le pays, pour les spécialistes canadiens (y compris une indemnité journalière de subsistance au cours des déplacements);

f) Les services de traduction au Brésil, les locaux meublés à usage de bureau, les véhicules et autres installations nécessaires aux spécialistes canadiens pour leur permettre d'exercer leurs fonctions de manière efficace;

g) Les installations, le matériel et les équipements de formation et de recherche au Brésil nécessaires au projet;

h) Tout autre service d'appui non spécifié à l'article V du présent Accord subsidiaire comme relevant de la contribution canadienne et qui s'avère nécessaire à l'exécution du projet, dans la mesure où les deux Parties en sont préalablement d'accord.

Article VII. INFORMATIONS

Section 7.01

Les Parties se communiquent mutuellement toutes informations relatives au projet qui pourront être raisonnablement demandées.

Article VIII. COMMUNICATIONS

Section 8.01

Toutes communications ou tous documents envoyés par le Brésil ou le Canada en vertu du présent Accord le seront par écrit et ils seront réputés remis à la Partie à laquelle ils sont adressés, au moment de leur livraison par messager, courrier, télégramme, câble ou radiogramme à l'adresse appropriée, à savoir :

Pour le Brésil :

Agência Brasileira de Cooperação
Ministério das Relações Exteriores
Anexo I — 8, Andar
70170 — Brasília (DF)
Brésil

Pour le Canada :

Le Président
Agence canadienne de développement international
a/s Ambassade du Canada
SES — Avenida das Nações, Lote 16
70410 — Brasília (DF)
Brésil

Section 8.02

A l'occasion des communications au jour le jour entre le SENAI et la CRC, toutes les communications et documents échangés seront en langue anglaise ou française.

Article IX. INTERPRÉTATION

Section 9.01

Les deux Parties procèdent à des consultations et examinent tout différend qui pourrait survenir concernant le présent Accord subsidiaire, par la voie diplomatique.

Article X. PORTÉE DE L'ENTENTE

Section 10.01

Le présent Accord subsidiaire ainsi que son annexe qui en forme partie intégrante constituent la totalité de l'entente entre les Parties concernant le projet.

Article XI. DISPOSITIONS GÉNÉRALES

Section 11.01

Si cela s'avérait nécessaire, le présent Accord pourra être modifié au moyen d'un échange de notes diplomatiques entre le Canada et le Brésil.

Section 11.02

Les mesures budgétaires, financières et administratives prises jusqu'à présent par le Canada et le Brésil seront maintenues en vigueur et complétées afin de mener le présent projet à bon terme.

Si les propositions énoncées aux articles I à XI rencontrent l'agrément du Gouvernement de la République fédérative du Brésil, je propose que la présente note et votre réponse en ce sens, constituent un Accord complémentaire entre nos deux gouvernements qui entrera en vigueur à compter de la date de ladite réponse.

Je saisis cette occasion, etc.

[*Signé*]
L'Ambassadeur,
WILLIAM L. CLARKE

Son Excellence Monsieur l'Ambassadeur
Marcos Castrioto de Azambuja
Ministre des relations étrangères a.i.
Brasília (DF)

ANNEXE A*

II

Brasília, le 21 décembre 1990

ABC/DCS/DAI/DPI/23/ETEC/L00 G08

Monsieur l'Ambassadeur,

J'ai l'honneur d'accuser réception de votre note B-184 du 21 décembre 1990 dont la teneur en langue portugaise est la suivante :

[*Voir note I*]

En réponse, j'ai l'honneur de vous informer que les propositions ci-avant rencontrent l'agrément du Gouvernement de la République fédérative du Brésil et qu'en conséquence votre note et la présente réponse constituent un Accord subsidiaire entre nos deux gouvernements qui entrera en vigueur à la date de ce jour.

Je saisis cette occasion, etc.

[*Signé*]

MARCOS CASTRIOTO DE AZAMBUJA

Son Excellence Monsieur William L. Clarke
Ambassadeur extraordinaire et plénipotentiaire
du Canada à Brasília

[*Annexe comme sous la note I*]

---

* Voir p. 78 du présent volume — See p. 78 of this volume.

Page 96 Blank

No. 27920

BRAZIL
and
CANADA

Exchange of notes constituting an agreement covering a technical cooperation project to help improve productivity and output in the chemical process industries in Northeast Brazil (with annex). Brasília, 21 December 1990

Authentic texts : English and Portuguese.

Registered by Brazil on 15 February 1991.

BRÉSIL
et
CANADA

Échange de notes constituant un accord relatif à un projet de coopération technique visant à améliorer la productivité et le rendement des industries chimiques dans le nord-est du Brésil (avec annexe). Brasília, 21 décembre 1990

Textes authentiques : anglais et portugais.

Enregistré par le Brésil le 15 février 1991.

EXCHANGE OF NOTES CONSTITUTING AN AGREEMENT[1] BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE FEDERATIVE REPUBLIC OF BRAZIL AND THE GOVERNMENT OF CANADA COVERING A TECHNICAL COOPERATION PROJECT TO HELP IMPROVE PRODUCTIVITY AND OUTPUT IN THE CHEMICAL PROCESS INDUSTRIES IN NORTHEAST BRAZIL

I

CANADIAN EMBASSY AMBASSADE DU CANADA

Brasília, December 21, 1990

B - 183

Excellency,

With reference to the nota verbal No. ABC/DCS/22/ETEC LOO G08, of June 12, 1989, of the Brazilian Ministry of External Relations, as well as the Technical Cooperation Agreement between the Government of Canada and the Government of the Federative Republic of Brazil, of April 2, 1975,[2] I have the honour to propose in the name of the Government of Canada, pursuant to Article II of the above-mentioned Agreement, the following Subsidiary Agreement covering a technical cooperation project to help improve productivity and output in the chemical process industries in Northeast Brazil.

[1] Came into force on 21 December 1990, the date of the note in reply, in accordance with the provisions of the said notes.

[2] United Nations, *Treaty Series*, vol. 1020, p. 45.

ARTICLE I
NATURE OF THE SUBSIDIARY AGREEMENT

Section 1.01

This Subsidiary Agreement is made pursuant to the Technical Cooperation Agreement between CANADA and BRAZIL dated the 2nd day of April 1975 and is intended to set out the responsibilities of the two Governments in relation to the Project.

ARTICLE II
RESPONSIBLE AUTHORITIES

Section 2.01

2.01.1 CANADA designates the Canadian International Development Agency (hereinafter called "CIDA") as the agency responsible for the fulfilment of its obligations under this Subsidiary Agreement.

2.01.2 CIDA designates the CIDE/Ryerson Corporation (hereinafter called "CRC") as the Canadian partner institution responsible for the implementation of the Canadian project responsibilities.

Section 2.02

2.02.1 BRAZIL designates the Agência Brasileira de Cooperacao (hereinafter called "ABC") as the agency responsible for ensuring that its obligations under this Subsidiary Agreement are duly fulfilled;

2.02.2 ABC designates the National Industrial Apprenticeship Service (herinafter called "SENAI"), as the Brazilian partner institution responsible for the implementation of the Brazilian project responsibilities.

ARTICLE III
THE PROJECT

Section 3.01

CANADA and BRAZIL shall participate in a technical cooperation project aimed at helping to improve productivity and output in the chemical process industries in Northeast Brazil (hereinafter called the "Project"). The objectives of the Project are to strengthen the institutional capacity of SENAI through support for the establishment of the SENAI Regional Centre for Chemical Process and Instrumentation Technology in Salvador, Bahia and to increase the availability of skilled intermediate-level technicians, professionals and trainers, and will be achieved through the execution of the following activities:

a) formal and on-the-job training of SENAI teachers, administrators and other specialists in Canada;

b) site visits, training, and advisory services by Canadian specialists in Brazil;

c) the provision of selected training material and equipment to be adapted for use in Brazil; and

d) cooperative applied research in Brazil.

Section 3.02

3.02.1 The CRC will work in close cooperation with SENAI to select Brazilian trainees and Canadian specialists, to arrange travel and accommodation for the Brazilian trainees and Canadian specialists, to monitor the progress of the Project activities and to plan and implement the training, technical assistance and provision of equipment and materials.

3.02.2 CIDA will provide descriptive reports prepared by the CRC to ABC and SENAI on a semi-annual basis.

3.02.3 The CRC, SENAI, CIDA and ABC jointly will carry out semi-annual reviews of project activities and schedules.

3.02.4 The project may be subject to an end-of-project evaluation at the discretion of CIDA and ABC. The evaluation would be carried out in accordance with a procedure to be agreed upon by all Parties.

3.02.5 At the end of the Project, SENAI will provide the CRC with a letter confirming that each component of the Project has been completed in accordance with the provisions of this Subsidiary Agreement.

Section 3.03

This project shall have a duration of sixty (60) months, commencing on the day of the signature of the present Subsidiary Agreement. If at the end of that period the project is not completed in conformity with

the provisions of this Subsidiary Agreement, it may be extended by common agreement of both Parties, but it will terminate, in any event, at the end of seventy two (72) months.

ARTICLE IV
PLAN OF OPERATION

Section 4.01

For implementation of the Project, CANADA and BRAZIL will develop a detailed Plan of Operation which will contain, at least, the following:

a) a detailed description of the Project;

b) the methods and means to be used to carry out the Project;

c) names of the persons responsible for carrying out the Project on behalf of CANADA and BRAZIL;

d) the obligations, duties and responsibilities of CANADA and BRAZIL together with their financial contributions;

e) an implementation and approximate disbursement schedule for the duration of the Project;

f) the periods of time over which the reviews and the evaluation mentioned in subparagraphs 3.04.3 and 3.04.4 might be performed and the means which may be used for these reviews and evaluation.

ARTICLE V
CONTRIBUTION OF CANADA

Section 5.01

The contribution of CANADA shall consist of the provision of training, professional services of Canadian specialists, equipment and materials and the services of CRC for the implementation and management of the Canadian obligations to the Project. The total value of CANADA's contribution shall not exceed four million Canadian dollars (Cdn $4,000,000), including the project management costs of CRC and the project evaluation costs of CIDA.

Section 5.02

CANADA will more particularly provide the following:

a) one hundred and eigthy-four (184) person-months of training in Canada ;

b) seventy-four (74) person-months of teaching and advisory services in Brazil;

c) instructional and library materials and essential laboratory equipment, as described in the list attached hereto as Annex "A";

d) facilities, equipment, registration fees, materials and supplies needed for training in Canada in accordance with CIDA regulations;

e) international and local travel expenses, living allowances and other benefits for Brazilian training participants in Canada in accordance with CIDA regulations;

f) international travel expenses, salaries, and allowances for Canadian specialists providing on-site training and advisory services in Brazil; and

g) the services of CRC to act as the Canadian partner institution responsible for project administration, management and implementation of the Canadian obligations to the project.

Section 5.03

The Canadian contribution shall not be used to pay any taxes, fees, customs duties or any other levies or charges imposed directly or indirectly by Brazil on any equipment, materials or services purchased or acquired for, or related to the execution of the Project.

ARTICLE VI
CONTRIBUTION OF BRAZIL

Section 6.01

The contribution of BRAZIL shall consist of the provision of qualified personnel, labour, materials, facilities, equipment, services and other Project requirements. The total value of the Brazilian contribution is estimated at the equivalent of seven million, eighty-seven thousand Canadian dollars (Cdn $7,087,000), which has been reserved in the annual budgets of the SENAI/Bahia Regional Department.

Section 5.02

BRAZIL will more particularly provide the following:

a) a counterpart project manager;

b) salaries for SENAI employees and others receiving training as part of the Project;

c) up to twenty-eight (28) specialists either from SENAI itself or appointed by it for training in Canada and Brazil under the terms of the Project, as well as the regular salaries and benefits of these personnel during their periods of training and whatever additional support is judged necessary by SENAI to complement that provided by CIDA in accordance with CIDA norms;

d) suitable furnished living accommodations or an accommodation allowance for the Canadian personnel working on Project activities in Brazil;

e) transport in Brazil related to work assignments (including a per diem allowance for living expenses while on travel status) and to and from points of entry for Canadian specialists;

f) translation services in Brazil, furnished office accommodation, vehicles and other facilities necessary to enable the Canadian specialists to carry out their assignments effectively;

g) training and research facilities, materials and equipment needed for the project in Brazil;

h) any other support not specified under the Canadian contribution of Article V of this Subsidiary Agreement and necessary for the successful implementation of the Project, as long as both Parties have previously agreed to it.

ARTICLE VII
INFORMATION

Section 7.01

Each Party shall furnish to the other all such information relating to the Project as shall reasonably be requested.

ARTICLE VIII
COMMUNICATIONS

Section 8.01

Any communications or documents given, made or sent by either BRAZIL or CANADA pursuant to this Subsidiary Agreement shall be in writing and shall be deemed to have been duly given or sent to the Party to which it is addressed at the time of its delivery by

hand, mail, telegram, cable or radiogram at its respective address, namely:

For BRAZIL: Agência Brasileira de Cooperação
Ministério das Relações Exteriores
Anexo I - 8. Andar
70170 - Brasília (DF)
BRASIL

For CANADA: The President
Canadian International Development Agency
c/o Canadian Embassy
SES Avenida das Nações, Lote 16
70410 - Brasília (DF)
BRASIL

Section 8.02

In day-to-day communications between SENAI and CRC, all communications and documents exchanged shall be in either the English or French language.

ARTICLE IX
INTERPRETATION

Section 9.01

Both Parties shall forward consultations and examine any divergencies related to this Subsidiary Agreement by means of diplomatic channels.

ARTICLE X
ENTIRE UNDERSTANDING

Section 10.01

This Subsidiary Agreement together with Annex "A" which forms an integral part hereof constitutes the entire understanding between the Parties with respect to the Project.

ARTICLE XI
GENERAL PROVISIONS

Section 11.01

This Subsidiary Agreement may be amended as deemed necessary by an exchange of diplomatic notes between CANADA and BRAZIL.

Section 11.02

The necessary budgetary, financial and administrative measures heretofore taken by CANADA and BRAZIL shall be continued and supplemented for the purposes of bringing this Project to its full completion.

In the event that the Government of the Federative Republic of Brazil agrees with the proposals included in Article I to XI, I propose that this note and the reply of Your Excellency, expressing the agreement of your Government, constitute a Subsidiary Agreement between our two Governments, to enter into force upon the date of Your Excellency's reply.

I would like to avail myself of the occasion to renew to Your Excellency the assurances of my highest consideration.

[*Signed*]

WILLIAM L. CLARKE
Ambassador

His Excellency Ambassador Marcos Castrioto de Azambuja
Minister for Foreign Relations *ad interim*
Brasília (DF)

Annex "A"

LIST OF EQUIPMENT AND MATERIAL TO BE SUPPLIED BY CANADA for the Regional Centre for Chemical Process and Instrumentation Technology, Salvador, Bahia

General Chemistry

Apparatus to measure temperature and relative humidity (02)
Dry ice maker
Cinematic viscosimeter (02)
Boiling point apparatus
Freezing point apparatus
Parr calorimeter
Junkers calorimeter
Apparatus to measure and record vapour pressure (06)
Polarimeter
Automatic titrator
Karl Fischer apparatus
Infra red spectrophotometer
Atomic absorption
Liquid chromatograph
Stereo microscope (03)

Pilot Plant

Absorption/liquid-liquid extraction column
Distillation column
Reynolds apparatus
Heat exchanger

Fermentation

Stereo microscope
Fermenter
Dissolved oxygen meter
Refrigerated centrifuge
Rotative shaker
Reciprocating shaker

Polymer

Dynamometer
Impact tester
Extruder
Multifunctional polymerization unit

Water Treatment

Multifunctional water treatment unit

II

[PORTUGUESE TEXT — TEXTE PORTUGAIS]

Em 21 de dezembro de 1990

ABC/DCS/DAI/DPI/22/ETEC/L00 G08

Senhor Embaixador,

Tenho a honra de acusar recebimento da Nota B-183, de 21 de dezembro de 1990, cujo teor em português é o seguinte:

"Senhor Ministro,

Com referência à Nota Verbal ABC/DCS/22/ETEC L00 G08, datada de 12 de junho de 1989, do Ministério das Relações Exteriores do Brasil, bem como ao Acordo de Cooperação Técnica entre o Governo do Canadá e o Governo da República Federativa do Brasil, de 02 de abril de 1975, tenho a honra de propor, em nome do Governo do Canadá e nos termos do Artigo II do Acordo supramencionado, o seguinte Ajuste Complementar relativo a um projeto de cooperação técnica para contribuir para a melhoria da eficiência e da produtividade das indústrias de processos químicos da Região Nordeste do Brasil.

ARTIGO I
Natureza do Ajuste Complementar

Este Ajuste Complementar dá prosseguimento ao Acordo de Cooperação Técnica entre o Canadá e o Brasil, datado de 02 de abril de 1975, e tem como objetivo determinar as responsabilidades dos dois Governos em relação ao projeto.

ARTIGO II
Autoridades Responsáveis

1. a) O Canadá designa a Agência Canadense para o Desenvolvimento Internacional (doravante denominada "CIDA"), a agência

responsável pelo cumprimento de suas obrigações, decorrentes deste Ajuste Complementar;

b) a CIDA designa a CIDE/Ryerson Corporation (doravante denominada "CRC"), instituição co-participante, responsável pela execução da participação canadense neste projeto.

2. a) O Brasil designa a Agência Brasileira de Cooperação (doravante denominada "ABC"), a agência responsável por assegurar o cumprimento de suas obrigações, decorrentes deste Ajuste Complementar.

b) a ABC designa o Serviço Nacional de Aprendizagem Industrial (doravante denominado "SENAI"), instituição co-participante, responsável pela execução da participação brasileira neste projeto.

ARTIGO III

O Projeto

1. O Canadá e o Brasil participarão em um projeto de cooperação técnica visando a contribuir para a melhoria da eficiência e da produtividade das indústrias de processos químicos (doravante denominado "Projeto"). O objetivo do Projeto é contribuir para o aumento da disponibilidade de treinadores, técnicos de nível médio e operários qualificados através do fortalecimento da capacidade institucional do SENAI e do apoio à implantação do Centro Tecnológico em Processos Químicos e Instrumentação em Salvador, Bahia, e será alcançado através da execução das seguintes atividades:

a) treinamento formal e em serviço de treinadores, administradores e outros especialistas do SENAI no Canadá;

b) visitas de campo, treinamento e consultoria conduzidos por especialistas canadenses no Brasil;

c) provisão de equipamentos selecionados e material de treinamento a serem adaptados para uso no Brasil; e

d) condução de pesquisas aplicadas conjuntas no Brasil.

2. a) O CRC trabalhará em estreita colaboração com o SENAI na seleção de treinandos brasileiros e especialistas canadenses, na organização de viagens, na escolha das acomodações necessárias aos técnicos brasileiros e especialistas canadenses, no monitoramento do desenvolvimento das atividades do Projeto, bem como no planejamento e na implementação das atividades de treinamento, assistência técnica e fornecimento de equipamentos e materiais.

b) A CIDA fornecerá à ABC relatórios de acompanhamento do Projeto a serem preparados semestralmente pelo CRC.

c) O CRC, o SENAI, a CIDA e a ABC realizarão conjuntamente, revisões operacionais semestrais das atividades e cronograma do Projeto.

d) O Projeto está sujeito a uma avaliação final, a critério da CIDA e da ABC. Esta avaliação será realizada de acordo com o procedimento a ser acordado entre as Partes.

e) Ao término do Projeto, o SENAI fornecerá ao CRC uma carta confirmando que o Projeto foi completado de acordo com as provisões deste Ajuste Complementar.

3. O presente Projeto terá a duração de sessenta (60) meses, a partir da data de assinatura do presente Ajuste Complementar. Se, ao término daquele período, o Projeto não houver sido completado conforme o previsto no presente Ajuste Complementar, poderá ser prorrogado mediante acordo entre as Partes, mas terminará, necessariamente, ao final de setenta e dois (72) meses.

ARTIGO IV
Plano de Operações

1. Para a implementação do Projeto, o Canadá e o Brasil desenvolverão um Plano de Operações, o qual conterá "inter alia" o seguinte:

a) uma descrição pormenorizada do Projeto;

b) os métodos e os meios a serem utilizados na implementação do Projeto;

c) os nomes das pessoas responsáveis pela execução do Projeto em nome do Canadá e do Brasil;

d) as obrigações, deveres e responsabilidades do Canadá e do Brasil, bem como as respectivas contribuições financeiras;

e) um cronograma de execução e de desembolso aproximado pelo período de duração do Projeto;

f) os períodos em que as revisões e a avaliação mencionadas no Artigo III, parágrafo 2, deverão ser efetuadas, assim como os meios que podem ser usados para estas revisões e avaliação.

ARTIGO V

Contribuição do Canadá

1. A contribuição do Canadá consistirá no fornecimento de treinamento, serviços profissionais de consultores canadenses, materiais, equipamentos e os serviços do CRC para a implementação e administração das obrigações canadenses relativas ao Projeto. O total da contribuição canadense não excederá a Cdn $ 4.000.000,00 (quatro milhões de dólares canadenses), incluindo os custos administrativos do CRC e de avaliação do Projeto pela CIDA.

2. O Canadá oferecerá, mais particularmente, o seguinte:

a) cento e oitenta e quatro (184) homem/mês de treinamento no Canadá;

b) setenta e quatro (74) homem/mês de consultoria no Brasil;

c) materiais de instrução e de biblioteca além de equipamentos essenciais de laboratório, conforme descritos na lista apensa ao presente Ajuste como Anexo "A".

d) instalações, equipamento, taxas de inscrição, materiais e provisões necessárias ao programa de aperfeiçoamento no Canadá, de acordo com as normas da CIDA;

c) custeio das passagens aéreas internacionais e domésticas, ajudas de custo e outros benefícios para o brasileiros participantes dos programas de aperfeiçoamento no Canadá, de acordo com as normas da CIDA;

f) custeio das passagens aéreas internacionais, salários e ajudas de custo para os especialistas canadenses que venham fornecer as pesquisas, os cursos de aperfeiçoamento e os serviços de consultoria no Brasil; e

g) os serviços do CRC, na execução, administração e implementação das ações relativas à participação canadense no Projeto.

3. A contribuição canadense não poderá ser utilizada para pagar impostos, taxas, taxas de importação ou qualquer outra cobrança ou encargo financeiro impostos direta ou indiretamente pelo Governo brasileiro sobre equipamentos, materiais ou serviços comprados ou adquiridos para o Projeto, ou relacionados à execução do mesmo.

ARTIGO VI

Contribuição do Brasil

1. A contribuição do Brasil consistirá no fornecimento de pessoal qualificado, mão-de-obra, materiais, instalações, equipamentos, serviços, e demais necessidades indispensáveis à implementação do Projeto. O total dessa contribuição do Brasil está estimado num valor equivalente a Cdn $ 7.087.000,00 (sete milhões e oitenta e sete mil dólares canadenses), já previstos no orçamento anual do Departamento Regional do SENAI da Bahia.

2. O Brasil fornecerá, mais especificamente, o seguinte:

a) um coordenador de contraparte do Projeto;

b) salários para os funcionários do SENAI envolvidos no Projeto ou que estejam recebendo treinamento como parte do Projeto;

c) vinte e oito (28) especialistas, tanto do próprio SENAI quanto por ele indicados para treinamento no Canadá e no Brasil nos termos do Projeto, bem como salários regulares e benefícios desse pessoal durante o período de treinamento no Canadá, e qualquer apoio adicional julgado necessário pelo SENAI para complementar as ajudas de custo fornecidas pela CIDA de acordo com suas normas;

d) acomodações mobiliadas adequadas, ou ajuda de custo de acomodação para o pessoal canadense desenvolvendo atividades do Projeto no Brasil;

e) transporte no Brasil, de e para os pontos de entrada no país, e relacionado a atividades de trabalho, inclusive diárias como ajuda de custo durante as viagens, para o pessoal canadense;

f) serviços de tradução no Brasil, locais de escritório, veículos e outras instalações necessárias para que o pessoal canadense possa executar suas atividades eficazmente;

g) instalações para treinamento e pesquisas, materiais e equipamentos necessários ao Projeto no Brasil;

h) qualquer outro tipo de apoio não especificado no Artigo V acima e necessário à execução satisfatória do Projeto, mediante entendimento prévio entre as Partes.

ARTIGO VII
Informação

Cada uma das Partes fornecerá à outra, na medida do possível, todas as informações pertinentes que vierem a ser solicitadas.

ARTIGO VIII
Comunicações

1. Qualquer comunicação ou documento a ser formulado, apresentado ou transmitido pelas Partes brasileira ou canadense, relativo a este Ajuste Complementar, deverá ser efetuado por escrito, certificando-se de que seja devidamente entregue ou enviado à Parte à qual está endereçado, quando entregue em mãos, pelo correio, por via telegráfica, telex ou radiograma aos respectivos endereços, a saber:

Para o Brasil:

Agência Brasileira de Cooperação
Ministério das Relações Exteriores
Anexo I - 8 andar
70.170 - Brasília - DF
BRASIL

Para o Canadá:

The President
Canadian International Development Agency
c/o Canadian Embassy
SES - Avenida das Nações, Lote 16
70.410 - Brasília - DF
BRASIL

2. As comunicações operacionais entre o SENAI e o CRC, bem como toda a troca de correspondência e documentos entre ambos terão de ser feitas nas línguas inglesa ou francesa.

ARTIGO IX
Interpretação

Por via diplomática, as Partes encaminharão consultas e examinarão eventuais divergências relacionadas ao presente Ajuste Complementar.

ARTIGO X
Entendimento Geral

O presente Ajuste Complementar e seu Anexo "A" constituem o entendimento geral entre as Partes, em relação ao projeto.

ARTIGO XI
Provisões Gerais

1. O presente Ajuste Complementar poderá ser emendado quando necessário, através de troca de Notas Diplomáticas entre o Canadá e o Brasil.

2. As medidas orçamentárias, financeiras e administrativas que já tenham sido tomadas pelo Canadá e pelo Brasil deverão ser continuadas e suplementadas, com o objetivo de que o Projeto seja completado satisfatoriamente.

Caso o Governo da República Federativa do Brasil concorde com as propostas contidas nos Artigos I a XI acima, tenho a honra de propor que esta Nota e a Nota de resposta de Vossa Excelência, em que se expresse a concordância de seu Governo, constituam um Ajuste Complementar entre os nossos dois Governos, a entrar em vigor na data da Nota de resposta de Vossa Excelência.

Aproveito a oportunidade para renovar a Vossa Excelência os protestos da minha mais alta consideração".

2. Em resposta, informo Vossa Excelência da concordância do Governo brasileiro com os termos da Nota acima transcrita, a qual, juntamente com a presente Nota, passará a constituir um Ajuste Complementar entre os nossos Governos, a entrar em vigor na data de hoje.

Aproveito a oportunidade para renovar a Vossa Excelência a garantia da minha mais alta consideração.

[*Signed — Signé*]
MARCOS CASTRIOTO DE AZAMBUJA

A Sua Excelência o Senhor William L. Clarke
Embaixador Extraordinário e Plenipotenciário
do Canadá

Anexo "A"

LISTA DE EQUIPAMENTOS E MATERIAL A SEREM DOADOS PELO CANADA
para o Centro Tecnológico de Processos
Quimicos e Instrumentação, Bahia

Química Geral

- Aparelho medidor de temperatura e umidade relativa (higrotermógrafo)
- máquina para produção de gelo seco
- viscosímetro cinemático
- aparelho para determinação de ponto de fusão
- aparelho para determinação do ponto de ebulição
- calorímetro parr
- calorímetro junkers
- aparelho medidor de pressão de vapor
- polarímetro
- sistema de titulação automática
- analisador karl fischer
- sistema de espectrofotometria INFRA-VERMELHO
- sistema de espectrofotometria de ABSORSAO ATOMICA
- sistema de cromatografia líquida
- microscópio binocular

Planta Piloto

- planta piloto de extração líquido-líquido/absorção
- planta piloto de destilação
- aparelho de Reynolds (estudos hidráulicos)
- planta piloto com trocador de calor

Fermentação

- microscópio binocular
- fermentador
- medidor de oxigênio dissolvido
- centrífuga refrigerada
- shaker rotativo
- shaker recíproco

Polímeros

- dinamômetro
- aparelho para teste de impacto
- extrusora
- unidade multifuncional para polimerização

Tratamento de Água

- unidade multifuncional para tratamento de água

[TRANSLATION — TRADUCTION]

II

21 December 1990

ABC/DCS/DAI/DPI/22/ETEC/L00 G08

Sir,

I have the honour to acknowledge receipt of note B-183 of 21 December 1990, which in Portuguese reads as follows:

[*See note I*]

2. In reply, I wish to inform you of the agreement of the Brazilian Government with the terms of the above note, which, together with this note, shall constitute a subsidiary agreement between our Governments, which shall enter into force on today's date.

Accept, Sir, etc.

[*Signed*]
MARCOS CASTRIOTO DE AZAMBUJA

His Excellency Mr. William L. Clarke
Ambassador Extraordinary and
Plenipotentiary of Canada

[*Annex as under note I*]

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ÉCHANGE DE NOTES CONSTITUANT UN ACCORD[1] ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE FÉDÉRATIVE DU BRÉSIL ET LE GOUVERNEMENT DU CANADA RELATIF À UN PROJET DE COOPÉRATION TECHNIQUE VISANT À AMÉLIORER LA PRODUCTIVITÉ ET LE RENDEMENT DES INDUSTRIES CHIMIQUES DANS LE NORD-EST DU BRÉSIL

I

AMBASSADE DU CANADA CANADIAN EMBASSY

Brasília, le 21 décembre 1990

B-183

Monsieur le Ministre,

J'ai l'honneur de me référer à la note verbale nº ABC/DCS/22/ETEC/L00 G08 du 12 juin 1989 du Ministère brésilien des relations extérieures et à l'Accord de coopération technique entre le Gouvernement du Canada et le Gouvernement de la République fédérative du Brésil du 2 avril 1975[2], et de proposer, au nom du Gouvernement du Canada, en vertu de l'article II dudit Accord, la conclusion de l'Accord subsidiaire suivant relatif à un projet de coopération technique visant à améliorer la productivité et le rendement des industries chimiques dans le nord-est du Brésil.

Article premier. NATURE DE L'ACCORD SUBSIDIAIRE

Section 1.01

Le présent Accord subsidiaire est conclu conformément à l'Accord de coopération technique entre le Canada et le Brésil en date du 2 avril 1975 et est destiné à préciser les responsabilités des deux gouvernements concernant le projet.

Article II. AUTORITÉS COMPÉTENTES

Section 2.01

2.01.1 Le Canada désigne l'Agence canadienne de développement international (ci-après dénommée « ACDI »), en tant qu'organisme responsable de l'accomplissement de ses obligations aux termes de l'Accord subsidiaire.

2.01.2 L'ACDI désigne la société CIDE/Ryerson (ci-après dénommée « CRC ») en tant qu'organisation canadienne associée responsable de l'exécution des responsabilités du Canada en ce qui concerne le projet.

[1] Entré en vigueur le 21 décembre 1990, date de la note de réponse, conformément aux dispositions desdites notes.
[2] Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 1020, p. 45.

Section 2.02

2.02.1 Le Brésil désigne l'Agência Brasileira de Cooperação (ci-après dénommée « ABC ») en tant qu'agence responsable de l'accomplissement de ses obligations aux termes de l'Accord subsidiaire;

2.02.2 L'ABC désigne le Service national d'apprentissage industriel (ci-après dénommé « SENAI ») en tant qu'organisme brésilien associé responsable de l'exécution des responsabilités du Brésil en ce qui concerne le projet.

Article III. LE PROJET

Section 3.01

Le Canada et le Brésil participent à la réalisation d'un projet de coopération technique visant à améliorer la productivité et le rendement des industries chimiques dans le nord-est du Brésil (ci-après dénommé le « projet »). Le but du projet consiste à renforcer la capacité institutionnelle du SENAI en appuyant la création d'un centre technologique régional de procédés et d'instrumentation chimiques à Salvador, Bahia, et à accroître le nombre de techniciens qualifiés de niveau moyen, de professionnels et de formateurs. Le projet sera réalisé au moyen des activités suivantes :

a) Formation organisée et sur le tas d'enseignants, d'administrateurs et d'autres spécialistes du SENAI, au Canada;

b) Visites des lieux, formation et services consultatifs par des spécialistes canadiens au Brésil;

c) Fourniture de matériels et d'équipements de formation sélectionnés et adaptés en vue de leur utilisation au Brésil; et

d) Recherche appliquée effectuée en coopération au Brésil.

Section 3.02

3.02.1 La CRC travaille en étroite collaboration avec le SENAI en ce qui concerne le choix des stagiaires brésiliens et des spécialistes canadiens, les arrangements relatifs à leurs voyages et à leur logement, la surveillance de l'évolution des activités du projet et la planification et la réalisation des activités de formation, d'assistance technique et la fourniture du matériel et de l'équipement.

3.02.2 L'ACDI fournit semestriellement des rapports descriptifs préparés par la CRC, à l'ABC et au SENAI.

3.02.3 La CRC, le SENAI, l'ACDI et l'ABC procèdent semestriellement à une évaluation des activités et du calendrier du projet.

3.02.4 Une fois le projet achevé, il est loisible à l'ACDI et à l'ABC de procéder à une évaluation de ses résultats. Ceci s'effectue conformément à une procédure sur laquelle toutes les Parties se seront mises d'accord.

3.02.5 Une fois le projet achevé, le SENAI s'engage à fournir à la CRC une lettre de confirmation que chacun des éléments du projet a effectivement été complété conformément aux dispositions du présent Accord subsidiaire.

Section 3.03

La durée du présent projet sera de soixante (60) mois à compter de la signature du présent Accord subsidiaire. Au cas où le projet n'avait pas été terminé à la fin de cette période conformément aux dispositions du présent Accord subsidiaire, il peut

être prolongé d'un commun accord entre les Parties étant entendu qu'en tout état de cause, il prendra fin au bout de soixante-douze (72) mois.

Article IV. Plan d'opérations

Section 4.01

Aux fins de l'exécution du projet, le Canada et le Brésil s'engagent à élaborer un plan d'opérations détaillé comportant au moins les éléments suivants :

a) Une description détaillée du projet;

b) Les méthodes et les moyens à employer pour sa réalisation;

c) Les noms des personnes responsables de l'exécution du projet pour le compte du Canada et du Brésil;

d) Une description des obligations, des devoirs et des responsabilités du Canada et du Brésil ainsi que de leurs contributions financières;

e) Le calendrier d'exécution et un calendrier approximatif des décaissements portant sur la durée du projet;

f) Une indication des périodes pendant lesquelles pourront être réalisés les examens et l'évaluation visés aux alinéas 3.04.3 et 3.04.4 ainsi que les moyens de leur exécution.

Article V. Contribution du Canada

Section 5.01

La contribution du Canada comprend la formation, les services professionnels des spécialistes canadiens, l'équipement et le matériel ainsi que les services de la CRC chargée de l'exécution et de la gestion des obligations canadiennes à l'égard du projet. La valeur totale de la contribution du Canada ne pourra excéder quatre millions de dollars canadiens (4 000 000 $ can.), y compris les frais de gestion de la CRC et les frais d'évaluation des coûts du projet par l'ACDI.

Section 5.02

Le Canada prend à sa charge notamment les éléments suivants :

a) Cent quatre-vingt-quatre (184) personnes-mois de formation au Canada;

b) Soixante-quatorze (74) personnes-mois d'enseignement et de services consultatifs au Brésil;

c) Le matériel d'enseignement et de bibliothèque ainsi que l'équipement de laboratoire essentiel décrit à l'annexe A;

d) Les installations, l'équipement, les frais d'inscription, le matériel et les fournitures nécessaires au programme de formation au Canada conformément aux règlements de l'ACDI;

e) Les frais de voyages internationaux et locaux, les frais de subsistance et les autres indemnités de stagiaires brésiliens au Canada conformément aux règlements de l'ACDI;

f) Les frais de voyages internationaux, les salaires et les indemnités des spécialistes canadiens assurant les recherches sur place, la formation et les services consultatifs au Brésil, et

g) Les services de la CRC en sa qualité d'organisation canadienne associée qui sera responsable de l'administration, de la gestion et de l'exécution des obligations canadiennes à l'égard du projet.

Section 5.03

La contribution canadienne ne peut servir au paiement d'impôts, taxes, frais, droits de douane ou tous autres prélèvements ou charges perçus directement ou indirectement par le Brésil sur tout équipement, matériel ou services obtenus ou acquis en vue de l'exécution du projet ou qui s'y rattachent.

Article VI. Contribution du Brésil

Section 6.01

La contribution du Brésil comprend le personnel qualifié, la main-d'œuvre, le matériel, les installations, l'équipement, les services et d'autres éléments nécessaires à la réalisation du projet. La valeur totale de la contribution brésilienne est évaluée à l'équivalent de sept millions quatre-vingt-sept mille dollars canadiens (7 087 000 $ can.). Cette contribution apparaît aux budgets annuels du Département régional du SENAI/Bahia.

Section 6.02

Le Brésil fournit notamment :

a) Un codirecteur du projet;

b) Les salaires des employés du SENAI et d'autres personnes qui reçoivent une formation dans le cadre du projet;

c) Jusqu'à vingt-huit (28) spécialistes appartenant soit au personnel du SENAI ou désignés par lui pour leur formation au Canada et au Brésil en vertu du projet, de même que les salaires normaux et les indemnités de ce personnel au cours de leur période de formation, et tout appui additionnel jugé nécessaire pour le SENAI comme complément à l'aide apportée par l'ACDI conformément à ses normes;

d) Un logement meublé convenable ou une indemnité de logement pour le personnel canadien se consacrant, au Brésil, aux activités relatives au projet;

e) Les moyens de transport au Brésil pour les déplacements liés au projet, y compris à destination et en provenance du point d'arrivée dans le pays, pour les spécialistes canadiens (y compris une indemnité journalière de subsistance au cours des déplacements);

f) Les services de traduction au Brésil, les locaux meublés à usage de bureau, les véhicules et autres installations nécessaires aux spécialistes canadiens pour leur permettre d'exercer leurs fonctions de manière efficace;

g) Les installations, le matériel et l'équipement de formation et de recherche au Brésil nécessaire au projet;

h) Tout autre service d'appui non spécifié à l'article V du présent Accord subsidiaire comme relevant de la contribution canadienne et qui s'avère nécessaire à l'exécution du projet, dans la mesure où les deux Parties en sont préalablement d'accord.

Article VII. INFORMATIONS

Section 7.01

Les Parties se communiquent mutuellement toutes informations relatives au projet qui pourront être raisonnablement demandées.

Article VIII. COMMUNICATIONS

Section 8.01

Toutes communications ou tous documents envoyés par le Brésil ou le Canada en vertu du présent Accord subsidiaire le seront par écrit et ils seront réputés remis à la Partie à laquelle ils sont adressés, au moment de leur livraison par messager, courrier, télégramme, câble ou radiogramme à l'adresse appropriée, à savoir :

Pour le Brésil :

Agência Brasileira de Cooperação
Ministério das Relações Exteriores
Anexo I — 8. Andar
70170, Brasília (DF)
Brésil

Pour le Canada :

Le Président
Agence canadienne de développement international
s/s Ambassade du Canada
SES Avenida das Nações, Lote 16
70410 — Brasília (DF)
Brésil

Section 8.02

A l'occasion des communications au jour le jour entre le SENAI et la CRC, toutes les communications et documents échangés seront en langue française ou anglaise.

Article IX. INTERPRÉTATION

Section 9.01

Les deux Parties procèdent à des consultations et examinent tout différend qui pourrait survenir concernant le présent Accord subsidiaire, par la voie diplomatique.

Article X. PORTÉE DE L'ENTENTE

Section 10.01

Le présent Accord subsidiaire ainsi que son annexe qui en forme partie intégrante constituent la totalité de l'entente entre les Parties concernant le projet.

Article XI. DISPOSITIONS GÉNÉRALES

Section 11.01

Si cela s'avérait nécessaire, le présent Accord subsidiaire pourra être modifié moyennant un échange de notes diplomatiques entre le Canada et le Brésil.

Section 11.01

Les mesures budgétaires, financières et administratives nécessaires prises jusqu'à maintenant par le Canada et le Brésil seront maintenues et complétées afin de mener à bien le présent projet.

Si les propositions énoncées aux articles I à XI étaient susceptibles de rencontrer l'agrément du Gouvernement de la République fédérative du Brésil, je propose que la présente note et votre réponse en ce sens constituent un Accord subsidiaire entre nos deux gouvernements qui entrera en vigueur à la date de votre réponse.

Je saisis cette occasion, etc.

[*Signé*]
L'Ambassadeur,
WILLIAM L. CLARKE

Son Excellence Monsieur l'Ambassadeur Marcos Castrioto de Azambuja
Ministre des relations étrangères a.i.
Brasília (DF)

ANNEXE

Liste des équipements à être fournis par le Canada au Centre régional de procédés et d'instrumentation chimiques de Salvador, Bahia

Chimie générale

— Appareil de mesure de la température et de l'humidité relative (02)
— Appareil à fabriquer de la neige carbonique
— Viscosimètre cinématique (02)
— Appareil à déterminer le point d'ébullition
— Appareil à déterminer le point de congélation
— Calorimètre parr
— Calorimètre junkers
— Appareil à mesurer et à enregistrer la pression de la vapeur (06)
— Polarimètre
— Appareil de titrage automatique
— Appareil de Karl Fischer
— Spectrophotomètre à infrarouge
— Spectrophotomètre à absorption
— Système de chromatographie liquide
— Microscope binoculaire (03)

Installation pilote

— Colonne d'absorption/liquide — extraction liquide
— Colonne de distillation
— Appareil de Reynolds
— Echangeur de chaleur

Fermentation

— Microscope binoculaire
— Fermenteur
— Mesure d'oxygène dissous
— Centrifugeur réfrigéré
— Shaker rotatif
— Shaker de réciprocité

Polymère

— Dynamomètre
— Testeur d'impact
— Extrudeuse
— Unité multifonctionnelle de polymérisation

Traitement des eaux

— Unité multifonctionnelle de traitement des eaux

II

Le 21 décembre 1990

ABC/DCS/DAI/DPI/22/ETEC/L00 G08

Monsieur l'Ambassadeur,

J'ai l'honneur d'accuser réception de votre note B-183 du 21 décembre 1990, dont la teneur en langue portugaise est la suivante :

[*Voir note I*]

En réponse, j'ai l'honneur de vous informer que les propositions ci-avant rencontrent l'agrément du Gouvernement de la République fédérative du Brésil et qu'en conséquence votre note et la présente réponse constituent un Accord subsidiaire entre nos gouvernements qui entrera en vigueur à la date de ce jour.

Je saisis cette occasion, etc.

[*Signé*]

MARCOS CASTRIOTO DE AZAMBUJA

Son Excellence Monsieur William L. Clarke
Ambassadeur extraordinaire et plénipotentiaire
du Canada

[*Annexe comme sous la note I*]

No. 27921

BRAZIL
and
GERMANY

Exchange of notes constituting an agreement on the project "Audiovisual aids for rural extension services (EMBRATER)". Brasília, 27 December 1990

Authentic texts : German and Portuguese.

Registered by Brazil on 15 February 1991.

BRÉSIL
et
ALLEMAGNE

Échange de notes constituant un accord relatif au projet « Moyens audio-visuels de formation rurale (EMBRATER) ». Brasília, 27 décembre 1990

Textes authentiques : allemand et portugais.

Enregistré par le Brésil le 15 février 1991.

EXCHANGE OF NOTES CONSTITUTING AN AGREEMENT[1] BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE FEDERATIVE REPUBLIC OF BRAZIL AND THE GOVERNMENT OF THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY ON THE PROJECT "AUDIOVISUAL AIDS FOR RURAL EXTENSION SERVICES (EMBRATER)"

ÉCHANGE DE NOTES CONSTITUANT UN ACCORD[1] ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE FÉDÉRATIVE DU BRÉSIL ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE FÉDÉRALE D'ALLEMAGNE RELATIF AU PROJET « MOYENS AUDIO-VISUELS DE FORMATION RURALE (EMBRATER) »

I

[GERMAN TEXT — TEXTE ALLEMAND]

DER GESCHÄFTSTRÄGER A.I. DER BUNDESREPUBLIK DEUTSCHLAND

Brasília, 27/12/90

EZ 445/147/1193/90

Herr Minister,

ich beehre mich, Ihnen im Namen der Regierung der Bundesrepublik Deutschland unter Bezugnahme auf die Vereinbarung vom 08. Mai 1984 sowie in Ausführung des Abkommens zwischen beiden Regierungen vom 30. November 1963 über Technische Zusammenarbeit folgende ergänzende Vereinbarung über das Vorhaben "Audiovisuelle Hilfsmittel für ländliche Beratung (EMBRATER)" (PN 82.2038.6) vorzuschlagen:

1. Die Regierung der Bundesrepublik Deutschland und die Regierung der Föderativen Republik Brasilien setzen die gemeinsame Förderung des "Sistema Brasileiro de Assistência Técnica e Extensão Rural (SIBRATER)" durch Zusammenarbeit

[1] Came into force on 27 December 1990, the date of the note in reply, in accordance with the provisions of the said notes.

[1] Entré en vigueur le 27 décembre 1990, date de la note de réponse, conformément aux dispositions desdites notes.

mit der "Empresa Brasileira de Assistência Técnica e Extensão Rural (EMBRATER)" in Brasilia in Kooperation mit "Empresas de Assistência Técnica e Extensão Rural (EMATER)" im Nordosten Brasiliens für einen zusätzlichen Zeitraum von 3 Jahren, beginnend ab 1. April 1986 mit dem Ziel fort, eine quantitative Ausweitung und qualitative Verbesserung der Herstellung audiovisueller Hilfsmittel für die ländliche Beratung von Kleinbauern in dezentralen Regionen zu erreichen.

2. Die Regierung der Bundesrepublik Deutschland ist zu diesem Zweck bereit,

(1) eine Fachkraft für audiovisuelle Medienberatung zur EMBRATER in Brasilia und eine zweite Fachkraft zu einer EMATER im Norden/Nordosten Brasiliens jeweils für eine Dauer von bis zu 36 Mann/Monaten zu entsenden und

(2) audiovisuelle Geräte, die auf dem brasilianischen Markt nicht lieferbar sind und die von der EMBRATER näher spezifiziert werden, bis zu einem Wert von einhundertachzigtausend Deutsche Mark zu liefern.

3. (1) Die Regierung der Bundesrepublik Deutschland beauftragt mit der Durchführung ihrer Leistungen die "Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit (GTZ) GmbH", 6236 Eschborn.

(2) Die Regierung der Föderativen Republik Brasilien beauftragt mit der Durchführung des Vorhabens die "Empresa Brasileira de Assistência Técnica e Extensão Rural (EMBRATER)" in Brasilia.

(3) Die nach den Absätzen 1 und 2 beauftragten Stellen werden Einzelheiten der Durchführung des Vorhabens gemeinsam in einem Operationsplan oder in anderer ge-

eigneter Weise festlegen und, falls nötig, der Entwicklung des Vorhabens anpassen.

4. Im übrigen gelten die Bestimmungen des eingangs erwähnten Abkommens vom 30. November 1963 und der Vereinbarung vom 08. Mai 1984 auch für diese Vereinbarung.

Falls sich die Regierung der Föderativen Republik Brasilien mit den unter den Nummern 1 bis 4 gemachten Vorschlägen einverstanden erklärt, werden diese Note und die das Einverständnis Ihrer Regierung zum Ausdruck bringende Antwortnote eine Vereinbarung zwischen beiden Regierungen bilden, die mit dem Datum der Antwortnote in Kraft tritt.

Genehmigen sie, Herr Minister, die Versicherung meiner ausgezeichnetsten Hochachtung.

Dr. EKKEHARD HALLENSLEBEN

Seiner Exzellenz dem Minister für Auswärtige Beziehungen
der Föderativen Republik Brasilien
Herrn José Francisco Rezek
Brasília (DF)

[TRANSLATION]

CHARGÉ D'AFFAIRES A.I.
OF THE FEDERAL REPUBLIC
OF GERMANY

Brasília, 27 December 1990

EZ 445/147/1193/90

Sir,

With reference to the Agreement of 8 May 1984[1] and pursuant to the Basic Agreement on Technical Co-operation of 30 November 1963[2] between our two Governments, I have the honour to pro-

[1] United Nations, *Treaty Series*, vol. 1365, p. 3.
[2] *Ibid.*, vol. 657, p. 301.

[TRADUCTION]

L'AMBASSADEUR PAR INTÉRIM
DE LA RÉPUBLIQUE FÉDÉRALE
D'ALLEMAGNE

Brasília, le 27 décembre 1990

EZ 445/147/1193/90

Monsieur le Ministre,

J'ai l'honneur, au nom du Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne et en référence à l'accord du 8 mai 1984[1], de vous proposer, en application de l'Accord de base relatif à la coopéra-

[1] Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 1365, p. 3.

pose to you, on behalf of the Government of the Federal Republic of Germany, the following Supplementary Agreement concerning the project "Audiovisual aids for rural extension services (EMBRATER)" (PN 82.2038.6):

1. The Government of the Federal Republic of Germany and the Government of the Federative Republic of Brazil shall continue their joint promotion of the Sistema Brasileiro de Assistência Técnica e Extensão Rural (SIBRATER) through cooperation with the Empresa Brasileira de Assistência Técnica e Extensão Rural (EMBRATER) in Brasilia and in collaboration with the Empresa de Assistência Técnica e Extensão Rural (EMATER) in north-eastern Brazil, for an additional three-year period starting on 1 April 1986, with a view to increasing the volume and improving the quality of the production of audiovisual aids for rural extension services intended for small-scale farmers in remote areas.

2. The Government of the Federal Republic of Germany is prepared, with that end in view:

(1) To assign a specialist in audiovisual aids to EMBRATER in Brasilia and a second specialist to EMATER in northern/north-eastern Brazil, to advise for a period of up to 36 man-months in each case; and

(2) To supply audiovisual equipment not available on the Brazilian market and to be specified in greater detail by EMBRATER, up to a total value of DM 180,000.

3. (1) The Government of the Federal Republic of Germany shall commission the Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit (GTZ) GmbH (German Technical Cooperation Company), 6236 Eschborn, to execute the project in respect of its contributions.

tion technique conclu entre nos deux Gouvernements le 30 novembre 1963[1], l'Accord complémentaire suivant relatif au projet intitulé « Moyens audiovisuels de formation rurale (EMBRATER) » (PN 82.2038.6) :

1. Le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne et le Gouvernement de la République fédérative du Brésil poursuivront en commun la promotion du Sistema Brasileiro de Assistência Técnica e Extensão Rural (SIBRATER) grâce à la collaboration avec l'Empresa de Assistência Técnica e Extensâo Rural (EMBRATER) à Brasília, en coopération avec les Empresas de Assistência Técnica e Extensão Rural (EMATER) dans le Nord-Est du Brésil pendant une période supplémentaire de trois ans, à compter du 1er avril 1986. Le projet a pour objectif l'augmentation quantitative et l'amélioration qualitative de la production de moyens audiovisuels pour la formation rurale de petits exploitants agricoles dans les régions décentralisées.

2. Le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne est disposé, à cette fin,

1) A détacher, pour une durée de 36 mois-homme, un consultant dans le domaine des moyens audiovisuels auprès d'EMBRATER et un second consultant auprès d'EMATER dans le Nord/Nord-Est du Brésil;

2) A livrer du matériel audiovisuel non disponible sur le marché brésilien conformément aux spécifications d'EMBRATER, à concurrence d'un montant de 180.000 deutsche mark.

3. 1) Le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne charge de l'exécution de ses obligations la Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit (GTZ) GmbH, 6236 Eschborn.

[1] Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 657, p. 301.

(2) The Government of the Federative Republic of Brazil shall commission the Empresa Brasileira de Assistência Técnica e Extensão Rural (EMBRATER), Brasilia, to execute the project.

(3) The agencies commissioned under paragraphs 1 and 2 shall jointly specify the details of project execution in a plan of operations or in any other suitable form and adjust them, as need be, in the course of project execution.

4. In all other respects, the provisions of the above-mentioned Basic Agreement of 30 November 1963 and of the Agreement of 8 May 1984 shall also apply to this Agreement.

Should the Government of the Federative Republic of Brazil agree to the proposals in sections 1 to 4, this note and your note in reply expressing your Government's agreement shall constitute an agreement between our two Governments, to enter into force on the date of your note in reply.

Accept, Sir, etc.

Dr. EKKEHARD HALLENSLEBEN

His Excellency the Minister for Foreign Affairs of the Federative Republic of Brazil
Mr. José Francisco Rezek
Brasília, DF

2) Le Gouvernement de la République fédérative du Brésil charge de l'exécution du projet l'Empresa Brasileira de Assistência Técnica e Extensão Rural (EMBRATER) à Brasília.

3) Les organismes visés aux paragraphes 1 et 2 peuvent arrêter d'un commun accord les modalités d'exécution du projet au moyen d'un plan d'opération ou de toute autre manière appropriée, et les adapter s'il y a lieu au déroulement du projet.

4. Pour le reste, les dispositions de l'Accord de base susmentionné du 30 novembre 1963, y compris la clause de Berlin (article 10), s'appliquent également au présent Accord.

Si les propositions 1 à 4 rencontrent l'agrément du Gouvernement de la République fédérative du Brésil, la présente note et la réponse de Votre Excellence exprimant l'accord de votre Gouvernement formeront entre nos deux Gouvernements un accord qui entrera en vigueur à la date de votre réponse.

Veuillez agréer, etc.

EKKEHARD HALLENSLEBEN

Son Excellence le Ministre des relations extérieures de la République fédérative du Brésil
Monsieur José Francisco Rezek
Brasilía (DF)

II

[PORTUGUESE TEXT — TEXTE PORTUGAIS]

Brasília, 22 de dezembro de 1990

ABC/DAI/DE-I/187/ETEC-L00-H01

Senhor Encarregado de Negócios,

Tenho a honra de acusar o recebimento da Nota EZ 445/147/1193/90, de 27/12/90, cujo teor em português é o seguinte:

"Senhor Ministro,

Com referência ao Ajuste de 8 de maio de 1984, bem como em execução do Acordo Básico de Cooperação Técnica, de 30 de novembro de 1963, concluído entre nossos dois Governos, tenho a honra de propor a Vossa Excelência, em nome do Governo da República Federal da Alemanha, o seguinte Ajuste Complementar sobre o projeto "Meios Audiovisuais para a Extensão Rural (EMBRATER)" (PN 82.2028.6).

1. O Governo da República Federal da Alemanha e o Governo da República Federativa do Brasil darão prosseguimento, por um período adicional de 3 anos, a partir de 1º de abril de 1986, à promoção conjunta do Sistema Brasileiro de Assistência Técnica e Extensão Rural (SIBRATER), através da colaboração com a Empresa Brasileira de Assistência Técnica e Extensão Rural (EMBRATER), em Brasília, e em cooperação com a Empresa de Assistência Técnica e Extensão Rural (EMATER) no Nordeste do Brasil, com o objetivo de conseguir um aumento quantitativo e uma melhoria qualitativa da produção de meios audiovisuais para a extensão rural de pequenos produtores agrícolas em regiões descentralizadas.

2. Para esse fim, o Governo da República Federal da Alemanha está disposto:

(1) a enviar 1 técnico especializado em assessoramento relativo aos meios audiovisuais para a EMBRATER em Brasília e um segundo técnico para a EMATER no Norte/Nordeste do Brasil, por um período máximo de 36 homens/mês, cada um; e,

(2) a fornecer, até o valor de 180 mil marcos alemães, equipamentos destinados à área de meios audiovisuais, sem similares no mercado brasileiro, de conformidade com especificação a ser apresentada pela EMBRATER.

3. (1) O Governo da República Federal da Alemanha encarregará da execução de suas contribuições a "Deustsche Gesellschaft fur Technische Zusammenarbeit (GTZ) GmbH", em 6236 Eschborn.

(2) O Governo da República Federativa do Brasil encarregará da implementação do projeto a Empresa Brasileira de Assistência Técnica e Extensão Rural (EMBRATER), em Brasília.

(3) Os órgãos encarregados nos termos dos parágrafos 1 e 2 deste item estabelecerão conjuntamente, através de um plano operacional ou de outra forma adequada, os pormenores da implementação do projeto, adaptando-os, caso necessário, ao andamento do mesmo.

4. De resto, aplicar-se-ão também ao presente Ajuste as disposições do Acordo acima referido, de 30 de novembro de 1963, e do Ajuste de 8 de maio de 1984.

Caso o Governo da República Federativa do Brasil concorde com as propostas apresentadas nos itens 1 a 4, esta Nota e a Nota de resposta de Vossa Excelência, em que se expresse a concordância do mesmo, constituirão um Ajuste entre os dois Governos, a entrar em vigor na data da Nota de resposta.

Permita-me, Senhor Ministro, apresentar a Vossa Excelência os protestos da minha mais alta consideração."

Em resposta, muito me apraz informar Vossa Senhoria de que o Governo brasileiro concorda com os termos da Nota acima transcrita, a qual, juntamente com a presente, passará a constituir um Ajuste Complementar entre nossos dois Governos, a entrar em vigor na data de hoje.

Aproveito a oportunidade para renovar a Vossa Senhoria a garantia da minha mui distinta consideração.

[*Signed — Signé*]
MARCOS CASTRIOTO DE AZAMBUJA

Ao Senhor Doutor Ekkehard Hallensleben
Encarregado de Negócios da Embaixada da República Federal da Alemanha

[TRANSLATION]

Brasília, 27 December 1990

ABC/DAI/DE-I/187/ETEC-L00-H01

Sir,

I have the honour to acknowledge receipt of note No. EZ 445/147/1193/90 of 27 December 1990, which in Portuguese reads as follows:

[*See note I*]

In reply, I have pleasure in informing you that the Brazilian Government agrees to the terms of the above note, which, together with this note, shall constitute a Supplementary Agreement between our two Governments, to enter into force on today's date.

I take this opportunity, etc.

[*Signed*]
MARCOS CASTRIOTO DE AZAMBUJA

Dr. Ekkehard Hallensleben
Chargé d'affaires of the Embassy of the Federal Republic of Germany

[TRADUCTION]

Brasília, le 27 décembre 1990

ABC/DAI/DE-I/L87/ETEC-L00-H01

Monsieur le Chargé d'affaires,

J'ai l'honneur d'accuser réception de la note EZ 445/147/1193/90, datée du 27 décembre 1990, libellée comme suit :

[*Voir note I*]

Le Gouvernement brésilien souscrit aux termes de cette note qui, conjointement avec la présente, constituera un accord complémentaire entre nos deux gouvernements, qui entrera en vigueur à la date de ce jour.

Veuillez agréer, etc.

[*Signé*]
MARCOS CASTRIOTO DE AZAMBUJA

Monsieur Ekkehard Hallensleben
Chargé d'affaires
Ambassade de la République fédérale d'Allemagne

Page 140 Blank

No. 27922

BRAZIL
and
GERMANY

Exchange of notes constituting an agreement on the project "Planning of small-scale fisheries/IBAMA". Brasília, 27 December 1990

Authentic texts : German and Portuguese.

Registered by Brazil on 15 February 1991.

BRÉSIL
et
ALLEMAGNE

Échange de notes constituant un accord relatif au projet « Planification de la pêche artisanale/IBAMA ». Brasília, 27 décembre 1990

Textes authentiques : allemand et portugais.

Enregistré par le Brésil le 15 février 1991.

EXCHANGE OF NOTES CONSTITUTING AN AGREEMENT[1] BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE FEDERATIVE REPUBLIC OF BRAZIL AND THE GOVERNMENT OF THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY ON THE PROJECT "PLANNING OF SMALL-SCALE FISHERIES/IBAMA"

ÉCHANGE DE NOTES CONSTITUANT UN ACCORD[1] ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE FÉDÉRATIVE DU BRÉSIL ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE FÉDÉRALE D'ALLEMAGNE RELATIF AU PROJET « PLANIFICATION DE LA PÊCHE ARTISANALE/IBAMA »

I

[GERMAN TEXT — TEXTE ALLEMAND]

DER GESCHÄFTSTRÄGER A.I. DER BUNDESREPUBLIK DEUTSCHLAND

Brasília, den 27/12/90

EZ 445/80/PR/1191/90

Herr Minister,

ich beehre mich, Ihnen im Namen der Regierung der Bundesrepublik Deutschland unter Bezugnahme auf die Note ABC/DMAE/DE-I/129/ETEC-L00-H01 vom 16. Juni 1988 und auf die Vereinbarung vom 16. Dezember 1986 sowie in Ausführung des Rahmenabkommens vom 30. November 1963 zwischen der Regierung der Bundesrepublik Deutschland und der Regierung der Föderativen Republik Brasilien über Technische Zusammenarbeit folgende Vereinbarung über das Vorhaben

"Förderung der Fischerei im Nordosten und Norden/IBAMA"
(PN 85.2539.9)

vorzuschlagen:

[1] Came into force on 27 December 1990 by the exchange of notes, with retroactive effect from 1 April 1988, in accordance with the provisions of the said notes.

[1] Entré en vigueur le 27 décembre 1990 par l'échange des notes, avec effet rétroactif au 1er avril 1988, conformément aux dispositions desdites notes.

1. Die Regierung der Bundesrepublik Deutschland und die Regierung der Föderativen Republik Brasilien setzen ihre Zusammenarbeit für zwei Jahre ab 01.04.1988 fort mit dem Ziel, IBAMA institutionell durch Beratung auf dem Gebiet der Fischereiplanung zu unterstützen.

2. Leistungen der Regierung der Bundesrepublik Deutschland für das Vorhaben:

(1) Sie

a) entsendet

- 1 Fachkraft für Fischereiökonomie an das IBAMA in Brasilia für die Dauer von bis zu 24 Mann/Monaten,

- 1 Fachkraft für Fischereiökonomie an die regionale Koordinationsstelle des IBAMA in Aracajú/Sergipe für die Dauer von bis zu 24 Mann/Monaten,

- 1 Fachkraft für Aquakultur an die regionale Koordinationsstelle des IBAMA in Aracajú/Sergipe zur Unterstützung beim Betrieb der Brackwasser-Fischzucht-Pilotanlage für die Dauer von bis zu 24 Mann/Monaten,

- 1 Fachkraft für Fischereiökonomie an die regionale Koordinationsstelle des IBAMA in Belém/Pará für die Dauer von bis zu 24 Mann/Monaten,

- 1 Biologe als Fachkraft für Teichwirtschaft und Aquakultur zum Einsatz bei der regionalen Koordinationsstelle des IBAMA in Fortaleza/Ceará für die Dauer von bis zu 24 Mann/Monaten,

- Kurzzeitfachkräfte zur Lösung spezieller Aufgaben für die Dauer von insgesamt bis zu 20 Mann/Monaten.

(2) Sie liefert

- verschiedene Ausrüstungsgegenstände, z. B. für Labor-, Wasseranalyse-, Trainings- und andere Geräte, die für die Bereiche Fischerei, Aquakultur, Ökologie und Umwelt erforderlich sind, im Wert von bis zu DM 330.000,00.

(3) Sie übernimmt die Kosten für

a) die Fortbildung brasilianischer Fachkräfte in der Bundesrepublik Deutschland für eine Dauer von bis zu 12 Mann/Monaten; nach ihrer Rückkehr führen diese automatisch die Aufgaben der entsandten Fachkräfte im Rahmen des Vorhabens fort;

b) die Dienstreisen der entsandten Fachkräfte innerhalb und außerhalb Brasiliens;

c) den Transport und die Versicherung des in Nummer 2, Absatz 2 genannten Materials bis zum Entladehafen.

3. Leistungen der Regierung der Föderativen Republik Brasilien für das Vorhaben:

(1) Sie

a) stellt auf ihre Kosten zur Verfügung:

- für jede in Nummer 2 näher bezeichnete deutsche Fachkraft mindestens eine Fachkraft als Partner,

- qualifiziertes Personal für den Betrieb der Aquakulturpilotanlage in Aracajú;

b) sorgt dafür, daß die Einrichtungen der Forschungs- und Trainingsstation in Tamandaré (CEPENE) für Ausbildungskurse zur Verfügung gestellt werden;

c) stellt den entsandten Fachkräften angemessenen Büroraum in Brasília, Aracajú, Belém und Fortaleza zur Verfügung;

d) stellt den Forschungskutter "Riobaldo" oder andere geeignete Forschungsschiffe für fischereiwissenschaftliche Untersuchungen zur Verfügung und trägt die Kosten für den Betrieb der Schiffe.

(2)

a) Zahlt auf das Konto des GTZ-Projektverwaltungsbüros in Brasilia als Gegenleistung gemäß Artikel 5, Absatz 1, Buchstabe d) bis f) des Rahmenabkommens über Technische Zusammenarbeit vom 30. November 1963 den Gegenwert von 155 BTN pro Fachkraft/Monat.

b) Finanziert die Dienstreisen der brasilianischen Fachkräfte im Rahmen des Vorhabens innerhalb Brasiliens;

c) übernimmt die Transportkosten und Lagergebühren auf brasilianischem Hoheitsgebiet für die von der Regierung der Bundesrepublik Deutschland gespendeten Ausrüstungen;

d) befreit das von der Regierung der Bundesrepublik Deutschland gelieferte Material von Lizenzen, Importgebühren, Steuern und sonstigen fiskalischen Lasten;

e) stellt auf Antrag der durchführenden Stelle die unverzügliche Zollbefreiung des von der Regierung der Bundesrepublik Deutschland gespendeten Materials sicher;

f) liefert das Material für den Bau der Labor- und Unterrichtsräume für die Aquakultur-Ausbildung in Aracajú.

4. Das von der Regierung der Bundesrepublik Deutschland für das Vorhaben gelieferte Material geht bei Ankunft in der Föderativen Republik Brasilien in deren Eigentum über und steht dem geförderten Vorhaben und den entsandten Fachkräften für die Durchführung ihrer Aufgaben zur Verfügung.

5. Die entsandten Fachkräfte haben folgende Aufgaben:

(1) Fischerei-Ökonom (Brasilia)

- Koordinierung des Vorhabens und der Tätigkeiten der entsandten Langzeit- und Kurzzeitfachkräfte;

- Planung der Projektaktivitäten in den regionalen Koordinationsstellen (COREG's) in Aracajú/Sergipe, Belém /Pará und Fortaleza/Ceará;

- Planung der Ausbildungslehrgänge für Partnerfachkräfte in den Bereichen Sektorprogrammplanung und Projektplanung/Projektevaluierung sowie Anleitung von Arbeitsgruppen in diversen COREG's zur systematischen Arbeit in diesen Bereichen;

- Unterstützung des IBAMA in den Bereichen Planung und Organisation;

- Unterstützung des IBAMA bei der Einrichtung einer Technologie-Dokumentationsstelle;

- eventuelle Unterstützung anderer regionaler Koordinationsstellen bei der Planung und Umsetzung ihrer Entwicklungsprogramme.

(2) Fischerei-Ökonom (Aracajú/Sergipe)

- Unterstützung der COREG bei der Durchführung ihrer Projekte, wie:

  -- Betrieb der Fisch-Anlandestelle,
  -- Betrieb der Aquakultur-Pilotanlage,
  -- Modernisierung der Fischereiflotte,
  -- Erforschung der Fischbestände;

- Unterstützung bei der Planung und Durchführung von Trainingskursen in der Brackwasser-Aquakultur;

- Unterstützung der COREG Sergipe beim Aufbau eines Planungsverbundes mit anderen Institutionen auf Landesebene;

- Mitarbeit bei der Anleitung von Arbeitsgruppen in den COREG's benachbarter Bundesstaaten, insbesondere in Pernambuco und Paraíba.

(3) Fischerei-Ökonom (Belém/Pará)

- Unterstützung der COREG bei der Ausarbeitung eines Fischereientwicklungsplans auf Ebene des Bundesstaats einschließlich Identifizierung und Planung von Einzelprojekten;

- Unterstützung der COREG bei der Durchführung von Einzelprojekten;

- Nachbetreuung der in der vorangegangenen Projektphase durchgeführten beziehungsweise eingeleiteten Maßnahmen zur Rehabilitierung von Vermarktungsstrukturen in der Nordregion.

(4) Fachkraft für Aquakultur (Aracajú/Sergipe)

- Unterstützung der COREG Sergipe beim Betrieb der Fischzucht-Pilotanlage, insbesondere

  -- praktische und wissenschaftliche Anleitung und Mitarbeit beim Betrieb der Pilotanlage,

  -- Umsetzung der Resultate in ein Programm zur Einführung der Brackwasserfischzucht auf der Ebene von Kleinproduzenten,

  -- Ausbildung von technischem Personal des IBAMA im Bereich Brackwasserfischzucht.

(5) Biologe als Fachkraft für Teichwirtschaft und Aquakultur (Fortaleza/Ceará)

- Unterstützung bei der Planung und Durchführung von Aquakulturmaßnahmen;

- Unterstützung bei der Planung und Durchführung des Vorhabens "Fischereiverwaltung und Förderung der Teichfischzucht im Bundesstaat Ceará".

6.

(1) Die Regierung der Bundesrepublik Deutschland beauftragt mit der Durchführung ihrer Leistungen die Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit (GTZ) GmbH, D-6236 Eschborn.

(2) Die Regierung der Föderativen Republik Brasilien beauftragt mit der Durchführung des Vorhabens das Brasilianische Institut für Erneuerbare Naturressourcen (IBAMA).

(3) Die nach den Absätzen 1 und 2 Beauftragten können Einzelheiten der Durchführung des Vorhabens gemeinsam in einem Operationsplan oder in anderer geeigneter Weise festlegen und, falls nötig, der Entwicklung des Vorhabens anpassen.

7. Die übrigen Bestimmungen der eingangs erwähnten Vereinbarung vom 16. Dezember 1986 sind weiterhin gültig.

8. Im übrigen gelten die Bestimmungen des Abkommens vom 30. November 1963 über Technische Zusammenarbeit auch für diese Vereinbarung.

Falls sich die Regierung der Föderativen Republik Brasilien mit den unter den Nummern 1 bis 8 gemachten Vor-

schlägen einverstanden erklärt, werden diese Note und die das Einverständnis Ihrer Regierung zum Ausdruck bringende Antwortnote Eurer Exzellenz eine Vereinbarung zwischen unseren beiden Regierungen darstellen, die mit dem Datum der Antwortnote Eurer Exzellenz in Kraft tritt.

Genehmigen Sie, Herr Minister, die Versicherung meiner ausgezeichnetsten Hochachtung.

Dr. EKKEHARD HALLENSLEBEN

Seiner Excellenz dem Minister für Auswärtige Beziehungen
der Föderativen Republik Brasilien
Herrn José Francisco Rezek
Brasília (DF)

[TRANSLATION]

THE CHARGÉ D'AFFAIRES A.I.
OF THE FEDERAL REPUBLIC
OF GERMANY

Brasília, 27 December 1990

EZ 445/80/PR/1191/90

Sir,

With reference to note verbale ABC/DMAE/DE-I/129/ETEC-L00-H01 of 16 June 1988 and the Arrangement of 16 December 1986, and pursuant to the Basic Agreement on technical cooperation of 30 November 1963 between the Government of the Federal Republic of Germany and the Government of the Federative Republic of Brazil,[1] the Embassy of the Federal Republic of Germany has the honour to propose to the

[1] United Nations, *Treaty Series*, vol. 657, p. 301.

[TRADUCTION]

LE CHARGÉ D'AFFAIRES A.I.
DE LA RÉPUBLIQUE FÉDÉRALE
D'ALLEMAGNE

Brasília, le 27/12/1990

EZ 445/80/PR/1191/90

Monsieur le Ministre,

Se référant à la note ABC/DMAE/DE-I/129/ETEC-L00-H01 du 16 juin 1988 ainsi qu'à l'Accord du 16 décembre 1986 et en exécution de l'Accord de base relatif à la coopération technique conclu entre le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne et le Gouvernement de la République fédérative du Brésil le 30 novembre 1963[1], l'Ambassade de la République fédérale d'Allemagne a l'honneur de proposer au Ministère des

[1] Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 657, p. 301.

Ministry of Foreign Affairs of the Federative Republic of Brazil the following Arrangement concerning the project "Planning of small-scale fisheries/ IBAMA" (PN 85.2539.9):

1. The Government of the Federal Republic of Germany and the Government of the Federative Republic of Brazil shall continue for two years, beginning on 1 April 1988, to cooperate in providing institutional support to IBAMA and advisory services in the planning of small-scale fisheries.

2. Contributions of the Government of the Federal Republic of Germany to the project:

(1) It shall assign:

— One aquaculture expert/economist to IBAMA at Brasília for a period of up to 24 man/months;

— One fisheries expert/economist to the IBAMA Regional Coordination Centre at Aracajú/Sergipe for a period of up to 24 man/months;

— One fisheries expert/biologist to the IBAMA Regional Coordination Centre at Aracajú/Sergipe to provide support in the operation of the pilot estuary fish farm for a period of up to 24 man/months;

— One fisheries expert/economist to the IBAMA Regional Coordination Centre at Belém/Pará for a period of up to 24 man/months;

— One biologist specializing in limnology and aquaculture to the IBAMA Regional Coordination Centre at Fortaleza/Ceará for a period of up to 24 man/months;

— Short-term technicians to perform specific functions for a total period of up to 20 man/months.

relations extérieures de la République fédérative du Brésil l'Accord suivant relatif au projet intitulé : « Planification de la pêche artisanale IBAMA » (PN 85.2539.9) :

1. Le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne et le Gouvernement de la République fédérative du Brésil poursuivront pendant deux ans à compter du 1er avril 1988 leur coopération en vue de soutenir institutionnellement l'IBAMA par des conseils dans le domaine de la planification de la pêche artisanale.

2. Le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne fournira les prestations suivantes pour le projet :

(1) Il enverra :

— Un économiste d'agriculture pour une durée maximale de 24 mois-homme à l'IBAMA à Brasília;

— Un économiste de la pêche pour une durée maximale de 24 mois-homme au Centre régional de coordination de l'IBAMA à Aracajú/Sergipe;

— Un biologiste spécialiste de la pêche pour une durée maximale de 24 mois-homme au Centre régional de coordination de l'IBAMA à Aracajú/ Sergipe qui accordera son soutien à l'exploitation de l'installation pilote de pisciculture en eau saumâtre,

— Un économiste spécialiste de la pêche pour une durée maximale de 24 mois-homme au Centre régional de coordination de l'IBAMA à Belém/Pará,

— Un biologiste spécialisé en limnologie et en aquiculture affecté au Centre régional de coordination de l'IBAMA à Fortaleza/Ceará pour une durée maximale de 24 mois-homme,

— Des techniciens engagés à court terme afin de résoudre des problèmes particuliers pour une durée totale maximale de 20 mois-homme;

(2) It shall supply various kinds of equipment, for example, laboratory, water-analysis, training and other equipment required in the fisheries, aquaculture, ecology and environment areas, up to a value of DM 330,000.

(3) It shall defray the costs of:

(*a*) Advanced training courses for Brazilian technicians in the Federal Republic of Germany for a period of up to 12 man/months. After their return, these technicians shall automatically take over the functions performed by the assigned technicians under the project;

(*b*) The official travel of the assigned technicians outside the Federative Republic of Brazil;

(*c*) The shipment and insurance of the equipment referred to in section 2, paragraph (2), up to the port of unloading.

3. Contributions of the Government of the Federative Republic of Brazil to the project:

(1) (*a*) It shall make available, at its expense:

— At least one technician as a counterpart to each of the German technicians specified in section 2;

— Specialized staff for the operation of the Aracaju pilot aquaculture facility;

(*b*) It shall take steps to ensure that the facilities of the Tamandaré Research and Training Centre (CEPENE) are made available for training courses;

(*c*) It shall provide the assigned technicians with suitable office space at Brasília, Aracaju, Belém and Fortaleza;

(*d*) It shall make available the "Riobaldo" research trawler or other research vessels suitable for fisheries studies and

(2) Il fournira divers équipements, par exemple des instruments de laboratoire, des appareils pour l'analyse de l'eau, du matériel de formation et autres équipements nécessaires dans les domaines de la pêche, de l'aquaculture, de l'écologie et de l'environnement, pour une valeur maximale de DM 330.000.

(3) Il prendra en charge les frais afférents

a) A la formation des techniciens brésiliens en République fédérale d'Allemagne pour une durée maximale de 12 mois-homme; à leur retour, ceux-ci reprendront automatiquement les tâches remplies par les spécialistes envoyés dans le cadre du projet;

b) Aux voyages officiels, à l'extérieur du Brésil, des spécialistes envoyés;

c) Au transport et à l'assurance du matériel visé à l'article 2, paragraphe 2, jusqu'au port de déchargement.

3. Le Gouvernement de la République fédérative du Brésil fournira les prestations suivantes pour le projet :

(1) *a*) Il fournira à ses frais

— Au moins un technicien comme contrepartie pour chacun des spécialistes allemands énumerés à l'article 2;

— Du personnel qualifié pour l'exploitation de l'installation pilote d'aquiculture à Aracajú;

b) Il prendra des dispositions pour que les installations de la station de recherche et de formation de Tamandaré (CEPENE) puissent être utilisées pour des cours de formation;

c) Il mettra à la disposition des spécialistes envoyés des bureaux convenables à Brasília, Aracajú, Belém et Fortaleza;

d) Il mettra à la disposition du projet le chalutier de recherche « Riobaldo » ou d'autres navires de recherche équipés

shall assume the operating costs of the vessels.

(2) (*a*) It shall deposit in the account of the Project Administration Department of the Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit GmbH (GTZ) (German Technical Cooperation Company), at Brasília, as counterpart funding, a sum equivalent to 155 NTB (National Treasury Bonds) for each technician/month of the stay in Brazil of the experts assigned under this Arrangement, in accordance with article 5, paragraph 1 (*d*) to (*f*), of the Basic Agreement on technical cooperation of 30 November 1963;

(*b*) It shall defray the costs of official travel, within Brazil and within the scope of the project, of the German and Brazilian technicians;

(*c*) It shall assume the transport costs and storage fees within Brazilian territory of the equipment donated by the Government of the Federal Republic of Germany;

(*d*) It shall exempt the equipment supplied by the Government of the Federal Republic of Germany from licences, import duties, taxes and other fiscal charges;

(*e*) It shall ensure prompt customs clearance of the equipment donated by the Government of the Federal Republic of Germany, at the request of the executing agency;

(*f*) It shall supply equipment for the building of laboratories and classrooms to be used for aquaculture training at Aracajú.

4. The equipment supplied to the project by the Government of the Federal Republic of Germany shall, upon its arrival in the Federative Republic of Brazil, become the property of the latter and shall be fully at the disposal of the present project and of the technicians assigned to perform project functions.

pour procéder à des études sur les pêches et supportera les frais afférents à l'exploitation de ces bâtiments.

(2) *a*) Il versera en contrepartie, conformément à l'article 5, paragraphe 1, alinéas *d* à *f*, de l'Accord de base relatif à la coopération technique du 30 novembre 1963, la contre-valeur de 155 BTN (Bons du Trésor National) par spécialiste/mois, sur le compte du Service de gestion des projets de la GTZ (société allemande de coopération technique) à Brasília.

b) Il financera les déplacements officiels effectués à l'intérieur du Brésil par les spécialistes allemands et brésiliens dans l'exercice de leurs fonctions;

c) Il prendra à ses frais le transport et le magasinage en territoire brésilien des équipements donnés par le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne;

d) Il exonérera de licences, droits d'importation, taxes et autres redevances fiscales le matériel fourni par le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne;

e) Il veillera, sur la demande de l'organisme d'exécution, au dédouanement sans délai du matériel donné par le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne;

f) Il fournira le matériel nécessaire à la construction des laboratoires et de salles de classe destinées à la formation à l'aquiculture, à Aracajú.

4. Le matériel livré pour le projet par le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne deviendra propriété de la République fédérative du Brésil à son arrivée au Brésil et sera à l'entière disposition du projet et des spécialistes envoyés, pour l'exécution de leurs tâches.

5. The assigned technicians shall have the following functions:

(1) Fisheries expert/economist (Brasília)

— Coordinating the project and the activities of the technicians on long- and short-term assignments;

— Planning project activities at the Aracajú/Sergipe, Belém/Pará and Fortaleza/Ceará Regional Coordination Centres (RCCs);

— Developing training courses for associate technicians in the areas of sectoral planning and project planning and evaluation, and leading working groups at various RCCs in systematic work in these areas;

— Providing support to IBAMA in the areas of planning and organization;

— Providing support to IBAMA in the establishment of a technological documentation centre;

— Providing support, where appropriate, to other Regional Coordination Centres in the planning and implementation of their development programmes.

(2) Fisheries expert/economist (Aracajú/Sergipe)

— Providing support to the RCC in the execution of its projects, e.g.:

  — Operation of the fish landing place;

  — Operation of the pilot aquaculture farm;

  — Modernization of the fishing fleet;

5. Les spécialistes envoyés auront les attributions suivantes :

(1) Economiste spécialiste d'aquiculture (Brasília)

— Coordonner les éléments du projet et les activités des techniciens envoyés pour des missions de longue ou de courte durée;

— Planifier les activités du projet aux centres régionaux de coordination (COREG) à Aracajú/Sergipe, Belém/Pará et Fortaleza/Ceará;

— Instituer des cours de formation destinés aux techniciens associés dans les domaines de la planification sectorielle, de l'élaboration et de l'évaluation de projets et diriger des groupes de travail dans les divers centres régionaux de coordination en vue de leur donner une formation systématique dans ces domaines;

— Aider l'IBAMA dans les domaines de la planification et de l'organisation;

— Aider l'IBAMA à créer un service de documentation technologique;

— Aider éventuellement les autres centres régionaux de coordination à élaborer et à exécuter leurs programmes de développement.

(2) Economiste spécialiste de la pêche (Aracajú/Sergipe)

— Apporter une aide aux centres régionaux de coordination dans l'exécution de leurs projets en ce qui concerne par exemple :

  — L'exploitation du centre de débarquement du poisson;

  — L'exploitation de l'installation pilote d'aquiculture;

  — La modernisation de la flottille de pêche;

— Survey of fisheries stocks;

— Providing support in the planning and execution of training courses in estuary aquaculture;

— Providing support to the Sergipe RCC in the establishment, together with other agencies at the state level, of complex planning;

— Cooperating in leading working groups in the RCCs of neighbouring states, particularly in Pernambuco and Paraíba.

(3) Fisheries expert/economist (Belém/Pará)

— Providing support to the RCC in drawing up a state plan for fisheries development, including the identification and planning of individual projects;

— Providing support to the RCC in the execution of individual projects;

— Following up the activities to upgrade marketing structures in the north of Brazil which were carried out or introduced during the project's previous phase.

(4) Aquaculture technician (Aracajú/Sergipe)

— Providing support to the Sergipe RCC in the operation of the pilot fish farm, including:

— Practical and scientific guidance and cooperation in the operation of the pilot farm;

— L'étude des ressources halieutiques;

— Aider à préparer et à mener à bien des stages de formation à l'aquiculture en eau saumâtre;

— Apporter une aide au centre régional de coordination de Sergipe pour l'élaboration d'une planification complexe, en coopération avec d'autres institutions au niveau national;

— Collaborer à la direction de groupes de travail dans des Etats voisins des centres régionaux de coordination, en particulier au Pernambuco et au Paraíba.

(3) Economiste spécialiste de la pêche (Belém/Pará)

— Apporter un appui au centre régional de coordination dans l'élaboration d'un plan de développement de la pêche au niveau de l'Etat et l'aider notamment à déterminer et planifier les projets individuels;

— Aider le centre régional de coordination dans l'exécution de projets individuels;

— Suivre les activités visant à améliorer les structures de commercialisation, introduites ou mises en place au cours de la phase précédente du projet dans la région Nord.

(4) Spécialiste en aquiculture (Aracajú/Sergipe)

— Apporter un appui au Centre régional de coordination de Sergipe pour l'exploitation de l'installation pilote de pisciculture, en particulier :

— Donner des conseils pratiques et scientifiques et collaborer à l'exploitation de l'installation pilote,

— Application of the results within the framework of a programme to introduce estuary fish farming among small-scale producers;

— Training of IBAMA technical staff in the area of estuary fish farming.

(5) Biologist specializing in limnology and aquaculture (Fortaleza/Ceará)

— Providing support in the planning and implementation of the components relating to aquaculture;

— Providing support in the planning and execution of the project "Fisheries administration and weir-fishing in the state of Ceará".

6. (1) The Government of the Federal Republic of Germany shall commission the GTZ, D-6236 Eschborn, to execute the project with respect to its contributions.

(2) The Government of the Federative Republic of Brazil shall commission the Instituto Brasileiro de Recursos Naturais Renováveis (IBAMA) (Brazilian Institute of Renewable Natural Resources) to execute the project.

(3) The agencies commissioned pursuant to paragraphs (1) and (2) above may jointly determine the details of project execution at the operational level or in another suitable manner, adapting them, where necessary, to the progress of the project.

7. The other provisions of the abovementioned Arrangement of 16 December 1986 shall remain in force.

8. In all other respects, the provisions of the Basic Agreement on technical cooperation of 30 November 1963 shall apply also to this Arrangement.

— Appliquer les résultats dans le cadre d'un programme visant à introduire la pisciculture en eau saumâtre au niveau des petits producteurs,

— Former le personnel technique de l'IBAMA dans le domaine de la pisciculture en eau saumâtre.

(5) Biologiste spécialisé en limnologie et en aquiculture (Fortaleza/Ceará)

— Apporter un appui pour la planification et la mise en œuvre de mesures en matière d'aquiculture;

— Apporter un appui pour la planification et la mise en œuvre du projet intitulé « Administration des pêches et promotion de la pisciculture en étang dans l'Etat de Ceará ».

6. (1) Le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne charge de l'exécution de ses prestations la Deutsche Gesellschaft für technische Zusammenarbeit (GTZ) GmbH (Société allemande de coopération technique), D-6236 Eschborn.

(2) Le Gouvernement de la République fédérative du Brésil charge de l'exécution du projet l'Institut brésilien des ressources naturelles renouvelables (IBAMA).

(3) Les organismes mandatés visés aux paragraphes 1 et 2 pourront fixer conjointement les détails de l'exécution du projet au niveau opérationnel ou d'une autre manière appropriée et les adapter, le cas échéant, à l'état d'avancement du projet.

7. Les autres dispositions de l'Accord susmentionné du 16 décembre 1986 demeurent en vigueur.

8. Pour le reste, les dispositions de l'Accord de base relatif à la coopération technique du 30 novembre 1963 s'appliquent également au présent Accord.

If the Government of the Federative Republic of Brazil agrees to the proposals made in sections 1 to 8, this note together with your reply expressing your Government's agreement shall constitute an Arrangement between the two Governments, to enter into force on the date of your reply.

Accept, Sir, the assurances of my highest consideration.

Dr. EKKEHARD HALLENSLEBEN

His Excellency
Mr. José Francisco Rezek
Minister of External Relations
of the Federative Republic of Brazil
Brasília, DF

Si les propositions 1 à 8 rencontrent l'agrément du Gouvernement de la République fédérative du Brésil, la présente note et la réponse de Votre Excellence exprimant l'accord de votre Gouvernement constitueront un accord entre nos deux Gouvernements qui entrera en vigueur à la date de votre réponse.

Veuillez agréer, Monsieur le Ministre, les assurances de ma très haute considération.

EKKEHARD HALLENSLEBEN

Son Excellence le Ministre des Relations extérieures de la République fédérative du Brésil
Monsieur José Francisco Rezek
Brasília, (DF)

II

[PORTUGUESE TEXT — TEXTE PORTUGAIS]

Brasília, 27 de dezembro de 1990

ABC/DAI/DE-I/185/ETEC-L00-H01

Senhor Encarregado de Negócios,

Tenho a honra de acusar o recebimento da Nota EZ 445/80/PR/1191/90, de 27/12/90, cujo teor em português é o seguinte:

"Senhor Ministro,

Com referência à Nota ABC/DMAE/DE-I/129/ETEC-L00-H01, de 16 de junho de 1988, e ao Ajuste de 16 de dezembro de 1986, bem como em execução ao Acordo Básico de Cooperação Técnica, de 30 de novembro de 1963, existente entre o Governo da República Federal da Alemanha e o Governo da República Federativa do Brasil, a Embaixada da República Federal da Alemanha tem a honra de propor ao Ministério das Relações Exteriores da República Federativa do Brasil o seguinte Ajuste sobre o projeto

"Planejamento Pesqueiro Artesanal/IBAMA" (PN 85.2539.9):

1. O Governo da República Federal da Alemanha e o Governo da República Federativa do Brasil darão prosseguimento à cooperação, por um período de 2 anos, a partir de 01/04/88, com o objetivo de apoiar institucionalmente o IBAMA, visando a assessoria na área de planejamento pesqueiro.

2. Contribuições do Governo da República Federal da Alemanha ao projeto:

(1) Enviará:

- 1 economista em aquicultura para o IBAMA em Brasília, pelo prazo máximo de 24 homens/mês;

- 1 economista pisciceptólogo para a Coordenadoria Regional do IBAMA em Aracaju/Sergipe, pelo prazo máximo de 24 homens/mês;

- 1 biológo pisciceptólogo para a Coordenadoria Regional do IBAMA em Aracaju/Sergipe, para apoiar na operação da fazenda piloto de piscicultura estuariana, pelo prazo máximo de 24 homens/mês;

- 1 economista pisciceptólogo para a Coordenadoria Regional do IBAMA em Belém/Pará, pelo prazo máximo de 24 homens/mês;

- 1 biólogo, especializado em limnologia e aquicultura, para atuar na Coordenadoria Regional do IBAMA em Fortaleza/Ceará, pelo prazo máximo de 24 homens/mês;

- técnicos de curto prazo para solucionamento de tarefas específicas, pelo período máximo total de 20 homens/mês.

(2) Fornecerá equipamentos diversos, por exemplo equipamentos de laboratório, de análise de água, de treinamento e outros, necessários para as áreas de pesca, de aquicultura, de ecologia e de meio ambiente, no valor máximo de DM 330.000,00.

(3) Custeará:

a) as despesas com estágios de aperfeiçoamento de técnicos brasileiros na República Federal da Alemanha, pelo período máximo de 12 homens/mês. Após seu regresso, esses técnicos darão automaticamente prosseguimento às tarefas dos técnicos enviados, no âmbito do projeto;

b) as viagens a serviço dos técnicos enviados, fora da República Federativa do Brasil;

c) o transporte e seguro do material referido no item 2 parágrafo (2), até o porto de desembarque.

3. Contribuições do Governo da República Federativa do Brasil ao projeto:

(1) a) Colocará à disposição, a suas expensas:

- um técnico, no mínimo, em contrapartida a cada um dos técnicos alemães especificados no item 2;

- pessoal qualificado para a operação da instalação piloto de aquicultura em Aracaju;

b) tomará providências para que as instalações do Centro de Pesquisa e de Treinamento em Tamandaré (CEPENE) sejam colocadas à disposição para estágios de formação;

c) colocará à disposição dos técnicos enviados escritórios adequados em Brasília, Aracaju, Belém e Fortaleza;

d) colocará à disposição a traineira de pesquisa "Riobaldo" ou outros navios de pesquisa apropriados para estudos pisciceptólogos, arcando com as despesas de operação dos navios.

(2) a) depositará na conta do Serviço de Administração de Projetos da GTZ, em Brasília, a título de contrapartida, a quantia equivalente a 155 BTN (Bonus do Tesouro Nacional) para cada técnico/mês de permanência no Brasil dos peritos enviados ao amparo deste Ajuste, conforme Artigo 5º, parágrafo 1, itens "d" até "f" do Acôrdo Básico de Cooperação Técnica, de 30/11/63;

b) custeará as despesas de viagens a serviço dos técnicos alemães e brasileiros, dentro do Brasil, no âmbito do projeto;

c) arcará com as despesas de transporte e de taxas de armazenagem em território brasileiro dos equipamentos doados pelo Governo da República Federal da Alemanha;

d) isentará o material fornecido pelo Governo da República Federal da Alemanha de licenças, taxas de importação, tributos e outros encargos fiscais;

e) garantirá o pronto desembaraço alfandegário do material doado pelo Governo da República Federal da Alemanha, a requerimento do órgão executor;

f) fornecerá material para a construção de salas de laboratório e de ensino, destinados ao treinamento em aquicultura, em Aracaju.

4. O material fornecido ao projeto pelo Governo da República Federal da Alemanha passará, quando de sua chegada na República Federativa do Brasil, ao patrimônio desta, ficando à inteira disposição do projeto promovido e dos técnicos enviados para a execução das suas tarefas.

5. Os técnicos enviados terão as seguintes atribuições:

(1) Economista pisciceptólogo (Brasília)

- coordenação do projeto e das atividades dos técnicos enviados de longo e curto prazos;

- planejamento das atividades do projeto nas Coordenadorias Regionais (COREG) em Aracaju/Sergipe, Belém/Pará e Fortaleza/Ceará;

- planejamento dos cursos de treinamento para técnicos parceiros nas áreas do planejamento setorial e planejamento/avaliação de projetos, bem como orientação de grupos de trabalho em diversas COREG no trabalho sistemático nessas áreas;

- apoiar o IBAMA nas áreas de planejamento e organização;

- apoiar o IBAMA na implantação de centro de documentação tecnológica;

- apoiar, eventualmente, outras Coordenadorias Regionais no planejamento e na implementação dos seus programas de desenvolvimento.

(2) Economista pisciceptólogo (Aracaju/Sergipe)

- apoiar a COREG na implementação dos seus projetos, como, por exemplo:

  . operação do desembarcadouro de peixe,
  . operação da fazenda piloto de aquicultura,
  . modernização da frota de pesca,
  . levantamento dos estoques pesqueiros;

- apoiar no planejamento e na realização de cursos de treinamento em aquicultura estuariana;

- apoiar a COREG de Sergipe na implantação, juntamente com outras instituições a nível estadual, de um planejamento complexo;

- colaboração na orientação de grupos de trabalho nas COREG de Estados Vizinhos, em especial, em Pernambuco e na Paraíba.

(3) Economista pisciceptólogo (Belém/Pará)

- apoiar a COREG na elaboração de um Plano Estadual de desenvolvimento pesqueiro, inclusive identificação e planejamento de projetos individuais;

- apoiar a COREG na implementação de projetos individuais;

- acompanhamento das atividades destinadas à reabilitação de estruturas de comercialização na região Norte, realizadas ou introduzidas na fase anterior do projeto.

(4) Técnico em aquicultura (Aracaju/Sergipe)

- apoiar a COREG de Sergipe na operação da fazenda piloto de piscicultura, nomeadamente:

- orientação prática e científica e colaboração na operação da fazenda piloto,
- aplicação dos resultados dentro de um programa de introdução da piscicultura estuariana a nível de pequenos produtores,
- treinamento de pessoal técnico do IBAMA no setor de piscicultura estuariana.

(5) Biólogo, especializado em limnologia e aquicultura (Fortaleza/Ceará)

- apoiar no planejamento e na implementação dos componentes referentes a aquicultura;

- apoiar no planejamento e na implementação do projeto "Administração Pesqueira e Peixamento de Açudes no Estado do Ceará".

6. (1) O Governo da República Federal da Alemanha encarregará da execução de suas contribuições a "Deutsche Gesellschaft fur Technische Zusammenarbeit (GTZ) GmbH", D-6236 Eschborn.

(2) O Governo da República Federativa do Brasil encarregará da implementação do projeto o Instituto Brasileiro de Recursos Naturais Renováveis (IBAMA).

(3) Os órgãos encarregados nos termos dos parágrafos 1 e 2 desse item poderão determinar, conjuntamente, os pormenores da implementação do projeto num plano operacional ou de outra forma adequada, adaptando-os, caso necessário, ao andamento do projeto.

7. As demais disposições do Ajuste acima mencionado, de 15/12/86, permanecerão em vigor.

8. De resto, aplicar-se-ão também ao presente Ajuste as disposições do Acordo de Cooperação Técnica, de 30 de novembro de 1963.

Caso o Governo da República Federativa do Brasil concorde com as propostas contidas nos itens 1 a 8, esta Nota e a Nota de resposta de Vossa Excelência, em que se expresse a concordância de seu Governo, constituirão um Ajuste entre os dois Governos, a entrar em vigor na data da Nota de resposta de Vossa Excelência.

Permita-me, Senhor Ministro, apresentar a Vossa Excelência os protestos de minha mais alta consideração."

Em resposta, muito me apraz informar Vossa Senhoria de que o Governo brasileiro concorda com os termos da Nota acima transcrita, a qual, juntamente com a presente, passará a constituir um Ajuste Complementar entre nossos dois Governos, a entrar em vigor na data de hoje.

Aproveito a oportunidade para renovar a Vossa Senhoria a garantia da minha mui distinta consideração.

[*Signed — Signé*]
MARCOS CASTRIOTO DE AZAMBUJA

Ao Senhor Doutor Ekkehard Hallensleben
Encarregado de Negócios da Embaixada
da República Federal da Alemnaha

[TRANSLATION]

Brasília, 27 December 1990

ABC/DAI/DE-I/185/ETEC-L00-H01

Sir,

I have the honour to acknowledge receipt of note verbale BZ 445/80/PR/1991/90 of 27 December 1990, which, in Portuguese, reads as follows:

[*See note I*]

In reply, I am pleased to inform you that the Brazilian Government agrees to the terms of the foregoing note, which, together with this note, shall constitute a Supplementary Arrangement between our two Governments, to enter into force on today's date.

Accept, Sir, the assurances of my highest consideration.

[*Signed*]

MARCOS CASTRIOTO DE AZAMBUJA

Dr. Ekkehard Hallensleben
Chargé d'Affaires
Embassy of the Federal Republic
of Germany

[TRADUCTION]

Brasília, le 27 décembre 1990

ABC/DAI/DE-1/185/ETEC-L00-H01

Monsieur le Chargé d'affaires,

J'ai l'honneur d'accuser réception de la note verbale BZ 445/80/PR/1991/90 datée du 27 décembre 1990 dont le texte est le suivant :

[*Voir note I*]

Je suis heureux de vous faire savoir, en réponse, que le gouvernement brésilien souscrit aux termes de la note qui précède et qui constituera avec la présente note un Accord supplémentaire entre nos deux gouvernements entrant en vigueur à la date de ce jour.

Veuillez agréer, Monsieur le Chargé d'affaires, les assurances de ma très haute considération.

[*Signé*]

MARCOS CASTRIOTO DE AZAMBUJA

M. Ekkehard Hallensleben
Chargé d'affaires
Ambassade de la République fédérale
d'Allemagne

No. 27923

BRAZIL
and
GERMANY

Exchange of notes constituting an agreement on the "Pesticide Testing" project. Brasília, 27 December 1990

Authentic texts : German and Portuguese.

Registered by Brazil on 15 February 1991.

BRÉSIL
et
ALLEMAGNE

Échange de notes constituant un accord relatif au projet « Contrôle des produits phytosanitaires ». Brasília, 27 décembre 1990

Textes authentiques : allemand et portugais.

Enregistré par le Brésil le 15 février 1991.

EXCHANGE OF NOTES CONSTITUTING AN AGREEMENT[1] BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE FEDERATIVE REPUBLIC OF BRAZIL AND THE GOVERNMENT OF THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY ON THE "PESTICIDE TESTING" PROJECT

ÉCHANGE DE NOTES CONSTITUANT UN ACCORD[1] ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE FÉDÉRATIVE DU BRÉSIL ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE FÉDÉRALE D'ALLEMAGNE RELATIF AU PROJET « CONTRÔLE DES PRODUITS PHYTOSANITAIRES »

I

[GERMAN TEXT — TEXTE ALLEMAND]

DER GESCHÄFTSTRÄGER A.I.
DER BUNDESREPUBLIK DEUTSCHLAND

Brasília, den 27/12/90

EZ 445/SP/1194/90

Herr Minister,

ich beehre mich, Ihnen im Namen der Regierung der Bundesrepublik Deutschland unter Bezugnahme auf Ihre Note DCOPT/DE-I/180/644 (B46)(F36), vom 22. August 1985 und auf das Protokoll der deutsch-brasilianischen Regierungsverhandlungen vom 06. November 1987 sowie in Ausführung des Rahmenabkommens zwischen unseren beiden Regierungen vom 30. November 1963 über Technische Zusammenarbeit folgende Vereinbarung über das Vorhaben "Kontrolle von Pflanzenschutzmitteln" (PN 86.2155.9) vorzuschlagen:

[1] Came into force on 27 December 1990, the date of the note in reply, in accordance with the provisions of the said notes.

[1] Entré en vigueur le 27 décembre 1990, date de la note de réponse, conformément aux dispositions desdites notes.

1. Die Regierung der Bundesrepublik Deutschland und die Regierung der Föderativen Republik Brasilien arbeiten auf dem Gebiet des Umweltschutzes im Bundesstaat São Paulo zusammen mit dem Ziel die Wirksamkeit der Pflanzenschutzmittelkontrolle durch die quantitative und qualitative Verbesserung der Analysen derselben und der entsprechenden Rückstände in den Lebensmitteln zu verbessern und zu vergrößern sowie anschließend die zuständigen Behörden und die Bevölkerung über die Schäden zu informieren, die diese Schutzmittel den Menschen und der Umwelt zufügen.

2. Die Regierung der Bundesrepublik Deutschland:

(1) Sie

a) entsendet

- 1 Fachkraft für Pflanzenschutzmittelrückstands- und Pflanzenschutzmittelformulierungskontrollanalysen als Teamleiter für die Dauer von bis zu 24 Mann/Monaten;

- Kurzzeitsachverständige und Gutachter für die Bearbeitung von Spezialproblemen, insbesondere für die Gebiete

  -- Pflanzenschutzmittelgesetzgebung

  -- Analyse der Pflanzenschutzmittel und der entsprechenden Rückstände in den Lebensmitteln

  -- Organisationsfragen, Datenaufbereitung und Datenerhebung

-- Aufstellung und Wartung der Analysegeräte

-- Dateninterpretation

-- Umweltfragen

für insgesamt bis zu 12 Mann/Monate;

b) liefert an Ausstattung insbesondere

- Analysegeräte

- Ausrüstungen für Probenahme und Probenaufbereitung

- Laborausrüstung

im Gesamtwert bis zu 1.439.000,-- DM (eine Million vierhundertneununddreißigtausend Deutsche Mark);

(2) Sie übernimmt die Kosten für

a) die Unterbringung der entsandten Fachkräfte und ihrer Familienmitglieder mit Ausnahme der Bestimmung in Nummer 3, Absatz 1, Buchstabe d;

b) die Dienstreisen der entsandten Fachkräfte außerhalb der Föderativen Republik Brasilien;

c) den Transport und die Versicherung des in Nummer 2 Absatz 1 Buchstabe b) genannten Materials bis zum Entladehafen;

(3) Sie ist bereit, bis zu 8 brasilianische Fachkräfte voraussichtlich auf den Gebieten

- Pflanzenschutzmittelqualitätskontrollanalysen/ Pflanzenschutzmittelrückstandskontrollanalysen

- Gerätetechnik

- Datenaufbereitung und Datenverarbeitung

bis zu einer Gesamtdauer von 13 Mann/Monaten aus- und fortzubilden, die nach ihrer Rückkehr die Aufgaben der im Rahmen des Vorhabens entsandten Fachkräfte selbständig fortführen.

Die Auswahl der Stipendiaten erfolgt im Einvernehmen mit dem deutschen und dem brasilianischen Leiter des Vorhabens.

3. Die Regierung der Föderativen Republik Brasilien:

Sie

(1)

a) stellt die folgenden Fachkräfte, insbesondere für Pflanzenschutzmittelqualitätskontrollanalysen:

- 1 Agraringenieur (graduiert)
- 3 Diplomchemiker (Analytiker)
- 1 Chemieingenieur (graduiert)

- 3 Chemotechniker
- 2 Laborfachkräfte
- 2 Hilfskräfte;

b) stellt die folgenden Fachkräfte, insbesondere für Pflanzenschutzmittelrückstandskontrollanalysen:

- 1 Diplomagraringenieur
- 3 Diplomchemiker (Analytiker)
- 7 Laborfachkräfte
- 1 Chemieingenieur
- 2 Hilfskräfte;

c) stellt sicher, daß die Untersuchungsergebnisse und die Resultate der Pflanzenschutzmittelanalysen zeitnah veröffentlicht werden;

d) Zahlt monatlich auf das Konto des GTZ-Projektverwaltungsbüros in Brasilia als Gegenleistung gemäß Artikel 5, Absatz 1, Buchstabe d) bis f) des Rahmenabkommens über Technische Zusammenarbeit vom 30. November 1963 den Gegenwert von 155 BTN pro Fachkraft/Monat.

e) finanziert die Dienstreisen der deutschen Fachkräfte im Rahmen des Vorhabens innerhalb Brasiliens;

f) schafft oder vermittelt Kontakte zu den landwirtschaftlichen Beratungszentren sowie zu

halbstaatlichen oder privaten Organisationen in denen Pflanzenschutzmittelanalysen und entsprechende Ausbildungsmaßnahmen durchgeführt werden, zwecks Erfahrungsaustausch, Abstimmung von Kooperationen und Verbreitung der erarbeiteten Erkenntnisse.

(2)

a) Befreit das im Auftrag der Regierung der Bundesrepublik Deutschland für das Vorhaben gelieferte Material von Lizenzen, Hafen-, Ein- und Ausfuhr- und sonstigen öffentlichen Abgaben. Was das in Brasilien für das Vorhaben erworbene Material angeht, wird über die entsprechenden fiskalischen Befreiungen gesondert verhandelt; diese Befreiungen werden anschließend unbeschadet der vor diesen Verhandlungen gemachten Anschaffungen in die vorliegende Vereinbarung aufgenommen;

b) stellt sicher, daß das Material unverzüglich auf Antrag der projektdurchführenden Stelle entzollt wird;

c) übernimmt die Lagerkosten in Brasilien für die von der Bundesrepublik Deutschland gespendeten Ausrüstungen;

d) trägt die Betriebs- und Instandhaltungskosten für das Vorhaben;

e) sorgt dafür, daß brasilianische Fachkräfte, die im Rahmen dieser Vereinbarung in der Föderativen Republik Brasilien, in der Bundesrepublik Deutschland oder in anderen Ländern aus- oder fortgebildet werden, sobald wie möglich die Aufgaben der entsandten Fachkräfte fortführen und rechtzeitig mit Zustimmung der deutschen Auslandsvertretung oder der von dieser benannten Fachkräfte benannt werden;

f) gewährt den entsandten Fachkräften jede Unterstützung bei der Durchführung der ihnen übertragenen Aufgaben und stellt ihnen alle erforderlichen Unterlagen zur Verfügung.

4. Die entsandten Fachkräfte und ihre brasilianischen Partner haben folgende Aufgaben:

- Koordination der Projektaktivitäten sowie Planung und Steuerung der Maßnahmen

- Mitwirkung beim Aufbau, der Inbetriebnahme einschließlich Ergänzung der Analysegeräte sowie bei den Pflanzenschutzmittelanalysen, bei den Analysen der entsprechenden Rückstände in den Lebensmitteln und Aufbereitung der Ergebnisse

- Berichterstattung über Fortgang des Vorhabens an GTZ und ABC

- Mitwirkung bei der Aufarbeitung der Arbeitsergebnisse für zuständige brasilianische Behörden und Publikation

- Planung und teilweise Durchführung der Partnerfachkräfteausbildung

- Beratung des Projektträgers (Secretaria de Agricultura), des Instituto Biológico in São Paulo sowie der Coordenadoria de Assistência Técnica Integral in Campinas.

5.

(1) Das im Auftrag der Regierung der Bundesrepublik Deutschland für das Vorhaben gelieferte Material ist Eigentum der Föderativen Republik Brasilien und steht dem Vorhaben und den entsandten Fachkräften für ihre Aufgaben uneingeschränkt zur Verfügung.

6.

(1) Die Regierung der Bundesrepublik Deutschland beauftragt mit der Durchführung ihrer Leistungen die Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit (GTZ) GmbH, 6236 Eschborn.

(2) Die Regierung der Föderativen Republik Brasilien beauftragt mit der Durchführung des Vorhabens das Landwirtschaftsministerium in São Paulo mit dem nachgeordneten Instituto Biológico (IB) in São Paulo und der nachgeordeneten Coordenadoria de Assistência Técnica Integral (CATI) in Campinas.

(3) Die nach den Absätzen 1 und 2 beauftragten Stellen können Einzelheiten der Durchführung des Vorhabens

gemeinsam in einem Operationsplan oder in anderer geeigneter Weise festlegen und, falls nötig, der Entwicklung des Vorhabens anpassen.

7. Im übrigen gelten die Bestimmungen des eingangs erwähnten Rahmenabkommens vom 30. November 1963 auch für diese Vereinbarung.

Falls sich die Regierung der Föderativen Republik Brasilien mit den unter den Nummern 1 bis 7 gemachten Vorschlägen einverstanden erklärt, werden diese Note und die das Einverständis Ihrer Regierung zum Ausdruck bringende Antwortnote Eurer Exzellenz eine Vereinbarung zwischen unseren beiden Regierungen bilden, die mit dem Datum Ihrer Antwortnote in Kraft tritt.

Genehmigen Sie, Herr Minister, die Versicherung meiner ausgezeichnetsten Hochachtung.

Dr. EKKEHARD HALLENSLEBEN

Sua Excelência o Senhor José Francisco Rezek
DD. Ministro de Estado das Relações Exteriores
da República Federativa do Brasil
Brasília (DF)

[TRANSLATION]

THE CHARGÉ D'AFFAIRES A.I.
OF THE FEDERAL REPUBLIC
OF GERMANY

Brasília, 27 December 1990

EZ 445/SP/1194/90

Sir,

With reference to your note DCOPT/DE-I/180/644 (B46) (F36) of 22 August 1985 and the minutes of the German-Brazilian intergovernmental negotiations of 6 November 1987, and in implementation of the Basic Agreement on Technical Cooperation of 30 November 1963[1] concluded between our two Governments, I have the honour to propose to you, on behalf of the Government of the Federal Republic of Germany, the following Agreement concerning the "Pesticide testing" project (PN 86.2155.9):

1. The Government of the Federal Republic of Germany and the Government of the Federative Republic of Brazil shall cooperate in the field of environmental protection in the state of São Paulo with the aim of enhancing and increasing the effectiveness of pesticide testing through the quantitative and qualitative improvement of analyses of pesticides and pesticide residues in foodstuffs and, subsequently, informing the relevant authorities and the population about the harm which pesticides cause to humans and the environment.

2. The Government of the Federal Republic of Germany shall:

(1) (*a*) Provide:

— One expert in pesticide residue and pesticide design testing to work as

[1] United Nations, *Treaty Series*, vol. 657, p. 301.

[TRADUCTION]

LE CHARGÉ D'AFFAIRES PAR INTÉRIM
DE LA RÉPUBLIQUE FÉDÉRALE
D'ALLEMAGNE

Brasília, le 27 décembre 1990

Ez 445/SP/1194/90

Monsieur le Ministre,

D'ordre du Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne j'ai l'honneur de me référer à votre note DCOPT/DE-I/180/644 (B46) (F36) du 22 août 1985 ainsi qu'au procès-verbal des négociations intergouvernementales germano-brésiliennes du 6 novembre 1987, et en application de l'Accord de base relatif à la coopération technique, conclu entre nos deux gouvernements le 30 novembre 1963[1], de vous proposer l'Accord suivant relatif au projet intitulé « Contrôle des produits phytosanitaires » (PN 86.2155.9) :

1. Le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne et le Gouvernement de la République fédérative du Brésil coopéreront dans le domaine de la protection de l'environnement dans l'Etat de São Paulo dans le but d'améliorer et d'accroître l'efficacité du contrôle des produits phytosanitaires par une amélioration quantitative et qualitative des analyses de ces produits et de leurs valeurs résidus correspondants présents dans les aliments, et d'informer ensuite les autorités compétentes et la population des dommages que ces produits peuvent causer à l'homme et à l'environnement.

2. Le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne fournira les prestations suivantes :

(1) *a*) Enverra

— 1 spécialiste en analyse de contrôle des formules et des résidus de pro-

[1] Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 657, p. 301.

team leader for a duration of up to 24 man/months;

— Short-term specialists and experts to deal with specific problems, particularly in the areas of:

— Pesticide legislation;

— Analysis of pesticides and their residues in foodstuffs;

— Organizational matters, data preparation and collection;

— Installation and maintenance of testing apparatus;

— Interpretation of data;

— Environmental questions;

for a total of up to 12 man/months;

(*b*) Supply, in particular:

— Testing apparatus;

— Equipment for sampling and sample preparation;

— Laboratory equipment;

for a total of up to DM 1,439,000 (one million, four hundred and thirty nine thousand deutsche mark);

(2) Bear the costs of:

(*a*) Accommodation for the experts and members of their families, with the exception of the provision contained in section 3, paragraph (1), subparagraph (*d*);

(*b*) Official travel of the experts outside the Federative Republic of Brazil;

(*c*) Transport and insurance of the equipment referred to in section 2, paragraph (1), subparagraph (*b*), up to the port of unloading;

duits phytosanitaires en qualité de chef d'équipe pour une durée maximale de 24 mois;

— Pour 12 mois de travail au maximum, des experts et des consultants chargés de résoudre des problèmes particuliers, notamment dans les domaines suivants :

— Législation sur les produits phytosanitaires;

— Analyse des produits phytosanitaires et des résidus présents dans les aliments;

— Questions d'organisation et de préparation et saisie des données;

— Installation et maintenance du matériel d'analyse;

— Interprétation des données;

— Questions d'environnement;

b) Fournira en matière d'équipement, notamment,

— Du matériel d'analyse

— Du matériel pour le prélèvement et la préparation des échantillons

— L'équipement de laboratoire,

pour une valeur totale maximale de DM 1.439.000 (un million quatre cent trente-neuf mille Deutsche Mark);

(2) Il prendra à sa charge les frais afférents

a) Au logement des spécialistes non brésiliens et des membres de leur famille, compte tenu des dispositions de l'article 3, paragraphe 1, alinéa *d*;

b) Aux déplacements professionnels effectués à l'extérieur du Brésil par les spécialistes non brésiliens;

c) Au transport et à l'assurance du matériel visé à l'alinéa *b* du paragraphe 1, ci-dessus jusqu'au port de déchargement;

(3) Be prepared to provide, for a total duration of 13 man/months, training and advanced training, probably in the fields of:

— Pesticide quality/residue testing;

— Use of equipment;

— Data preparation and processing;

for up to 8 Brazilian experts who shall take over the tasks of the experts sent for the project after the latter's departure.

Trainees shall be chosen by agreement between the German leader and the Brazilian leader of the project.

3. The Government of the Federative Republic of Brazil shall:

(1) (*a*) Provide the following experts, specialized in pesticide quality control testing:

— 1 agriculturalist (university graduate);

— 3 chemical analysts (university graduates);

— 1 chemical engineer (university graduate);

— 3 chemical technicians;

— 2 laboratory technicians;

— 2 assistants;

(*b*) Provide the following experts, specialized in pesticide residue testing:

— 1 agriculturalist (university graduate);

(3) Il est disposé à assurer la formation et le perfectionnement de 8 spécialistes brésiliens au maximum qui à leur retour poursuivront de manière autonome les tâches des spécialistes expatriés dans le cadre du projet (au total 13 mois-homme au maximum), en principe dans les domaines ci-après :

— Analyse de contrôle de la qualité des produits phystosanitaires/analyse de contrôle des résidus des produits phytosanitaires

— Instrumentation

— Préparation et traitement des données.

Les boursiers seront sélectionnés en accord avec les directeurs allemand et brésilien du projet.

3. Le Gouvernement brésilien fournira les prestations suivantes :

(1) *a*) Fournira notamment pour les analyses de contrôle de la qualité des produits phytosanitaires les spécialistes suivants :

— 1 ingénieur agronome (diplômé d'université)

— 3 chimistes diplômés (analystes)

— 1 ingénieur chimiste (diplômé d'université)

— 3 techniciens en chimie

— 2 techniciens de laboratoire

— 2 assistants

b) Fournira notamment pour les analyses de contrôle des résidus de produits phytosanitaires les spécialistes suivants :

— 1 ingénieur agronome diplômé

— 3 chemical analysts (university graduates);

— 7 laboratory technicians;

— 1 chemical engineer;

— 2 assistants;

(*c*) Ensure that the results of research and of pesticide analyses are disseminated promptly;

(*d*) Pay monthly into the account of the Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit (GTZ) (German Technical Cooperation Company) Project Management Office at Brasilia the equivalent of 155 BTN (Bônus do Tesouro Nacional/national treasury bonds) per expert/month as a counterpart contribution in accordance with article 5, paragraph 1, subparagraphs (*d*) to (*f*), of the Basic Agreement on Technical Cooperation of 30 November 1963;

(*e*) Finance the official project-related travel of German experts in Brazil;

(*f*) Establish or facilitate contacts with agricultural extension services and semi-public or private organizations in which pesticide tests are carried out and the related training is provided, with a view to exchanging experience, coordinating cooperation and disseminating the results obtained;

(2) (*a*) Exempt materials supplied to the project by the Government of the Federal Republic of Germany from licences, harbour dues, import and export duties and other fiscal charges. Fiscal exemptions in respect of materials acquired in Brazil for the project shall be negotiated separately and subsequently incorporated in the present Agreement, without prejudice to purchases made prior to such negotiations;

— 3 chimistes diplômés (analystes)

— 7 techniciens de laboratoire

— 1 ingénieur chimiste

— 2 assistants

c) Assurera la publication rapide des résultats des études et des analyses de produits phytosanitaires;

d) Versera, tous les mois, en contrepartie conformément à l'article 5, paragraphe 1, alinéas *d* à *f* de l'Accord de base relatif à la coopération technique du 30 novembre 1963, la contre-valeur de 155 BTN (Bons du Trésor National) par spécialiste/mois sur le compte du service administratif du projet GTZ.

e) Financera les déplacements professionnels effectués à l'intérieur du Brésil par les spécialistes allemands dans l'exercice de leurs fonctions;

f) Etablira ou organisera des contacts avec des centres d'information agricole et avec des organismes publics ou privés procédant à l'analyse de produits phytosanitaires ainsi qu'aux activités de formation correspondantes, afin d'échanger les données d'expérience, de coordonner la coopération et de diffuser les connaissances acquises.

(2) *a*) Exonérera de licences, taxes portuaires, droits d'importation et d'exportation et de toutes autres taxes le matériel livré aux fins du projet sur l'ordre du Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne. En ce qui concerne le matériel acquis aux fins du projet au Brésil, les exonérations fiscales seront négociées séparément; elles seront ensuite incorporées au présent Accord, sans préjudice des acquisitions antérieures aux négociations sur ce point;

(*b*) Ensure that the materials are cleared promptly through customs, at the request of the project executing agency;

(*c*) Bear the costs of storage in Brazil of equipment donated by the Federal Republic of Germany;

(*d*) Bear the costs of the project's operation and maintenance;

(*e*) Ensure that Brazilian experts who participate in training or advanced training courses under this Agreement in the Federative Republic of Brazil, the Federal Republic of Germany or other countries take over, as soon as possible, the activities of the experts provided hereunder and are appointed promptly with the approval of the German diplomatic mission or that mission's designated experts;

(*f*) Extend to the experts provided hereunder all necessary support in the execution of the tasks entrusted to them and place at their disposal all documents necessary for the execution of the project.

4. The experts provided and their Brazilian counterparts shall have the following tasks:

— Coordination of project activities and planning and control of measures;

— Collaboration in the assembly and operation, including the supplementation, of testing equipment, in the analysis of pesticides and of their residues in foodstuffs, and in the preparation of findings;

— Reporting on the progress of the project to GTZ and ABC;

— Cooperation in the preparation of the findings of their work for the relevant Brazilian authorities and for publication;

b) Garantira le dédouanement sans délai du matériel à la demande de l'organe d'exécution;

c) Prendra à sa charge les frais d'entreposage au Brésil des équipements offerts par la République fédérale d'Allemagne;

d) Supportera les frais d'exploitation et de maintenance pour le projet;

e) Veillera à ce que les spécialistes brésiliens qui, suivront en vertu du présent Accord, des stages de formation ou de perfectionnement en République fédérative du Brésil, en République fédérale d'Allemagne ou dans des pays tiers, continuent dès que possible les activités entreprises par les spécialistes non brésiliens et soient nommés en temps opportun, avec l'assentiment de la représentation diplomatique allemande ou des spécialistes qu'elle aura désignés;

f) Accordera aux spécialistes non brésiliens toutes facilités dans l'exécution des tâches qui leur sont confiées et mettra à leur disposition toute la documentation nécessaire.

4. Les spécialistes non brésiliens et leurs homologues brésiliens auront pour tâches de :

— Coordonner les activités du projet, planifier et gérer les opérations;

— Participer à l'installation, à l'exploitation, y compris à l'expansion, du matériel d'analyse, ainsi qu'à l'analyse des produits phytosanitaires et de leurs résidus dans les aliments et à la préparation des résultats;

— Rédiger des rapports sur la marche du projet à l'intention de la GTZ et de l'ABC;

— Participer à la préparation des résultats des travaux à l'intention des autorités brésiliennes compétentes et à leur publication;

— Planning and partial execution of training courses for counterpart experts;

— Provision of advice to the agency responsible for the project (Secretaria de Agricultura), the Instituto Biológico at São Paulo and the Coordenadoria de Assistência Técnica Integral at Campinas.

5. (1) Materials supplied to the project by the Federal Republic of Germany shall be the property of the Federative Republic of Brazil and shall be made available without restriction to the project and to the experts for the execution of their tasks.

6. (1) The Government of the Federal Republic of Germany shall entrust the execution of its contribution to the Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit (GTZ) (German Technical Cooperation Company), GmbH, 6236 Eschborn.

(2) The Government of the Federative Republic of Brazil shall entrust the execution of the project to the Ministry of Agriculture at São Paulo, through the Instituto Biológico (IB) at São Paulo and the Coordenadoria de Assistência Técnica Integral (CATI) at Campinas, both of which come under the Ministry.

(3) The bodies referred to in paragraphs (1) and (2) may jointly establish the details of the project's execution, in a plan of operations or in another appropriate form, and adjust them, as need be, in the course of execution.

7. In all other respects, the provisions of the above-mentioned Basic Agreement of 30 November 1963 shall also apply to this Agreement.

If the Government of the Federative Republic of Brazil agrees to the proposals made in sections I to 7 above, this note and your note in reply expressing your Government's agreement shall con-

— Planifier et assurer en partie la formation des spécialistes de contrepartie;

— Offrir des services consultatifs à l'organe chargé de l'exécution du projet (Secretaria de Agricultura) de l'Institut de Biologie de São Paulo et la Coordenaria de Assistência Técnica Integral CCATI à Campinas.

5. (1) Le matériel fourni pour le projet sur l'ordre du Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne sera la propriété de la République fédérative du Brésil et il sera entièrement à la disposition du projet et des spécialistes non brésiliens dans l'exercice de leurs fonctions.

6. (1) Le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne charge de l'exécution de ses prestations la Deutsche Gesellschaft für technische Zusammenarbeit (GTZ) GmbH (Société allemande de coopération technique), 6236 Eschborn.

(2) Le Gouvernement de la République fédérative du Brésil charge de l'exécution du projet le Ministère de l'agriculture à São Paulo, par l'intermédiaire de l'Institut de Biologie de São Paulo et de la Coordenadoria de Assistência Técnica Integral (CATI) à Campinas dont ils relèvent.

(3) Les organes d'exécution visés aux paragraphes 1 et 2 pourront arrêter conjointement les détails de l'exécution du projet dans un plan opérationnel ou sous une autre forme appropriée et les adapter, le cas échéant, à l'évolution du projet.

7. Par ailleurs, les dispositions de l'Accord de base susmentionné du 30 novembre 1963 s'appliquent également au présent Accord.

Si les propositions 1 à 7 rencontrent l'agrément du Gouvernement de la République fédérative du Brésil, la présente note et la réponse de Votre Excellence exprimant l'accord de votre Gouverne-

stitute an Agreement between our two Governments, to enter into force on the date of your note in reply.

Accept, Sir, etc.

Dr. EKKEHARD HALLENSLEBEN

His Excellency
Mr. José Francisco Rezek
Minister of State for Foreign Affairs
of the Federative Republic of Brazil

Brasília, DF

ment constitueront un accord entre nos deux Gouvernements qui entrera en vigueur à la date de votre réponse.

Veuillez agréer, etc.

EKKEHARD HALLENSLEBEN

Son Excellence
Monsieur José Francisco Rezek
Ministre d'Etat des Relations extérieures de la République fédérative du Brésil
Brasília, (DF)

II

[PORTUGUESE TEXT — TEXTE PORTUGAIS]

Brasília, em 27 de dezembro de 1990

ABC/DAI/DE-I/DEMA/J88/ETEC/L00/H01

Senhor Encarregado de Negócios,

Tenho a honra de acusar recebimento da Nota EZ 445/SP/1194 /90, datada de 27/ 12 / 90, , cujo teor em português é o seguinte:

"Senhor Ministro,

Com referência à sua Nota DCOPT/DE-I/180/644 (B 46) (F 36), de 22 de agosto de 1985, e à Ata das Negociações Intergovernamentais Teuto-Brasileiras, de 6 de novembro de 1987, bem como em execução do Acordo Básico de Cooperação Técnica, de 30 de novembro de 1963, concluído entre os nossos dois Governos, tenho a honra de propor a Vossa Excelência, em nome do Governo da República Federal da Alemanha, o seguinte Ajuste sobre o projeto "Controle de defensivos agrícolas" (PN 85.2155.9):

1. O Governo da República Federal da Alemanha e o Governo da República Federativa do Brasil cooperarão conjuntamente na área da proteção do meio ambiente no Estado de São Paulo, com a finalidade de melhorar e aumentar a eficácia do controle dos defensivos agrícolas, através da melhoria quantitativa e qualitativa das análises dos mesmos e de seus resíduos em alimentos, para, posteriormente, informar as autoridades competentes e a população sobre os danos que estes defensivos causam para o ser humano e o meio ambiente.

2. O Governo da República Federal da Alemanha:

(1) a) Enviará:

- um perito em análises de controle de resíduos e análise de controle de formulações de defensivos agrícolas, como chefe de equipe, pelo período máximo de 24 homens/mês;

- especialistas a curto prazo e peritos para o equacionamento de questões específicas, particularmente nas áreas de:

  - legislação sobre defensivos agrícolas;

  - análises de defensivos agrícolas e seus resíduos em alimentos;

  - questões de organização, preparação e levantamento de dados;

  - montagem e manutenção dos aparelhos de análise;

  - interpretação dos dados;

  - questões ambientais;

  pelo período máximo total de 12 homens/mês;

b) fornecerá, em matéria de equipamento, nomeadamente:

  - aparelhos de análise;

  - equipamentos para a coleta e o processamento de amostras;

  - equipamento de laboratório;

  num valor máximo total de DM 1.439.000, (um milhão quatrocentos e trinta e nove mil marcos alemães);

(2) Custeará:

a) alojamento dos técnicos enviados e de seus familiares, com exceção do disposto no item 3, parágrafo 1 alínea d;

b) as viagens a serviço dos técnicos enviados, fora da República Federativa do Brasil;

c) o transporte e o seguro do material referido no item 2, parágrafo 1 alínea b, até o porto de desembarque;

(3) Está disposto a facultar, por um prazo máximo total de 13 homens/mês, estágios de formação e aperfeiçoamento, provavelmente nos setores de:

- análises de controle de qualidade e análises de controle de resíduos de defensivos agrícolas;

- capacitação ao manejo de equipamentos;

- preparação e processamento de dados;

para um número máximo de 8 técnicos brasileiros, que, após o seu regresso, darão autonomamente prosseguimento às tarefas dos técnicos enviados no âmbito do Projeto.

A seleção dos bolsistas será feita de comum acordo entre o Coordenador alemão e o Coordenador brasileiro do Projeto.

3. O Governo da República Federativa do Brasil:

(1) a) Facultará os seguintes técnicos, especializados nomeadamente em análises de controle de qualidade de defensivos agrícolas:

- 1 engenheiro agrônomo (graduado);

- 3 analistas (com diploma de química);

- 1 engenheiro químico (graduado);

- 3 técnicos em química;

- 2 técnicos de laboratório;

- 2 auxiliares;

b) Facultará os seguintes técnicos, especializados nomeadamente em análises de controle de resíduos de defensivos agrícolas:

- 1 engenheiro agrônomo diplomado;

- 3 analistas (com diploma de química);

- 7 técnicos de laboratório;

- 1 engenheiro químico;

- 2 auxiliares;

c) tomará providências para que os resultados das pesquisas e os resultados das análises de defensivos agrícolas sejam divulgados continuadamente;

d) depositará mensalmente à conta do Serviço de Administração de Projetos da GTZ, em Brasília, o valor equivalente a 155 BTN's (cento e cinquenta e cinco Bônus do Tesouro Nacional) por cada técnico /mês de atuação dos técnicos enviados ao Brasil, a título de contribuição à contrapartida, conforme artigo 5, parágrafo 1, item "d" até "f" do Acordo Básico de Cooperação Técnica Brasil/RFA, de 30/11/63;

e) custeará as despesas de viagens dos técnicos alemães, dentro do Brasil, relacionadas ao desempenho de suas atividades, no âmbito do projeto;

f) estabelecerá ou proporcionará contatos com os serviços de extensão rural, bem como com organizações parestatais ou particulares, nas quais são realizadas análises de defensivos agrícolas e atividades de formação correspondentes, com o objetivo de trocar experiências, coordenar a cooperação e divulgar os resultados obtidos.

(2) a) Isentará o material fornecido ao projeto por incumbência do Governo da República Federal da Alemanha de licenças, taxas portuárias, direitos de importação e demais encargos fiscais. Com relação ao material adquirido no Brasil para o projeto, isenções fiscais correspondentes serão negociadas à parte e posteriormente incorporadas ao presente Ajuste, sem prejuízo para as aquisições anteriores a essas negociações;

b) garantirá o pronto desembaraço alfandegário do material, através de requerimento feito pelo órgão executor do projeto;

c) arcará com as despesas de taxas de armazenagem, em território brasileiro, dos equipamentos doados pela República Federal da Alemanha;

d) custerará as despesas de funcionamento e manutenção do projeto;

e) tomará providências para que técnicos brasileiros, que participarão dos estágios de formação e treinamento na República Federativa do Brasil, na República Federal da Alemanha ou em outros países, no âmbito do presente Ajuste, dêem prosseguimento, o mais cedo possível, às atividades dos técnicos enviados e sejam designados com a devida antecedência e com a concordância da missão diplomática alemã, ou de técnicos por essa missão indicados;

f) prestará aos técnicos enviados todo o apoio durante a execução das tarefas que lhes forem confiadas e colocar-lhes-á à disposição todos os documentos necessários à execução do projeto.

4. Os técnicos enviados e seus parceiros brasileiros terão as seguintes atribuições:

- coordenar as atividades do projeto, bem como planejar e orientar as medidas;

- colaborar na montagem e na operação, inclusive complementação, dos aparelhos de análises, bem como nas análises de defensivos agrícolas e de seus resíduos nos alimentos, e na preparação dos dados;

- informar a GTZ e a ABC sobre o andamento do projeto;

- colaborar na preparação dos resultados de trabalho destinados às autoridades brasileiras competentes e na divulgação dos mesmos;

- planejar e realizar em parte os estágios de formação dos técnicos parceiros;

- assessorar o órgão encarregado do Projeto (Secretaria da Agricultura), o Instituto Biológico de São Paulo, bem como a Coordenadoria de Assistência Técnica Integral em Campinas.

5. O material fornecido ao Projeto por incumbência do Governo da República Federal da Alemanha constituirá patrimônio da República Federativa do Brasil, ficando à inteira disposição do Projeto e dos técnicos enviados para o exercício de suas funções.

6. (1) O Governo da República Federal da Alemanha encarregará da execução de suas contribuições a "Deutsche Gesellschaft fur Technische Zusammenarbeit (GTZ) GmbH", em 6236 Eschborn.

(2) O Governo da República Federativa do Brasil encarregará da implementação do Projeto a Secretaria da Agricultura em São Paulo, através do Instituto Biológico (IB) em São Paulo e a Coordenadoria de Assistência Técnica Integral (CATI) em Campinas, a ela subordinados.

(3) Os órgãos encarregados nos termos dos parágrafos 1 e 2 deste item poderão estabelecer conjuntamente, através de um plano operacional ou de outra forma adequada, os pormenores da implementação do Projeto, adaptando-os, caso necessário, ao andamento do mesmo.

7. De resto, aplicar-se-ão também ao presente Ajuste as disposições do acima referido Acordo Básico, de 30 de novembro de 1963.

Caso o Governo da República Federativa do Brasil concorde com as propostas contidas nos itens 1 a 7, esta Nota e a de resposta de Vossa Excelência, em que se expresse a concordância do seu Governo, constituirão um Ajuste entre os nossos dois Governos, a entrar em vigor na data da Nota de resposta de Vossa Excelência.

Permita-me, Senhor Ministro, apresentar a Vossa Excelência os protestos da minha mais alta consideração".

Em resposta, informo Vossa Senhoria de que o Governo brasileiro concorda com os termos da nota acima transcrita, a qual, juntamente com a presente, passará a constituir um Ajuste Complementar entre nossos dois Governos, a entrar em vigor na data de hoje.

Aproveito a oportunidade para renovar a Vossa Senhoria a garantia da minha mui distinta consideração.

[*Signed — Signé*]
FRANCISCO REZEK

Sua Senhoria o Ministro Ekkehard Hallensleben
Encarregado de Negócios da República Federal
da Alemanha

[TRANSLATION]

Brasília, 27 December 1990

ABC/DAI/DE-I/DEMA/J88/ETEC/L00/H01

Sir,

I have the honour to acknowledge receipt of your note EZ 445/SP/1194/90 of 27 December 1990 which, in Portuguese, reads as follows:

[*See note I*]

In reply, I am pleased to inform you that the Brazilian Government agrees to the terms of the note reproduced above which, together with this note, shall constitute an Agreement between our two Governments, to enter into force on today's date.

Accept, Sir, etc.

[*Signed*]
FRANCISCO REZEK

His Excellency
Mr. Ekkehard Hallensleben
Chargé d'affaires of the Federal
Republic of Germany

[TRADUCTION]

Brasília, le 27 décembre 1990

ABC/DAI/DE-I/DEMA/J 88/ETEC/L00/H01

Monsieur le Chargé d'affaires,

J'ai l'honneur d'accuser réception de votre note EZ 445/SP/1194 en date du 27 décembre 1990, qui se lit comme suit :

[*Voir note I*]

J'ai le plaisir de vous faire savoir que le Gouvernement brésilien donne son agrément aux dispositions de la liste reproduite ci-dessus et accepte que votre note et la présente réponse constituent entre nos deux gouvernements un accord qui entrera en vigueur aujourd'hui.

Veuillez agréer, etc.

[*Signé*]
FRANCISCO REZEK

Son Excellence
Monsieur Ekkehard Hallensleben
Chargé d'affaires de la République
fédérale d'Allemagne

No. 27924

BRAZIL
and
GERMANY

Exchange of notes constituting an agreement on the project "Training of Forest Technicians of the President Costa e Silva High School at Irati". Brasília, 27 December 1990

Authentic texts : German and Portuguese.

Registered by Brazil on 15 February 1991.

BRÉSIL
et
ALLEMAGNE

Échange de notes constituant un accord relatif au projet "Formation de techniciens forestiers au collège Président Costa e Silva de Irati". Brasília, 27 décembre 1990

Textes authentiques : allemand et portugais.

Enregistré par le Brésil le 15 février 1991.

ECHANGE OF NOTES CONSTITUTING AN AGREEMENT[1] BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE FEDERATIVE REPUBLIC OF BRAZIL AND THE GOVERNMENT OF THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY ON THE PROJECT "TRAINING OF FOREST TECHNICIANS OF THE PRESIDENT COSTA E SILVA HIGH SCHOOL AT IRATI"

ÉCHANGE DE NOTES CONSTITUANT UN ACCORD[1] ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE FÉDÉRATIVE DU BRÉSIL ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE FÉDÉRALE D'ALLEMAGNE RELATIF AU PROJET « FORMATION DE TECHNICIENS FORESTIERS AU COLLÈGE PRÉSIDENT COSTA E SILVA DE IRATI »

I

[GERMAN TEXT — TEXTE ALLEMAND]

DER GESCHÄFTSTRÄGER A.I.
DER BUNDESREPUBLIK DEUTSCHLAND

Brasília, den 27/12/90

EZ 445/PR/1192/90

Herr Minister,

ich beehre mich, Ihnen im Namen der Regierung der Bundesrepublik Deutschland unter Bezugnahme auf den Notenwechsel vom 27. Dezember 1985 DCOPT/DAI/DE-I/DPB 291/644 (B46)(F36) sowie in Ausführung des Rahmenabkommens vom 30. November 1963 zwischen unseren beiden Regierungen über Technische Zusammenarbeit folgende Vereinbarung über die Weiterförderung des Vorhabens der Technischen Zusammenarbeit zur Förderung der Forsttechnikerschule in Irati, Paraná (PN 76.2036.2) vorzuschlagen:

[1] Came into force on 27 December 1990, the date of the note in reply, in accordance with the provisions of the said notes.

[1] Entré en vigueur le 27 décembre 1990, date de la note de réponse, conformément aux dispositions desdites notes.

1. Die Regierung der Bundesrepublik Deutschland und die Regierung der Föderativen Republik Brasilien setzen die Zusammenarbeit mit dem Ziel fort, praxisorientierte Forsttechniker auszubilden.

2. Obliegenheiten der Regierung der Bundesrepublik Deutschland:

(1) Sie entsendet Kurzzeitsachverständige und Gutachter für die Bearbeitung von Spezialproblemen, insbesondere für die Gebiete

- Waldarbeit, Forsttechnik
- Waldbau
- Forsteinrichtung
- Holzmeßlehre

für die Dauer von bis zu insgesamt 20 Mann/Monaten.

(2) Sie liefert an Ausstattung insbesondere Ersatzbeschaffungen für gelieferte Ausrüstungsgegenstände bis zu einem Gesamtwert von 300.000,00 DM.

(3) Sie übernimmt die Kosten für:

a) Dienstreisen der entsandten Fachkräfte außerhalb der Föderativen Republik Brasilien;

b) den Transport und die Versicherung des in Nummer 2, Absatz 2 genannten Materials bis zum Entladehafen;

c) die Unterbringung der entsandten Fachkräfte und ihrer Familienmitglieder, soweit nicht die entsandten Fachkräfte die Kosten tragen.

(4) Sie bildet bis zu zwei brasilianische Fachkräfte auf den Gebieten

- Forstwirtschaft

- Agroforstwirtschaft

aus und fort, die nach ihrer Rückkehr im Rahmen des Vorhabens die Aufgaben der entsandten Fachkräfte selbständig fortführen.

3. Obliegenheiten der Regierung der Föderativen Republik Brasilien:

(1) Sie stellt dem Vorhaben das folgende Personal zur Verfügung und übernimmt die entsprechenden Kosten:

a) 1 Forstingenieur als Direktor der Forsttechnikerschule

b) 8 Forstingenieure, hauptamtlich als forstliche Lehrer

c) 5 Forsttechniker, hauptamtlich als forstliche Lehrer

d) 3 Lehrer für die allgemeinen Grundlagenfächer

e) 1 Referent im Erziehungsministerium in Curitiba/Paraná und

f) notwendige Hilfskräfte.

(2) Sie schafft und vermittelt Kontakte zu den landwirtschaftlichen Beratungszentren sowie zu halbstaatlichen Organisationen, in denen Ausbildungsmaßnahmen durchgeführt werden zwecks Verbreitung der bisher erarbeiteten Beratungsgrundlagen.

(3) Sie stellt auf ihre Kosten für das Vorhaben die erforderlichen Grundstücke und Gebäude einschließlich deren Einrichtung zur Verfügung, soweit nicht die Regierung der Bundesrepublik Deutschland die Einrichtung auf ihre Kosten liefert.

(4) Sie gewährleistet nach Anforderung durch den Projektträger die unverzügliche Entzollung der von der Regierung der Bundesrepublik Deutschland zur Verfügung gestellten Sachgüter.

(5) Sie übernimmt die Transportkosten und das Lagergeld für die von der Bundesrepublik Deutschland

zur Verfügung gestellten Ausrüstungsgegenstände im brasilianischen Hoheitsgebiet.

(6) Sie befreit das von der Regierung der Bundesrepublik Deutschland für das Vorhaben gelieferte Material von Lizenzen, Einfuhrabgaben, Steuern und öffentlichen Abgaben. Bezüglich der Sachgüter, die in Brasilien beschafft werden, soll gesondert über die Befreiung von öffentlichen Abgaben verhandelt werden, um eine diesbezügliche Regelung nachträglich in die vorliegende Vereinbarung einzufügen, ohne jedoch durch diese Verhandlungen solche Sachgüterbeschaffungen zu behindern, die vor ihrem Abschluß getätigt werden.

(7) Sie trägt die administrativen Kosten für den Betrieb und die Instandhaltung des Vorhabens.

(8) Sie sorgt dafür, daß die Aufgaben der entsandten Fachkräfte so bald wie möglich durch brasilianische Fachkräfte fortgeführt werden.

(9) Sie sorgt dafür, daß brasilianische Fachkräfte, die im Rahmen dieser Vereinbarung in der Bundesrepublik Deutschland, in der Föderativen Republik Brasilien oder in anderen Ländern aus- und fortgebildet werden, rechtzeitig und mit Zustimmung der deutschen diplomatischen Vertretung oder der von dieser angegebenen Fachkräfte benannt werden.

(10) Sie gewährt den entsandten Fachkräften jede Unterstützung bei der Durchführung der ihnen übertragenen Aufgaben und stellt ihnen alle erforderlichen Unterlagen zur Verfügung.

4. Die entsandten Fachkräfte und die in dem Vorhaben eingesetzten brasilianischen Fachkräfte haben folgende Aufgaben:

(1) Praxisorientierte Ausbildung von Forsttechnikern;

(2) Ausbau der Beratungstätigkeit für Forstbetriebe, insbesondere im Bereich Waldarbeiterausbildung und Forsttechnik;

(3) Verstärkung der Öffentlichkeitsarbeit, um den Stellenwert der Schule zu sichern, die Verbindung zur Praxis aufrechtzuerhalten und die Einstellung von Forsttechnikern zu fördern;

(4) Vorbereitung und Durchführung eines lateinamerikanischen Seminars über die forstliche Ausbildung von mittleren Führungskräften.

5. Das von der Regierung der Bundesrepublik Deutschland für das Vorhaben gelieferte Material geht bei seinem Eintreffen in der Föderativen Republik Brasilien in

deren Eigentum über; das Material steht dem Vorhaben und den entsandten Fachkräften für ihre Aufgaben uneingeschränkt zur Verfügung.

6. Durchführende Stellen

(1) Die Regierung der Bundesrepublik Deutschland benennt für die Durchführung ihrer Obliegenheiten die Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit (GTZ) GmbH, 6236 Eschborn.

(2) Die Regierung der Föderativen Republik Brasilien benennt für die Durchführung des Vorhabens das Erziehungsministerium des Bundesstaats Paraná.

7. Allgemeine Bestimmungen

(1) Die durchführenden Stellen werden Einzelheiten der Durchführung des Vorhabens gemeinsam in einem Operationsplan festlegen und, falls notwendig, der Entwicklung des Vorhabens anpassen.

(2) Es gelten die Bestimmungen des eingangs erwähnten Rahmenabkommens vom 30. November 1963 und die Vereinbarung vom 20. Juli 1978 auch für diese Vereinbarung.

Falls sich die Regierung der Föderativen Republik Brasilien mit den unter den Nummern 1 bis 7 gemachten Vorschlägen einverstanden erklärt, werden diese Note und die das Einverständnis Ihrer Regierung zum Ausdruck bringende Antwortnote Eurer Exzellenz eine Vereinbarung zwischen unseren beiden Regierungen darstellen, die mit dem Datum Ihrer Antwortnote in Kraft tritt.

Genehmigen Sie, Herr Minister, die Versicherung meiner ausgezeichnetsten Hochachtung.

Dr. EKKEHARD HALLENSLEBEN

Sua Excelência O Senhor José Francisco Rezek
Ministro de Estado das Relações Exteriores
da República Federativa do Brasil
Brasília, DF

[TRANSLATION]

THE CHARGÉ D'AFFAIRES A.I.
OF THE FEDERAL REPUBLIC
OF GERMANY

Brasília, 27 December 1990

EZ 445/PR/1192/90

Sir,

With reference to the exchange of notes DCOPT/DAI/DE-I/DPB 291/644 (B46) (F36) of 27 December 1985 and pursuant to the Basic Agreement on technical cooperation concluded between our two Governments on 30 November 1963,[1] I have the honour to propose to you, on behalf of the Government of the Federal Republic of Germany, the following Arrangement concerning further support for the technical cooperation project to promote the School of

[1] United Nations, *Treaty Series*, vol. 657, p. 301.

[TRADUCTION]

LE CHARGÉ D'AFFAIRES PAR INTÉRIM
DE LA RÉPUBLIQUE FÉDÉRALE
D'ALLEMAGNE

Brasília, le 27 décembre 1990

EZ 445/PR/1192/90

Monsieur le Ministre,

J'ai l'honneur, au nom du Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne et en référence à la note verbale DCOPT/DAI/DE-I/DPB 291/644 (B46) (F36) du 27 décembre 1985 ainsi qu'en application de l'Accord de base relatif à la coopération technique conclu entre nos deux Gouvernements le 30 novembre 1963[1], de vous proposer l'Accord suivant concernant la poursuite du projet de coopération technique visant à promouvoir le Collège technique fores-

[1] Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 657, p. 301.

Forestry Engineering at Irati, Paraná (PN 76.2036.2):

1. The Government of the Federal Republic of Germany and the Government of the Federative Republic of Brazil shall continue their cooperation for the purpose of training practically oriented forestry technicians.

2. Obligations of the Government of the Federal Republic of Germany:

(1) It shall detach, on a short-term basis, specialists and experts to work in specific problem areas, particularly those of

— Forestry work and forestry techniques,

— Silviculture,

— Forestry inventory and planning, and

— Dendrometry,

for a total period of up to 20 man/months.

(2) It shall supply equipment, in particular spares for the equipment items furnished, up to a total value of 300,000 deutsche mark (DM).

(3) It shall assume the costs of:

(*a*) Official travel by the detached technical personnel outside the Federative Republic of Brazil;

(*b*) The transport and insurance of the equipment referred to in item 2, paragraph (2), as far as the port of unloading;

(*c*) The accommodation of the detached technical personnel and of their family members, unless such costs are borne by the detached technical personnel.

(4) It shall provide basic and advanced training in the areas of

— Forest management and

tier à Irati, Paraná (PN 76.2036.2) :

1. Le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne et le Gouvernement de la République fédérative du Brésil poursuivent leur coopération visant la formation de techniciens forestiers axée sur la pratique.

2. Le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne fournira les prestations suivantes :

1. Il enverra, en mission d'une durée totale maximale de 20 mois-homme, des experts et des spécialistes du contrôle en particulier dans les domaines suivants :

— Travaux forestiers, technique forestière

— Sylviculture

— Aménagement forestier

— Débitage du bois.

2. Il fournira en particulier, pour ce qui est de l'équipement, les pièces de rechange pour le matériel fourni, à concurrence d'un montant total de 300.000 DM.

3. Il prendra en charge :

a) Les frais de déplacement professionnel des spécialistes en mission en dehors de la République fédérative du Brésil;

b) Les frais de transport et d'assurance, jusqu'au port de débarquement, de l'équipement visé à l'article 2 paragraphe 2;

c) Les frais de logement des spécialistes et des membres de leurs familles, s'ils ne sont pas pris en charge par ceux-ci.

4. Il est disposé à assurer la formation et la formation continue de deux spécialistes brésiliens au plus dans les domaines suivants :

— Sylviculture

— Agro-forest management

for up to two Brazilian technicians, who, following their return, shall continue on their own the work of the detached technicians within the framework of the project.

3. Responsibilities of the Government of the Federative Republic of Brazil:

(1) It shall make available to the project the following personnel and shall assume the related costs:

(*a*) One forestry engineer to act as Director of the School of Forestry Engineering;

(*b*) Eight forestry engineers with the basic function of silviculture instructors;

(*c*) Five forestry technicians with the basic function of silviculture instructors;

(*d*) Three instructors for general and basic subjects;

(*e*) One official adviser at the Ministry of Education in Curitiba, Paraná, and

(*f*) Required auxiliary personnel.

(2) It shall establish and mediate in contacts with the rural extension centres as well as the semi-governmental organizations at which training activities are conducted, for the purpose of disseminating the consultancy fundamentals already developed.

(3) It shall, at its own expense, make available to the project the necessary land and buildings, including their furnishings, provided that the said furnishings are not supplied by the Government of the Federal Republic of Germany at the latter's expense.

(4) At the request of the project's executing agency, it shall make arrangements for the prompt clearance through customs of the goods made available by the Government of the Federal Republic of Germany.

— Agrosylviculture

après leur retour dans le cadre du projet, ceux-ci devront pouvoir poursuivre de manière autonome les tâches des spécialistes allemands.

3. Le Gouvernement de la République fédérative du Brésil fournira les prestations suivantes :

1. Il mettra à disposition du projet le personnel suivant et prendra en charge les frais correspondants :

a) Un ingénieur forestier au poste de directeur de l'école technique forestière;

b) Huit ingénieurs forestiers chargés de cours, en fonction principale, en technique forestière;

c) Cinq techniciens forestiers chargés de cours, en fonction principale, en technique forestière;

d) Trois enseignants pour les matières générales de base;

e) Un agent de liaison du Ministère de l'Education à Curitiba/Paraná, et

f) Le personnel auxiliaire requis.

2. Il garantira, directement et à titre d'intermédiaire, les contacts avec les centres consultatifs agricoles et les organisations à participation publique mettant en œuvre des initiatives de formation, en vue de l'élargissement de la base consultative développée jusqu'à présent.

3. Il mettra, à ses frais, à la disposition du projet les terrains et bâtiments nécessaires, y compris leur équipement dans la mesure où celui-ci n'est pas fourni par le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne et à ses frais.

4. Il veillera à faire dédouaner sans délai, sur demande du responsable du projet, le matériel mis à disposition par le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne.

(5) It shall assume the costs of transporting and storing on Brazilian territory the equipment items made available by the Government of the Federal Republic of Germany.

(6) It shall exempt the equipment supplied for the project by the Government of the Federal Republic of Germany from any licences, import duties, taxes and other fiscal charges. With regard to goods acquired in Brazil for the project, the relevant fiscal exemptions shall be separately negotiated in order that the regulation of that matter may be incorporated into this Arrangement at a later time, without prejudice, however, to such acquisitions of goods as may have been made before the conclusion of the said negotiations.

(7) It shall bear the administrative costs for the operation and maintenance of the project.

(8) It shall see to it that the activities performed by the detached technical personnel are taken up at the earliest possible date by Brazilian technical personnel.

(9) It shall see to it that the Brazilian technicians who, within the framework of this Arrangement, are to receive basic and advanced training in the Federal Republic of Germany, the Federative Republic of Brazil or other countries are named in good time and with the consent of the German diplomatic mission or of the technical personnel indicated by it.

(10) It shall support the detached technical personnel in every way in their performance of their assigned duties and shall make available to them all necessary documentation.

4. The following shall be the tasks of the detached technical personnel and of the Brazilian technical personnel employed in the project:

(1) Practically oriented training of forestry technicians;

5. Il prendra à sa charge les frais de transport et les taxes d'entrepôt relatifs aux équipements mis à disposition par la République fédérale d'Allemagne sur le territoire brésilien.

6. Il exonérera de licences, droits d'importation, taxes et autres prélèvements publics le matériel livré pour le projet par le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne. L'exonération de prélèvements publics pour les biens acquis au Brésil fera l'objet d'une négociation distincte visant à intégrer ultérieurement dans le présent Accord des dispositions en la matière, sans toutefois que ces négociations puissent faire obstacle aux acquisitions effectuées avant leur conclusion.

7. Il prendra à sa charge les frais administratifs afférents à la gestion et à la maintenance du projet.

8. Il veillera à ce que les tâches des spécialistes envoyés soient assurées dès que possible par des spécialistes brésiliens.

9. Il veillera à ce que les spécialistes brésiliens bénéficiant au titre du présent Accord d'une formation ou d'une formation continue dans la République fédérale d'Allemagne, dans la République fédérative du Brésil ou dans d'autres pays soient désignés sans retard et avec l'approbation de la représentation diplomatique allemande ou des spécialistes délégués par elle.

10. Il accordera aux spécialistes envoyés tout l'appui nécessaire dans l'exécution des tâches qui leur sont confiées et mettra à leur disposition tout document requis.

4. Les attributions des spécialistes en mission et des spécialistes brésiliens participant au projet sont les suivantes :

1. Formation de techniciens forestiers axée sur la pratique;

(2) Extension of advisory activities on behalf of forestry enterprises, particularly with regard to forestry worker training and forestry techniques;

(3) Intensification of efforts in the field of public relations for the purpose of upholding the position of the school, maintaining links to the practical sector and promoting the hiring of forestry technicians;

(4) Preparation and holding of a Latin American seminar on forestry training for middle-level management personnel.

5. Upon its arrival in the Federative Republic of Brazil, the equipment supplied for the project by the Government of the Federal Republic of Germany shall become the property of the former; the equipment shall be unrestrictedly available to the project and to the detached technical personnel for use in their work.

6. Executing agencies of the project

(1) The Government of the Federal Republic of Germany shall entrust the performance of its obligations to the Deutsche Gesellschaft für technische Zusammenarbeit (GTZ) GmbH, 6236 Eschborn.

(2) The Government of the Federative Republic of Brazil shall entrust the execution of the project to the Ministry of Education of the Federal State of Paraná.

7. General provisions

(1) The executing agencies shall jointly stipulate the details of project execution in a plan of operations and, where necessary, shall adjust those details to the progress of the project.

(2) The provisions of the abovementioned Basic Agreement of 30 November 1963 and the Arrangement of

2. Développement des activités de consultance pour les entreprises forestières, en particulier dans le domaine de la formation de travailleurs forestiers et de la technique forestière;

3. Renforcement des activités de relations publiques visant à garantir l'image de l'école, à maintenir le lien avec la pratique et à promouvoir le recours aux techniciens forestiers;

4. Préparation et organisation d'un séminaire latino-américain sur la formation forestière de cadres moyens.

5. Le matériel fourni par le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne dans le cadre du projet devient propriété de la République fédérative du Brésil dès son arrivée sur le territoire de celle-ci. Ce matériel sera intégralement mis à la disposition du projet et des spécialistes envoyés, dans le cadre de leur mission.

6. Entités chargées du projet :

1. Le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne charge de l'exécution de ses obligations la Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit (GTZ) GmbH, 6236 Eschborn.

2. Le Gouvernement de la République fédérative du Brésil charge de l'exécution du projet le Ministère de l'Education de l'Etat fédéré de Paraná.

7. Dispositions générales

1. Les organismes visés aux paragraphes 1 et 2 peuvent arrêter d'un commun accord les modalités d'exécution du projet au moyen d'un plan d'opération ou de toute autre manière appropriée, et les adapter s'il y a lieu au déroulement du projet.

2. Pour le reste, les dispositions de l'Accord de base susmentionné du 30 novembre 1963, y compris la clause de Ber-

20 July 1978 shall apply also to this Arrangement.

If the Government of the Federative Republic of Brazil agrees to the proposals contained in sections 1 to 7 above, this note together with your reply expressing your Government's agreement shall constitute an Arrangement between our two Governments, to enter into force on the date of your reply.

Accept, Sir, etc.

Dr. EKKEHARD HALLENSLEBEN

His Excellency
Mr. José Francisco Rezek
Minister for Foreign Affairs
of the Federative Republic of Brazil
Brasília, D.F.

lin (article 10), s'appliquent également au présent Accord.

Si les propositions I à VII rencontrent l'agrément du Gouvernement de la République fédérative du Brésil, la présente note et la réponse de Votre Excellence exprimant l'accord de votre Gouvernement formeront entre nos deux Gouvernements un accord qui entrera en vigueur à la date de votre réponse.

Veuillez agréer, etc.

EKKEHARD HALLENSLEBEN

Son Excellence
le Ministre des relations extérieures
de la République fédérative du Brésil
Monsieur l'Ambassadeur José Francisco Rezek
Brasília, (DF)

II

[PORTUGUESE TEXT — TEXTE PORTUGAIS]

Brasília, 27 de dezembro de 1990

ABC/DAI/DE-I/186/ETEC-L00-H01

Senhor Encarregado de Negócios,

Tenho a honra de acusar o recebimento da Nota EZ 445/PR/1192/90, de 27/12/90, cujo teor em português é o seguinte:

"Senhor Ministro,

Com referência à Nota DCOPT/DAI/DE-I/DPB 291 644 (B46) (F36), de 27 de dezembro de 1985, bem como em execução do Acordo Básico de Cooperação Técnica, de 30 de novembro de 1963, concluído entre os nossos dois Governos, tenho a honra de propor a Vossa Excelência, em nome do Governo da República Federal da Alemanha, o seguinte Ajuste sobre a fase de "follow up" do projeto de cooperação técnica "Formação de Técnicos Florestais a Nível de 2º Grau no Colégio Presidente Costa e Silva de Irati" (PN 76.2036.2):

1. O Governo da República Federal da Alemanha e o Governo da República Federativa do Brasil darão prosseguimento à cooperação, visando a formação de técnicos florestais, orientados para a prática.

2. Obrigações do Governo da República Federal da Alemanha:

(1) Enviar especialistas a curto prazo para o equacionamento de questões específicas, particularmente nas áreas de

- trabalho florestal, técnica florestal,
- silvicultura,
- ordenamento florestal,
- dendrometria,

pelo período total máximo de 20 homens/mês.

(2) Fornecer, a título de equipamentos, especialmente peças sobressalentes para os equipamentos fornecidos, no montante total máximo de DM 300.000,00.

(3) Custear:

a) as viagens a serviço dos técnicos enviados, fora da República Federativa do Brasil;

b) o transporte e seguro do material referido no item 2, parágrafo (2) até o porto de desembarque;

c) o alojamento dos técnicos enviados e de seus familiares, desde que os técnicos enviados não arquem com as respectivas despesas.

(4) Facultar estágios de formação e aperfeiçoamento nos setores de

- engenharia florestal

- engenharia agro-florestal

para um número máximo de 2 técnicos brasileiros que após seu regresso darão, autonomamente, prosseguimento às tarefas dos técnicos enviados, no âmbito do projeto.

3. Obrigações do Governo da República Federativa do Brasil:

(1) Colocará à disposição do projeto o seguinte pessoal e arcará com as respectivas despesas:

a) 1 engenheiro florestal com a função de Diretor da Escola de Técnicos Florestais;

b) 8 engenheiros florestais, com a função básica de instrutores em silvicultura;

c) 5 técnicos florestais, com a função básica de instrutores em silvicultura;

d) 3 instrutores para as matérias gerais e básicas;

e) 1 perito na Secretaria de Educação, em Curitiba - PR; e

f) auxiliares necessários.

(2) Estabelecer e proporcionar contatos com os centros de extensão rural, bem como com organizações paraestatais, nas quais são realizadas atividades de formação, com o objetivo de divulgar os fundamentos de consultoria já elaborados.

(3) Colocar à disposição do projeto, a suas expensas, os terrenos e edifícios necessários, inclusive o seu equipamento, desde que o Governo da República Federal da Alemanha não forneça equipamentos por conta própria.

(4) Garantir o pronto desembaraço alfandegário do material a ser doado pela República Federal da Alemanha, a requerimento do órgão executor.

(5) Arcar com as despesas de transporte e de taxas de armazenagem em território brasileiro dos equipamentos doados pela República Federal da Alemanha.

(6) Isentar o material fornecido pelo Governo da República Federal da Alemanha de licenças, taxas de importação, tributos e encargos fiscais. Com relação ao material adquirido no Brasil para o projeto, isenções fiscais correspondentes serão negociadas à parte e posteriormente incorporadas ao presente Ajuste, sem prejuízo para as aquisições anteriores a essas negociações.

(7) Custear as despesas administrativas de funcionamento e manutenção do projeto.

(8) Tomar providências para que técnicos brasileiros dêem prosseguimento, o mais cedo possível, às atividades dos técnicos enviados.

(9) Providenciar para que técnicos brasileiros que participarão de estágios de formação ou aperfeiçoamento, na República Federal da Alemanha, na República Federativa do Brasil ou em outros países, no âmbito do presente Ajuste, sejam designados com a devida antecedência e com

a concordância da Missão diplomática alemã, ou técnicos por esta Missão indicados.

(10) Prestar aos técnicos enviados todo o apoio durante a execução das tarefas que lhes foram confiadas, e colocar-lhes-a à disposição todos os documentos necessários.

4. Dos Técnicos:

Os técnicos enviados e os técnicos brasileiros envolvidos no projeto terão as seguintes atribuições:

(1) Formação de Técnicos Florestais, orientada para a prática.

(2) Ampliação das atividades de assessoramento de empresas florestais, em especial, nos setores de formação de trabalhadores florestais e da técnica florestal.

(3) Intensificação do trabalho de relações públicas, no intuito de assegurar o prestígio da Escola, manter a ligação com a prática e promover a contratação de técnicos florestais.

(4) Preparação e realização de Seminário Latino-americano sobre a formação florestal de quadros de nível médio.

5. O material fornecido ao projeto pelo Governo da República Federal da Alemanha passará, quando de sua chegada na República Federativa do Brasil, ao patrimônio desta, ficando à inteira disposição do projeto promovido e dos técnicos enviados para a execução das suas tarefas.

6. Dos executores:

(1) O Governo da República Federal da Alemanha designará como executora das suas obrigações a "Deutsche Gesellschaft fur Technische Zusammenarbeit (GTZ) GmbH", 6236 Eschborn.

(2) O Governo da República Federativa do Brasil designará para executor do projeto a Secretaria de Educação do Estado do Paraná.

7. Disposições Gerais:

(1) Os executores estabelecerão conjuntamente os pormenores da implementação do projeto em um plano operacional, adaptando-o, caso necessário, ao andamento do projeto.

(2) Aplicar-se-ão também ao presente Ajuste as disposições do Acordo Básico acima referido, de 30 de novembro de 1963, e o Ajuste de 20 de julho de 1978.

Caso o Governo da República Federativa do Brasil concorde com as propostas contidas nos itens 1 a 7, esta Nota e a Nota de resposta de Vossa Excelência, em que expresse a concordância do seu Governo, constituirão em Ajuste entre os nossos dois Governos, a entrar em vigor na data da Nota de resposta de Vossa Excelência.

Permita-me, Senhor Ministro, apresentar a Vossa Excelência os protestos de minha mais alta consideração."

Em resposta, muito me apraz informar Vossa Senhoria de que o Governo brasileiro concorda com os termos da Nota acima transcrita, a qual, juntamente com a presente, passará a constituir um Ajuste Complementar entre nossos dois Governos, a entrar em vigor na data de hoje.

Aproveito a oportunidade para renovar a Vossa Senhoria a garantia da minha mui distinta consideração.

[*Signed — Signé*]
MARCOS CASTRIOTO DE AZAMBUJA

Senhor Doutor Ekkehard Hallensleben
Encarregado de Negócios da Embaixada da República Federal
da Alemanha

[TRANSLATION]

Brasília, 27 December 1990

ABC/DAI/DE-I/186/ETEC-L00-H01

Sir,

I have the honour to acknowledge receipt of note EZ 445/PR/1192/90 of 27 December 1990, the text of which, in Portuguese, reads as follows:

[*See note I*]

In reply, I have the honour to inform you that the Brazilian Government agrees to the terms of the foregoing note, which, together with this note, shall constitute a Supplementary Arrangement between our two Governments, to enter into force on today's date.

Accept, Sir, etc.

[*Signed*]

MARCOS CASTRIOTO DE AZAMBUJA

Dr. Ekkehard Hallensleben
Chargé d'Affaires of the Embassy
of the Federal Republic of Germany

[TRADUCTION]

Brasília, le 27 décembre 1990

ABC/DAI/DE-I/186/ETEC-L00-H01

Monsieur le Chargé d'affaires,

J'ai l'honneur d'accuser réception de la note EZ 445/PR/1192/90, datée du 27 décembre 1990 et libelée comme suit :

[*Voir note I*]

En réponse, je vous fais savoir que le Gouvernement brésilien souscrit à la teneur de cette note qui, conjointement avec la présente, constituera un accord complémentaire entre nos deux gouvernements lequel entrera en vigueur à la date de ce jour.

Veuillez agréer, etc.

[*Signé*]

MARCOS CASTRIOTO DE AZAMBUJA

M. Ekkehard Hallensleben
Chargé d'affaires
Ambassade de la République fédérale
d'Allemagne

No. 27925

BRAZIL
and
URUGUAY

Agreement on wheat supply. Signed at Brasília on 8 January 1991

Authentic texts : Portuguese and Spanish.

Registered by Brazil on 15 February 1991.

BRÉSIL
et
URUGUAY

Accord concernant la fourniture de blé. Signé à Brasília le 8 janvier 1991

Textes authentiques : portugais et espagnol.

Enregistré par le Brésil le 15 février 1991.

[PORTUGUESE TEXT — TEXTE PORTUGAIS]

CONVÊNIO SOBRE ABASTECIMENTO DE TRIGO ENTRE O GOVERNO DA REPÚBLICA FEDERATIVA DO BRASIL E O GOVERNO DA REPÚBLICA ORIENTAL DO URUGUAI

O Governo da República Federativa do Brasil e

O Governo da República Oriental do Uruguai,

Considerando:

A importãncia, no contexto do processo de integração em curso, de estabelecer em ambos países condições que assegurem a alocação de recursos produtivos da região da forma mais eficiente possível;

A necessidade de manter um adequado nível de consumo de alimentos de suas respectivas populações, ao menor custo possível;

A conveniência de incrementar os níveis de intercâmbio comercial entre ambos países;

Convieram o seguinte:

Artigo I

A República Federativa do Brasil será considerada como compradora privilegiada de trigo pelo Uruguai e a República Oriental do Uruguai será considerada como fornecedora privilegiada de trigo pelo Brasil, sem prejuízo dos acordos préexistentes sobre esta matéria.

Artigo II

O Governo brasileiro compromete-se a considerar preferencialmente a aquisição de trigo uruguaio, até o máximo de 150 mil toneladas anuais, tendo em conta as disponibilidades de exportação do Uruguai e as necessidades de importação do Brasil. Os volumos, condições de pagamento e de embarque serão fixados anualmente, de comum acordo entre os respectivos operadores de ambos países, em função das disponibilidades e necessidades mencionadas. O trigo ofertado no contexto do presente Convênio deverá corresponder aos graus *1* ou *2* das normas de comercialização de trigo-pão do Uruguai, estabelecidas pelo Decreto No. 851/986, de 17 de dezembro de 1986.

Artigo III

O presente Convênio entrará em vigor na data de sua assinatura.

FEITO em Brasília, aos 08 dias do mês de janeiro de 1991, em dois exemplares, em português e espanhol, sendo ambos igualmente autênticos.

Pelo Governo
da República Federativa
do Brasil:

[*Signed — Signé*]

FRANCISCO REZEK

Pelo Governo
da República Oriental
do Uruguai:

[*Signed — Signé*]

ENRIQUE FYNN

[SPANISH TEXT — TEXTE ESPAGNOL]

CONVENIO DE ABASTECIMIENTO DE TRIGO ENTRE EL GOBIERNO DE LA REPÚBLICA FEDERATIVA DEL BRASIL Y EL GOBIERNO DE LA REPÚBLICA ORIENTAL DEL URUGUAY

El Gobierno de la Republica Federativa del Brasil

Y

El Gobierno de la República Oriental del Uruguay,

CONSIDERANDO;

La importancia en el marco de la integración en curso, de establecer en ambos países condiciones que aseguren la asignación de los recursos productivos de la región en la forma más eficiente posible;

La necesidad de mantener un adecuado nivel de consumo de alimentos de sus respectivas poblaciones, al menor costo posible;

La conveniencia de incrementar los niveles de intercambio comercial entre ambos países;

Acuerdan lo siguiente:

ARTICULO I

La República Federativa del Brasil será considerada como comprador privilegiado por el Uruguay y la República Oriental del Uruguay será considerada como proveedor privilegiado de trigo por el Brasil, sin perjuicio de los acuerdos preexistentes sobre esta materia.

ARTICULO II

El Gobierno del Brasil se compromete a considerar preferentemente la adquisición de trigo uruguayo, hasta un máximo de 150.000 toneladas anuales, teniendo en cuenta las disponibilidades de exportación del Uruguay y las necesidades de importación del Brasil.

Los volúmenes, condiciones de pago y de embarque serán fijados anualmente, de común acuerdo entre los operadores respectivos de ambos países, en función de las disponibilidades y necesidades mencionadas.

El trigo ofertado, en el marco del presente Convenio, deberá corresponder a los grados uno o dos de las normas de comercialización de trigo pan del Uruguay establecidas por Decreto nº 851/986 del 17 de diciembre de 1986.

ARTICULO III

El presente Convenio entrará en vigor en la fecha de su suscripción.

Hecho en la ciudad de Brasilia, a los ocho días del mes de enero de mil novecientos noventa y uno, en dos ejemplares en Portugués y Español siendo ambos igualmente auténticos.

Por el Gobierno
de la República Federativa
del Brasil:

[*Signed — Signé*]

FRANCISCO REZEK

Por el Gobierno
de la República Oriental
del Uruguay:

[*Signed — Signé*]

ENRIQUE FYNN

[TRANSLATION — TRADUCTION]

AGREEMENT[1] ON WHEAT SUPPLY BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE FEDERATIVE REPUBLIC OF BRAZIL AND THE GOVERNMENT OF THE EASTERN REPUBLIC OF URUGUAY

The Government of the Federative Republic of Brazil and

The Government of the Eastern Republic of Uruguay,

Considering:

The importance, within the context of the current integration process, of creating conditions in both countries which ensure that the region's productive resources are allocated in the most efficient manner possible,

The need to maintain an adequate level of food consumption for their respective populations, at the lowest possible cost,

The benefit of increasing the volume of trade between the two countries,

Have agreed as follows:

Article I

The Federative Republic of Brazil shall be regarded as a preferential buyer of wheat by Uruguay and the Eastern Republic of Uruguay shall be regarded as a preferential supplier of wheat by Brazil, without prejudice to any pre-existing agreements on this question.

Article II

The Brazilian Government undertakes to consider on a preferential basis the purchase of Uruguayan wheat, up to a maximum of 150,000 tons yearly, taking into account the supply available for export by Uruguay and the import needs of Brazil. Volumes and terms of payment and shipping shall be set annually by mutual agreement between the respective operators of the two countries, in accordance with the above-mentioned supply and demand. Wheat supplied within the context of this Agreement must correspond to grades 1 or 2 of the Uruguayan marketing standards for bread wheat established by Decree No. 851/986 of 17 December 1986.

Article III

This Agreement shall enter into force on the date of its signature.

DONE at Brasilia on 8 January 1991, in two copies in the Portuguese and Spanish languages, both texts being equally authentic.

For the Government of the Federative Republic of Brazil:

[*Signed*]

FRANCISCO REZEK

For the Government of the Eastern Republic of Uruguay:

[*Signed*]

ENRIQUE FYNN

[1] Came into force on 8 January 1991 by signature, in accordance with article III.

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ACCORD[1] ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE FÉDÉRATIVE DU BRÉSIL ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE ORIENTALE DE L'URUGUAY CONCERNANT LA FOURNITURE DE BLÉ

Le Gouvernement de la République fédérative du Brésil et

Le Gouvernement de la République orientale de l'Uruguay,

Considérant :

Qu'il importe, dans le cadre de l'intégration en cours, d'instaurer dans les deux pays des conditions garantissant que les ressources de la région sont réparties avec les meilleurs rendements possibles;

Qu'il est nécessaire de maintenir à un niveau suffisant, au moindre coût possible, la consommation alimentaire de leurs populations respectives;

Qu'il convient d'accroître le montant des échanges commerciaux entre les deux pays;

Conviennent comme suit :

Article premier

L'Uruguay considère la République fédérative du Brésil comme un acheteur préférentiel de blé et le Brésil considère la République orientale de l'Uruguay comme un fournisseur préférentiel de blé, sans préjudice des accords existant antérieurement en la matière.

Article II

Le Gouvernement brésilien s'engage à donner la préférence à l'achat de blé uruguayen, à concurrence de 150 000 tonnes par an, compte tenu des disponibilités de l'Uruguay à l'exportation et des besoins du Brésil à l'importation. Les quantités, les conditions de règlement et d'enlèvement sont fixées chaque année d'un commun accord entre les négociants respectifs des deux pays, en fonctions desdites disponibilités et desdits besoins. Le blé offert au titre du présent Accord doit être de la qualité 1 ou 2 selon les Normes uruguayennes pour la commercialisation du blé de panification, promulguées par le décret N° 851/986 du 17 décembre 1986.

Article III

Le présent Accord entre en vigueur à la date de sa signature.

[1] Entré en vigueur le 8 janvier 1991 par la signature, conformément à l'article III.

FAIT à Brasília, le 8 janvier 1991, en deux exemplaires, en portugais et en espagnol, les deux textes faisant également foi.

Pour le Gouvernement
de la République fédérative
du Brésil :

[*Signé*]

FRANCISCO REZEK

Pour le Gouvernement
de la République orientale
de l'Uruguay :

[*Signé*]

ENRIQUE FYNN

Page 218 Blank

No. 27926

UNITED NATIONS INDUSTRIAL DEVELOPMENT ORGANIZATION
and
TOGO

Basic Cooperation Agreement. Signed at Vienna on 26 November 1990

Authentic text: French.

Registered by the United Nations Industrial Development Organization on 19 February 1991.

ORGANISATION DES NATIONS UNIES POUR LE DÉVELOPPEMENT INDUSTRIEL
et
TOGO

Accord de base type en matière de coopération. Signé à Vienne le 26 novembre 1990

Texte authentique : français.

Enregistré par l'Organisation des Nations Unies pour le développement industriel le 19 février 1991.

ACCORD[1] DE BASE TYPE EN MATIÈRE DE COOPÉRATION ENTRE L'ORGANISATION DES NATIONS UNIES POUR LE DÉVELOPPEMENT INDUSTRIEL ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE TOGOLAISE

CONSIDERANT que l'Article 16 de l'Acte constitutif de l'Organisation des Nations Unies pour le développement industriel[2] (ci-après dénommée "l'ONUDI") stipule que le Directeur général de l'ONUDI peut, au nom de l'Organisation et sous réserve des dispositions de son règlement financier, accepter des contributions volontaires à l'Organisation faites par des gouvernements, des organisations intergouvernementales ou des organisations ou autres sources non gouvernementales;

CONSIDERANT que l'Article 17 de l'Acte constitutif de l'ONUDI stipule que pour augmenter ses ressources et renforcer son aptitude à répondre avec rapidité et souplesse aux besoins des pays en développement, l'ONUDI dispose d'un Fonds de développement industriel, financé à l'aide des contributions volontaires à l'Organisation et des autres ressources qui peuvent être prévues dans le règlement financier de l'Organisation;

CONSIDERANT que, conformément à l'Article 13 et à l'annexe II de l'Acte constitutif de l'ONUDI, les dépenses de l'Organisation en matière d'assistance technique et

[1] Entré en vigueur le 26 novembre 1990 par la signature, conformément au paragraphe 1 de l'article XIV.
[2] Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 1401, nº I-23432.

autres activités connexes dans le domaine du développement industriel sont financées par les contributions volontaires susmentionnées ainsi que par le budget ordinaire de l'Organisation à concurrence de 6 % du total dudit budget constitué par des contributions mises en recouvrement;

RESOLUS à accroître l'efficacité de l'ONUDI en tant qu'instrument de coopération internationale dans le domaine du développement industriel;

CONSCIENTS du fait qu'il est souhaitable et utile de définir les modalités et conditions fondamentales régissant la fourniture par l'ONUDI d'une assistance au développement industriel financée au moyen du Fonds de développement industriel ou d'autres fonds administrés par l'ONUDI;

Le Gouvernement de la République Togolaise (ci-après dénommé "le Gouvernement") et l'ONUDI sont convenus de conclure le présent Accord de base en matière de coopération:

Article premier
Portée de l'Accord

1. Le présent Accord énonce les modalités et conditions fondamentales selon lesquelles l'ONUDI pourra aider le

Gouvernement à atteindre ses objectifs dans le domaine des activités de développement industriel. Il vise l'ensemble de l'assistance fournie par l'ONUDI à ce titre, et en particulier les documents relatifs aux projets dont le Gouvernement et l'ONUDI pourront convenir.

2. Chaque projet sera décrit en détail dans un document relatif au projet signé au nom du Gouvernement et de l'ONUDI, où seront précisées les modalités et conditions régissant les activités et le financement du projet, ainsi que les fonctions et responsabilités respectives incombant à cet égard au Gouvernement et à l'ONUDI.

3. L'ONUDI ne fournira une assistance au titre du présent Accord que pour répondre aux demandes présentées par le Gouvernement et approuvées par l'ONUDI. Cette assistance sera mise à la disposition du Gouvernement ou de toute entité que le Gouvernement pourra désigner, et elle sera fournie et reçue conformément aux résolutions, décisions et règlements pertinents et applicables de l'ONUDI, et sous réserve que l'ONUDI dispose des fonds nécessaires.

Article II
Formes de l'assistance

1. L'assistance que l'ONUDI pourra mettre à la disposition du Gouvernement en vertu du présent Accord comprend notamment:

(a) Les services de fonctionnaires de l'Organisation, d'experts-conseils, d'experts associés ou de consultants, ainsi que de firmes ou d'organismes travaillant en sous-traitance, choisis par l'ONUDI et responsables devant elle;

(b) Les services d'experts opérationnels choisis par l'ONUDI pour exercer des fonctions d'exécution, de direction ou d'administration en tant que fonctionnaires du Gouvernement ou employés des entités que le Gouvernement pourra désigner conformément au paragraphe 1 de l'article premier du présent Accord;

(c) Les services de Volontaires des Nations Unies (ci-après dénommés "les volontaires");

(d) Le matériel et les fournitures nécessaires à l'exécution d'un projet approuvé;

(e) Des projets de démonstration, des groupes de travail d'experts, des séminaires et des activités connexes;

(f) Des bourses d'études et de perfectionnement, des programmes de formation ou des dispositions similaires permettant aux candidats désignés par le Gouvernement et agréés par l'ONUDI de faire des études ou de recevoir une formation professionnelle dans le pays ou à l'étranger;

(g) Toute autre forme d'assistance dans le domaine du développement industriel, dont le Gouvernement et l'ONUDI pourront convenir.

Article III
Directeur de l'ONUDI au Togo

1. L'ONUDI peut désigner, selon qu'il conviendra en consultation avec le Programme des Nations Unies pour le développement, un Directeur de l'ONUDI au Togo. Ce Directeur sera responsable des activités opérationnelles de développement industriel de l'ONUDI au niveau du pays. Dans l'accomplissement de ses fonctions, il sera le principal agent de liaison entre le Gouvernement et l'ONUDI pour les questions relatives à la formulation, l'exécution et l'évaluation des projets bénéficiant d'une assistance de l'ONUDI. Il assurera la liaison au nom de l'ONUDI avec les organes compétents du Gouvernement et coordonnera ses activités avec celles du Coordonnateur résident des Nations Unies et celles du Représentant résident du Programme des Nations Unies pour le développement dans le pays.

2. La contribution du Gouvernement aux dépenses d'appui afférentes aux services du Directeur sera stipulée dans un accord complémentaire, qui deviendra partie intégrante du présent Accord.

Article IV
Exécution des projets

1. Le Gouvernement aura la responsabilité générale de tout projet bénéficiant de l'assistance de l'ONUDI, y compris de son exécution et de la réalisation de ses objectifs, conformément au document relatif au projet correspondant.

2. Le Gouvernement et l'ONUDI mèneront les activités ou exécuteront les mesures spécifiées dans le document relatif au projet correspondant et le plan de travail contenu dans ledit document, conformément aux engagements qu'ils auront pris en signant ce document.

3. Le Gouvernement indiquera à l'ONUDI quel est l'organisme du Gouvernement chargé de la coopération directement responsable de la participation du Gouvernement dans chacun des projets bénéficiant de l'assistance de l'ONUDI. Sans préjudice de la responsabilité générale du Gouvernement à l'égard de ces projets, le Gouvernement et l'ONUDI pourront convenir que l'ONUDI sera responsable au premier chef de l'exécution d'un projet, en consultation et en accord avec l'organisme chargé de la coopération; tous les arrangements à cet effet seront stipulés dans le document relatif au projet ou dans le plan de travail contenu dans ledit document, ainsi que les arrangements prévus pour déléguer cette responsabilité au Gouvernement ou à une entité par lui

désignée, laquelle délégation de responsabilité devra être envisagée pendant l'exécution du projet et avant l'achèvement des travaux.

4. L'ONUDI ne sera tenue de s'acquitter des responsabilités qui lui incombent dans un projet donné qu'à condition que le Gouvernement ait lui-même rempli toutes les obligations préalables jugées d'un commun accord nécessaires pour l'assistance de l'ONUDI audit projet. Si cette assistance commence à être fournie avant que le Gouvernement ait rempli ces obligations préalables, elle pourra être arrêtée ou suspendue sans préavis et à la discrétion de l'ONUDI.

5. Tout accord conclu entre le Gouvernement et l'ONUDI, y compris les documents relatifs aux projets, ou entre le Gouvernement et l'une des personnes visées aux alinéas a), b) et c) de l'article II ci-dessus, et relatif à l'exécution d'un projet bénéficiant de l'assistance de l'ONUDI sera subordonné aux dispositions du présent Accord.

6. L'organisme chargé de la coopération affectera à chaque projet, selon qu'il conviendra et en consultation avec l'ONUDI, un directeur à plein temps qui s'acquittera des tâches que lui confiera l'organisme chargé de la coopération. L'ONUDI désignera, selon qu'il conviendra et en consultation avec le Gouvernement, un conseiller technique principal ou un coordonnateur de projet qui supervisera sur place la participation de l'ONUDI au projet et sera responsable devant elle. Ce conseiller ou

coordonnateur supervisera et coordonnera les activités des experts et des autres membres du personnel de l'ONUDI et il sera responsable de la formation en cours d'emploi du personnel de contrepartie du Gouvernement. Il sera responsable de la gestion et de la bonne utilisation de tous les éléments financés par l'ONUDI, y compris du matériel fourni au titre du projet.

7. Dans l'exercice de leurs fonctions, les experts-conseils ou experts associés, les consultants, les firmes, les organismes et les volontaires agiront en étroite consultation avec le Gouvernement et avec les personnes ou organismes désignés par lui et ils se conformeront aux directives du Gouvernement qui pourront être applicables, eu égard à la nature de leurs fonctions et de l'assistance à fournir, et dont l'ONUDI et le Gouvernement pourront convenir d'un commun accord. Les experts opérationnels seront uniquement responsables devant le Gouvernement ou l'entité à laquelle ils seront affectés et ils en relèveront exclusivement, mais ils ne seront pas tenus d'exercer des fonctions incompatibles avec leur statut international ou avec les buts de l'ONUDI. Le Gouvernement s'engage à faire coïncider la date d'entrée en fonction de chaque expert opérationnel avec la date d'entrée en vigueur de son contrat avec l'ONUDI.

8. L'ONUDI sélectionnera les boursiers. L'administration des bourses sera conforme aux principes et pratiques de l'ONUDI en la matière.

9. L'ONUDI restera propriétaire du matériel technique et autre, ainsi que des approvisionnements, fournitures et autres biens financés ou fournis par elle, à moins et jusqu'au moment qu'ils ne soient cédés au Gouvernement ou à une entité désignée par lui, selon des modalités et à des conditions fixées d'un commun accord par le Gouvernement et l'ONUDI.

10. L'ONUDI restera propriétaire des brevets, droits d'auteur et autres droits de même nature sur les découvertes ou travaux résultants de l'assistance qu'elle fournira au titre du présent Accord. A moins que le Gouvernement et l'ONUDI n'en décident autrement dans chaque cas, le Gouvernement pourra toutefois utiliser ces découvertes ou ces travaux dans le pays sans avoir à payer de redevances ou autres droits analogues.

Article V
Renseignements relatifs aux projets

1. Le Gouvernement fournira à l'ONUDI tous les rapports, cartes, comptes, livres, états, documents, données statistiques et autres renseignements pertinents qu'elle pourra lui demander concernant tout projet bénéficiant de l'assistance de l'ONUDI, ou son exécution, ou montrant qu'il demeure réalisable et judicieux ou que le Gouvernement s'acquitte des responsabilités qui lui incombent en vertu du présent Accord ou du document relatif au projet.

2. L'ONUDI s'engage à faire en sorte que le Gouvernement soit tenu au courant des progrès de ses activités d'assistance en vertu du présent Accord. Chacune des Parties aura le droit, à tout moment, d'observer l'état d'avancement des activités entreprises au titre des projets bénéficiant de l'assistance de l'ONUDI.

3. Après l'achèvement d'un projet bénéficiant de l'aide de l'ONUDI, le Gouvernement fournira à l'ONUDI, sur sa demande, des renseignements sur les avantages qui en résultent et sur les activités entreprises pour atteindre les objectifs du projet, notamment les renseignements nécessaires ou utiles pour évaluer le projet ou l'assistance de l'ONUDI et, à cette fin, il consultera l'ONUDI et l'autorisera à observer la situation.

4. Le Gouvernement et l'ONUDI se consulteront au sujet de la publication, selon qu'il conviendra, des renseignements relatifs aux projets bénéficiant de l'assistance de l'ONUDI ou aux avantages qui en résultent. Toutefois, s'il s'agit de projets orientés vers l'investissement, l'ONUDI pourra communiquer les renseignements y relatifs à des investisseurs éventuels, à moins que le Gouvernement ne lui ait demandé par écrit d'en restreindre la diffusion.

Article VI
Participation et contribution du Gouvernement à l'exécution des projets

1. Pour s'acquitter de ses responsabilités en ce qui concerne sa participation et sa contribution à l'exécution des projets bénéficiant de l'assistance de l'ONUDI en vertu du présent Accord, le Gouvernement fournira à titre de contribution en nature, et pour autant qu'il est précisé dans le document relatif au projet:

(a) Les services de spécialistes locaux et autre personnel, notamment les homologues nationaux des experts opérationnels;

(b) Les terrains, les bâtiments, les moyens de formation et autres facilités qui existent dans le pays ou qui y sont produits;

(c) Le matériel, les approvisionnements et les fournitures disponibles dans le pays ou qui y sont produits.

2. Chaque fois que l'assistance de l'ONUDI prévoira la fourniture de matériel au Gouvernement, ce dernier prendra à sa charge les frais de dédouanement de ce matériel, les frais de transport et d'assurance depuis le port d'entrée jusqu'au lieu d'exécution du projet, les dépenses imprévues de manipulation ou d'entreposage et autres

dépenses connexes ainsi que les frais d'assurance après livraison sur le lieu d'exécution du projet et, sauf disposition contraire énoncée dans le document relatif au projet, les frais d'installation, de mise en service et d'entretien.

3. Le Gouvernement prendra également à sa charge la rémunération des stagiaires et des boursiers pendant la durée de leur bourse.

4. Le coût des éléments qui constituent la contribution en nature du Gouvernement au projet, tel que précisé dans les budgets de projet, sera considéré comme une estimation fondée sur les renseignements les plus conformes à la réalité dont on disposera lors de l'établissement desdits budgets.

5. Le Gouvernement versera ou fera verser à l'ONUDI, si cela est stipulé dans le document relatif au projet et dans la mesure fixée dans le budget de projet contenu dans ledit document, les sommes requises pour couvrir le coût des éléments énumérés au paragraphe 1 du présent article; l'ONUDI se procurera alors les biens et services nécessaires.

6. Les sommes payables à l'ONUDI en vertu du paragraphe précédent seront déposées à un compte qui sera désigné à cet effet par le Directeur général de l'ONUDI et géré par l'ONUDI conformément aux dispositions pertinentes de son

règlement financier. Les sommes ainsi payables par le Gouvernement, précisées dans les budgets de projet, feront l'objet d'ajustements chaque fois qu'il le faudra, compte tenu du coût effectif pour l'ONUDI des biens et services au moment de leur acquisition.

7. Le Gouvernement disposera, selon qu'il conviendra, sur le site de chaque projet, des écriteaux appropriés indiquant qu'il s'agit d'un projet bénéficiant de l'assistance de l'ONUDI.

Article VII

Contribution du Gouvernement aux autres frais payables en monnaie locale

1. Outre la contribution visée à l'article VI ci-dessus, le Gouvernement aidera l'ONUDI en versant directement à chaque expert opérationnel le traitement, les indemnités et autres éléments de rémunération que recevrait l'un de ses ressortissants s'il était nommé au même poste. Il lui accordera les mêmes congés annuels et congés de maladie que ceux accordés par l'ONUDI à ses propres agents et il prendra les dispositions nécessaires pour que l'expert puisse prendre le congé dans le foyer auquel il a droit en vertu de son contrat avec l'ONUDI. Si le Gouvernement prend l'initiative de mettre fin à l'engagement de l'expert dans des circonstances telles que l'ONUDI soit tenue de lui verser une indemnité en vertu de son contrat

avec lui, le Gouvernement versera, à titre de contribution au règlement de cette indemnité, une somme égale au montant de l'indemnité de licenciement qu'il devrait verser à un de ses fonctionnaires ou à un autre agent de rang comparable employé par lui s'il mettait fin à ses services dans les mêmes circonstances.

2. Le Gouvernement s'engage à fournir, à titre de contribution en nature, les installations et services locaux suivants:

(a) Les bureaux et autres locaux nécessaires;

(b) Des facilités et services médicaux pour le personnel international comparables à ceux dont disposent les fonctionnaires nationaux;

(c) Des logements simples mais adéquatement meublés pour les volontaires; et

(d) Une assistance pour trouver des logements qui conviennent au personnel international et la fourniture de logements appropriés aux experts opérationnels, aux mêmes conditions qu'à ses propres fonctionnaires de rang comparable.

3. Si l'ONUDI a un Directeur au Togo, le Gouvernement contribuera également aux dépenses d'entretien de ce Directeur et de ses collaborateurs en versant tous les ans

à l'ONUDI une somme globale fixée d'un commun accord, afin de couvrir les frais correspondant aux postes de dépenses ci-après:

(a) Bureaux appropriés, y compris le matériel et les fournitures répondant aux besoins du Directeur;

(b) Personnel local approprié : secrétaires et commis, interprètes, traducteurs et autres auxiliaires;

(c) Moyens de transport pour le Directeur et ses collaborateurs lorsque ceux-ci, dans l'exercice de leurs fonctions, se déplaceront à l'intérieur du pays;

(d) Services postaux et de télécommunications à des fins officielles; et

(e) Indemnité de subsistance du Directeur et de ses collaborateurs en déplacement officiel dans le pays.

4. Le Gouvernement aura la faculté de fournir en nature les installations et services visés au paragraphe 3 ci-dessus, à l'exception de ceux visés aux alinéas b) et e).

5. Les sommes payables en vertu des dispositions du présent article, à l'exception du paragraphe 1, seront versées par le Gouvernement à l'ONUDI qui les gérera conformément au paragraphe 6 de l'article VI.

Article VIII
Rapport entre l'assistance de l'ONUDI et l'assistance provenant d'autres sources

Au cas où l'exécution d'un projet bénéficierait d'une assistance provenant de sources autres que le Gouvernement ou l'ONUDI, ceux-ci se consulteront afin d'assurer une coordination et une utilisation efficaces de l'ensemble de l'assistance reçue. Les arrangements que le Gouvernement pourrait conclure avec d'autres entités lui prêtant leur concours pour l'exécution d'un projet ne modifieront pas les obligations qu'il a souscrites en vertu du présent Accord.

Article IX
Utilisation de l'assistance fournie

Le Gouvernement ne ménagera aucun effort pour utiliser au mieux, aux fins prévues, l'assistance de l'ONUDI. Sans limiter la portée générale de ce qui précède, le Gouvernement prendra à cet effet les mesures indiquées dans le document relatif au projet.

Article X
Privilèges et immunités

1. Le Gouvernement appliquera à l'ONUDI, ainsi qu'à ses organes, biens, fonds et avoirs et à ses fonctionnaires, y

compris le Directeur de l'ONUDI au Togo et ses collaborateurs dans le pays, les dispositions de la Convention sur les privilèges et immunités des Nations Unies,[1] sauf si le Gouvernement a accédé, à l'égard de l'ONUDI, à la Convention sur les privilèges et immunités des institutions spécialisées,[2] auquel cas il appliquera les dispositions de ladite Convention, y compris celles de toute annexe à cette Convention applicable à l'ONUDI.

2. Le Directeur de l'ONUDI au Togo et ses collaborateurs dans le pays bénéficieront de tous les autres privilèges et immunités qui pourront leur être nécessaires pour remplir efficacement leurs fonctions officielles. En particulier, le Directeur jouira des mêmes privilèges et immunités que ceux accordés par le Gouvernement aux agents diplomatiques conformément au droit international.

3. (a) A moins que le Gouvernement et l'ONUDI n'en décident autrement dans les documents relatifs aux projets particuliers, le Gouvernement accordera à toutes les personnes, autres que ses nationaux employés sur le plan local, fournissant des services pour le compte de l'ONUDI et qui ne sont pas visées aux paragraphes 1 et 2 ci-dessus, les mêmes

[1] Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 1, p. 15.

[2] *Ibid*, vol. 33, p. 261. Pour les textes finals ou révisés des annexes communiquées au Secrétaire général postérieurement à la date d'enregistrement de la Convention, voir vol. 71, p. 319; vol. 79, p. 326; vol. 117, p. 386; vol. 275, p. 299; vol. 314, p. 309; vol. 323, p. 365; vol. 327, p. 327; vol. 371, p. 267; vol. 423, p. 285; vol. 559, p. 349; vol. 645, p. 341; vol. 1057, p. 322; vol. 1060, p. 337, et vol. 1482, n° A-521.

privilèges et immunités que ceux auxquels ont droit les fonctionnaires en vertu de la section 18 de la Convention sur les privilèges et immunités des Nations Unies ou de la section 19 de la Convention sur les privilèges et immunités des institutions spécialisées, selon le cas.

(b) Aux fins des instruments sur les privilèges et immunités qui sont mentionnés ci-dessus dans le présent article:

(i) Tous les papiers et documents relatifs à un projet qui sont en possession ou sous le contrôle de personnes visées à l'alinéa a) du paragraphe 3 ci-dessus seront considérés comme la propriété de l'ONUDI; et

(ii) Le matériel, les approvisionnements et les fournitures importés, achetés ou loués par ces personnes dans le pays aux fins d'un projet seront considérés comme la propriété de l'ONUDI.

4. L'expression "personnes fournissant des services", utilisée dans les articles X, XI et XIV du présent Accord vise les experts opérationnels, les volontaires, les consultants et les personnes juridiques et naturelles ainsi que leurs employés. Elle vise les organisations gouvernementales et non gouvernementales ou les firmes auxquelles l'ONUDI peut faire appel pour exécuter un

projet ou aider à mettre en oeuvre son assistance à un projet, ainsi que leurs employés. Aucune disposition du présent Accord ne sera interprétée comme limitant les privilèges, immunités ou facilités accordés à ces organisations ou firmes ou à leurs employés en vertu d'un autre instrument.

Article XI
Facilités accordées aux fins de la mise en oeuvre de l'assistance de l'ONUDI

1. Le Gouvernement prendra toutes les mesures qui pourront être nécessaires pour que l'ONUDI, ses experts et les autres personnes fournissant des services pour son compte ne soient pas soumis à des règlements ou autres dispositions juridiques qui pourraient gêner des activités entreprises en vertu du présent Accord, et leur accordera toutes les autres facilités nécessaires à la mise en oeuvre rapide et satisfaisante de l'assistance de l'ONUDI. Il leur accordera notamment les droits et facilités ci-après:

(a) Admission rapide des experts et autres personnes fournissant des services pour le compte de l'ONUDI;

(b) Délivrance rapide et gratuite des visas, permis et autorisations nécessaires;

(c) Accès aux chantiers et tous droits de passage nécessaires;

(d) Droit de circuler librement à l'intérieur du pays, d'y entrer ou d'en sortir, dans la mesure nécessaire à la mise en oeuvre satisfaisante de l'assistance de l'ONUDI;

(e) Taux de change légal le plus favorable;

(f) Toutes autorisations requises pour effectuer, en franchise fiscale et douanière, l'importation de matériel, d'approvisionnements et de fournitures ainsi que leur exportation ultérieure;

(g) Toutes autorisations nécessaires à l'importation en franchise fiscale et douanière de biens appartenant aux fonctionnaires de l'ONUDI ou à d'autres personnes fournissant des services pour son compte, et destinés à la consommation ou à l'usage personnel des intéressés, ainsi que toutes autorisations nécessaires à l'exportation ultérieure de ces biens, en franchise fiscale et douanière; et

(h) Dédouanement rapide des biens mentionnés aux alinéas f) et g) ci-dessus.

2. L'assistance fournie en vertu du présent Accord devant servir les intérêts du Gouvernement et du peuple de

la République Togolaise, le Gouvernement supportera tous les risques des activités exécutées en vertu du présent Accord. Il répondra à toutes réclamations que des tiers pourraient présenter contre l'ONUDI ou son personnel, ou contre d'autres personnes fournissant des services pour son compte, et il les mettra hors de cause en cas de réclamation et les dégagera de toute responsabilité résultant des activités exécutées en vertu du présent Accord. Les dispositions qui précèdent ne s'appliqueront pas si l'ONUDI et le Gouvernement conviennent que la réclamation ou la responsabilité résultent d'une négligence grave ou d'une faute intentionnelle des intéressés.

Article XII
Suspension ou fin de l'assistance

1. L'ONUDI pourra, par voie de notification écrite au Gouvernement, suspendre son assistance à un projet si des circonstances se présentent qui, à son avis, gênent ou menacent de gêner la bonne exécution du projet ou la réalisation de ses fins. L'ONUDI pourra, dans la même notification écrite ou dans une notification ultérieure, indiquer les conditions auxquelles elle serait disposée à reprendre son assistance au projet. Cette suspension pourra se poursuivre jusqu'à ce que le Gouvernement ait accepté ces conditions et que l'ONUDI ait notifié par écrit le Gouvernement qu'elle est disposée à reprendre son assistance.

2. Les dispositions du présent article ne préjugent pas des autres droits ou recours dont l'ONUDI pourrait se prévaloir en l'occurrence, selon les principes généraux de droit ou à d'autres titres.

Article XIII
Règlement des différends

1. Tout différend entre l'ONUDI et le Gouvernement auquel donnerait lieu le présent Accord ou qui y aurait trait et qui ne serait pas réglé par voie de négociations ou par un autre mode convenu de règlement sera soumis à l'arbitrage à la demande de l'une ou l'autre Partie. Chaque Partie désignera un arbitre et les deux arbitres ainsi choisis en désigneront un troisième qui présidera. Si, dans les trente jours qui suivront la demande d'arbitrage, l'une ou l'autre Partie n'a pas désigné d'arbitre ou si, dans les quinze jours qui suivront la nomination des deux arbitres, le troisième arbitre n'a pas été désigné, l'une ou l'autre Partie pourra demander au Président de la Cour internationale de Justice de le désigner. La procédure d'arbitrage sera arrêtée par les arbitres et les frais de l'arbitrage seront à la charge des Parties, dans la proportion fixée par les arbitres. La sentence arbitrale sera motivée et sera acceptée par les Parties comme le règlement définitif du différend.

2. Tout différend entre le Gouvernement et un expert opérationnel auquel donneraient lieu les conditions d'emploi de l'expert auprès du Gouvernement ou qui y aurait trait pourra être soumis à l'ONUDI, soit par le Gouvernement, soit par l'expert opérationnel, et l'ONUDI usera de ses bons offices pour aider les Parties à arriver à un règlement. Si le différend ne peut être réglé conformément à la phrase précédente ou par un autre mode convenu de règlement, la question sera soumise à l'arbitrage à la demande du Gouvernement ou de l'ONUDI, conformément aux dispositions énoncées au paragraphe 1 du présent article, si ce n'est que l'arbitre qui n'aura pas été désigné par l'une des Parties ou par les arbitres des Parties sera désigné par le secrétaire général de la Cour permanente d'arbitrage.

Article XIV
Dispositions générales

1. Le présent Accord entrera en vigueur dès sa signature. Il demeurera en vigueur tant qu'il n'aura pas été dénoncé conformément au paragraphe 3 ci-dessous. A son entrée en vigueur, il remplacera les accords existants en ce qui concerne l'assistance fournie au Gouvernement à l'aide des ressources de l'ONUDI et tout bureau de l'ONUDI dans le pays, et il s'appliquera à toute assistance fournie au Gouvernement et à tout bureau de l'ONUDI établi dans le pays en vertu des dispositions des accords ainsi remplacés.

2. Le présent Accord pourra être modifié par accord écrit entre les Parties. Les questions non expressément prévues dans le présent Accord seront réglées par les Parties conformément aux résolutions et décisions pertinentes des organes compétents de l'ONUDI. Chacune des Parties examinera avec attention et bienveillance toute proposition dans ce sens présentée par l'autre Partie en application du présent paragraphe.

3. Le présent Accord pourra être dénoncé par l'une ou l'autre Partie par notification écrite à l'autre Partie et il cessera de produire ses effets soixante jours après la réception de cette notification.

4. Les obligations assumées par les Parties en vertu des articles V (Renseignements relatifs aux projets) et IX (Utilisation de l'assistance fournie) subsisteront après l'expiration ou la dénonciation du présent Accord. Les obligations assumées par le Gouvernement dans tout accord complémentaire conclu conformément à l'article III, paragraphe 2 (Dépenses relatives aux services du Directeur de l'ONUDI au Togo), en vertu des articles X (Privilèges et immunités), XI (Facilités accordées aux fins de la mise en oeuvre de l'assistance de l'ONUDI) et XIII (Règlement des différends) du présent Accord subsisteront après l'expiration ou la dénonciation dudit accord, autant qu'il le faudra pour qu'il puisse être procédé méthodiquement au rapatriement du personnel, des fonds et des biens de

l'ONUDI ou de toute personne fournisssant des services pour son compte en vertu du présent Accord.

Article XV
Enregistrement

Le présent Accord sera enregistré au Secrétariat de l'ONUDI, qui en transmettra un exemplaire certifié conforme au Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies pour classement et conservation dans les dossiers.

EN FOI DE QUOI les soussignés, représentants dûment autorisés de l'Organisation des Nations Unies pour le développement industriel d'une part et du Gouvernement d'autre part, ont, au nom des Parties, signé le présent Accord en deux exemplaires établis en langue française, à Vienne, le 26 novembre 1990.

Pour l'Organisation des Nations Unies pour le développement industriel :

[*Signé*]

DOMINGO L. SIAZON, Jr.
Directeur général

Pour le Gouvernement de la République Togolaise :

[*Signé*]

Dr. FOUSSÉNI MAMAH
Ambassadeur plénipotentiaire

[TRANSLATION — TRADUCTION]

BASIC COOPERATION AGREEMENT[1] BETWEEN THE UNITED NATIONS INDUSTRIAL DEVELOPMENT ORGANIZATION AND THE GOVERNMENT OF THE TOGOLESE REPUBLIC

Whereas article 16 of the Constitution of the United Nations Industrial Development Organization[2] (hereinafter referred to as "UNIDO") provides that the Director-General of UNIDO, on behalf of the Organization and subject to its financial regulations, may accept voluntary contributions to the Organization from Governments, intergovernmental or non-governmental organizations or other non-governmental sources;

Whereas article 17 of the Constitution of UNIDO provides that in order to increase the resources of UNIDO and to enhance its ability to meet promptly and flexibly the needs of the developing countries, UNIDO shall have an Industrial Development Fund to be financed by the voluntary contributions to the Organization and by other income as may be provided in the financial regulations of the Organization;

Whereas in accordance with article 13 and annex II of the Constitution of UNIDO, the Organization's expenditures for technical assistance and other related activities in the field of industrial development shall be financed from the above-mentioned voluntary contributions as well as by a share in the amount of six per cent of the total assessed regular budget of the Organization;

Determined to enhance the effectiveness of UNIDO as an instrument of international cooperation in the field of industrial development;

Conscious of the desirability and usefulness of establishing the basic terms and conditions under which UNIDO may provide industrial development assistance financed from the Industrial Development Fund or other funds administered by UNIDO;

Now therefore the Government of the Togolese Republic (hereinafter referred to as "the Government") and UNIDO have agreed to enter into the following Basic Cooperation Agreement:

Article I

SCOPE OF THE AGREEMENT

1. This Agreement embodies the basic terms and conditions under which UNIDO may assist the Government in implementing its objectives in the field of industrial development activities. The Agreement shall apply to all such assistance by UNIDO and, in particular, to such project documents as may be agreed between the Government and UNIDO.

[1] Came into force on 26 November 1990 by signature, in accordance with article XIV (1).
[2] United Nations, *Treaty Series*, vol. 1401, p. 3.

2. Each project shall be fully described in a project document, which shall be signed on behalf of the Government and UNIDO and which shall state the specific terms and conditions regarding the activities and the financing of the project, as well as the respective roles and responsibilities in these respects of the Government and of UNIDO.

3. Assistance shall be provided by UNIDO under this Agrement only in response to requests made by the Government and approved by UNIDO. Such assistance shall be made available to the Government, or to such entity as the Government may designate, and it shall be provided and received in accordance with the pertinent resolutions, decisions and regulations applicable to UNIDO, and subject to the availability of the necessary funds to UNIDO.

Article II

FORMS OF ASSISTANCE

Assistance which may be made available by UNIDO to the Government under this Agreement may consist of:

(*a*) The services of staff members, advisory experts, associate experts or consultants, as well as of subcontracted firms or organizations, selected by and responsible to UNIDO;

(*b*) The services of operational experts, selected by UNIDO to perform functions of an operational, executive or administrative character as civil servants of the Government or as employees of such entities as the Government may designate under Article I, paragraph 1, hereof;

(*c*) The services of members of the United Nations Volunteers (hereinafter called "volunteers");

(*d*) Equipment and supplies required for implementation of an approved project;

(*e*) Demonstration projects, expert working groups, seminars and similar activities;

(*f*) Fellowships, scholarships, training programmes or similar arrangements under which candidates nominated by the Government and approved by UNIDO may study or receive training in the country or abroad; and

(*g*) Any other form of assistance within the field of industrial development, which may be agreed upon by the Government and UNIDO.

Article III

UNIDO DIRECTOR IN TOGO

1. UNIDO may appoint, where appropriate and upon consultation with the United Nations Development Programme, a UNIDO Director in Togo. The Director shall be responsible for the industrial development operational activities of UNIDO at the country level. In the performance of his duties, the Director shall be the principal channel of communication between the *Government and UNIDO in matters pertaining to the formulation, implementation and evaluation of UNIDO-assisted projects*. The Director shall maintain liaison on behalf of UNIDO with the

appropriate organs of the Government, and shall coordinate his activities with those of the Resident Coordinator of the United Nations and of the Resident Representative of the United Nations Development Programme in the country.

2. The contribution of the Government to the support costs for the services of the Director shall be laid down in a supplementary agreement, which shall become an integral part of this Agreement.

Article IV

IMPLEMENTATION OF PROJECTS

1. The Government shall have overall responsibility for any UNIDO-assisted project, including responsibility for implementation of the project and realization of the objectives of the project, in accordance with the relevant project document.

2. The Government and UNIDO shall each carry out such activities or implement such measures as are stipulated in the relevant project document and related work plan forming part of the project document, and which they have undertaken to accomplish by signing the project document.

3. The Government shall inform UNIDO of the Government cooperating agency directly responsible for the Government's participation in each UNIDO-assisted project. Without prejudice to the Government's overall responsibility for UNIDO-assisted projects, the Government and UNIDO may agree that UNIDO shall assume primary responsibility for implementation of a project in consultation and agreement with the cooperating agency; and arrangement to this effect shall be stipulated in the project document or in the related work plan forming part of the project document, together with arrangements for transfer of such responsibility to the Government or to any entity designated by the Government, which shall be envisaged in the course of project implementation and not later than at the operational completion of the project.

4. Compliance by the Government with any prior obligation agreed to be required for UNIDO assistance to a project shall be a condition of performance by UNIDO of its responsibilities with respect to that project. Should the provision of such assistance be commenced before such prior obligations have been met, it may be suspended or terminated without notice at the discretion of UNIDO.

5. Any agreement between the Government and UNIDO, including project documents, or between the Government and any of the persons referred to in article II (*a*), (*b*) or (*c*) above, concerning the implementation of a UNIDO-assisted project, shall be subject to the provisions of this Agreement.

6. The cooperating agency shall, as appropriate and in consultation with UNIDO, assign a full-time director for each project, who shall perform such functions as are assigned to him by the cooperating agency. UNIDO shall, as appropriate and in consultation with the Government, appoint a chief technical adviser or project coordinator responsible to UNIDO for overseeing UNIDO participation in the project at the project level. He shall supervise and coordinate the activities of experts and other UNIDO personnel and be responsible for on-the-job training of Government counterpart personnel. He shall be responsible for the management and efficient utilization of all UNIDO-financed inputs, including equipment provided to the project.

7. In the performance of their duties, advisory experts or associate experts, consultants, firms, organizations and volunteers shall act in close consultation with the Government and with persons or bodies designated by the Government, and shall comply with such guidance from the Government as may be appropriate to the nature of their duties and the assistance to be given and as may be mutually agreed upon between UNIDO and the Government. Operational experts shall be solely responsible to, and be under the exclusive direction of, the Government or the entity to which they are assigned, but shall not be required to perform any functions incompatible with their international status or with the purposes of UNIDO. The Government undertakes that the commencing date of each operational expert in its service shall coincide with the effective date of the expert's contract with UNIDO.

8. Recipients of fellowships shall be selected by UNIDO. Such fellowships shall be administered in accordance with the fellowship policies and practices of UNIDO.

9. Technical and other equipment, materials, supplies and other property financed or provided by UNIDO shall belong to UNIDO unless and until ownership thereof is transferred, on terms and conditions mutually agreed upon between the Government and UNIDO, to the Government or to an entity nominated by it.

10. Patent rights, copyrights and other similar rights to any discoveries or work resulting from UNIDO assistance under this Agreement shall belong to UNIDO. Unless otherwise agreed by the Government and UNIDO in each case, however, the Government shall have the right to use any such discoveries or work within the country free of royalties or any other charges of a similar nature.

Article V

Information concerning projects

1. The Government shall furnish UNIDO with such relevant reports, maps, accounts, records, statements, documents, statistical data and other information as it may request concerning any UNIDO-assisted project, its implementation or its continued feasibility and soundness, or concerning the compliance by the Government with its responsibilities under this Agreement or the project documents.

2. UNIDO undertakes that the Government shall be kept currently informed of the progress of its assistance activities under this Agreement. Either party shall have the right, at any time, to observe the progress of operations on UNIDO-assisted projects.

3. The Government shall, subsequent to the completion of a UNIDO-assisted project, make available to UNIDO at its request information as to benefits derived from and activities undertaken to further the purposes of that project, including information necessary or appropriate to its evaluation or to evaluation of UNIDO assistance, and shall consult with and permit observation by UNIDO for this purpose.

4. The Government and UNIDO shall consult each other regarding the publication, as appropriate, of any information relating to any UNIDO-assisted project or to benefits derived therefrom. However, any information relating to any investment-oriented project may be released by UNIDO to potential investors, unless and until the Government has requested UNIDO in writing to restrict the release of information relating to such project.

Article VI

Participation in and contribution of the Government towards the implementation of projects

1. In fulfilment of the Government's responsibility to participate and cooperate in the implementation of the projects assisted by UNIDO under this Agreement, it shall contribute the following in kind to the extent detailed in the relevant project document:

(*a*) Local professional and other staff services, including national counterpart personnel to operational experts;

(*b*) Land, buildings, training and other facilities available or produced within the country; and

(*c*) Equipment, materials and supplies available or produced within the country.

2. Whenever the provision of equipment forms part of UNIDO assistance to the Government, the latter shall meet charges relating to customs clearance of such equipment, its transportation and insurance from the port of entry to the project site together with any incidental handling or storage and related expenses, its insurance after delivery to the project site, and, unless otherwise provided in the relevant project document, its installation, commissioning and maintenance.

3. The Government shall also pay the salaries of trainees and recipients of fellowships during the period of their fellowships.

4. The cost, as detailed in project budgets, of items constituting the Government's contribution in kind towards implementation of the project shall be considered to be estimates based on the best information available at the time of preparation of such project budgets.

5. If so provided in the project document, the Government shall pay, or arrange to have paid, to UNIDO the sums required, to the extent specified in the project budget of the project document, for the provision of any of the items enumerated in paragraph 1 of this article, whereupon UNIDO shall obtain the necessary items.

6. Monies payable to UNIDO under the preceding paragraph shall be paid to an account designated for this purpose by the Director-General of UNIDO and shall be administered by UNIDO in accordance with the applicable financial regulations of UNIDO. The sums, as detailed in project budgets, of such monies payable by the Government shall be subject to adjustment, whenever necessary, to reflect the actual cost to UNIDO of any such items at the time of the transaction.

7. The Government shall, as appropriate, display suitable signs at each project identifying it as one assisted by UNIDO.

Article VII

Contribution by the Government in respect of other items payable in local currency

1. In addition to the contribution referred to in article VI above, the Government shall further assist UNIDO in paying each operational expert directly the salary, allowances and other related emoluments which would be payable to one of

its nationals if appointed to the post involved. It shall grant an operational expert the same annual and sick leave as UNIDO grants its own officials and shall make any arrangement necessary to permit him to take home leave to which he is entitled under the terms of his service with UNIDO. Should his service with the Government be terminated by it under circumstances which give rise to an obligation on the part of UNIDO to pay him an indemnity under its contract with him, the Government shall contribute to the cost thereof the amount of separation indemnity which would be payable to a national civil servant or comparable employee of like rank whose service is terminated in the same circumstances.

2. The Government undertakes to furnish in kind the following local services and facilities:

(*a*) The necessary office space and other premises;

(*b*) Such medical facilities and services for international personnel as may be available to national civil servants;

(*c*) Simple but adequately furnished accommodation for volunteers; and

(*d*) Assistance in finding suitable housing accommodation for international personnel, and the provision of such housing to operational experts under the same conditions as to national civil servants of comparable rank.

3. If UNIDO posts a Director in Togo, the Government shall also contribute towards the expense of maintaining the Director and his staff by paying annually to UNIDO a mutually agreed lump sum to cover the following expenditures:

(*a*) An appropriate office with equipment and supplies, adequate to meet the requirements of the Director;

(*b*) Appropriate local secretarial and clerical help, interpreters, translators and related assistance;

(*c*) Transportation of the Director and his staff for official purposes within the country;

(*d*) Postage and telecommunications services for official purposes; and

(*e*) Subsistence for the Director and his staff while in official travel status within the country.

4. The Government shall have the option of providing in kind the facilities referred to in paragraph 3 above, with the exception of items (*b*) and (*e*).

5. Monies payable under the provisions of this article, other than under paragraph 1, shall be paid by the Government to UNIDO and administered by UNIDO in accordance with article VI, paragraph 6, hereof.

Article VIII

Relationship to assistance from other sources

In the event that assistance towards the implementation of a project is obtained from sources other than the Government or UNIDO, they shall consult each other with a view to effective coordination and utilization of assistance received from all sources. The obligations of the Government hereunder shall not be modified by any arrangements which it may enter into with other entities cooperating with it in the implementation of a project.

Article IX

Use of assistance

The Government shall exert its best efforts to make the most effective use of the assistance provided by UNIDO and shall use such assistance for the purpose for which it is intended. Without restricting the general scope of the foregoing, the Government shall take such steps to this end as are specified in the project document.

Article X

Privileges and immunities

1. The Government shall apply to UNIDO and to its organs, property, funds, assets and officials, including the UNIDO Director in Togo and his staff in the country, the provisions of the Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations,[1] except that if the Government has acceded in respect of UNIDO to the Convention on the Privileges and Immunities of the Specialized Agencies,[2] the Government shall apply the provisions of the latter Convention, including any Annex to that Convention applicable to UNIDO.

2. The UNIDO Director in Togo and his staff in the country shall be granted such additional privileges and immunities as may be necessary for the effective exercise of their official functions. In particular, the Director shall enjoy the same privileges and immunities as the Government accords to diplomatic envoys in accordance with international law.

3. (*a*) Except as the Government and UNIDO may otherwise agree in project documents relating to specific projects, the Government shall grant to all persons, other than Government nationals employed locally, performing services on behalf of UNIDO, who are not covered by paragraphs 1 and 2 above, the same privileges and immunities as are granted to officials under section 18 or 19, respectively, of the Conventions on the Privileges and Immunities of the United Nations or of the Specialized Agencies, as applicable.

(*b*) For the purposes of the instruments on privileges and immunities referred to in the preceding paragraphs of this article:

(i) All papers and documents relating to a project in the possession or under the control of the persons referred to in subparagraph 3 (*a*) above shall be deemed to be documents belonging to UNIDO; and

(ii) Equipment, materials and supplies brought into the country, or purchased or leased by those persons within the country, for the purposes of a project shall be deemed to be the property of UNIDO.

4. The expression "persons performing services" as used in articles X, XI and XIV of this Agreement includes operational experts, volunteers, consultants and juridical and natural persons and their employees. It includes governmental or non-governmental organizations or firms which UNIDO may retain to implement or to

[1] United Nations, *Treaty Series*, vol. 1, p. 15, and vol. 90, p. 327 (corrigendum to vol. 1, p. 18).

[2] *Ibid.*, vol. 33, p. 261. For final or revised texts of annexes to the Convention transmitted to the Secretary-General subsequent to the date of its registration, see vol. 71, p. 318; vol. 79, p. 326; vol. 117, p. 386; vol. 275, p. 298; vol. 314, p. 308; vol. 323, p. 364; vol. 327, p. 326; vol. 371, p. 266; vol. 423, p. 284; vol. 559, p. 348; vol. 645, p. 340; vol. 1057, p. 320; vol. 1060, p. 337, and vol. 1482, No. A-521.

assist in the implementation of UNIDO assistance to a project and their employees. Nothing in this Agreement shall be construed as limiting the privileges, immunities or facilities conferred upon such organizations or firms or their employees in any other instrument.

Article XI

FACILITIES FOR THE IMPLEMENTATION OF UNIDO ASSISTANCE

1. The Government shall take any measures which may be necessary to exempt UNIDO, its experts and other persons performing services on its behalf from regulations or other legal provisions which may interfere with operations under this Agreement and shall grant them such other facilities as may be necessary for the speedy and efficient implementation of UNIDO assistance. It shall, in particular, grant them the following rights and facilities:

(*a*) Prompt clearance of experts and other persons performing services on behalf of UNIDO;

(*b*) Prompt issuance without cost of the necessary visas, licences or permits;

(*c*) Access to the site of work and all necessary rights of way;

(*d*) Free movement within or to or from the country to the extent necessary for the proper execution of UNIDO assistance;

(*e*) The most favourable legal rate of exchange;

(*f*) Any permits necessary for the tax- and duty-free import of equipment, materials and supplies, and for their subsequent tax- and duty-free export;

(*g*) Any permits necessary for the tax- and duty-free import of property belonging to and intended for the personal use or consumption of officials of UNIDO, or of other persons performing services on its behalf, and for the subsequent tax- and duty-free export of such property; and

(*h*) Prompt release from customs of the items mentioned in subparagraphs (*f*) and (*g*) above.

2. Assistance under this Agreement being provided for the benefit of the Government and people of the Togolese Republic, the Government shall bear all risks of operations arising under this Agreement. It shall be responsible for dealing with claims, which may be brought by third parties against UNIDO, its officials, or other persons performing services on their behalf, and shall hold them harmless in respect of claims or liabilities arising from operations under this Agreement. The foregoing provisions shall not apply where the Government and UNIDO have agreed that a claim or liability arises from the gross negligence or wilful misconduct of the abovementioned individuals.

Article XII

SUSPENSION OR TERMINATION OF ASSISTANCE

1. UNIDO may by written notice to the Government suspend its assistance to any project if in the judgment of UNIDO any circumstances arise which interferes with or threatens to interfere with the successful completion of the project or the accomplishment of its purposes. UNIDO may, in the same or a subsequent written

notice, indicate the conditions under which it is prepared to resume its assistance to the project. Any such suspension shall continue until such time as these conditions are accepted by the Government and as UNIDO shall give written notice to the Government that it is prepared to resume its assistance.

2. The provisions of this article shall be without prejudice to any other rights or remedies which UNIDO may have in the circumstances, whether under general principles of law or otherwise.

Article XIII

SETTLEMENT OF DISPUTES

1. Any dispute between UNIDO and the Government arising out of or relating to the interpretation or application of this Agreement, which is not settled by negotiation or other agreed mode of settlement, shall be submitted to arbitration at the request of either Party. Each Party shall appoint one arbitrator, and the two arbitrators so appointed shall appoint a third, who shall be the chairman. If within 30 days of the request for arbitration either Party has not appointed an arbitrator or if within 15 days of the appointment of two arbitrators the third arbitrator has not been appointed, either Party may request the President of the International Court of Justice to appoint an arbitrator. The arbitration procedure shall be determined by the arbitrators, and the expenses of the arbitration shall be borne by the Parties as assessed by the arbitrators. The arbitral award shall contain a statement of the reasons on which it is based and shall be accepted by the parties as the final adjudication of the dispute.

2. Any dispute between the Government and an operational expert arising out of or relating to the conditions of his service with the Government may be referred to UNIDO by either the Government or the operational expert involved, and UNIDO shall use its good offices to assist them in arriving at a settlement. If the dispute cannot be settled in accordance with the preceding sentence or by other agreed mode of settlement, the matter shall at the request of either the Government or UNIDO be submitted to arbitration following the same provisions as are laid down in paragraph 1 of this article, except that the arbitrator not appointed by either Party or by the arbitrators of the Parties shall be appointed by the Secretary-General of the Permanent Court of Arbitration.

Article XIV

GENERAL PROVISIONS

1. This Agreement shall enter into force upon its signature. It shall continue in force until terminated under paragraph 3 below. Upon the entry into force of this Agreement, it shall supersede existing agreements concerning the provision of assistance to the Government out of UNIDO resources and concerning any UNIDO office in the country, and it shall apply to all assistance provided to the Government and to any UNIDO office established in the country under the provision of the agreements now superseded.

2. This Agreement may be modified by written agreement between the Parties hereto. Any relevant matter for which no provision is made in this Agreement shall be settled by the Parties in keeping with the relevant resolutions and decisions of the

appropriate organs of UNIDO. Each Party shall give full and sympathetic consideration to any proposal advanced by the other Party under this paragraph.

3. This Agreement may be terminated by either Party by written notice to the other and shall terminate 60 days after receipt of such notice.

4. The obligations assumed by the Parties under articles V (concerning project information) and IX (concerning the use of assistance) hereof shall survive the expiration or termination of this Agreement. The obligations assumed by the Government in any supplementary agreement concluded pursuant to Article III, paragraph 2 (concerning support costs for the services of the UNIDO Director in Togo), under articles X (concerning privileges and immunities), XI (concerning facilities for the implementation of UNIDO assistance) and XIII (concerning settlement of disputes) hereof shall survive the expiration or termination of this Agreement to the extent necessary to permit orderly withdrawal of personnel, funds and property of UNIDO and of any persons performing services on its behalf under this Agreement.

Article XV

REGISTRATION

The present Agreement shall be registered with the secretariat of UNIDO, which shall transmit a certified copy thereof to the Secretariat of the United Nations for filing and recording.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, duly appointed representatives of the United Nations Industrial Development Organization and of the Government, respectively, have on behalf of the Parties signed the present Agreement in the French language in two copies at Vienna this 26th day of November 1990.

For the United Nations Industrial Development Organization:	For the Government of the Togolese Republic:
[*Signed*]	[*Signed*]
DOMINGO L. SIAZON, Jr. Director-General	Dr. FOUSSÉNI MAMAH Ambassador plenipotentiary

No. 27927

ISRAEL
and
SPAIN

Convention for the mutual recognition and enforcement of judgments in civil and commercial matters. Signed at Jerusalem on 30 May 1989

Authentic texts : Hebrew, Spanish and English.

Registered by Israel on 21 February 1991.

ISRAËL
et
ESPAGNE

Accord relatif à la reconnaissance et à l'exécution réciproque des décisions judiciaires en matière civile et commerciale. Signé à Jérusalem le 30 mai 1989

Textes authentiques : hébreu, espagnol et anglais.

Enregistré par Israël le 21 février 1991.

סעיף 7

אמנה זו תחול על פסקי דין שניתנו לאחר כניסתה לתוקף של האמנה, גם במקרים בהם הוחל לפני כן בהליכים.

סעיף 8

כל קושי העלול להתעורר לגבי פירושה או החלתה של אמנה. זו יישוב בצינורות הדיפלומטיים.

סעיף 9

אמנה זו טעונה אישרור המדינות המתקשרות ותיכנס לתוקפה שלושים יום לאחר חילופי מסמכי האשרור.

סעיף 10

כל אחת משתי המדינות המתקשרות רשאית, להביא האמנה לידי סיום במתן הודעה בכתב, בדרך הדיפלומטית, על רצונה לעשות כן.

תוקף האמנה יפוג לאחר תום ששה חודשים ממועד מתן ההודעה האמורה. אולם, הוראות אמנה זו ימשיכו לחול על בקשות להכרה או לאכיפה שהוגשו לפני תום תוקפה של אמנה זו.

נעשה בשני עותקים בירושלים ביום כ"ה כסלו התשמ"ט שהנו ה- 30 כסלו 1989, בשפות העברית, הספרדית והאנגלית ודין מקור שווה לשלושת הנוסחים.

בשם ממלכת ספרד

בשם מדינת ישראל

(ג) מקום שפסק הדין של בית משפט המוצא אינו מתיישב עם כלל בדבר סמכות שיפוט בלעדית של המדינה המתבקשת;

(ד) מקום שפסק הדין הושג במרמה;

(ה) מקום שהליכים הינם בין אותם בעלי דין ומבוססים על אותה עילת תביעה:

(I) תלויים ועומדים בבית משפט במדינה המבקשת והליכים אלה נפתחו ראשונה, או

(II) הסתיימו בפסק דין שניתן ע"י בית משפט במדינה המתבקשת, או

(III) הסתיימו בפסק דין שניתן ע"י בית משפט במדינה אחרת שהיה ראוי להכרה או לאכיפה לפי דינה של המדינה המתבקשת.

סעיף 5

(1) על סדרי הדין בבקשה להכרה או לאכיפה של פסק דין יחולו דיני המדינה המתבקשת.

(2) בקשה להכרה או לאכיפה של פסק דין ספרדי בישראל תוגש לבית המשפט המוסמך בישראל. בקשה להכרה או לאכיפה של פסק דין ישראלי בספרד תוגש ל: JUZGADO DE PRIMERA INSTANCIA. לבקשה יצורפו:

(א) העתק מאושר מפסק הדין של בית משפט המוצא;

(ב) תצהיר המאמת את העובדות המוכיחות כי פסק הדין ניתן ע"י בית משפט מוסמך, כי פסק הדין אינו כפוף עוד לערעור בפני בתי המשפט של המדינה בה הוא ניתן וכי הוא בר-ביצוע באותה מדינה;

(ג) תרגום המסמכים האמורים לעברית או לספרדית לפי הענין, מאושר ע"י מתורגמן מושבע או ע"י נציג דיפלומטי או קונסולרי של אחת משתי המדינות המתקשרות;

(ד) אם פסק הדין ניתן במעמד צד אחד, המסמכים המקוריים או עותקיהם המאושרים הדרושים להוכחה כי ההזמנה לדין הומצאה כראוי לבעל הדין שלא הופיע;

(3) אין לדרוש אימות או דרישה צורנית דומה אחרת.

סעיף 6

בלי לפגוע בעיון חוזר הדרוש עפ"י הוראות הסעיפים הקודמים, לא יהיה דיון חוזר לגופה של ההחלטה שניתנה ע"י בית משפט המוצא.

(ד) באשר בתביעת פיצויים בגין מוות, פגיעה גופנית או נזק, העובדות שגרמו למוות, לפגיעה גופנית או לנזק ארעו במדינת בית משפט המוצא, או שהתנהגות הנתבע התרחשה באותה מדינה.

(ה) באשר בתביעת מזונות, מושבו או מקום מגוריו הרגיל של הזכאי למזונות - בשעת פתיחת ההליכים - היה במדינת בית משפט המוצא, או כשהתביעה למזונות היא משנית להליכים בבית משפט המוצא הקשורים למעמד משפחתי של אדם, ולבית משפט המוצא היתה סמכות שיפוט, לפי חוקיו, להזקק לאותם ההליכים;

(ו) באשר בתובענה שהוגשה על ידי מבוטח או על ידי צד שלישי נגד מבטח, מקום מושבו או מקום מגוריו הרגיל של המבוטח או הצד השלישי נמצא במדינת מושבו של בית משפט המוצא - בשעת פתיחת ההליכים, או בנוגע לביטוח אחריות או ביטוח נכסי דלא ניידי - אם המקום בו התרחש הארוע המזיק ממוקם באותה מדינה;

(ז) באשר בתובענה בגין חוזה להספקת טובין או שירותים לשימוש אישי, משפחתי או ביתי, או חוזה לאשראי לצרכי מימון טובין או שירותים כאמור היה, מקום מושבו או מגוריו הרגיל של הצרכן, בשעת פתיחת ההליכים, במדינת בית משפט המוצא.

(ח) באשר בתביעה אזרחית לפיצויים המבוססת על מעשה שגרם להליכים פליליים, יש לבית משפט בו מתנהלים אותם ההליכים סמכות שיפוט גם לניהול ההליכים האזרחיים;

(ט) באשר המדובר הוא בתביעה שכנגד, היתה לבית משפט המוצא סמכות שיפוט לדון בתביעה כתביעה עיקרית לפי כל אחת מהפסקות דלעיל או היתה לו סמכות שיפוט לדון בתביעה העיקרית והתביעה שכנגד נבעה מהחוזה או מהעובדות עליהם מבוססת התביעה העיקרית;

(י) באשר הנתבע בבית משפט המוצא קיבל על עצמו סמכות שיפוטו של אותו בית משפט ע"י הופעה מרצון בתובענה, שלא בכדי לחלוק על סמכותו של אותו בית משפט או להתכחש לה, ושלא בכדי להגן על רכוש שנתפס או שנמצא בסכנת תפיסה או לשחרר רכוש כזה, או שלא בכדי לבקש שההליכים יועברו לבוררות או לבתי המשפט במדינה אחרת.

(יא) מקום שבעלי הדין הסכימו ביניהם בכתב, או בהסכם בעל-פה שאושר בכתב, לקבל על עצמם סמכות השיפוט של בית משפט המוצא לגבי סכסוכים שנתגלעו או שיתגלעו בנוגע ליחס משפטי מסויים.

סעיף 4
======

אין לסרב להכרה או לאכיפה אלא לפי הנימוקים הבאים:

(א) מקום שלבית משפט המוצא לא היתה סמכות שיפוט לפי אף אחת מהוראותיו של סעיף 3;

(ב) מקום שאותה הכרה או אכיפה נוגדת את תקנת הציבור של המדינה בה מבוקשת ההכרה או האכיפה, או נוגדת את ריבונותה או ביטחונה של אותה מדינה, או מקום שפסק הדין הוא תוצאה מהליכים שאינם מתיישבים עם דרישות ההליך המשפטי הראוי או מקום שלא ניתן לצד זה או אחר הזדמנות נאותה להציג את עניינו;

(א) המעמד האישי או הכשרות המשפטית של בני אדם, עניינים דיני משפחה לרבות יחסי ממון הנובעים מקשרי נישואין ובן צוואות וירושות;

(ב) פשיטת רגל, הליכים הקשורים לפירוקן של חברות או אישיות משפטית אחרת חדלות פרעון, הסדרים משפטיים, פשרות או הליכים דומים הקשורים באמור..

(ג) בטחון סוציאלי;

(ד) בוררות;

(ה) גביית מיסים או היטלים דומים או גביית קנס או דמי ענישה אחרים, או עניינים הנוגעים למינהל ציבורי.

(ו) פיצוי עבור פגיעה או נזק גרעיניים.

(4) על אף הוראות סעיף קטן 3א, תחול האמנה על פסקי דין המתייחסים לחיובי מזונות.

סעיף 2

לא יוכר ולא יאכף פסק דין של בית משפט המוצא אלא אם:

(א) אם בית משפט המוצא נחשב בבעל סמכות שיפוט לפי סעיף 3;

(ב) אם פסק הדין אינו ניתן לעיון מחדש לפי התהליכים המקובלים במדינת מושבו של בית משפט המוצא; אולם, בעניני מזונות, ניתן גם לאכוף פסקי דין זמניים או ביניים.

(ג) מקום שמבקשים לאכוף את פסק הדין, אם פסק הדין ניתן לאביפה במדינתו של בית משפט המוצא.

סעיף 3

יראו בית משפט המוצא כבעל סמכות שיפוט לעניני הכורה ואביפה של פסק דין בכל אחד מהמקרים הבאים:

(א) באשר מושבו או מקום מגוריו הרגיל של הנתבע, או של אחד מתוך מספר נתבעים - בשעת פתיחת ההליכים - היה במדינת בית משפט המוצא, או, בשמדובר בנתבע שאינו אישיות טבעית, מקום מושבו, התאגדותו או מקום עסקיו העיקרי של הנתבע באמור היה במדינה זו.

(ב) באשר לנתבע היה, בשעת פתיחת ההליכים, במדינה בה ממוקם בית משפט המוצא, עסק מסחרי, תעשייתי או אחר, סניף או סוכנות וההליכים קשורים לסכסוך הנובע מפעילותיהם של העסק, הסניף או הסוכנות האמורים;

(ג) באשר מטרת התובענה הינה ישוב מחלוקת בדבר זכויות חפצא בנכסי דלא ניידי או חכירתם והנכסים האמורים נמצאים במדינת בית משפט המוצא.

[HEBREW TEXT — TEXTE HÉBREU]

אמנה בין מדינת ישראל

לבין

ממלכת ספרד

בדבר הכרתם ואכיפתם של פסקי דין בעניינים אזרחיים ומסחריים

מדינת ישראל וממלכת ספרד,

ברצונן להבטיח את הכרתם ואכיפתם ההדדיות של פסקי דין שניתנו בעניינים אזרחיים ומסחריים,

הסכימו ביניהן כדלהלן:

סעיף 1

(1) תנתן הכרה ואכיפה, בעניינים אזרחיים ומסחריים, לפסקי דין של בתי המשפט ובתי דין של אחת המדינות המתקשרות בשטחה של המדינה המתקשרת האחרת, יהא טיבו של בית המשפט או בית הדין אשר יהא, בכפוף לתנאים הקבועים באמנה זו.

(2) למטרות אמנה זו:

"פסקי דין" לרבות כל החלטות של בתי משפט, יהא בינויים אשר יהא, לרבות, החלטות, פסקאות או צווים, וכן פשרות שאושרו ע"י בית משפט במהלך הליכים.
"בית משפט המוצא" פירושו בית המשפט שנתן במדינה מתקשרת אחת פסק דין אשר הכרתו או אכיפתו מתבקשים במדינה המתקשרת האחרת.

"המדינה המתבקשת" פירושה המדינה המתקשרת בה מתבקשת ההכרה או האכיפה של פסק הדין של בית משפט המוצא.

(3) האמנה לא תחול על פסקי דין שניתנו באחד מהעניינים המנויים להלן:

[SPANISH TEXT — TEXTE ESPAGNOL]

CONVENIO ENTRE EL ESTADO DE ISRAEL Y EL REINO DE ESPAÑA PARA EL MUTUO RECONOCIMIENTO Y LA EJECUCIÓN DE SENTENCIAS EN MATERIA CIVIL Y MERCANTIL

El Estado de Israel y el Reino de España,

Deseando regular, el mutuo reconocimiento y la ejecución de sentencias en materias civil y mercantil,

acuerdan lo siguiente:

ARTICULO 1

(1) Las sentencias dictadas, en materias civil y mercantil, por los Tribunales de una de las Partes Contratantes, se reconocerán y ejecutarán en el territorio de la otra Parte Contratante, con independencia de la naturaleza del organo jurisdiccional con sujeción a las condiciones que se establecen en el presente Convenio.

(2) A los efectos del presente Convenio, se entendera por:

"sentencia", cualquier resolución de los Tribunales, sea cual fuere su denominación, incluyendo decisiones, decretos ordenes y transacciones judiciales.

"Tribunal de origen", el Tribunal que dictará, en uno de los Estados Contratantes, la sentencia cuyo reconocimiento o ejecución se solicita del otro Estado Contratante.

"Estado destinatario", el Estado de quien se solicita el reconocimiento o la ejecución de la sentencia dictada por el Tribunal de origen.

(3) El presente Convenio no será de aplicación a las sentencias dictadas en cualquiera de las materias siguientes:

(a) estado o capacidad jurídica de las personas físicas, derecho de familia, incluídas cuestiones de propiedad derivadas del matrimonio, testamento y sucesiones;

(b) quiebra, procedimientos de liquidación de Sociedades u otras personas jurídicas insolventes, convenios entre el quebrado y los acreedores y procedimientos análogos;

(c) seguridad Social;

(d) arbitraje;

(e) resarcimiento de impuestos u otras cargas de naturaleza similar, o, de multas u otras sanciones pecuniarias, o aspectos relacionados con la Administración Pública;

(f) indemnizaciones de daños y perjuicios causados por la energia nuclear.

(4) No obstante lo establecido en el párrafo 3a, el presente Convenio será de aplicación a las sentencias relativas a las obligaciones de prestación de alimentos.

ARTICULO 2

La sentencia dictada por un Tribunal de origen sólo podrá reconocerse o ejecutarse:

(a) si el Tribunal de origen se considera competente de conformidad con lo establecido en el articulo 3;

(b) si contra la sentencia no cabe ya recurso ordinario alguno en el país del Tribunal de origen; sin embargo, en asuntos de alimentos, también podrán ejecutarse las sentencias o resoluciones provisionales;

(c) en el supuesto de solicitud de ejecución, si la sentencia es ejecutable en el Estado del Tribunal de origen.

ARTICULO 3

Se entenderá que el Tribunal de origen es competente a los efectos de reconocimiento o ejecucion de una sentencia, en cualquiera de los supuestos siguientes:

(a) cuando el demandado o si hubiere varios, en el momento de la iniciación del litigio tuvieren su domicilio o su residencia habitual en el Estado del Tribunal de origen, o tratándose de personas jurídicas, tuvieren en aquel su sede Social, su lugar de constitución o su establecimiento principal;

(b) cuando, en el momento de la iniciación del litigio, el demandado tuviera un establecimiento mercantil, industrial u otro tipo de negocio, o una filial o agencia, en el Estado del Tribunal de origén, y el litigio se refiriera a un conflicto derivado de las operaciones de tal establecimiento, filial o agencia;

(c) cuando el litigio tuviera por objeto la solucion de un conflicto relativo a derechos reales inmobiliarios y arrendamientos de inmuebles, situados en el territorio del Estado del Tribunal de origen;

(d) cuando tratándose de un litigio relativo a una indemnización por muerte, lesiones o daños, el hecho dañoso causante o la conducta del demandado tuvieran lugar en el Estado del Tribunal de origen;

(e) cuando, en el momento de iniciación del litigio, en una acción de alimentos, el domicilio o la residencia habitual del acreedor de alimentos estuviese en el Estado del Tribunal de origen, o cuando el litigio de alimentos fuera subsidiario de otro que estuviera sustanciándose ante el Tribunal de origén en relación con el estado civil de una persona y en el que dicho Tribunal fuera jurisdiccionalmente competente;

(f) cuando, en un litigio incoado por persona asegurada o por un tercero contra un asegurador, el domicilio o residencia habitual de la persona asegurada o del tercero estuviera situado en el Estado del Tribunal de origen en el momento de la iniciación del litigio, o, en los casos de seguros de responsabilidad o seguros sobre propiedad inmobiliaria, cuando el hecho dañoso se hubiera producido en aquel Estado;

(g) cuando, en un litigio relativo a un contrato de suministro de bienes o servicios para uso personal, familiar o doméstico, o de crédito para la financiación de esos bienes o servicios, el domicilio o residencia habitual del consumidor estuviera, en el momento de la iniciación del litigio, en el Estado del Tribunal de origen;

(h) cuando, en un litigio civil de indemnización, basado en un hecho que diera lugar a la incoación de procedimiento penal, el Tribunal competente penalmente lo fuera también para entender de la acción civil.

(i) cuando, en un litigio reconvencional, el Tribunal de origen hubiera sido competente para entender de la causa como demanda principal, de conformidad con lo establecido en los párrafos anteriores, o cuando fuera competente para entender del litigio principal y la reconvención derivara del contrato o de los hechos en que se basara la demanda principal;

(j) cuando el demandado ante el TribunaL de origen se sometiera a la jurisdicción de éste, mediante comparecencia voluntaria en el litigio y por razones distintas de las de impugnar o negar la competencia jurisdiccional del Tribunal, proteger o liberar la propiedad embargada o amenazada de embargo, o solicitar que el conflicto se someta a decision arbitral o a la de los Tribunales de otro país;

(k) cuando las partes acordaran por escrito, o en forma oral confirmada por escrito, someter a la jurisdicción del Tribunal de origen cualquier discrepancia surgida o que pudiera surgir en conexión con la relación jurídica de que se trate.

ARTICULO 4

Sólo podrá denegarse el reconocimiento o la ejecución en cualquiera de los siguientes supuestos:

(a) Cuando el Tribunal de origen no resultará competente de conformidad con lo establecido en el artículo 3.

(b) Cuando el reconocimiento o la ejecución fuera contrario al orden publico del Estado destinatario, o atentara contra la soberanía o la seguridad de ese Estado, o cuando la sentencia hubiera recaido en un litigio incompatible con las exigencias de un procedimiento judicial justo, o cuando cualquiera de la partes se hubiera encontrado en situación de indefensión.

(c) Cuando la sentencia del Tribunal de origen resulta incompatible con una regla de competencia exclusiva del Estado destinatario.

(d) Cuando la sentencia se hubiera obtenido fraudulentamente;

(e) Cuando un litigio entre las mismas partes y basado en la misma causa:

(I) estuviera pendiente de la resolución de un Tribunal del Estado destinatario y ese litigio se ha iniciado con anterioridad, o,

(II) se hubiera dictado una sentencia por un Tribunal del Estado destinatario, o,

(III) se hubiera dictado una sentencia por un Tribunal de otro Estado, que fuera competente para el reconocimiento o la ejecución según la legislación del Estado destinatario.

ARTICULO 5

(1) El procedimiento para la solicitud de ejecución o reconocimiento de una sentencia se regulara por la legislacion del Estado destinatario.

(2) La solicitud de ejecución o reconocimiento de una sentencia española en Israel se presentará en el Tribunal competente de Israel. La solicitud de ejecución o reconocimiento de una sentencia de Israel en España se presentará en el Juzgado de Primera Instancia competente. Deberá ir acompanada de:

(a) copia autentificada de la sentencia dictada por el Tribunal de origen;

(b) declaración en la que se haga constar que la sentencia fue dictada por un Tribunal competente del Estado de origen, que ya no cabe posibilidad de recurso y que es ejecutable en el Estado de origen;

(c) traducción de los documentos mencionados al hebreo, o al español según los casos, certificada por un traductor jurado o por un funcionario diplomático o consular de cualquiera de los Estados contratantes;

(d) si se trata de una sentencia en rebeldía, el original o una copia certificada conforme de los documentos en la que se acredite que la demanda ha sido notificada regularmente al demandado rebelde.

(3) No se exigirá legalización ni formalidad análoga alguna.

ARTICULO 6

Sin perjuicio de lo que sea necesario para la aplicación de los artículos precedentes, el Tribunal del Estado destinatario no procederá a ningún examén del fondo de la sentencia dictada por el Tribunal de origen.

ARTICULO 7

El presente Convenio será aplicable a las sentencias dictadas con posterioridad a su entrada en vigor, incluso si la acción se hubiese ejercitado con anterioridad.

ARTICULO 8

Cualquier conflicto que pudiera suscitarse en relación con la interpretación o la aplicación del presente Convenio se resolverá por vía diplomática.

ARTICULO 9

El presente Convenio se someterá a, la ratificación de los Estados Contratantes y entrará en vigor a los 30 días de haberse producido el intercambio de los instrumentos de ratificación.

ARTICULO 10

Cualquiera de los Estados Contratantes podrá proceder a la resolución del presente Convenio mediante notificacion por escrito y por vía diplomática al otro Estado Contratante de su voluntad de hacerlo. El Convenio quedará resuelto al término de seis meses a contar desde la fecha de la notificación. No obstante, las solicitudes de reconocimiento y ejecución ya presentadas se continuarán regulando por el presente Convenio.

Hecho en Jerusalén, el 30 de Mayo de 1989, que corresponde al 25 de Iyar de 5749, en doble ejemplar y en los idiomas hebreo, español e inglés, siendo los tres textos igualmente auténticos.

Por el Estado de Israel:
[*Signed* — SIGNÉ]
MOSHE ARENS

Por el Reino de España:
[*Signed — Signé*]
ENRIQUE MUGICA HERZOG

CONVENTION[1] BETWEEN THE STATE OF ISRAEL AND THE KINGDOM OF SPAIN FOR THE MUTUAL RECOGNITION AND ENFORCEMENT OF JUDGMENTS IN CIVIL AND COMMERCIAL MATTERS

The State of Israel and the Kingdom of Spain

Desiring to provide for the mutual recognition and enforcement of judgments in civil and commercial matters

Have agreed as follows:

Article 1

(1) In civil and commercial matters, judgments of the courts and tribunals of one Contracting Party shall be recognized and enforced within the territory of the other Contracting Party, whatever the nature of the court or tribunal, subject to the conditions laid down in this Convention.

(2) For the purposes of this Convention:

"judgments" shall include all court decisions, however designated, including decisions, decrees or orders, as well as settlements approved by a court in the course of proceedings.

"original court" means the court that rendered a judgment in one Contracting State, the recognition or enforcement of which is sought in the other Contracting State.

"the State addressed" means the Contracting State where recognition or enforcement of the judgment of the original court is sought.

[1] Came into force on 13 January 1991, i.e., 30 days after the exchange of the instruments of ratification, which took place at Madrid on 14 December 1990, in accordance with article 9.

(3) The Convention shall not apply to judgments rendered in any of the following matters:

(a) the status or legal capacity of natural persons, matters of family law including rights in property arising out of a matrimonial relationship, wills and succession;

(b) bankruptcy, proceedings relating to the winding-up of insolvent companies or other legal persons, judicial arrangements, compositions and analogous proceedings;

(c) social security;

(d) arbitration;

(e) the recovery of taxes or other charges of a like nature or of a fine or other penalty, or matters relating to public administration;

(f) compensation for nuclear injury or damage.

(4) Notwithstanding the provisions of paragraph 3a, the Convention shall apply to judgments relating to maintenance obligations.

Article 2

The judgment of an original court may only be recognized or enforced:-

(a) if the original court is considered to have jurisdiction under Article 3;

(b) if the judgment is no longer subject to ordinary forms of review in the State of the original court; however, in matters of maintenance, provisional judgments or interim orders may also be enforced;

(c) where the judgment is sought to be enforced, if it is enforceable in the State of the original court.

Article 3

The original court shall be regarded as having had jurisdiction for purposes of recognition or enforcement of a judgment in any one of the following:

(a) where the defendant, or any one of a number of defendants, had, at the time when the proceedings were instituted, his domicile or habitual residence in the State of the original court, or, where the defendant is not a natural person, its seat, its place of incorporation or its principal place of business in that State;

(b) where, at the time the proceedings were instituted, the defendant had a commercial, industrial or other business establishment, or a branch office or agency, in the State where the original court is located, and the proceedings relate to a dispute arising out of the operations of such establishment, branch office or agency;

(c) where the action had as its object the determination of an issue relating to rights in rem in or tenancies of immovable property situated within the State of the original court;

(d) where in an action for compensation for death, personal injury or damage, the facts which occasioned such death, injury or damage occurred in the State of the original court, or the defendant's conduct took place in that State;

(e) where, in an action for maintenance, the maintenance creditor's domicile or habitual residence was, at the time the proceedings were instituted, located within the State of the original court, or where the action for maintenance is ancillary to proceedings in the original court concerning the family status of a person and that court has under its own law jurisdiction to entertain those proceedings;

(f) where, in an action brought by an insured person or by a third party against an insurer, the domicile or habitual residence of the insured person or the third party is located in the State of the original court at the time the proceedings were instituted, or, in respect of liability insurance or insurance of immovable property - where the place where the harmful event occurred is located in that State;

(g) where in an action in respect of a contract for the supply of goods or services for personal, family or household use, or for credit to finance such goods or services, the domicile or habitual residence of the consumer was, at the time the proceedings were instituted, in the State of the original court;

(h) where in a civil action for compensation based on an act giving rise to criminal proceedings, the court of those proceedings also has jurisdiction to entertain civil proceedings;

(i) where in an action for a counterclaim the original court would have had jurisdiction to try the action as a principal claim under any one of the above paragraphs or where it had jurisdiction to try the principal claim and the counterclaim arose out of the contract or out of the facts on which the principal claim was based;

(j) where the defendant in the original court submitted to the jurisdiction of that court by voluntarily appearing in the action otherwise than for the purpose of contesting or denying the jurisdiction of that court, or of protecting, or obtaining the release of, property seized or threatened with seizure, or of requesting that the proceedings be referred to arbitration or to the courts of another country;

(k) where the parties agreed in writing, or by oral agreement confirmed in writing, to submit to the jurisdiction of the original court disputes

which have arisen or may arise in respect of a specific legal relationship.

Article 4

Recognition or enforcement may only be refused on one of the following grounds:

(a) where the original court had no jurisdiction under any of the provisions of Article 3;

(b) where such recognition or enforcement is contrary to the public policy of the State where recognition or enforcement is sought or to the sovereignty or security of that State, or where the judgment resulted from proceedings incompatible with the requirements of due process of law or where either party had no adequate opportunity fairly to present his case;

(c) where the judgment of the original court is incompatible with a rule of exclusive jurisdiction of the State addressed;

(d) where the judgment was obtained by fraud;

(e) where proceedings between the same parties and based on the same cause of action:

(I) are pending before a court of the State addressed and those proceedings were the first to be instituted, or

(II) have resulted in a judgment by a court in the State addressed, or

(III) have resulted in a judgment by a court of another State which would be entitled to recognition or enforcement under the law of the State addressed.

Article 5

(1) The procedure for application for recognition or enforcement of a judgment shall be governed by the law of the State addressed.

(2) An application for recognition or enforcement of a Spanish judgment in Israel shall be submitted to the competent court in Israel. An application for recognition or enforcement of an Israeli judgment in Spain shall be submitted to the competent "Juzgado de Primera Instancia". The application shall be accompanied by:

(a) an authenticated copy of the judgment of the original court;

(b) an affidavit attesting to the facts proving that the judgment was given by a competent court, that it is no longer subject to appeal before the courts in the State where it was given and is capable of being executed in that State;

(c) a translation of the said documents into Hebrew or Spanish as the case may be, certified by a sworn translator or by a diplomatic or consular officer of either of the Contracting States;

(d) if the judgment was rendered by default, the originals or certified true copies of the documents required to establish that the summons was duly served on the defaulting party;

(3) No legalisation or other like formality may be required.

Article 6

Without prejudice to such review as is required by the terms of the preceding articles, there shall be no review of the merits of the decision rendered by the original court.

Article 7

The present Convention shall be applicable to judgments given after the Convention enters into force even in cases where the proceedings were instituted previously.

Article 8

Any difficulties which may arise in connection with the interpretation or application of this Convention shall be settled through the diplomatic channels.

Article 9

This Convention shall be subject to ratification by the Contracting States and shall enter into force 30 days after instruments of ratification are exchanged.

Article 10

Either Contracting State may terminate the Convention by notifying the other in writing, through diplomatic channels, of its desire to do so. The Convention shall terminate after the expiration of six months from the date of such notification. However, the provisions of this Convention shall continue to apply to applications for recognition or enforcement submitted before the termination of this Convention.

Done in duplicate at Jerusalem this 25 day of Iyar 5749 which corresponds to the 30 day of May 1989, in the Hebrew, Spanish and English languages, all three texts being equally authoritative.

For the State of Israel:
[*Signed — Signé*][1]

For the Kingdom of Spain:
[*Signed — Signé*][2]

---

[1] Signed by Moshe Arens — Signé par Moshe Arens.
[2] Signed by Enrique Mugica Herzog — Signé par Enrique Mugica Herzog.

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ACCORD[1] ENTRE L'ÉTAT D'ISRAËL ET LE ROYAUME D'ESPAGNE RELATIF À LA RECONNAISSANCE ET À L'EXÉCUTION RÉCIPROQUE DES DÉCISIONS JUDICIAIRES EN MATIÈRE CIVILE ET COMMERCIALE

L'Etat d'Israël et le Royaume d'Espagne, animés du désir de réglementer la reconnaissance réciproque et l'exécution des décisions judiciaires en matière civile et commerciale, sont convenus de ce qui suit :

Article premier

1) Les décisions judiciaires rendues en matière civile et commerciale par les tribunaux de l'une des Parties contractantes seront reconnues et exécutées sur le territoire de l'autre Partie contractante, quelle que soit la nature de l'organisme judiciaire compétent, dans les conditions prévues par le présent Accord.

2) Aux fins du présent Accord, on entend par :

« Décision judiciaire », toutes les décisions d'un tribunal, quelle que soit leur désignation, y compris les décisions, ordonnances ou sentences, ainsi que les transactions acceptées par un tribunal en cours de procédure;

« Tribunal d'origine », le tribunal qui, dans l'un des Etats contractants, aura rendu la décision judiciaire dont la reconnaissance ou l'exécution est demandée à l'autre Etat contractant;

« Etat requis », l'Etat à qui est demandée la reconnaissance ou l'exécution de la décision judiciaire rendue par le tribunal d'origine;

3) Les dispositions du présent Accord ne s'appliqueront pas aux décisions judiciaires rendues en matière de :

a) Statut ou capacité juridique des personnes physiques, droit de la famille, y compris les questions de propriété découlant du mariage ou des testaments et successions;

b) Faillites, liquidations de sociétés ou autres personnes morales insolvables, concordats entre failli et créanciers, et procédures analogues;

c) Sécurité sociale;

d) Arbitrage;

e) Recouvrement d'impôts ou autres charges similaires, d'amendes ou autres sanctions pécuniaires, ou encore affaires liées à l'Administration publique;

f) Indemnisations de lésions ou dommages d'origine nucléaire.

4) Nonobstant les dispositions du paragraphe 3*a*, le présent Accord s'appliquera aux décisions judiciaires rendues en matière de pensions alimentaires.

[1] Entré en vigueur le 13 janvier 1991, soit 30 jours après l'échange des instruments de ratification, qui a eu lieu à Madrid le 14 décembre 1990, conformément à l'article 9.

Article 2

La décision judiciaire d'un tribunal d'origine ne pourra être reconnue ou exécutée que :

a) Si le tribunal d'origine est reconnu compétent conformément aux dispositions de l'article 3;

b) Si la décision judiciaire a acquis force de chose jugée dans l'Etat du tribunal d'origine; cependant, en matière de pensions alimentaires, les décisions judiciaires provisoires ou ordonnances conservatoires pourront également être exécutées;

c) Si, dans le cas d'une demande d'exécution, la décision judiciaire est exécutoire dans l'Etat du tribunal d'origine.

Article 3

Le tribunal d'origine sera reconnu compétent aux fins de reconnaissance ou d'exécution d'une décision judiciaire dans les suivants :

a) Si, lors de l'introduction de l'instance, le défendeur ou l'un des défendeurs a son domicile ou sa résidence habituelle dans l'Etat du tribunal d'origine ou, si le défendeur est une personne morale, s'il y a son siège social ou son établissement principal ou s'il y a été immatriculé;

b) Si, lors de l'introduction de l'instance, le défendeur a un établissement commercial, industriel ou autre, ou encore une filiale ou une agence dans l'Etat du tribunal d'origine et si l'instance porte sur un litige lié aux opérations desdits établissement, filiale ou agence;

c) Si l'action engagée porte sur la solution d'un litige relatif aux droits réels immobiliers et contrats de bail d'immeubles situés sur le territoire de l'Etat du tribunal d'origine;

d) Si, s'agissant d'une action en indemnisation pour cause de décès, lésions personnelles ou dommages, le fait dommageable en cause ou la conduite du défendeur se sont produits dans l'Etat du tribunal d'origine;

e) Si, lors d'une action en aliments, le domicile ou la résidence habituelle du bénéficiaire de la pension se trouve, lors de l'introduction de l'instance, dans l'Etat du tribunal d'origine ou si l'action en aliments est liée à une autre instance engagée devant le tribunal d'origine concernant la situation familiale d'une personne et pour laquelle ce tribunal a compétence en vertu de la législation qui le régit;

f) Si, s'agissant d'une action engagée par un assuré ou par un tiers contre un assureur, le domicile ou la résidence habituel de l'assuré ou du tiers se trouve dans l'Etat du tribunal d'origine au moment de l'introduction de l'instance ou, s'agissant d'assurance responsabilité civile ou d'assurance de la propriété immobilière, si le fait dommageable s'est produit dans cet Etat;

g) Si, s'agissant d'une action portant sur un contrat de fourniture de biens ou de services à usage personnel, familial ou domestique, ou de crédit pour le financement de ces biens ou services, le domicile ou la résidence habituel du consommateur se trouve, au moment de l'introduction de l'instance, dans l'Etat du tribunal d'origine;

h) Si, s'agissant d'une action en indemnisation au civil fondée sur un fait qui donnerait lieu à l'ouverture d'une procédure pénale, le tribunal compétent au pénal le sera également au civil;

i) Si, s'agissant d'une action reconventionnelle, le tribunal d'origine aurait été compétent au principal conformément aux dispositions de l'un ou l'autre des paragraphes précédents, ou s'il est compétent pour connaître de l'affaire principale, et que l'action reconventionnelle découle du contrat ou des faits sur lesquels s'appuie l'affaire principale;

j) Si le défendeur devant le tribunal d'origine a reconnu sa compétence en comparaissant volontairement, et ce à d'autres fins que celle de contester ou de nier la compétence du tribunal, de protéger, ou demander la mainlevée de, la propriété saisie ou menacée de saisie, ou de demander que l'affaire soit soumise à une décision judiciaire arbitrale ou portée devant les tribunaux d'un autre pays;

k) Si les parties sont convenues par écrit ou par accord verbal confirmé par écrit, de soumettre à la compétence du tribunal d'origine tout différend auquel a donné ou pourrait donner lieu le choix du for.

Article 4

La reconnaissance ou l'exécution ne pourra être refusée que dans les cas suivants :

a) Si le tribunal d'origine n'est compétent au sens d'aucune des dispositions de l'article 3;

b) Si la reconnaissance ou l'exécution est contraire à l'ordre public de l'Etat requis ou porte atteinte à sa souveraineté ou à sa sécurité, si la décision judiciaire a été entachée d'un vice de procédure, ou si l'une ou l'autre des parties s'est trouvée dans l'impossibilité de se défendre comme il convient;

c) Si la décision judiciaire du tribunal d'origine est incompatible avec une règle de compétence exclusive de l'Etat requis;

d) Si la décision judiciaire a été obtenue par fraude;

e) Si une procédure entre les mêmes parties et fondée sur le même objet :

I) Est en cours devant un tribunal de l'Etat requis et si elle a été engagée en premier lieu,

II) A débouché sur une décision judiciaire rendue par un tribunal de l'Etat requis, ou encore,

III) A débouché sur une décision judiciaire rendue par un tribunal d'un autre Etat et qui serait en droit d'être reconnue ou exécutée en vertu de la législation de l'Etat requis.

Article 5

1) La procédure à suivre pour la demande d'exécution ou de reconnaissance d'une décision judiciaire sera régie par la législation de l'Etat requis.

2) Les demandes d'exécution ou de reconnaissance, en Israël, d'une décision judiciaire rendue en Espagne seront déposées auprès du tribunal compétent en Israël. Les demandes d'exécution ou de reconnaissance en Espagne d'une décision judiciaire rendue en Israël seront déposées auprès du « Juzgado de Primera Instancia » compétent. Elles devront être accompagnées des documents suivants :

a) Copie certifiée authentique de la décision judiciaire du tribunal d'origine;

b) Déclaration attestant que la décision judiciaire a été rendue par un tribunal compétent, qu'elle a acquis force de chose jugée devant les tribunaux de l'Etat où elle a été rendue et qu'elle est exécutable dans cet Etat;

c) Traduction de ces documents, en hébreu ou en espagnol suivant le cas, certifiée par un traducteur assermenté ou par un fonctionnaire diplomatique ou consulaire de l'un ou l'autre des Etats contractants;

d) S'il s'agit d'une décision judiciaire par défaut, original ou copie certifiée conforme des documents attestant que la demande a été notifiée en bonne et due forme à la partie défaillante.

3) Il ne sera demandé aucune légalisation ni formalité similaire.

Article 6

Sans préjudice d'un réexamen qui serait rendu nécessaire pour l'application des dispositions des articles qui précèdent, il ne sera procédé à aucun examen du fond de la décision rendue par le tribunal d'origine.

Article 7

Le présent Accord sera applicable aux décisions judiciaires rendues postérieurement à son entrée en vigueur, y compris lorsque la procédure aura été engagée antérieurement.

Article 8

Tout litige lié à l'interprétation ou à l'application du présent Accord sera réglé par la voie diplomatique.

Article 9

Le présent Accord sera soumis à la ratification des Etats contractants et entrera en vigueur 30 jours après l'échange des instruments de ratification.

Article 10

Chacun des Etats contractants pourra dénoncer le présent Accord moyennant notification écrite, adressée à l'autre Etat par la voie diplomatique, de sa volonté de le dénoncer. L'Accord cessera de produire ses effets à l'expiration d'un délai de six mois à compter de la date de la notification. Toutefois, la dénonciation sera sans effet sur les demandes de reconnaissance ou d'exécution présentées antérieurement.

FAIT à Jérusalem le 30 mai 1989, correspondant au 25 Iyar 5749, en double exemplaire en hébreu, en espagnol et en anglais, les trois textes faisant également foi.

Pour l'Etat d'Israël :	Pour le Royaume d'Espagne :
[MOSHE ARENS]	[ENRIQUE MUGICA HERZOG]

No. 27928

ISRAEL
and
HUNGARY

Agreement on cooperation in the field of health. Signed at Budapest on 23 November 1989

Authentic text: English.

Registered by Israel on 21 February 1991.

ISRAËL
et
HONGRIE

Accord relatif à la coopération dans le domaine de la santé. Signé à Budapest le 23 novembre 1989

Texte authentique : anglais.

Enregistré par Israël le 21 février 1991.

AGREEMENT[1] BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE STATE OF ISRAEL AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF HUNGARY ON CO-OPERATION IN THE FIELD OF HEALTH

The Government of the State of Israel and the Government of the Republic of Hungary, motivated by the desire that co-operation between their respective countries should continue to develop, including in the field of health, certain that this co-operation will contribute to the strengthening and development of relations between the two countries, have decided to conclude the following Agreement:

Article 1

The Contracting Parties will inform each other of:

1/ the organization of health services,

2/ the forms and methods applied in the field of training and postgraduate training of physicians, pharmacists and other health personnel,

3/ methods applied and their results in the field of preventive-curative care of the population,

4/ methods applied and their results in the field of public health (community health, occupational health, food hygiene, school hygiene) and epidemiology,

5/ the most important results in the field of medical research,

[1] Came into force on 28 January 1991, the date of the last of the notifications (of 8 March 1990 and 28 January 1991) by which the Contracting Parties informed each other that it had been approved pursuant to their constitutional procedures, in accordance with article 5.

6/ methods applied in the field of collecting and processing of information, and their outcomes,

7/ methods applied in the field of health education of the population, and evaluation systems.

Article 2

The Contracting Parties will encourage and facilitate

1/ co-operation between their medical universities, scientific research institutes, public health institutions, and medical societies,

2/ the creation of working groups of scientists and specialists in order to carry out joint research to solve special problems of joint interest to the Parties,

3/ the professional and postgraduate training of citizens of the other Party in their higher educational and scientific institutions,

4/ the participation of their specialists in congresses and scientific conferences organized by the other Party.

Article 3

To exchange experience and knowledge the Parties will delegate scientists, researchers, physicians, pharmacists, university teachers, teachers of specialized public health schools and other health personnel to each other for periods of time determined in the plans of co-operation referred to in paragraph 1 of Article 4.

Article 4

1/ The Parties entrust the Ministry of Health of the State of Israel and the Ministry of Social Affairs and Health of the Republic of Hungary with the implementation of this Agreement.

To implement this Agreement the Ministries will sign plans of co-operation in which , among other things, financial conditions will be specified.

2/ Representatives of the Ministry of Health of the State of Israel and the Ministry of Social Affairs and Health of the Republic of Hungary will hold joint conferences in order to elaborate the Plan and control the implementation of the Agreement.

The conferences will be held alternately in the State of Israel and the Republic of Hungary.

In justified cases extraordinary conferences may be held.

Article 5

This Agreement shall be approved in accordance with the constitutional processes of the Contracting Parties. The Agreement will enter into force with the exchange of diplomatic notes on approval and will remain in force for 5 years from that day. Should neither of the Parties announce a contrary intention in writing, not later than six months before its expiration, the Agreement will remain valid for additional periods of 5 years, each under the same conditions.

In witness thereof the plenipotentiaries set their hands and seals to the Agreeement.

Done in Budapest, on the 23rd of November 1989, which corresponds to the 25th of Cheshvan of 5750, in two original copies, in the English language, each of the originals being equally authentic.

On behalf of the Government
of the State of Israel:

[*Signed*]

YAACOV TSUR
Minister of Health

On behalf of the Government
of the Republic of Hungary:

[*Signed*]

JUDIT CSEHÁK
Minister of Social Affairs
and Health

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ACCORD[1] ENTRE LE GOUVERNEMENT DE L'ÉTAT D'ISRAËL ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE HONGRIE RELATIF À LA COOPÉRATION DANS LE DOMAINE DE LA SANTÉ

Le Gouvernement de l'Etat d'Israël et le Gouvernement de la République de Hongrie,

Animés du désir que la coopération entre leurs pays continue de se développer et s'étende au domaine de la santé,

Convaincus que cette coopération contribuera au renforcement et au développement des relations entre les deux pays,

Sont convenus de ce qui suit :

Article 1

Les Parties contractantes échangeront des informations sur:

1. L'Organisation des services médicaux;

2. Les formes et les méthodes employées en matière de formation professionnelle et de formation supérieure des médecins, des pharmaciens et des autres personnels de santé;

3. Les méthodes employées et les résultats obtenus dans le domaine de la médecine curative et de la médecine préventive;

4. Les méthodes employées et les résultats obtenus dans le domaine de la santé publique (santé collective, santé professionnelle, hygiène alimentaire, hygiène scolaire) et de l'épidémiologie;

5. Les principaux résultats obtenus dans le domaine de la recherche médicale;

6. Les méthodes employées et les résultats obtenus en matière de collecte et de traitement de l'information;

7. Les méthodes employées en matière d'éducation sanitaire de la population, et les systèmes d'évaluation.

Article 2

Les Parties contractantes encourageront et faciliteront :

1. La coopération entre leurs universités médicales, leurs institutions de recherche scientifique, leurs institutions de santé publique et leurs sociétés de médecine;

2. La création de groupes de travail de scientifiques et de spécialistes pour mener en collaboration des recherches afin de résoudre des problèmes d'intérêt commun pour les Parties;

[1] Entré en vigueur le 28 janvier 1991, date de la dernière des notifications (des 8 mars 1990 et 28 janvier 1991) par lesquelles les Parties contractantes se sont informées qu'il avait été approuvé selon leurs procédures constitutionnelles, conformément à l'article 5.

3. La formation professionnelle et la formation supérieure de ressortissants de l'autre Partie dans leurs institutions d'enseignement supérieur et leurs institutions scientifiques;

4. La participation de leurs spécialistes à des congrès et des conférences scientifiques organisées par l'autre Partie.

Article 3

Pour permettre des échanges de connaissances et la mise en commun des expériences acquises, chaque Partie détachera auprès de l'autre Partie, pour des périodes déterminées dans les plans de coopération visés au paragraphe 1 de l'article 4, des scientifiques, des chercheurs, des médecins, des pharmaciens, des professeurs d'université, des professeurs d'écoles spécialisées de santé publique et autres personnels de santé.

Article 4

1. Les Parties chargent le Ministère de la santé de l'Etat d'Israël et le Ministère des affaires sociales et de la santé de la République de Hongrie de l'application du présent Accord.

Aux fins de l'application du présent Accord, les Ministères signeront des plans de coopération précisant, notamment, les modalités financières.

2. Les représentants du Ministère de la santé de l'Etat d'Israël et du Ministère des affaires sociales et de la santé de la République de Hongrie tiendront des conférences pour élaborer le Plan et contrôler l'application de l'Accord.

Ces conférences se tiendront alternativement dans l'Etat d'Israël et en République de Hongrie.

Des conférences extraordinaires pourront être tenues si les circonstances le jusifient.

Article 5

Le présent Accord sera approuvé conformément aux règles constitutionnelles des Parties contractantes. Il entrera en vigueur le jour de l'échange des notes diplomatiques confirmant son approbation et restera en vigueur pendant cinq ans à compter de cette date.

Si aucune des Parties ne notifie par écrit son intention contraire au plus tard six mois avant la date d'expiration du présent Accord, celui-ci sera prorogé chaque fois aux mêmes conditions pour de nouvelles périodes de cinq ans.

EN FOI DE QUOI les plénipotentiaires ont apposé leur signature et leur sceau sur le présent Accord.

FAIT le 23 novembre 1989 correspondant au 25 cheshvan 5750 à Budapest, en double original en langue anglaise, chaque original faisant également foi.

Pour le Gouvernement de l'Etat d'Israël :	Pour le Gouvernement de la République de Hongrie :
[*Signé*]	[*Signé*]
YAACOV TSUR Ministre de la santé	JUDIT CSEHÁK Ministre des affaires sociales et de la santé

Page 286 Blank

No. 27929

FINLAND, DENMARK, ICELAND, NORWAY AND SWEDEN

Agreement for the avoidance of double taxation with respect to taxes on income and on capital (with protocol). Signed at Helsinki on 18 February 1987

Authentic texts : Danish, Finnish, Swedish (for Finland), Icelandic, Norwegian and Swedish (for Sweden).

Registered by Finland on 21 February 1991.

FINLANDE, DANEMARK, ISLANDE, NORVÈGE ET SUÈDE

Convention tendant à éviter la double imposition en matière d'impôts sur le revenu et d'impôts sur la fortune (avec protocole). Signée à Helsinki le 18 février 1987

Textes authentiques : danois, finnois, suédois (pour la Finlande), islandais, norvégien et suédois (pour la Suède).

Enregistrée par la Finlande le 21 février 1991.

[DANISH TEXT — TEXTE DANOIS]

OVERENSKOMST MELLEM DANMARK, FINLAND, ISLAND, NORGE OG SVERIGE TIL UNDGÅELSE AF DOBBELTBESKATNING FOR SÅ VIDT ANGÅR INDKOMST- OG FORMUESKATTER

Regeringerne i Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige,

der ønsker at indgå en overenskomst til undgåelse af dobbeltbeskatning for så vidt angår indkomst- og formueskatter,

er blevet enige om følgende:

Artikel 1

De af overenskomsten omfattede personer

Denne overenskomst skal finde anvendelse på personer, der er hjemmehørende i en eller flere af de kontraherende stater.

Artikel 2

De af overenskomsten omfattede skatter

1. Denne overenskomst skal finde anvendelse på indkomst- og formueskatter, der pålignes på en kontraherende stats, dens politiske underafdelingers eller dens lokale myndigheders vegne, uden hensyn til hvorledes de opkræves.

2. Som indkomst- og formueskatter skal anses alle skatter, der pålignes hele indkomsten, hele formuen eller dele af indkomsten eller formuen, herunder skatter af fortjeneste ved afhændelse af rørlig formue eller fast ejendom, samt skatter på formueforøgelse.

3. De gældende skatter, på hvilke overenskomsten skal finde anvendelse, er:

a) I Danmark:

1) indkomstskatten til staten;
2) sømandsskatten;
3) den særlige indkomstskat;
4) udbytteskatten;
5) den kommunale indkomstskat;
6) kirkeskatten;
7) den amtskommunale indkomstskat;
8) skatterne i henhold til kulbrinteskatteloven; og
9) formueskatten til staten;

(herefter omtalt som »dansk skat«).

b) I Finland:

1) den statslige indkomst- og formueskat;
2) kommunalskatten;
3) kirkeskatten; og
4) kildeskatten;

(herefter omtalt som »finsk skat«).

c) I Island:

1) den statslige indkomstskat;
2) den kommunale indkomstskat;
3) kirkeskatten;
4) kirkegårdsskatten, for så vidt angår den del, som udgør skat på indkomst;
5) sygeforsikringsbidraget; og
6) den statslige formueskat;

(herefter omtalt som »islandsk skat«).

d) I Norge:

1) indkomst- og formueskatten til staten;
2) indkomst- og formueskatten til kommunerne;
3) indkomstskatten til fylkene;
4) fællesskatten til skattefordelingsfonden;
5) skatterne i henhold til petroleumsskatteloven;
6) afgiften til staten af honorarer til udenlandske kunstnere; og
7) sømandsskatten;

(herefter omtalt som »norsk skat«).

e) I Sverige:

1) indkomstskatten til staten, herunder sømandsskatten og kuponskatten;
2) bevillingsafgiften for visse offentlige forestillinger;
3) »ersättningsskatten«;
4) »utskiftningsskatten«;
5) »vinstdelningsskatten«;
6) den kommunale indkomstskat; og
7) formueskatten til staten;

(herefter omtalt som »svensk skat«).

4. Overenskomsten skal også finde anvendelse på alle skatter af samme eller væsentlig samme art, der efter overenskomstens undertegnelse pålignes som tillæg til eller i stedet for de gældende skatter. De kompetente myndigheder i de kontraherende stater skal give hinanden underretning om væsentlige ændringer, som er foretaget i deres respektive skattelove.

5) Overenskomsten finder ikke for nogen af de kontraherende staters vedkommende anvendelse

på særlige skatter af gevinster ved lotteri og væddemål eller på arve- og gaveskatter.

Artikel 3

Almindelige definitioner

1. Medmindre andet fremgår af sammenhængen, har i denne overenskomst følgende udtryk den nedenfor angivne betydning:

a) »Danmark« betyder Kongeriget Danmark; »Finland« betyder Republikken Finland; »Island« betyder Republikken Island; »Norge« betyder Kongeriget Norge; »Sverige« betyder Kongeriget Sverige;

Udtrykket omfatter også ethvert område beliggende udenfor de respektive staters territorialfarvande, indenfor hvilket denne stat ifølge sin lovgivning og i overensstemmelse med folkeretten har rettigheder med hensyn til udforskning og udnyttelse af naturforekomster på havbunden eller i dennes undergrund;

Udtrykket »Danmark« omfatter ikke Færøerne og Grønland; udtrykket »Finland« omfatter for så vidt angår den finske kommunalskat ikke landskabet Åland; udtrykket »Norge« omfatter ikke Svalbard (herunder Bjørnøen), Jan Mayen og de norske områder (»bilande«) udenfor Europa;

b) »person« omfatter en fysisk person, et selskab og enhver anden sammenslutning af personer;

c) »selskab« betyder enhver juridisk person eller enhver sammenslutning, der i skattemæssig henseende behandles som en juridisk person;

d) »foretagende i en kontraherende stat« og »foretagende i en anden kontraherende stat« betyder henholdsvis et foretagende, som drives af en person, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, og et foretagende, som drives af en person, der er hjemmehørende i en anden kontraherende stat;

e) »statsborger« betyder fysiske personer, der har indfødsret i en kontraherende stat og juridiske personer eller andre sammenslutninger, der består i kraft af gældende lovgivning i en kontraherende stat;

f) »international trafik« betyder ved anvendelsen af overenskomsten i en kontraherende stat enhver transport med et skib eller luftfartøj, der anvendes af et foretagende, hvis virkelige ledelse har sit sæde i en anden kontraherende stat, bortset fra tilfælde, hvor skibet eller luftfartøjet udelukkende anvendes mellem pladser i den førstnævnte stat;

g) »kompetente myndighed« betyder:

1) i Danmark: ministeren for skatter og afgifter;

2) i Finland: finansministeriet;

3) i Island: finansministeren;

4) i Norge: finans- og tolddepartementet;

5) i Sverige: finansministeren

eller den myndighed i enhver af disse stater, til hvilken det overdrages at behandle spørgsmål vedrørende overenskomsten.

2. Ved anvendelse af overenskomsten i en kontraherende stat skal, medmindre andet følger af sammenhængen, ethvert udtryk, som ikke er defineret deri, tillægges den betydning, som det har i denne stats lovgivning om de skatter, hvorpå overenskomsten finder anvendelse.

Artikel 4

Skattemæssigt hjemsted

1. I denne overenskomst betyder udtrykket »en person, der er hjemmehørende i en kontraherende stat« enhver person, som i henhold til lovgivningen i denne stat er skattepligtig der på grund af hjemsted, bopæl, ledelsens sæde eller ethvert andet lignende kriterium. Udtrykket omfatter dog ikke en person, hvis skattepligt i denne stat er begrænset til indkomst fra kilder i denne stat eller der beroende formue.

2. Såfremt en fysisk person efter bestemmelserne i stykke 1 er hjemmehørende i flere kontraherende stater, bestemmes hans status efter følgende regler:

a) han skal anses for at være hjemmehørende i den stat, i hvilken han har en fast bolig til sin rådighed; hvis han har en fast bolig til sin rådighed i flere stater, skal han anses for at være hjemmehørende i den stat, med hvilken han har de stærkeste personlige og økonomiske forbindelser (midtpunkt for sine livsinteresser);

b) hvis det ikke kan afgøres, i hvilken stat han har midtpunkt for sine livsinteresser, eller hvis han ikke har en fast bolig til sin rådighed i nogen af staterne, skal han anses for at være hjemmehørende i den stat, i hvilken han sædvanligvis har ophold;

c) hvis han sædvanligvis har ophold i flere stater, eller hvis han ikke har sådant ophold i nogen af dem, skal han anses for at være hjemmehørende i den stat, i hvilken han er statsborger;

d) er han statsborger i flere stater, eller er han ikke statsborger i nogen af dem, skal de kompetente myndigheder i de pågældende kontraherende stater afgøre spørgsmålet ved gensidig aftale.

3. Såfremt en ikke-fysisk person efter bestemmelserne i stykke 1 er hjemmehørende i flere kontraherende stater, skal den anses for at være hjemmehørende i den stat, i hvilken dens virkelige ledelse har sit sæde.

Artikel 5

Fast driftssted

1. I denne overenskomst betyder udtrykket »fast driftssted« et fast forretningssted, gennem hvilket et foretagendes virksomhed helt eller delvis udøves.

2. Udtrykket »fast driftssted« omfatter navnlig:

a) et sted, hvorfra et foretagende ledes;

b) en filial;

c) et kontor;

d) en fabrik;

e) et værksted; og

f) en grube, en olie- eller gaskilde, et stenbrud eller ethvert andet sted, hvor naturforekomster udvindes.

3. Et bygnings-, anlægs-, installations- eller monteringsprojekt, eller virksomhed, der består i planlægning, kontrol, rådgivning eller anden hjælpende personale-indsats i forbindelse med et sådant projekt, udgør et fast driftssted, men kun såfremt projektet eller virksomheden varer i mere end 12 måneder i en kontraherende stat.

4. Ved beregning af den tid, som omhandles i stykke 3, anses virksomhed, som udøves af et foretagende, som har interessefællesskab med et andet foretagende, for udøvet af det foretagende, som det har interessefællesskab med, såfremt virksomheden i væsentlig grad er af samme art som den virksomhed, som det sidstnævnte foretagende udøver, og begge foretagenders virksomhed vedrører samme projekt. Foretagender anses for at have interessefællesskab, såfremt det ene foretagende direkte eller indirekte deltager i ledelsen eller kontrollen af det andet foretagende, eller ejer en væsentlig del af dette foretagendes kapital, eller såfremt samme personer direkte eller indirekte deltager i ledelsen eller kontrollen af begge foretagender, eller ejer en væsentlig del af disse foretagenders kapital.

5. Uanset de foranstående bestemmelser i denne artikel skal udtrykket »fast driftssted« anses for ikke at omfatte:

a) anvendelsen af indretninger udelukkende til oplagring, udstilling eller udlevering af varer tilhørende foretagendet;

b) opretholdelsen af et varelager, tilhørende foretagendet, udelukkende til oplagring, udstilling eller udlevering;

c) opretholdelsen af et varelager, tilhørende foretagendet, udelukkende til bearbejdelse hos et andet foretagende;

d) opretholdelsen at et fast forretningssted udelukkende for at foretage indkøb af varer eller indsamle oplysninger til foretagendet;

e) opretholdelsen af et fast forretningssted udelukkende for at udøve enhver anden virksomhed for foretagendet, der er af forberedende eller hjælpende karakter;

f) opretholdelsen af et fast forretningssted udelukkende til samtidig udøvelse af flere af de i litra a)—e) nævnte aktiviteter, forudsat at det faste forretningssteds samlede virksomhed, der er et resultat heraf, er af forberedende eller hjælpende karakter.

6. Uanset bestemmelserne i stykke 1 og 2 skal et foretagende i tilfælde, hvor en person, der ikke er en sådan uafhængig repræsentant, som omhandles i stykke 7, handler på foretagendets vegne og har og sædvanligvis udøver i en kontraherende stat en fuldmagt til at indgå aftaler i foretagendets navn, anses for at have et fast driftssted i denne stat med hensyn til enhver virksomhed, som denne person påtager sig for foretagendet. Dette gælder dog ikke, såfremt denne persons virksomhed er begrænset til sådanne aktiviteter, som er nævnt i stykke 5, og som, hvis de var udøvet gennem et fast forretningssted, ikke ville gøre dette faste forretningssted til et fast driftssted efter bestemmelserne i nævnte stykke.

7. Et foretagende skal ikke anses for at have et fast driftssted i en kontraherende stat, blot fordi det driver erhvervsvirksomhed i denne stat gennem en mægler, kommissionær eller anden uafhængig repræsentant, forudsat, at disse personer handler inden for deres sædvanlige erhvervsvirksomheds rammer.

8. Den omstændighed, at et selskab, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, behersker eller beherskes af et selskab, der er hjemmehørende i en anden kontraherende stat, eller som (enten gennem et fast driftssted eller på anden måde) udøver erhvervsvirksomhed i en anden kontraherende stat, skal ikke i sig selv medføre, at et af de to selskaber anses for et fast driftssted for det andet.

Artikel 6

Indkomst at fast ejendom

1. Indkomst, som en person, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, oppebærer af fast ejendom (herunder indkomst af land- eller skovbrug), der er beliggende i en anden kontraherende stat, kan beskattes i denne anden stat.

2. a) Udtrykket »fast ejendom« har — medmindre bestemmelserne i litra b) medfører andet — den betydning, som udtrykket har i lovgivningen i den kontraherende stat, hvori ejendommen er beliggende.

b) Udtrykket »fast ejendom« skal dog i alle tilfælde omfatte tilbehør til fast ejendom, besæt-

ning og redskaber, der anvendes i land- og skovbrug, bygninger, rettigheder på hvilke civilretten om fast ejendom finder anvendelse, brugsrettigheder til fast ejendom, samt rettigheder til varierende eller faste ydelser, der betales for udnyttelsen af eller retten til at udnytte mineralforekomster, kilder eller andre naturforekomster.

3. Bestemmelserne i stykke 1 skal finde anvendelse på indkomst, der hidrører fra direkte brug, udlejning eller fra enhver anden for benyttelse af fast ejendom.

4. Såfremt besiddelse af aktier eller andre andele i et selskab, hvis væsentligste formål er at eje fast ejendom, berettiger indehaveren af aktierne eller andelene til at benytte fast ejendom, der ejes af selskabet, kan indkomst, som oppebæres ved direkte brug, ved udleje eller ved enhver anden anvendelse af sådan brugsret, beskattes i den kontraherende stat, hvori den faste ejendom er beliggende.

5. Bestemmelserne i stykke 1 og 3 skal også finde anvendelse på indkomst af fast ejendom, der tilhører et foretagende, og på indkomst af fast ejendom, der anvendes ved udøvelsen af frit erhverv.

Artikel 7

Fortjeneste ved ehrvervsvirksomhed

1. Fortjeneste indvundet af et foretagende i en kontraherende stat kan kun beskattes i denne stat, medmindre foretagendet driver erhvervsvirksomhed i den anden kontraherende stat gennem et der beliggende fast driftssted. Såfremt foretagendet driver en sådan virksomhed, kan dets fortjeneste beskattes i denne anden stat, men dog kun for så vidt angår den del deraf, som kan henføres til det faste driftssted.

2. Under iagttagelse af bestemmelserne i stykke 3 skal der i tilfælde, hvor et foretagende i en kontraherende stat driver erhvervsvirksomhed i den anden kontraherende stat gennem et der beliggende fast driftssted, i hver kontraherende stat til dette faste driftssted henføres den fortjeneste, som det kunne forventes at ville have opnået, hvis det havde været et frit og uafhængigt foretagende, som udøvede den samme eller lignende virksomhed på samme eller lignende vilkår, og som under fuldstændig frie forhold afsluttede forretninger med det foretagende, hvis faste driftssted det er.

3. Ved fastsættelsen af et fast driftssteds fortjeneste skal det være tilladt at fradrage omkostninger, som er afholdt for det faste driftssted, herunder omkostninger til ledelse og administration, hvad enten de er afholdt i den stat, hvori det faste driftssted er beliggende, eller andre steder.

4. Såfremt det har været sædvane i en kontraherende stat at fastsætte den fortjeneste, der kan henføres til et fast driftssted, på grundlag af en fordeling af foretagendets samlede fortjeneste mellem dets forskellige afdelinger, skal intet i stykke 2 udelukke denne kontraherende stat fra at fastsætte den skattepligtige fortjeneste på grundlag af en sådan sædvanemæssig fordeling; den valgte fordelingsmetode skal imidlertid være sådan, at resultatet bliver i overensstemmelse med de principper, der er fastlagt i denne artikel.

5. Fortjeneste henføres ikke til et fast driftssted, blot fordi dette faste driftssted foretager indkøb af varer for foretagendet.

6. Ved anvendelsen af de foranstående stykker skal den fortjeneste, der henføres til det faste driftssted, fastsættes efter samme metode hvert år, medmindre der er god og fyldestgørende grund til at anvende en anden fremgangsmåde.

7. I tilfælde, hvor en fortjeneste omfatter indkomster, som er omhandlet særskilt i andre artikler i denne overenskomst, skal bestemmelserne i disse andre artikler ikke berøres af bestemmelserne i denne artikel.

Artikel 8

Skibs- og luftfart

1. Indkomst ved skibs- eller luftfartsvirksomhed i international trafik kan kun beskattes i den kontraherende stat, i hvilken foretagendets virkelige ledelse har sit sæde. I tilfælde, hvor denne stat ifølge sin lovgivning ikke kan beskatte indkomsten i sin helhed, kan indkomsten kun beskattes i den stat, i hvilken foretagendet er hjemmehørende.

2. Såfremt den virkelige ledelse for et foretagende, der driver skibsfartsvirksomhed, har sit sæde om bord på et skib, skal foretagendet anses for at have sit sæde i den kontraherende stat, i hvilken skibets reder er hjemmehørende.

3. Bestemmelserne i stykke 1 skal også finde anvendelse på fortjeneste, som oppebæres ved deltagelse i en pool, i et konsortium eller i en international driftsorganisation.

Artikel 9

Indbyrdes forbundne foretagender

1. I tilfælde, hvor

a) et foretagende i en kontraherende stat direkte eller indirekte har del i ledelsen af, kontrollen af eller kapitalen i et foretagende i en anden kontraherende stat, eller

b) samme personer direkte eller indirekte har del i ledelsen af, kontrollen af eller kapitalen i så-

vel et foretagende i en kontraherende stat som et foretagende i en anden kontraherende stat,

skal følgende iagttages.

Såfremt der mellem de pågældende foretagender er aftalt eller fastsat vilkår verdrørende deres kommercielle eller finansielle forbindelser, der afviger fra de vilkår, som ville være blevet aftalt mellem uafhængige foretagender, kan enhver fortjeneste, som, hvis disse vilkår ikke havde foreligget, ville være tilfaldet et af disse foretagender, men som på grund af disse vilkår ikke er tilfaldet dette, medregnes til dette foretagendes fortjeneste og beskattes i overensstemmelse hermed.

2. Opstår der i en kontraherende stat spørgsmål som omhandlet i stykke 1, skal den kompetente myndighed i en anden kontraherende stat, som berøres af spørgsmålet, underrettes med henblik på at overveje en regulering vedrørende opgørelsen af fortjenesten for det foretagende, der er hjemmehørende i sådan anden stat. Såfremt der er anledning hertil, kan de kompetente myndigheder træffe særlig aftale om fortjenestens fordeling.

Artikel 10

Udbytte

1. Udbytte, som udbetales af et selskab, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, til en person, der er hjemmehørende i en anden kontraherende stat, kan beskattes i denne anden stat.

2. Såfremt en udbyttemodtager, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, har et fast driftssted eller et fast sted i en anden kontraherende stat end den, i hvilken han er hjemmehørende, og den aktiebesiddelse, der ligger til grund for udlodningen har direkte forbindelse med erhvervsvirksomhed, som drives fra det faste driftssted, respektive frit erhverv som udøves fra det faste sted, skal, uanset bestemmelserne i stykke 1 og 3, udbytte, der udbetales fra et selskab, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, til en sådan modtager, beskattes i overensstemmelse med bestemmelserne henholdsvis i artikel 7 eller i artikel 14 i den kontraherende stat, hvori det faste driftssted, henholdsvis det faste sted, er beliggende.

3. Udbytte fra et selskab, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, til en person, der er hjemmehørende i en anden kontraherende stat, kan tillige beskattes i den kontraherende stat, hvori det selskab, der betaler udbyttet, er hjemmehørende, og i henhold til lovgivningen i denne stat, men den skat, der pålignes, må ikke overstige:

a) 5 pct. af bruttobeløbet af udbyttet, hvis modtageren er et selskab (bortset fra personsammenslutninger og dødsboer), der direkte ejer mindst 25 pct. af kapitalen i det selskab, som udbetaler udbyttet;

b) 15 pct. af bruttobeløbet af udbyttet i alle andre tilfælde.

4. Uanset bestemmelserne i stykke 3 a) kan islandsk skat på udbytte forhøjes fra 5 pct. til højst 15 pct. i det omfang, sådant udbytte er fradraget ved opgørelsen af det udbyttebetalende selskabs indkomst ved fastsættelsen af islandsk skat.

5. Uanset bestemmelserne i stykke 3 a) kan norsk skat på udbytte forhøjes til højst 15 pct. Denne bestemmelse gælder så længe norske selskaber er berettigede til fradrag for udloddet udbytte ved statsskatteberegningen.

6. De kontraherende staters kompetente myndigheder skal ved gensidig aftale fastsætte de nærmere regler for gennemførelsen af begrænsningerne i henhold til stykke 3—5.

Bestemmelserne i stykke 3—5 berører ikke adgangen til at beskatte selskabet af den fortjeneste, hvoraf udbyttet er udbetalt.

7. Udtrykket »udbytte« betyder i denne artikel indkomst af aktier, andelsbeviser eller andre rettigheder, der ikke er gældsfordringer, og som giver ret til andel i fortjeneste, såvel som indkomst fra andre selskabsrettigheder, der er undergivet samme skattemæssige behandling som indkomst af aktier i henhold til lovgivningen i den stat, i hvilken det selskab, der foretager udlodningen, er hjemmehørende.

8. Uanset bestemmelserne i stykke 1 skal udbytte fra et selskab, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, til et selskab, der er hjemmehørende i en anden kontraherende stat end Danmark, i denne anden stat være fritaget for beskatning i det omfang, dette ville have været tilfældet ifølge lovgivningen i denne anden stat, såfremt begge selskaber havde været hjemmehørende der.

Uanset bestemmelserne i stykke 1 skal udbytte fra et selskab, der er hjemmehørende i en anden kontraherende stat end Danmark, til et selskab, der er hjemmehørende i Danmark, være fritaget for beskatning i Danmark i overensstemmelse med dansk lovgivning.

I det omfang udbyttebeløbet, der udbetales for et indkomstår af et selskab, der er hjemmehørende i Danmark, til et selskab, der er hjemmehørende i en anden kontraherende stat, modsvares af udbytte, som det førstnævnte selskab, direkte eller gennem formidling af en juridisk person, i samme eller tidligere indkomstår har oppebåret af aktier eller andre andele i et selskab, der er hjemmehørende i en tredje stat, indrømmes imidlertid fritagelse for skat i en anden kontraherende stat i henhold til første afsnit kun, såfremt

a) det udbytte, som er oppebåret af aktierne eller andelene i selskabet, der er hjemmehørende i en tredje stat, er undergivet beskatning i Danmark, eller,

b) hvis dette ikke er tilfældet, udbyttet ville have været fritaget for skat i en anden kontraherende stat, såfremt aktierne eller andelene i selskabet, der er hjemmehørende i en tredje stat, ejedes direkte af selskabet, der er hjemmehørende i den anden kontraherende stat.

For så vidt angår udbytte fra et selskab, der er hjemmehørende i Island, til et selskab, der er hjemmehørende i en anden kontraherende stat, gælder fritagelsen for beskatning i en anden kontraherende stat i henhold til første afsnit kun i det omfang, udbyttet ved beregning af islandsk skat ikke må fradrages i det islandske selskabs indkomst.

9. Uanset bestemmelserne i stykke 3—5 kan de kompetente myndigheder i de kontraherende stater aftale, at udbytte, som tilfalder en i aftalen navngiven institution med alment velgørende eller andet almennyttigt formål, der i medfør af lovgivningen i den kontraherende stat, i hvilken institutionen er hjemmehørende, er fritaget for beskatning af udbytte, skal være fritaget for den i en anden kontraherende stat gældende beskatning af udbytte fra selskaber i denne anden stat.

10. I tilfælde, hvor et selskab, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, oppebærer fortjeneste eller indkomst fra en anden kontraherende stat, må denne anden stat ikke påligne nogen skat på udbytte, som udbetales af selskabet, medmindre udbyttet udbetales til en person, der er hjemmehørende i denne anden stat, eller den aktiebesiddelse, som ligger til grund for udlodningen af udbyttet, har direkte forbindelse med et fast driftssted eller et fast sted, der er beliggende i denne anden stat, eller undergive selskabets ikke- udloddede fortjeneste nogen skat på ikkeudloddet fortjeneste, selv om det udbetalte udbytte eller den ikke-udloddede fortjeneste helt eller delvis består af fortjeneste eller indkomst hidrørende fra denne anden stat.

11. Udtrykket »personsammenslutning« i denne artikel betyder:

a) for så vidt angår Danmark: interessentskab, kommanditselskab og partrederi;

b) for så vidt angår Finland: »öppet bolag«, »kommanditbolag«, »partrederibolag« og anden sammenslutning, som omhandles i 4 §, 2 mom. i lov om skat på indkomst og formue (1043/74) og som ikke beskattes som selvstændigt skattesubjekt;

c) for så vidt angår Island: »sameignarfélög« og »samlög«, som ikke beskattes som selvstændigt skattesubjekt;

d) for så vidt angår Norge: enhver sammenslutning med undtagelse af »aksjeselskap«;

e) for så vidt angår Sverige: »handelsbolag«, »kommanditbolag« og »enkelt bolag«.

Artikel 11

Renter

1. Renter, der hidrører fra en kontraherende stat, og som betales til en i en anden kontraherende stat hjemmehørende person, kan kun beskattes i denne anden stat.

2. Såfremt en rentemodtager, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, har et fast driftssted eller et fast sted i en anden kontraherende stat end den, i hvilken han er hjemmehørende, og den fordring, der ligger til grund for den udbetalte rente, har direkte forbindelse med erhvervsvirksomhed, som drives fra det faste driftssted, respektive frit erhverv, som udøves fra det faste sted, skal, uanset bestemmelserne i stykke 1, renter, som hidrører fra en kontraherende stat og betales til en sådan modtager, beskattes i overensstemmelse med bestemmelserne henholdsvis i artikel 7 eller i artikel 14 i den kontraherende stat, hvori det faste driftssted, henholdsvis det faste sted, er beliggende.

3. Udtrykket »rente« betyder i denne artikel indkomst af gældsfordringer af enhver art, hvad enten de er sikrede ved pant i fast ejendom eller ikke, og hvad enten de indeholder en ret til andel i skyldnerens fortjeneste eller ikke. Udtrykket omfatter især indkomst af statsgældsbeviser og indkomst af obligationer eller forskrivninger, herunder agiobeløb og gevinster, der knytter sig til sådanne gældsbeviser, obligationer eller forskrivninger. Straftillæg som følge af for sen betaling skal ikke anses for renter i denne artikel.

4. Såfremt en særlig forbindelse mellem den, der betaler renten, og den, der modtager renten, eller mellem disse og en tredie person, har bevirket, at renten set i forhold til den gældsfordring, for hvilken den er betalt, overstiger det beløb, som ville være blevet aftalt mellem skyldneren og modtageren, såfremt den nævnte forbindelse ikke havde foreligget, skal bestemmelserne i denne artikel alene finde anvendelse på det sidstnævnte beløb. I så fald skal det overskydende beløb kunne beskattes i ovrensstemmelse med lovgivningen i hver af de berørte kontraherende stater under hensyntagen til de øvrige bestemmelser i denne overenskomst.

Artikel 12

Royalties

1. Royalties, der hidrører fra en kontraherende stat og betales til en person, der er hjemmehørende i en anden kontraherende stat, kan kun beskattes i denne anden stat.

2. I tilfælde, hvor en royaltymodtager, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, har et

fast driftssted eller et fast sted i en anden kontraherende stat end den, hvori han er hjemmehørende, og den rettighed eller ejendom, som ligger til grund for de udbetalte royalties har direkte forbindelse med erhvervsvirksomhed, som drives fra det faste driftssted, respektive frit erhverv, som udøves fra det faste sted, skal, uanset bestemmelserne i stykke 1, royalties som hidrører fra en kontraherende stat og betales til en sådan modtager, beskattes i overensstemmelse med bestemmelserne henholdsvis i artikel 7 eller i artikel 14 i den kontraherende stat, hvori det faste driftssted, henholdsvis det faste sted, er beliggende.

3. Udtrykket »royalties« betyder i denne artikel betalinger af enhver art, der modtages som vederlag for anvendelsen af eller retten til at anvende enhver ophavsret til et litterært, kunstnerisk eller videnskabeligt arbejde, (herunder biograffilm samt film og bånd til radio- og fjernsynsudsendelser), ethvert patent, varemærke, mønster eller model, tegning, hemmelig formel eller fremstillingsmetode, eller for anvendelsen af eller retten til at anvende industrielt, kommercielt eller videnskabeligt udstyr eller for oplysninger om industrielle, kommercielle eller videnskabelige erfaringer.

4. Såfremt en særlig forbindelse mellem den, der betaler og den, der modtager, eller mellem disse og en tredie person, har bevirket, at de betalte royalties, når hensyn tages til den anvendelse, rettighed eller oplysning, for hvilken de er betalt, overstiger det beløb, som ville være blevet aftalt mellem den, der betaler, og modtageren, såfremt den nævnte forbindelse ikke havde foreligget, skal bestemmelserne i denne artikel alene finde anvendelse på det sidstnævnte beløb. I så fald skal det overskydende beløb kunne beskattes i overensstemmelse med lovgivningen i hver af de berørte kontraherende stater under hensyntagen til de øvrige bestemmelser i denne overenskomst.

Artikel 13

Kapitalgevinster

1. Fortjeneste, som en person, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, erhverver ved afhændelse af fast ejendom som omhandlet i artikel 6, stykke 2, og som er beliggende i en anden kontraherende stat, kan beskattes i denne anden stat.

2. Fortjeneste, som en person, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, erhverver ved afhændelse af aktier eller andre andele, som omhandles i artikel 6, stykke 4, kan beskattes i den kontraherende stat, hvori den faste ejendom er beliggende.

3. Fortjeneste ved afhændelse af rørlig formue, der udgør en del af erhvervsformuen i et fast driftssted, som et foretagende i en kontraherende stat har i en anden kontraherende stat, eller ved afhændelse af rørlig formue, der hører til et fast sted, som en person, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, har til rådighed til udøvelse af frit erhverv i en anden kontraherende stat, kan beskattes i denne anden stat. Dette gælder også fortjeneste ved afhændelse af et sådant fast driftssted (særskilt eller sammen med hele foretagendet), eller af et sådant fast sted.

4. Fortjeneste ved afhændelse af skibe eller luftfartøjer, der anvendes i international trafik, eller af rørlig formue, som er knyttet til driften af sådanne skibe eller luftfartøjer, kan kun beskattes i den kontraherende stat, hvori foretagendets virkelige ledelse har sit sæde. I tilfælde, hvor denne stat på grund af sin lovgivning ikke kan beskatte fortjenesten i sin helhed, kan fortjenesten kun beskattes i den stat, hvori foretagendet er hjemmehørende.

5. Fortjeneste ved afhændelse af andre aktiver end de i stykke 1—4 omhandlede kan kun beskattes i den kontraherende stat, hvori afhænderen er hjemmehørende.

6. Bestemmelserne i stykke 5 berører ikke en kontraherende stats ret til i henhold til sin egen lovgivning at beskatte fortjeneste, som en person, der er hjemmehørende i en anden kontraherende stat, erhverver ved afhændelse af aktier eller andre andele i selskaber, der er hjemmehørende i den førstnævnte stat, samt fortjeneste ved overdragelse af andre værdipapirer, som ved beskatningen i denne stat behandles på samme måde som fortjeneste ved afhændelse af sådanne aktier eller andre andele.

Artikel 14

Frit erhverv

1. Indkomst ved frit erhverv eller ved anden selvstændig virksomhed oppebåret af en person, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, kan kun beskattes i denne stat. Sådan indkomst kan imidlertid beskattes i en anden kontraherende stat, såfremt

a) han i denne anden stat har et fast sted, som regelmæssigt står til rådighed for ham med henblik på udøvelse af hans virksomhed, men kun i det omfang den kan henføres til dette faste sted; eller

b) han opholder sig i denne anden stat i en periode eller i perioder, der tilsammen overstiger 183 dage inden for en 12 måneders periode, men kun for så stor en del af indkomsten, som kan henføres til virksomhed, som er udøvet i denne periode eller i disse perioder.

I tilfælde, hvor indkomsten er fritaget for beskatning i den førstnævnte stat, kan indkomsten, selv om de under litra a) eller litra b) anførte vilkår

ikke er opfyldte, beskattes i den stat, hvori virksomheden udøves, men kun for så stor en del af indkomsten, som kan henføres til denne virksomhed.

2. Udtrykket »frit erhverv« omfatter især selvstændig videnskabelig, litterær, kunstnerisk, uddannende eller undervisende virksomhed samt selvstændig virksomhed som læge, advokat, ingeniør, arkitekt, tandlæge og revisor.

Artikel 15

Personlige tjenesteydelser

1. Såfremt bestemmelserne i artiklerne 16, 18, 19, 20 og 21 ikke medfører andet, kan gage, løn og andet lignende vederlag for personligt arbejde i tjenesteforhold, oppebåret af en person, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, kun beskattes i denne stat, medmindre arbejdet er udført i en anden kontraherende stat. Er arbejdet udført i denne anden stat, kan det vederlag, som oppebæres herfor, beskattes der.

2. Uanset bestemmelserne i stykke 1 kan vederlag, som en person, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, oppebærer for arbejde, som udføres i en anden kontraherende stat, kun beskattes i den førstnævnte stat, såfremt:

a) modtageren opholder sig i denne anden stat i en periode eller i perioder, der tilsammen ikke overstiger 183 dage inden for en 12 måneders periode, og

b) vederlaget betales af eller for en arbejdsgiver, der ikke er hjemmehørende i denne anden stat, og

c) vederlaget ikke belastes et fast driftssted eller et fast sted, som arbejdsgiveren har i denne anden stat.

3. Bestemmelserne i stykke 2 finder ikke anvendelse i tilfælde, hvor

a) der er tale om udleje af arbejdskraft, eller

b) vederlaget er fritaget for beskatning i den førstnævnte stat.

4. Uanset de foranstående bestemmelser i denne artikel kan vederlag for arbejde, som udføres om bord på et

a) dansk, finsk, islandsk, norsk eller svensk skib kun beskattes i den kontraherende stat, hvis nationalitet skibet har; ved anvendelsen af denne bestemmelse sidestilles udenlandsk skib, som befragtes på såkaldt bareboat-basis af et foretagende i en kontraherende stat, med dansk, finsk, islandsk, norsk eller svensk skib;

b) luftfartøj i international trafik kun beskattes i den kontraherende stat, hvori den, som oppebærer arbejdsindkomsten, er hjemmehørende;

c) fiske-, sælfangst- eller hvalfangstfartøj kun beskattes i den kontraherende stat, hvori den, som erhverver arbejdsindkomsten, er hjemmehørende, også i tilfælde, hvor vederlaget for arbejdet erlægges i form af en vis part eller andel af overskuddet af fiskeri-, sælfangst- eller hvalfangstvirksomheden.

Artikel 16

Bestyrelseshonorarer

Bestyrelseshonorarer og lignende vederlag, som oppebæres af en person, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, i hans egenskab af medlem af bestyrelsen eller andet lignende organ i et selskab, der er hjemmehørende i en anden kontraherende stat, kan beskattes i denne anden stat.

Artikel 17

Kunstnere samt idræts- og sportsudøvere

1. Uanset bestemmlserne i artiklerne 14 og 15 kan indkomst, som en person, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, oppebærer som optrædende kunstner, såsom teater-, film-, radio- eller fjernsynskunstner, eller musiker eller som idræts- eller sportsudøver, ved hans i denne egenskab i den anden kontraherende stat udøvede virksomhed, beskattes i denne anden stat.

2. I tilfælde, hvor indkomst ved den virksomhed, som udøves af en optrædende kunstner eller en idræts- eller sportsudøver i hans egenskab som sådan, ikke tilfalder kunstneren eller idræts- og sportsudøveren selv, men en anden person, kan denne indkomst, uanset bestemmelserne i artiklerne 7, 14 og 15, beskattes i den kontraherende stat, i hvilken kunstnerens eller idræts- eller sportsudøverens virksomhed udøves.

3. I tilfælde, hvor indkomst, som omhandles i stykke 1 og 2, er fritaget for beskatning i den kontraherende stat, hvori virksomheden udøves, kan indkomsten kun beskattes i den kontraherende stat, hvori kunstneren eller idræts- og sportsudøveren er hjemmehørende.

Artikel 18

Pension m.m.

1. Pension og livrente, som udbetales fra en kontraherende stat, og udbetaling fra en kontraherende stat i henhold til sociallovgivningen i denne stat til en person, der er hjemmehørende i en anden kontraherende stat, kan kun beskattes i den førstnævnte stat. I tilfælde, hvor sådan indkomst ikke kan beskattes i den stat, hvorfra udbetaling sker, kan indkomsten kun beskattes i den stat, hvori modtageren er hjemmehørende.

2. Uanset de øvrige bestemmelser i denne overenskomst skal underholdsbidrag, som en person,

der er hjemmehørende i en kontraherende stat, betaler til ægtefælle eller tidligere ægtefælle eller til børn, der er hjemmehørende i en anden kontraherende stat, fritages for beskatning i denne anden stat i tilfælde, hvor bidraget ville have været fritaget for beskatning i den førstnævnte stat, såfremt modtageren havde været hjemmehørende der.

3. Ved udtrykket »livrente« forstås et fastsat beløb, som skal udbetales periodisk til fastsatte tider enten for den pågældendes livstid, for et bestemt tidsrum eller for et tidsrum, der lader sig bestemme, og som erlægges på grundlag af en forpligtelse til at præstere disse udbetalinger som modydelse for dertil svarende fuldt vederlag i penge eller penges værdi.

Artikel 19

Offentlige hverv

1. Vederlag (undtagen pensioner), der udbetales af en kontraherende stat, dens politiske underafdelinger, lokale myndigheder eller offentligretlige institutioner til en fysisk person for udførelse af hverv for denne stat, dens politiske underafdelinger, lokale myndigheder eller offentligretlige institutioner, kan kun beskattes i denne stat. I tilfælde, hvor vederlaget ikke kan beskattes i denne stat, kan vederlaget kun beskattes i den stat, hvori modtageren er hjemmehørende.

2. Såfremt vederlag, som omhandles i stykke 1, tilfalder en modtager for hverv, som denne udfører i en anden kontraherende stat end den, hvorfra vederlaget betales, kan vederlaget imidlertid kun beskattes i den stat, hvori hvervet udføres, såfremt modtageren er en i denne stat hjemmehørende person, og

a) er statsborger i denne stat; eller

b) ikke blev hjemmehørende i denne stat alene med det formål at udføre hvervet; eller

c) ikke kan beskattes af vederlaget i den stat, fra hvilken dette udbetales.

Artikel 20

Studerende og praktikanter

En person, som opholder sig i en kontraherende stat udelukkende med henblik på

a) studier ved et universitet eller anden undervisningsanstalt i denne kontraherende stat, eller

b) forretnings-, industri-, landbrugs- eller skovbrugspraktik i denne kontraherende stat,

og som er eller umiddelbart før opholdet var hjemmehørende i en anden kontraherende stat, beskattes ikke i den førtsnævnte stat af beløb, som han oppebærer fra kilder uden for denne stat til sit underhold, sit studium eller sin uddannelse.

Artikel 21

Virksomhed i forbindelse med forundersøgelse, efterforskning eller udnyttelse af kulbrinteforekomster

1. Uanset de øvrige bestemmelser i denne overenskomst, med undtagelse af bestemmelserne i artikel 8, finder bestemmelserne i denne artikel anvendelse i tilfælde, hvor en person, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, driver virksomhed i en anden kontraherende stat i forbindelse med forundersøgelse, efterforskning eller udnyttelse af kulbrinteforekomster beliggende i denne anden stat.

2. a) En person, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, og som uden for kysten i en anden kontraherende stat driver virksomhed, som omhandles i stykke 1, skal anses for at drive virksomheden fra et fast driftssted eller fast sted i denne anden stat.

b) Såfremt en sådan person driver sin virksomhed inden for et efterforskning- eller indvindingsområde, der strækker sig fra et sted uden for kysten i denne anden stat og ind på denne stats landområde, og virksomheden ikke udelukkende drives inden for landområdet, finder litra a) tilsvarende anvendelse.

c) Virksomhed, som består i arbejde med opbygning eller installation af en rørledning til transport af uraffinerede kulbrinter, eller et bygningsarbejde i direkte forbindelse med sådan virksomhed, anses for drevet fra et fast driftssted i denne anden stat også med hensyn til sådan virksomhed, der udføres på land, når virksomheden indgår i et projekt, som strækker sig fra et sted uden for kysten i denne stat og ind på denne stats landområde.

3. Bestemmelserne i stykke 2 finder ikke anvendelse, såfremt virksomheden finder sted i en periode eller i perioder, som sammenlagt ikke overstiger 30 dage inden for en 12 måneders periode.

4. Ved beregningen af den tid, som omhandles i stykke 3, anses virksomhed, som udøves af et foretagende, som har interessefællesskab med et andet foretagende, for udøvet af det foretagende, som det har interessefællesskab med, såfremt virksomheden i væsentlig grad er af samme art som den virksomhed, som det sidstnævnte foretagende udøver og begge foretagenders virksomhed vedrører samme projekt. Foretagender anses for at have interessefællesskab, såfremt det ene foretagende direkte eller indirekte deltager i ledelsen eller kontrollen af det andet foretagende, eller ejer en væsentlig del af dette foretagendes kapital, eller såfremt samme personer direkte eller indirekte deltager i ledelsen eller kontrollen af begge foreta-

gender, eller ejer en væsentlig del af disse foretagenders kapital.

5. Indkomst, som oppebæres af et foretagende i en kontraherende stat ved transport af personel eller materiel med skib eller luftfartøj til eller inden for områder som omhandles i stykke 2, litra a) og b) i den anden kontraherende stat, hvor der udøves forretningsvirksomhed i forbindelse med forundersøgelse, efterforskning eller udnyttelse af kulbrinteforekomster, eller ved drift af bugserbåde, forsyningsfartøjer eller andre hjælpefartøjer i forbindelse med sådan virksomhed, kan kun beskattes i den kontraherende stat, hvori foretagendet har sin virkelige ledelse. I tilfælde, hvor denne stat i henhold til sin lovgivning ikke kan beskatte indkomsten i sin helhed, kan indkomsten kun beskattes i den stat, hvori foretagendet er hjemmehørende.

6. Bestemmelserne i artikel 13, stykke 4, og i artikel 23, stykke 3, finder anvendelse henholdsvis på fortjeneste ved afhændelse af skibe, både eller luftfartøjer, som omhandles i stykke 5, og på formue bestående af sådanne skibe, både eller luftfartøjer.

7. Uanset de øvrige bestemmelser i overenskomsten gælder følgende om beskatningen af løn og andre lignende vederlag, som en person, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, erhverver ved arbejde, som udføres i en anden kontraherende stat for en arbejdsgiver, som driver sådan virksomhed, som omhandles i stykke 1 og 2:

a) Medmindre bestemmelserne under litra b)—d) medfører andet, kan sådant vederlag beskattes i denne anden stat, men kun såfremt arbejdet finder sted dér i en periode eller i perioder, som sammenlagt overstiger 30 dage inden for en tolv-måneders periode.

b) Sådant vederlag kan kun beskattes i den førstnævnte kontraherende stat, såfremt

1) arbejdet har forbindelse med udnyttelsen af kulbrinteforekomster, som befinder sig på midtlinien mellem kontraherende stater, eller mellem en kontraherende stat og en anden stat,

2) der foreligger aftale mellem disse stater om fælles udnyttelse af forekomsterne, og

3) udnyttelsen sker samtidig på begge sider af midtlinien.

Bestemmelserne i dette litra (b) finder kun anvendelse efter aftale herom mellem de kompetente myndigheder i de kontraherende stater.

c) Såfremt arbejdet udføres om bord på et skib eller en båd, som omhandles i stykke 5, kan sådant vederlag beskattes i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 15, stykke 4, a).

d) Såfremt arbejdet udføres om bord på et luftfartøj, som omhandles i stykke 5, kan sådant vederlag kun beskattes i den kontraherende stat, hvori foretagendet har sin virkelige ledelse.

8. En person, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, og som driver virksomhed uden for kysten i en anden kontraherende stat, er fritaget for beskatning i denne anden stat af fortjeneste, som denne person anses at have erhvervet som følge af overflytning af flytbar boreinstallation eller hotelplatform til et område uden for denne anden stat. Ved fortjeneste forstås i dette stykke det beløb, hvormed handelsværdien på tidspunktet for overflytningen overstiger restværdien på dette tidspunkt med tillæg af foretagne afskrivninger.

9. Fortjeneste, som en person, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, erhverver ved afhændelse af

a) ret til forundersøgelse, efterforskning eller udnyttelse af kulbrinteforekomster i en anden kontraherende stat, herunder ret til andel i eller fordel af sådanne forekomster, eller

b) aktier eller andre andele, hvis værdi helt eller i det væsentlige, direkte eller indirekte, kan henføres til sådan ret,

kan beskattes i denne anden stat.

Artikel 22

Andre indkomster

1. Indkomster, der oppebæres af en i en kontraherende stat hjemmehørende person, og som ikke er behandlet i de foranstående artikler i denne overenskomst, kan, uanset hvorfra de hidrører, kun beskattes i denne stat.

2. Bestemmelserne i stykke 1 skal ikke finde anvendelse, såfremt erhververen af indkomsten er hjemmehørende i en kontraherende stat og har et fast driftssted eller et fast sted i en anden kontraherende stat, og den rettighed eller ejendom, hvorfra indkomsten hidrører, har direkte forbindelse med den virksomhed, som drives fra det faste driftssted, henholdsvis det frie erhverv, som udøves fra det faste sted. I sådanne tilfælde skal bestemmelserne i artikel 7, henholdsvis artikel 14, finde anvendelse. I tilfælde, hvor der til et fast driftssted eller et fast sted hører en fast ejendom, som omhandles i artikel 6, stykke 2, beskattes indkomst af sådan ejendom dog i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 6, stykke 1, 3 og 5.

Artikel 23

Formue

1. Formue bestående af fast ejendom, omhandlet i artikel 6, stykke 2, som ejes af en person, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, og som er beliggende i en anden kontraherende stat, kan beskattes i denne anden stat.

2. Formue bestående af aktier eller andre andele i et selskab, som omhandles i artikel 6, stykke 4, og som ejes af en person, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, kan beskattes i den kontraherende stat, i hvilken den faste ejendom er beliggende.

3. Formue bestående af skibe eller luftfartøjer, der anvendes i international trafik, samt rørlig formue, som er knyttet til driften af sådanne skibe eller luftfartøjer, kan kun beskattes i den kontraherende stat, hvori foretagendets virkelige ledelse har sit sæde. I tilfælde, hvor denne stat på grund af sin lovgivning ikke kan beskatte formuen i sin helhed, kan formuen kun beskattes i den stat, i hvilken foretagendet er hjemmehørende.

4. Al anden formue, tilhørende en person, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, kan, uanset hvor den forefindes, kun beskattes i denne stat.

5. Uanset bestemmelserne i stykke 4 kan rørlig formue, som udgør en del af erhvervsformuen i et fast driftssted, som et foretagende i en kontraherende stat har i en anden kontraherende stat, eller rørlig formue, som hører til et fast sted, som en person, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, har i en anden kontraherende stat med henblik på udøvelse af frit erhverv, beskattes i denne anden stat.

Artikel 24

Dødsbo

Indkomst eller formue, som beskattes hos et dødsbo, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, kan ikke beskattes hos personer, der er berettigede til anpart i boet, og som er hjemmehørende i en anden kontraherende stat.

Artikel 25

Ophævelse af dobbeltbeskatning

1. *Danmark:*

a) Såfremt en person, der er hjemmehørende i Danmark, oppebærer indkomst eller ejer formue, som ifølge bestemmelserne i denne overenskomst kan beskattes i en anden kontraherende stat, skal Danmark, medmindre bestemmelserne i artikel 10, stykke 8, andet afsnit, eller litra b) eller c) nedenfor, medfører andet,

1) indrømme fradrag i denne persons danske indkomstskat med et beløb, svarende til den indkomstskat, som er erlagt i denne anden stat;

2) indrømme fradrag i denne persons danske formueskat med et beløb svarende til den formueskat, som er erlagt i denne anden stat.

Fradragsbeløbet skal imidlertid ikke i noget tilfælde kunne overstige den del af den danske indkomstskat eller formueskat, beregnet før sådant fradrag, der svares af den indkomst eller formue, som kan beskattes i denne anden stat.

b) Såfremt en person, der er hjemmehørende i Danmark, oppebærer indkomst eller ejer formue, som ifølge bestemmelserne i denne overenskomst kun kan beskattes i en anden kontraherende stat, kan Danmark medregne indkomsten eller formuen i beskatningsgrundlaget, men skal i den danske skat af indkomsten eller formuen fradrage den del af indkomstskatten, respektive formueskatten, der svares af den indkomst, som hidrører fra denne anden stat, respektive den formue, som ejes der.

c) Såfremt en person, der er hjemmehørende i Danmark, oppebærer indkomst, som omhandles i artikel 15 eller artikel 21, stykke 7, kan Danmark medregne indkomsten i beskatningsgrundlaget, men skal i den danske skat af indkomsten fradrage den del af indkomstskatten, der svares af den indkomst, som hidrører fra denne anden stat.

2. *Finland:*

a) Såfremt en person, der er hjemmehørende i Finland, oppebærer indkomst eller ejer formue, som ifølge bestemmelserne i denne overenskomst kan beskattes i en anden kontraherende stat, skal Finland, medmindre bestemmelserne i artikel 10, stykke 8, første afsnit, eller litra b) eller c) nedenfor medfører andet,

1) indrømme fradrag i denne persons finske indkomstskat med et beløb, svarende til den indkomstskat, som er erlagt i denne anden stat;

2) indrømme fradrag i denne persons finske formueskat med et beløb, svarende til den formueskat, som er erlagt i denne anden stat.

Fradragsbeløbet skal imidlertid ikke i noget tilfælde kunne overstige den del af den finske indkomstskat eller formueskat, beregnet før sådant fradrag, der svares af den indkomst eller formue, som kan beskattes i denne anden stat.

b) Såfremt en person, der er hjemmehørende i Finland, fra en anden kontraherende stat oppebærer indkomst ved personligt arbejde, som omhandles i artikel 15 eller artikel 21, stykke 7, og som i henhold til disse artikler kan beskattes i denne anden stat, skal sådan indkomst fritages for finske skat.

c) Såfremt en person, der er hjemmehørende i Finland, oppebærer indkomst eller ejer formue, som ifølge bestemmelserne i denne overenskomst kun kan beskattes i en anden kontraherende stat, eller oppebærer indkomst, som i henhold til litra b) ovenfor skal fritages for finske skat, kan Finland medregne indkomsten eller formuen i beskatningsgrundlaget, men skal i den finske skat af indkomsten eller formuen fradrage den del af ind-

komstskatten, respektive formueskatten, som svares af den indkomst, der hidrører fra denne anden kontraherende stat, respektive den formue, der ejes der.

3. *Island:*

a) Såfremt en person, der er hjemmehørende i Island, oppebærer indkomst eller ejer formue, som ifølge bestemmelserne i denne overenskomst kan beskattes i en anden kontraherende stat, skal Island, medmindre bestemmelserne i litra b) eller c) nedenfor medfører andet, fritage sådan indkomst eller formue for beskatning.

b) Såfremt en person, der er hjemmehørende i Island, oppebærer indkomst, som i henhold til bestemmelserne i artikel 10, artikel 13, stykke 6, artikel 16 eller artikel 21, stykke 1—6 samt 8 og 9 kan beskattes i en anden kontraherende stat, skal Island, medmindre bestemmelserne i artikel 10, stykke 8, første afsnit, medfører andet, indrømme fradrag i denne persons islandske indkomstskat med et beløb, svarende til den indkomstskat, som er erlagt i denne anden kontraherende stat. Fradragsbeløbet skal imidlertid ikke overstige den del af den islandske skat, beregnet før sådant fradrag, der svares af den indkomst, som kan beskattes i denne anden stat.

c) Såfremt indkomst, der oppebæres, eller formue, som ejes af en person, der er hjemmehørende i Island, i henhold til bestemmelserne i denne overenskomst er undtaget fra beskatning der, kan Island dog ved fastsættelsen af den islandske skat af denne persons øvrige indkomst eller formue medregne den indkomst eller formue, der er fritaget for skat.

4. *Norge:*

a) Såfremt en person, der er hjemmehørende i Norge, oppebærer indkomst eller ejer formue, som i henhold til bestemmelserne i denne overenskomst kan beskattes i en anden kontraherende stat, skal Norge, medmindre bestemmelserne i litra b) eller c) nedenfor medfører andet, fritage sådan indkomst eller formue for beskatning.

b) Såfremt en person, der er hjemmehørende i Norge, oppebærer indkomst, som i henhold til bestemmelserne i artikel 10, artikel 13, stykke 6, artikel 16 eller artikel 21, stykke 1—6 samt 8 og 9 kan beskattes i en anden kontraherende stat, skal Norge, medmindre bestemmelserne i artikel 10, stykke 8, første afsnit, medfører andet, indrømme fradrag i denne persons norske indkomstskat med et beløb, svarende til den indkomstskat, som er erlagt i denne anden stat. Fradragsbeløbet skal imidlertid ikke overstige den del af den norske skat, beregnet før sådant fradrag, der svares af den indkomst, som kan beskattes i denne anden stat.

c) Såfremt indkomst, der oppebæres, eller formue, som ejes af en person, der er hjemmehørende i Norge, i henhold til bestemmelserne i denne overenskomst er fritaget for beskatning der, kan Norge dog ved fastsættelsen af den norske skat af denne persons øvrige indkomst eller formue medregne den indkomst eller formue, der er fritaget for skat.

5. *Sverige:*

a) Såfremt en person, der er hjemmehørende i Sverige, oppebærer indkomst eller ejer formue, som ifølge bestemmelserne i denne overenskomst kan beskattes i en anden kontraherende stat, skal Sverige, medmindre bestemmelserne i artikel 10, stykke 8, første afsnit, eller litra b), c) eller d) nedenfor, medfører andet,

1) — under iagttagelse af bestemmelserne i svensk lovgivning (også med den ordlyd, som den i fremtiden kan få ved at ændres uden at de her angivne almindelige principper ændres) — indrømme fradrag i indkomstsskatten med et beløb, svarende til den indkomstskat, som er erlagt i denne anden stat.

2) indrømme fradrag i denne persons svenske formueskat med et beløb svarende til den formueskat, som er erlagt i denne anden stat. Fradragsbeløbet skal imidlertid ikke overstige den del af den svenske formueskat, beregnet før sådant fradrag, der svares af den formue, som kan beskattes i denne anden stat.

b) Ved anvendelsen af litra a) ovenfor skal, i tilfælde hvor lempelse i henhold til særlig lovgivning er indrømmet ved finsk indkomst- eller formuebeskatning af et svensk foretagendes faste driftssted i Finland, i svensk skat af foretagendets indkomst eller formue fradrages den indkomstskat, henholdsvis formueskat, som skulle have været pålignet i Finland, såfremt sådan skattelempelse ikke var indrømmet.

c) Såfremt en person, der er hjemmehørende i Sverige, fra en anden kontraherende stat oppebærer fortjeneste ved erhvervsvirksomhed som omhandles i artikel 7, indkomst ved frit erhverv som omhandles i artikel 14, indkomst ved personlige tjenesteydelser som omhandles i artikel 15 eller artikel 21, stykke 7, eller fortjeneste som omhandles i artikel 13, stykke 3, hvilken indkomst eller fortjeneste i henhold til disse artikler kan beskattes i denne anden kontraherende stat, skal — uanset bestemmelserne i litra a) ovenfor — sådan indkomst eller fortjeneste fritages for svensk skat. For såvidt angår artiklerne 7, 13 og 14 gælder denne bestemmelse dog kun, såfremt den overvejende del af indkomsten eller fortjenesten hidrører fra i den anden kontraherende stat drevet erhvervsvirksomhed, forretningsvirksomhed eller

industriel virksomhed, som ikke består i forvaltning av værdipapirer og anden lignende rørlig formue.

d) Såfremt en person, der er hjemmehørende i Sverige, oppebærer indkomst eller fortjeneste eller ejer formue, som i hendhold til bestemmelserne i denne overenskomst kun kan beskattes i en anden kontraherende stat, eller oppebærer indkomst eller fortjeneste, som i henhold til litra c) ovenfor skal fritages for svensk skat, kan Sverige, ved fastsættelsen af skattesatsen for svensk progressiv skat af anden indkomst, fortjeneste eller formue, tage den indkomst, fortjeneste eller formue i betragtning, som kun kan beskattes i den anden kontraherende stat, eller sådan indkomst eller fortjeneste, som er fritaget for svensk skat.

6. *Fælles bestemmelser*

Udtrykket »er erlagt i denne anden stat« i stykke 1 a) 1), 2 a) 1), 3 b), 4 b) henholdsvis 5 a) 1), skal anses for tillige at omfatte sådan skat på indkomst, som er betalt henholdsvis i Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige, og som skal overføres til nævnte anden stat for der at godskrives den pågældende person som skat på samme indkomst.

Artikel 26

Begrænsning af beskatningsretten

Indkomst, som oppebæres af en person, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, eller formue, som ejes af en sådan person, kan ikke beskattes i en anden kontraherende stat, medmindre beskatning udtrykkelig er tilladt i henhold til denne overenskomst.

Artikel 27

Forbud mod diskriminering

1. Statsborgere i en kontraherende stat skal ikke i en anden kontraherende stat kunne undergives nogen beskatning eller dermed forbundne krav, som er anderledes eller mere byrdefulde end den beskatning og dermed forbundne krav, som statsborgere i denne anden stat under samme forhold er eller måtte blive undergivet. Uanset bestemmelserne i artikel 1 skal denne bestemmelse også finde anvendelse på personer, der ikke er hjemmehørende i en eller flere af de kontraherende stater.

2. Beskatningen af et fast driftssted eller et fast sted, som et foretagende eller en person hjemmehørende i en af de kontraherende stater har i en anden kontraherende stat, må ikke være mindre fordelagtig i denne anden stat end beskatningen af foretagender eller personer, hjemmehørende i denne anden stat, der driver samme slags virksomhed.

Denne bestemmelse skal ikke kunne fortolkes som forpligtende en kontraherende stat til at indrømme personer, der er hjemmehørende i en anden kontraherende stat, de personlige skattemæssige begunstigelser, lempelser og nedsættelser, som den som følge af ægteskabelig stilling eller forsørgerpligt over for familie indrømmer personer, der er hjemmehørende i den førstnævnte stat.

Bestemmelsen medfører ej heller ret til i en kontraherende stat at opnå fradrag ved beskatningen eller fritagelse for beskatning af udbytte eller andre udbetalinger til et selskab, der er hjemmehørende i en anden kontraherende stat.

Bestemmelsen i første afsnit hindrer ej heller en kontraherende stat i at beskatte indkomst, der oppebæres af et fast driftssted, i overensstemmelse med reglerne i denne stats egen lovgivning, såfremt det faste driftssted tilhører et aktieselskab eller dermed ligestillet selskab i en anden kontraherende stat. Beskatningen skal dog svare til den beskatning, som anvendes over for aktieselskaber og dermed ligestillede selskaber, der er hjemmehørende i den førstnavnte kontraherende stat, for så vidt angår deres indkomst, beregnet uden fradrag for udloddet fortjeneste.

3. Medmindre bestemmelserne i artikel 9, stykke 1, artikel 11, stykke 4, eller artikel 12, stykke 4, finder anvendelse, skal renter, royalties og andre betalinger, der udredes af et foretagende i en kontraherende stat til en person, hjemmehørende i en anden kontraherende stat, kunne fratrækkes ved opgørelsen af et sådant foretagendes skattepligtige indkomst under samme betingelser, som hvis betalingerne var sket til en person, hjemmehørende i den førstnævnte stat. På samme måde skal gæld, som et foretagende i en kontraherende stat har til en person, hjemmehørende i en anden kontraherende stat, kunne fratrækkes ved opgørelsen af et sådant foretagendes skattepligtige formue under samme betingelser, som hvis gælden var blevet stiftet over for en person, hjemmehørende i den førstnævnte stat.

4. Foretagender i en kontraherende stat, hvis formue helt eller delvis ejes eller kontrolleres, direkte eller indirekte, af en eller flere personer, der er hjemmehørende i en eller flere af de andre kontraherende stater, skal ikke i den førstnævnte stat kunne underkastes nogen beskatning eller dermed forbundne krav, som er anderledes eller mere byrdefuld end den beskatning og dermed forbundne krav, som andre tilsvarende foretagender i den førstnævnte stat er eller måtte blive undergivet.

5. Bestemmelserne i denne artikel anses ikke at medføre forpligtelse for Norge til at indrømme statsborgere i en anden kontraherende stat, som ikke er født i Norge af norske forældre, de særlige skattefordele som i henhold til § 22 i skatteloven af 18. august 1911 indrømmes norske statsborgere og personer, født i Norge af norske forældre (personer med norsk »indfødsrett«).

6. Uanset bestemmelserne i artikel 2 skal bestemmelserne i denne artikel finde anvendelse på skatter af enhver art og betegnelse.

Artikel 28

Fremgangsmåden ved indgåelse af gensidige aftaler

1. Såfremt en person mener, at der i en eller flere af de kontraherende stater er truffet foranstaltninger, som for ham medfører eller vil medføre en beskatning, som ikke er i overensstemmelse med bestemmelserne i denne overenskomst, kan han, uden at det påvirker hans ret til at anvende de retsmidler, som står til hans rådighed ifølge disse staters interne lovgivning, indbringe sin sag for den kompetente myndighed i den kontraherende stat, hvori han er hjemmehørende eller, såfremt tilfældet er omfattet af artikel 27, stykke 1, i den kontraherende stat, i hvilken han er statsborger.

2. Den kompetente myndighed skal, hvis indsigelsen synes at være begrundet, og hvis den ikke selv kan nå til en rimelig løsning, søge at løse sagen ved gensidig aftale med den kompetente myndighed i sådan anden kontraherende stat, som berøres af spørgsmålet, med henblik på at undgå en beskatning, der ikke er i overensstemmelse med overenskomsten. Hvis den stat, overfor hvis kompetente myndighed den pågældende person har forelagt sagen, ikke selv berøres af spørgsmålet, skal denne kompetente myndighed overlade sagen til den kompetente myndighed i en af de stater, som berøres af spørgsmålet.

3. Såfremt vanskeligheder eller tvivlsspørgsmål opstår mellem kontraherende stater vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af overenskomsten, skal de kompetente myndigheder i disse stater forhandle for at søge at løse spørgsmålet ved særlig aftale. De kompetente myndigheder i de kontraherende stater kan tillige forhandle for at undgå dobbeltbeskatning i sådanne tilfælde, som ikke omfattes af overenskomsten eller for, ved særlig aftale, at løse spørgsmål, som, — uden at være regulerede af overenskomsten — på grund af uligheder i de pågældende staters principper for skattens beregning eller af andre grunde, kan opstå for så vidt angår de skatter, som omhandles i artikel 2.

Inden afgørelse træffes i spørgsmål, som omhandles i første afsnit, skal resultatet af de der omhandlede forhandlinger snarest meddeles til de kompetente myndigheder i de øvrige kontraherende stater. Såfremt den kompetente myndighed i en kontraherende stat finder, at forhandlinger bør finde sted mellem de kompetente myndigheder i samtlige kontraherende stater, skal på begæring af den kompetente myndighed i den førstnævnte kontraherende stat sådanne forhandlinger finde sted snarest muligt.

Artikel 29

Personer ansat ved diplomatiske og konsulære repræsentationer

Bestemmelserne i denne overenskomst berører ikke de skattemæssige begunstigelser, som ansatte ved diplomatiske eller konsulære repræsentationer måtte nyde i kraft af folkerettens almindelige regler eller særlige aftaler.

Artikel 30

Territorial udvidelse

1. Denne overenskomst kan enten i sin helhed eller med de nødvendige ændringer udvides til at omfatte de områder, som i henhold til bestemmelserne i artikel 3, stykke 1 a) er undtaget fra overenskomstens anvendelsesområde, under forudsætning af, at der dér pålægges skatter af væsentlig samme art som de skatter, overenskomsten finder anvendelse på. Enhver sådan udvidelse skal have virkning fra det tidspunkt og være undergivet sådanne ændringer og betingelser, herunder betingelser vedrørende opsigelse, som måtte blive fastsat mellem de kontraherende stater i noter, der skal udveksles ad diplomatisk vej.

2. Såfremt overenskomsten i henhold til artikel 32 ophører at være gældende, skal, såfremt anden aftale ikke træffes mellem de kontraherende stater, overenskomsten ophøre at være gældende også for ethvert område, hvortil overenskomsten er udvidet i henhold til denne artikel.

Artikel 31

Ikrafttræden

1. Denne overenskomst træder i kraft den tredivte dag efter den dag, da samtlige kontraherende stater har meddelt det finske udenrigsministerium, at overenskomsten er godkendt. Det finske udenrigsministerium underretter de øvrige kontraherende stater om modtagelsen af disse medde-

lelser og om tidspunktet for overenskomstens ikrafttræden.

2. Efter overenskomstens ikrafttædelse finder dens bestemmelser anvendelse

a) for så vidt angår skatter, som indeholdes ved kilden, på indkomst, som oppebæres den 1. januar i det kalenderår, som følger nærmest efter det år, hvori overenskomsten træder i kraft, eller senere;

b) for så vidt angår øvrige indkomstskatter, på skatter som fastsættes for skatteår (regnskabsår), som begynder den 1. januar i det kalenderår, som følger nærmest efter det år, hvori ovrenskomsten træder i kraft, eller senere;

c) for så vidt angår formueskatter, på formue, hvorpå skat pålignes på grundlag af en skatteansættelse, foretaget i det andet kalenderår efter det i hvilket overenskomsten træder i kraft, eller senere.

3. Overenskomsten af 22. marts 1983 mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige til undgåelse af dobbeltbeskatning for så vidt angår indkomst- og formueskatter skal ophøre at finde anvendelse på indkomst eller formue, på hvilken nærværende overenskomst finder anvendelse i henhold til stykke 2. Den førstnævnte overenskomst skal ophøre med at være gældende på det sidste tidspunkt, da den i henhold til de foregående bestemmelser i dette stykke finder anvendelse.

4. Uanset bestemmelserne i stykke 2 og 3 finder bestemmelserne i stykke 2—5 i afsnit VII og stykke 2—5 i afsnit VIII i den til nærværende overenskomst knyttede protokol anvendelse på indkomst, som erhverves fra og med den 1. januar 1990. Overenskomsten af 15. april 1986 mellem Kongeriget Danmarks Regering og Kongeriget Sveriges Regering om beskatning af såkaldte grænsegængere ophører dermed at gælde og finder ikke anvendelse på indkomst, som oppebæres efter udgangen at året 1989.

Artikel 32

Opsigelse

En kontraherende stat kan senest den 30. juni i et kalenderår, som begynder efter udgangen af et tidsrum på fem år efter dagen for ikrafttrædelsen af overenskomsten, opsige overenskomsten ved skriftlig meddelelse herom til det finske udenrigsministerium, som underretter de øvrige kontraherende stater om modtagelsen af sådan meddelelse og om dens indhold. Såfremt opsigelsesfristen er iagttaget, ophører overenskomsten at gælde i forholdet mellem den stat, som har fremsat opsigelsen og de øvrige kontraherende stater:

a) for så vidt angår skatter, som indeholdes ved kilden, på indkomst som oppebæres den 1. januar i det kalenderår, som følger nærmest efter det år, hvori det finske udenrigsministerium modtog meddelelsen om opsigelsen eller senere;

b) for så vidt angår øvrige indkomstskatter, på skatter som fastsættes for et skatteår (regnskabsår), som begynder den 1. januar i det kalenderår, som følger nærmest efter det år, hvori det finske udenrigsministerium modtog meddelelsen om opsigelsen, eller senere;

c) for så vidt angår formueskatter, på formue, hvorpå skat pålignes på grundlag af en skatteansættelse foretaget i det andet kalenderår, der følger nærmest efter det år, i hvilket det finske udenrigsministerium modtog meddelelsen om opsigelsen, eller senere.

Originaleksemplaret til denne overenskomst deponeres i det finske udenrigsministerium, som tilstiller de øvrige kontraherende stater bekræftede kopier heraf.

Til bekræftelse heraf har de dertil behørigt befuldmægtigede undertegnet denne aftale.

Udfærdiget i Helsingfors, den 18. februar 1987 i et eksemplar på dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk, idet der på svensk udfærdiges to tekster, en for Finland og en for Sverige, hvilke samtlige tekster har lige gyldighed.

[*For the signatures, see p. 376 of this volume — Pour les signatures, voir p. 376 du présent volume.*]

[FINNISH TEXT — TEXTE FINNOIS]

SOPIMUS TANSKAN, SUOMEN, ISLANNIN, NORJAN JA RUOTSIN VÄLILLÄ TULO- JA VARALLISUUSVEROJA KOSKEVAN KAKSINKERTAISEN VEROTUKSEN VÄLTTÄMISEKSI

Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin hallitukset,

haluten tehdä sopimuksen tulo- ja varallisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi,

ovat sopineet seuraavasta:

1 artikla

Henkilöt, joihin sopimusta sovelletaan

Tätä sopimusta sovelletaan henkilöihin, jotka asuvat sopimusvaltiossa tai useissa sopimusvaltioissa.

2 artikla

Sopimuksen piiriin kuuluvat verot

1. Tätä sopimusta sovelletaan veroihin, jotka määrätään kunkin sopimusvaltion, sen valtiollisen osan tai paikallisviranomaisen lukuun tulon ja varallisuuden perusteella, verojen kantotavasta riippumatta.

2. Tulon ja varallisuuden perusteella suoritettavina veroina pidetään kaikkia kokonaistulon tai kokonaisvarallisuuden taikka tulon tai varallisuuden osan perusteella suoritettavia veroja, niihin luettuina irtaimen tai kiinteän omaisuuden luovutuksesta saadun voiton perusteella suoritettavat verot sekä arvonnousun perusteella suoritettavat verot.

3. Tällä hetkellä suoritettavat verot, joihin sopimusta sovelletaan, ovat:

a) Tanskassa:

1) valtion tulovero;

2) merimiesvero;

3) erityinen tulovero;

4) osinkovero;

5) kunnan tulovero;

6) kirkollisvero;

7) maakunnan tulovero;

8) hiilivetyverolain mukaan suoritettavat verot; ja

9) valtion varallisuusvero;

(jäljempänä ''Tanskan vero'').

b) Suomessa:

1) valtion tulo- ja varallisuusvero;

2) kunnallisvero;

3) kirkollisvero; ja

4) lähdevero;

(jäljempänä ''Suomen vero'').

c) Islannissa:

1) valtion tulovero;

2) kunnan tulovero;

3) kirkollisvero;

4) hautausmaavero, siltä osin kuin se on tulosta suoritettava vero;

5) sairausvakuutusmaksu; ja

6) valtion varallisuusvero;

(jäljempänä ''Islannin vero'').

d) Norjassa:

1) valtion tulo- ja varallisuusvero;

2) kunnan tulo- ja varallisuusvero;

3) maakunnan tulovero;

4) verojenjakorahastolle suoritettava yhteinen vero;

5) öljyverolain mukaan suoritettavat verot;

6) ulkomaisille taiteilijoille maksettavista hyvityksistä suoritettava maksu valtiolle; ja

7) merimiesvero;

(jäljempänä ''Norjan vero'').

e) Ruotsissa:

1) valtion tulovero, siihen luettuina merimiesvero ja kuponkivero;

2) eräistä julkisista esityksistä suoritettava suostuntamaksu;

3) korvausvero;

4) jakovero;

5) voitonjakovero;

6) kunnan tulovero; ja

7) valtion varallisuusvero;

(jäljempänä ''Ruotsin vero'').

4. Sopimusta sovelletaan myös kaikkiin samanlaisiin tai pääasiallisesti samanluonteisiin veroihin, joita on sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen suoritettava tällä hetkellä suoritettavien verojen ohella tai asemesta. Sopimusvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava toisilleen verolainsäädäntöönsä tehdyistä olennaisista muutoksista.

5. Sopimusta ei missään sopimusvaltiossa sovelleta erityiseen arpajaisista ja vedonlyönnistä saadun voiton verottamiseen tai perinnön ja lahjan verottamiseen.

3 artikla

Yleiset määritelmät

1. Jollei asiayhteydestä muuta johdu, on tätä sopimusta sovellettaessa seuraavilla sanonnoilla jäljempänä mainittu merkitys:

a) ''Tanska'' tarkoittaa Tanskan kuningaskuntaa; ''Suomi'' tarkoittaa Suomen tasavaltaa; ''Islanti'' tarkoittaa Islannin tasavaltaa; ''Norja'' tarkoittaa Norjan kuningaskuntaa; ''Ruotsi'' tarkoittaa Ruotsin kuningaskuntaa;

sanonta käsittää myös kunkin valtion aluevesien ulkopuolella olevat alueet, joilla tällä valtiolla lainsäädäntönsä mukaan ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti on oikeuksia merenpohjan ja sen sisustan luonnonvarojen tutkimiseen ja hyväksikäyttöön;

sanonta ''Tanska'' ei käsitä Färsaaria eikä Grönlantia; sanonta ''Suomi'' ei Suomen kunnallisveron osalta käsitä Ahvenanmaan maakuntaa; sanonta ''Norja'' ei käsitä Huippuvuoria (jolla tarkoitetaan myös Karhusaarta), Jan Mayenia eikä Euroopan ulkopuolella olevia Norjan alueita (''biland'');

b) ''henkilö'' käsittää luonnollisen henkilön, yhtiön ja muun yhteenliittymän;

c) ''yhtiö'' tarkoittaa oikeushenkilöä tai muuta, jota verotuksessa käsitellään oikeushenkilönä;

d) ''sopimusvaltiossa oleva yritys'' ja ''toisessa sopimusvaltiossa oleva yritys'' tarkoittaa yritystä, jota sopimusvaltiossa asuva henkilö harjoittaa, ja vastaavasti yritystä, jota toisessa sopimusvaltiossa asuva henkilö harjoittaa;

e) ''kansalainen'' tarkoittaa luonnollista henkilöä, jolla on sopimusvaltion kansalaisuus, sekä oikeushenkilöä, yhtymää tai muuta yhteenliittymää, joka on muodostettu sopimusvaltiossa voimassa olevan lainsäädännön mukaan;

f) ''kansainvälinen liikenne'' tarkoittaa sopimusta sopimusvaltiossa sovellettaessa kuljetusta laivalla tai ilma-aluksella, jota käyttävän yrityksen tosiasiallinen johto on toisessa sopimusvaltiossa, paitsi milloin laivaa tai ilma-alusta käytetään ainoastaan ensiksi mainitussa valtiossa olevien paikkojen välillä;

g) ''toimivaltainen viranomainen'' tarkoittaa:

1) Tanskassa: vero- ja maksuministeriä;

2) Suomessa: valtiovarainministeriötä;

3) Islannissa: valtiovarainministeriä;

4) Norjassa: valtiovarain- ja tulliministeriötä;

5) Ruotsissa: valtiovarainministeriä;

tai sitä kunkin valtion viranomaista, jolle annetaan tehtäväksi hoitaa sopimusta koskevia kysymyksiä.

2. Kun sopimusvaltio soveltaa sopimusta, katsotaan jokaisella sanonnalla, jota ei ole sopimuksessa määritelty ja jonka osalta asiayhteydestä ei muuta johdu, olevan se merkitys, joka sillä on tämän valtion sopimuksessa tarkoitettuihin veroihin sovellettavan lainsäädännön mukaan.

4 artikla

Kotipaikka

1. Tätä sopimusta sovellettaessa sanonnalla ''sopimusvaltiossa asuva henkilö'' tarkoitetaan henkilöä, joka tämän valtion lainsäädännön mukaan on siellä verovelvollinen kotipaikan, asumisen, liikkeen johtopaikan tai muun sellaisen seikan nojalla. Sanonta ei kuitenkaan käsitä henkilöä, joka on tässä valtiossa verovelvollinen vain tässä valtiossa olevista lähteistä saadun tulon tai siellä olevan varallisuuden perusteella.

2. Milloin luonnollinen henkilö 1 kappaleen määräysten mukaan asuu useassa sopimusvaltiossa, määritetään hänen kotipaikkansa seuraavasti:

a) hänen katsotaan asuvan siinä valtiossa, jossa hänen käytettävänään on vakinainen asunto; jos hänen käytettävänään on vakinainen asunto useassa valtiossa, katsotaan hänen asuvan siinä valtiossa, johon hänen henkilökohtaiset ja taloudelliset suhteensa ovat kiinteämmät (elinetujen keskus);

b) jos ei voida ratkaista, missä valtiossa hänen elinetujensa keskus on, tai jos hänen käytettävänään ei ole vakinaista asuntoa missään valtiossa, katsotaan hänen asuvan siinä valtiossa, jossa hän oleskelee pysyvästi;

c) jos hän oleskelee pysyvästi useassa valtiossa tai ei oleskele pysyvästi missään niistä, katsotaan hänen asuvan siinä valtiossa, jonka kansalainen hän on;

d) jos hän on usean valtion kansalainen tai ei ole minkään valtion kansalainen, on asianomaisten sopimusvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten ratkaistava asia keskinäisin sopimuksin.

3. Milloin muu kuin luonnollinen henkilö 1 kappaleen määräysten mukaan asuu useassa sopimusvaltiossa, katsotaan henkilön asuvan siinä valtiossa, jossa sen tosiasiallinen johto on.

5 artikla

Kiinteä toimipaikka

1. Tätä sopimusta sovellettaessa sanonnalla ''kiinteä toimipaikka'' tarkoitetaan kiinteää liikepaikkaa, josta yrityksen toimintaa kokonaan tai osaksi harjoitetaan.

2. Sanonta ''kiinteä toimipaikka'' käsittää erityisesti:

a) yrityksen johtopaikan;

b) sivuliikkeen;

c) toimiston;

d) tehtaan;

e) työpajan; ja

f) kaivoksen, öljy- tai kaasulähteen, louhoksen tai muun paikan, josta luonnonvaroja otetaan.

3. Rakennus-, asennus- tai kokoonpanohanke, tahi toiminta, joka käsittää tällaisen hankkeen yhteydessä harjoitetun suunnittelun, valvonnan, neuvonnan tai muun avustavan henkilöstöpanoksen, muodostaa kiinteän toimipaikan, mutta vain jos hanke tai toiminta kestää yli kahdentoista kuukauden ajan sopimusvaltiossa.

4. Tämän artiklan 3 kappaleessa tarkoitettua aikaa laskettaessa pidetään toisen yrityksen kanssa etuyhteydessä olevan yrityksen harjoittamaa toimintaa sen yrityksen harjoittamana, jonka kanssa se on etuyhteydessä, jos toiminta on olennaisesti samankaltaista kuin viimeksi mainitun yrityksen harjoittama toiminta ja jos molempien yritysten toiminta koskee samaa hanketta. Yritysten katsotaan olevan etuyhteydessä keskenään, jos yritys välittömästi tai välillisesti osallistuu toisen yrityksen johtoon tai valvontaan tahi omistaa olennaisen osan tämän yrityksen pääomasta taikka jos samat henkilöt välittömästi tai välillisesti osallistuvat molempien yritysten johtoon tai valvontaan tahi omistavat olennaisen osan näiden yritysten pääomasta.

5. Tämän artiklan edellä olevien määräysten estämättä sanonnan ''kiinteä toimipaikka'' ei katsota käsittävän:

a) järjestelyjä, jotka on tarkoitettu ainoastaan yritykselle kuuluvien tavaroiden varastoimista, näytteillä pitämistä tai luovuttamista varten;

b) yritykselle kuuluvan tavaravaraston pitämistä ainoastaan varastoimista, näytteillä pitämistä tai luovuttamista varten;

c) yritykselle kuuluvan tavaravaraston pitämistä ainoastaan toisen yrityksen toimesta tapahtuvaa muokkaamista tai jalostamista varten;

d) kiinteän liikepaikan pitämistä ainoastaan tavaroiden ostamiseksi tai tietojen keräämiseksi yritykselle;

e) kiinteän liikepaikan pitämistä ainoastaan muun luonteeltaan valmistelevan tai avustavan toiminnan harjoittamiseksi yritykselle;

f) kiinteän liikepaikan pitämistä ainoastaan a)—e) kohdassa mainittujen toimintojen yhdistämiseksi, edellyttäen, että koko se kiinteästä liikepaikasta harjoitettava toiminta, joka perustuu tähän yhdistämiseen, on luonteeltaan valmistelevaa tai avustavaa.

6. Jos henkilö, olematta itsenäinen edustaja, johon 7 kappaletta sovelletaan, toimii yrityksen puolesta sekä hänellä on sopimusvaltiossa valtuus tehdä sopimuksia yrityksen nimissä ja hän valtuuttaan siellä tavanomaisesti käyttää, katsotaan tällä yrityksellä 1 ja 2 kappaleen määräysten estämättä olevan kiinteä toimipaikka tässä valtiossa jokaisen toiminnan osalta, jota tämä henkilö harjoittaa yrityksen lukuun. Tätä ei kuitenkaan noudateta, jos tämän henkilön toiminta rajoittuu sellaiseen, joka mainitaan 5 kappaleessa ja joka, jos sitä harjoitettaisiin kiinteästä liikepaikasta, ei tekisi tätä kiinteää liikepaikkaa kiinteäksi toimipaikaksi mainitun kappaleen määräysten mukaan.

7. Yrityksellä ei katsota olevan kiinteää toimipaikkaa sopimusvaltiossa pelkästään sen vuoksi, että se harjoittaa liiketoimintaa siinä valtiossa välittäjän, komissionäärin tai muun itsenäisen edustajan välityksellä, jos tämä henkilö toimii säännönmukaisen liiketoimintansa rajoissa.

8. Se seikka, että sopimusvaltiossa asuvalla yhtiöllä on määräämisvalta yhtiössä — tai siinä on määräämisvalta yhtiöllä — joka asuu toisessa sopimusvaltiossa taikka joka toisessa sopimusvaltiossa harjoittaa liiketoimintaa (joko kiinteästä toimipaikasta tai muulla tavoin), ei itsestään tee kumpaakaan yhtiötä toisen kiinteäksi toimipaikaksi.

6 artikla

Kiinteästä omaisuudesta saatu tulo

1. Tulosta, jonka sopimusvaltiossa asuva henkilö saa toisessa sopimusvaltiossa olevasta kiinteästä omaisuudesta (siihen luettuna maataloudesta ja metsätaloudesta saatu tulo), voidaan verottaa tässä toisessa valtiossa.

2. a) Sanonnalla ''kiinteä omaisuus'' on, jollei b) kohdan määräyksistä muuta johdu, sen sopimusvaltion lainsäädännön mukainen merkitys, jossa omaisuus on.

b) Sanonta ''kiinteä omaisuus'' käsittää kuitenkin aina kiinteän omaisuuden tarpeiston, maataloudessa ja metsätaloudessa käytetyn elävän ja elottoman irtaimiston, rakennukset, oikeudet, joihin sovelletaan yksityisoikeuden kiinteää omaisuutta koskevia määräyksiä, kiinteän omaisuuden käyttöoikeuden sekä oikeudet määrältään muuttuviin tai kiinteisiin korvauksiin, jotka saadaan kivennäisesiintymien, lähteiden ja muiden luonnonvarojen hyväksikäytöstä tai oikeudesta niiden hyväksikäyttöön.

3. Tämän artiklan 1 kappaleen määräyksiä sovelletaan tuloon, joka saadaan kiinteän omaisuuden välittömästä käytöstä, sen vuokralle antamisesta tai muusta käytöstä.

4. Jos sellaisen yhtiön, jonka pääasiallisena tarkoituksena on omistaa kiinteää omaisuutta, osakkeiden tai muiden osuuksien omistus oikeuttaa osakkeiden tai osuuksien omistajan käyttämään yhtiölle kuuluvaa kiinteää omaisuutta, voidaan tulosta, joka saadaan tällaisen käyttöoikeu-

den välittömästä käytöstä, sen vuokralle antamisesta tai muusta käytöstä, verottaa siinä sopimusvaltiossa, jossa kiinteä omaisuus on.

5. Tämän artiklan 1 ja 3 kappaleen määräyksiä sovelletaan myös yrityksen omistamasta kiinteästä omaisuudesta saatuun tuloon ja itsenäisessä ammatinharjoittamisessa käytetystä kiinteästä omaisuudesta saatuun tuloon.

7 artikla

Liiketulo

1. Tulosta, jonka sopimusvaltiossa oleva yritys saa, verotetaan vain siinä valtiossa, jollei yritys harjoita liiketoimintaa toisessa sopimusvaltiossa siellä olevasta kiinteästä toimipaikasta. Jos yritys harjoittaa liiketoimintaa tällä tavalla, voidaan tässä toisessa valtiossa verottaa yrityksen saamasta tulosta, mutta vain niin suuresta tulon osasta, joka on luettava kiinteään toimipaikkaan kuuluvaksi.

2. Jos sopimusvaltiossa oleva yritys harjoittaa liiketoimintaa toisessa sopimusvaltiossa siellä olevasta kiinteästä toimipaikasta, luetaan, jollei 3 kappaleen määräyksistä muuta johdu, kussakin sopimusvaltiossa, jota asia koskee, kiinteään toimipaikkaan kuuluvaksi se tulo, jonka toimipaikan olisi voitu olettaa tuottavan, jos se olisi ollut erillinen yritys, joka harjoittaa samaa tai samanluonteista toimintaa samojen tai samanluonteisten edellytysten vallitessa ja itsenäisesti päättää liiketoimista sen yrityksen kanssa, jonka kiinteä toimipaikka se on.

3. Kiinteän toimipaikan tuloa määrättäessä on vähennykseksi hyväksyttävä kiinteästä toimipaikasta johtuneet menot, niihin luettuina yrityksen johtamisesta ja yleisestä hallinnosta johtuneet menot, riippumatta siitä, ovatko ne syntyneet siinä valtiossa, jossa kiinteä toimipaikka on, vai muualla.

4. Mikäli sopimusvaltiossa noudatetun käytännön mukaan kiinteään toimipaikkaan kuuluvaksi luettava tulo määrätään jakamalla yrityksen kokonaistulo yrityksen eri osien kesken, eivät 2 kappaleen määräykset estä tätä sopimusvaltiota määräämästä verotettavaa tuloa tällaista jakamismenettelyä noudattaen. Käytettävän jakamismenetelmän on kuitenkin johdettava tässä artiklassa ilmaistujen periaatteiden mukaiseen tulokseen.

5. Tuloa ei lueta kiinteään toimipaikkaan kuuluvaksi pelkästään sen perusteella, että kiinteä toimipaikka ostaa tavaroita yrityksen lukuun.

6. Sovellettaessa edellä olevia kappaleita on kiinteään toimipaikkaan kuuluvaksi luettava tulo vuodesta toiseen määrättävä samaa menetelmää noudattaen, jollei pätevistä ja riittävistä syistä muuta johdu.

7. Milloin liiketuloon sisältyy tulolajeja, joita käsitellään erikseen tämän sopimuksen muissa artikloissa, tämän artiklan määräykset eivät vaikuta sanottujen artiklojen määräyksiin.

8 artikla

Merenkulku ja ilmakuljetus

1. Tulosta, joka saadaan laivan tai ilma-aluksen käyttämisestä kansainväliseen liikenteeseen, verotetaan vain siinä sopimusvaltiossa, jossa yrityksen tosiasiallinen johto on. Milloin tämä valtio lainsäädäntönsä johdosta ei voi verottaa tulosta kokonaisuudessaan, verotetaan tulosta vain siinä valtiossa, jossa yritys asuu.

2. Jos merenkulkua harjoittavan yrityksen tosiasiallinen johto on laivassa, johdon katsotaan olevan siinä sopimusvaltiossa, jossa laivanisäntä asuu.

3. Tämän artiklan 1 kappaleen määräyksiä sovelletaan myös tuloon, joka saadaan osallistumisesta pooliin, yhteiseen liiketoimintaan tai kansainväliseen kuljetusjärjestöön.

9 artikla

Etuyhteydessä keskenään olevat yritykset

1. Milloin

a) sopimusvaltiossa oleva yritys välittömästi tai välillisesti osallistuu toisessa sopimusvaltiossa olevan yrityksen johtoon tai valvontaan tahi omistaa osan sen pääomasta, taikka

b) samat henkilöt välittömästi tai välillisesti osallistuvat sekä sopimusvaltiossa olevan yrityksen että toisessa sopimusvaltiossa olevan yrityksen johtoon tai valvontaan tahi omistavat osan niiden pääomasta,

noudatetaan seuraavaa.

Jos jommassakummassa tapauksessa yritysten välillä kaupallisissa tai rahoitussuhteissa sovitaan ehdoista tai määrätään ehtoja, jotka poikkeavat siitä mistä riippumattomien yritysten välillä olisi sovittu, voidaan kaikki tulo, joka ilman näitä ehtoja olisi kertynyt toiselle näistä yrityksistä, mutta näiden ehtojen vuoksi ei ole kertynyt yritykselle, lukea tämän yrityksen tuloon ja verottaa siitä tämän mukaisesti.

2. Jos sopimusvaltiossa syntyy 1 kappaleessa tarkoitettu kysymys, on tästä ilmoitettava toisen sopimusvaltion, jota asia koskee, toimivaltaiselle viranomaiselle siinä tarkoituksessa, että voitaisiin harkita tällaisessa toisessa valtiossa asuvan yrityksen tuloa koskevan laskelman tarkistamista. Milloin syytä on, toimivaltaiset viranomaiset voivat kohtuullisella tavalla sopia keskenään tulon jakamisesta.

10 artikla

Osinko

1. Osingosta, jonka sopimusvaltiossa asuva yhtiö maksaa toisessa sopimusvaltiossa asuvalle henkilölle, voidaan verottaa tässä toisessa valtiossa.

2. Milloin sopimusvaltiossa asuvalla osingon saajalla on kiinteä toimipaikka tai kiinteä paikka muussa sopimusvaltiossa kuin siinä, jossa hän asuu, ja osingon maksamisen perusteena oleva osuus tosiasiallisesti liittyy kiinteästä toimipaikasta harjoitettuun liiketoimintaan tai kiinteästä paikasta harjoitettuun itsenäiseen ammattitoimintaan, voidaan, 1 ja 3 kappaleen määräysten estämättä, osingosta, jonka sopimusvaltiossa asuva yhtiö maksaa tällaiselle saajalle, verottaa 7 tai 14 artiklan määräysten mukaisesti siinä sopimusvaltiossa, jossa kiinteä toimipaikka tai kiinteä paikka on.

3. Osingosta, jonka sopimusvaltiossa asuva yhtiö maksaa toisessa sopimusvaltiossa asuvalle henkilölle, voidaan verottaa myös siinä sopimusvaltiossa, jossa osingon maksava yhtiö asuu, tämän valtion lainsäädännön mukaan, mutta siten määrättävä vero ei saa olla suurempi kuin:

a) 5 prosenttia osingon kokonaismäärästä, jos saajana on yhtiö (lukuun ottamatta henkilöyhteenliittymää ja kuolinpesää), joka välittömästi hallitsee vähintään 25 prosenttia osingon maksavan yhtiön pääomasta;

b) 15 prosenttia osingon kokonaismäärästä muissa tapauksissa.

4. Tämän artiklan 3 kappaleen a) kohdan määräysten estämättä voidaan osingosta suoritettavaa Islannin veroa korottaa 5 prosentista enintään 15 prosenttiin, sikäli kuin tällaista osinkoa on vähennetty maksavan yhtiön tulosta Islannin veroa määrättäessä.

5. Tämän artiklan 3 kappaleen a) kohdan määräysten estämättä voidaan osingosta suoritettavaa Norjan veroa korottaa enintään 15 prosenttiin. Tämä määräys on voimassa niin kauan kuin norjalaisilla yhtiöillä on oikeus valtionverotuksessa vähentää jaettua voittoa.

6. Sopimusvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset sopivat keskenään, miten 3—5 kappaleen mukaisia rajoituksia sovelletaan.

Tämän artiklan 3—5 kappaleen määräykset eivät vaikuta yhtiön verottamiseen siitä voitosta, josta osinko maksetaan.

7. Sanonnalla ''osinko'' tarkoitetaan tässä artiklassa tuloa, joka on saatu osakkeista, osuustodistuksista tai muista voitto-osuuteen oikeuttavista oikeuksista, jotka eivät ole saamisia, samoin kuin muista yhtiöosuuksista saatua tuloa, jota sen valtion lainsäädännön mukaan, jossa voiton jakava yhtiö asuu, kohdellaan verotuksessa samalla tavoin kuin osakkeista saatua tuloa.

8. Tämän artiklan 1 kappaleen määräysten estämättä vapautetaan osinko, jonka sopimusvaltiossa asuva yhtiö maksaa muussa sopimusvaltiossa kuin Tanskassa asuvalle yhtiölle, verosta tässä toisessa valtiossa sikäli kuin vapautus olisi myönnetty tämän toisen valtion lainsäädännön mukaan, jos molemmat yhtiöt olisivat asuneet siellä.

Tämän artiklan 1 kappaleen määräysten estämättä vapautetaan osinko, jonka muussa sopimusvaltiossa kuin Tanskassa asuva yhtiö maksaa Tanskassa asuvalle yhtiölle, verosta Tanskassa Tanskan lainsäädännön mukaan.

Sikäli kuin osinko, jonka Tanskassa asuva yhtiö verovuodelta maksaa toisessa sopimusvaltiossa asuvalle yhtiölle, määrältään vastaa osinkoa, jonka ensiksi mainittu yhtiö välittömästi tai oikeushenkilön välityksellä on samana tai sitä aikaisempina verovuosina nostanut kolmannessa valtiossa asuvan yhtiön osakkeiden tai muiden osuuksien perusteella, myönnetään kuitenkin ensimmäisen alakappaleen mukainen vapautus verosta toisessa sopimusvaltiossa vain, jos

a) osinko, joka on nostettu kolmannessa valtiossa asuvan yhtiön osakkeiden tai osuuksien perusteella, on verotettu Tanskassa, tai

b) jollei näin ole, osinko olisi ollut vapaa verosta toisessa sopimusvaltiossa, jos kolmannessa valtiossa asuvan yhtiön osakkeet tai osuudet olisivat olleet toisessa sopimusvaltiossa asuvan yhtiön välittömässä omistuksessa.

Islannissa asuvan yhtiön toisessa sopimusvaltiossa asuvalle yhtiölle maksaman osingon osalta myönnetään ensimmäisen alakappaleen mukainen vapautus verosta toisessa sopimusvaltiossa vain sikäli kuin osinkoa ei saa vähentää islantilaisen yhtiön tulosta Islannin veroa laskettaessa.

9. Tämän artiklan 3—5 kappaleen estämättä voivat sopimusvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset sopia keskenään, että osinko, jonka sopimuksessa nimetty, tarkoitukseltaan yleisesti hyvää tekevä tai muutoin yleishyödyllinen laitos, joka on vapaa osingosta suoritettavasta verosta sen sopimusvaltion lainsäädännön mukaan, jossa laitos asuu, vapautetaan toisessa sopimusvaltiossa tässä toisessa valtiossa olevalta yhtiöltä saadusta osingosta suoritettavasta verosta.

10. Jos sopimusvaltiossa asuva yhtiö saa tuloa toisesta sopimusvaltiosta, ei tämä toinen valtio saa verottaa yhtiön maksamasta osingosta, paitsi mikäli osinko maksetaan tässä toisessa valtiossa asuvalle henkilölle tai mikäli osingon maksamisen perusteena oleva osuus tosiasiallisesti liittyy tässä toisessa valtiossa olevaan kiinteään toimipaikkaan tai kiinteään paikkaan, eikä myöskään

verottaa yhtiön jakamattomasta voitosta, vaikka maksettu osinko tai jakamaton voitto kokonaan tai osaksi koostuisi tässä toisessa valtiossa kertyneestä tulosta.

11. Sanonta ''henkilöyhteenliittymä'' tässä artiklassa tarkoittaa:

a) Tanskan osalta ''interessentskab'', ''kommanditselskab'' ja ''partrederi'' nimisiä yhteenliittymiä;

b) Suomen osalta: avointa yhtiötä, kommandiittiyhtiötä, laivanisännistöyhtiötä ja muuta tulo- ja varallisuusverolain (1043/74) 4 §:n 2 momentissa tarkoitettua yhteenliittymää, milloin niitä ei veroteta itsenäisinä verosubjekteina;

c) Islannin osalta: ''sameignarfélög'' ja ''samlög'' nimisiä yhteenliittymiä, milloin niitä ei veroteta itsenäisinä verosubjekteina;

d) Norjan osalta: kaikkia yhteenliittymiä, lukuun ottamatta ''aksjeselskap'' nimistä yhteenliittymää;

e) Ruotsin osalta: kauppayhtiötä, kommandiittiyhtiötä ja siviiliyhtiötä.

11 artikla

Korko

1. Korosta, joka kertyy sopimusvaltiosta ja maksetaan toisessa sopimusvaltiossa asuvalle henkilölle, verotetaan vain tässä toisessa valtiossa.

2. Milloin sopimusvaltiossa asuvalla koron saajalla on kiinteä toimipaikka tai kiinteä paikka muussa sopimusvaltiossa kuin siinä, jossa hän asuu, ja koron maksamisen perusteena oleva saaminen tosiasiallisesti liittyy kiinteästä toimipaikasta harjoitettuun liiketoimintaan tai kiinteästä paikasta harjoitettuun itsenäiseen ammattitoimintaan, voidaan, 1 kappaleen määräysten estämättä, korosta, joka kertyy sopimusvaltiosta ja maksetaan tällaiselle saajalle, verottaa 7 tai 14 artiklan määräysten mukaisesti siinä sopimusvaltiossa, jossa kiinteä toimipaikka tai kiinteä paikka on.

3. Sanonnalla ''korko'' tarkoitetaan tässä artiklassa tuloa, joka saadaan kaikenlaatuisista saamisista riippumatta siitä, onko ne turvattu kiinteistökiinnityksellä vai ei, ja liittyykö niihin oikeus osuuteen velallisen voitosta vai ei. Sanonnalla tarkoitetaan erityisesti tuloa, joka saadaan valtion antamista arvopapereista, ja tuloa, joka saadaan obligaatioista tai debentuureista, siihen luettuina tällaisiin arvopapereihin, obligaatioihin tai debentuureihin liittyvät agiomäärät ja voitot. Maksun viivästymisen johdosta suoritettavaa sakkomaksua ei tätä artiklaa sovellettaessa pidetä korkona.

4. Jos koron määrä maksajan ja saajan tai heidän molempien ja muun henkilön välisen erityisen suhteen vuoksi ylittää koron maksamisen perusteena olevaan velkaan nähden määrän, josta maksaja ja saaja olisivat sopineet, jollei tällaista suhdetta olisi, sovelletaan tämän artiklan määräyksiä vain viimeksi mainittuun määrään. Tässä tapauksessa verotetaan tämän määrän ylittävästä maksun osasta kunkin asianomaisen sopimusvaltion lainsäädännön mukaan, ottaen huomioon tämän sopimuksen muut määräykset.

12 artikla

Rojalti

1. Rojaltista, joka kertyy sopimusvaltiosta ja maksetaan toisessa sopimusvaltiossa asuvalle henkilölle, verotetaan vain tässä toisessa valtiossa.

2. Milloin sopimusvaltiossa asuvalla rojaltin saajalla on kiinteä toimipaikka tai kiinteä paikka muussa sopimusvaltiossa kuin siinä, jossa hän asuu, ja rojaltin maksamisen perusteena oleva oikeus tai omaisuus tosiasiallisesti liittyy kiinteästä toimipaikasta harjoitettuun liiketoimintaan tai kiinteästä paikasta harjoitettuun itsenäiseen ammattitoimintaan, voidaan, 1 kappaleen määräysten estämättä, rojaltista, joka kertyy sopimusvaltiosta ja maksetaan tällaiselle saajalle, verottaa 7 tai 14 artiklan määräysten mukaisesti siinä sopimusvaltiossa, jossa kiinteä toimipaikka tai kiinteä paikka on.

3. Sanonnalla ''rojalti'' tarkoitetaan tässä artiklassa kaikkia suorituksia, jotka saadaan korvauksena kirjallisen, taiteellisen tai tieteellisen teoksen (siihen luettuina elokuvafilmi sekä radio- ja televisiolähetyksessä käytettävä filmi ja nauha) tekijänoikeuden, patentin, tavaramerkin, mallin tai muotin, piirustuksen, salaisen kaavan tai valmistusmenetelmän käyttämisestä tai käyttöoikeudesta sekä teollisen, kaupallisen tai tieteellisen välineistön käyttämisestä tai käyttöoikeudesta tahi kokemusperäisestä teollis-, kaupallis- tai tieteellisluonteisesta tiedosta.

4. Jos rojaltin määrä maksajan ja saajan tai heidän molempien ja muun henkilön välisen erityisen suhteen vuoksi ylittää rojaltin maksamisen perusteena olevaan käyttöön, oikeuteen tai tietoon nähden määrän, josta maksaja ja saaja olisivat sopineet, jollei tällaista suhdetta olisi, sovelletaan tämän artiklan määräyksiä vain viimeksi mainittuun määrään. Tässä tapauksessa verotetaan tämän määrän ylittävästä maksun osasta kunkin asianomaisen sopimusvaltion lainsäädännön mukaan, ottaen huomioon tämän sopimuksen muut määräykset.

13 artikla

Myyntivoitto

1. Voitosta, jonka sopimusvaltiossa asuva henkilö saa 6 artiklan 2 kappaleessa tarkoitetun ja toisessa sopimusvaltiossa olevan kiinteän omaisuuden luovutuksesta, voidaan verottaa tässä toisessa valtiossa.

2. Voitosta, jonka sopimusvaltiossa asuva henkilö saa 6 artiklan 4 kappaleessa tarkoitetun osakkeen tai muun osuuden luovutuksesta, voidaan verottaa siinä sopimusvaltiossa, jossa kiinteä omaisuus on.

3. Voitosta, joka saadaan sopimusvaltiossa olevan yrityksen toisessa sopimusvaltiossa olevan kiinteän toimipaikan liikeomaisuuteen kuuluvan irtaimen omaisuuden tai sopimusvaltiossa asuvan henkilön toisessa sopimusvaltiossa itsenäistä ammatinharjoittamista varten käytettävänä olevaan kiinteään paikkaan kuuluvan irtaimen omaisuuden luovutuksesta, voidaan verottaa tässä toisessa valtiossa. Sama koskee voittoa, joka saadaan tällaisen kiinteän toimipaikan luovutuksesta (erillisenä tai koko yrityksen mukana) tai kiinteän paikan luovutuksesta.

4. Voitosta, joka saadaan kansainväliseen liikenteeseen käytetyn laivan tai ilma-aluksen taikka tällaisen laivan tai ilma-aluksen käyttämiseen liittyvän irtaimen omaisuuden luovutuksesta, verotetaan vain siinä sopimusvaltiossa, jossa yrityksen tosiasiallinen johto on. Milloin tämä valtio lainsäädäntönsä johdosta ei voi verottaa voitosta kokonaisuudessaan, verotetaan voitosta vain siinä valtiossa, jossa yritys asuu.

5. Voitosta, joka saadaan muun kuin 1—4 kappaleessa tarkoitetun omaisuuden luovutuksesta, verotetaan vain siinä sopimusvaltiossa, jossa luovuttaja asuu.

6. Tämän artiklan 5 kappaleen määräykset eivät vaikuta sopimusvaltion oikeuteen oman lainsäädäntönsä mukaan verottaa voitosta, jonka toisessa sopimusvaltiossa asuva henkilö saa ensiksi mainitussa valtiossa asuvan yhtiön osakkeen tai muun osuuden luovutuksesta, eikä voitosta, joka saadaan muun arvopaperin luovutuksesta ja jota tämän valtion verotuksessa kohdellaan samalla tavalla kuin tällaisen osakkeen tai muun osuuden luovutuksesta saatua voittoa.

14 artikla

Itsenäinen ammatinharjoittaminen

1. Tulosta, jonka sopimusvaltiossa asuva henkilö saa vapaan ammatin tai muun itsenäisen toiminnan harjoittamisesta, verotetaan vain tässä valtiossa. Tulosta voidaan kuitenkin verottaa toisessa sopimusvaltiossa, jos:

a) hänellä on tässä toisessa sopimusvaltiossa kiinteä paikka, joka on vakinaisesti hänen käytettävänään toiminnan harjoittamiseksi, mutta vain niin suuresta tulon osasta, joka on luettava tähän kiinteään paikkaan kuuluvaksi; tai

b) hän oleskelee tässä toisessa valtiossa yhdessä jaksossa, tai useassa jaksossa yhteensä, yli 183 päivää kahdentoista kuukauden aikana, mutta vain niin suuresta tulon osasta, joka on luettava tämän jakson tai näiden jaksojen aikana harjoitettuun toimintaan.

Milloin tulo on vapautettu verosta ensiksi mainitussa valtiossa, voidaan tulosta, vaikka a) tai b) kohdassa olevat ehdot eivät ole täyttyneet, verottaa siinä valtiossa, jossa toimintaa harjoitetaan, mutta vain niin suuresta tulon osasta, joka on luettava tähän toimintaan kuuluvaksi.

2. Sanonta "vapaa ammatti" käsittää erityisesti itsenäisen tieteellisen, kirjallisen ja taiteellisen toiminnan, kasvatus- ja opetustoiminnan sekä sen itsenäisen toiminnan, jota lääkäri, asianajaja, insinööri, arkkitehti, hammaslääkäri ja tilintarkastaja harjoittavat.

15 artikla

Yksityinen palvelus

1. Jollei 16, 18, 19, 20 ja 21 artiklan määräyksistä muuta johdu, verotetaan palkasta, palkkiosta ja muusta sellaisesta hyvityksestä, jonka sopimusvaltiossa asuva henkilö saa epäitsenäisestä työstä, vain tässä valtiossa, jollei työtä tehdä toisessa sopimusvaltiossa. Jos työ tehdään tässä toisessa valtiossa, voidaan työstä saadusta hyvityksestä verottaa siellä.

2. Tämän artiklan 1 kappaleen määräysten estämättä verotetaan hyvityksestä, jonka sopimusvaltiossa asuva henkilö saa toisessa sopimusvaltiossa tekemästään epäitsenäisestä työstä, vain ensiksi mainitussa valtiossa, jos:

a) saaja oleskelee tässä toisessa valtiossa yhdessä jaksossa, tai useassa jaksossa yhteensä, enintään 183 päivää kahdentoista kuukauden aikana, ja

b) hyvityksen maksaa työnantaja tai se maksetaan työnantajan puolesta, joka ei asu tässä toisessa valtiossa, sekä

c) hyvityksellä ei rasiteta kiinteää toimipaikkaa tai kiinteää paikkaa, joka työnantajalla on tässä toisessa valtiossa.

3. Tämän artiklan 2 kappaleen määräyksiä ei sovelleta, milloin:

a) kysymys on työvoiman vuokrauksesta, tai

b) hyvitys on vapautettu verosta ensiksi mainitussa valtiossa.

4. Edellä tässä artiklassa olevien määräysten estämättä verotetaan tulosta, joka saadaan epäitsenäisestä työstä, milloin työ tehdään:

a) tanskalaisessa, suomalaisessa, islantilaisessa, norjalaisessa tai ruotsalaisessa laivassa, vain siinä sopimusvaltiossa, jonka kansallisuus laivalla on; sopimusvaltiossa olevan yrityksen niin sanotuin bareboat ehdoin rahtaama ulkomainen laiva rinnastetaan tätä määräystä sovellettaessa vastaavasti suomalaiseen, tanskalaiseen, islantilaiseen, norjalaiseen tai ruotsalaiseen laivaan;

b) kansainvälisessä liikenteessä olevassa ilmaaluksessa, vain siinä sopimusvaltiossa, jossa työtulon saaja asuu;

c) kalastus-, hylkeenpyynti- tai valaanpyyntialuksessa, vain siinä sopimusvaltiossa, jossa työtulon saaja asuu, myös silloin kun tulo työstä saadaan tiettynä osuutena tai osana kalastus-, hylkeenpyynti- tai valaanpyyntitoiminnan voitosta.

16 artikla

Johtajanpalkkio

Johtajanpalkkiosta ja muusta sellaisesta suorituksesta, jonka sopimusvaltiossa asuva henkilö saa toisessa sopimusvaltiossa asuvan yhtiön johtokunnan tai muun sellaisen elimen jäsenenä, voidaan verottaa tässä toisessa valtiossa.

17 artikla

Taiteilijat ja urheilijat

1. Tämän sopimuksen 14 ja 15 artiklan määräysten estämättä voidaan tulosta, jonka sopimusvaltiossa asuva henkilö saa taiteilijana, kuten teatteri- tai elokuvanäyttelijänä, radio- tai televisiotaiteilijana tahi muusikkona, taikka urheilijana, toisessa sopimusvaltiossa harjoittamastaan henkilökohtaisesta toiminnasta, verottaa tässä toisessa valtiossa.

2. Milloin tulo, joka saadaan taiteilijan tai urheilijan tässä ominaisuudessaan harjoittamasta toiminnasta, ei tule taiteilijalle tai urheilijalle itselleen vaan toiselle henkilölle, voidaan tästä tulosta, 7, 14 ja 15 artiklan määräysten estämättä, verottaa siinä sopimusvaltiossa, jossa taiteilija tai urheilija harjoittaa toimintaansa.

3. Milloin 1 ja 2 kappaleessa tarkoitettu tulo on vapautettu verosta siinä sopimusvaltiossa, jossa toimintaa harjoitetaan, verotetaan tulosta vain siinä sopimusvaltiossa, jossa taiteilija tai urheilija asuu.

18 artikla

Eläke ym.

1. Eläkkeestä ja elinkorosta, joka maksetaan sopimusvaltiosta, ja suorituksesta, joka tapahtuu sopimusvaltiosta tämän valtion sosiaalilainsäädännön mukaan, toisessa sopimusvaltiossa asuvalle henkilölle, verotetaan vain ensiksi mainitussa valtiossa. Milloin tällaisesta tulosta ei voida verottaa siinä valtiossa, josta maksu tapahtuu, verotetaan tulosta vain siinä valtiossa, jossa saaja asuu.

2. Tämän sopimuksen muiden määräysten estämättä vapautetaan elatusapu, jonka sopimusvaltiossa asuva henkilö maksaa toisessa sopimusvaltiossa asuvalle puolisolle tai entiselle puolisolle tahi lapselle, verosta tässä toisessa valtiossa, milloin elatusapu olisi ollut vapautettu verosta ensiksi mainitussa valtiossa, jos saaja olisi asunut siellä.

3. Sanonnalla "elinkorko" tarkoitetaan vahvistettua rahamäärää, joka määrättyinä ajankohtina joko asianomaisen elinkautena tai yksilöitynä taikka tiettynä aikana toistuvasti maksetaan ja joka perustuu velvoitukseen toimeenpanna maksut täyden raha- tai rahanarvoisen suorituksen vastikkeeksi.

19 artikla

Julkinen palvelus

1. Hyvityksestä (eläkettä lukuun ottamatta), jonka sopimusvaltio, sen valtiollinen osa, paikallisviranomainen tai julkisoikeudellinen laitos maksaa luonnolliselle henkilölle työstä, joka tehdään tämän valtion, sen valtiollisen osan, paikallisviranomaisen tai julkisoikeudellisen laitoksen palveluksessa, verotetaan vain tässä valtiossa. Milloin hyvityksestä ei voida verottaa tässä valtiossa, verotetaan hyvityksestä vain siinä valtiossa, jossa saaja asuu.

2. Jos henkilö saa 1 kappaleessa tarkoitetun hyvityksen työstä, jonka hän on tehnyt muussa sopimusvaltiossa kuin mistä hyvitys maksetaan, hyvityksestä verotetaan kuitenkin vain siinä valtiossa, jossa työ tehdään, jos saaja on henkilö, joka asuu tässä valtiossa ja

a) on tämän valtion kansalainen; tai

b) hänestä ei tullut tässä valtiossa asuvaa ainoastaan tämän työn tekemiseksi; tai

c) häntä ei voida verottaa hyvityksestä siinä valtiossa, josta se maksetaan.

20 artikla

Opiskelijat ja harjoittelijat

Henkilöä, joka oleskelee sopimusvaltiossa ainoastaan

a) tässä sopimusvaltiossa olevassa yliopistossa tai muussa oppilaitoksessa harjoitettavia opintoja varten, tai

b) tässä sopimusvaltiossa tapahtuvaa liikealan, teollisuuden, maatalouden tai metsätalouden harjoittelua varten,

ja joka asuu tai välittömästi ennen tätä oleskelua asui toisessa sopimusvaltiossa, ei ensiksi mainitussa valtiossa veroteta rahamääristä, jotka hän saa tämän valtion ulkopuolella olevasta lähteestä elatustaan, koulutustaan tai harjoitteluaan varten.

21 artikla

Hiilivetyesiintymien alustavaan selvitystyöhön, tutkimiseen tai hyväksikäyttöön liittyvä toiminta

1. Tämän sopimuksen muiden määräysten estämättä, lukuun ottamatta 8 artiklan määräyksiä, tämän artiklan määräyksiä sovelletaan, milloin sopimusvaltiossa asuva henkilö toisessa sopimusvaltiossa harjoittaa tässä toisessa valtiossa olevien hiilivetyesiintymien alustavaan selvitystyöhön, tutkimiseen tai hyväksikäyttöön liittyvää toimintaa.

2. a) Sopimusvaltiossa asuvalla henkilöllä, joka toisen sopimusvaltion rannikon ulkopuolella harjoittaa 1 kappaleessa tarkoitettua toimintaa, katsotaan harjoittavan tätä toimintaa tässä toisessa valtiossa olevasta kiinteästä toimipaikasta tai kiinteästä paikasta.

b) Jos tällainen henkilö harjoittaa toimintaansa tutkimus- tai talteenottamisalueella, joka ulottuu tämän toisen valtion rannikon ulkopuolella olevasta paikasta tämän valtion maa-alueelle, eikä toimintaa harjoiteta ainoastaan maa-alueella, sovelletaan vastaavasti a) kohtaa.

c) Toiminta, joka käsittää jalostamattomien hiilivetyjen kuljetukseen käytettävän putkijohdon rakentamisen tai asentamisen taikka tällaiseen toimintaan välittömästi liittyvän rakennustyön, katsotaan harjoitetuksi tässä toisessa valtiossa olevasta kiinteästä toimipaikasta myös maissa tapahtuvan toiminnan osalta, milloin toiminta sisältyy hankkeeseen, joka ulottuu tämän valtion rannikon ulkopuolella olevasta paikasta tämän valtion maa-alueelle.

3. Tämän artiklan 2 kappaleen määräyksiä ei sovelleta, jos toiminta kestää yhdessä jaksossa, tai useassa jaksossa yhteensä, enintään 30 päivää kahdentoista kuukauden aikana.

4. Tämän artiklan 3 kappaleessa tarkoitettua aikaa laskettaessa pidetään toisen yrityksen kanssa etuyhteydessä olevan yrityksen harjoittamaa toimintaa sen yrityksen harjoittamana, jonka kanssa se on etuyhteydessä, jos toiminta on olennaisesti samankaltaista kuin viimeksi mainitun yrityksen harjoittama toiminta ja jos molempien yritysten toiminta koskee samaa hanketta. Yritysten katsotaan olevan etuyhteydessä keskenään, jos yritys välittömästi tai välillisesti osallistuu toisen yrityksen johtoon tai valvontaan tahi omistaa olennaisen osan tämän yrityksen pääomasta taikka jos samat henkilöt välittömästi tai välillisesti osallistuvat molempien yritysten johtoon tai valvontaan tahi omistavat olennaisen osan näiden yritysten pääomasta.

5. Tulosta, jonka sopimusvaltiossa oleva yritys saa 2 kappaleen a) ja b) kohdassa tarkoitetulle toisen sopimusvaltion alueelle, jossa harjoitetaan hiilivetyesiintymien alustavaan selvitystyöhön, tutkimiseen tai hyväksikäyttöön liittyvää liiketoimintaa, tai tällaisella alueella laivalla tai ilma-aluksella suoritetusta henkilöstön tai tarvikkeiden kuljetuksesta tahi tällaiseen toimintaan liittyvästä hinaajien, huoltoalusten tai muiden apualusten käytöstä, verotetaan vain siinä sopimusvaltiossa, jossa yrityksen tosiasiallinen johto on. Milloin tämä valtio lainsäädäntönsä mukaan ei voi verottaa tulosta kokonaisuudessaan, verotetaan tulosta vain siinä valtiossa, jossa yritys asuu.

6. Tämän sopimuksen 13 artiklan 4 kappaleen ja 23 artiklan 3 kappaleen määräyksiä sovelletaan voittoon, joka saadaan 5 kappaleessa tarkoitettujen laivojen, veneiden tai ilma-alusten luovutuksesta, ja varallisuuteen, joka koostuu tällaisista laivoista, veneistä tai ilma-aluksista.

7. Sopimuksen muiden määräysten estämättä noudatetaan seuraavia määräyksiä sellaisen palkan ja muun samankaltaisen hyvityksen verotuksessa, jonka sopimusvaltiossa asuva henkilö saa toisessa sopimusvaltiossa tehdystä työstä työnantajan lukuun, joka siellä harjoittaa 1 ja 2 kappaleessa tarkoitettua toimintaa:

a) Jollei b)—d) kohdan määräyksistä muuta johdu, voidaan tällaisesta hyvityksestä verottaa tässä toisessa valtiossa, mutta vain, jos työ kestää siellä yhdessä jaksossa, tai useassa jaksossa yhteensä, yli 30 päivää kahdentoista kuukauden aikana.

b) Tällaisesta hyvityksestä verotetaan vain ensiksi mainitussa sopimusvaltiossa, jos

1) työ liittyy hiilivetyesiintymän hyväksikäyttöön, joka sijaitsee sopimusvaltioiden tai sopimusvaltion ja muun valtion välisellä keskiviivalla,

2) näiden valtioiden välillä on sopimus, joka koskee esiintymän yhteistä hyväksikäyttöä, ja

3) hyväksikäyttö tapahtuu samanaikaisesti keskiviivan molemmilla puolilla.

Tämän kohdan määräyksiä sovelletaan vain, milloin sopimusvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset ovat tehneet asiasta sopimuksen.

c) Jos työ tehdään 5 kappaleessa tarkoitetussa laivassa tai veneessä, tällaisesta hyvityksestä verotetaan 15 artiklan 4 kappaleen a) kohdan määräysten mukaan.

d) Jos työ tehdään 5 kappaleessa tarkoitetussa ilma-aluksessa, tällaisesta hyvityksestä verotetaan vain siinä sopimusvaltiossa, jossa yrityksen tosiasiallinen johto on.

8. Sopimusvaltiossa asuva henkilö, joka harjoittaa toimintaa toisen sopimusvaltion rannikon ulkopuolella, vapautetaan verosta tässä toisessa valtiossa voiton osalta, jonka tämän henkilön katsotaan saaneen siirrettävän porauslaitteiston tai hotellilautan siirtämisestä tämän toisen valtion ulkopuolella olevalle alueelle. Voitolla tarkoitetaan tässä kappaleessa määrää, jolla kauppaarvo siirron tapahtuessa ylittää sen hetkisen jäännösarvon lisättynä tehdyillä poistoilla.

9. Voitosta, jonka sopimusvaltiossa asuva henkilö saa

a) sellaisen oikeuden luovutuksesta, joka käsittää toisessa sopimusvaltiossa olevien hiilivetyesiintymien alustavan selvitystyön, tutkimisen tai hyväksikäytön, siihen luettuna oikeus tällaisiin esiintymiin olevaan osuuteen tai etuuteen, tai

b) sellaisten osakkeiden tai muiden osuuksien luovutuksesta, joiden arvo kokonaan tai olennaisilta osin välittömästi tai välillisesti liittyy tällaiseen oikeuteen,

voidaan verottaa tässä toisessa valtiossa.

22 artikla

Muu tulo

1. Tulosta, jonka sopimusvaltiossa asuva henkilö saa ja jota ei käsitellä tämän sopimuksen edellä olevissa artikloissa, verotetaan vain tässä valtiossa riippumatta siitä, mistä tulo kertyy.

2. Tämän artiklan 1 kappaleen määräyksiä ei sovelleta, jos tulon saaja asuu sopimusvaltiossa ja hänellä on toisessa sopimusvaltiossa kiinteä toimipaikka tai kiinteä paikka, sekä tulon maksamisen perusteena oleva oikeus tai omaisuus tosiasiallisesti liittyy kiinteästä toimipaikasta harjoitettuun liiketoimintaan tai kiinteästä paikasta harjoitettuun itsenäiseen ammattitoimintaan. Tässä tapauksessa sovelletaan 7 artiklan tai 14 artiklan määräyksiä. Jos kiinteään toimipaikkaan tai kiinteään paikkaan kuuluu 6 artiklan 2 kappaleessa tarkoitettua kiinteää omaisuutta, verotetaan kuitenkin tulosta, joka saadaan tällaisesta omaisuudesta, 6 artiklan 1, 3 ja 5 kappaleen määräysten mukaisesti.

23 artikla

Varallisuus

1. Varallisuudesta, joka koostuu sopimusvaltiossa asuvan henkilön omistamasta 6 artiklan 2 kappaleessa tarkoitetusta ja toisessa sopimusvaltiossa olevasta kiinteästä omaisuudesta, voidaan verottaa tässä toisessa valtiossa.

2. Varallisuudesta, joka koostuu sopimusvaltiossa asuvan henkilön omistamasta 6 artiklan 4 kappaleessa tarkoitetusta osakkeesta tai muusta yhtiöosuudesta, voidaan verottaa siinä sopimusvaltiossa, jossa kiinteä omaisuus on.

3. Varallisuudesta, joka koostuu kansainväliseen liikenteeseen käytetystä laivasta tai ilma-aluksesta sekä tällaisen laivan tai ilma-aluksen käyttämiseen liittyvästä irtaimesta omaisuudesta, verotetaan vain siinä sopimusvaltiossa, jossa yrityksen tosiasiallinen johto on. Milloin tämä valtio lainsäädäntönsä johdosta ei voi verottaa varallisuudesta kokonaisuudessaan, verotetaan varallisuudesta vain siinä valtiossa, jossa yritys asuu.

4. Muusta sopimusvaltiossa asuvan henkilön varallisuudesta verotetaan vain tässä valtiossa riippumatta siitä, missä varallisuus on.

5. Tämän artiklan 4 kappaleen määräysten estämättä voidaan kuitenkin varallisuudesta, joka koostuu sopimusvaltiossa olevan yrityksen toisessa sopimusvaltiossa olevan kiinteän toimipaikan liikeomaisuuteen kuuluvasta irtaimesta omaisuudesta tai sopimusvaltiossa asuvan henkilön toisessa sopimusvaltiossa itsenäistä ammatinharjoittamista varten käytettävänä olevaan kiinteään paikkaan kuuluvasta irtaimesta omaisuudesta, verottaa tässä toisessa valtiossa.

24 artikla

Kuolinpesä

Tulosta tai varallisuudesta, josta sopimusvaltiossa asuvaa kuolinpesää verotetaan, ei saa verottaa toisessa sopimusvaltiossa asuvaa kuolinpesän osakasta.

25 artikla

Kaksinkertaisen verotuksen poistaminen

1. *Tanska*

a) Milloin Tanskassa asuvalla henkilöllä on tuloa tai varallisuutta, josta tämän sopimuksen mukaan voidaan verottaa toisessa sopimusvaltiossa, Tanskan on, jollei 10 artiklan 8 kappaleen toisen alakappaleen tai jäljempänä olevan b) tai

c) kohdan määräyksistä muuta johdu:

1) vähennettävä tämän henkilön Tanskan tuloverosta tässä toisessa valtiossa maksettua tuloveroa vastaava määrä;

2) vähennettävä tämän henkilön Tanskan varallisuusverosta tässä toisessa valtiossa maksettua varallisuusveroa vastaava määrä.

Vähennyksen määrä ei kummassakaan tapauksessa kuitenkaan saa olla suurempi kuin se ennen vähennyksen tekemistä lasketun Tanskan tuloveron tai varallisuusveron osa, joka jakautuu sille tulolle tai sille varallisuudelle, josta voidaan verottaa tässä toisessa valtiossa.

b) Milloin Tanskassa asuvalla henkilöllä on tuloa tai varallisuutta, josta tämän sopimuksen määräysten mukaan verotetaan vain toisessa sopimusvaltiossa, Tanska voi sisällyttää tulon tai varallisuuden verotusperusteeseen, mutta sen on vähennettävä tulon tai varallisuuden perusteella suoritettavasta Tanskan verosta se tuloveron tai varallisuusveron osa, joka jakautuu tästä toisesta valtiosta saadulle tulolle tai siellä olevalle varallisuudelle.

c) Milloin Tanskassa asuvalla henkilöllä on tuloa, jota tarkoitetaan 5 artiklassa tai 21 artiklan 7 kappaleessa, Tanska voi sisällyttää tulon verotusperusteeseen, mutta sen on vähennettävä tulon perusteella suoritettavasta Tanskan verosta se tuloveron osa, joka jakautuu tästä toisesta valtiosta saadulle tulolle.

2. *Suomi*

a) Milloin Suomessa asuvalla henkilöllä on tuloa tai varallisuutta, josta tämän sopimuksen mukaan voidaan verottaa toisessa sopimusvaltiossa, Suomen on, jollei 10 artiklan 8 kappaleen ensimmäisen alakappaleen tai jäljempänä olevan b) tai c) kohdan määräyksistä muuta johdu:

1) vähennettävä tämän henkilön Suomen tuloverosta tässä toisessa valtiossa maksettua tuloveroa vastaava määrä;

2) vähennettävä tämän henkilön Suomen varallisuusverosta tässä toisessa valtiossa maksettua varallisuusveroa vastaava määrä.

Vähennyksen määrä ei kummassakaan tapauksessa kuitenkaan saa olla suurempi kuin se ennen vähennyksen tekemistä lasketun Suomen tuloveron tai varallisuusveron osa, joka jakautuu sille tulolle tai sille varallisuudelle, josta voidaan verottaa tässä toisessa valtiossa.

b) Milloin Suomessa asuvalla henkilöllä on toisesta sopimusvaltiosta 15 artiklassa tai 21 artiklan 7 kappaleessa tarkoitettua yksityisestä palveluksesta saatua tuloa, josta näiden artikloiden mukaan voidaan verottaa tässä toisessa sopimusvaltiossa, vapautetaan tämä tulo Suomen verosta.

c) Milloin Suomessa asuvalla henkilöllä on tuloa tai varallisuutta, josta tämän sopimuksen määräysten mukaan verotetaan vain toisessa sopimusvaltiossa, tahi tuloa, joka edellä olevan b) kohdan mukaan on vapautettava Suomen verosta, Suomi voi sisällyttää tulon tai varallisuuden verotusperusteeseen, mutta sen on vähennettävä tulon tai varallisuuden perusteella suoritettavasta Suomen verosta se tuloveron tai varallisuusveron osa, joka jakautuu tästä toisesta valtiosta saadulle tulolle tai siellä olevalle varallisuudelle.

3. *Islanti*

a) Milloin Islannissa asuvalla henkilöllä on tuloa tai varallisuutta, josta tämän sopimuksen mukaan voidaan verottaa toisessa sopimusvaltiossa, Islannin on, jollei jäljempänä olevan b) tai c) kohdan määräyksistä muuta johdu, vapautettava tällainen tulo tai varallisuus verosta.

b) Milloin Islannissa asuvalla henkilöllä on tuloa, josta 10 artiklan, 13 artiklan 6 kappaleen, 16 artiklan tai 21 artiklan 1—6 sekä 8 ja 9 kappaleen määräysten mukaan voidaan verottaa toisessa sopimusvaltiossa, Islannin on, jollei 10 artiklan 8 kappaleen ensimmäisen alakappaleen määräyksistä muuta johdu, vähennettävä tämän henkilön Islannin tuloverosta tässä toisessa valtiossa maksettua tuloveroa vastaava määrä. Vähennyksen määrä ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin se ennen vähennyksen tekemistä lasketun Islannin veron osa, joka jakautuu sille tulolle, josta voidaan verottaa tässä toisessa valtiossa.

c) Jos Islannissa asuvan henkilön tulo tai varallisuus on sopimuksen määräysten mukaan vapautettu verosta siellä, Islanti voi kuitenkin määrätessään tämän henkilön muusta tulosta tai varallisuudesta suoritettavan Islannin veron määrää ottaa lukuun sen tulon tai varallisuuden, joka on vapautettu verosta.

4. *Norja*

a) Milloin Norjassa asuvalla henkilöllä on tuloa tai varallisuutta, josta tämän sopimuksen mukaan voidaan verottaa toisessa sopimusvaltiossa, Norjan on, jollei jäljempänä olevan b) tai c) kohdan määräyksistä muuta johdu, vapautettava tällainen tulo tai varallisuus verosta.

b) Milloin Norjassa asuvalla henkilöllä on tuloa, josta 10 artiklan, 13 artiklan 6 kappaleen, 16 artiklan tai 21 artiklan 1—6 sekä 8 ja 9 kappaleen määräysten mukaan voidaan verottaa toisessa sopimusvaltiossa, Norjan on, jollei 10 artiklan 8 kappaleen ensimmäisen alakappaleen määräyksistä muuta johdu, vähennettävä tämän henkilön Norjan tuloverosta tässä toisessa valtiossa makset-

tua tuloveroa vastaava määrä. Vähennyksen määrä ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin se ennen vähennyksen tekemistä lasketun Norjan veron osa, joka jakautuu sille tulolle, josta voidaan verottaa tässä toisessa valtiossa.

c) Jos Norjassa asuvan henkilön tulo tai varallisuus on sopimuksen määräysten mukaan vapautettu verosta siellä, Norja voi kuitenkin määrätessään tämän henkilön muusta tulosta tai varallisuudesta suoritettavan Norjan veron määrää ottaa lukuun sen tulon tai varallisuuden, joka on vapautettu verosta.

5. *Ruotsi*

a) Milloin Ruotsissa asuvalla henkilöllä on tuloa tai varallisuutta, josta tämän sopimuksen mukaan voidaan verottaa toisessa sopimusvaltiossa, Ruotsin on, jollei 10 artiklan 8 kappaleen ensimmäisen alakappaleen tai jäljempänä olevan b), c) tai d) kohdan määräyksistä muuta johdu:

1) — ottaen huomioon Ruotsin lainsäädännön määräykset (myös siinä muodossa, jonka se vastedes saattaa saada, milloin sitä muutetaan ilman, että tässä ilmaistua yleistä periaatetta muutetaan) — vähennettävä tulosta suoritettavasta verosta tässä toisessa valtiossa maksettua tuloveroa vastaava määrä;

2) vähennettävä tämän henkilön Ruotsin varallisuusverosta tässä toisessa valtiossa maksettua varallisuusveroa vastaava määrä. Vähennyksen määrä ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin se ennen vähennyksen tekemistä lasketun Ruotsin varallisuusveron osa, joka jakautuu sille varallisuudelle, josta voidaan verottaa tässä toisessa valtiossa.

b) Sovellettaessa edellä olevaa a) kohtaa on, kun ruotsalaisen yrityksen Suomessa olevan kiinteän toimipaikan tulo- tai varallisuusverotuksessa Suomessa on erityisen lainsäädännön nojalla myönnetty huojennus, yrityksen saaman tulon tai varallisuuden perusteella suoritettavasta Ruotsin verosta vähennettävä se tulovero tai varallisuusvero, joka olisi ollut suoritettava Suomessa, jos sellaista veronhuojennusta ei olisi myönnetty.

c) Milloin Ruotsissa asuvalla henkilöllä on toisesta sopimusvaltiosta 7 artiklassa tarkoitettua liiketuloa, 14 artiklassa tarkoitettua itsenäisestä ammatinharjoittamisesta saatua tuloa, 15 artiklassa tai 21 artiklan 7 kappaleessa tarkoitettua yksityisestä palveluksesta saatua tuloa tahi 13 artiklan 3 kappaleessa tarkoitettua voittoa, josta tulosta tai voitosta näiden artikloiden mukaan voidaan verottaa tässä toisessa sopimusvaltiossa, vapautetaan tämä tulo tai voitto, edellä olevan a) kohdan määräysten estämättä, Ruotsin verosta. Tätä määräystä noudatetaan kuitenkin 7, 13 ja 14 artiklan osalta vain, jos tulo tai voitto suurimmaksi osaksi kertyy toisessa sopimusvaltiossa harjoitetusta ammatti-, liike- tai teollisuustoiminnasta, joka ei käsitä arvopapereiden ja muun samankaltaisen irtaimen omaisuuden hallintaa.

d) Milloin Ruotsissa asuvalla henkilöllä on tuloa tai voittoa tahi varallisuutta, josta tämän sopimuksen määräysten mukaan verotetaan vain toisessa sopimusvaltiossa, tahi tuloa tai voittoa, joka edellä olevan c) kohdan mukaan on vapautettava Ruotsin verosta, Ruotsi voi määrätessään sitä verokantaa, jota on sovellettava muusta tulosta, voitosta tai varallisuudesta suoritettavaa Ruotsin progressiivista veroa laskettaessa, ottaa huomioon sen tulon, voiton tai varallisuuden, josta verotetaan vain toisessa sopimusvaltiossa, tahi sellaisen tulon tai voiton, joka vapautetaan Ruotsin verosta.

6. *Yhteiset määräykset*

Tämän artiklan 1 kappaleen a) 1) kohdassa, 2 kappaleen a) 1) kohdassa, 3 kappaleen b) kohdassa, 4 kappaleen b) kohdassa ja 5 kappaleen a) 1) kohdassa olevan sanonnan "tässä toisessa valtiossa maksettu" katsotaan myös käsittävän sellaisen tulosta suoritettavan veron, joka on maksettu Tanskassa, Suomessa, Islannissa, Norjassa tai Ruotsissa ja joka on siirrettävä mainittuun toiseen valtioon hyvitettäväksi siellä asianomaiselle henkilölle samasta tulosta maksettavana verona.

26 artikla

Verotusoikeuden rajoittaminen

Tulosta, jonka sopimusvaltiossa asuva henkilö saa, tai varallisuudesta, joka tällaisella henkilöllä on, ei saa verottaa toisessa sopimusvaltiossa, jollei verotus ole nimenomaisesti sallittu tämän sopimuksen mukaan.

27 artikla

Syrjintäkielto

1. Sopimusvaltion kansalainen ei toisessa sopimusvaltiossa saa joutua sellaisen verotuksen tai siihen liittyvän velvoituksen kohteeksi, joka on muunlainen tai raskaampi kuin verotus tai siihen liittyvä velvoitus, jonka kohteeksi tämän toisen valtion kansalainen samoissa olosuhteissa joutuu tai saattaa joutua. Tämän sopimuksen 1 artiklan määräysten estämättä sovelletaan tätä määräystä myös henkilöön, joka ei asu sopimusvaltiossa tai useissa sopimusvaltioissa.

2. Verotus, joka kohdistuu sopimusvaltiossa asuvan yrityksen tai henkilön toisessa sopimusvaltiossa olevaan kiinteään toimipaikkaan tai kiinteään paikkaan, ei tässä toisessa valtiossa saa

olla epäedullisempi kuin verotus, joka kohdistuu tässä toisessa valtiossa asuvaan samanlaista toimintaa harjoittavaan yritykseen tai henkilöön.

Tämän määräyksen ei katsota velvoittavan sopimusvaltiota myöntämään toisessa sopimusvaltiossa asuvalle henkilölle sellaista henkilökohtaista vähennystä verotuksessa, vapautusta verosta tai alennusta veroon siviilisäädyn taikka perheen huoltovelvollisuuden johdosta, joka myönnetään ensiksi mainitussa valtiossa asuvalle henkilölle. Määräys ei myöskään tuota oikeutta saada sopimusvaltiossa toimitettavassa verotuksessa vähennystä tai oikeutta saada siellä vapautusta verosta toisessa sopimusvaltiossa asuvalle yhtiölle suoritetun osingon tai muun maksun perusteella.

Ensimmäisen alakappaleen määräys ei myöskään estä sopimusvaltioita verottamasta tuloa, jonka kiinteä toimipaikka saa, tämän valtion oman lainsäädännön mukaan, jos kiinteä toimipaikka kuuluu toisessa sopimusvaltiossa olevalle osakeyhtiölle tai siihen verrattavalle yhtiölle. Verotuksen on kuitenkin vastattava verotusta, joka kohdistuu ensiksi mainitussa sopimusvaltiossa asuvan osakeyhtiön tai siihen verrattavan yhtiön ennen jaetun voiton perusteella myönnettävän vähennyksen tekemistä laskettuun tuloon.

3. Muussa kuin sellaisessa tapauksessa, jossa 9 artiklan 1 kappaleen, 11 artiklan 4 kappaleen tai 12 artiklan 4 kappaleen määräyksiä sovelletaan, ovat korko, rojalti ja muu maksu, jotka sopimusvaltiossa oleva yritys suorittaa toisessa sopimusvaltiossa asuvalle henkilölle, vähennyskelpoisia tämän yrityksen verotettavaa tuloa määrättäessä samoin ehdoin kuin maksu ensiksi mainitussa valtiossa asuvalle henkilölle. Samoin on sopimusvaltiossa olevan yrityksen velka toisessa sopimusvaltiossa asuvalle henkilölle vähennyskelpoinen tämän yrityksen verotettavaa varallisuutta määrättäessä samoin ehdoin kuin velka ensiksi mainitussa valtiossa asuvalle henkilölle.

4. Sopimusvaltiossa oleva yritys, jonka pääoman toisessa sopimusvaltiossa tai useissa toisissa sopimusvaltioissa asuva henkilö tai siellä asuvat henkilöt välittömästi tai välillisesti joko kokonaan tai osaksi omistavat tai josta he tällä tavoin määräävät, ei ensiksi mainitussa valtiossa saa joutua sellaisen verotuksen tai siihen liittyvän velvoituksen kohteeksi, joka on muunlainen tai raskaampi kuin verotus tai siihen liittyvä velvoitus, jonka kohteeksi ensiksi mainitussa valtiossa oleva muu samanluonteinen yritys joutuu tai saattaa joutua.

5. Tämän artiklan määräysten ei katsota velvoittavan Norjaa myöntämään toisen sopimusvaltion kansalaiselle, joka ei ole syntynyt Norjassa norjalaisista vanhemmista, niitä erityisiä veronhuojennuksia, jotka 18 päivänä elokuuta 1911 annetun verolain 22 §:n mukaan myönnetään Norjan kansalaiselle ja henkilölle, joka on syntynyt Norjassa norjalaisista vanhemmista (henkilö, jolla on Norjan "innfødsrett").

6. Tämän sopimuksen 2 artiklan estämättä sovelletaan tämän artiklan määräyksiä kaikenlaatuisiin veroihin.

28 artikla

Keskinäinen sopimusmenettely

1. Jos henkilö katsoo, että sopimusvaltion tai useiden sopimusvaltioiden toimenpiteet ovat johtaneet tai johtavat hänen osaltaan verotukseen, joka on tämän sopimuksen määräysten vastainen, hän voi saattaa asiansa sen sopimusvaltion toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi, jossa hän asuu tai, jos kysymyksessä on 27 artiklan 1 kappaleen soveltaminen, jonka kansalainen hän on, ilman että tämä vaikuttaa hänen oikeuteensa käyttää näiden valtioiden sisäisessä oikeusjärjestyksessä olevia oikeussuojakeinoja.

2. Jos toimivaltainen viranomainen havaitsee huomautuksen perustelluksi, mutta ei itse voi saada aikaan tyydyttävää ratkaisua, viranomaisen on pyrittävä toisen sopimusvaltion toimivaltaisen viranomaisen kanssa, jota asia koskee, keskinäisin sopimuksin ratkaisemaan asia siinä tarkoituksessa, että vältetään verotus, joka on sopimuksen vastainen. Jollei asia koske sitä valtiota, jonka toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi asianomainen henkilö on saattanut asian, tämän toimivaltaisen viranomaisen on siirrettävä asia sellaisen valtion toimivaltaiselle viranomaiselle, jota asia koskee.

3. Jos sopimusvaltioiden välillä syntyy vaikeuksia tai epätietoisuutta sopimuksen tulkinnassa tai soveltamisessa, näiden valtioiden toimivaltaisten viranomaisten on neuvoteltava keskenään kysymyksen ratkaisemiseksi erityisin sopimuksin. Sopimusvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat myös neuvotella keskenään kaksinkertaisen verotuksen poistamiseksi sellaisissa tapauksissa, joita sopimus ei käsitä, tai sellaisten kysymysten ratkaisemiseksi erityisin sopimuksin, jotka, olematta säänneltyjä sopimuksessa, voivat veron laskemisessa asianomaisissa valtioissa noudatettujen periaatteiden erilaisuuden johdosta tai muista syistä ilmaantua 2 artiklassa tarkoitettujen verojen osalta.

Ennen kuin tehdään päätös kysymyksessä, jota ensimmäisessä alakappaleessa tarkoitetaan, on siinä tarkoitettujen neuvottelujen tulokset mahdollisimman pian annettava tiedoksi muiden sopimusvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille. Jos sopimusvaltion toimivaltainen viranomainen kat-

soo, että kaikkien sopimusvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on neuvoteltava keskenään, on ensiksi mainitun sopimusvaltion toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä tällaiset neuvottelut käytävä viivytyksettä.

29 artikla

Diplomaattiset edustajat ja konsulivirkamiehet

Tämä sopimus ei vaikuta niihin verotuksellisiin erioikeuksiin, jotka kansainvälisen oikeuden yleisten sääntöjen tai erityisten sopimusten määräysten mukaan myönnetään diplomaattisille edustajille tai konsulivirkamiehille.

30 artikla

Alueellinen laajentaminen

1. Tämä sopimus voidaan ulottaa, joko sellaisenaan tai tarpeellisin muutoksin, käsittämään ne alueet, jotka on 3 artiklan 1 kappaleen a) kohdan määräysten mukaan jätetty sopimuksen soveltamisalan ulkopuolelle, edellyttäen, että siellä kannetaan samanlaisia tai pääasiallisesti samanluonteisia veroja kuin ne, joita sopimuksessa tarkoitetaan. Tällainen laajentaminen on voimassa siitä päivästä lukien sekä sellaisin muutoksin ja ehdoin, niihin luettuina lakkaamista koskevat määräykset, kuin sopimusvaltioiden välillä diplomaanttiteitse tapahtuvalla noottienvaihdolla erikseen sovitaan.

2. Jos sopimus 32 artiklan mukaan lakkaa olemasta voimassa, lakkaa sopimus olemasta voimassa myös jokaisen alueen osalta, jota sopimus tämän artiklan perusteella on ulotettu koskemaan, jollei sopimusvaltioiden välillä toisin ole sovittu.

31 artikla

Voimaantulo

1. Tämä sopimus tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona kaikki sopimusvaltiot ovat ilmoittaneet Suomen ulkoasiainministeriölle sopimuksen hyväksymisestä. Suomen ulkoasiainministeriö ilmoittaa muille sopimusvaltioille näiden ilmoitusten vastaanottamisesta ja sopimuksen voimaantuloajankohdasta.

2. Sopimuksen tultua voimaan sen määräyksiä sovelletaan.

a) lähteellä pidettävien verojen osalta, tuloon, joka saadaan sitä vuotta, jona sopimus tulee voimaan, lähinnä seuraavan kalenterivuoden tammikuun 1 päivänä tai sen jälkeen;

b) muiden tulosta suoritettavien verojen osalta, veroihin, jotka määrätään sitä vuotta, jona sopimus tulee voimaan, lähinnä seuraavan kalenterivuoden tammikuun 1 päivänä tai sen jälkeen alkavilta verovuosilta;

c) varallisuudesta suoritettavan veron osalta, varallisuuteen, josta veroa on suoritettava sitä vuotta, jona sopimus tulee voimaan, toiseksi seuraavana kalenterivuotena tai sen jälkeen toimitettavan verotuksen perusteella.

3. Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välillä tulo- ja varallisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi 22 päivänä maaliskuuta 1983 tehtyä sopimusta lakataan soveltamasta tuloon tai varallisuuteen, johon tätä sopimusta 2 kappaleen mukaan sovelletaan. Ensiksi mainittu sopimus lakkaa olemasta voimassa sinä viimeisenä ajankohtana, jona sitä tämän kappaleen edellä olevien määräysten mukaan sovelletaan.

4. Tämän artiklan 2 ja 3 kappaleen määräysten estämättä sovelletaan tähän sopimukseen liitetyn pöytäkirjan VII merkinnän 2—5 kappaletta ja VIII merkinnän 2—5 kappaletta tuloon, joka saadaan 1 päivästä tammikuuta 1990 lukien. Tanskan kuningaskunnan hallituksen ja Ruotsin kuningaskunnan hallituksen välillä ns. rajankävijöiden verotuksesta 15 päivänä huhtikuuta 1986 tehty sopimus lakkaa tällöin olemasta voimassa, eikä sitä sovelleta tuloon, joka saadaan vuoden 1989 päättymisen jälkeen.

32 artikla

Päättyminen

Sopimusvaltio voi irtisanoa sopimuksen viimeistään sellaisen kalenterivuoden kesäkuun 30 päivänä, joka alkaa viiden vuoden kuluttua sopimuksen voimaantulosta, ilmoittamalla siitä kirjallisesti Suomen ulkoasiainministeriölle, joka ilmoittaa muille sopimusvaltioille sellaisen ilmoituksen vastaanottamisesta ja sen sisällön. Jos irtisanomisaikaa on noudatettu, sopimus lakkaa olemasta voimassa irtisanomisen toimittaneen valtion ja muiden sopimusvaltioiden välillä:

a) lähteellä pidätettävien verojen osalta, tuloon, joka saadaan sitä vuotta, jona Suomen ulkoasiainministeriö vastaanotti irtisanomisilmoituksen, lähinnä seuraavan kalenterivuoden tammikuun 1 päivänä tai sen jälkeen;

b) muiden tulosta suoritettavien verojen osalta, veroihin, jotka määrätään sitä vuotta, jona Suomen ulkoasiainministeriö vastaanotti irtisanomisilmoituksen, lähinnä seuraavan kalenterivuoden tammikuun 1 päivänä tai sen jälkeen alkavilta verovuosilta;

c) varallisuudesta suoritettavan veron osalta, varallisuuteen, josta veroa on suoritettava sitä vuotta, jona Suomen ulkoasiainministeriö vastaanotti irtisanomisilmoituksen, toiseksi lähinnä seuraavana kalenterivuotena tai sen jälkeen toimitettavan verotuksen perusteella.

Tämän sopimuksen alkuperäiskappale talletetaan Suomen ulkoasiainministeriön huostaan, joka toimittaa siitä muille sopimusvaltioille oikeaksi todistetun jäljennöksen.

Tämän vakuudeksi ovat asianmukaisesti valtuutetut edustajat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty Helsingissä 18 päivänä helmikuuta 1987 yhtenä tanskan-, suomen-, islannin-, norjan- ja ruotsinkielisenä kappaleena, jossa ruotsin kielellä on kaksi tekstiä, toinen Suomea ja toinen Ruotsia varten, kaikkien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset.

[*For the signatures, see p. 376 of this volume — Pour les signatures, voir p. 376 du présent volume.*]

[SWEDISH TEXT FOR FINLAND — TEXTE SUÉDOIS POUR LA FINLANDE]

AVTAL MELLAN DANMARK, FINLAND, ISLAND, NORGE OCH SVERIGE FÖR ATT UNDVIKA DUBBELBESKATTNING BETRÄFFANDE SKATTER PÅ INKOMST OCH PÅ FÖRMÖGENHET

Regeringarna i Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige,

som önskar ingå ett avtal för att undvika dubbelbeskattning beträffande skatter på inkomst och på förmögenhet,

har kommit överens om följande:

Artikel 1

Personer på vilka avtalet tillämpas

Detta avtal tillämpas på personer som har hemvist i en eller flera av de avtalsslutande staterna.

Artikel 2

Skatter som omfattas av avtalet

1. Detta avtal tillämpas på skatter på inkomst och på förmögenhet som påförs för envar av de avtalsslutande staternas, dess politiska underavdelningars eller lokala myndigheters räkning, oberoende av det sätt på vilket skatterna uttages.

2. Med skatter på inkomst och på förmögenhet förstås alla skatter, som utgår på inkomst eller förmögenhet i dess helhet eller på delar av inkomst eller förmögenhet, däri inbegripet skatter på vinst på grund av överlåtelse av lös eller fast egendom samt skatter på värdestegring.

3. De för närvarande utgående skatter på vilka avtalet tillämpas är:

a) I Danmark:

1) inkomstskatten till staten;

2) sjömansskatten;

3) den särskilda inkomstskatten;

4) utdelningsskatten;

5) den kommunala inkomstskatten;

6) kyrkoskatten;

7) den amtskommunala inkomstskatten;

8) skatterna enligt kolväteskattelagen; och

9) förmögenhetsskatten till staten;

(i det följande benämnda ''dansk skatt'').

b) I Finland:

1) den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten;

2) kommunalskatten;

3) kyrkoskatten; och

4) källskatten;

(i det följande benämnda ''finsk skatt'').

c) I Island:

1) den statliga inkomstskatten;

2) den kommunala inkomstskatten;

3) kyrkoskatten;

4) kyrkogårdsskatten, i den del som den utgör skatt på inkomst;

5) bidraget till sjukförsäkring; och

6) den statliga förmögenhetsskatten;

(i det följande benämnda ''isländsk skatt'').

d) I Norge:

1) inkomst- och förmögenhetsskatten till staten;

2) inkomst- och förmögenhetsskatten till kommunerna;

3) inkomstskatten till fylkena;

4) den gemensamma skatten till skattefördelningsfonden;

5) skatterna enligt petroleumskattelagen;

6) avgiften till staten på ersättningar till utländska artister; och

7) sjömansskatten;

(i det följande benämnda ''norsk skatt'').

e) I Sverige:

1) den statliga inkomstskatten, däri inbegripet sjömansskatten och kupongskatten;

2) bevillningsavgiften för vissa offentliga föreställningar;

3) ersättningsskatten;

4) utskiftningsskatten;

5) vinstdelningsskatten;

6) den kommunala inkomstskatten; och

7) den statliga förmögenhetsskatten;

(i det följande benämnda ''svensk skatt'').

4. Avtalet tillämpas även på skatter av samma eller i huvudsak likartat slag, som efter undertecknandet av avtalet påförs vid sidan av eller i stället för de för närvarande utgående skatterna. De behöriga myndigheterna i de avtalsslutande staterna skall meddela varandra de väsentliga ändringar som gjorts i respektive skattelagstiftning.

5. Avtalet tillämpas inte i fråga om någon avtalsslutande stat på särskild beskattning av

vinst på lotterier och vadhållning eller på beskattning av arv och gåva.

Artikel 3

Allmänna definitioner

1. Om inte sammanhanget föranleder annat, har vid tillämpningen av detta avtal följande uttryck nedan angiven betydelse:

a) ''Danmark'' åsyftar Konungariket Danmark; ''Finland'' åsyftar Republiken Finland; ''Island'' åsyftar Republiken Island; ''Norge'' åsyftar Konungariket Norge; ''Sverige'' åsyftar Konungariket Sverige;

uttrycket omfattar även varje utanför respektive stats territorialvatten beläget område, inom vilket denna stat enligt sin lagstiftning och i överensstämmelse med internationell rätt har rättigheter med avseende på utforskning och utnyttjande av naturtillgångar på havsbottnen eller i dennas underlag;

uttrycket ''Danmark'' inbegriper inte Färöarna och Grönland; uttrycket ''Finland'' inbegriper inte landskapet Åland i fråga om den finska kommunalskatten; uttrycket ''Norge'' inbegriper inte Svalbard (med vilket avses även Björnön), Jan Mayen och de norska områdena (''biland'') utanför Europa;

b) ''person'' inbegriper fysisk person, bolag och annan sammanslutning;

c) ''bolag'' åsyftar juridisk person eller annan som vid beskattningen behandlas såsom juridisk person;

d) ''företag i en avtalsslutande stat'' och ''företag i annan avtalsslutande stat'' åsyftar företag som bedrivs av person med hemvist i en avtalsslutande stat, respektive företag som bedrivs av person med hemvist i annan avtalsslutande stat;

e) ''medborgare'' åsyftar fysisk person som har medborgarskap i en avtalsslutande stat och juridisk person eller annan sammanslutning som bildats enligt den lagstiftning som gäller i en avtalsslutande stat;

f) ''internationell trafik'' åsyftar vid tillämpningen av avtalet i en avtalsslutande stat transport med skepp eller luftfartyg som används av företag som har sin verkliga ledning i annan avtalsslutande stat, utom då skeppet eller luftfartyget används uteslutande mellan platser i den förstnämnda staten;

g) ''behörig myndighet'' åsyftar:

1) i Danmark: ministern för skatter och avgifter;

2) i Finland: finansministeriet;

3) i Island: finansministern;

4) i Norge: finans- och tulldepartementet;

5) i Sverige: finansministern;

eller den myndighet i envar av dessa stater åt vilken uppdrages att handha frågor rörande avtalet.

2. Då en avtalsslutande stat tillämpar avtalet anses, såvida inte sammanhanget föranleder annat, varje uttryck som inte definierats i avtalet ha den betydelse som uttrycket har enligt den statens lagstiftning i fråga om sådana skatter på vilka avtalet tillämpas.

Artikel 4

Hemvist

1. Vid tillämpningen av detta avtal åsyftar uttrycket ''person med hemvist i en avtalsslutande stat'' person som enligt lagstiftningen i denna stat är skattskyldig där på grund av hemvist, bosättning, plats för företagsledning eller annan liknande omständighet. Uttrycket inbegriper emellertid inte person som är skattskyldig i denna stat endast för inkomst från källa i denna stat eller för förmögenhet belägen där.

2. Då på grund av bestämmelserna i stycke 1 fysisk person har hemvist i flera avtalsslutande stater, bestäms hans hemvist på följande sätt:

a) han anses ha hemvist i den stat där han har en bostad som stadigvarande står till hans förfogande; om han har en sådan bostad i flera stater, anses han ha hemvist i den stat med vilken hans personliga och ekonomiska förbindelser är starkast (centrum för levnadsintressena);

b) om det inte kan avgöras i vilken stat han har centrum för sina levnadsintressen eller om han inte i någon stat har en bostad som stadigvarande står till hans förfogande, anses han ha hemvist i den stat där han stadigvarande vistas;

c) om han stadigvarande vistas i flera stater eller om han inte vistas stadigvarande i någon av dem, anses han ha hemvist i den stat där han är medborgare;

d) om han är medborgare i flera stater eller om han inte är medborgare i någon av dem, avgör de behöriga myndigheterna i berörda avtalsslutande stater frågan genom ömsesidig överenskommelse.

3. Då på grund av bestämmelserna i stycke 1 annan person än fysisk person har hemvist i flera avtalsslutande stater, anses personen i fråga ha hemvist i den stat där den har sin verkliga ledning.

Artikel 5

Fast driftställe

1. Vid tillämpningen av detta avtal åsyftar uttrycket ''fast driftställe'' en stadigvarande plats

för affärsverksamhet, från vilken ett företags verksamhet helt eller delvis bedrivs.

2. Uttrycket ''fast driftställe'' innefattar särskilt:

a) plats för företagsledning;

b) filial;

c) kontor;

d) fabrik;

e) verkstad; och

f) gruva, olje- eller gaskälla, stenbrott eller annan plats för utvinning av naturtillgångar.

3. Ett byggnads-, anläggnings-, installations- eller monteringsprojekt, eller verksamhet som består av planering, övervakning, rådgivning eller annan biträdande personalinsats i samband med sådant projekt, utgör fast driftställe men endast om projektet eller verksamheten pågår mer än tolv månader i en avtalsslutande stat.

4. Vid beräkning av den tid som avses i stycke 3 anses verksamhet, som bedrivs av ett företag som har intressegemenskap med annat företag, bedriven av det företag med vilket det har intressegemenskap, om verksamheten i väsentlig mån är av samma slag som den verksamhet som det sistnämnda företaget bedriver och båda företagens verksamhet avser samma projekt. Företag anses ha intressegemenskap, om det ena företaget direkt eller indirekt deltager i ledningen eller övervakningen av det andra företaget eller äger väsentlig del i detta företags kapital eller om samma personer direkt eller indirekt deltager i ledningen eller övervakningen av båda företagen eller äger väsentlig del i dessa företags kapital.

5. Utan hinder av föregående bestämmelser i denna artikel anses uttrycket ''fast driftställe'' inte innefatta:

a) användningen av anordningar uteslutande för lagring, utställning eller utlämnande av företaget tillhöriga varor;

b) innehavet av ett företaget tillhörigt varulager uteslutande för lagring, utställning eller utlämnande;

c) innehavet av ett företaget tillhörigt varulager uteslutande för bearbetning eller förädling genom annat företags försorg;

d) innehavet av stadigvarande plats för affärsverksamhet uteslutande för inköp av varor eller införskaffande av upplysningar för företaget;

e) innehavet av stadigvarande plats för affärsverksamhet uteslutande för att för företaget bedriva annan verksamhet av förberedande eller biträdande art;

f) innehavet av stadigvarande plats för affärsverksamhet uteslutande för att kombinera verksamheter som anges i punkterna a)—e), under förutsättning att hela den verksamhet som bedrivs vid den stadigvarande platsen för affärsverksamhet på grund av denna kombination är av förberedande eller biträdande art.

6. Om person, som inte är sådan oberoende representant på vilken stycke 7 tillämpas, är verksam för ett företag samt i en avtalsslutande stat har och där regelmässigt använder fullmakt att sluta avtal i företagets namn, anses detta företag — utan hinder av bestämmelserna i styckena 1 och 2 — ha fast driftställe i denna stat i fråga om varje verksamhet som denna person bedriver för företaget. Detta gäller dock inte, om den verksamhet som denna person bedriver är begränsad till sådan som anges i stycke 5 och som — om den bedrevs från en stadigvarande plats för affärsverksamhet — inte skulle göra denna stadigvarande plats för affärsverksamhet till fast driftställe enligt bestämmelserna i nämnda stycke.

7. Företag anses inte ha fast driftställe i en avtalsslutande stat endast på den grund att företaget bedriver affärsverksamhet i denna stat genom förmedling av mäklare, kommissionär eller annan oberoende representant, om sådan person därvid bedriver sin sedvanliga affärsverksamhet.

8. Den omständigheten att ett bolag med hemvist i en avtalsslutande stat kontrollerar eller kontrolleras av ett bolag med hemvist i annan avtalsslutande stat eller ett bolag som bedriver affärsverksamhet i annan avtalsslutande stat (antingen från fast driftställe eller på annat sätt), medför inte i och för sig att någotdera bolaget utgör fast driftställe för det andra.

Artikel 6

Inkomst av fast egendom

1. Inkomst, som person med hemvist i en avtalsslutande stat förvärvar av fast egendom (däri inbegripet inkomst av lantbruk och skogsbruk) belägen i annan avtalsslutande stat, får beskattas i denna andra stat.

2. a) Om inte bestämmelserna i punkt b) föranleder annat, har uttrycket ''fast egendom'' den betydelse som uttrycket har enligt lagstiftningen i den avtalsslutande stat där egendomen är belägen.

b) Uttrycket ''fast egendom'' inbegriper dock alltid tillbehör till fast egendom, levande och döda inventarier i lantbruk och skogsbruk, byggnader, rättigheter på vilka bestämmelserna i privaträtten om fast egendom tillämpas, nyttjanderätt till fast egendom samt rätt till föränderliga eller fasta ersättningar för nyttjandet av eller rätten att nyttja mineralförekomst, källa eller annan naturtillgång.

3. Bestämmelserna i stycke 1 tillämpas på inkomst som förvärvas genom omedelbart brukande, genom uthyrning eller annan användning av fast egendom.

4. Om innehav av aktier eller andra andelar i bolag, vars huvudsakliga ändamål är att inneha fast egendom, berättigar innehavaren av aktierna eller andelarna att nyttja bolaget tillhörig fast egendom, får inkomst, som förvärvas genom omedelbart brukande, genom uthyrning eller annan användning av sådan nyttjanderätt, beskattas i den avtalsslutande stat där den fasta egendomen är belägen.

5. Bestämmelserna i styckena 1 och 3 tillämpas även på inkomst av fast egendom som tillhör företag och på inkomst av fast egendom som används vid självständig yrkesutövning.

Artikel 7

Inkomst av rörelse

1. Inkomst av rörelse, som företag i en avtalsslutande stat förvärvar, beskattas endast i denna stat, såvida inte företaget bedriver rörelse i annan avtalsslutande stat från där beläget fast driftställe. Om företaget bedriver rörelse på sådant sätt, får företagets inkomst beskattas i denna andra stat, men endast så stor del av den som är hänförlig till det fasta driftstället.

2. Om företag i en avtalsslutande stat bedriver rörelse i annan avtalsslutande stat från där beläget fast driftställe, hänförs, om inte bestämmelserna i stycke 3 föranleder annat, i envar av de berörda avtalsslutande staterna till det fasta driftstället den inkomst som det kan antagas att driftstället skulle ha förvärvat, om det varit ett fristående företag, som bedrivit verksamhet av samma eller liknande slag under samma eller liknande villkor och självständigt avslutat affärer med det företag till vilket driftstället hör.

3. Vid bestämmandet av fast driftställes inkomst medges avdrag för utgifter som uppkommit för det fasta driftstället, härunder inbegripet utgifter för företagets ledning och allmänna förvaltning, oavsett om utgifterna uppkommit i den stat där det fasta driftstället är beläget eller annorstädes.

4. I den mån inkomst hänförlig till fast driftställe brukat i en avtalsslutande stat bestämmas på grundval av en fördelning av företagets hela inkomst på de olika delarna av företaget, skall bestämmelserna i stycke 2 inte hindra att i denna avtalsslutande stat den skattepliktiga inkomsten bestäms genom sådant förfarande. Den fördelningsmetod som används skall dock vara sådan att resultatet överensstämmer med principerna i denna artikel.

5. Inkomst hänförs inte till fast driftställe endast av den anledningen att varor inköps genom det fasta driftställets försorg för företaget.

6. Vid tillämpningen av föregående stycken bestäms inkomst som är hänförlig till det fasta driftstället genom samma förfarande år från år, såvida inte goda och tillräckliga skäl föranleder annat.

7. Ingår i inkomst av rörelse inkomstslag som behandlas särskilt i andra artiklar av detta avtal, berörs bestämmelserna i dessa artiklar inte av reglerna i förevarande artikel.

Artikel 8

Sjöfart och luftfart

1. Inkomst genom användningen av skepp eller luftfartyg i internationell trafik beskattas endast i den avtalsslutande stat där företaget har sin verkliga ledning. I fall då denna stat på grund av sin lagstiftning inte kan beskatta inkomsten i sin helhet, beskattas inkomsten endast i den stat där företaget har hemvist.

2. Om företag som bedriver sjöfart har sin verkliga ledning ombord på ett skepp, anses ledningen belägen i den avtalsslutande stat där skeppets redare har hemvist.

3. Bestämmelserna i stycke 1 tillämpas även på inkomst som förvärvas genom deltagande i en pool, ett gemensamt företag eller en internationell driftsorganisation.

Artikel 9

Företag med intressegemenskap

1. I fall då

a) ett företag i en avtalsslutande stat direkt eller indirekt deltager i ledningen eller övervakningen av ett företag i annan avtalsslutande stat eller äger del i detta företags kapital, eller

b) samma personer direkt eller indirekt deltager i ledningen eller övervakningen av såväl ett företag i en avtalsslutande stat som ett företag i annan avtalsslutande stat eller äger del i dessa företags kapital,

iakttages följande.

Om mellan företagen i fråga om handelsförbindelser eller finansiella förbindelser avtalas eller föreskrivs villkor, som avviker från dem som skulle ha avtalats mellan av varandra oberoende företag, får all inkomst, som utan sådana villkor skulle ha tillkommit det ena företaget men som på grund av villkoren i fråga inte tillkommit detta företag, inräknas i detta företags inkomst och beskattas i överensstämmelse därmed.

2. Då i en avtalsslutande stat uppkommer fråga som avses i stycke 1, skall behörig myndighet i annan avtalsslutande stat som berörs av frågan underrättas i syfte att överväga justering i fråga om beräkningen av inkomsten för det företag som har hemvist i sådan annan stat. När anledning därtill föreligger, kan de behöriga myndigheterna träffa skäligt avgörande om inkomstens fördelning.

Artikel 10

Dividend

1. Dividend från bolag med hemvist i en avtalsslutande stat till person med hemvist i annan avtalsslutande stat får beskattas i denna andra stat.

2. I fall då mottagare av dividend med hemvist i en avtalsslutande stat har fast driftställe eller stadigvarande anordning i annan avtalsslutande stat än den där han har hemvist samt den andel på grund av vilken dividenden betalas äger verkligt samband med rörelse som bedrivs från det fasta driftstället respektive självständig yrkesverksamhet som utövas från den stadigvarande anordningen, får, utan hinder av bestämmelserna i styckena 1 och 3, dividend från bolag med hemvist i en avtalsslutande stat till sådan mottagare beskattas i enlighet med bestämmelserna i artikel 7 respektive artikel 14 i den avtalsslutande stat där det fasta driftstället respektive den stadigvarande anordningen finns.

3. Dividend från bolag med hemvist i en avtalsslutande stat till person med hemvist i annan avtalsslutande stat får beskattas även i den avtalsslutande stat där bolaget som betalar dividenden har hemvist, enligt lagstiftningen i denna stat, men den skatt som sålunda påförs får inte överstiga:

a) 5 procent av dividendens bruttobelopp, om mottagaren är ett bolag (med undantag för personsammanslutning och dödsbo) som direkt behärskar minst 25 procent av det utbetalande bolagets kapital;

b) 15 procent av dividendens bruttobelopp i övriga fall.

4. Utan hinder av bestämmelserna i stycke 3 a) får isländsk skatt på dividend höjas från 5 procent till högst 15 procent i den mån sådan dividend dragits av från det utbetalande bolagets inkomst vid bestämmandet av isländsk skatt.

5. Utan hinder av bestämmelserna i stycke 3 a) får norsk skatt på dividend höjas till högst 15 procent. Denna bestämmelse gäller så länge norska bolag är berättigade till avdrag vid statsbeskattningen för utdelad vinst.

6. De behöriga myndigheterna i de avtalsslutande staterna skall träffa överenskommelse om sättet att genomföra begränsningarna enligt styckena 3—5.

Bestämmelserna i styckena 3—5 berör inte bolagets beskattning för vinst av vilken dividenden betalas.

7. Med uttrycket "dividend" förstås i denna artikel inkomst av aktier, andelsbevis eller andra rättigheter, som inte är fordringar, med rätt till andel i vinst, samt inkomst av andra andelar i bolag, som enligt lagstiftningen i den stat där det utdelande bolaget har hemvist vid beskattningen behandlas på samma sätt som inkomst av aktier.

8. Utan hinder av bestämmelserna i stycke 1 skall dividend från bolag med hemvist i en avtalsslutande stat till bolag med hemvist i annan avtalsslutande stat än Danmark i denna andra stat vara undantagen från beskattning i den mån detta skulle ha varit fallet enligt lagstiftningen i denna andra stat, om båda bolagen hade varit hemmahörande där.

Utan hinder av bestämmelserna i stycke 1 skall dividend från bolag med hemvist i annan avtalsslutande stat än Danmark till bolag med hemvist i Danmark vara undantagen från beskattning i Danmark enligt dansk lagstiftning.

I den mån beloppet av dividend, som för ett skatteår utbetalas av bolag med hemvist i Danmark till bolag med hemvist i annan avtalsslutande stat, motsvaras av dividend, som det förstnämnda bolaget, direkt eller genom förmedling av juridisk person, under samma eller tidigare skatteår uppburit på aktier eller andra andelar i bolag med hemvist i tredje stat, gäller emellertid undantag från skatt i annan avtalsslutande stat enligt första avsnittet endast om

a) den dividend, som uppburits på aktierna eller andelarna i bolaget med hemvist i tredje stat, underkastats beskattning i Danmark eller,

b) om så inte är fallet, dividenden skulle ha varit undantagen från skatt i annan avtalsslutande stat, om aktierna eller andelarna i bolaget med hemvist i tredje stat innehafts direkt av bolaget med hemvist i annan avtalsslutande stat.

I fråga om dividend från bolag med hemvist i Island till bolag med hemvist i annan avtalsslutande stat gäller undantag från beskattning i annan avtalsslutande stat enligt första avsnittet endast i den mån dividenden vid beräkning av isländsk skatt inte får avdragas från det isländska bolagets inkomst.

9. Utan hinder av bestämmelserna i styckena 3—5 kan de behöriga myndigheterna i de avtalsslutande staterna komma överens om att divi-

dend, som tillfaller i överenskommelsen namngiven institution med allmänt välgörande eller annat allmännyttigt ändamål, vilken enligt lagstiftningen i den avtalsslutande stat där institutionen har hemvist är undantagen från skatt på dividend, skall i annan avtalsslutande stat vara befriad från skatt på dividend från bolag i denna andra stat.

10. Om bolag med hemvist i en avtalsslutande stat förvärvar inkomst från annan avtalsslutande stat, får denna andra stat inte beskatta dividend som bolaget betalar, utom i den mån dividenden betalas till person med hemvist i denna andra stat eller i den mån den andel på grund av vilken dividenden betalas äger verkligt samband med fast driftställe eller stadigvarande anordning i denna andra stat, och ej heller beskatta bolagets icke utdelade vinst, även om dividenden eller den icke utdelade vinsten helt eller delvis utgörs av inkomst som uppkommit i denna andra stat.

11. Uttrycket ''personsammanslutning'' i denna artikel avser:

a) i fråga om Danmark: ''interessentskab'', ''kommanditselskab'' och ''partrederi'';

b) i fråga om Finland: öppet bolag, kommanditbolag, partrederibolag och annan sammanslutning som avses i 4 § 2 mom. lagen om skatt på inkomst och förmögenhet (1043/74) och som inte beskattas såsom självständigt skattesubjekt;

c) i fråga om Island: ''sameignarfélög'' och ''samlög'' som inte beskattas såsom självständiga skattesubjekt;

d) i fråga om Norge: varje sammanslutning utom ''aksjeselskap'' och ''kommandittaksjeselskap'';

e) i fråga om Sverige: handelsbolag, kommanditbolag och enkelt bolag.

Artikel 11

Ränta

1. Ränta, som härrör från en avtalsslutande stat och som betalas till person med hemvist i annan avtalsslutande stat, beskattas endast i denna andra stat.

2. I fall då mottagare av ränta med hemvist i en avtalsslutande stat har fast driftställe eller stadigvarande anordning i annan avtalsslutande stat än den där han har hemvist samt den fordran för vilken räntan betalas äger verkligt samband med rörelse som bedrivs från det fasta driftstället respektive självständig yrkesverksamhet som utövas från den stadigvarande anordningen, får, utan hinder av bestämmelserna i stycke 1, ränta som härrör från en avtalsslutande stat och som betalas till sådan mottagare beskattas i enlighet med bestämmelserna i artikel 7 respektive artikel 14 i den avtalsslutande stat där det fasta driftstället respektive den stadigvarande anordningen finns.

3. Med uttrycket ''ränta'' förstås i denna artikel inkomst av varje slags fordran, antingen den säkerställts genom inteckning i fast egendom eller inte och antingen den medför rätt till andel i gäldenärens vinst eller inte. Uttrycket åsyftar särskilt inkomst av värdepapper, som utfärdats av staten, och inkomst av obligationer eller debentures, däri inbegripet agiobelopp och vinster som hänför sig till sådana värdepapper, obligationer eller debentures. Straffavgift på grund av sen betalning anses inte som ränta vid tillämpningen av denna artikel.

4. Då på grund av särskilda förbindelser mellan utbetalaren och mottagaren eller mellan dem båda och annan person räntebeloppet, med hänsyn till den skuld för vilken räntan betalas, överstiger det belopp som skulle ha avtalats mellan utbetalaren och mottagaren om sådana förbindelser inte förelegat, tillämpas bestämmelserna i denna artikel endast på sistnämnda belopp. I sådant fall beskattas överskjutande belopp enligt lagstiftningen i envar av de berörda avtalsslutande staterna med iakttagande av övriga bestämmelser i detta avtal.

Artikel 12

Royalty

1. Royalty, som härrör från en avtalsslutande stat och som betalas till person med hemvist i annan avtalsslutande stat, beskattas endast i denna andra stat.

2. I fall då mottagare av royalty med hemvist i en avtalsslutande stat har fast driftställe eller stadigvarande anordning i annan avtalsslutande stat än den där han har hemvist samt den rättighet eller egendom i fråga om vilken royaltyn betalas äger verkligt samband med rörelse som bedrivs från det fasta driftstället respektive självständig yrkesverksamhet som utövas från den stadigvarande anordningen, får, utan hinder av bestämmelserna i stycke 1, royalty som härrör från en avtalsslutande stat och som betalas till sådan mottagare beskattas i enlighet med bestämmelserna i artikel 7 respektive artikel 14 i den avtalsslutande stat där det fasta driftstället respektive den stadigvarande anordningen finns.

3. Med uttrycket ''royalty'' förstås i denna artikel varje slags betalning som mottages såsom ersättning för nyttjandet av eller för rätten att nyttja upphovsrätt till litterärt, konstnärligt eller vetenskapligt verk (häri inbegripet biograffilm samt film och band för radio- och televisions-

sändning), patent, varumärke, mönster eller modell, ritning, hemligt recept eller hemlig tillverkningsmetod samt för nyttjandet av eller för rätten att nyttja industriell, kommersiell eller vetenskaplig utrustning eller för upplysning om erfarenhetsrön av industriell, kommersiell eller vetenskaplig natur.

4. Då på grund av särskilda förbindelser mellan utbetalaren och mottagaren eller mellan dem båda och annan person royaltybeloppet, med hänsyn till det nyttjande, den rätt eller den upplysning för vilken royaltyn betalas, överstiger det belopp som skulle ha avtalats mellan utbetalaren och mottagaren om sådana förbindelser inte förelegat, tillämpas bestämmelserna i denna artikel endast på sistnämnda belopp. I sådant fall beskattas överskjutande belopp enligt lagstiftningen i envar av de berörda avtalsslutande staterna med iakttagande av övriga bestämmelser i detta avtal.

Artikel 13

Realisationsvinst

1. Vinst, som person med hemvist i en avtalsslutande stat förvärvar på grund av överlåtelse av sådan fast egendom som avses i artikel 6 stycke 2 och som är belägen i annan avtalsslutande stat, får beskattas i denna andra stat.

2. Vinst, som person med hemvist i en avtalsslutande stat förvärvar på grund av överlåtelse av aktie eller annan andel som avses i artikel 6 stycke 4, får beskattas i den avtalsslutande stat där den fasta egendomen är belägen.

3. Vinst på grund av överlåtelse av lös egendom, som utgör del av rörelsetillgångarna i fast driftställe, vilket ett företag i en avtalsslutande stat har i annan avtalsslutande stat, eller av lös egendom, hänförlig till stadigvarande anordning för att utöva självständig yrkesverksamhet, som person med hemvist i en avtalsslutande stat har i annan avtalsslutande stat, får beskattas i denna andra stat. Detsamma gäller vinst på grund av överlåtelse av sådant fast driftställe (för sig eller tillsammans med hela företaget) eller av sådan stadigvarande anordning.

4. Vinst på grund av överlåtelse av skepp eller luftfartyg som används i internationell trafik eller lös egendom som är hänförlig till användningen av sådant skepp eller luftfartyg beskattas endast i den avtalsslutande stat där företaget har sin verkliga ledning. I fall då denna stat på grund av sin lagstiftning inte kan beskatta vinsten i sin helhet, beskattas vinsten endast i den stat där företaget har hemvist.

5. Vinst på grund av överlåtelse av annan egendom än sådan som avses i styckena 1—4 beskattas endast i den avtalsslutande stat där överlåtaren har hemvist.

6. Bestämmelserna i stycke 5 berör inte en avtalsslutande stats rätt att enligt sin egen lagstiftning beskatta vinst som person med hemvist i annan avtalsslutande stat förvärvar på grund av överlåtelse av aktie eller annan andel i bolag med hemvist i den förstnämnda staten samt vinst på grund av överlåtelse av annat värdepapper som vid beskattningen i denna stat behandlas på samma sätt som vinst på grund av överlåtelse av sådan aktie eller annan andel.

Artikel 14

Självständig yrkesutövning

1. Inkomst, som person med hemvist i en avtalsslutande stat förvärvar genom att utöva fritt yrke eller annan självständig verksamhet, beskattas endast i denna stat. Sådan inkomst får emellertid beskattas i annan avtalsslutande stat, om

a) han i denna andra stat har stadigvarande anordning som regelmässigt står till hans förfogande för att utöva verksamheten men endast så stor del av inkomsten som är hänförlig till denna stadigvarande anordning; eller

b) han vistas i denna andra stat under tidrymd eller tidrymder som sammanlagt överstiger 183 dagar under en tolvmånadersperiod men endast så stor del av inkomsten som är hänförlig till verksamhet som har utövats under denna tidrymd eller dessa tidrymder.

I fall då inkomsten är undantagen från beskattning i den förstnämnda staten, får inkomsten, även om villkoren under punkt a) eller b) inte är uppfyllda, beskattas i den stat där verksamheten utövas men endast så stor del av inkomsten som är hänförlig till denna verksamhet.

2. Uttrycket "fritt yrke" inbegriper särskilt självständig vetenskaplig, litterär och konstnärlig verksamhet, uppfostrings- och undervisningsverksamhet samt sådan självständig verksamhet som läkare, advokat, ingenjör, arkitekt, tandläkare och revisor utövar.

Artikel 15

Enskild tjänst

1. Om inte bestämmelserna i artiklarna 16, 18, 19, 20 och 21 föranleder annat, beskattas lön, arvode och annan liknande ersättning, som person med hemvist i en avtalsslutande stat uppbär på grund av anställning, endast i denna stat, såvida inte arbetet utförs i annan avtalsslutande

stat. Om arbetet utförs i denna andra stat, får ersättning som uppbärs för arbetet beskattas där.

2. Utan hinder av bestämmelserna i stycke 1 beskattas ersättning, som person med hemvist i en avtalsslutande stat uppbär för arbete som utförs i annan avtalsslutande stat, endast i den förstnämnda staten, om:

a) mottagaren vistas i denna andra stat under tidrymd eller tidrymder som sammanlagt inte överstiger 183 dagar under en tolvmånadersperiod, och

b) ersättningen betalas av arbetsgivare som inte har hemvist i denna andra stat eller på dennes vägnar, samt

c) ersättningen inte belastar fast driftställe eller stadigvarande anordning som arbetsgivaren har i denna andra stat.

3. Bestämmelserna i stycke 2 tillämpas inte i fall då

a) fråga är om uthyrning av arbetskraft, eller

b) ersättningen är undantagen från beskattning i den förstnämnda staten.

4. Utan hinder av föregående bestämmelser i denna artikel beskattas inkomst av arbete som utförs ombord på

a) danskt, finskt, isländskt, norskt eller svenskt skepp endast i den avtalsslutande stat vars nationalitet skeppet har; vid tillämpningen av denna bestämmelse likställs utländskt skepp, som befraktas på så kallad bareboat basis av ett företag i en avtalsslutande stat, med danskt, finskt, isländskt, norskt respektive svenskt skepp;

b) luftfartyg i internationell trafik endast i den avtalsslutande stat där den som förvärvar arbetsinkomsten har hemvist;

c) fiske-, sälfångst- eller valfångstfartyg endast i den avtalsslutande stat där den som förvärvar arbetsinkomsten har hemvist, även då inkomsten för arbetet utgår i form av viss lott eller andel av vinsten av fiske-, sälfångst- eller valfångstverksamheten.

Artikel 16

Styrelsearvode

Styrelsearvode och annan liknande ersättning, som person med hemvist i en avtalsslutande stat uppbär i egenskap av medlem i styrelse eller annat liknande organ i bolag med hemvist i annan avtalsslutande stat, får beskattas i denna andra stat.

Artikel 17

Artister samt idrotts- och sportutövare

1. Utan hinder av bestämmelserna i artiklarna 14 och 15 får inkomst, som person med hemvist i en avtalsslutande stat förvärvar genom sin personliga verksamhet i annan avtalsslutande stat i egenskap av artist, såsom teater- eller filmskådespelare, radio- eller televisionsartist eller musiker, eller av idrotts- eller sportutövare, beskattas i denna andra stat.

2. I fall då inkomst genom verksamhet, som artist eller idrotts- eller sportutövare bedriver i denna egenskap, inte tillfaller artisten eller idrotts- eller sportutövaren själv utan annan person, får denna inkomst, utan hinder av bestämmelserna i artiklarna 7, 14 och 15, beskattas i den avtalsslutande stat där artisten eller idrotts- eller sportutövaren bedriver verksamheten.

3. I fall då inkomst som avses i styckena 1 och 2 är undantagen från beskattning i den avtalsslutande stat där verksamheten bedrivs, beskattas inkomsten endast i den avtalsslutande stat där artisten eller idrotts- eller sportutövaren har hemvist.

Artikel 18

Pension m.m.

1. Pension och livränta som betalas från en avtalsslutande stat och utbetalning från en avtalsslutande stat enligt sociallagstiftningen i denna stat till person med hemvist i annan avtalsslutande stat beskattas endast i den förstnämnda staten. I fall då sådan inkomst inte kan beskattas i den stat från vilken utbetalning sker, beskattas inkomsten endast i den stat där mottagaren har hemvist.

2. Utan hinder av övriga bestämmelser i detta avtal skall underhållsbidrag, som person med hemvist i en avtalsslutande stat betalar till make eller förutvarande make eller till barn med hemvist i annan avtalsslutande stat, undantagas från beskattning i denna andra stat i det fall då bidraget skulle ha undantagits från beskattning i den förstnämnda staten om mottagaren hade haft hemvist där.

3. Med uttrycket ''livränta'' förstås ett fastställt belopp, som betalas periodiskt på fastställda tider under vederbörandes livstid eller under angiven eller fastställbar tidrymd och som utgår på grund av förpliktelse att verkställa dessa utbetalningar såsom ersättning för däremot fullt svarande vederlag i penningar eller penningars värde.

Artikel 19

Offentlig tjänst

1. Ersättning (med undantag för pension), som betalas av en avtalsslutande stat, dess politis-

ka underavdelningar, lokala myndigheter eller offentligrättsliga institutioner till fysisk person på grund av arbete som utförs i denna stats, dess politiska underavdelningars, lokala myndigheters eller offentligrättsliga institutioners tjänst, beskattas endast i denna stat. I fall då ersättningen inte kan beskattas i denna stat, beskattas ersättningen endast i den stat där mottagaren har hemvist.

2. Om ersättning som avses i stycke 1 tillfaller mottagare för arbete som denne utför i annan avtalsslutande stat än den från vilken ersättningen betalas, beskattas ersättningen emellertid endast i den stat där arbetet utförs, om mottagaren är person med hemvist i denna stat och

a) är medborgare i denna stat; eller

b) inte fick hemvist i denna stat uteslutande för att utföra arbetet, eller

c) inte kan beskattas för ersättningen i den stat från vilken denna betalas.

Artikel 20

Studerande och praktikanter

Person som vistas i en avtalsslutande stat uteslutande för

a) studier vid universitet eller annan undervisningsanstalt i denna avtalsslutande stat, eller

b) affärs-, industri-, lantbruks- eller skogsbrukspraktik i denna avtalsslutande stat,

och som har eller omedelbart före vistelsen hade hemvist i annan avtalsslutande stat, beskattas inte i den förstnämnda staten för belopp som han erhåller från källa utanför denna stat för sitt uppehälle, sin undervisning eller utbildning.

Artikel 21

Verksamhet i samband med förberedande undersökning, utforskning eller utnyttjande av kolväteförekomster

1. Utan hinder av övriga bestämmelser i detta avtal, med undantag för bestämmelserna i artikel 8, tillämpas bestämmelserna i denna artikel i fall då person med hemvist i en avtalsslutande stat bedriver verksamhet i annan avtalsslutande stat i samband med förberedande undersökning, utforskning eller utnyttjande av kolväteförekomster belägna i denna andra stat.

2. a) Person med hemvist i en avtalsslutande stat, som utanför kusten i annan avtalsslutande stat bedriver verksamhet som avses i stycke 1, anses bedriva verksamheten från fast driftställe eller stadigvarande anordning i denna andra stat.

b) Om sådan person bedriver sin verksamhet inom utforsknings- eller utvinningsområde som sträcker sig från en plats utanför kusten i denna andra stat och in på denna stats landområde och verksamheten inte uteslutande bedrivs inom landområdet, äger punkt a) motsvarande tillämpning.

c) Verksamhet, som avser byggande eller installation av rörledning för transport av oraffinerade kolväten eller byggnadsarbete i direkt samband med sådan verksamhet, anses bedriven från fast driftställe i denna andra stat även i fråga om sådan verksamhet som pågår på land, när verksamheten ingår i ett projekt som sträcker sig från en plats utanför kusten i denna stat och in på denna stats landområde.

3. Bestämmelserna i stycke 2 tillämpas inte, om verksamheten pågår under tidrymd eller tidrymder som sammanlagt inte överstiger 30 dagar under en tolvmånadersperiod.

4. Vid beräkning av den tid som avses i stycke 3 anses verksamhet, som bedrivs av ett företag som har intressegemenskap med annat företag, bedriven av det företag med vilket det har intressegemenskap, om verksamheten i väsentlig mån är av samma slag som den verksamhet som det sistnämnda företaget bedriver och båda företagens verksamhet avser samma projekt. Företag anses ha intressegemenskapen, om det ena företaget direkt eller indirekt deltager i ledningen eller övervakningen av det andra företaget eller äger väsentlig del i detta företags kapital eller om samma personer direkt eller indirekt deltager i ledningen eller övervakningen av båda företagen eller äger väsentlig del i dessa företags kapital.

5. Inkomst, som företag i en avtalsslutande stat förvärvar på grund av transport av personal eller materiel med skepp eller luftfartyg till eller innanför område som avses i stycke 2 a) och b) i den andra avtalsslutande stat där affärsverksamhet bedrivs i samband med förberedande undersökning, utforskning eller utnyttjande av kolväteförekomster eller på grund av drift av bogserbåtar, försörjningsfartyg eller andra hjälpfartyg i samband med sådan verksamhet, beskattas endast i den avtalsslutande stat där företaget har sin verkliga ledning. I fall då denna stat enligt sin lagstiftning inte kan beskatta inkomsten i sin helhet, beskattas inkomsten endast i den stat där företaget har hemvist.

6. Bestämmelserna i artikel 13 stycke 4 och artikel 23 stycke 3 tillämpas på vinst på grund av överlåtelse av skepp, båtar eller luftfartyg som avses i stycke 5 respektive förmögenhet bestående av sådana skepp, båtar eller luftfartyg.

7. Utan hinder av övriga bestämmelser i avtalet gäller följande i fråga om beskattningen av lön och annan liknande ersättning som person med hemvist i en avtalsslutande stat uppbär på

grund av arbete vilket utförs i annan avtalsslutande stat för arbetsgivare som bedriver sådan verksamhet som avses i styckena 1 och 2:

a) Om inte bestämmelserna i punkterna b)—d) föranleder annat, får sådan ersättning beskattas i denna andra stat, men endast om arbetet pågår där under tidrymd eller tidrymder som sammanlagt överstiger 30 dagar under en tolvmånadersperiod.

b) Sådan ersättning beskattas endast i den förstnämnda avtalsslutande staten om

1) arbetet har samband med utnyttjandet av kolväteförekomster som befinner sig på mittlinjen mellan avtalsslutande stater eller mellan en avtalsslutande stat och annan stat,

2) avtal föreligger mellan dessa stater om gemensamt utnyttjande av förekomsterna, och

3) utnyttjandet sker samtidigt på båda sidor om mittlinjen. Bestämmelserna i denna punkt tillämpas endast efter överenskommelse därom mellan de behöriga myndigheterna i de avtalsslutande staterna.

c) Om arbetet utförs ombord på skepp eller båt som avses i stycke 5, beskattas sådan ersättning enligt bestämmelserna i artikel 15 stycke 4 a).

d) Om arbetet utförs ombord på luftfartyg som avses i stycke 5, beskattas sådan ersättning endast i den avtalsslutande stat där företaget har sin verkliga ledning.

8. Person med hemvist i en avtalsslutande stat som bedriver verksamhet utanför kusten i annan avtalsslutande stat är undantagen från beskattning i denna andra stat för vinst som denna person anses ha förvärvat på grund av överflyttning av flyttbar borranläggning eller hotellplattform till område utanför denna andra stat. Med vinst i detta stycke förstås belopp med vilket handelsvärdet vid tidpunkten för överflyttningen överstiger restvärdet vid denna tidpunkt med tillägg av företagna avskrivningar.

9. Vinst som person med hemvist i en avtalsslutande stat förvärvar på grund av överlåtelse av

a) rätt till förberedande undersökning, utforskning eller utnyttjande av kolväteförekomster i annan avtalsslutande stat, häri inbegripet rätt till andel i eller förmån av sådana förekomster, eller

b) aktier eller andra andelar, vilkas värde helt eller till väsentlig del, direkt eller indirekt, hänför sig till sådan rätt,

får beskattas i denna andra stat.

Artikel 22

Annan inkomst

1. Inkomst som person med hemvist i en avtalsslutande stat förvärvar och som inte behandlas i föregående artiklar i detta avtal beskattas endast i denna stat, oavsett varifrån inkomsten härrör.

2. Bestämmelserna i stycke 1 tillämpas inte om inkomsttagaren har hemvist i en avtalsslutande stat och har fast driftställe eller stadigvarande anordning i annan avtalsslutande stat samt den rättighet eller egendom i fråga om vilken inkomsten betalas äger verkligt samband med rörelse som bedrivs från det fasta driftstället respektive självständig yrkesverksamhet som utövas från den stadigvarande anordningen. I sådant fall tillämpas bestämmelserna i artikel 7 respektive artikel 14. Ingår i fast driftställe eller stadigvarande anordning fast egendom som avses i artikel 6 stycke 2 beskattas emellertid inkomst av sådan egendom med tillämpning av bestämmelserna i artikel 6 styckena 1, 3 och 5.

Artikel 23

Förmögenhet

1. Förmögenhet bestående av sådan fast egendom som avses i artikel 6 stycke 2, vilken person med hemvist i en avtalsslutande stat innehar och vilken är belägen i annan avtalsslutande stat, får beskattas i denna andra stat.

2. Förmögenhet bestående av aktie eller annan andel i bolag, som avses i artikel 6 stycke 4, vilken person med hemvist i en avtalsslutande stat innehar, får beskattas i den avtalsslutande stat där den fasta egendomen är belägen.

3. Förmögenhet bestående av skepp eller luftfartyg som används i internationell trafik samt av lös egendom som är hänförlig till användningen av sådant skepp eller luftfartyg beskattas endast i den avtalsslutande stat där företaget har sin verkliga ledning. I fall då denna stat på grund av sin lagstiftning inte kan beskatta förmögenheten i sin helhet, beskattas förmögenheten endast i den stat där företaget har hemvist.

4. All annan förmögenhet, oavsett var denna är belägen, som person med hemvist i en avtalsslutande stat innehar, beskattas endast i denna stat.

5. Utan hinder av bestämmelserna i stycke 4 får emellertid förmögenhet bestående av lös egendom, som utgör del av rörelsetillgångarna i fast driftställe, vilket ett företag i en avtalsslutande stat har i annan avtalsslutande stat, eller av lös egendom, hänförlig till stadigvarande anordning för att utöva självständig yrkesverksamhet, som person med hemvist i en avtalsslutande stat har i annan avtalsslutande stat, beskattas i denna andra stat.

Artikel 24

Dödsbo

Inkomst eller förmögenhet, som beskattas hos dödsbo med hemvist i en avtalsslutande stat, får inte beskattas hos dödsbodelägare med hemvist i annan avtalsslutande stat.

Artikel 25

Undanröjande av dubbelbeskattning

1. *Danmark*

a) Om person med hemvist i Danmark förvärvar inkomst eller innehar förmögenhet som enligt bestämmelserna i detta avtal får beskattas i annan avtalsslutande stat, skall Danmark, såvida inte bestämmelserna i artikel 10 stycke 8 andra avsnittet eller punkterna b) eller c) nedan föranleder annat,

1) från denna persons danska inkomstskatt avräkna ett belopp motsvarande den inkomstskatt som betalats i denna andra stat;

2) från denna persons danska förmögenhetsskatt avräkna ett belopp motsvarande den förmögenhetsskatt som betalats i denna andra stat.

Avräkningsbeloppet skall emellertid inte i något fall överstiga den del av den danska inkomstskatten eller förmögenhetsskatten, beräknad utan sådan avräkning, som belöper på den inkomst eller förmögenhet som får beskattas i denna andra stat.

b) Om person med hemvist i Danmark förvärvar inkomst eller innehar förmögenhet som enligt bestämmelserna i detta avtal beskattas endast i annan avtalsslutande stat, får Danmark inräkna inkomsten eller förmögenheten i beskattningsunderlaget men skall från den danska skatten på inkomsten eller förmögenheten avräkna den del av inkomstskatten respektive förmögenhetsskatten som belöper på den inkomst som uppburits från denna andra stat respektive den förmögenhet som innehas där.

c) Om person med hemvist i Danmark förvärvar inkomst som avses i artikel 15 eller artikel 21 stycke 7, får Danmark inräkna inkomsten i beskattningsunderlaget men skall från den danska skatten på inkomsten avräkna den del av inkomstskatten som belöper på den inkomst som uppburits från denna andra stat.

2. *Finland*

a) Om person med hemvist i Finland förvärvar inkomst eller innehar förmögenhet som enligt bestämmelserna i detta avtal får beskattas i annan avtalsslutande stat, skall Finland, såvida inte bestämmelserna i artikel 10 stycke 8 första avsnittet eller punkterna b) eller c) nedan föranleder annat,

1) från denna persons finska inkomstskatt avräkna ett belopp motsvarande den inkomstskatt som betalats i denna andra stat;

2) från denna persons finska förmögenhetsskatt avräkna ett belopp motsvarande den förmögenhetsskatt som betalats i denna andra stat.

Avräkningsbeloppet skall emellertid inte i något fall överstiga den del av den finska inkomstskatten eller förmögenhetsskatten, beräknad utan sådan avräkning, som belöper på den inkomst eller förmögenhet som får beskattas i denna andra stat.

b) Om person med hemvist i Finland från annan avtalsslutande stat förvärvar inkomst av enskild tjänst som avses i artikel 15 eller artikel 21 stycke 7 och som enligt dessa artiklar får beskattas i denna andra avtalsslutande stat, skall sådan inkomst undantagas från finsk skatt.

c) Om person med hemvist i Finland förvärvar inkomst eller innehar förmögenhet som enligt bestämmelserna i detta avtal beskattas endast i annan avtalsslutande stat eller förvärvar inkomst som enligt punkt b) ovan skall undantagas från finsk skatt, får Finland inräkna inkomsten eller förmögenheten i beskattningsunderlaget men skall från den finska skatten på inkomsten eller förmögenheten avräkna den del av inkomstskatten respektive förmögenhetsskatten som belöper på den inkomst som uppburits från denna andra stat respektive den förmögenhet som innehas där.

3. *Island*

a) Om person med hemvist i Island förvärvar inkomst eller innehar förmögenhet som enligt bestämmelserna i detta avtal får beskattas i annan avtalsslutande stat, skall Island, såvida inte bestämmelserna i punkterna b) eller c) nedan föranleder annat, undantaga sådan inkomst eller förmögenhet från beskattning.

b) Om person med hemvist i Island förvärvar inkomst som enligt bestämmelserna i artikel 10, artikel 13 stycke 6, artikel 16 eller artikel 21 styckena 1—6 samt 8 och 9 får beskattas i annan avtalsslutande stat, skall Island, såvida inte bestämmelserna i artikel 10 stycke 8 första avsnittet föranleder annat, från denna persons isländska inkomstskatt avräkna ett belopp motsvarande den inkomstskatt som betalats i denna andra stat. Avräkningsbeloppet skall emellertid inte överstiga den del av den isländska skatten, beräknad utan sådan avräkning, som belöper på den inkomst som får beskattas i denna andra stat.

c) Om inkomst, som person med hemvist i Island förvärvar eller förmögenhet som sådan person innehar, enligt bestämmelse i avtalet är undantagen från beskattning där, får Island likväl vid bestämmandet av beloppet av den isländska skatten på denna persons återstående inkomst eller förmögenhet beakta den inkomst eller förmögenhet som undantagits från skatt.

4. *Norge*

a) Om person med hemvist i Norge förvärvar inkomst eller innehar förmögenhet som enligt bestämmelserna i detta avtal får beskattas i annan avtalsslutande stat, skall Norge, såvida inte bestämmelserna i punkterna b) eller c) nedan föranleder annat, undantaga sådan inkomst eller förmögenhet från beskattning.

b) Om person med hemvist i Norge förvärvar inkomst som enligt bestämmelserna i artikel 10, artikel 13 stycke 6, artikel 16 eller artikel 21 styckena 1—6 samt 8 och 9 får beskattas i annan avtalsslutande stat, skall Norge, såvida inte bestämmelserna i artikel 10 stycke 8 första avsnittet föranleder annat, från denna persons norska inkomstskatt avräkna ett belopp motsvarande den inkomstskatt som betalats i denna andra stat. Avräkningsbeloppet skall emellertid inte överstiga den del av den norska skatten, beräknad utan sådan avräkning, som belöper på den inkomst som får beskattas i denna andra stat.

c) Om inkomst, som person med hemvist i Norge förvärvar eller förmögenhet som sådan person innehar, enligt bestämmelserna i avtalet är undantagen från beskattning där, får Norge likväl vid bestämmandet av beloppet av den norska skatten på denna persons återstående inkomst eller förmögenhet beakta den inkomst eller förmögenhet som undantagits från skatt.

5. *Sverige*

a) Om person med hemvist i Sverige förvärvar inkomst eller innehar förmögenhet som enligt bestämmelserna i detta avtal får beskattas i annan avtalsslutande stat, skall Sverige, såvida inte bestämmelserna i artikel 10 stycke 8 första avsnittet eller punkterna b), c) eller d) nedan föranleder annat,

1) — med iakttagande av bestämmelserna i svensk lagstiftning (även i den lydelse den framdeles kan få genom att ändras utan att den allmänna princip som anges här ändras) — från skatten på inkomsten avräkna ett belopp motsvarande den inkomstskatt som betalats i denna andra stat.

2) från denna persons svenska förmögenhetsskatt avräkna ett belopp motsvarande den förmögenhetsskatt som betalats i denna andra stat. Avräkningsbeloppet skall emellertid inte överstiga den del av den svenska förmögenhetsskatten, beräknad utan sådan avräkning, som belöper på den förmögenhet som får beskattas i denna andra stat.

b) Vid tillämpningen av punkt a) ovan skall, då enligt särskild lagstiftning lättnad medgivits vid finsk inkomst- eller förmögenhetsbeskattning av ett svenskt företags fasta driftställe i Finland, från svensk skatt på företagets inkomst eller förmögenhet avräknas den inkomstskatt respektive förmögenhetsskatt som skulle ha utgått i Finland om sådan skattelättnad inte hade medgivits.

c) Om person med hemvist i Sverige från annan avtalsslutande stat förvärvar inkomst av rörelse som avses i artikel 7, inkomst av självständig yrkesutövning som avses i artikel 14, inkomst av enskild tjänst som avses i artikel 15 eller artikel 21 stycke 7 eller vinst som avses i artikel 13 stycke 3 vilken inkomst eller vinst enligt dessa artiklar får beskattas i denna andra avtalsslutande stat, skall, utan hinder av bestämmelserna i punkt a) ovan, sådan inkomst eller vinst undantagas från svensk skatt. I fråga om artiklarna 7, 13 och 14 gäller denna bestämmelse dock endast om den övervägande delen av inkomsten eller vinsten härrör från i den andra avtalsslutande staten bedriven yrkesverksamhet, affärsverksamhet eller industriell verksamhet, som inte utgörs av förvaltning av värdepapper och annan liknande lös egendom.

d) Om person med hemvist i Sverige förvärvar inkomst eller vinst eller innehar förmögenhet som enligt bestämmelserna i detta avtal beskattas endast i annan avtalsslutande stat eller förvärvar inkomst eller vinst som enligt punkt c) ovan skall undantagas från svensk skatt, får Sverige, vid fastställandet av skattesatsen för svensk progressiv skatt på annan inkomst, vinst eller förmögenhet, beakta den inkomst, vinst eller förmögenhet som beskattas endast i den andra avtalsslutande staten eller sådan inkomst eller vinst som undantages från svensk skatt.

6. *Gemensamma bestämmelser*

Uttrycket ''betalats i denna andra stat'' i styckena 1 a) 1), 2 a) 1), 3 b), 4 b) respektive 5 a) 1) anses även innefatta sådan skatt på inkomst som erlagts i Danmark, Finland, Island, Norge respektive Sverige och som skall överföras till nämnda andra stat för att där gottskrivas vederbörande person som skatt på samma inkomst.

Artikel 26

Begränsning av beskattningsrätten

Inkomst som person med hemvist i en avtalsslutande stat förvärvar eller förmögenhet som sådan person innehar får inte beskattas i annan avtalsslutande stat, såvida inte beskattning uttryckligen är tillåten enligt detta avtal.

Artikel 27

Förbud mot diskriminering

1. Medborgare i en avtalsslutande stat skall inte i annan avtalsslutande stat bli föremål för beskattning eller därmed sammanhängande krav som är av annat slag eller mer tyngande än den beskattning och därmed sammanhängande krav som medborgare i denna andra stat under samma förhållanden är eller kan bli underkastad. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 1 tillämpas denna bestämmelse även på person som inte har hemvist i en eller flera av de avtalsslutande staterna.

2. Beskattningen av fast driftställe eller stadigvarande anordning, som företag eller person med hemvist i en avtalsslutande stat har i annan avtalsslutande stat, skall i denna andra stat inte vara mindre fördelaktig än beskattningen av företag eller person med hemvist i denna andra stat, som bedriver verksamhet av samma slag.

Denna bestämmelse anses inte medföra förpliktelse för en avtalsslutande stat att medge person med hemvist i annan avtalsslutande stat sådant personligt avdrag vid beskattningen, sådan skattebefrielse eller skattenedsättning på grund av civilstånd eller försörjningsplikt mot familj som medges person med hemvist i den förstnämnda staten. Bestämmelsen medför inte heller rätt att i en avtalsslutande stat erhålla avdrag vid beskattningen eller skattebefrielse för dividend eller annan utbetalning till bolag med hemvist i annan avtalsslutande stat.

Bestämmelsen i första avsnittet hindrar inte heller en avtalsslutande stat att beskatta inkomst, som fast driftställe förvärvar, enligt reglerna i denna stats egen lagstiftning, om det fasta driftstället tillhör aktiebolag eller därmed jämförligt bolag i annan avtalsslutande stat. Beskattningen skall dock motsvara den beskattning som tillämpas för aktiebolag eller därmed jämförligt bolag med hemvist i den förstnämnda avtalsslutande staten på dess inkomst, beräknad utan avdrag för utdelad vinst.

3. Utom i de fall då bestämmelserna i artikel 9 stycke 1, artikel 11 stycke 4 eller artikel 12 stycke 4 tillämpas, är ränta, royalty och annan utbetalning från företag i en avtalsslutande stat till person med hemvist i annan avtalsslutande stat avdragsgilla vid bestämmandet av den beskattningsbara inkomsten för sådant företag på samma villkor som betalning till person med hemvist i den förstnämnda staten. På samma sätt är skuld som företag i en avtalsslutande stat har till person med hemvist i annan avtalsslutande stat avdragsgill vid bestämmandet av sådant företags beskattningsbara förmögenhet på samma villkor som skuld till person med hemvist i den förstnämnda staten.

4. Företag i en avtalsslutande stat, vars kapital helt eller delvis ägs eller kontrolleras, direkt eller indirekt, av en eller flera personer med hemvist i en eller flera av de andra avtalsslutande staterna, skall inte i den förstnämnda staten bli föremål för beskattning eller därmed sammanhängande krav som är av annat slag eller mer tyngande än den beskattning och därmed sammanhängande krav som annat liknande företag i den förstnämnda staten är eller kan bli underkastat.

5. Bestämmelserna i denna artikel anses inte medföra förpliktelse för Norge att medge medborgare i annan avtalsslutande stat, som inte är född i Norge av norska föräldrar, de särskilda skatteförmåner som enligt 22 § skattelagen den 18 augusti 1911 medges norsk medborgare och person född i Norge av norska föräldrar (person med norsk ''innfødsrett'').

6. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 2 tillämpas bestämmelserna i förevarande artikel på skatter av varje slag och beskaffenhet.

Artikel 28

Förfarandet vid ömsesidig överenskommelse

1. Om en person anser att i en eller flera av de avtalsslutande staterna vidtagits åtgärder som för honom medför eller kommer att medföra beskattning som strider mot bestämmelserna i detta avtal, kan han, utan att detta påverkar hans rätt att använda sig av de rättsmedel som finns i dessa staters interna rättsordning, framlägga saken för den behöriga myndigheten i den avtalsslutande stat där han har hemvist eller, om fråga är om tillämpningen av artikel 27 stycke 1, i den avtalsslutande stat där han är medborgare.

2. Om den behöriga myndigheten finner invändningen grundad men inte själv kan få till stånd en tillfredsställande lösning, skall myndigheten söka lösa frågan genom ömsesidig överenskommelse med behörig myndighet i annan avtalsslutande stat, som berörs av frågan, i syfte att undvika beskattning som strider mot avtalet. Om den stat hos vars behöriga myndighet personen i fråga har framlagt saken inte själv berörs av frågan, skall denna behöriga myndighet över-

lämna saken till behörig myndighet i någon av de stater som berörs av frågan.

3. Om svårigheter eller tvivelsmål uppkommer mellan avtalsslutande stater beträffande tolkningen eller tillämpningen av avtalet, skall de behöriga myndigheterna i dessa stater överlägga för att söka lösa frågan genom särskild överenskommelse. De behöriga myndigheterna i avtalsslutande stater kan även överlägga för att undanröja dubbelbeskattning i sådana fall som inte omfattas av avtalet eller för att genom särskild överenskommelse lösa frågor som, utan att vara reglerade i avtalet, på grund av olikhet i vederbörande staters principer för skattens beräkning eller av andra skäl kan uppkomma i fråga om de skatter som avses i artikel 2.

Innan beslut fattas i fråga som avses i första avsnittet, skall resultatet av överläggningar som där avses snarast delges behöriga myndigheter i övriga avtalsslutande stater. Finner behörig myndighet i en avtalsslutande stat att överläggningar bör äga rum mellan de behöriga myndigheterna i samtliga avtalsslutande stater, skall på begäran av den behöriga myndigheten i den förstnämnda avtalsslutande staten sådana överläggningar äga rum utan dröjsmål.

Artikel 29

Diplomatiska företrädare och konsulära tjänstemän

Bestämmelserna i detta avtal berör inte de privilegier vid beskattningen som enligt folkrättens allmänna regler eller bestämmelser i särskilda överenskommelser tillkommer diplomatiska företrädare eller konsulära tjänstemän.

Artikel 30

Territoriell utvidgning

1. Detta avtal kan antingen i sin helhet eller med erforderliga ändringar utvidgas till att omfatta de områden som undantagits från avtalets tillämpningsområde enligt bestämmelserna i artikel 3 stycke 1 a), under förutsättning att där påförs skatter av samma eller i huvudsak likartat slag som de som avses i avtalet. Sådan utvidgning gäller från den dag och med de ändringar och villkor, häri inbegripet bestämmelser om upphörande, som kan särskilt överenskommas mellan de avtalsslutande staterna genom diplomatisk noteväxling.

2. Om avtalet enligt artikel 32 upphör att gälla skall, såvida inte annat överenskommits mellan de avtalsslutande staterna, avtalet upphöra att gälla även beträffande varje område vartill avtalet utvidgats enligt denna artikel.

Artikel 31

Ikraftträdande

1. Detta avtal träder i kraft trettionde dagen efter den då samtliga avtalsslutande stater har meddelat det finska utrikesministeriet, att avtalet har godkänts. Det finska utrikesministeriet underrättar de övriga avtalsslutande staterna om mottagandet av dessa meddelanden och om tidpunkten för avtalets ikraftträdande.

2. Sedan avtalet trätt i kraft, tillämpas dess bestämmelser

a) i fråga om skatter som innehålls vid källan, på inkomst som förvärvas den 1 januari det kalenderår som följer närmast efter det då avtalet träder i kraft eller senare;

b) i fråga om övriga skatter på inkomst, på skatter som bestäms för skatteår som börjar den 1 januari det kalenderår som följer närmast efter det då avtalet träder i kraft eller senare;

c) i fråga om skatt på förmögenhet, på förmögenhet på vilken skatt utgår på grund av beskattning andra kalenderåret efter det då avtalet träder i kraft eller senare.

3. Avtalet den 22 mars 1983 mellan Finland, Danmark, Island, Norge och Sverige för undvikande av dubbelbeskattning beträffande skatter på inkomst och förmögenhet upphör att vara tillämpligt i fråga om inkomst eller förmögenhet på vilka förevarande avtal blir tillämpligt enligt stycke 2. Det förstnämnda avtalet upphör att gälla vid den sista tidpunkt, då det enligt föregående bestämmelser i detta stycke är tillämpligt.

4. Utan hinder av bestämmelserna i styckena 2 och 3 tillämpas bestämmelserna i styckena 2—5 i anteckning VII och styckena 2—5 i anteckning VIII i det till förevarande avtal fogade protokollet på inkomst som förvärvas från och med den 1 januari 1990. Överenskommelsen den 15 april 1986 mellan Konungariket Danmarks regering och Konungariket Sveriges regering om beskattning av s.k. gränsgångare upphör därvid att gälla och skall inte tillämpas på inkomst som förvärvas efter utgången av år 1989.

Artikel 32

Upphörande

En avtalsslutande stat kan senast den 30 juni under ett kalenderår som börjar efter utgången av en tidrymd av fem år efter dagen för ikraftträdande av avtalet uppsäga avtalet genom skriftligt meddelande härom till det finska utrikesministeriet, som underrättar de övriga avtalsslutande staterna om mottagandet av sådant meddelande och om dess innehåll. Har uppsägningstiden

iakttagits, upphör avtalet att gälla i förhållandet mellan den stat som verkställt uppsägningen och övriga avtalsslutande stater:

a) i fråga om skatter som innehålls vid källan, på inkomst som förvärvas den 1 januari det kalenderår som följer närmast efter det då det finska utrikesministeriet mottog meddelandet om uppsägningen eller senare;

b) i fråga om övriga skatter på inkomst, på skatter som bestäms för skatteår som börjar den 1 januari det kalenderår som följer närmast efter det då det finska utrikesministeriet mottog meddelandet om uppsägningen eller senare;

c) i fråga om skatt på förmögenhet, på förmögenhet på vilken skatt utgår på grund av beskattning andra kalenderåret närmast efter det då det finska utrikesministeriet mottog meddelandet om uppsägningen eller senare.

Originalexemplaret till detta avtal deponeras hos det finska utrikesministeriet, som tillställer de övriga avtalsslutande staterna bestyrkta kopior därav.

Till bekräftelse härav har de vederbörligen befullmäktigade ombuden undertecknat detta avtal.

Som skedde i Helsingfors den 18 februari 1987 i ett exemplar på danska, finska, isländska, norska och svenska språken, varvid på svenska språket utfärdades två texter, en för Finland och en för Sverige, vilka samtliga texter har samma giltighet.

[*For the signatures, see p. 376 of this volume — Pour les signatures, voir p. 376 du présent volume.*]

[ICELANDIC TEXT — TEXTE ISLANDAIS]

SAMNINGUR MILLI DANMERKUR, FINNLANDS, ÍSLANDS, NOREGS OG SVÍÞJÓÐAR TIL AÐ KOMAST HJÁ TVÍSKÖTTUN AÐ ÞVÍ ER VARÐAR SKATTA Á TEKJUR OG EIGNIR

Ríkisstjórnir Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar,

sem æskja þess að gera samning til að komast hjá tvísköttun að því er varðar skatta á tekjur og eignir,

hafa orðið ásáttar um eftirfarandi:

1. gr.

Aðilar sem samningurinn tekur til

Samningur þessi tekur til aðila sem eru heimilisfastir í einu eða fleiri aðildarríkjanna.

2. gr.

Skattar sem samningurinn tekur til

1. Samningur þessi tekur til skatta af tekjum og eignum sem eru álagðir vegna aðildarríkis, opinbers aðila eða sveitarstjórnar í því án tillits til þess á hvern hátt þeir eru álagðir.

2. Til skatta af tekjum og eignum teljast allir skattar sem lagðir eru á heildartekjur, heildareignir eða á þætti tekna og eigna, þar með taldir skattar af ágóða vegna sölu lausafjár eða fasteigna, svo og skattar af verðmætisaukningu.

3. Gildandi skattar sem samningurinn tekur til eru þessir:

a) Í Danmörku:

1) tekjuskattur til ríkisins;
2) sjómannaskattur;
3) sérstakur tekjuskattur;
4) ágóðahlutaskattur;
5) tekjuútsvar til sveitarfélaga;
6) kirkjuskattur;
7) tekjuútsvar til amta;
8) skattar samkvæmt ákvæðum kolvetnisskattalaganna
(kulbrinteskatteloven); og
9) eignarskattur til ríkisins;
(hér eftir nefndir ''danskur skattur'').

b) Í Finnlandi:

1) tekju- og eignarskattur til ríkisins;
2) útsvar til sveitarfélaga;
3) kirkjuskattur; og
4) afdráttarskattur;
(hér eftir nefndir ''finnskur skattur'').

c) Á Íslandi:

1) tekjuskattur til ríkisins;
2) útsvar til sveitarfélaga;
3) sóknargjald;
4) kirkjugarðsgjald, að því leyti sem það myndast af skatti á tekjur;
5) sjúkratryggingagjald; og
6) eignarskattur til ríkisins;
(hér eftir nefndir ''íslenskur skattur'').

d) Í Noregi:

1) tekju- og eignarskattur til ríkisins;
2) tekju- og eignarútsvar til sveitarfélaga;
3) tekjuskattur til fylkjanna;
4) tekjuskattur til skattajöfnunarsjóðs;
5) skattar samkvæmt ákvæðum kolvetnisskattalaganna
(petroleumsskatteloven);
6) gjald til ríkisins af þóknun til erlendra listamanna; og
7) sjómannaskattur;
(hér eftir nefndir ''norskur skattur'').

e) Í Svíþjóð:

1) tekjuskattur til ríkisins, þar með talinn sjómannaskattur og afdráttarskattur af arðmiðum:
2) gjald lagt á þá sem koma fram í atvinnuskyni til að skemmta almenningi (bevillningsavgiften för vissa offentliga föreställningar);
3) skattur á óúhlutaðan ágóða félaga (ersättningsskatten);
4) skattur á úthlutaða eignarhlutdeild í félögum (utskiftningsskatten);
5) skattur til að fjármagna launþegasjóði (vinstdelningsskatten);
6) tekjuútsvar til sveitarfélaga; og
7) eignarskattur til ríkisins;
(hér eftir nefndir ''sænskur skattur'').

4. Samningurinn tekur einnig til skatta sömu eða svipaðrar tegundar sem lagðir verða á eftir undirritun samnings þessa til viðbótar eða í staðinn fyrir gildandi skatta. Bær stjórnvöld í aðildarríkjunum skulu gefa hvert öðru upplýsingar um meiri háttar breytingar sem gerðar verða á skattalögum hvers aðildarríkis um sig.

5. Samningurinn tekur ekki, að því er neitt aðildarríkjanna varðar, til sérstakra skatta af ágóða af happdrætti og veðmálum eða skatta af arfi eða gjöfum.

3. gr.

Almennar skilgreiningar

1. Í samningi þessum merkja neðangreind hugtök eftirfarandi, nema annað leiði af samhenginu:

a) ''Danmörk'' merkir Konungsríkið Danmörk; ''Finnland'' merkir Lýðveldið Finnland; ''Ísland'' merkir Lýðveldið Ísland; ''Noregur'' merkir Konungsríkið Noreg; ''Svíþjóð'' merkir Konungsríkið Svíþjóð;

hugtakið tekur einnig til sérhvers svæðis utan landhelgi hvers ríkis þar sem ríkið samkvæmt löggjöf sinni og í samræmi við þjóðarétt á rétt til rannsóknar og hagnýtingar á náttúruauðlindum á hafsbotni eða í honum;

hugtakið ''Danmörk'' tekur ekki til Færeyja og Grænlands; hugtakið ''Finnland'' tekur ekki til landsvæðisins Álands að því er varðar finnskt útsvar til sveitarfélaga; hugtakið ''Noregur'' tekur ekki til Svalbarða (þ.m.t. Bjarnarey), Jan Mayen og norskra svæða (''biland'') utan Evrópu;

b) ''aðili'' merkir mann, félag og hvers konar önnur samtök;

c) ''félag'' merkir lögaðila eða hvern þann annan sem talinn er lögaðili að því er skatta varðar;

d) ''fyrirtæki í aðildarríki'' og ''fyrirtæki í öðru aðildarríki'' merkir annars vegar fyrirtæki sem rekið er af aðila, heimilisföstum í einu aðildarríki og hins vegar fyrirtæki sem rekið er af aðila heimilisföstum í öðru aðildarríki;

e) ''ríkisborgari'' merkir mann sem á ríkisfang í aðildarríki, svo og lögaðila eða önnur samtök sem stofnað er til samkvæmt lögum sem gilda í aðildarríkinu;

f) ''flutningar á alþjóðaleiðum'' merkir í samningi þessum flutninga með skipi eða loftfari sem notað er af fyrirtæki sem hefur raunverulega framkvæmdastjórn í öðru aðildarríki, nema því aðeins að skipið eða loftfarið sé eingöngu notað í förum milli staða í fyrrnefnda ríkinu;

g) ''bær stjórnvöld'' merkir:

1) í Danmörku: skattamálaráðherra;

2) í Finnlandi: fjármálaráðuneytið;

3) á Íslandi: fjármálaráðherra;

4) í Noregi: fjármála- og tollaráðuneytið;

5) í Svíþjóð: fjármálaráðherra;

eða það stjórnvald í hverju þessara ríkja sem falið er að annast málefni varðandi samninginn.

2. Við beitingu aðildarríkis á samningnum skal, nema annað leiði af samhenginu, sérhvert hugtak sem ekki er skilgreint í samningnum hafa þá merkingu sem hugtakið hefur samkvæmt löggjöf hlutaðeigandi ríkis varðandi þá skatta sem samningurinn tekur til.

4. gr.

Heimilisfesti

1. Í samningi þessum merkir hugtakið ''aðili heimilisfastur í aðildarríki'' aðila sem að lögum þess ríkis er skattskyldur þar vegna heimilisfesti, búsetu, stjórnaraðseturs eða af öðrum svipuðum ástæðum. Hugtakið tekur þó ekki til aðila sem er skattskyldur í þessu ríki einungis af tekjum sem eiga uppruna sinn þar eða af eignum sem þar eru.

2. Þegar maður telst heimilisfastur í fleiri en einu aðildarríki samkvæmt 1. tl. skal úrskurða um heimilisfesti hans eftir neðangreindum reglum:

a) Maður telst heimilisfastur í því ríki þar sem hann á fast heimili; eigi hann fast heimili í fleiri ríkjum telst hann heimilisfastur í því ríki sem hann er nánast tengdur persónulega og fjárhagslega (miðstöð persónuhagsmuna);

b) ef ekki er unnt að ákvarða í hvaða ríki maður hefur miðstöð persónuhagsmuna sinna eða ef hann á ekki fast heimili í neinu ríkjanna telst hann heimilisfastur í því ríki þar sem hann dvelst að jafnaði;

c) ef maður dvelst að jafnaði í fleiri en einu ríkjanna eða dvelst ekki að jafnaði í neinu þeirra telst hann heimilisfastur í því ríki þar sem hann á ríkisfang;

d) ef maður á ríkisfang í fleiri en einu ríkjanna eða í engu þeirra skulu bær stjórnvöld hlutaðeigandi aðildarríkja leysa málið með gagnkvæmu samkomulagi.

3. Þegar aðili, annar en maður, telst heimilisfastur í fleiri en einu aðildarríki samkvæmt 1. tl. telst hann heimilisfastur í því ríki þar sem raunveruleg framkvæmdastjórn hans hefur aðsetur.

5. gr.

Föst atvinnustöð

1. Í samningi þessum merkir hugtakið ''föst atvinnustöð'' fasta atvinnustofnun þar sem starfsemi fyrirtækis fer að nokkru eða öllu leyti fram.

2. Hugtakið ''föst atvinnustöð'' merkir einkum:

a) aðsetur framkvæmdastjórnar;

b) útibú;

c) skrifstofu;

d) verksmiðju;

e) verkstæði;

f) námu, olíu- eða gaslind, grjótnámu eða annan stað þar sem náttúruauðæfi eru nýtt.

3. Byggingar-, mannvirkja-, samsetningar- eða uppsetningarframkvæmdir eða starfsemi, sem felur í sér hönnun, eftirlit, ráðgjöf eða aðra aðstoð eða framlag starfsliðs í sambandi við slíkar framkvæmdir, telst því aðeins föst atvinnustöð að

framkvæmdirnar eða starfsemin vari lengur en tólf mánuði í samningsríki.

4. Við ákvörðun þess tímabils sem um ræðir í 3. tl. skoðast starfsemi, sem rekin er af fyrirtæki sem tengt er öðru fyrirtæki, vera rekin af því fyrirtæki sem það er tengt, svo framarlega sem starfsemin er að verulegu leyti sams konar og sú starfsemi sem síðarnefnda fyrirtækið rekur og starfsemi beggja fyrirtækjanna tengist sömu framkvæmdinni. Fyrirtæki teljast tengd ef annað fyrirtækið tekur beint eða óbeint þátt í stjórn eða yfirráðum hins fyrirtækisins eða á verulegan hluta af fjármagni þess fyrirtækis eða ef sömu aðilar taka beinan eða óbeinan þátt í stjórn eða yfirráðum beggja fyrirtækjanna eða eiga verulegan hluta af fjármagni þessara fyrirtækja.

5. Þrátt fyrir framangreind ákvæði þessarar greinar tekur hugtakið ''föst atvinnustöð'' ekki til:

a) nýtingar aðstöðu sem einskorðuð er við geymslu, sýningu eða afhendingu á vörum í eigu fyrirtækisins;

b) birgðahalds á vörum í eigu fyrirtækisins sem eingöngu eru ætlaðar til geymslu, sýningar eða afhendingar;

c) birgðahalds á vörum í eigu fyrirtækisins sem eingöngu eru ætlaðar til vinnslu hjá öðru fyrirtæki;

d) fastrar atvinnustofnunar sem eingöngu er notuð við vörukaup eða öflun upplýsinga fyrir fyrirtækið;

e) fastrar atvinnustofnunar sem eingöngu er notuð til að annast sérhverja aðra undirbúnings- eða aðstoðarstarfsemi fyrir fyrirtækið;

f) fastrar atvinnustofnunar sem nýtt er eingöngu til að samhæfa starfsemi sem fellur undir stafliði a)—e), enda felist öll sú starfsemi sem fram fer í þessari föstu atvinnustofnun vegna þessarar samhæfingar í undirbúnings- eða aðstoðarstörfum.

6. Ef aðili sem ekki er óháður umboðsaðili samkvæmt ákvæðum 7. tl. hefur á hendi starfsemi fyrir fyrirtæki og hefur heimild í aðildarríki til að gera samninga fyrir fyrirtækið og notar hana reglulega er fyrirtæki þetta — þrátt fyrir ákvæði 1. og 2. tl. — talið hafa fasta atvinnustöð í því ríki vegna hvers konar starfsemi sem hann gegnir fyrir fyrirtækið. Þetta á þó ekki við ef starfsemi sem þessi aðili annast fellur undir og takmarkast af ákvæðum 5. tl. og mundi ekki gera þessa föstu atvinnustofnun að fastri atvinnustöð samkvæmt ákvæðum téðs töluliðar þótt hún væri innt af hendi á fastri atvinnustofnun.

7. Fyrirtæki telst ekki hafa fasta atvinnustöð í aðildarríki þótt það reki þar viðskipti fyrir milligöngu miðlara, umboðsmanns eða annars óháðs umboðsaðila, svo framarlega sem þessir aðilar koma fram innan marka venjulegs atvinnurekstrar þeirra.

8. Þótt félag sem er heimilisfast í aðildarríki stjórni eða sé stjórnað af félagi sem er heimilisfast í öðru aðildarríki eða félagi sem stundar atvinnurekstur í öðru aðildarríki (annaðhvort frá fastri atvinnustöð eða á annan hátt) leiðir það eitt sér ekki til þess að annað hvort félagið sé föst atvinnustöð hins.

6. gr.

Tekjur af fasteign

1. Tekjur sem aðili heimilisfastur í aðildarríki hefur af fasteign (þar með taldar tekjur af landbúnaði og nýtingu skógar) í öðru aðildarríki má skattleggja í síðarnefnda ríkinu.

2. a) Hugtakið ''fasteign'' hefur, nema annað leiði af ákvæðum stafliðar b), sömu merkingu og hugtakið hefur samkvæmt lögum þess aðildarríkis þar sem fasteignin er.

b) Hugtakið ''fasteign'' felur þó í öllum tilvikum í sér fylgifé með fasteign, áhöfn og tæki sem notuð eru í landbúnaði og við skógarnýtingu, byggingar, réttindi varðandi landeignir samkvæmt reglum einkamálaréttarins, afnotarétt af fasteign og rétt til breytilegrar eða fastrar þóknunar sem endurgjald fyrir hagnýtingu á eða rétt til hagnýtingar á námum, lindum eða öðrum náttúruauðæfum.

3. Ákvæði 1. tl. gilda um tekjur af beinni hagnýtingu, leigu eða hvers konar öðrum afnotum fasteignar.

4. Ef hlutabréfaeign eða önnur hlutareign í félagi, sem hefur að höfuðmarkmiði að eiga fasteign, veitir eiganda hlutabréfanna eða hlutanna rétt til að nýta fasteign í eigu félagsins má skattleggja tekjur af beinum notum, leigu eða annarri hagnýtingu afnotaréttar í því aðildarríki þar sem fasteignin er.

5. Ákvæði 1. og 3. tl. gilda einnig um tekjur af fasteign í eigu fyrirtækis og um tekjur af fasteign sem hagnýtt er við sjálfstæða starfsemi.

7. gr.

Hagnaður af atvinnurekstri

1. Hagnaður af atvinnurekstri fyrirtækis í aðildarríki er einungis skattskyldur í því ríki nema fyrirtækið hafi með höndum atvinnurekstur í öðru aðildarríki frá fastri atvinnustöð þar. Ef fyrirtækið hefur slíkan atvinnurekstur með höndum má leggja skatt á hagnað fyrirtækisins í síðarnefnda ríkinu, en þó einungis þann hluta hans sem stafar frá hinni föstu atvinnustöð.

2. Þegar fyrirtæki í aðildarríki hefur með höndum atvinnurekstur í öðru aðildarríki frá fastri at-

vinnustöð þar skal hvert aðildarríki, nema annað leiði af ákvæðum 3. tl., ákvarða föstu atvinnustöðinni þann hagnað sem ætla má að fallið hefði í hennar hlut ef hún hefði verið sérstakt og sjálfstætt fyrirtæki sem hefði með höndum sams konar eða svipaðan atvinnurekstur við sömu eða svipaðar aðstæður og kæmi sjálfstætt fram í skiptum við fyrirtæki það sem hún er föst atvinnustöð fyrir.

3. Við ákvörðun hagnaðar fastrar atvinnustöðvar skal leyfa sem frádrátt útgjöld sem leiðir af því að hún er föst atvinnustöð, þar með talinn kostnaður við framkvæmdastjórn og venjulegur stjórnunarkostnaður, hvort heldur kostnaðurinn er til orðinn í því ríki þar sem fasta atvinnustöðin er eða annars staðar.

4. Að því leyti sem venja hefur verið í aðildarríki að ákvarða hagnað fastrar atvinnustöðvar á grundvelli skiptingar heildarhagnaðar fyrirtækisins á hina ýmsu hluta þess, skal ekkert í ákvæðum 2. tl. útiloka það aðildarríki frá því að ákvarða skattskyldan hagnað með þeim hætti. Aðferð sú sem notuð er við skiptinguna skal samt sem áður vera slík að niðurstaðan verði í samræmi við meginreglur þessarar greinar.

5. Engan hagnað skal telja fastri atvinnustöð eingöngu vegna vörukaupa hennar fyrir fyrirtækið.

6. Við beitingu ákvæða framangreindra töluliða skal hagnaður sem talinn er fastri atvinnustöð ákvarðast eftir sömu reglum frá ári til árs nema fullnægjandi ástæða sé til annars.

7. Þegar hagnaður af atvinnurekstri felur í sér tekjur sem sérstök ákvæði eru um í öðrum greinum samnings þessa skulu ákvæði þessarar greinar ekki hafa áhrif á gildi þeirra ákvæða.

8. gr.

Siglingar og loftferðir

1. Hagnaður af rekstri skipa eða loftfara á alþjóðaleiðum skal einungis skattlagður í því aðildarríki þar sem raunveruleg framkvæmdastjórn fyrirtækisins hefur aðsetur. Þegar þetta ríki getur ekki samkvæmt eigin löggjöf skattlagt hagnaðinn í heild sinni skal einungis skattleggja hann í því ríki þar sem fyrirtækið er heimilisfast.

2. Ef aðsetur raunverulegrar framkvæmdastjórnar útgerðarfyrirtækis er um borð í skipi skal telja aðsetur hennar vera í því aðildarríki þar sem útgerðarmaður skipsins er heimilisfastur.

3. Ákvæði 1. tl. eiga einnig við um hagnað sem hlýst af þátttöku í rekstrarsamvinnu (''pool''), sameiginlegu fyrirtæki eða alþjóðlegum rekstrarsamtökum.

9. gr.

Tengd fyrirtæki

1. Þegar:

a) fyrirtæki í aðildarríki tekur beinan eða óbeinan þátt í stjórn eða yfirráðum fyrirtækis í öðru aðildarríki eða á hluta af fjármagni þess, eða

b) sömu aðilar taka beinan eða óbeinan þátt í stjórn eða yfirráðum fyrirtækis í aðildarríki, svo og fyrirtækis í öðru aðildarríki, eða eiga hluta af fjármagni þeirra

skulu eftirfarandi ákvæði gilda:

Ef hlutaðeigandi fyrirtæki semja eða ákveða skilmála um innbyrðis samband sitt á viðskipta- eða fjármálasviðinu sem eru frábrugðnir því sem væri ef fyrirtækin væru hvort öðru óháð má telja allan hagnað, sem án þessara skilmála hefði runnið til annars fyrirtækisins en rennur ekki til þess vegna skilmálanna, sem hagnað þess fyrirtækis og skattleggja hann í samræmi við það.

2. Rísi upp mál í aðildarríki sem ákvæði 1. tl. taka til skal bæru stjórnvaldi í öðru aðildarríki sem málið varðar gert aðvart svo að það megi íhuga hvort breyta skuli uppgjöri á hagnaði fyrirtækis sem heimilisfast er í því ríki. Ef svo ber undir geta bær stjórnvöld gert samkomulag um skiptingu hagnaðarins.

10. gr.

Ágóðahlutir

1. Ágóðahluti sem félag heimilisfast í aðildarríki greiðir aðila heimilisföstum í öðru aðildarríki má skattleggja í síðarnefnda ríkinu.

2. Þegar viðtakandi ágóðahlutar er heimilisfastur í aðildarríki en hefur fasta atvinnustöð eða fasta stofnun í öðru aðildarríki en þar sem hann er heimilisfastur og hlutareignin sem af er greiddur ágóðahluturinn er raunverulega bundin við atvinnurekstur sem rekinn er af hinni föstu atvinnustöð eða við sjálfstæða starfsemi sem stunduð er í hinni föstu stofnun, mega, þrátt fyrir ákvæði 1. og 3. tl., ágóðahlutir sem félag heimilisfast í aðildarríki greiðir slíkum viðtakanda skattleggjast samkvæmt ákvæðum 7. gr. eða 14. gr., eftir því sem við á, í því aðildarríki þar sem fasta atvinnustöðin eða fasta stofnunin er.

3. Ágóðahluti sem félag heimilisfast í aðildarríki greiðir aðila heimilisföstum í öðru aðildarríki má einnig skattleggja í því aðildarríki þar sem félagið sem ágóðahlutina greiðir er heimilisfast samkvæmt löggjöf þess ríkis, en sá skattur sem þannig er álagður má að hámarki vera:

a) 5 af hundraði af vergri fjárhæð ágóðahlutanna ef viðtakandi er félag (að undanskildum samtökum aðila og dánarbúum) sem ræður beint yfir

að minnsta kosti 25 af hundraði eignarhlutdeildar í félaginu sem ágóðahlutina greiðir;

b) 15 af hundraði af vergri fjárhæð ágóðahlutanna í öðrum tilvikum.

4. Þrátt fyrir ákvæði stafliðar a) í 3. tl. má hækka íslenskan skatt af ágóðahluta úr 5 af hundraði í að hámarki 15 af hundraði, að svo miklu leyti sem slíkur ágóðahlutur hefur verið dreginn frá tekjum félagsins, sem ágóðahlutinn greiddi, við álagningu íslensks skatts.

5. Þrátt fyrir ákvæði stafliðar a) í 3. tl. má hækka norskan skatt af ágóðahluta í að hámarki 15 af hundraði. Þetta ákvæði gildir meðan norskum félögum er heimill frádráttur vegna úthlutaðs ágóða við álagningu skatta til ríkisins.

6. Bær stjórnvöld í aðildarríkjunum skulu gera með sér samkomulag um hvernig beita skuli takmörkunum samkvæmt 3.—5. tl.

Ákvæði 3.—5. tl. eru óviðkomandi skattlagningu félags af ágoða sem ágóðahluturinn er greiddur af.

7. Hugtakið ''ágóðahlutur'' merkir í þessari grein tekjur af hlutabréfum, hlutdeildarskírteinum eða öðrum réttindum sem ekki eru skuldakröfur en veita rétt til hlutdeildar í ágóða, svo og tekjur af öðrum félagsréttindum sem við skattlagningu er farið með á sama hátt og tekjur af hlutabréfum samkvæmt löggjöf þess ríkis þar sem félagið sem úthlutunina framkvæmir er heimilisfast.

8. Þrátt fyrir ákvæði 1. tl. skal ágóðahlutur greiddur af félagi heimilisföstu í aðildarríki til félags heimilisfasts í öðru aðildarríki en Danmörku vera undanþeginn skattlagningu í siðarnefnda ríkinu að svo miklu leyti sem hann hefði verið það samkvæmt löggjöf þess ríkis hefðu bæði félögin verið heimilisföst þar.

Þrátt fyrir ákvæði 1. tl. skal ágóðahlutur greiddur af félagi heimilisföstu í öðru aðildarríki en Danmörku til félags heimilisfasts í Danmörku vera undanþeginn skattlagningu í Danmörku samkvæmt danskri löggjöf.

Í þeim mæli sem ágóðahlutur, sem félag heimilisfast í Danmörku hefur greitt á tekjuári til félags heimilisfasts í öðru aðildarríki, svarar til ágóðahlutar, sem fyrrnefnda félagið hefur hlotið beint eða fyrir milligöngu lögaðila á sama tekjuári eða fyrri, af hlutabréfum eða öðrum félagsréttindum í félagi heimilisföstu í þriðja ríki, gildir undanþága frá skattlagningu í öðru aðildarríki samkvæmt 1. mgr. því aðeins:

a) að sá ágóðahlutur sem myndaðist af hlutabréfum eða félagsréttindum í félagi heimilisföstu í þriðja ríki sé skattlagður í Danmörku eða;

b) ef svo er ekki, að ágóðahluturinn ætti að vera undanþeginn skatti í öðru aðildarríki ef hlutaréfin eða félagsréttindin í félagi heimilisföstu í þriðja ríki væru í beinni eigu félagsins í fyrrnefnda aðildarríkinu.

Um ágóðahlut frá félagi heimilisföstu á Íslandi til félags heimilisfasts í öðru aðildarríki gildir undanþága frá skattlagningu í öðru aðildarríki samkvæmt 1. mgr. aðeins að því leyti sem ágóðahluturinn er ekki frádráttarbær frá tekjum íslenska félagsins við ákvörðun íslensks skatts.

9. Þrátt fyrir ákvæðin í 3.—5. tl. geta bær stjórnvöld í aðildarríkjunum gert samkomulag um að ágóðahlutur, sem fellur til stofnunar, nafngreindrar í samkomulaginu, sem hefur líknarstarfsemi eða önnur almannaheill að markmiði sem undanþegin er skatti af ágóðahlutum samkvæmt löggjöf þess aðildarríkis þar sem stofnunin er heimilisföst, skuli í öðru aðildarríki vera undanþegin skatti af ágóðahlutum frá félagi í því ríki.

10. Et félag heimilisfast í aðildarríki fær tekjur frá öðru aðildarríki getur síðarnefnda ríkið hvorki skattlagt ágóðahlut sem félagið greiðir nema að því leyti sem ágóðahluturinn er greiddur aðila heimilisföstum í siðarnefnda ríkinu eða að því leyti sem hlutareignin sem af er greiddur ágóðahluturinn er raunverulega bundin við fasta atvinnustöð eða fasta stofnun í síðarnefnda ríkinu né heldur skattlagt óúthlutaðan hagnað félagsins. Þetta gildir jafnt þótt ágóðahlutirnir eða óúthlutaði hagnaðurinn séu að öllu eða nokkru leyti tekjur sem hafa myndast í síðarnefnda ríkinu.

11. Hugtakið ''samtök aðila'' í þessari grein merkir:

a) varðandi Danmörku: ''interessentskab'', ''kommanditselskab'' og ''partrederi'';

b) varðandi Finnland: ''öppet bolag'', ''kommanditbolag'', ''partrederibolag'' og önnur samtök sem getið er í 2. mgr. 4. gr. laga um skatt af tekjum og eignum (1043/74) og ekki eru skattlögð sem sjálfstæðir skattaðilar;

c) varðandi Ísland: sameignarfélög og samlög sem ekki eru skattlögð sem sjálfstæðir skattaðilar;

d) varðandi Noreg: hvers konar samtök önnur en ''aksjeselskap'';

e) varðandi Svíþjóð: ''handelsbolag'', ''kommanditbolag'' og ''enkelt bolag''.

11. gr.

Vextir

1. Vexti sem myndast í aðildarríki og greiddir eru aðila heimilisföstum í öðru aðildarríki skal einungis skattleggja í síðarnefnda ríkinu.

2. Þegar viðtakandi vaxta er heimilisfastur í aðildarríki en hefur fasta atvinnustöð eða fasta stofnun í öðru aðildarríki en þar sem hann er hei-

milisfastur og krafan sem vextirnir eru greiddir af er raunverulega bundin við atvinnurekstur sem rekinn er af hinni föstu atvinnustöð eða við sjálfstæða starfsemi sem stunduð er á hinni föstu stofnun, mega, þrátt fyrir ákvæði 1. tl., vextir sem myndast í aðildarríki og greiddir eru slíkum viðtakanda skattleggjast samkvæmt ákvæðum 7. gr. eða 14. gr., eftir því sem við á, í því aðildarríki þar sem fasta atvinnustöðin eða fasta stofnunin er.

3. Hugtakið "vextir" merkir í þessari grein tekjur af hvers konar kröfu án tillits til þess hvort hún er tryggð með veði í fasteign eða ekki eða hvort hún felur í sér rétt til hlutdeildar í hagnaði skuldunautar eða ekki. Hugtakið tekur sérstaklega til tekna af ríkisskuldabréfum og tekna af öðrum skuldabréfum eða skuldarviðurkenningum, þar með talinn gengismunur og ágóði tengdur slíkum verðbréfrum, skuldabréfum eða skuldarviðurkenningum. Dráttarvextir vegna vanskila teljast ekki vextir samkvæmt þessari grein.

4. Þegar, vegna sérstaks sambands milli greiðanda og viðtakanda eða milli þeirra beggja og þriðja aðila, vaxtafjárhæðin er hærri, miðað við þá skuldarkröfu sem hún er greidd af, en sú vaxtafjárhæð sem greiðandi og viðtakandi hefðu samið um ef þetta sérstaka samband hefði ekki verið fyrir hendi, þá skulu ákvæði þessarar greinar einungis gilda um síðarnefndu fjárhæðina. Þegar þannig stendur á skal skattleggja fjárhæðina sem umfram er samkvæmt löggjöf hvers hlutaðeigandi aðildarríkis að teknu tilliti til annarra ákvæða samnings þessa.

12. gr.

Þóknun

1. Þóknun sem myndast í aðildarríki og greidd er aðila heimilisföstum í öðru aðildarríki skal einungis skattleggja í síðarnefnda ríkinu.

2. Þegar viðtakandi þóknunar er heimilisfastur í aðildarríki en hefur fasta atvinnustöð eða fasta stofnun í öðru aðildarríki en þar sem hann er heimilisfastur og réttindin eða eignin sem þóknunin stafar frá eru raunverulega bundin við atvinnurekstur sem rekinn er af hinni föstu atvinnustöð eða við sjálfstæða starfsemi sem stunduð er á hinni föstu stofnun, má, þrátt fyrir ákvæði 1. tl., þóknun sem myndast í aðildarríki og greidd er slíkum viðtakanda skattleggjast samkvæmt ákvæðum 7. gr. eða 14. gr., eftir því sem við á, í því aðildarríki þar sem fasta atvinnustöðin eða fasta stofnunin er.

3. Hugtakið "þóknun" merkir í þessari grein hvers konar greiðslu sem tekið er við sem endurgjaldi fyrir afnot eða rétt til að hagnýta hvers konar höfundarrétt á bókmennta-, lista- eða vísindasviðinu (þar með taldar kvikmyndir og mynd- og hljóðsegulbönd fyrir hljóðvarps- og sjónvarpssendingar), einkaleyfi, vörumerki, mynstur eða líkön, áætlanir, leynilega formúlu eða framleiðsluaðferð, og fyrir afnot eða rétt til að hagnýta iðnaðar-, viðskiptaeða vísindabúnað eða fyrir upplýsingar um reynslu á sviði iðnaðar, viðskipta eða vísinda.

4. Þegar, vegna sérstaks sambands milli greiðanda og viðtakanda eða milli þeirra beggja og þriðja aðila, fjárhæð þóknunarinnar er hærri, miðað við þau afnot, réttindi eða upplýsingar sem hún er greiðsla fyrir, en sú fjárhæð sem greiðandi og viðtakandi hefðu samið um ef þetta sérstaka samband hefði ekki verið fyrir hendi, þá skulu ákvæði þessarar greinar einungis gilda um síðarnefndu fjárhæðina. Þegar þannig stendur á skal skattleggja fjárhæðina sem umfram er samkvæmt löggjöf hvers hlutaðeigandi aðildarríkis að teknu tilliti til annarra ákvæða samnings þessa.

13. gr.

Söluhagnaður af eignum

1. Hagnað sem aðili heimilisfastur í aðildarríki hlýtur af sölu fasteignar sem nánar er skilgreind í 2. tl. 6. gr. sem er í öðru aðildarríki, má skattleggja í síðarnefnda ríkinu.

2. Hagnað sem aðili heimilisfastur í aðildarríki hlýtur af sölu hlutabréfa eða annarra hlutareigna, sbr. 4. tl. 6. gr., má skattleggja í því aðildarríki þar sem fasteignin er.

3. Hagnað sem hlýst af sölu lausafjár sem er hluti atvinnurekstrareigna fastrar atvinnustöðvar sem fyrirtæki í aðildarríki hefur í öðru aðildarríki, eða lausafjár sem tilheyrir fastri stofnun sem aðili heimilisfastur í aðildarríki hefur til þess að leysa af hendi sjálfstæða starfsemi í öðru aðildarríki, má skattleggja í síðarnefnda ríkinu. Sama gildir um hagnað af sölu á slíkri fastri atvinnustöð (einni sér eða ásamt fyrirtækinu í heild) eða slíkri fastri stofnun.

4. Hagnað sem hlýst af sölu skips eða loftfars sem notað er á alþjóðaleiðum, eða lausafjár sem tengt er notkun slíks skips eða loftfars, skal einungis skattleggja í því aðildarríki þar sem raunverulег framkvæmdastjórn fyrirtækisins hefur aðsetur. Þegar þetta ríki getur ekki samkvæmt eigin löggjöf skattlagt hagnaðinn í heild sinni skal einungis skattleggja hann í því ríki þar sem fyrirtækið er heimilisfast.

5. Hagnað sem hlýst af sölu annarra eigna en getið er í 1.—4. tl. skal einungis skattleggja í því aðildarríki þar sem seljandinn er heimilisfastur.

6. Ákvæði 5. tl. raska ekki rétti aðildarríkis til þess að skattleggja samkvæmt eigin löggjöf hagnað, sem aðili heimilisfastur í öðru aðildarríki hlýtur af sölu hlutabréfa eða annarra hlutareigna í félagi með heimilisfesti í fyrrnefnda ríkinu,

ásamt hagnaði sem hlýst af sölu annarra skuldabréfa sem við skattlagningu í því ríki er með farið á sama hátt og hagnað sem hlýst af sölu slíkra hlutabréfa eða annarra hlutareigna.

14. gr.

Sjálfstæð starfsemi

1. Tekjur sem aðili heimilisfastur í aðildarríki hefur af sjálfstæðri starfsemi eða öðru sjálfstæðu starfi skal einungis skattleggja í því ríki. Samt sem áður má skattleggja slíkar tekjur í öðru aðildarríki ef:

a) hann hefur í því ríki fasta stofnun þar sem hann getur stundað starfsemi sína reglulega, en þo einungis þann hluta teknanna sem stafar frá hinni föstu stofnun; eða

b) hann dvelur í því ríki í eitt eða fleiri skipti sem samtals fara yfir 183 daga á tólf mánaða tímabili, en þó einungis þann hluta teknanna sem stafar frá þeirri starfsemi sem var innt af hendi á umræddum dvalartíma eða dvalartímum.

Í því tilviki að tekjurnar eru undanþegnar frá skattlagningu í fyrrnefnda ríkinu má, þrátt fyrir að skilyrðin samkvæmt stafliðum a) eða b) séu ekki uppfyllt, skattleggja tekjurnar í því ríki sem starfsemin var rekin, en þó einungis þann hluta teknanna sem stafar frá þeirri starfsemi.

2. Hugtakið ''sjálfstæð starfsemi'' merkir einkum sjálfstæða starfsemi á sviði vísinda, bókmennta, lista, uppeldis- og kennslumála, svo og sjálfstæð störf lækna, lögfræðinga, verkfræinga, arkitekta, tannlækna og endurskoðenda.

15. gr.

Launað starf

1. Með þeim undantekningum sem um ræðir í 16., 18., 19., 20. og 21. gr. skulu starfslaun, vinnulaun og annað svipað endurgjald sem aðili heimilisfastur í aðildarríki fær fyrir starf sitt, einungis skattlögð í því ríki, nema starfið sé innt af hendi í öðru aðildarríki. Ef starfið er innt af hendi í öðru aðildarríki má skattleggja þar endurgjaldið fyrir starfið.

2. Þrátt fyrir ákvæði 1. tl. skal endurgjald sem aðila heimilisföstum í aðildarríki hlotnast fyrir starf sem hann innir af höndum í öðru aðildarríki einungis skattlagt í fyrrnefnda ríkinu ef:

a) viðtakandinn dvelur í hinu ríkinu í eitt eða fleiri skipti, þó ekki lengur en í 183 daga samtals á tólf mánaða tímabili, og

b) endurgjaldið er innt af höndum af eða fyrir hönd vinnuveitanda sem ekki er heimilisfastur í hinu ríkinu og

c) endurgjaldið er ekki gjaldfært hjá fastri atvinnustöð eða fastri stofnun sem vinnuveitandinn rekur í hinu ríkinu.

3. Ákvæði 2. tl. gilda þó ekki í þeim tilvikum þegar:

a) um er að ræða útleigu á vinnuafli eða

b) tekjurnar eru undanþegnar frá skattlagningu í fyrrnefnda ríkinu.

4. Þrátt fyrir framangreind ákvæði þessarar greinar skal skattleggja endurgjald fyrir störf unnin um borð í:

a) dönsku, finnsku, íslensku, norsku eða sænsku skipi einungis í því aðildarríki þar sem skipið er skráð; við beitingu þessa ákvæðis er erlent skip sem fyrirtæki í aðildarríki tekur á leigu án áhafnar (''bareboat basis'') lagt að jöfnu við danskt, finnskt, íslenskt, norskt eða sænskt skip;

b) loftfari á alþjóðaleiðum einungis í því aðildarríki þar sem sá er aflar endurgjaldsins er heimilisfastur;

c) fiskveiði-, selveiði- eða hvalveiðiskipi einungis í því aðildarríki þar sem sá er aflar endurgjaldsins er heimilisfastur, einnig þótt endurgjaldið miðist við ákveðinn aflahlut eða ágóðahlut af fisk-, sel- eða hvalveiðum.

16. gr.

Stjórnarlaun

Stjórnarlaun og annað svipað endurgjald sem aðila heimilisföstum í aðildarríki hlotnast vegna setu í stjórn eða stjórnarígildi í félagi heimilisföstu í öðru aðildarríki má skattleggja í síðarnefnda ríkinu.

17. gr.

Listamenn og íþróttamenn

1. Þrátt fyrir ákvæði 14. og 15. gr. má skattleggja aðila heimilisfastan í aðildarríki af tekjum sem hann aflar í öðru aðildarríki af persónulegum störfum sem listamaður, svo sem leikhús- eða kvikmyndaleikari, listamaður í hljóðvarpi eða sjónvarpi eða tónlistarmaður, eða sem íþróttamaður, í síðarnefnda ríkinu.

2. Þegar tekjur af starfi, sem framkvæmt er af listamanni eða íþróttamanni sem slíkum, renna ekki til listamannsins eða íþróttamannsins sjálfs heldur til annars aðila má, þrátt fyrir ákvæði 7., 14. og 15. gr., skattleggja tekjurnar í því aðildarríki þar sem starfsemi listamannsins eða íþróttamannsins fer fram.

3. Þegar tekjur þær sem um ræðir í 1. og 2. tl. eru undanþegnar frá skattlagningu í því aðilarríki þar sem starfsemin fór fram, skattleggjast tekjurnar einungis í því aðildarríki þar sem listamaðurinn eða íþróttamaðurinn á heimilisfesti.

18. gr.

Eftirlaun o.fl.

1. Eftirlaun og lífeyri sem greiddur er frá aðildarríki og greiðslur frá aðildarríki samkvæmt almannatryggingalöggjöf þess til aðila heimilisfasts í öðru aðildarríki skal einungis skattleggja í fyrrnefnda ríkinu. Í því tilviki að ekki sé hægt að skattleggja slíkar tekjur í greiðsluríkinu skattleggjast tekjurnar einungis í því ríki sem móttakandinn er heimilisfastur.

2. Þrátt fyrir önnur ákvæði í samningi þessum skal framfærslueyrir, sem maður heimilisfastur í aðildarríki greiðir til maka eða fyrrverandi maka eða með barni með heimilisfesti í öðru aðildarríki, undanþeginn frá skattlagningu í síðarnefnda ríkinu í því tilviki að lífeyririnn hefði verið undanþeginn frá skattlagningu í fyrrnefnda ríkinu, hefði móttakandi hans átt þar heimilisfesti.

3. Hugtakið ''lífeyrir'' merkir tiltekna fjárhæð sem greidd er manni með vissu millibili á tilteknum tímum í lifanda lífi, eða um tiltekið tímabil, eða tímabil sem hægt er að ákvarða, og greidd er samkvæmt skuldbindingu um að inna þessar greiðslur af hendi gegn fullnægjandi eða fullu endurgjaldi í peningum eða peningaígildi.

19. gr.

Opinbert starf

1. Endurgjald (að undanteknum eftirlaunum) sem greitt er af aðildarríki, opinberum aðila, sveitarstjórn eða opinberri stofnun í því til manns fyrir starf hans í þjónustu þessa ríkis, opinbers aðila sveitarstjórnar eða opinberrar stofnunar þess skal einungis skattleggja í því ríki. Í því tilviki að ekki sé hægt að skattleggja endurgjaldið í þessu ríki skattleggst endurgjaldið einungis í því ríki þar sem móttakandinn er heimilisfastur.

2. Í því tilviki að endurgjald það sem um er rætt í 1. tl. kemur í hlut móttakanda fyrir starf sem innt er af hendi í öðru aðildarríki en því ríki sem greiðir endurgjaldið, skattleggst endurgjaldið þó einungis í því ríki þar sem starfið var innt af hendi ef móttakandinn er maður með heimilisfesti í því ríki og

a) er ríkisborgari þess ríkis; eða

b) tók ekki upp heimilisfesti í því ríki einvörðungu til þess að leysa starfið af hendi; eða

c) ekki er hægt að skattleggja endurgjaldið í því ríki sem greiddi endurgjaldið.

20. gr.

Námsmenn og nemar

Aðili sem dvelur í aðildarríki einungis í þeim tilgangi:

a) að nema við háskóla eða aðra menntastofnun í aðildarríkinu; eða

b) að nema viðskipta-, iðnaðar-, landbúnaðar- eða skógarnýtingarstörf í aðildarríkinu

og er eða síðast var fyrir dvölina heimilisfastur í öðru aðildarríki, er ekki skattskyldur í fyrrnefnda ríkinu af fjárhæð sem upprunnin er utan þess ríkis sem hann fær til að standa straum af framfærslu sinni, námi eða þjálfun.

21. gr.

Starfsemi í sambandi við undirbúningskönnun, rannsókn eða hagnýtingu kolvetnislinda

1. Þrátt fyrir önnu ákvæði í samningi þessum, þó að undanteknum ákvæðum 8. gr., gilda ákvæði þessarar greinar þegar aðili með heimilisfesti í aðildarríki stundar starfsemi í öðru aðildarríki í sambandi við undirbúningskönnun, rannsókn eða hagnýtingu kolvetnislinda staðsettra í síðarnefnda ríkinu.

2. a) Aðili með heimilisfesti í aðildarríki, sem stundar undan ströndum annars aðildarríkis starfsemi sem um er rætt í 1. tl., telst stunda starfsemi frá fastri atvinnustöð eða fastri stofnun í síðarnefnda ríkinu.

b) Ef slíkur aðili stundar starfsemi sína innan rannsóknar- eða vinnslusvæðis sem nær samfellt frá stað undan ströndum síðarnefnda ríkisins og inn á landsvæði þess ríkis og starfsemin er ekki einvörðungu stunduð innan landsvæðisins, hefur stafliður a) samsvarandi gildi.

c) Starfsemi, sem varðar byggingu eða samsetningu á leiðslum til flutnings á óhreinsuðu kolvetni eða byggingarvinnu í beinu sambandi við slíka starfsemi, telst stunduð frá fastri atvinnustöð í síðarnefnda ríkinu, einnig þegar um er að ræða að starfsemi sem framkvæmd er á landi þegar starfsemin er hluti af framkvæmd sem nær samfellt frá stað undan ströndum þessa ríkis og inn á landsvæði þess.

3. Ákvæði 2. tl. eiga ekki við ef starfsemin fer fram á einu eða fleiri tímabilum sem samtals vara ekki lengur en 30 daga innan 12 mánaða tímabils.

4. Við ákvörðun þess tímabils sem um ræðir í 3. tl. skoðast starfsemi, sem rekin er af fyrirtæki sem tengt er öðru fyrirtæki, vera rekin af því fyrirtæki sem það er tengt, svo framarlega sem starfsemin er að verulegu leyti sams konar og sú starfsemi sem síðarnefnda fyrirtækið rekur og starfsemi beggja fyrirtækjanna tengist sömu framkvæmdinni. Fyrirtæki teljast tengd ef annað fyrirtækið tekur beint eða óbeint þátt í stjórn eða yfirráðum hins fyrirtækisins eða á verulegan hluta af fjármagni þess fyrirtækis eða ef sömu aðilar taka beinan eða óbeinan þátt í stjórn eða yfirráðum begg-

ja fyrirtækjanna eða eiga verulegan hluta af fjármagni þessara fyrirtækja.

5. Hagnaður, sem fyrirtæki í aðildarríki hlýtur af flutningum starfsmanna og varnings með skipum eða loftförum til eða innan svæðis sem um er rætt í stafliðum a) og b) í 2. tl., í öðru aðildarríki þar sem atvinnustarfsemi er rekin í sambandi við undirbúningskönnun, rannsókn eða hagnýtingu kolvetnislinda eða af rekstri dráttarbáta, birgðaskipa eða annarra aðstoðarskipa í sambandi við slíka starfsemi, skal einungis skattlagður í því aðildarríki þar sem raunveruleg framkvæmdastjórn fyrirtækisins hefur aðsetur. Þegar þetta ríki getur ekki samkvæmt eigin löggjöf skattlagt hagnaðinn í heild sinni skal einungis skattleggja hann í því ríki þar sem fyrirtækið er heimilisfast.

6. Ákvæði 4. tl. 13. gr. og 3. tl. 23. gr. eiga við um hagnað af sölu þeirra skipa, báta eða loftfara sem um er rætt í 5. tl., svo og um eignir sem fólgnar eru í slíkum skipum, bátum eða loftförum.

7. Þrátt fyrir önnur ákvæði í samningnum gildir eftirfarandi þegar um er að ræða skattlagningu launa og annars svipaðs endurgjalds sem aðili heimilisfastur í aðildarríki hlýtur fyrir vinnu sem innt er af hendi í öðru aðildarríki fyrir atvinnurekanda sem rekur slíka starfsemi sem um er rætt í 1. og 2. tl:

a) Leiði ákvæði stafliða b)—d) ekki til annars má skattleggja slíkt endurgjald í síðarnefnda ríkinu, en þó því aðeins að vinnan sé innt af hendi á einu eða fleiri tímabilum sem samtals vara lengur en í 30 daga innan 12 mánaða tímabils.

b) Slíkt endurgjald skal einungis skattleggja í fyrrnefnda aðildarríkinu ef:

1) vinnan tengist hagnýtingu kolvetnislinda sem eru á skiptilínu milli aðildarríkis og annars ríkis;

2) samningur er til milli þessara ríkja um sameiginlega hagnýtingu lindanna og

3) hagnýting fer fram samtímis báðum megin skiptilínu.

Ákvæði þessa stafliðar koma ekki til framkvæmda fyrr en bær stjórnvöld í aðildarríkjunum hafa gert samkomulag þar um.

c) Ef vinnan er innt af hendi borð í skipi eða báti, sbr. 5. tl., skal skattleggja slíkt endurgjald samkvæmt ákvæðum stafliðar a) í 4. tl. 15. gr.

d) Ef vinnan er innt af hendi um borð í loftfari, sbr. 5. tl., skal einungis skattleggja slíkt endurgjald í því aðildarríki þar sem raunveruleg framkvæmdastjórn fyrirtækisins hefur aðsetur.

8. Aðili með heimilisfesti í aðildarríki, sem stundar starfsemi undan ströndum annars aðildarríkis, er undanþeginn skattlagningu í síðarnefnda ríkinu af hagnaði sem þessi aðili telst hafa hlotið af tilflutningi hreyfanlegra mannvirkja til borunar eða hótelpalla yfir á svæði utan síðarnefnda ríkisins. Hagnaður samkvæmt þessum tölulið telst vera sú fjárhæð sem gangverð eignarinnar á þeim tíma sem tilflutningurinn átti sér stað er hærri en eftirstöðvarverð á sama tíma, að viðbættum teknum fyrningum.

9. Hagnaður sem aðili með heimilisfesti í aðildarríki hlýtur af sölu á:

a) réttindum til undirbúningskönnunar, rannsókna eða hagnýtingar kolvetnislinda í öðru aðildarríki, hér með talin réttindi til hlutdeildar í eða forgangsréttur til slíkra linda; eða

b) hlutabréfum eða öðrum hlutareignum, hvers verðmæti að öllu eða að verulegu leyti, beint eða óbeint, er tengt slíkum réttindum,

má skattleggjast í síðarnefnda ríkinu.

22. gr.

Aðrar tekjur

1. Tekjur sem aðili heimilisfastur í aðildarríki aflar og ekki er fjallað um hér að framan skal einungis skattleggja í því ríki og skiptir ekki máli hvar þeirra er aflað.

2. Ákvæði 1. tl. eiga ekki við ef sá er teknanna aflar er heimilisfastur í aðildarríki og hefur fasta atvinnustöð eða fasta stofnun í öðru aðildarríki og réttindin eða eignin sem tekjurnar stafa frá eru raunverulega bundin við atvinnurekstur sem rekinn er af hinni föstu atvinnustöð eða við sjálfstæða starfsemi sem stunduð er á hinni föstu stofnun. Í slíkum tilvikum gilda ákvæði 7. gr. eða 14. gr. eftir því sem við á. Ef fasteign, sbr. 2. tl. 6. gr., tilheyrir fastri atvinnustöð eða fastri stofnun skal hins vegar skattleggja tekjur af slíkri eign samkvæmt ákvæðum 1., 3. og 5. tl. 6. gr.

23. gr.

Eignir

1. Eign sem fólgin er í fasteign samkvæmt skilgreiningu 2. tl. 6. gr. sem er í eigu aðila heimilisfasts í aðildarríki og sem er í öðru aðildarríki, má skattleggja í síðarnefnda ríkinu.

2. Eign sem fólgin er í hlutabréfaeign eða annarri hlutareign í félagi, sem um er rætt í 4. tl. 6. gr., í eigu aðila heimilisfasts í aðildarríki má skattleggja í því aðildarríki þar sem fasteignin er.

3. Eign sem fólgin er í skipum eða loftförum sem notuð eru á alþjóðaleiðum, svo og lausafé sem tengt er notkun slíkra skipa eða loftfara, skal einungis skattleggja í því aðildarríki þar sem raunveruleg framkvæmdastjórn fyrirtækisins hefur aðsetur. Þegar þetta ríki getur ekki samkvæmt eigin löggjöf skattlagt eignina í heild sinni skal ei-

nungis skattleggja hana í því ríki þar sem fyrirtækið er heimilisfast.

4. Allar aðrar eignir aðila heimilisfasts í aðildarríki skal einungis skattleggja í því ríki og skiptir ekki máli hvar þær eru staðsettar.

5. Þrátt fyrir ákvæði 4. tl. má skattleggja eign í lausafé sem er hluti atvinnurekstrareignar fastrar atvinnustöðvar sem fyrirtæki í aðildarríki hefur í öðru aðildarríki, eða lausafjáreign sem tengd er fastri stofnun til að stunda sjálfstæða starfsemi, sem aðili heimilisfastur í aðildarríki hefur í öðru aðildarríki, í síðarnefnda ríkinu.

24. gr.

Dánarbú

Tekjur eða eignir sem skattlagðar eru hjá dánarbúi heimilisföstu í aðildarríki má ekki skattleggja hjá aðila sem á rétt til hlutdeildar í búinu og er heimilisfastur í öðru aðildarríki.

25. gr.

Aðferð til að komast hjá tvísköttun

1. *Danmörk:*

a) Hafi aðili heimilisfastur í Danmörku tekjur eða eigi hann eign sem skattleggja má samkvæmt ákvæðum þessa samnings í öðru aðildarríki skal Danmörk, nema ákvæði 2. mgr. 8. tl. 10. gr. eða eftirfarandi stafliða b) eða c) leiði til annars,

1) veita sem frádrátt frá dönskum tekjuskatti þessa aðila fjárhæð sem svarar til þess tekjuskatts sem greiddur hefur verið í síðarnefnda ríkinu;

2) veita sem frádrátt frá dönskum eignarskatti þessa aðila fjárhæð sem svarar til þess eignarskatts sem greiddur hefur verið í síðarnefnda ríkinu.

Frádráttur þessi má þó í engu tilviki vera hærri en sá hluti danska tekjuskattsins eða eignarskattsins, reiknaðs án slíks frádráttar, sem er af þeim tekjum eða þeirri eign sem skattleggja má í síðarnefnda ríkinu.

b) Hafi aðili heimilisfastur í Danmörku tekjur eða eigi hann eign sem einungis skal skattleggja samkvæmt ákvæðum samnings þessa í öðru aðildarríki, má Danmörk telja tekjurnar eða eignina með í skattstofni, en frá dönskum skatti af tekjum eða eign skal þá draga þann hluta af tekjuskattinum eða eignarskattinum, eftir því sem við á, sem er af þeim tekjum sem stafa frá síðarnefnda ríkinu eða af eign sem er í eigu hans þar.

c) Hafi aðili heimilisfastur í Danmörku tekjur sem um er rætt í 15. gr. eða 7. tl. 21. gr., má Danmörk telja tekjurnar með í skattstofni, en frá dönskum skatti af tekjum skal þá draga þann hluta af tekjuskattinum sem er af þeim tekjum sem stafa frá síðarnefnda ríkinu.

2. *Finnland:*

a) Hafi aðili heimilisfastur í Finnlandi tekjur eða eigi hann eign sem skattleggja má samkvæmt ákvæðum þessa samnings í öðru aðildarríki skal Finnland, nema ákvæði 1. mgr. 8. tl. 10. gr. eða eftirfarandi stafliða b) eða c) leiði til annars,

1) veita sem frádrátt frá finnskum tekjuskatti þessa aðila fjárhæð sem svarar til þess tekjuskatts sem greiddur hefur verið í síðarnefnda ríkinu;

2) veita sem frádrátt frá finnskum eignarskatti þessa aðila fjárhæð sem svarar til þess eignarskatts sem greiddur hefur verið í síðarnefnda ríkinu.

Frádráttur þessi má þó í engu tilviki vera hærri en sá hluti finnska tekjuskattsins eða eignarskattsins, reiknaðs án slíks frádráttar, sem er af þeim tekjum eða þeirri eign sem skattleggja má í síðarnefnda ríkinu.

b) Hafi aðili heimilisfastur í Finnlandi tekjur í öðru aðildarríki af launuðu starfi, sem um er rætt í 15. gr. eða 7. tl. 21. gr., sem samkvæmt ákvæðum þessara greina samningsins má skattleggja í síðarnefnda aðildarríkinu, skulu slíkar tekjur undanþegnar skattlagningu í Finnlandi.

c) Hafi aðili heimilisfastur í Finnlandi tekjur eða eigi hann eign sem einungis skal skattleggja samkvæmt ákvæðum samnings þessa í öðru aðildarríki, eða hefur tekjur sem samkvæmt framangreindum stafliðum b) eru undanþegnar frá finnskum skatti, má Finnland telja tekjurnar eða eignina með í skattstofni, en frá finnskum skatti af tekjum eða eign skal þá draga þann hluta af tekjuskattinum eða eignarskattinum, eftir því sem við á, sem er af þeim tekjum sem stafa frá síðarnefnda ríkinu eða af eign sem er í eigu hans þar.

3. *Ísland:*

a) Hafi aðili heimilisfastur á Íslandi tekjur eða eigi hann eign sem skattleggja má samkvæmt ákvæðum þessa samnings í öðru aðildarríki skal Ísland undanþiggja slíkar tekjur eða eign skattlagningu, nema ákvæði eftirfarandi stafliða b) eða c) leiði til annars.

b) Hafi aðili heimilisfastur á Íslandi tekjur sem skattleggja má í öðru aðildarríki samkvæmt 10. gr., 6. tl. 13. gr., 16. gr. eða 1.—6. og 8.—9. tl. 21. gr. skal Ísland draga frá íslenskum tekjuskatti þessa aðila fjárhæð sem svarar til þess tekjuskatts sem greiddur hefur verið í síðarnefnda ríkinu, nema ákvæði 1. mgr. 8. tl. 10. gr. leiði til annars. Frádráttur þessi má þó ekki vera hærri en sá hluti íslenska skattsins, reiknaðs án slíks frádráttar, sem er af þeim tekjum sem skattleggja má í síðarnefnda ríkinu.

c) Ef tekjur sem aðili heimilisfastur á Íslandi hefur eða eignir sem hann á eru undanþegnar skattlagningu þar samkvæmt ákvæðum samningsins er Íslandi samt heimilt við ákvörðun skatta

þessa aðila af öðrum tekjum eða eignum að taka tillit til þeirra tekna eða eigna sem undanþegnar eru skatti.

4. *Noregur:*

a) Hafi aðili heimilisfastur í Noregi tekjur eða eigi hann eign sem skattleggja má samkvæmt ákvæðum þessa samnings í öðru aðildarríki skal Noregur undanþiggja slíkar tekjur eða eign skattlagningu, nema ákvæði eftirfarandi stafliða b), c) eða d) leiði til annars.

b) Hafi aðili heimilisfastur í Noregi tekjur sem skattleggja má í öðru aðildarríki samkvæmt 10. gr., 6. tl. 13. gr., 16. gr. eða 1.—6. og 8.—9. tl. 21. gr. skal Noregur draga frá norskum tekjuskatti þessa aðila fjárhæð sem svarar til þess tekjuskatts sem greiddur hefur verið í síðarnefnda ríkinu, nema ákvæði 1. mgr. 8. tl. 10. gr. leiði til annars. Frádráttur þessi má þó ekki vera hærri en sá hluti norska skattsins, reiknaðs án slíks frádráttar, sem er af þeim tekjum sem skattleggja má í síðarnefnda ríkinu.

c) Ef tekjur sem aðili heimilisfastur í Noregi hefur eða eignir sem hann á eru undanþegnar skattlagningu þar samkvæmt ákvæðum samningsins er Noregi samt heimilt við ákvörðun skatta þessa aðila af öðrum tekjum eða eignum að taka tillit til þeirra tekna eða eigna sem undanþegnar eru skatti.

5. *Svíþjóð:*

a) Hafi aðili heimilisfastur í Svíþjóð tekjur eða eigi hann eign sem skattleggja má samkvæmt ákvæðum þessa samnings í öðru aðildarríki skal Svíþjóð, nema ákvæði 1. mgr. 8. tl. 10. gr. eða eftirfarandi stafliða b), c) eða d) leiði til annars,

1) með hliðsjón af ákvæðum sænskri í löggjöf (jafnvel með síðari orðalagsbreytingum, að því tilskildu að hinni almennu meginreglu sem um er að ræða hafi ekki verið breytt) veita sem frádrátt frá skatti af tekjum fjárhæð sem svarar til þess tekjuskatts sem greiddur hefur verið í síðarnefnda ríkinu;

2) veita sem frádrátt frá sænskum eignarskatti þessa aðila fjárhæð sem svarar til þess eignarskatts sem greiddur hefur verið í síðarnefnda ríkinu. Frádráttur þessi má þó í engu tilviki vera hærri en sá hluti sænska eignarskattsins, reiknaðs án slíks frádráttar, sem er af þeirri eign sem skattleggja má í síðarnefnda ríkinu.

b) Við beitingu framangreinds stafliðar a) skal, þegar sænsku fyrirtæki með fasta atvinnustöð í Finnlandi hefur verið veitt ívilnun við álagningu finnsks tekjuskatts eða eignarskatts með sérstökum lögum, draga frá sænskum skatti af tekjum eða eignum fyrirtækisins tekjuskatt og eignarskatt, eftir því sem við á, sem hefðu verið lagðir á í Finnlandi ef slík skattaívilnun hefði ekki verið veitt.

c) Et aðili heimilisfastur í Svíþjóð aflar í öðru aðildarríki hagnaðar af atvinnurekstri sem um er rætt í 7. gr., tekna af sjálfstæðri starfsemi sem um er rætt í 14. gr., tekna af launuðu starfi sem um er rætt í 15. gr. eða 7. tl. 21. gr. eða hagnaðar sem um er rætt í 3. tl. 13. gr. og skattleggja má tekjurnar eða hagnaðinn samkvæmt ákvæðum þessara greina í síðarnefnda aðildarríkinu, skulu, þrátt fyrir ákvæðin í framangreindum staflið a), slíkar tekjur eða hagnaður undanþegin sænskum skatti. Að því er tekur til 7. gr., 13. gr. og 14. gr. gildir þetta ákvæði þó einungis ef meirihlutinn af tekjunum eða hagnaðinum á uppruna sinn í síðarnefnda aðildarríkinu af atvinnu-, viðskipta- eða iðnaðarstarfsemi sem þar er rekin, enda feli starfsemin ekki í sér stjórnun verðbréfa og annarra slíkra lausafjáreigna.

d) Hafi aðili heimilisfastur í Svíþjóð tekjur eða hagnað eða eigi hann eign sem einungis skal skattleggja samkvæmt ákvæðum samnings þessa í öðru aðildarríki eða hefur tekjur eða hagnað sem samkvæmt framangreindum staflið c) skulu undanþegnar sænskum skatti, getur Svíþjóð, við ákvörðun skattþrepa fyrir sænskan stighækkandi skatt af öðrum tekjum, hagnaði eða eignum, tekið tillit til þeirra tekna, hagnaðar eða eigna sem skattleggjast einungis í síðarnefnda aðildarríkinu eða slíkra tekna og hagnaðar sem eru undanþegin frá sænskum skatti.

6. *Sameiginleg ákvæði:*

Hugtakið "greiddur hefur verið í síðarnefnda ríkinu" í liðum 1 a) 1), 2 a) 1), 3 b), 4 b) og 5 a) 1), eftir því sem við á, telst einnig fela í sér slíkan skatt á tekjur sem greiddar eru í Danmörku, Finnlandi, Íslandi, Noregi og Svíþjóð, eftir því sem við á, og sem skal yfirfærast til nefndra annarra ríkja til þess að færa þar til góða hlutaðeigandi aðila sem skatt af sömu tekjum.

26. gr.

Takmörkun á rétti til skattlagningar

Tekjur sem aðili heimilisfastur í aðildarríki hefur eða eign sem hann á má ekki skattleggja í öðru aðildarríki nema skattlagning sé skýlaust heimil samkvæmt samningi þessum.

27. gr.

Jafnrétti

1. Ríkisborgari aðildarríkis skal ekki sæta annarri eða þyngri skattlagningu eða kröfum í því sambandi í öðru aðildarríki en ríksborgarar þess ríkis sæta eða gætu sætt við sömu aðstæður. Þrátt fyrir ákvæði 1. gr. gildir þetta ákvæði einnig

um aðila sem ekki er heimilisfastur í einu aðildarríki eða fleirum.

2. Skattlagning fastrar atvinnustöðvar eða fastrar stofnunar, sem fyrirtæki eða aðili heimilisfastur í aðildarríki rekur í öðru aðildarríki, skal ekki vera óhagstæðari í síðarnefnda ríkinu en skattlagning fyrirtækis eða aðila heimilisfasts í síðarnefnda ríkinu sem hefur sams konar starfsemi með höndum.

Þetta ákvæði skal þó ekki skýra þannig að það skyldi aðildarríki til að veita aðila heimilisföstum í öðru aðildarríki nokkurn þann persónufrádrátt ívilnun eða lækkun skatta vegna hjúskaparstöðu eða fjölskylduframfærsluskyldu sem það veitir aðila sem er heimilisfastur í fyrrnefnda ríkinu. Í ákvæðinu felst heldur ekki réttur til þess í aðildarríki að fá frádrátt við skattlagningu eða að vera undanþeginn skattlagningu af ágóðahlut eða annarri útborgun til félags heimilisfasts í öðru aðildarríki.

Ákvæði 1. mgr. hamla heldur ekki aðildarríki að skattleggja samkvæmt eigin löggjöf tekjur sem föst atvinnustöð hefur ef fasta atvinnustöðin tilheyrir hlutafélagi eða hliðstæðu félagi í öðru aðildarríki. Skattlagningin skal þó samsvara gildandi skattlagningu á heimilisföst hlutafélög eða hliðstæð félög í fyrrnefnda aðildarríkinu af tekjum þeirra, reiknuðum án frádráttar úthlutaðs hagnaðar.

3. Eigi ákvæði 1. tl. 9. gr., 4. tl. 11. gr. eða 4. tl. 12. gr. ekki við skulu vextir, þóknun og aðrar greiðslur frá fyrirtæki i aðildarríki til aðila heimilisfasts í öðru aðildarríki vera frádráttarbærar við ákvörðun skattskyldra tekna slíks fyrirtækis eftir sömu reglum og greiðslur til aðila heimilisfasts í fyrrnefnda ríkinu. Á sama hátt er skuld fyrirtækis í aðildarríki við aðila heimilisfastan í öðru aðildarríki frádráttarbær við ákvörðun skattskyldrar eignar fyrirtækisins eftir sömu reglum og skuld við aðila heimilisfastan í fyrrnefnda ríkinu.

4. Þótt fjármagn fyrirtækis í aðildarríki sé að öllu eða nokkru leyti, beint eða óbeint, í eigu eða stjórnað af einum eða fleiri aðilum heimilisföstum í einu eða fleiri öðrum aðildarríkjum, skal það ekki sæta annarri eða þyngri skattlagningu eða kröfum í því sambandi í fyrrnefnda aðildarríkinu en annað svipað fyrirtæki sætir eða gæti sætt í því ríki.

5. Ákvæði þessarar greinar skal ekki skýra þannig að Noregi beri skylda til að veita ríkisborgara annars aðildarríkis, sem ekki er fæddur í Noregi af norsku foreldri, þær sérstöku skattaívilnanir samkvæmt 22. gr. norsku skattalaganna frá 18. ágúst 1911, sem veittar eru norskum ríkisborgara og aðila, fæddum í Noregi af norsku foreldri (menn með norskan "fæðingarrétt").

6. Þrátt fyrir ákvæði 2. gr. gilda ákvæði þessarar greinar um hvers konar skatta, hverju nafni sem þeir nefnast.

28. gr.

Framkvæmd gagnkvæms samkomulags

1. Þegar aðili telur að eitt eða fleiri aðildarríkjanna geri ráðstafanir sem leiði til eða muni leiða til skattlagningar að því er hann varðar sem ekki er í samræmi við ákvæði samnings þessa, getur hann, án þess að það raski rétti hans til að færa sér í nyt réttarvernd sem löggjöf þessara ríkja kveður á um, lagt málið fyrir bært stjórnvald í því aðildarríki þar sem hann er heimilisfastur eða, svo framarlega sem málið fellur innan ákvæða 1. tl. 27. gr., í því aðildarríki þar sem hann er ríkisborgari.

2. Ef bært stjórnvald telur að mótmælin séu á rökum reist en getur þó ekki sjálft leyst málið á viðunandi hátt skal það leitast við að leysa málið með gagnkvæmu samkomulagi við bært stjórnvald í öðru aðildarríki sem málið varðar, í því skyni að komist verði hjá skattlagningu sem ekki er í samræmi við samninginn. Hafi mótmæli verið borin fram við bært stjórnvald í ríki sem ekki er sjálft málsaðili skal það bæra stjórnvald framsenda málið til bærs stjórnvalds í einhverju þeirra ríkja sem málið varðar.

3. Í því tilviki að upp rísi erfiðleikar eða vandamál milli aðildarríkja varðandi túlkun eða beitingu ákvæða samningsins skulu bær stjórnvöld í þeim ríkjum ráðgast sín í milli til þess að reyna að leysa málið með sérstöku samkomulagi. Bær stjórnvöld í aðildarríkjunum geta einnig ráðgast sín í milli til að komast hjá tvísköttun í tilvikum sem samningurinn nær ekki til eða til að leysa með sérstöku samkomulagi atriði sem ekki eru fastar reglur um í samningnum en geta komið upp í sambandi við skatta samkvæmt 2. gr. vegna mismunandi grundvallarreglna hlutaðeigandi ríkja við úreikning skatta eða af öðrum ástæðum.

Áður en ákvörðun er tekin í máli sem fellur undir 1. mgr. skal tilkynna bærum stjórnvöldum í öðrum aðildarríkjum sem fyrst niðurstöður málsumleitana sem þar um ræðir. Telji bært stjórnvald í aðildarríki að samningaumleitanir skuli fara fram milli bærra stjórnvalda í öllum aðildarríkjunum skulu slíkar umleitanir fara fram án tafar að beiðni bærs stjórnvalds í því aðildarríki.

29. gr.

Sendierindrekar og ræðiserindrekar

Ákvæði samnings þessa skulu ekki hafa áhrif á skattaívilnanir sem sendierindrekar eða ræðise-

rindrekar njóta samkvæmt almennum þjóðréttarreglum eða ákvæðum sérstakra samninga.

30. gr.

Landfræðileg rýmkun

1. Rýmka má gildissvið samnings þessa, annaðhvort í heild eða með nauðsynlegum breytingum, þannig að hann nái til svæða sem undanþegin eru gildissviði samningsins samkvæmt ákvæðum staliðar a) í 1. tl. 3. gr. á þeim grundvelli að þar séu lagðir á skattar sem eru sams konar eða í meginatriðum svipaðir þeim sköttum sem samningurinn tekur til. Allar slíkar rýmkanir skulu gilda frá þeim degi og með þeim breytingum og skilyrðum, að meðtöldum uppsagnarákvæðum, sem sérstaklega yrði samið um milli aðildarríkjanna með erindaskiptum eftir diplómatískum leiðum.

2. Verði samningurinn felldur úr gildi samkvæmt 32. gr. skal hann einnig falla úr gildi varðandi hvert það svæði sem hann hefur verið látinn ná til vegna rýmkunar samkvæmt þessari grein nema aðildarríki hafi komið sér saman um annað.

31. gr.

Gildistaka

1. Samningur þessi öðlast gildi á þrítugasta degi eftir þann dag er öll aðildarríkin hafa tilkynnt finnska utanríkisráðuneytinu að samningurinn hafi verið staðfestur. Finnska utanríkisráðuneytið tilkynnir öðrum aðildarríkjum um móttöku þessara tilkynninga og um þann dag sem samningurinn tekur gildi.

2. Eftir að samningurinn hefur öðlast gildi, skal ákvæðum hans beitt:

a) að því er tekur til staðgreiðslu- eða afdráttarskatta, á tekjur sem aflað er þann 1. janúar á því almanaksári sem fylgir næst á eftir því almanaksári sem samningurinn tók gildi eða síðar;

b) að því er tekur til annarra skatta á tekjur, varðandi skatta sem ákveðnir eru fyrir tekjuár sem hefst þann 1. janúar á því almanaksári sem fylgir næst á eftir því almanaksári sem samningurinn tók gildi eða síðar;

c) að því er tekur til skatta á eignir, á eignir sem mynda eignarskattsstofn til álagningar á öðru almanaksári á eftir því almanaksári sem samningurinn tók gildi eða síðar.

3. Samningnum frá 22. mars 1983 milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar til að komast hjá tvísköttun að því er varðar skatta á tekjur og eignir, skal ekki beitt að því er tekur til þeirra tekna eða eigna þar sem núverandi samningi skal beitt samkvæmt 2. tl. Fyrrnefndi samningurinn fellur úr gildi við síðustu tímamörk þegar hægt er að beita ákvæðum hans samkvæmt þessum tölulið.

4. Þrátt fyrir ákvæðin í 2. og 3. tl. taka ákvæðin í 2.—5. tl. í VII. kafla og í 2.—5. tl. í VIII. kafla í bókun, sem tengd er núverandi samningi, gildi að því er varðar tekjur sem aflað er frá og með 1. janúar 1990. Samningurinn frá 15. apríl 1986 milli ríkisstjórnar Konungsríkisins Danmerkur og ríkisstjórnar Konungsríkisins Svíþjóðar um skattlagningu svonefndra landamærafara fellur þar með úr gildi og skal ekki beita að því er varðar tekjur sem aflað er eftir lok ársins 1989.

32. gr.

Uppsögn

Samningsríki getur í síðasta lagi 30. júní á sérhverju almanaksári, sem hefst eftir að liðin eru fimm ár frá gildistökudegi samningsins, sagt samningnum upp með skriflegri tilkynningu þess efnis til finnska utanríkisráðuneytisins, sem tilkynnir hinum samningsríkjunum um móttöku slíkrar tilkynningar og um efni hennar. Hafi ákvæðanna um uppsagnartíma verið gætt fellur samningurinn úr gildi í samskiptum milli þess ríkis sem sagt hefur honum upp og annarra aðildarríkja:

a) að því er tekur til staðgreiðslu- eða afdráttarskatta, á tekjur sem aflað er þann 1. janúar á því almanaksári sem fylgir næst á eftir því almanaksári sem finnska utanríkisráðuneytið móttók tilkynninguna um uppsögnina eða síðar;

b) að því er tekur til annarra skatta á tekjur, varðandi skatta sem ákveðnir eru fyrir tekjuár sem hefst þann 1. janúar á því almanaksári sem fylgir næst á eftir því almanaksári sem finnska utanríkisráðuneytið móttók tilkynninguna um uppsögnina eða síðar;

c) að því er tekur til skatta á eignir, á eignir sem mynda eignarskattsstofn til álagningar á öðru almanaksári sem fylgir næst á eftir því almanaksári sem finnska utanríkisráðuneytið móttók tilkynninguna um uppsögnina eða síðar.

Frumrit samnings þessa skal varðveitt í finnska utanríkisráðuneytinu sem sendir hinum aðildarríkjunum staðfest afrit af því.

Þessu til staðfestu hafa fulltrúar, sem til þess höfðu fullt umboð, undirritað samning þennan.

Gjört í Helsinki hinn 18. febrúar 1987 í einu eintaki á dönsku, finnsku, íslensku, norsku og sænsku og eru sænsku textarnir tveir, annar fyrir Finnland og hinn fyrir Svíþjóð, og skulu allir textar jafngildir.

[*For the signatures, see p. 376 of this volume — Pour les signatures, voir p. 376 du présent volume.*]

[NORWEGIAN TEXT — TEXTE NORVÉGIEN]

OVERENSKOMST MELLOM DANMARK, FINLAND, ISLAND, NORGE OG SVERIGE FOR Å UNNGÅ DOBBELTBESKATNING MED HENSYN TIL SKATTER AV INNTEKT OG AV FORMUE

Regjeringene i Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige,

som ønsker å inngå en overenskomst for å unngå dobbeltbeskatning med hensyn til skatter av inntekt og av formue,

er blitt enige om følgende:

Artikkel 1

De personer som overenskomsten gjelder

Denne overenskomst får anvendelse på personer som er bosatt i en eller flere av de kontraherende stater.

Artikkel 2

De skatter som overenskomsten gjelder

1. Denne overenskomst får anvendelse på skatter av inntekt og av formue som utskrives for regning av enhver av de kontraherende stater eller deres regionale eller lokale forvaltningsmyndigheter, uten hensyn til på hvilken måte de utskrives.

2. Som skatter av inntekt og av formue anses alle skatter som utskrives av den samlede inntekt, av den samlede formue, eller av deler av inntekten eller formuen, herunder skatter av gevinst ved avhendelse av løsøre eller fast eiendom samt skatter av verdistigning.

3. De skatter som for tiden utskrives og kommer inn under overenskomsten er:

a) I Danmark:
1) inntektsskatten til staten;
2) sjømannsskatten;
3) den særskilte inntektsskatten;
4) utbytteskatten;
5) den kommunale inntektsskatten;
6) kirkeskatten;
7) den amtskommunale inntektsskatten;
8) skattene i henhold til petroleumsskatteloven; og
9) formuesskatten til staten;
(i det følgende kalt «dansk skatt»).

b) I Finland:
1) inntekts- og formuesskatten til staten;
2) kommuneskatten;
3) kirkeskatten; og
4) kildeskatten;
(i det følgende kalt «finsk skatt»).

c) I Island:
1) inntektsskatten til staten;
2) inntektsskatten til kommunene;
3) kirkeskatten;
4) kirkegårdsskatten, for så vidt angår den del som utgjør skatt på inntekt;
5) sykeforsikringsbidraget; og
6) formuesskatten til staten;
(i det følgende kalt «islandsk skatt»).

d) I Norge:
1) inntekts- og formuesskatten til staten;
2) inntekts- og formuesskatten til kommunene;
3) inntektsskatten til fylkene;
4) fellesskatten til Skattefordelingsfondet;
5) skattene i henhold til petroleumsskatteloven;
6) avgiften til staten på honorarer til utenlandske kunstnere; og
7) sjømannsskatten;
(i det følgende kalt «norsk skatt»).

e) I Sverige:
1) inntektsskatten til staten, herunder sjømannsskatten og kupongskatten;
2) bevillingsavgiften for visse offentlige forestillinger;
3) erstatningsskatten;
4) utskiftningsskatten;
5) gevinstfordelingsskatten;
6) inntektsskatten til komunene; og
7) formuesskatten til staten;
(i det følgende kalt «svensk skatt»).

4. Overenskomsten gjelder også skatter av samme eller vesentlig lignende art som etter undertegning av overenskomsten utskrives i tillegg til eller i stedet for de gjeldende skatter. De kompetente myndigheter i de kontraherende stater skal underrette hverandre om vesentlige endringer som blir foretatt i de respektive staters skattelovgivning.

5. Overenskomsten får ikke i noen av de kontraherende stater anvendelse på særskilte skatter av gevinster ved lotterier og veddemål, eller på skatter av arv og gaver.

Artikkel 3

Alminnelige definisjoner

1. Når ikke annet fremgår av sammenhengen, har følgende uttrykk i overenskomsten denne betydning:

a) «Danmark» betyr Kongeriket Danmark; «Finland» betyr Republikken Finland; «Island» betyr Republikken Island; «Norge» betyr Kongeriket Norge; «Sverige» betyr Kongeriket Sverige; uttrykket omfatter også ethvert område utenfor vedkommende stats territorialfarvann, der denne stat i samsvar med sin lovgivning og folkeretten har rettigheter med hensyn til undersøkelse og utnyttelse av naturforekomster på havbunnen eller i dens undergrunn;

uttrykket «Danmark» omfatter ikke Færøyene og Grønland; uttrykket «Finland» omfatter ikke landområdet Åland for så vidt angår den finske kommuneskatten; uttrykket «Norge» omfatter ikke Svalbard (herunder Bjørnøya), Jan Mayen og de norske biland utenfor Europa;

b) «person» omfatter en fysisk person, et selskap og enhver annen sammenslutning;

c) «selskap» betyr enhver juridisk person eller enhver enhet som ved beskatningen blir behandlet som en juridisk person;

d) «foretagende i en kontraherende stat» og «foretagende i en annen kontraherende stat» betyr henholdsvis et foretagende som drives av en person bosatt i en kontraherende stat og et foretagende som drives av en person bosatt i en annen kontraherende stat;

e) «statsborger» betyr enhver fysisk person som er borger av en kontraherende stat og enhver juridisk person eller annen sammenslutning som erverver sin status som sådan i henhold til gjeldende lovgivning i en kontraherende stat;

f) «internasjonal fart» betyr ved anvendelse av overenskomsten i en kontraherende stat transport med skip eller luftfartøy som drives av et foretagende som har sin virkelige ledelse i en annen kontraherende stat, unntatt når skipet eller luftfartøyet går i fart utelukkende mellom steder i den førstnevnte stat;

g) «kompetent myndighet» betyr:

1) i Danmark: ministeren for skatter og avgifter;

2) i Finland: finansministeriet;

3) i Island: finansministeren;

4) i Norge: finans- og tolldepartementet;

5) i Sverige: finansministeren,

eller den myndighet i enhver av disse stater som har fullmakt til å behandle spørsmål vedrørende overenskomsten.

2. Ved en kontraherende stats anvendelse av overenskomsten skal ethvert uttrykk som ikke er definert i overenskomsten, når ikke annet fremgår av sammenhengen, ha den betydning som følger av lovgivningen i vedkommende stat i spørsmål om de skatter som overenskomsten får anvendelse på.

Artikkel 4

Skattemessig bopel

1. I denne ovrenskomst betyr uttrykket «person bosatt i en kontraherende stat» enhver person som i henhold til lovgivningen i denne stat er skattepliktig der på grunnlag av domisil, bopel, sete for foretagendets ledelse, eller ethvert annet lignende kriterium. Uttrykket omfatter imidlertid ikke noen person som er skattepliktig i denne stat bare på grunnlag av inntekt fra kilder i denne stat eller formue som befinner seg der.

2. Når en fysisk person etter bestemmelsene i punkt 1 har bopel i flere kontraherende stater, skal hans status avgjøres etter følgende regler:

a) han skal anses for bosatt i den stat hvor han disponerer fast bolig. Hvis han diponerer fast bolig i flere stater, skal han anses for bosatt i den stat hvor han har de sterkeste personlige og økonomiske forbindelser (sentrum for livsinteressene);

b) hvis det ikke kan bringes på det rene i hvilken stat han har sentrum for livsinteressene, eller hvis han ikke har en fast bolig i noen av de kontraherende stater, skal han anses for bosatt i den stat hvor han har vanlig opphold;

c) hvis han har vanlig opphold i flere stater eller ikke i noen av dem, skal han anses for bosatt i den stat i hvilken han er statsborger;

d) hvis han er statsborger i flere stater eller ikke i noen av dem, skal de kompetente myndigheter i de angjeldende kontraherende stater avgjøre spørsmålet ved gjensidig avtale.

3. Når en annen person enn en fysisk person ifølge bestemmelsen i punkt 1, anses for bosatt (hjemmehørende) i flere kontraherende stater, skal den anses for hjemmehørende i den stat hvor setet for den virkelige ledelse befinner seg.

Artikkel 5

Fast driftssted

1. Uttrykket «fast driftssted» betyr i denne overenskomst et fast forretningssted gjennom hvilket et foretagendes virksomhet helt eller delvis blir utøvet.

2. Uttrykket «fast driftssted» omfatter særlig:

a) et sted hvor foretagendet har sin ledelse;

b) en filial;

c) et kontor;

d) en fabrikk;

e) et verksted; og

f) et bergverk, en olje- eller gasskilde, et steinbrudd eller ethvert annet sted hvor naturforekomster utvinnes.

3. Et bygnings-, anleggs-, installasjons- eller monteringsprosjekt, eller virksomhet som består av planlegging, overvåkning, rådgivning eller annen hjelpende personalinnsats i forbindelse med slikt prosjekt, utgjør et fast driftssted, men bare dersom prosjektet eller virksomheten varer mer enn tolv måneder i en kontraherende stat.

4. Ved beregning av den tid som omhandles i punkt 3 anses virksomhet, som utøves av et foretagende som har interessefellesskap med et annet foretagende, for utøvet av det foretagende som det har interessefellesskap med, hvis virksomheten i vesentlig grad er av samme art som den virksomhet som det sistnevnte foretagende utøver og begge foretagenders virksomhet gjelder samme prosjekt. Foretagender anses for å ha interessefellesskap, hvis det ene foretagende direkte eller indirekte deltar i ledelsen eller kontrollen av det andre foretagendet eller eier en vesentlig del av dette foretagendes kapital, eller hvis samme personer direkte eller indirekte deltar i ledelsen eller kontrollen av begge foretagender eller eier en vesentlig del av disse foretagenders kapital.

5. Uansett de foregående bestemmelser i denne artikkel skal uttrykket «fast driftssted» ikke anses å omfatte:

a) bruk av innretninger utelukkende til lagring, utstilling eller utlevering av varer som tilhører foretagendet;

b) opprettholdelsen av varelager som tilhører foretagendet, utelukkende for lagring, utstilling eller utlevering;

c) opprettholdelsen av et varelager som tilhører foretagendet utelukkende for bearbeidelse ved et annet foretagende;

d) opprettholdelsen av et fast forretningssted utelukkende for innkjøp av varer eller til innsamling av opplysninger for foretagendet;

e) opprettholdelsen av et et fast forretningssted utelukkende for å drive annen virksomhet som for foretagendet er av forberedende art eller har karakteren av en hjelpevirksomhet;

f) opprettholdelsen av et fast forretningssted utelukkende for en kombinasjon av slike aktiviteter som nevnt i underpunktene a)—e), forutsatt at resultatet av det faste forretningssteds samlede virksomhet som skriver seg fra denne kombinasjon, er av forberedende art eller har karakteren av en hjelpevirksomhet.

6. Når en person, som ikke er en uavhengig mellommann som punkt 7 gjelder for, opptrer på vegne av et foretagende og har, og vanligvis utøver, i en kontraherende stat fullmakt til å slutte kontrakter på vegne av foretagendet, skal foretagendet uansett bestemmelsene i punktene 1 og 2 anses for å ha et fast driftssted i denne stat for enhver virksomhet som denne person påtar seg for foretagendet. Dette gjelder dog ikke hvis denne persons virksomhet er begrenset til å omfatte aktiviteter nevnt i punkt 5, og som hvis de ble utøvet gjennom et fast forretningssted ikke ville ha gjort dette faste forretningssted til et fast driftssted etter bestemmelsene i nevnte punkt.

7. Et foretagende skal ikke anses for å ha fast driftssted i en kontraherende stat bare av den grunn at det driver forretningsvirksomhet i denne stat gjennom en megler, kommisjonær eller annen uavhengig mellommann, såfremt disse personer opptrer innenfor rammen av sin ordinære forretningsvirksomhet.

8. Den omstendighet at et selskap hjemmehørende i en kontraherende stat kontrollerer, eller blir kontrollert av, et selskap hjemmehørende i en annen kontraherende stat, eller som utøver forretningsvirksomhet ei en annen kontraherende stat (enten gjennom et fast driftssted eller på annen måte), medfører ikke i seg selv at noen av disse selskaper skal anses å utgjøre et fast driftssted for det annet.

Artikkel 6

Inntekt av fast eiendom

1. Inntekt som en person bosatt i en kontraherende stat oppebærer av fast eiendom (herunder inntekt av jordbruk og skogbruk), som ligger i en annen kontraherende stat, kan skattlegges i denne annen stat.

2. a) Uttrykket «fast eiendom» skal når ikke noe annet fremgår av bestemmelsen i underpunkt b), ha den betydning som det har etter lovgivningen i den kontraherende stat hvor eiendommen ligger.

b) Uttrykket «fast eiendom» omfatter imidlertid alltid tilbehør til fast eiendom, besetning og redskaper som anvendes i jordbruk og skogbruk, bygninger, rettigheter som er undergitt privatrettens regler om fast eiendom, bruksrett til fast eiendom og rett til varierende eller faste ytelser som vederlag for utnyttelse av eller retten til å utnytte mineralforekomster, kilder eller andre naturforekomster.

3. Bestemmelsen i punkt 1 får anvendelse på inntekt som oppebæres ved direkte bruk, utleie eller ved enhver annen form for utnyttelse av fast eiendom.

4. Når besittelse av aksjer eller andeler i et selskap, hvis hovedsakelige formål er å eie fast eiendom, gir innehaveren av aksjene eller andelene rett til å bruke fast eiendom som tilhører selskapet, kan inntekt som oppebæres ved direkte bruk,

ved utleie eller vad enhver annen utnyttelse av slik bruksrett, skattlegges i den stat hvor den faste eiendom ligger.

5. Bestemmelsene i punktene 1 og 3 får også anvendelse på inntekt av fast eiendom som tilhører et foretagende, og på inntekt av fast eiendom som anvendes ved utøvelse av fritt yrke.

Artikkel 7

Fortjeneste ved forretningsvirksomhet

1. Fortjeneste som oppebæres av et foretagende i en kontraherende stat skal bare kunne skattlegges i denne stat, med mindre foretagendet utøver forretningsvirksomhet i en annen kontraherende stat gjennom et fast driftssted der. Hvis foretagendet utøver slik forretningsvirksomhet, kan dets fortjeneste skattlegges i denne annen stat, men bare så meget av den som kan tillskrives det faste driftssted.

2. Når et foretagende i en kontraherende stat utøver forretningsvirksomhet i en annen kontraherende stat gjennom et fast driftssted der, skal det, med forbehold av bestemmelsen i punkt 3, i hver av de kontraherende stater tilskrives det faste driftssted den fortjeneste som det ventelig ville ha ervervet hvis det hadde vært et særskilt og selvstendig foretagende som utøvet samme eller lignende virksomhet under samme eller lignende vilkår og opptrådte helt uavhengig i forhold til det foretagende hvis faste driftssted det er.

3. Ved beregningen av et fast driftssteds fortjeneste skal det innrømmes fradrag for utgifter som er påløpt i forbindelse med det faste driftssted, herunder direksjons- og alminnelige administrasjonsutgifter, uansett om de er påløpt i den kontraherende stat hvor det faste driftssted ligger eller andre steder.

4. Hvis det har vært vanlig praksis i en kontraherende stat å fastsette den fortjeneste som skal tilskrives et fast driftssted på grunnlag av en fordeling av foretagendets samlede fortjeneste på dets forskjellige avdelinger, skal regelen i punkt 2 ikke være til hinder for at denne kontraherende stat fastsetter den skattbare fortjeneste på denne måte. Den fremgangsmåte som anvendes, skal imidlertid være slik at resultatet blir overensstemmende med de prinsipper som er fastsatt i denne artikkel.

5. Fortjeneste henføres ikke til et fast driftssted utelukkende i anledning av dettes innkjøp av varer eller ting for foretagendet.

6. Ved anvendelse av de foranstående punkter skal den fortjeneste som tilskrives det faste driftssted fastsettes etter den samme fremgangsmåte hvert år, med mindre det er god og fyldestgjørende grunn for noe annet.

7. Hvor fortjenesten omfatter inntekter som er særskilt omhandlet i andre artikler i denne overenskomst, skal bestemmelsene i disse artikler ikke berøres av reglene i nærværende artikkel.

Artikkel 8

Skipsfart og luftfart

1. Fortjeneste ved driften av skip eller luftfartøy i internasjonal fart skal bare kunne skattlegges i den kontraherende stat hvor den virkelige ledelse for foretagendet har sitt sete. Dersom denne stat på grunn av sin lovgivning ikke kan skattlegge fortjenesten i sin helhet, skal fortjenesten bare kunne skattlegges i den stat hvor foretagendet er hjemmehørende.

2. Når et foretagende som driver skipsfart, har sin virkelige ledelse ombord i et skip, anses foretagendet for å ha setet for sin virkelige ledelse i den kontraherende stat, hvor skipets reder er bosatt (hjemmehørende).

3. Bestemmelsene i punkt 1 får også anvendelse på fortjeneste oppebåret ved deltagelse i en «pool», et felles forretningsforetagende eller i en internasjonal driftsorganisasjon.

Artikkel 9

Foretagender med fast tilknytning til hverandre

1. I tilfelle hvor

a) et foretagende i en kontraherende stat deltar direkte eller indirekte i ledelsen, kontrollen eller kapitalen i et foretagende i en annen kontraherende stat, eller

b) samme personer deltar direkte eller indirekte i ledelsen, kontrollen eller kapitalen i et foretagende i en kontraherende stat og et foretagende i en annen kontraherende stat,

skal følgende gjelde:

Hvis det mellom vedkommende foretagender blir avtalt eller pålagt vilkår i deres innbyrdes kommersielle eller finansielle samkvem, som avviker fra dem som ville ha vært avtalt mellom uavhengige foretagender, kan enhver fortjeneste som uten slike vilkår ville ha tilfalt et av foretagendene, men i kraft av disse vilkår ikke har tilfalt dette, medregnes i og skattlegges sammen med dette foretagendets fortjeneste.

2. Når det i en kontraherende stat oppstår spørsmål som omhandlet i punkt 1, skal den kompetente myndighet i den annen kontraherende stat som berøres av spørsmålet, underrettes med henblikk på å overveie justering av inntektsberegningen for det foretagende som er hjemmehørende i denne annen stat. Når det foreligger grunn til

det, kan de kompetente myndigheter treffe rimelig avgjørelse om inntektens fordeling.

Artikkel 10

Dividender

1. Dividender som utdeles av et selskap hjemmehørende i en kontraherende stat til en person bosatt i en annen kontraherende stat, kan skattlegges i denne annen stat.

2. Bestemmelsene i punktene 1 og 3 får ikke anvendelse når mottakeren av dividendene er bosatt i en kontraherende stat og har et fast driftssted eller et fast sted i en annen kontraherende stat enn der hvor han er bosatt og de aksjer hvorav dividendene utdeles reelt er knyttet til næringsvirksomhet som drives fra det faste driftssted eller til utøvelse av fritt yrke fra et fast sted. I så tilfelle skattlegges dividendene etter bestemmelsene i henholdsvis artikkel 7 eller artikkel 14 i den kontraherende stat hvor henholdsvis det faste driftssted eller det faste sted er beliggende.

3. Dividender fra et selskap hjemmehørende i en kontraherende stat til en person bosatt i en annen kontraherende stat, kan også skattlegges i den kontraherende stat hvor selskapet som utdeler dividendene er hjemmehørende og i henhold til lovgivningen i denne stat. Den skattesats som anvendes må imidlertid ikke overstige:

a) 5 prosent av dividendenes bruttobeløp hvis mottageren er et selskap (unntatt personsammenslutning og dødsbo) som direkte kontrollerer minst 25 prosent av det utdelende selskaps aksjekapital;

b) 15 prosent av dividendenes bruttobeløp i alle andre tilfelle.

4. Uansett bestemmelsene i punkt 3 a) kan islandsk skatt av dividender forhøyes fra 5 prosent til høyst 15 prosent i den utstrekning slike dividender er fratrukket i det utdelende selskaps inntekt ved fastsettelsen av islandsk skatt.

5. Uansett bestemmelsene i punkt 3 a) kan norsk skatt av dividender forhøyes til høyst 15 prosent. Denne bestemmelse gjelder så lenge norske selskaper ved statsskatteligningen er berettiget til fradrag i inntekten for utdelte dividender.

6. De kompetente myndigheter i de kontraherende stater skal treffe avtale om fremgangsmåten for gjennomføringen av begrensningene i henhold til punktene 3—5.

Bestemmelsene i punktene 3—5 berører ikke skattleggingen av selskapet for så vidt angår den fortjeneste hvorav dividendene utdeles.

7. Uttrykket «dividender» betyr i denne artikkel inntekt av aksjer, andelsbevis eller andre rettigheter, som ikke er gjeldsfordringer, med rett til andel i overskudd, samt inntekt av andre selskapsrettigheter som etter lovgivningen i den stat hvor det utdelende selskap er hjemmehørende er undergitt den samme behandling ved beskatningen som inntekt av aksjer.

8. Uansett bestemmelsene i punkt 1 skal dividender fra et selskap hjemmehørende i en kontraherende stat til et selskap hjemmehørende i en annen kontraherende stat enn Danmark, i denne annen stat være unntatt fra beskatning i den utstrekning dette ville ha vært tilfelle etter lovgivningen i denne annen stat om begge selskaper hadde vært hjemmehørende der.

Uansett bestemmelsene i punkt 1 skal dividender fra et selskap hjemmehørende i en annen kontraherende stat enn Danmark, til et selskap hjemmehørende i Danmark, være unntatt fra beskatning i Danmark i overensstemmelse med dansk lovgivning.

I den utstrekning dividendebeløpet, som for et inntektsår utbetales av selskap hjemmehørende i Danmark til et selskap hjemmehørende i en annen kontraherende stat, svarer til dividender som det førstnevnte selskap direkte eller gjennom formidling av en juridisk person, i samme eller tidligere inntektsår oppebar av aksjer eller andre andeler i et selskap hjemmehørende i en tredje stat, gjelder imidlertid fritagelsen for skatt i den annen kontraherende stat i henhold til første ledd under dette punkt bare for så vidt

a) de dividender som er oppebåret av aksjer eller andeler fra selskap hjemmehørende i en tredje stat, blir undergitt beskatning i Danmark, eller

b) om så ikke er tilfelle, dividendene ville ha vært unntatt fra skatt i en annen kontraherende stat, om aksjene eller andelene i selskapet hjemmehørende i den tredje stat var direkte eiet av selskapet hjemmehørende i den annen kontraherende stat.

Hva angår dividender fra selskap hjemmehørende i Island til selskap hjemmehørende i en annen kontraherende stat, gjelder fritagelsen for skatt i den annen kontraherende stat etter første ledd bare i den utstrekning dividendene ved beregningen av islandsk skatt ikke kommer til fradrag i det islandske selskaps inntekt.

9. Uansett bestemmelsene i punktene 3—5 kan de kompetente myndigheter i de kontraherende stater avtale at dividender, som tilfaller en i avtalen navngitt institusjon med alment, veldedig eller annet almennyttig formål, som etter lovgivningen i den kontraherende stat der institusjonen er hjemmehørende er fritatt for skatt av dividender, skal være fritatt i en annen kontraherende stat for skatt av dividender fra selskap i denne annen stat.

10. Når et selskap hjemmehørende i en kontraherende stat oppebærer inntekt fra en annen kontraherende stat, kan denne annen stat ikke

skattlegge dividender utdelt av selskapet, medmindre dividendene er utdelt til en person bosatt i denne annen stat, eller de aksjer hvorav dividendene utdeles reelt er knyttet til et fast driftssted eller et fast sted i denne annen stat, og kan heller ikke skattlegge selskapets ikke-utdelte overskudd, selv om de utdelte dividender eller det ikke-utdelte overskudd består helt eller delvis av inntekt som skriver seg fra denne annen stat.

11. Uttrykket «personsammenslutning» i denne artikkel betyr:

a) for så vidt angår Danmark: «interessentskab», «kommanditselskab» og «partrederi»;

b) for så vidt angår Finland: «öppet bolag», «kommanditbolag», «partrederibolag», og annen sammenslutning som omhandles i 4 § 2 mom. i loven om skatt på inntekt og formue (1043/74) og som ikke skattlegges som selvstendig skattesubjekt;

c) for så vidt angår Island: «sameignarfélög» og «samlög» som ikke skattlegges som selvstendige skattesubjekter;

d) for så vidt angår Norge: enhver sammenslutning utenom «aksjeselskap»;

e) for så vidt angår Sverige: «handelsbolag», «kommanditbolag» og «enkelt bolag».

Artikkel 11

Renter

1. Renter som skriver seg fra en kontraherende stat og utbetales til en person bosatt i en annen kontraherende stat, skal bare kunne skattlegges i denne annen stat.

2. Bestemmelsene i punkt 1 får ikke anvendelse når mottakeren av rentene er bosatt i en kontraherende stat og har et fast driftssted eller et fast sted i en annen kontraherende stat enn der han er bosatt, og den fordring som foranlediger rentebetalingen reelt er knyttet til den virksomhet som drives fra det faste driftssted eller til utøvelsen av fritt yrke fra det faste sted. I så fall skattlegges mottakeren etter bestemmelsene i henholdsvis artikkel 7 eller artikkel 14 i den kontraherende stat hvor henholdsvis det faste driftssted eller det faste sted er beliggende.

3. Med uttrykket «renter» i denne artikkel forstås inntekt av fordringer av enhver art uansett om de er sikret ved pant i fast eiendom eller medfører rett til andel i skyldnerens overskudd. Uttrykket omfatter særlig inntekt av statsobligasjoner, andre obligasjoner eller gjeldsbrev, herunder agiobeløp og overskudd som skriver seg fra slike obligasjoner eller gjeldsbrev. Morarenter som følge av for sen betaling skal ikke anses som renter i denne artikkel.

4. Når det betalte rentebeløp på grunn av et særlig forhold mellom skyldneren og fordringshaveren, eller mellom begge og tredjemann, og sett i relasjon til den gjeld som det erlegges for, overstiger det beløp som ville ha vært avtalt mellom skyldneren og fordringshaveren hvis det særlige forhold ikke hadde foreligget, skal bestemmelsene i denne artikkel bare få anvendelse på det sistnevnte beløp. I så fall skal den overskytende del av betalingen kunne skattlegges i henhold til lovgivningen i hver av de kontraherende stater under hensyntagen til denne overenskomsts øvrige bestemmelser.

Artikkel 12

Royalty

1. Royalty som skriver seg fra en kontraherende stat og utbetales til en person bosatt i en annen kontraherende stat, skal bare kunne skattlegges i denne annen stat.

2. Bestemmelsene i punkt 1 får ikke anvendelse når mottakeren av royaltyen er bosatt i en kontraherende stat og har et fast driftssted eller et fast sted i en annen kontraherende stat enn der han er bosatt, og den rettighet eller eiendom som foranlediger betalingen av royalty reelt er knyttet til den virksomhet som drives fra det faste driftssted eller til utøvelsen av fritt yrke fra det faste sted. I så fall skattlegges mottakeren etter bestemmelsene i henholdsvis artikkel 7 eller artikkel 14 i den kontraherende stat hvor henholdsvis det faste driftssted eller det faste sted er beliggende.

3. Med uttrykket «royalty» i denne artikkel forstås betaling av enhver art som mottas som vederlag for bruken av, eller retten til å bruke, enhver opphavsrett til verker av litterær, kunstnerisk eller vitenskapelig karakter (herunder kinematografiske filmer og filmer og bånd for radio- eller fjernsynsutsendelse), patenter, varemerker, mønster eller modeller, tegninger hemmelige formeler eller fremstillingsmåter, eller for bruken av eller retten til å bruke, industrielt, kommersielt eller vitenskapelig utstyr, eller for opplysninger om industrielle, kommersielle eller vitenskapelige erfaringer.

4. Når det betalte royaltybeløp på grunn av et særlig forhold mellom betaleren og mottakeren eller mellom begge og tredjemann, og sett i relasjon til den bruk, rettighet eller opplysning som det er vederlag for, overstiger det beløp som ville ha vært avtalt mellom betaleren og mottakeren hvis det særlige forhold ikke hadde foreligget, skal bestemmelsene i denne artikkel bare få anvendelse på det sistnevnte beløp. I så fall skal den overskytende del av betalingen være skattbar i henhold til lovgivningen i hver av de kontraherende stater under hensyntagen til denne overenskomsts øvrige bestemmelser.

Artikkel 13

Formuesgevinst

1. Gevinst som en person bosatt i en kontraherende stat oppebærer ved avhendelse av fast eiendom som omhandlet i artikkel 6 punkt 2, og som ligger i en annen kontraherende stat, kan skattlegges i denne annen stat.

2. Gevinst som en person bosatt i en kontraherende stat oppebærer ved avhendelse av aksje eller annen andel som omhandlet i artikkel 6 punkt 4, kan skattlegges i den kontraherende stat hvor den faste eiendom ligger.

3. Gevinst ved avhendelse av løsøre som utgjør driftsmidler knyttet til et fast driftssted som et foretagende i en kontraherende stat har i en annen kontraherende stat, kan skattlegges i denne annen stat. Dette gjelder også gevinst ved avhendelse av løsøre knyttet til et fast sted som en person bosatt i en kontraherende stat har i en annen kontraherende stat for utøvelse av fritt yrke. Det samme gjelder gevinst ved avhendelse av slikt fast driftssted (alene eller sammen med hele foretagendet), eller av fast sted som nevnt.

4. Gevinst ved avhendelse av skip eller luftfartøy i internasjonal fart eller løsøre knyttet til driften av slike skip eller luftfartøyer skal bare kunne skattlegges i den kontraherende stat hvor den virkelige ledelse for foretagendet har sitt sete. Dersom denne stat på grunn av sin lovgivning ikke kan beskatte gevinsten i sin helhet, skal den bare kunne skattlegges i den stat foretagendet er hjemmehørende.

5. Gevinst ved avhendelse av enhver annen formuesgjenstand enn omhandlet i punktene 1—4 skal bare kunne skattlegges i den kontraherende stat hvor avhenderen er bosatt.

6. Bestemmelsene i punkt 5 berører ikke en kontraherende stats rett til i henhold til sin egen lovgivning å beskatte gevinst som en person som er bosatt i en annen kontraherende stat erverver ved avhendelse av aksjer eller andre andeler i selskaper hjemmehørende i den førstnevnte stat samt gevinst ved overdragelse av andre verdipapirer som ved beskatningen i denne stat behandles på samme måte som gevinst ved avhendelse av slike aksjer eller andre andeler.

Artikkel 14

Selvstendige personlige tjenester (fritt yrke)

1. Inntekt som en person bosatt i en kontraherende stat oppebærer gjennom utøvelse av et fritt yrke eller annen virksomhet av selvstendig karakter, skal bare kunne skattlegges i denne stat. Imidlertid kan slik inntekt også skattlegges i den annen kontraherende stat dersom:

a) han i den annen stat har et fast sted som regelmessig står til hans rådighet for utøvelse av hans virksomhet, men bare så meget av inntekten som kan tilskrives dette faste sted; eller

b) han oppholder seg i den annen stat i et eller flere tidsrom som til sammen overstiger 183 dager i løpet av en tolv-måneders periode, men bare så meget av inntekten som kan tilskrives virksomhet som er utøvet i dette eller disse tidsrom.

Dersom inntekten er unntatt fra beskatning i den førstnevnte stat, kan inntekten, selv om vilkårene i underpunktene a) eller b) ikke er oppfylt, beskattes i den stat der virksomheten utøves, men bare så meget av inntekten som kan tilskrives denne virksomhet.

2. Uttrykket «fritt yrke» omfatter særlig selvstendig virksomhet av vitenskapelig, litterær, kunstnerisk, pedagogisk eller undervisningsmessig art, så vel som selvstendig virksomhet som lege, advokat, ingeniør, arkitekt, tannlege og revisor.

Artikkel 15

Privat tjeneste (lønnsarbeid)

1. Med forbehold av bestemmelsene i artiklene 16, 18, 19, 20 og 21 skal lønn og annen lignende godtgjørelse som en person bosatt i en kontraherende stat mottar i anledning av lønnsarbeid, bare kunne skattlegges i denne stat, med mindre arbeidet er utført i en annen kontraherende stat. Hvis arbeidet er utført i denne annen stat, kan godtgjørelse for dette skattlegges der.

2. Uansett bestemmelsene i punkt 1, skal godtgjørelse som en person bosatt i en kontraherende stat mottar i anledning av lønnsarbeid utført i den annen kontraherende stat, bare kunne skattlegges i den førstnevnte stat, dersom:

a) mottakeren oppholder seg i denne annen stat i et eller flere tidsrom som til sammen ikke overstiger 183 dager i løpet av en tolvmåneders periode; og

b) godtgjørelsen er betalt av, eller på vegne av en arbeidsgiver som ikke er bosatt i denne annen stat; og

c) godtgjørelsen ikke belastes et fast driftssted eller et fast sted som arbeidsgiveren har i denne annen stat.

3. Bestemmelsene i punkt 2 får ikke anvendelse dersom

a) det dreier seg om utleie av arbeidskraft; eller

b) godtgjørelsen er unntatt fra beskatning i den førstnevnte stat.

4. Uansett de foranstående bestemmelser i denne artikkel skattlegges inntekt av lønnsarbeid utført om bord på:

a) dansk, finsk, islandsk, norsk eller svensk skip bare i den kontraherende stat hvis nasjonalitet skipet har; ved anvendelsen av denne bestemmelse skal utenlandsk skip, som befraktes på såkalt bareboat basis av et foretagende i en kontraherende stat, likestilles med henholdsvis dansk, finsk, islandsk, norsk eller svensk skip;

b) luftfartøy i internasjonal fart bare i den kontraherende stat hvor den som oppebærer godtgjørelsen for lønnsarbeidet er bosatt;

c) fiske-, selfangst- eller hvalfangstfartøy bare i den kontraherende stat hvor den som oppebærer lønnsgodtgjørelsen er bosatt, også når godtgjørelsen for lønnsarbeidet utredes i form av en viss lott eller part av utbyttet av fiske-, selfangst- eller hvalfangstvirksomheten.

Artikkel 16

Styregodtgjørelse

Styregodtgjørelse og annet lignende vederlag som oppebæres av en person bosatt i en kontraherende stat, i egenskap av medlem av styret eller annet lignende organ i et selskap hjemmehørende i en annen kontraherende stat, kan skattlegges i denne annen stat.

Artikkel 17

Artister samt idretts- og sportsutøvere

1. Uansett bestemmelsene i artiklene 14 og 15, kan inntekt som en person bosatt i en kontraherende stat oppebærer ved personlig virksomhet i en annen kontraherende stat som artist, såsom skuespiller, filmskuespiller, radio- eller fjernsynsartist, musiker eller idretts- eller sportsutøver, skattlegges i denne annen stat.

2. Når inntekt som skriver seg fra personlig virksomhet utøvet av artist eller idretts- eller sportsutøver i denne egenskap, ikke tilfaller artisten eller idrettsutøveren selv, men en annen person, kan denne inntekt uansett bestemmelsene i artiklene 7, 14 og 15, skattlegges i den kontraherende stat hvor artisten eller idrettsutøveren utøver virksomheten.

3. Dersom inntekt som omhandlet i punktene 1 og 2 er unntatt fra beskatning i den kontraherende stat der virksomheten utøves, skal inntekten bare kunne skattlegges i den kontraherende stat der artisten eller idretts- eller sportsutøveren er bosatt.

Artikkel 18

Pensjon m.m.

1. Pensjon og livrente, som utbetales fra en kontraherende stat og utbetaling fra en kontraherende stat i henhold til sosiallovgivningen i denne kontraherende stat til en person bosatt i en annen kontraherende stat skal bare kunne skattlegges i den førstnevnte staten. Dersom slik inntekt ikke kan beskattes i den stat hvorfra utbetaling skjer, skal inntekten bare kunne beskattes i den stat hvor mottakeren er bosatt.

2. Uansett de øvrige bestemmelser i denne overenskomst skal underholdsbidrag, som en person bosatt i en kontraherende stat betaler til ektefelle eller tidligere ektefelle eller til barn bosatt i en annen kontraherende stat, unntas fra beskatning i denne annen stat dersom det ville ha vært unntatt fra beskatning i den førstnevnte staten hvis mottakeren hadde vært bosatt der.

3. Uttrykket «livrente» betyr et fastsatt beløp, som betales periodisk til fastsatte tider, på livstid eller i løpet av et bestemt eller konstaterbart tidsrom, og som erlegges i henhold til en forpliktelse til å foreta disse utbetalinger som motytelse for dertil svarende fullt vederlag i penger eller pengers verdi.

Artikkel 19

Offentlig tjeneste

1. Godtgjørelse (unntatt pensjon) som utbetales av en kontraherende stat eller en av dens regionale eller lokale forvaltningsmyndigheter eller offentligrettslige institusjoner til en fysisk person i anledning av tjenester som er ytet denne stat eller nevnte forvaltningsmyndigheter og institusjoner, skal bare kunne skattlegges i denne stat. Dersom godtgjørelsen ikke kan beskattes i denne stat, skal godtgjørelsen bare kunne beskattes i den stat hvor mottakeren er bosatt.

2. Dersom godtgjørelse som omhandlet i punkt 1 tilfaller en mottaker for arbeid som denne utfører i en annen kontraherende stat enn den som godtgjørelsen utbetales fra, skal imidlertid godtgjørelsen kunne skattlegges bare i den stat der arbeidet utføres, dersom mottakeren er en person som er bosatt i denne stat og

a) er statsborger av denne stat; eller

b) ikke bosatte seg i denne stat utelukkende for å utføre arbeidet; eller

c) ikke kan skattlegges for godtgjørelsen i den stat som denne utbetales fra.

Artikkel 20

Studenter og praktikanter

En person som oppholder seg i en kontraherende stat utelukkende for

a) studier ved et universitet eller annen undervisningsanstalt i denne kontraherende stat; eller

b) å få forretnings-, industri-, landbruks- eller skogbrukspraksis i denne kontraherende stat;

og som har eller umiddelbart før oppholdet hadde bopel i en annen kontraherende stat, skal ikke skattlegges i førstnevnte stat for beløp som han oppebærer fra kilder utenfor denne stat til sitt opphold, sin undervisning eller utdannelse.

Artikkel 21

Virksomhet knyttet til forberedende undersøkelse, utforskning eller utnyttelse av petroleumsforekomster

1. Uansett de øvrige bestemmelser i denne overenskomst med unntak av bestemmelsene i artikkel 8, får bestemmelsene i denne artikkel anvendelse når en person som er bosatt i en kontraherende stat driver virksomhet i en annen kontraherende stat knyttet til foberedende undersøkolse, utforskning eller utnyttelse av petroleumsforekomster i denne annen stat.

2. a) En person som er bosatt i en kontraherende stat, og som utenfor en annen kontraherende stats kyst driver virksomhet som omhandlet i punkt 1, anses å drive virksomheten fra fast driftssted eller fast sted i denne annen stat.

b) Dersom en slik person driver sin virksomhet innenfor et utforsknings- eller utvinningsområde som strekker seg fra et sted utenfor denne annen stats kyst og inn på denne stats landområde og virksomheten ikke utelukkende drives innenfor landområdet, får underpunkt a) tilsvarende anvendelse.

c) Virksomhet som angår bygging eller installasjon av rørledning til transport av uraffinert petroleum eller bygningsarbeid direkte knyttet til slik virksomhet anses drevet fra et fast driftssted i denne annen stat også med hensyn til slik virksomhet som utføres på land, når virksomheten inngår i et prosjekt som strekker seg fra et sted utenfor kysten i denne annen stat og in på denne stats landområde.

3. Bestemmelsene i punkt 2 får ikke anvendelse dersom virksomheten er utøvet i et tidsrom som til sammen ikke overstiger 30 dager i løpet av en tolv-måneders periode.

4. Ved beregning av den tid som omhandles i punkt 3, anses virksomhet, som utøves av et foretagende som har interessefellesskap med et annet foretagende, for utøvet av det foretagende som det har interessefellesskap med, hvis virksomheten i vesentlig grad er av samme art som den virksomhet som det sistnevnte foretagende utøver og begge foretagenders virksomhet gjelder samme prosjekt. Foretagender anses for å ha interessefellesskap, hvis det ene foretagendet direkte eller indirekte deltar i ledelsen eller kontrollen av det andre foretagende eller eier en vesentlig del av dette foretagendets kapital, eller hvis samme personer direkte eller indirekte deltar i ledelsen eller kontrollen av begge foretagender eller eier en vesentlig del av disse foretagenders kapital.

5. Inntekt, som oppebæres av et foretagende i en kontraherende stat ved transport med skip eller luftfartøy til eller innenfor et område som omhandlet i punkt 2 a) og b) i den annen kontraherende stat der det utøves forretningsvirksomhet knyttet til forberende undersøkelse, utforskning eller utnyttelse av petroleumsforekomster eller ved drift av taubåter, forsyningsfartøy eller andre hjelpefartøy knyttet til slik virksomhet, skal bare kunne skattlegges i den kontraherende stat hvor foretagendet har sin virkelige ledelse. Dersom denne stat i henhold til sin lovgivning ikke kan beskatte inntekten i sin helhet, skal inntekten bare kunne skattlegges i den stat der foretagendet er hjemmehørende.

6. Bestemmelsene i artikkel 13 punkt 4 og artikkel 23 punkt 3 får anvendelse henholdsvis på gevinst ved avhendelse av skip, båter eller luftfartøy som omhandlet i punkt 5 og på formue som består av slike skip, båter eller luftfartøy.

7. Uansett de øvrige bestemmelser i overenskomsten gjelder følgende ved beskatning av lønn og annen lignende godtgjørelse som en person som er bosatt i en kontraherende stat mottar i anledning av lønnsarbeid som utføres i en annen kontraherende stat for en arbeidsgiver som utøver slik virksomhet som omhandlet i punktene 1 og 2:

a) Med mindre bestemmelsene i underpunktene b)—d) medfører noe annet, kan slik godtgjørelse skattlegges i denne annen stat, men bare dersom arbeidet pågår der i et eller flere tidsrom som til sammen overstiger 30 dager i løpet av en tolv-måneders periode.

b) Slik godtgjørelse skal bare kunne skattlegges i den førstnevnte kontraherende stat dersom

1) arbeidet er knyttet til utnyttelsen av petroleumsforekomster som befinner seg på midtlinjen mellom kontraherende stater eller mellom en kontraherende stat og en annen stat;

2) det foreligger overenskomst mellom disse stater om felles utnyttelse av forekomstene; og

3) utnyttelsen skjer samtidig på begge sider av midtlinjen.

Bestemmelsene i dette underpunkt får bare anvendelse etter avtale derom mellom de kompetente myndighetene i de kontraherende stater.

c) Dersom arbeidet utføres om bord i skip eller båt som omhandlet i punkt 5, skattlegges slik godtgjørelse i samsvar med bestemmelsene i artikkel 15 punkt 4 a).

d) Dersom arbeidet utføres om bord i luftfartøy som omhandlet i punkt 5, skal slik godtgjørelse bare kunne skattlegges i den kontraherende stat der foretagendet har sin virkelige ledelse.

8. En person som er bosatt i en kontraherende stat og som driver virksomhet utenfor kysten av en annen kontraherende stat er unntatt fra beskatning i denne annen stat for gevinst som denne person anses å ha oppebåret som følge av overflyttning av flyttbar boreinstallasjon eller hotellplattform til et område utenfor denne annen stat. Med gevinst i dette punkt forstås det beløp hvormed handelsverdien på tidspunktet for overflyttingen overstiger restverdien på dette tidspunkt med tillegg av foretatte avskrivninger.

9. Gevinst som en person bosatt i en kontraherende stat oppebærer ved avhendelse av

a) rett til forberedende undersøkelse, utforskning eller utnyttelse av petroleumsforekomster i en annen kontraherende stat, herunder rett til andel i eller fordel av slike forekomster; eller

b) aksjer eller andre andeler, hvis verdi helt eller for den vesentligste del, direkte eller indirekte, skriver seg fra slik rett;

kan skattlegges i denne annen stat.

Artikkel 22

Annen inntekt

1. Inntekter som tilfaller en person bosatt i en kontraherende stat, og som ikke er omhandlet i de foranstående artikler i denne overenskomst, skal uansett hvor de skriver seg fra, bare kunne skattlegges i denne stat.

2. Bestemmelsene i punkt 1 får ikke anvendelse, når mottakeren er bosatt i en kontraherende stat og har fast driftssted eller et fast sted i en annen kontraherende stat, og den rettighet eller eiendom som inntekten skriver seg fra reelt er knyttet til den virksomhet som drives fra det faste driftssted eller utøvelsen av fritt yrke fra det faste sted. I så fall får bestemmelsene i henholdsvis artikkel 7 eller artikkel 14 anvendelse. I tilfelle hvor det til et fast driftssted eller et fast sted hører fast eiendom som omhandlet i artikkel 6 punkt 2, skal imidlertid inntekt av slik eiendom skattlegges i henhold til bestemmelsene i artikkel 6, punktene 1, 3 og 5.

Artikkel 23

Formue

1. Formue i fast eiendom omhandlet i artikkel 6 punkt 2, som eies av en person bosatt i en kontraherende stat, og som ligger i en annen kontraherende stat, kan skattlegges i denne annen stat.

2. Formue i aksje eller annen andel i selskap som omhandlet i artikkel 6 punkt 4, som eies av en person bosatt i en kontraherende stat, kan skattlegges i den kontraherende stat der den faste eiendom ligger.

3. Formue i skip eller luftfartøy som går i internasjonal fart, og løsøre knyttet til driften av slike skip eller luftfartøy, skal bare kunne skattlegges i den kontraherende stat hvor foretagendets virkelige ledelse har sitt sete. Dersom denne stat på grunn av sin lovgivning ikke kan skattlegge formuen i sin helhet, skattlegges formuen bare i den stat der foretagendet er hjemmehørende.

4. All annen formue som tilhører en person bosatt i en kontraherende stat, skal, uansett hvor den befinner seg bare kunne skattlegges i denne stat.

5. Uansett bestemmelsene i punkt 4 kan imidlertid formue bestående av løsøre, som utgjør driftsmidler knyttet til et fast driftssted som et foretagende i en kontraherende stat har i en annen kontraherende stat, eller av løsøre knyttet til et fast sted som en person bosatt i en kontraherende stat har i en annen kontraherende stat for utøvelsen av et fritt yrke, skattlegges i denne annen stat.

Artikkel 24

Dødsbo

Inntekt eller formue, som skattlegges hos dødsbo hjemmehørende i en kontraherende stat, kan ikke skattlegges hos loddeier eller legatar som er bosatt i en annen kontraherende stat.

Artikkel 25

Unngåelse av dobbeltbeskatning

1. *Danmark*

a) Når en person bosatt i Danmark oppebærer inntekt eller eier formue som i henhold til bestemmelsene i denne overenskomst kan skattlegges i en annen kontraherende stat, skal Danmark, medmindre bestemmelsene i artikkel 10 punkt 8 annet ledd eller underpunktene b) eller c) nedenfor medfører noe annet.

1) innrømme fradrag i denne persons danske inntektsskatt med et beløp som tilsvarer den inntektsskatt som er betalt i denne annen stat;

2) innrømme fradrag i denne persons danske formuesskatt med et beløp som tilsvarer den formuesskatt som er betalt i denne annen stat.

Fradragsbeløpet skal imidlertid ikke i noe tilfelle overstige den del av den danske inntektsskatt eller formuesskatt, beregnet før slikt fradrag er gitt, som svares av den inntekt eller formue som kan skattlegges i denne annen stat.

b) Når en person bosatt i Danmark oppebærer inntekt eller eier formue som i henhold til bestemmelsene i denne overenskomst bare skal kunne skattlegges i en annen kontraherende stat, kan Danmark medregne inntekten eller formuen i beskatningsgrunnlaget, men skal i den danske inntekts- eller formuesskatt gi fradrag for den del av henholdsvis inntekts- eller formuesskatten som svares av den inntekt som skriver seg fra denne annen stat eller den formue som eies der.

c) Når en person bosatt i Danmark oppebærer inntekt som omhandlet i artikkel 15 eller artikkel 21 punkt 7, kan Danmark medregne inntekten i beskatningsgrunnlaget, men skal i den danske inntektsskatt gi fradrag for den del av inntektsskatten som svares av den inntekt som skriver seg fra denne annen stat.

2. *Finland*

a) Når en person bosatt i Finland oppebærer inntekt eller eier formue som i henhold til bestemmelsene i denne overenskomst kan skattlegges i en annen kontraherende stat, skal Finland, medmindre bestemmelsene i artikkel 10 punkt 8 første ledd eller underpunktene b) eller c) nedenfor medfører noe annet,

1) innrømme fradrag i denne persons finske inntektsskatt med et beløp som tilsvarer den inntektsskatt som er betalt i denne annen stat;

2) innrømme fradrag i denne persons finske formuesskatt med et beløp som tilsvarer den formuesskatt som er betalt i denne annen stat.

Fradragsbeløpet skal imidlertid ikke i noe tilfelle overstige den del av den finske inntektsskatt eller formuesskatt, beregnet før slikt fradrag er gitt, som svares av den inntekt eller formue som kan skattlegges i denne annen stat.

b) Når en person bosatt i Finland fra en annen kontraherende stat oppebærer inntekt av privat tjeneste (lønnsarbeid) som omhandlet i artikkel 15 eller artikkel 21 punkt 7 og som i henhold til disse artikler kan beskattes i denne annen kontraherende stat, skal slik inntekt unntas fra finsk skatt.

c) Når en person bosatt i Finland oppebærer inntekt eller eier formue som i henhold til bestemmelsene i denne overenskomst bare skal kunne skattlegges i en annen kontraherende stat eller oppebærer inntekt som i henhold til underpunkt b) ovenfor skal unntas fra finsk skatt, kan Finland medregne inntekten eller formuen i beskatningsgrunnlaget, men skal i den finske inntekts- eller formuesskatt gi fradrag for den del av henholdsvis inntekts- eller formueskatten, som svares av den inntekt som skriver seg fra denne annen stat eller den formue som eies der.

3. *Island*

a) Når en person bosatt i Island oppebærer inntekt eller eier formue som i henhold til bestemmelsene i denne overenskomst kan skattlegges i en annen kontraherende stat, skal Island, medmindre bestemmelsene i underpunktene b) eller c) nedenfor medfører noe annet, unnta slik inntekt eller formue fra beskatning.

b) Når en person bosatt i Island oppebærer inntekt som i henhold til bestemmelsene i artikkel 10, artikkel 13 punkt 6, artikkel 16 eller artikkel 21 punktene 1—6 samt 8 og 9 kan skattlegges i en annen kontraherende stat, skal Island, medmindre bestemmelsene i artikkel 10 punkt 8 første ledd medfører noe annet, innrømme fradrag i denne persons islandske inntektsskatt med et beløp som tilsvarer den inntektsskatt som er betalt i denne annen stat. Fradragsbeløpet skal imidlertid ikke overstige den del av den islandske skatten, beregnet før slikt fradrag er gitt, som svares av den inntekt som kan skattlegges i denne annen stat.

c) Når inntekt som oppebæres eller formue som eies av en person bosatt i Island, i henhold til bestemmelsene i overenskomsten er unntatt fra beskatning der, kan Island likevel ved beregningen av skatten på denne persons gjenværende inntekt eller formue ta i betraktning den unntatte inntekt eller formue.

4. *Norge*

a) Når en person bosatt i Norge oppebærer inntekt eller eier formue som i henhold til bestemmelsene i denne overenskomst kan skattlegges i en annen kontraherende stat, skal Norge, medmindre bestemmelsene i underpunktene b) eller c) nedenfor medfører noe annet, unnta slik inntekt eller formue fra beskatning.

b) Når en person bosatt i Norge oppebærer inntekt som i henhold til bestemmelsene i artikkel 10, artikkel 13 punkt 6, artikkel 16 eller artikkel 21 punktene 1—6 samt 8 og 9 kan skattlegges i en annen kontraherende stat, skal Norge, medmindre bestemmelsene i artikkel 10 punkt 8 første ledd medfører noe annet, innrømme fradrag i denne persons norske inntektsskatt med et beløp som tilsvarer den inntektsskatt som er betalt i denne annen stat. Fradragsbeløpet skal imidlertid ikke overstige den del av den norske skatten, beregnet før slikt fradrag er gitt, som svares av den inntekt som kan skattlegges i denne annen stat.

c) Når inntekt som oppebæres eller formue som eies av en person bosatt i Norge, i henhold til

bestemmelsene i overenskomsten er unntatt fra beskatning der, kan Norge likevel ved beregningen av den norske skatten på denne persons gjenværende inntekt eller formue ta i betraktning den unntatte inntekt eller formue.

5. *Sverige*

a) Når en person bosatt i Sverige oppebærer inntekt eller eier formue som i henhold til bestemmelsene i denne overenskomst kan skattlegges i en annen kontraherende stat, skal Sverige, medmindre bestemmelsene i artikkel 10 punkt 8 første ledd eller underpunktene b), c) eller d) nedenfor medfører noe annet,

1) — under hensyntagen til bestemmelsene i svensk lovgivning (også med den ordlyd som den i fremtiden kan få ved å endres uten at de her angitte alminnelige prinsipper endres) — innrømme fradrag i inntektsskatten med et beløp som tilsvarer den inntektsskatt som er betalt i denne annen stat;

2) innrømme fradrag i denne persons svenske formuesskatt med et beløp som tilsvarer den formuesskatt som er betalt i denne annen stat. Fradragsbeløpet skal imidlertid ikke overstige den del av den svenske formuesskatten, beregnet før slikt fradrag er gitt, som svares av den formue som kan skattlegges i denne annen stat.

b) Når det i henhold til særskilt lovbestemmelse innrømmes lempning i finsk inntekts- eller formuesbeskatning av et svensk foretagendes faste driftssted i Finland, skal det ved anvendelsen av underpunkt i Finland, skal det ved anvendelsen av underpunkt a) i svensk skatt av foretagendets inntekt eller formue fradras henholdsvis den inntekts- eller formuesskatt, som skulle ha vært utskrevet i Finland om slik skattelempning ikke hadde vært innrømmet.

c) Når en person bosatt i Sverige fra en annen kontraherende stat oppebærer fortjeneste ved forretningsvirksomhet som omhandlet i artikkel 7, inntekt av selvstendige personlige tjenester som omhandlet i artikkel 14, inntekt av privat tjeneste (lønnsarbeid) som omhandlet i artikkel 15 eller artikkel 21 punkt 7 eller gevinst som omhandlet i artikkel 13 punkt 3, inntekt eller gevinst som i henhold til disse artikler kan skattlegges i denne annen kontraherende stat, skal, uansett bestemmelsene i underpunkt a) ovenfor, slik inntekt eller gevinst unntas fra svensk skatt. For så vidt angår artiklene 7, 13 og 14 gjelder denne bestemmelse imidlertid bare dersom den overveiende del av inntekten eller gevinsten skriver seg fra ervervsvirksomhet, forretningsvirksomhet eller industriell virksomhet som drives i den annen kontraherende stat og som ikke består av forvaltning av verdipapir og annet lignende løsøre.

d) Når en person bosatt i Sverige oppebærer inntekt eller gevinst eller eier formue som i henhold til bestmmelsene i denne overenskomst bare skal kunne skattlegges i en annen kontraherende stat eller oppebærer inntekt eller gevinst som i henhold til underpunkt c) ovenfor skal unntas fra svensk skatt, kan Sverige, ved beregningen av skattesatsen for svensk progressiv skatt av annen inntekt, gevinst eller formue, ta i betraktning den inntekt, gevinst eller formue som bare skal kunne skattlegges i den annen kontraherende stat eller slik inntekt eller gevinst som er unntatt fra svensk skatt.

6. *Felles bestemmelser*

Utrykket «et betalt i denne annen stat» i henholdsvis punktene 1 a) 1), 2 a) 1), 3 b), 4 b) og 5 a) 1) anses også å omfatte slik inntektsskatt som er betalt i henholdsvis Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige og som skal overføres til nevnte andre stater for der å godskrives angjeldende person som skatt på samme inntekt.

Artikkel 26

Begrensning i beskatningsretten

Inntekt som oppebæres av en person bosatt i en kontraherende stat, eller formue som eies av en slik person, kan ikke skattlegges i en annen kontraherende stat, medmindre skattlegging uttrykkelig er tillat etter denne overenskomst.

Artikkel 27

Ikke-diskriminering

1. Statsborgere av en kontraherende stat skal ikke i en annen kontraherende stat være undergitt noen beskatning eller forpliktelse i sammenheng hermed, som er annerledes eller mer tyngende enn den som statsborgere av denne annen stat under samme forhold er eller måtte bli pålagt. Denne bestemmelse skal uansett bestemmelsene i artikkel 1, også få anvendelse på personer som ikke er bosatt i en eller flere av de kontraherende stater.

2. Beskatningen av et fast driftssted eller et fast sted, som et foretagende eller en person bosatt (hjemmehørende) i en kontraherende stat har i en annen kontraherende stat, skal i denne annen stat ikke være mindre gunstig enn beskatningen av foretagender eller personer bosatt (hjemmehørende) i denne annen stat, som utøver samme virksomhet.

Denne bestemmelse skal ikke tolkes slik at den forplikter en kontraherende stat til å innrømme personer bosatt i en annen kontraherende stat, slike personlige fradrag, fritagelser og nedsettelser ved beskatningen, som den på grunn av sivilstand

eller forsøgelsesbyrde innrømmer personer som er bosatt på dens eget område. Bestemmelsen medfører heller ikke rett til i en kontraherende stat å oppnå fradrag ved beskatningen eller fritagelse for beskatning av dividende eller annen utbetaling til et selskap hjemmehørende i en annen kontraherende stat.

Bestemmelsen i første ledd hindrer heller ikke en kontraherende stat i å skattlegge inntekt som oppebæres av et fast driftssted eller reglene i denne stats egen lovgivning, når det faste drifssted tilhører et aksjeselskap eller dermed likestillet selskap i en annen kontraherende stat. Beskatningen skal dog svare til den beskatning som anvendes for aksjeselskaper og dermed likestilte selskaper hjemmehørende i den førstnevnte kontraherende stat, for så vidt angår deres inntekt, beregnet uten fradrag for utdelt utbytte.

3. Med mindre bestemmelsene i artikkel 9 punkt 1, artikkel 11 punkt 4 eller artikkel 12 punkt 4 kommer til anvendelse, skal renter, royalties og andre utbetalinger fra et foretagende i en kontraherende stat til mottager i en annen kontraherende stat, kunne fratrekkes ved beregningen av den skattbare inntekt for slikt foretagende på samme vilkår som tilsvarende utbetalinger til personer hjemmehørende i den førstnevnte stat. På samme måte skal gjeld som et foretagende i en kontraherende stat har til en person bosatt (hjemmehørende) i en annen kontraherende stat, ved beregningen av foretagendets skattepliktige formue være fradragsberettiget på samme vilkår som gjeld til personer som er bosatt (hjemmehørende) i den førstnevnte stat.

4. Foretagender i en kontraherende stat, hvis formue, helt eller delvis, eies eller kontrolleres direkte eller indirekte av en eller flere personer som er hjemmehørende i en eller flere av de andre kontraherende stater, skal ikke i den førstnevnte stat kunne underkastes noen beskatning eller dermed forbundne skattekrav, som er annerledes eller mer tyngende enn den beskatning eller dermed forbundne krav som andre tilsvarende foretagender i den førstnevnte stat er eller måtte bli undergitt.

5. Bestemmelsene i denne artikkel skal ikke tolkes slik at de forplikter Norge til å innrømme statsborgere av en annen kontraherende stat, som ikke er født i Norge av norske foreldre, de særskilte skattelettelser som i henhold til paragraf 22 i den norske skattelov av 18. august 1911 tilstås norske statsborgere og personer som er født i Norge av norske foreldre (personer med norsk innfødsrett).

6. Bestemmelsene i denne artikkel skal, uansett bestemmelsene i artikkel 2, få anvendelse på skatter av enhver art og betegnelse.

Artikkel 28

Fremgangsmåte ved inngåelse av gjensidige avtaler

1. Når en person mener at tiltak som er truffet i en eller flere kontraherende stater i forhold til ham medfører, eller vil medføre en beskatning som avviker fra bestemmelsene i denne overenskomst, kan han legge sin sak frem for den kompetente myndighet i den kontraherende stat hvor han er bosatt, eller hvis saken faller inn under artikkel 27 punkt 1, i den kontraherende stat hvor han er statsborger. Dette kan gjøres uten at det påvirker hans rett til å anvende de rettsmidler som finnes i de kontraherende staters interne lovgivning.

2. Hvis den kompetente myndighet finner at innvendingen synes begrunnet, men ikke selv er i stand til å finne en tilfredsstillende løsning, skal den søke å få saken avgjort ved gjensidig avtale med den kompetente myndighet i vedkommende annen kontraherende stat, som berøres av spørsmålet, med sikte på å unngå beskatning som ikke er overensstemmende med overenskomsten. Hvis den stat hvis kompetente myndighet vedkommende person har lagt saken frem for ikke selv berøres av spørsmålet, skal denne kompetente myndighet overlate saken til den kompetente myndighet i en av de stater som berøres av spørsmålet.

3. Dersom vanskeligheter eller tvil oppstår mellom kontraherende stater vedrørende fortolkningen eller anvendelsen av overenskomsten, skal de kompetente myndigheter i disse stater forhandle for å søke spørsmålet løst ved særskilt avtale. De kompetente myndigheter i de kontraherende stater kan også forhandle for å unngå dobbeltbeskatning i tillfelle som ikke omfattes av overenskomsten, eller for ved særskilt avtale å løse spørsmål som uten å være regulert i overenskomsten, kan oppstå på grunn av ulikhet i vedkommende staters prinsipper for skattens beregning, eller av andre grunner for så vidt angår de skatter som er omhandlet i artikkel 2.

Innen avgjørelse treffes i spørsmål som omhandlet i foregående ledd, skal resultatet av forhandlingene som der omhandlet snarest meddeles til de kompetente myndigheter i de øvrige kontraherende stater. Finner den kompetente myndighet i en kontraherende stat at forhandlinger bør finne sted mellom de kompetente myndigheter i samtlige kontraherende stater, skal på begjæring fra den kompetente myndighet i den førstnevnte kontraherende stat slike forhandlinger finne sted snarest mulig.

Artikkel 29

Diplomatiske og konsulære tjenestemenn

Bestemmelsene i denne overenskomst skal ikke berøre de skattemessige privilegier som tilkommer diplomatiske og konsulære tjenestemenn i henhold til folkerettens alminnelige regler eller bestemmelser i særlige avtaler.

Artikkel 30

Territorial utvidelse

1. Denne overenskomst kan utvides, enten i sin helhet eller med nødvendige endringer, til å omfatte de områder som etter bestemmelsene i artikkel 3 punkt 1 a) er unntatt fra overenskomstens anvendelsesområde under forutsetning av at det der utskrives skatter av samme eller vesentlig lignende karakter som overenskomsten gjelder. Enhver slik utvidelse skal ha virkning fra det tidspunkt og være gjenstand for slike endringer og vilkår, herunder bestemmelser om opphør, som måtte bli særskilt avtalt mellom de kontraherende stater ved noter som blir å utveksle på diplomatisk vei.

2. I tilfelle av at overenskomsten opphører å gjelde i henhold til artikkel 32, skal den hvis ikke noe annet blir avtalt mellom de kontraherende stater, også opphøre å ha virkning for områder som den er blitt utvidet til å omfatte etter bestemmelsene i denne artikkel.

Artikkel 31

Ikrafttredelse

1. Denne overenskomst trer i kraft den trettiende dag etter den dag da samtlige kontraherende stater har meddelt det finske utenriksministeriet, at overenskomsten er godkjent. Det finske utenriksministeriet underretter de øvrige kontraherende stater om mottagelsen av disse meddelelser og om tidspunktet for overenskomstens ikrafttredelse.

2. Etter overenskomstens ikrafttredelse får dens bestemmelser anvendelse:

a) får så vidt angår skatter som tilbakeholdes ved kilden, på inntekt som oppebæres den 1. januar i det kalenderår som følger nærmest etter det år da overenskomsten trer i kraft eller senere;

b) får så vidt angår øvrige skatter av inntekt, på skatter som fastsettes for inntektsår som begynner den 1. januar i det kalenderår som følger nærmest etter det år da overenskomsten trer i kraft eller senere;

c) for så vidt angår skatt av formue, på formue som ilignes skatt i det annet kalenderår etter det år da overenskomsten trer i kraft eller senere.

3. Overenskomsten av 22. mars 1983 mellom Norge, Danmark, Finland, Island og Sverige til unngåelse av dobbeltbeskatning med hensyn til skatter av inntekt og formue skal ikke lenger anvendes for så vidt angår inntekt eller formue som nærværende overenskomst får anvendelse på i samsvar med punkt 2. Den førstnevnte overenskomsten skal opphøre å gjelde ved det siste tidspunkt da den ifølge foregående bestemmelser i dette punkt får anvendelse.

4. Uansett bestemmelsene i punktene 2 og 3 får bestemmelsene i punktene 2—5 i avsnitt VII og punktene 2—5 i avsnitt VIII i den til nærværende overenskomst knyttede protokoll, anvendelse på inntekt som oppebæres fra og med den 1. januar 1990. Overenskomsten av 15. april 1986 mellom Kongeriket Danmarks regjering og Kongeriket Sveriges regjering om beskatning av såkalte grensegjengere opphører dermed å gjelde og får ikke anvendelse på inntekt som oppebæres etter utgangen av året 1989.

Artikkel 32

Opphør

En kontraherende stat kan senest den 30. juni i et kalenderår som begynner etter utløpet av en tidsrom på fem år etter dagen for overenskomsten ikrafttredelse, si opp overenskomsten ved å gi skriftlig meddelse om dette til det finske utenriksministeriet, som underretter de øvrige kontraherende stater om mottakelsen av slik meddelse og om dens innhold. Er oppsigelsen overholdt, opphører overenskomsten å gjelde i forholdet mellom den stat som har fremsatt oppsigelsen og de øvrige kontraherende stater:

a) for så vidt angår skatter som tilbakeholdes ved kilden, på inntekt som oppebæres den 1. januar i det kalenderår som følger nærmest etter det år da det finske utenriksministeriet mottok meddelsen om oppsigelsen eller senere;

b) for så vidt angår øvrige skatter av inntekt, på skatter som fastsettes for inntektsår som begynner den 1. januar i det kalenderår som følger nærmest etter det år da det finske utenriksministeriet mottok meddelsen om oppsigelsen eller senere;

c) for så vidt angår skatt av formue, på formue som ilignes skatt i det annet kalenderår nærmest etter det år da det finske utenriksministeriet mottok meddelsen om oppsigelsen eller senere.

Originaleksemplaret av denne overenskomst deponeres i det finske utenriksministeriet, som

tilstiller de øvrige kontraherende stater bekreftede kopier av den.

Til bekreftelse av foranstående har de undertegnende etter behørig fullmakt, undertegnet denne ovenskomst.

Utferdiget i Helsingfors den 18. februar 1987 i ett eksemplar på henholdsvis dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk, idet det på svensk utferdiges to tekster, en for Finland og en for Sverige, slik at samtlige tekster har samme gyldighet.

[*For the signatures, see p. 376 of this volume — Pour les signatures, voir p. 376 du présent volume.*]

[SWEDISH TEXT FOR SWEDEN — TEXTE SUÉDOIS POUR LA SUÈDE]

AVTAL MELLAN DANMARK, FINLAND, ISLAND, NORGE OCH SVERIGE FÖR ATT UNDVIKA DUBBELBESKATTNING BETRÄFFANDE SKATTER PÅ INKOMST OCH PÅ FÖRMÖGENHET

Regeringarna i Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige,

som önskar ingå ett avtal för att undvika dubbelbeskattning beträffande skatter på inkomst och på förmögenhet,

har kommit överens om följande:

Artikel 1

Personer på vilka avtalet tillämpas

Detta avtal tillämpas på personer som har hemvist i en eller flera av de avtalsslutande staterna.

Artikel 2

Skatter som omfattas av avtalet

1. Detta avtal tillämpas på skatter på inkomst och på förmögenhet som påförs för envar av de avtalsslutande staternas, dess politiska underavdelningars eller lokala myndigheters räkning, oberoende av det sätt på vilket skatterna uttages.

2. Med skatter på inkomst och på förmögenhet förstås alla skatter, som utgår på inkomst eller förmögenhet i dess helhet eller på delar av inkomst eller förmögenhet, däri inbegripet skatter på vinst på grund av överlåtelse av lös eller fast egendom samt skatter på värdestegring.

3. De för närvarande utgående skatter på vilka avtalet tillämpas är:

a) I Danmark:

1) inkomstskatten till staten;
2) sjömansskatten;
3) den särskilda inkomstskatten;
4) utdelningsskatten;
5) den kommunala inkomstskatten;
6) kyrkoskatten;
7) den amtskommunala inkomstskatten;
8) skatterna enligt kolväteskattelagen; och
9) förmögenhetsskatten till staten;

(i det följande benämnda ''dansk skatt'').

b) I Finland:

1) den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten;
2) kommunalskatten;
3) kyrkoskatten; och
4) källskatten;

(i det följande benämnda ''finsk skatt'').

c) I Island:

1) den statliga inkomstskatten;
2) den kommunala inkomstskatten;
3) kyrkoskatten;
4) kyrkogårdsskatten, i den del som den utgör skatt på inkomst;
5) bidraget till sjukförsäkring; och
6) den statliga förmögenhetsskatten;

(i det följande benämnda ''isländsk skatt'').

d) I Norge:

1) inkomst- och förmögenhetsskatten till staten;
2) inkomst- och förmögenhetsskatten till kommunerna;
3) inkomstskatten till fylkena;
4) den gemensamma skatten till skattefördelningsfonden;
5) skatterna enligt petroleumskattelagen;
6) avgiften till staten på ersättningar till utländska artister; och
7) sjömannsskatten;

(i det följande benämnda ''norsk skatt'').

e) I Sverige:

1) den statliga inkomstskatten, däri inbegripet sjömansskatten och kupongskatten;
2) bevillningsavgiften för vissa offentliga föreställningar;
3) ersättningsskatten;
4) utskiftningsskatten;
5) vinstdelningsskatten;
6) den kommunala inkomstskatten; och
7) den statliga förmögenhetsskatten;

(i det följande benämnda ''svensk skatt'').

4. Avtalet tillämpas även på skatter av samma eller i huvudsak likartat slag, som efter undertecknandet av avtalet vid sidan av eller i stället för de för närvarande utgående skatterna. De behöriga myndigheterna i de avtalsslutande staterna skall meddela varandra de väsentliga ändringar som gjorts i respektive skattelagstiftning.

5) Avtalet tillämpas inte i fråga om någon avtalsslutande stat på särskild beskattning av vinst på lotterier och vadhållning eller på beskattning av arv och gåva.

Artikel 3

Allmänna definitioner

1. Om inte sammanhanget föranleder annat, har vid tillämpningen av detta avtal följande uttryck nedan angiven betydelse:

a) ''Danmark'' åsyftar Konungariket Danmark; ''Finland'' åsyftar Republiken Finland; ''Island'' åsyftar Republiken Island; ''Norge'' åsyftar Konungariket Norge; ''Sverige'' åsyftar Konungariket Sverige;

uttrycket omfattar även varje utanför respektive stats territorialvatten beläget område, inom vilket denna stat enligt sin lagstiftning och i överensstämmelse med internationell rätt har rättigheter med avseende på utforskning och utnyttjande av naturtillgångar på havsbottnen eller i dennas underlag:

uttrycket ''Danmark'' inbegriper inte Färöarna och Grönland; uttrycket ''Finland'' inbegriper inte landskapet Åland i fråga om den finska kommunalskatten; uttrycket ''Norge'' inbegriper inte Svalbard (med vilket avses även Björnön), Jan Mayen och de norska områdena (''biland'') utanför Europa;

b) ''person'' inbegriper fysisk person, bolag och annan sammanslutning;

c) ''bolag'' åsyftar juridisk person eller annan som vid beskattningen behandlas såsom juridisk person;

d) ''företag i en avtalsslutande stat'' och ''företag i annan avtalsslutande stat'' åsyftar företag som bedrivs av person med hemvist i en avtalsslutande stat, respektive företag som bedrivs av person med hemvist i annan avtalsslutande stat;

e) ''medborgare'' åsyftar fysisk person som har medborgarskap i en avtalsslutande stat och juridisk person eller annan sammanslutning som bildats enligt den lagstiftning som gäller i en avtalsslutande stat;

f) ''internationell trafik'' åsyftar vid tillämpningen av avtalet i en avtalsslutande stat transport med skepp eller luftfartyg som används av företag som har sin verkliga ledning i annan avtalsslutande stat, utom då skeppet eller luftfartyget används uteslutande mellan platser i den förstnämnda staten;

g) ''behörig myndighet'' åsyftar:

1) i Danmark: ministern för skatter och avgifter;

2) i Finland: finansministeriet;

3) i Island: finansministern;

4) i Norge: finans- och tulldepartementet;

5) i Sverige: finansministern;

eller den myndighet i envar av dessa stater åt vilken uppdrages att handha frågor rörande avtalet.

2. Då en avtalsslutande stat tillämpar avtalet anses, såvida inte sammanhanget föranleder annat, varje uttryck som inte definierats i avtalet ha den betydelse som uttrycket har enligt den statens lagstiftning i fråga om sådana skatter på vilka avtalet tillämpas.

Artikel 4

Hemvist

1. Vid tillämpningen av detta avtal åsyftar uttrycket ''person med hemvist i en avtalsslutande stat'' person som enligt lagstiftningen i denna stat är skattskyldig där på grund av hemvist, bosättning, plats för företagsledning eller annan liknande omständighet. Uttrycket inbegriper emellertid inte person som är skattskyldig i denna stat endast för inkomst från källa i denna stat eller för förmögenhet belägen där.

2. Då på grund av bestämmelserna i punkt 1 fysisk person har hemvist i flera avtalsslutande stater, bestäms hans hemvist på följande sätt:

a) han anses ha hemvist i den stat där han har en bostad som stadigvarande står till hans förfogande; om han har en sådan bostad i flera stater, anses han ha hemvist i den stat med vilken hans personliga och ekonomiska förbindelser är starkast (centrum för levnadsintressena);

b) om det inte kan avgöras i vilken stat han har centrum för sina levnadsintressen eller om han inte i någon stat har en bostad som stadigvarande står till hans förfogande, anses han ha hemvist i den stat där han stadigvarande vistas;

c) om han stadigvarande vistas i flera stater eller om han inte vistas stadigvarande i någon av dem, anses han ha hemvist i den stat där han är medborgare;

d) om han är medborgare i flera stater eller om han inte är medborgare i någon av dem, avgör de behöriga myndigheterna i berörda avtalsslutande stater frågan genom ömsesidig överenskommelse.

3. Då på grund av bestämmelserna i punkt 1 annan person är fysisk person har hemvist i flera avtalsslutande stater, anses personen i fråga ha hemvist i den stat där den har sin verkliga ledning.

Artikel 5

Fast driftställe

1. Vid tillämpningen av detta avtal åsyftar uttrycket ''fast drifställe'' en stadigvarande plats för

affärsverksamhet, från vilken ett företags verksamhet helt eller delvis bedrivs.

2. Uttrycket ''fast driftställe'' innefattar särskilt:

a) plats för företagsledning;

b) filial;

c) kontor;

d) fabrik;

e) verkstad; och

f) gruva, olje- eller gaskälla, stenbrott eller annan plats för utvinning av naturtillgångar.

3. Ett byggnads-, anläggnings-, installations- eller monteringsprojekt, eller verksamhet som består av planering, övervakning, rådgivning eller annan biträdande personalinsats i samband med sådant projekt, utgör fast driftställe men endast om projektet eller verksamheten pågår mer än tolv månader i en avtalsslutande stat.

4. Vid beräkning av den tid som avses i punkt 3 anses verksamhet, som bedrivs av ett företag som har intressegemenskap med annat företag, bedriven av det företag med vilket det har intressegemenskap, om verksamheten i väsentlig mån är av samma slag som den verksamhet som det sistnämnda företaget bedriver och båda företagens verksamhet avser samma projekt. Företag anses ha intressegemenskap, om det ena företaget direkt eller indirekt deltager i ledningen eller övervakningen av det andra företaget eller äger väsentlig del i detta företags kapital eller om samma personer direkt eller indirekt deltager i ledningen eller övervakningen av båda företagen eller äger väsentlig del i dessa företags kapital.

5. Utan hinder av föregående bestämmelser i denna artikel anses uttrycket ''fast driftställe'' inte innefatta:

a) användningen av anordningar uteslutande för lagring, utställning eller utlämnande av företaget tillhöriga varor;

b) innehavet av ett företaget tillhörigt varulager uteslutande för lagring, utställning eller utlämnande;

c) innehavet av ett företaget tillhörigt varulager uteslutande för bearbetning eller förädling genom annat företags försorg;

d) innehavet av stadigvarande plats för affärsverksamhet uteslutande för inköp av varor eller införskaffande av upplysningar för företaget;

e) innehavet av stadigvarande plats för affärsverksamhet uteslutande för att för företaget bedriva annan verksamhet av förberedande eller biträdande art;

f) innehavet av stadigvarande plats för affärsverksamhet uteslutande för att kombinera verksamheter som anges i punkterna a)—e), under förutsättning att hela den verksamhet som bedrivs vid den stadigvarande platsen för affärsverksamhet på grund av denna kombination är av förberedande eller biträdande art.

6. Om person, som inte är sådan oberoende representant på vilken punkt 7 tillämpas, är verksam för ett företag samt i en avtalsslutande stat har och där regelmässigt använder fullmakt att sluta avtal i företagets namn, anses detta företag — utan hinder av bestämmelserna i punkterna 1 och 2 — ha fast driftställe i denna stat i fråga om varje verksamhet som denna person bedriver för företaget. Detta gäller dock inte, om den verksamhet som denna person bedriver är begränsad till sådan som anges i punkt 5 och som — om den bedrevs från en stadigvarande plats för affärsverksamhet — inte skulle göra denna stadigvarande plats för affärsverksamhet till fast driftställe enligt bestämmelserna i nämnda punkt.

7. Företag anses inte ha fast driftställe i en avtalsslutande stat endast på den grund att företaget bedriver affärsverksamhet i denna stat genom förmedling av mäklare, kommissionär eller annan oberoende representant, om sådan person därvid bedriver sin sedvanliga affärsverksamhet.

8. Den omständigheten att ett bolag med hemvist i en avtalsslutande stat kontrollerar eller kontrolleras av ett bolag med hemvist i annan avtalsslutande stat eller ett bolag som bedriver affärsverksamhet i annan avtalsslutande stat (antingen från fast driftställe eller på annat sätt), medför inte i och för sig att någotdera bolaget utgör fast driftställe för det andra.

Artikel 6

Inkomst av fast egendom

1. Inkomst, som person med hemvist i en avtalsslutande stat förvärvar av fast egendom (däri inbegripet inkomst av lantbruk och skogsbruk) belägen i annan avtalsslutande stat, får beskattas i denna andra stat.

2. a) Om inte bestämmelserna i punkt b) föranleder annat, har uttrycket ''fast egendom'' den betydelse som uttrycket har enligt lagstiftningen i den avtalsslutande stat där egendomen är belägen.

b) Uttrycket ''fast egendom'' inbegriper dock alltid tillbehör till fast egendom, levande och döda inventarier i lantbruk och skogsbruk, byggnader, rättigheter på vilka bestämmelserna i privaträtten om fast egendom tillämpas, nyttjanderätt till fast egendom samt rätt till föränderliga eller fasta ersättningar för nyttjandet av eller rätten att nyttja mineralförekomst, källa eller annan naturtillgång.

3. Bestämmelserna i punkt 1 tillämpas på inkomst som förvärvas genom omedelbart brukan-

de, genom uthyrning eller annan användning av fast egendom.

4. Om innehav av aktier eller andra andelar i bolag, vars huvudsakliga ändamål är att inneha fast egendom, berättigar innehavaren av aktierna eller andelarna att nyttja bolaget tillhörig fast egendom, får inkomst, som förvärvas genom omedelbart brukande, genom uthyring eller annan användning av sådan nyttjanderätt, beskattas i den avtalsslutande stat där den fasta egendomen är belägen.

5. Bestämmelserna i punkterna 1 och 3 tillämpas även på inkomst av fast egendom som tillhör företag och på inkomst av fast egendom som används vid självständig yrkesutövning.

Artikel 7

Inkomst av rörelse

1. Inkomst av rörelse, som företag i en avtalsslutande stat förvärvar, beskattas endast i denna stat, såvida inte företaget bedriver rörelse i annan avtalsslutande stat från där beläget fast driftsställe. Om företaget bedriver rörelse på sådant sätt, får företagets inkomst i denna andra stat, men endast så stor del av den som är hänförlig till det fasta driftstället.

2. Om företag i en avtalsslutande stat bedriver rörelse i annan avtalsslutande stat från där beläget fast drifställe, hänförs, om inte bestämmelserna i punkt 3 föranleder annat, i envar av de berörda avtalsslutande staterna till det fasta driftstället den inkomst som det kan antagas att driftstället skulle ha förvärvat, om det varit ett fristående företag, som bedrivit verksamhet av samma eller liknande slag under samma eller liknande villkor och självständigt avslutat affärer med det företag till vilket driftstället hör.

3. Vid bestämmandet av fast driftställes inkomst medges avdrag för utgifter som uppkommit för det fasta drifstället, härunder inbegripet utgifter för företagets ledning och allmänna förvaltning, oavsett om utgifterna uppkommit i den stat där det fasta driftstället är beläget eller annorstädes.

4. I den mån inkomst hänförlig till fast driftställe brukat i en avtalsslutande stat bestämmas på grundval av en fördelning av företagets hela inkomst på de olika delarna av företaget, skall bestämmelserna i punkt 2 inte hindra att i denna avtalsslutande stat den skattepliktiga inkomsten bestäms genom sådant förfarande. Den fördelningsmetod som används skall sock vara sådan att resultatet överensstämmer med principerna i denna artikel.

5. Inkomst hänförs inte till fast driftställe endast av den anledningen att varor inköps genom det fasta driftställets försorg för företaget.

6. Vid tillämpningen av föregående punkter bestäms inkomst som är hänförlig till det fasta driftstället genom samma förfarande år från år, såvida inte goda och tillräckliga skäl föranleder annat.

7. Ingår i inkomst av rörelse inkomstslag som behandlas särskilt i andra artiklar av detta avtal, berörs bestämmelserna i dessa artiklar inte av reglerna i förevarande artikel.

Artikel 8

Sjöfart och luftfart

1. Inkomst genom användningen av skepp eller luftfartyg i internationell trafik beskattas endast i den avtalsslutande stat där företaget har sin verkliga ledning. I fall då denna stat på grund av sin lagstiftning inte kan beskatta inkomsten i sin helhet, beskattas inkomsten endast i den stat där företaget har hemvist.

2. Om företag som bedriver sjöfart har sin verkliga ledning ombord på ett skepp, anses ledningen belägen i den avtalsslutande stat där skeppets redare har hemvist.

3. Bestämmelserna i punkt 1 tillämpas även på inkomst som förvärvas genom deltagande i en pool, ett gemensamt företag eller en internationell driftsorganisation.

Artikel 9

Företag med intressegemenskap

1. I fall då

a) ett företag i en avtalsslutande stat direkt eller indirekt deltager i ledningen eller övervakningen av ett företag i annan avtalsslutande stat eller äger del i detta företags kapital, eller

b) samma personer direkt eller indirekt deltager i ledningen eller övervakningen av såväl ett företag i en avtalsslutande stat som ett företag i annan avtalsslutande stat eller äger i dessa företags kapital,

iakttages följande.

Om mellan företagen i fårga om handelsförbindelser eller finansiella förbindelser avtalas eller föreskrivs villkor, som avviker från dem som skulle ha avtalats mellan av varandra oberoende företag, får all inkomst, som utan sådana villkor skulle ha tillkommit det ena företaget men som på grund av villkoren i fråga inte tillkommit detta företag, inräknas i detta företags inkomst och beskattas i överensstämmelse därmed.

2. Då i en avtalsslutande stat uppkommer fråga som avses i punkt 1, skall behörig myndighet i annan avtalsslutande stat som berörs av frågan underrättas i syfte att överväga justering i fråga om beräkningen av inkomsten för det företag som har hemvist i sådan annan stat. När anledning därtill föreligger, kan de behöriga myndigheterna träffa skäligt avgörande om inkomstens fördelning.

Artikel 10

Utdelning

1. Utdelning från bolag med hemvist i en avtalsslutande stat till person med hemvist i annan avtalsslutande stat får beskattas i denna andra stat.

2. I fall då mottagare av utdelning med hemvist i en avtalsslutande stat har fast driftställe eller stadigvarande anordning i annan avtalsslutande stat än den där han har hemvist samt den andel på grund av vilken utdelningen betalas äger verkligt samband med rörelse som bedrivs från det fasta driftstället respektive självständig yrkesverksamhet som utövas från den stadigvarande anordningen, får, utan hinder av bestämmelserna i punkterna 1 och 3, utdelning från bolag med hemvist i en avtalsslutande stat till sådan mottagare beskattas i enlighet med bestämmelserna i artikel 7 respektive artikel 14 i den avtalsslutande stat där det fasta driftstället respektive den stadigvarande anordningen finns.

3. Utdelning från bolag med hemvist i en avtalsslutande stat till person med hemvist i annan avtalsslutande stat får beskattas även i den avtalsslutande stat där bolaget som betalar utdelningen har hemvist, enligt lagstiftningen i denna stat, men den skatt som sålunda påförs får inte överstiga:

a) 5 procent av utdelningens bruttobelopp, om mottagaren är ett bolag (med undantag för personsammanslutning och dödsbo) som direkt behärskar minst 25 procent av det utbetalande bolagets kapital;

b) 15 procent av utdelningens bruttobelopp i övriga fall.

4. Utan hinder av bestämmelserna i punkt 3 a) får isländsk skatt på utdelning höjas från 5 procent till högst 15 procent i den mån sådan utdelning dragits av från det utbetalande bolagets inkomst vid bestämmandet av isländsk skatt.

5. Utan hinder av bestämmelserna i punkt 3 a) får norsk skatt på utdelning höjas till högst 15 procent. Denna bestämmelse gäller så länge norska bolag är berättigade till avdrag vid statsbeskattningen för utdelad vinst.

6. De behöriga myndigheterna i de avtalsslutande staterna skall träffa överenskommelse om sättet att genomföra begränsningarna enligt punkterna 3—5.

Bestämmelserna i punkterna 3—5 berör inte bolagets beskattning för vinst av vilken utdelningen betalas.

7. Med uttrycket "utdelning" förstås i denna artikel inkomst av aktier, andelsbevis eller andra rättigheter, som inte är fordringar, med rätt till andel i vinst, samt inkomst av andra andelar i bolag, som enligt lagstiftningen i den stat där det utdelande bolaget har hemvist vid beskattningen behandlas på samma sätt som inkomst av aktier.

8. Utan hinder av bestämmelserna i punkt 1 skall utdelning från bolag med hemvist i en avtalsslutande stat till bolag med hemvist i annan avtalsslutande stat än Danmark i denna andra stat vara undantagen från beskattning i den mån detta skulle ha varit fallet enligt lagstiftningen i denna andra stat, om båda bolagen hade varit hemmahörande där.

Utan hinder av bestämmelserna i punkt 1 skall utdelning från bolag med hemvist i annan avtalsslutande stat än Danmark till bolag med hemvist i Danmark vara undantagen från beskattning i Danmark enligt dansk lagstiftning.

I den mån beloppet av utdelning, som för ett beskattningsår utbetalas av bolag med hemvist i Danmark till bolag med hemvist i annan avtalsslutande stat, motsvaras av utdelning som det förstnämnda bolaget, direkt eller genom förmedling av juridisk person, under samma eller tidigare beskattningsår uppburit på aktier eller andra andelar i bolag med hemvist i tredje stat, gäller emellertid undantag från skatt i annan avtalsslutande stat enligt första stycket endast om

a) den utdelning som uppburits på aktierna eller andelarna i bolaget med hemvist i tredje stat, underkastats beskattning i Danmark eller,

b) om så inte är fallet, utdelningen skulle ha varit undantagen från skatt i annan avtalsslutande stat, om aktierna eller andelarna i bolaget med hemvist i tredje stat innehafts direkt av bolaget med hemvist i annan avtalsslutande stat.

I fråga om utdelning från bolag med hemvist i Island till bolag med hemvist i annan avtalsslutande stat gäller undantag från beskattning i annan avtalsslutande stat enligt första stycket endast i den mån utdelningen vid beräkning av isländsk skatt inte får avdragas från det isländska bolagets inkomst.

9. Utan hinder av bestämmelserna i punkterna 3—5 kan de behöriga myndigheterna i de avtalsslutande staterna komma överens om att utdelning, som tillfaller i överenskommelsen namngiven institution med allmänt välgörande eller annat allmännyttigt ändamål, vilken enligt lagstift-

ningen i den avtalsslutande stat där institutionen har hemvist är undantagen från skatt på utdelning, skall i annan avtalsslutande stat vara befriad från skatt på utdelning från bolag i denna andra stat.

10. Om bolag med hemvist i en avtalsslutande stat förvärvar inkomst från annan avtalsslutande stat, får denna andra stat inte beskatta utdelning som bolaget betalar, utom i den mån utdelningen betalas till person med hemvist i denna andra stat eller i den mån den andel på grund av vilken utdelningen betalas till person med hemvist i denna andra stat eller i den mån den andel på grund av vilken utdelningen betalas äger verkligt samband med fast driftställe eller stadigvarande anordning i denna andra stat, och ej heller beskatta bolagets icke utdelade vinst, även om utdelningen eller den icke utdelade vinsten helt eller delvis utgörs av inkomst som uppkommit i denna andra stat.

11. Uttrycket ''personsammanslutning'' i denna artikel avser:

a) i fråga om Danmark: ''interessentskab'' och ''partrederi'';

b) i fråga om Finland: öppet bolag, kommanditbolag, partrederibolag och annan sammanslutning som avses i 4 § 2 mom. lagen om skatt på inkomst och förmögenhet (1043/74) och som inte beskattas såsom självständigt skattesubjekt;

c) i fråga om Island: ''sameignarfélög'' och ''samlög'' som inte beskattas såsom självständiga skattesubjekt;

d) i fråga om Norge: varje sammanslutning utom ''aksjeselskap'';

e) i fråga om Sverige: handelsbolag, kommanditbolag och enkelt bolag.

Artikel 11

Ränta

1. Ränta, som härrör från en avtalsslutande stat och som betalas til person med hemvist i annan avtalsslutande stat, beskattas endast i denna andra stat.

2. I fall då mottagare av ränta med hemvist i en avtalsslutande stat har fast driftställe eller stadigvarande anordning i annan avtalsslutande stat än den där han har hemvist samt den fordran för vilken räntan betalas äger verkligt samband med rörelse som bedrivs från det fasta driftstället respektive självständig yrkesverksamhet som utövas från den stadigvarande anordningen, får, utan hinder av bestämmelserna i punkt 1, ränta som härrör från en avtalsslutande stat och som betalas till sådan mottagare beskattas i enlighet med bestämmelserna i artikel 7 respektive artikel 14 i den avtalsslutande stat där det fasta driftstället respektive den stadigvarande anordningen finns.

3. Med uttrycket ''ränta'' förstås i denna artikel inkomst av varje slags fordran, antingen den säkerställts genom inteckning i fast egendom eller inte och antingen den medför rätt till andel i gäldenärens vinst eller inte. Uttrycket åsyftar särskilt inkomst av värdepapper, som utfärdats av staten, och inkomst av obligationer eller debentures, där inbegripet agiobelopp och vinster som hänför sig till sådana värdepapper, obligationer eller debentures. Straffavgift på grund av sen betalning anses inte som ränta vid tillämpningen av denna artikel.

4. Då på grund av särskilda förbindelser mellan utbetalaren och mottagaren eller mellan dem båda och annan person räntebeloppet, med hänsyn till den skuld för vilken räntan betalas, överstiger det belopp som skulle ha avtalats mellan utbetalaren och mottagaren om sådana förbindelser inte förelagat, tillämpas bestämmelserna i denna artikel endast på sistnämnda belopp. I sådant fall beskattas överskjutande belopp enligt lagstiftningen i envar av de berörda avtalsslutande staterna med iakttagande av övriga bestämmelser i detta avtal.

Artikel 12

Royalty

1. Royalty, som härrör från en avtalsslutande stat och som betalas till person med hemvist i annan avtalsslutande stat, beskattas endast i denna andra stat.

2. I fall då mottagare av royalty med hemvist i en avtalsslutande stat har fast driftställe eller stadigvarande anordning i annan avtalsslutande stat än den där han har hemvist samt den rättighet eller egendom i fråga om vilken royaltyn betalas äger verkligt samband med rörelse som bedrivs i fråga om vilken royaltyn betalas äger verkligt samband med rörelse som bedrivs från det fasta driftstället respektive självständig yrkesverksamhet som utövas från den stadigvarande anordningen, får, utan hinder av bestämmelserna i punkt 1, royalty som härrör från en avtalsslutande stat och som betalas till sådan mottagare beskattas i enlighet med bestämmelserna i artikel 7 respektive artikel 14 i den avtalsslutande stat där det fasta driftstället respektive den stadigvarande anordningen finns.

3. Med uttrycket ''royalty'' förstås i denna artikel varje slags betalning som mottages såsom ersättning för nyttjandet av eller för rätten att nyttja upphovsrätt till litterärt, konstnärligt eller vetenskapligt verk (häri inbegripet biograffilm samt film och band för radio- och televisionssändning), patent, varumärke, mönster eller modell, ritning, hemligt recept eller hemlig tillverkningsmetod samt för nyttjandet av eller för rätten att nyttja industriell, kommersiell eller vetenskaplig utrust-

ning eller för upplysning om erfarenhetsrön av industriell, kommersiell eller vetenskaplig natur.

4. Då på grund av särskilda förbindelser mellan utbetalaren och mottagaren eller mellan dem båda och annan person royaltybeloppet, med hänsyn till det nyttjande, den rätt eller den upplysning för vilken royaltyn betalas, överstiger det belopp som skulle ha avtalats mellan utbetalaren och mottagaren om sådana förbindelser inte förelagat, tillämpas bestämmelserna i denna artikel endast på sistnämnda belopp. I sådant fall beskattas överskjutande belopp enligt lagstiftningen i envar av de berörda avtalsslutande staterna med iakttagande av övriga bestämmelser i detta avtal.

Artikel 13

Realisationsvinst

1. Vinst, som person med hemvist i en avtalsslutande stat förvärvar på grund av överlåtelse av sådan fast egendom som avses i artikel 6 punkt 2 och som är belägen i annan avtalsslutande stat, får beskattas i denna andra stat.

2. Vinst, som person med hemvist i en avtalsslutande stat förvärvar på grund av överlåtelse av aktie eller annan andel som avses i artikel 6 punkt 4, får beskattas i den avtalsslutande stat där den fasta egendomen är belägen.

3. Vinst på grund av överlåtelse av lös egendom, som utgör del av rörelsetillgångarna i fast driftställe, vilket ett företag i en avtalsslutande stat har i annan avtalsslutande stat, eller av lös egendom, hänförlig til stadigvarande anordning för att utöva självständig yrkesverksamhet, som person med hemvist i en avtalsslutande stat har i annan avtalsslutande stat, får beskattas i denna andra stat. Detsamma gäller vinst på grund av överlåtelse av sådant fast driftställe (för sig eller tillsammans med hela företaget) eller av sådan stadigvarande anordning.

4. Vinst på grund av överlåtelse av skepp eller luftfartyg som används i internationell trafik eller lös egendom som är hänförlig till användningen av sådant skepp eller luftfartyg beskattas endast i den avtalsslutande stat där företaget han sin verkliga ledning. I fall då denna stat på grund av sin lagstiftning inte kan beskatta vinsten i sin helhet, beskattas vinsten endast i den stat där företaget har hemvist.

5. Vinst på grund av överlåtelse av annan egendom än sådan som avses i punkterna 1—4 beskattas endast i den avtalsslutande stat där överlåtaren har hemvist.

6. Bestämmelserna i punkt 5 berör inte en avtalsslutande stats rätt att enligt sin egen lagstiftning beskatta vinst som person med hemvist i annan avtalsslutande stat förvärvar på grund av överlåtelse av aktie eller annan andel i bolag med hemvist i den förstnämnda staten samt vinst på grund av överlåtelse av annat värdepapper som vid beskattningen i denna stat behandlas på samma sätt som vinst på grund av överlåtelse av sådan aktie eller annan andel.

Artikel 14

Självständig yrkesutövning

1. Inkomst, som person med hemvist i en avtalsslutande stat förvärvar genom att utöva fritt yrke eller annan självständig verksamhet, beskattas endast i denna stat. Sådan inkomst får emellertid beskattas i annan avtalsslutande stat, om

a) han i denna andra stat har stadigvarande anordning som regelmässigt står till hans förfogande för att utöva verksamheten men endast så stor del av inkomsten som är hänförlig till denna stadigvarande anordning; eller

b) han vistas i denna andra stat under tidrymd eller tidrymder som sammanlagt överstiger 183 dagar under en tolvmånadersperiod men endast så stor del av inkomsten som är hänförlig till verksamhet som har utövats under denna tidrymd eller dessa tidrymder.

I fall då inkomsten är undantagen från beskattning i den förstnämnda staten, får inkomsten, även om villkoren under punkt a) eller b) inte är uppfyllda, beskattas i den stat där verksamheten utövas men endast så stor del av inkomsten som är hänförlig till denna verksamhet.

2. Uttrycket ''fritt yrke'' inbegriper särskilt självständig vetenskaplig, litterär och konstnärlig verksamhet, uppfostrings- och undervisningsverksamhet samt sådan självständig verksamhet som läkare, advokat, ingenjör, arkitekt, tandläkare och revisor utövar.

Artikel 15

Enskild tjänst

1. Om inte bestämmelserna i artiklarna 16, 18, 19, 20 och 21 föranledar annat, beskattas lön, arvode och annan liknande ersättning, som person med hemvist i en avtalsslutande stat uppbär på grund av anställning, endast i denna stat, såvida inte arbetet utförs i annan avtalslutande stat. Om arbetet utförs i denna andra stat, får ersättning som uppbärs för arbetet beskattas där.

2. Utan hinder av bestämmelserna i punkt 1 beskattas ersättning, som person med hemvist i en avtalsslutande stat uppbär för arbete som utförs i annan avtalsslutande stat, endast i den förstnämnda staten, om:

a) mottagaren vistas i denna andra stat under tidrymd eller tidrymder som sammanlagt inte överstiger 183 dagar under en tolvmånadersperiod, och

b) ersättningen betalas av arbetsgivare som inte har hemvist i denna andra stat eller på dennes vägnar, samt

c) ersättningen inte belastar fast driftställe eller stadigvarande anordning som arbetsgivaren har i denna andra stat.

3. Bestämmelserna i punkt 2 tillämpas inte i fall då

a) fråga är om uthyrning av arbetskraft, eller

b) ersättningen är undantagen från beskattning i den förstnämnda staten.

4. Utan hinder av föregående bestämmelser i denna artikel beskattas inkomst av arbete som utförs ombord på

a) danskt, finskt, isländskt, norskt eller svenskt skepp endast i den avtalsslutande stat vars nationalitet skeppet har vid tillämpningen av denna bestämmelse likställis utländskt skepp, som befraktas på så kallad bareboat basis av ett företag i en avtalsslutande stat, med danskt, finskt, isländskt, norskt respektive svenskt skepp;

b) luftfartyg i internationell trafik endast i den avtalsslutande stat där den som förvärvar arbetsinkomsten har hemvist;

c) fiske-, sälfångst- eller valfångstfartyg endast i avtalsslutande stat där den som förvärvar arbetsinkomsten har hemvist, även då inkomsten för arbetet utgår i form av viss lott eller andel av vinsten fiske-, sälfångst- eller valfångstverksamheten.

Artikel 16

Styrelsearvode

Styrelsearvode och annan likande ersättning, som person med hemvist i en avtalsslutande stat uppbär i egenskap av medlem i styrelse eller annat liknande organ i bolag med hemvist i annan avtalsslutande stat, får beskattas i denna andra stat.

Artikel 17

Artister samt idrotts- och sportutövare

1. Utan hinder av bestämmelserna i artiklarna 14 och 15 får inkomst, som person med hemvist i en avtalsslutande stat förvärvar genom sin personliga verksamhet i annan avtalsslutande stat i egenskap av artist, såsom teater- eller filmskådespelare, radio- eller televisionsartist eller musiker, eller av idrotts- eller sportutövare, beskattas i denna andra stat.

2. I fall då inkomst genom verksamhet, som artist eller idrotts- eller sportutövare bedriver i denna egenskap, inte tillfaller artisten eller idrotts- eller sportutövaren själv utan annan person, får denna inkomst, utan hinder av bestämmelserna i artiklarna 7, 14 och 15, beskattas i den avtalsslutande stat där artisten eller idrotts- eller sportutövaren bedriver verksamheten.

3. I fall då inkomst som avses i punkterna 1 och 2 är undantagen från beskattning i den avtalsslutande stat där verksamheten bedrivs, beskattas inkomsten endast i den avtalsslutande stat där artisten eller idrotts- eller sportutövaren har hemvist.

Artikel 18

Pension m.m.

1. Pension och livränta som betalas från en avtalsslutande stat och utbetalning från en avtalsslutande stat enligt sociallagstiftningen i denna stat till person med hemvist i annan avtalsslutande stat beskattas endast i den förstnämnda staten. I fall då sådan inkomst inte kan beskattas i den stat från vilken utbetalning sker, beskattas inkomsten endast i den stat där mottagaren har hemvist.

2. Utan hinder av övriga bestämmelser i detta avtal skall underhållsbidrag, som person med hemvist i en avtalsslutande stat betalar till make eller förutvarande make eller till barn med hemvist i annan avtalsslutande stat, undantagas från beskattning i denna andra stat i det fall då bidraget skulle ha undantagits från beskattning i den förstnämnda staten om mottagaren hade haft hemvist där.

3. Med uttrycket ''livränta'' förstås ett fastställt belopp, som betalas periodiskt på fastställda tider under vederbörandes livstid eller under angiven eller fastställbar tidrymd och som utgår på grund av förpliktelse att verkställa dessa utbetalningar såsom ersättning för däremot fullt svarande vederlag i penningar eller penningars värde.

Artikel 19

Offentlig tjänst

1. Ersättning (med undantag för pension), som betalas av en avtalsslutande stat, dess politiska underavdelningar, lokala myndigheter eller offentligrättsliga institutioner till fysisk person på grund av arbete som utförs i denna stats, dess politiska underavdelningars, lokala myndigheters eller offentligrättsliga institutioners tjänst, beskattas endast i denna stat. I fall då ersättningen inte kan beskattas i denna stat, beskattas ersättningen endast i den stat där mottagaren har hemvist.

2. Om ersättning som avses i punkt 1 tillfaller mottagare för arbete som denne utför i annan avtalsslutande stat än den från vilken ersättningen

betalas, beskattas ersättningen emellertid endast i den stat där arbetet utförs, om mottagaren är person med hemvist i denna stat och

a) är medborgare i denna stat; eller

b) inte fick hemvist i denna stat uteslutande för att utföra arbetet, eller

c) inte kan beskattas för ersättningen i den stat från vilken denna betalas.

Artikel 20

Studerande och praktikanter

Person som vistas i en avtalsslutande stat uteslutande för

a) studier vid universitet eller annan undervisningsanstalt i denna avtalsslutande stat, eller

b) affärs-, industri-, lantbruks- eller skogsbrukspraktik i denna avtalsslutande stat,

och som har eller omedelbart före vistelsen hade hemvist i annan avtalsslutande stat, beskattas inte i den förstnämnda staten för belopp som han erhåller från källa utanför denna stat för sitt uppehälle, sin undervisning eller utbildning.

Artikel 21

Verksamhet i samband med förberedande undersökning, utforskning eller utnyttjande av kolväteförekomster

1. Utan hinder av övriga bestämmelser i detta avtal, med undantag för bestämmelserna i artikel 8, tillämpas bestämmelserna i denna artikel i fall då person med hemvist i en avtalsslutande stat bedriver verksamhet i annan avtalsslutande stat i samband med förberedande undersökning, utforskning eller utnyttjande av kolväteförekomster belägna i denna andra stat.

2. a) Person med hemvist i en avtalsslutande stat, som utanför kusten i annan avtalsslutande stat bedriver verksamhet som avses i punkt 1, anses bedriva verksamheten från fast driftställe eller stadigvarande anordning i denna andra stat.

b) Om sådan person bedriver sin verksamhet inom utforsknings- eller utvinningsområde som sträcker sig från en plats utanför kusten i denna andra stat och in på denna stats landområde och verksamheten inte uteslutande bedrivs inom landområdet, äger punkt a) motsvarande tillämpning.

c) Verksamhet, som avser byggande eller installation av rörledning för transport av oraffinerade kolväten eller byggnadsarbete i direkt samband med sådan verksamhet, anses bedriven från fast driftställe i denna andra stat även i fråga om sådan verksamhet som pågår på land, när verksamheten ingår i ett projekt som sträcker sig från en plats utanför kusten i denna stat och in på denna stats landområde.

3. Bestämmelserna i punkt 2 tillämpas inte, om verksamheten pågår under tidrymd eller tidrymder som sammanlagt inte överstiger 30 dagar under en tolvmånadersperiod.

4. Vid beräkning av den tid som avses i punkt 3 anses verksamhet, som bedrivs av ett företag som har intressegemenskap med annat företag, bedriven av det företag med vilket det har intressegemenskap, om verksamheten i väsentlig mån är av samma slag som den verksamhet som det sistnämnda företaget bedriver och båda företagens verksamhet avser samma projekt. Företag anses ha intressegemenskap, om det ena företaget direkt eller indirekt deltager i ledningen eller övervakningen av det andra företaget eller äger väsentlig del i detta företags kapital eller om samma personer direkt eller indirekt deltager i ledningen eller övervakningen av båda företagen eller äger väsentlig del i dessa företags kapital.

5. Inkomst, som företag i en avtalsslutande stat förvärvar på grund av transport av personal eller materiel med skepp eller luftfartyg till eller innanför område som avses i punkt 2 a) och b) i den andra avtalsslutande stat där affärsverksamhet bedrivs i samband med förberedande undersökning, utforskning eller utnyttjande av kolväteförekomster eller på grund av drift av bogserbåtar, försörjningsfartyg eller andra hjälpfartyg i samband med sådan verksamhet, beskattas endast i den avtalsslutande stat där företaget har sin verkliga ledning. I fall då denna stat enligt sin lagstiftning inte kan beskatta inkomsten i sin helhet, beskattas inkomsten endast i den stat där företaget har hemvist.

6. Bestämmelserna i artikel 13 punkt 4 och artike 23 punkt 3 tillämpas på vinst på grund av överlåtelse av skepp, båtar eller luftfartyg som avses i punkt 5 respektive förmögenhet bestående av sådana skepp, båtar eller luftfartyg.

7. Utan hinder av övriga bestämmelser i avtalet gäller följande i fråga om beskattningen av lön och annan liknande ersättning som person med hemvist i en avtalsslutande stat uppbär på grund av arbete vilket utförs i annan avtalsslutande stat för arbetsgivare som bedriver sådan verksamhet som avses i punkterna 1 och 2:

a) Om inte bestämmelserna i punkterna b)—d) föranleder annat, får sådan ersättning beskattas i denna andra stat, men endast om arbetet pågår där under tidrymd som sammanlagt överstiger 30 dagar under en tolvmånadersperiod.

b) Sådan ersättning beskattas endast i den förstnämnda avtalsslutande staten om

1) arbetet har samband med utnyttjandet av kolväteförekomster som befinner sig på mittlinjen

mellan avtalsslutande stater eller mellan en avtalsslutande stat och annat stat,

2) avtal föreligger mellan dessa stater om gemensamt utnyttjande av förekomsterna, och

3) utnyttjandet sker samtidigt på båda sidor om mittlinjen. Bestämmelserna i denna punkt tillämpas endast efter överenskommelse därom mellan de behöriga myndigheterna i de avtalsslutande staterna.

c) Om arbetet utförs ombord på skepp eller båt som avses i punkt 5, beskattas sådan ersättning enligt bestämelserna i artikel 15 punkt 4 a).

d) Om arbetet utförs ombord på luftfartyg som avses i punkt 5, beskattas sådan ersättning endast i den avtalsslutande stat där företaget har sin verkliga ledning.

8. Person med hemvist i en avtalsslutande stat som bedriver verksamhet utanför kusten i annan avtalsslutande stat är undantagen från beskattning i denna andra stat för vinst som denna person anses ha förvärvat på grund av överflyttning av flyttbar borranläggning eller hotellplattform till område utanför denna andra stat. Med vinst i denna punkt förstås belopp med vilket handelsvärdet vid tidpunkten för överflyttningen överstiger restvärdet vid denna tidpunkt med tillägg av företagna avskrivningar.

9. Vinst som person med hemvist i en avtalsslutande stat förvärvar på grund av överlåtelse av

a) rätt till förberedande undersökning, utforskning eller utnyttjande av kolväteförekomster i annan avtalsslutande stat, häri inbegripet rätt till andel i eller förmån av sådana förekomster, eller

b) aktier eller andra andelar, vilkas värde helt eller till väsentlig del, direkt eller indirekt, hänför sig till sådan rätt,

får beskattas i denna andra stat.

Artikel 22

Annan inkomst

1. Inkomst som person med hemvist i en avtalsslutande stat förvärvar och som inte behandlas i föregående artiklar i detta avtal beskattas endast i denna stat, oavsett varifrån inkomsten härrör.

2. Bestämmelserna i punkt 1 tillämpas inte om inkomsttagaren har hemvist i en avtalsslutande stat och har fast driftställe eller stadigvarande anordning i annan avtalsslutande stat samt den rättighet eller egendom i fråga om vilken inkomsten betalas äger verkligt samband med rörelse som bedrivs från det fasta driftstället respektive självständig yrkesverksamhet som utövas från den stadigvarande anordningen. I sådant fall tillämpas bestämmelserna i artikel 7 respektive artikel 14. Ingår i fast driftställe eller stadigvarande anordning fast egendom som avses i artikel 6 punkt 2 beskattas emellertid inkomst av sådan egendom med tillämpning av bestämmelserna i artikel 6 punkterna 1, 3 och 5.

Artikel 23

Förmögenhet

1. Förmögenhet bestående av sådan fast egendom som avses i artikel 6 punkt 2, vilken person med hemvist i en avtalsslutande stat innehar och vilken är belägen i annan avtalsslutande stat, får beskattas i denna andra stat.

2. Förmögenhet bestående av aktie eller annan andel i bolag, som avses i artikel 6 punkt 4, vilken person med hemvist i en avtalsslutande stat innehar, får beskattas i den avtalsslutande stat där den fasta egendomen är belägen.

3. Förmögenhet bestående av skepp eller luftfartyg som används i internationell trafik samt av lös egendom som är hänförlig till användningen av sådant skepp eller luftfartyg beskattas endast i den avtalsslutande stat där företaget har sin verkliga ledning. I fall då denna stat på grund av sin lagstiftning inte kan besktta förmögenheten i sin helhet ,beskattas förmögenheten endast i den stat där företaget har hemvist.

4. All annan förmögenhet, oavsett var denna är belägen, som person med hemvist i en avtalsslutande stt innehar, beskattas endast i denna stat.

5. Utan hinder av bestämmelserna i punkt 4 får emellertid förmögenhet bestående av lös egendom, som utgör del av rörelsetillgångarna i fast drifställe, vilket ett företag i en avtalsslutande stat har i annan avtalsslutande stat, eller av lös egendom, hänförlig till stadigvarande anordning för att utöva självständig yrkesversksamhet, som person med hemvist i en avtalsslutande stat har i annan avtalsslutande stat har i annan avtalsslutande stat, beskattas i denna andra stat.

Artikel 24

Dödsbo

Inkomst eller förmögenhet, som beskattas hos dödsbo med hemvist i en avtalsslutande stat, får inte beskattas hos dödsbodelägare med hemvist i annan avtalsslutande stat.

Artikel 25

Undanröjande av dubbelbeskattning

1. *Danmark*

a) Om person med hemvist i Danmark förvärvar inkomst eller innehar förmögenhet som enligt bestämmelserna i detta avtal får beskattas i annan avtalsslutande stat, skall Danmark, såvida inte

bestämmelserna i artikel 10 punkt 8 andra stycket eller punkterna b) eller c) nedan föranleder annat,

1) från denna persons danska inkomstskatt avräkna ett belopp motsvarande den inkomstskatt som betalats i denna andra stat;

2) från denna persons danska förmögenhetsskatt avräkna ett belopp motsvarande den förmögenhetsskatt som betalats i denna andra stat.

Avräkningsbeloppet skall emellertid inte i något fall överstiga den del av den danska inkomstskatten eller förmögenhetsskatten, beräknad utan sådan avräkning, som belöper på den inkomst eller förmögenhet som får beskattas i denna andra stat.

b) Om person med hemvist i Danmark förvärvar inkomst eller innehar förmögenhet som enligt bestämmelserna i detta avtal beskattas endast i annan avtalsslutande stat, får Danmark inräkna inkomsten eller förmögenheten i beskattningsunderlaget men skall från den danska skatten på inkomsten eller förmögenheten avräkna den del av inkomstskatten respektive förmögenhetsskatten som belöper på den inkomst som uppburits från denna andra stat respektive den förmögenhet som innehas där.

c) Om person med hemvist i Danmark förvärvar inkomst som avses i artikel 15 eller artikel 21 punkt 7, får Danmark inräkna inkomsten i beskattningsunderlaget men skall från den danska skatten på inkomsten avräkna den del av inkomstskatten som belöper på den inkomst som uppburits från denna andra stat.

2. *Finland*

a) Om person med hemvist i Finland förvärvar inkomst eller innehar förmögenhet som enligt bestämmelserna i detta avtal får beskattas i annan avtalsslutande stat, skall Finland, såvida inte bestämmelserna i artikel 10 punkt 8 första stycket eller punkterna b) eller c) nedan föranleder annat,

1) från denna persons finska inkomstskatt avräkna ett belopp motsvarande den inkomstskatt som betalats i denna andra stat;

2) från denna persons finska förmögenhetsskatt avräkna ett belopp motsvarande den förmögenhetsskatt som betalats i denna andra stat.

Avräkningsbeloppet skall emellertid inte i något fall överstiga den del av den finska inkomstskatten eller förmögenhetsskatten, beräknad utan sådan avräkning, som belöper på den inkomst eller förmögenhet som får beskattas i denna andra stat.

b) Om person med hemvist i Finland från annan avtalsslutande stat förvärvar inkomst av enskild tjänst som avses i artikel 15 eller artikel 21 punkt 7 och som enligt dessa artiklar får beskattas i denna andra avtalsslutande stat, skall sådan inkomst undantagas från finsk skatt.

c) Om person med hemvist i Finland förvärvar inkomst eller innehar förmögenhet som enligt bestämmelserna i detta avtal beskattas endast i annan avtalsslutande stat eller förvärvar inkomst som enligt punkt b) ovan skall undantagas från finsk skatt, får Finland inräkna inkomsten eller förmögenheten i beskattningsunderlaget men skall från den finska skatten på inkomsten eller förmögenheten avräkna den del av inkomstskatten respektive förmögenhetsskatten som belöper på den inkomst som uppburits från denna andra stat respektive den förmögenhet som innehas där.

3. *Island*

a) Om person med hemvist i Island förvärvar inkomst eller innehar förmögenhet som enligt bestämmelserna i detta avtal får beskattas i annan avtalsslutande stat, skall Island, såvida inte bestämmelserna i punkterna b) eller c) nedan föranleder annat, undantaga sådan inkomst eller förmögenhet från beskattning.

b) Om person med hemvist i Island förvärvar inkomst som enligt bestämmelserna i artikel 10, artikel 13 punkt 6, artikel 16 eller artikel 21 punkterna 1—6 samt 8 och 9 får beskattas i annan avtalsslutande stat, skall Island, såvida inte bestämmelserna i artikel 10 punkt 8 första stycket föranleder annat, från denna persons isländska inkomstskatt avräkna ett belopp motsvarande den inkomstskatt som betalats i denna andra stat. Avräkningsbeloppet skall emellertid inte överstiga den del av den isländska skatten, beräknad utan sådan avräkning, som belöper på den inkomst som får beskattas i denna andra stat.

c) Om inkomst, som person med hemvist i Island förvärvar eller förmögenhet som sådan person innehar, enligt bestämmelse i avtalet är undantagen från beskattning där, får Island likväl vid bestämmandet av beloppet av den isländska skatten på denna persons återstående inkomst eller förmögenhet beakta den inkomst eller förmögenhet som undantagits från skatt.

4. *Norge*

a) Om person med hemvist i Norge förvärvar inkomst eller innehar förmögenhet som enligt bestämmelserna i detta avtal får beskattas i annan avtalsslutande stat, skall Norge, såvida inte bestämmelserna i punkterna b) eller c) nedan föranleder annat, undantaga sådan inkomst eller förmögenhet från beskattning.

b) Om person med hemvist i Norge förvärvar inkomst som enligt bestämmelserna i artikel 10, artikel 13 punkt 6, artikel 16 eller artikel 21 punkterna 1—6 samt 8 och 9 får beskattas i annan avtalsslutande stat, skall Norge, såvida inte bestämmelserna i artikel 10 punkt 8 första stycket föran-

leder annat, från denna persons norska inkomstskatt avräkna ett belopp motsvarande den inkomstskatt som betalats i denna andra stat. Avräkningsbeloppet skall emellertid inte överstiga den del av den norska skatten, beräknad utan sådan avräkning, som belöper på den inkomst som får beskattas i denna andra stat.

c) Om inkomst, som person med hemvist i Norge förvärvar eller förmögenhet som sådan person innehar, enligt bestämmelserna i avtalet är undantagen från beskattning där, får Norge likväl vid bestämmandet av beloppet av den norska skatten på denna persons återstående inkomst eller förmögenhet beakta den inkomst eller förmögenhet som undantagits från skatt.

5. *Sverige*

a) Om person med hemvist i Sverige förvärvar inkomst eller innehar förmögenhet som enligt bestämmelserna i detta avtal får beskattas i annan avtalsslutande stat, skall Sverige, såvida inte bestämmelserna i artikel 10 punkt 8 första stycket eller punkterna b), c) eller d) nedan föranleder annat,

1) — med iakttagande av bestämmelserna i svensk lagstiftning (även i den lydelse den framdeles kan gå genom att ändras utan att den allmänna princip som anges här ändras) — från skatten på inkomsten avräkna ett belopp motsvarande den inkomstskatt som betalats i denna andra stat.

2) från denna persons svenska förmögenhetsskatt avräkna ett belopp motsvarande den förmögenhetsskatt som betalats i denna andra stat. Avräkningsbeloppet skall emellertid inte överstiga den del av den svenska förmögenhetsskatten, beräknad utan sådan avräkning, som belöper på den förmögenhet som fåbeskattas i denna andra stat.

b) Vid tillämpningen av punkt a) ovan skall, då enligt särskild lagstiftning lättnad medgivits vid finsk inkomst- eller förmögenhetsbeskattning av ett svenskt företags fasta driftställe i Finland, från svensk skatt på företagets inkomst eller förmögenhet avräknas den inkomstskatt respektive förmögenhetsskatt som skulle ha utgått i Finland om sådan skattelättnad inte hade medgivits.

c) Om person med hemvist i Sverige från annan avtalsslutande stat förvärvar inkomst av rörelse som avses i artikel 7, inkomst av självständig yrkesutövning som avses i artikel 14, inkomst av enskild tjänst som avses i artikel 15 eller artikel 21 punkt 7 eller vinst som avses i artikel 13 punkt 3 vilken inkomst eller vinst enligt dessa artiklar får beskattas i denna andra avtalsslutande stat, skall, utan hinder av bestämmelserna i punkt a) ovan, sådan inkomst eller vinst undantagas från svensk skatt. I fråga om artiklarna 7, 13 och 14 gäller denna bestämmelse dock endast om den övervägande delen av inkomsten eller vinsten härrör från i den andra avtalsslutande staten bedriven yrkesverksamhet, affärsverksamhet eller industriell verksamhet, som inte utgörs av förvaltning av värdepapper och annan liknande lös egendom.

d) Om person med hemvist i Sverige förvärvar inkomst eller vinst eller innehar förmögenhet som enligt bestämmelserna i detta avtal beskattas endast i annan avtalsslutande stat eller förvärvar inkomst eller vinst som enligt punkt c) ovan skall undantagas från svensk skatt, får Sverige, vid fastställandet av skattesatsen för svensk progressiv skatt på annan inkomst, vinst eller förmögenhet, beakta den inkomst, vinst eller förmögenhet som beskattas endast i den andra avtalsslutande staten eller sådan inkomst eller vinst som undantages från svensk skatt.

6. *Gemensamma bestämmelser*

Uttrycket ''betalats i denna andra stat'' i punkterna 1 a) 1, 2 a) 1), 3 b), 4 b) respektive 5 a) 1) anses även innefatta sådan skatt på inkomst som erlagts i Danmark, Finland, Island, Norge respektive Sverige och som skall överföras till nämnda andra stat för att där gottskrivas vederbörande person som skatt på samma inkomst.

Artikel 26

Begränsning av beskattningsrätten

Inkomst som person med hemvist i en avtalsslutande stat förvärvar eller förmögenhet som sådan person innehar får inte beskattas i annan avtalsslutande stat, såvida inte beskattning uttryckligen är tillåten enligt detta avtal.

Artikel 27

Förbud mot diskriminering

1. Medborgare i en avtalsslutande stat skall inte i annan avtalsslutande stat bli föremål för beskattning eller därmed sammanhängande krav som är av annat slag eller mer tyngande än den beskattning och därmed sammanhängande krav som medborgare i denna andra stat under samma förhållanden är eller kan bli underkastad. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 1 tillämpas denna bestämmelse även på person som inte har hemvist i en eller flera av de avtalsslutande staterna.

2. Beskattningen av fast driftställe eller stadigvarande anordning, som företag eller person med hemvist i en avtalsslutande stat har i annan avtalsslutande stat, skall i denna andra stat inte vara mindre fördelaktig än beskattningen av företag eller person med hemvist i denna andra stat, som bedriver verksamhet av samma slag.

Denna bestämmelse anses inte medföra förpliktelse för en avtalsslutande stat att medge person med hemvist i annan avtalsslutande stat sådant personligt avdrag vid beskattningen, sådan skattebefrielse eller skattenedsättning på grund av civilstånd eller försörjningsplikt mot familj som medges person med hemvist i den förstnämnda staten. Bestämmelsen medför inte heller rätt att i en avtalsslutande stat erhålla avdrag vid beskattningen eller skattebefrielse för utdelning eller annan utbetalning till bolag med hemvist i annan avtalsslutande stat.

Bestämmelsen i första stycket hindrar inte heller en avtalsslutande stat att beskatta inkomst, som fast driftställe förvärvar, enligt reglerna i denna stats egen lagstiftning, om det fasta driftstället tillhör aktiebolag eller därmed jämförligt bolag i annan avtalsslutande stat. Beskattningen skall dock motsvara den beskattning som tillämpas för aktiebolag eller därmed jämförligt bolag med hemvist i den förstnämnda avtalsslutande staten på dess inkomst, beräknad utan avdrag för utdelad vinst.

3. Utom i de fall då bestämmelserna i artikel 9 punkt 1, artikel 11 punkt 4 eller artikel 12 punkt 4 tillämpas, är ränta, royalty och annan utbetalning från företag i en avtalsslutande stat till person med hemvist i annan avtalsslutande stat avdragsgilla vid bestämmandet av den beskattningsbara inkomsten för sådant företag på samma villkor som betalning till person med hemvist i den förstnämnda staten. På samma sätt är skuld som företag i en avtalsslutande stat har till person med hemvist i annan avtalsslutande stat avdragsgill vid bestämmandet av sådant företags beskattningsbara förmögenhet på samma villkor som skuld till person med hemvist i den förstnämnda staten.

4. Företag i en avtalsslutande stat, vars kapital helt eller delvis ägs eller kontrolleras, direkt eller indirekt, av en eller flera personer med hemvist i en eller flera av de andra avtalsslutande staterna, skall inte i den förstnämnda staten bli föremål för beskattning eller därmed sammanhängande krav som är av annat slag eller mer tyngande än den beskattning och därmed sammanhängande krav som annat liknande företag i den förstnämnda staten är eller kan bli underkastat.

5. Bestämmelserna i denna artikel anses inte medföra förpliktelse för Norge att medge medborgare i annan avtalsslutande stat, som inte är född i Norge av norska föräldrar, de särskilda skatteförmåner som enligt 22 § skattelagen den 18 augusti 1911 medges norsk medborgare och person född i Norge av norska förändrar (person med norsk ''innfødsrett'').

6. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 2 tillämpas bestämmelserna i förevarande artikel på skatter av varje slag och beskattenfet.

Artikel 28

Förfarandet vid ömsesidig överenskommelse

1. Om en person anser att i en eller flera av de avtalsslutande staterna vidtagits åtgärder som för honom medför eller kommer att medföra beskattning som strider mot bestämmelserna i detta avtal, kan han, utan att detta påverkar hans rätt att använda sig av de rättsmedel som finns i dessa staters interna rättsordning, framlägga saken för den behöriga myndigheten i den avtalsslutande stat där han har hemvist eller, om fråga är om tillämpningen av artikel 27 punkt 1, i den avtalsslutande stat där han är medborgare.

2. Om den behöriga myndigheten finner invändningen grundad men inte själv kan få till stånd en tillfredsställande lösning, skall myndigheten söka lösa frågan genom ömsesidig överenskommelse med behörig myndighet i annan avtalsslutande stat, som berörs av frågan, i syfte att undvika beskattning som strider mot avtalet. Om den stat hos vars behöriga myndighet personen i fråga har framlagt saken inte själv berörs av frågan, skall denna behöriga myndighet överlämna saken till behörig myndighet i någon av de stater som berörs av frågan.

3. Om svårigheter eller tvivelsmål uppkommer mellan avtalsslutande stater beträffande tolkningen eller tillämpningen av avtalet, skall de behöriga myndigheterna i dessa stater överlägga för att söka lösa frågan genom särskild överenskommelse. De behöriga myndigheterna i avtalsslutande stater kan även överlägga för att undanröja dubbelbeskattning i sådana fall som inte omfattas av avtalet eller för att genom särskild överenskommelse lösa frågor som, utan att vara reglerade i avtalet, på grund av olikhet i vederbörande staters principer för skattens beräkning eller av andra skäl kan uppkomma i fråga om de skatter som avses i artikel 2.

Innan beslut fattas i fråga som avses i första stycket, skall resultatet av överläggningar som där avses snarast delges behöriga myndigheter i övriga avtalsslutande stater. Finner behörig myndighet i en avtalsslutande stat att överläggningar bör äga rum mellan de behöriga myndigheterna i samtliga avtalsslutande stater, skall på begäran av den behöriga myndigheten i den förstnämnda avtalsslutande staten sådana överläggningar äga rum utan dröjsmål.

Artikel 29

Diplomatiska företrädare och konsulära tjänstemän

Bestämmelserna i detta avtal berör inte de privilegier vid beskattningen som enligt folkrättens allmänna regler eller bestämmelser i särskilda överenskommelser tillkommer diplomatiska företrädare eller konsulära tjänstemän.

Artikel 30

Territoriell utvidgning

1. Detta avtal kan antingen i sin helhet eller med erforderliga ändringar utvidgas till att omfatta de områden som undantagits från avtalets tillämpningsområde enligt bestämmelserna i artikel 3 punkt 1 a), under förutsättning att där påförs skatter av samma eller i huvudsak likartat slag som de som avses i avtalet. Sådan utvidgning gäller från den dag och med de ändringar och villkor, häri inbegripet bestämmelser om upphörande, som kan särskilt överenskommas mellan de avtalsslutande staterna genom diplomatisk noteväxling.

2. Om avtalet enligt artikel 32 upphör att gälla skall, såvida inte annat överenskommits mellan de avtalsslutande staterna, avtalet upphöra att gälla även beträffande varje område vartill avtalet utvidgats enligt denna artikel.

Artikel 31

Ikraftträdande

1. Detta avtal träder i kraft trettionde dagen efter den då samtliga avtalsslutande stater har meddelat det finska utrikesministeriet, att avtalet har godkänts. Det finska utrikesministeriet underrättar de övriga avtalsslutande staterna om mottagandet av dessa meddelanden och om tidpunkten för avtalets ikraftträdande.

2. Sedan avtalet trätt i kraft, tillämpas dess bestämmelser

a) i fråga om skatter som innehålls vid källan, på inkomst som förvärvas den 1 januari det kalenderår som följer närmast efter det då avtalet träder i kraft eller senare;

b) i fråga om övriga skatter på inkomst, på skatter som bestäms för beskattningsår som börjar den 1 januari det kalenderår som följer närmast efter det då avtalet träder i kraft eller senare;

c) i fråga om skatt på förmögenhet, på förmögenhet på vilken skatt utgår på grund av taxering andra kaleneråret efter det då avtalet träder i kraft eller senare.

3. Avtalet den 22 mars 1983 mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge för undvikande av dubbelbeskattning beträffande skatter på inkomst och förmögenhet upphör att vara tillämpligt i fråga om inkomst eller förmögenhet på vilka förevarande avtal blir tillämpligt enligt punkt 2. Det förstnämnda avtalet upphör att gälla vid den sista tidpunkt, då det enligt föregående bestämmelser i denna punkt är tillämpligt.

4. Utan hinder av bestämmelserna i punkterna 2 och 3 tillämpas bestämmelserna i punkterna 2—5 i punkt VII och punkterna 2—5 i punkt VIII i det till förevarande avtal fogade protokollet på inkomst som förvärvas från och med den 1 januari 1990. Överenskommelsen den 15 april 1986 mellan Konungariket Danmarks regering och Konungariket Sveriges regering om beskattning av s.k. gränsgångare upphör därvid att gälla och skall inte tillämpas på inkomst som förvärvas efter utgången av år 1989.

Artikel 32

Upphörande

En avtalsslutande stat kan senast den 30 juni under ett kalenderår som börjar efter utgången av en tidrymd av fem år efter dagen för ikraftträdande av avtalet uppsäga avtalet genom skriftligt meddelande härom till det finska utrikesministeriet, som underrättar de övriga avtalsslutande staterna om mottagandet av sådant meddelande och om dess innehåll. Har uppsägningstiden iakttagits, upphör avtalet att gälla i förhållandet mellan den stat som verkställt upsägningen och övriga avtalsslutande stater:

a) i fråga om skatter som innehålls vid källan, på inkomst som förvärvas den 1 januari det kalenderår som följer närmast efter det då det finska utrikesministeriet mottog meddelandet om uppsägningen eller senare;

b) i fråga om övriga skatter på inkomst, på skatter som bestäms för beskattningsår som börjar den 1 januari det kalenderår som följer närmast efter det då det finska utrikesministeriet mottog meddelandet om uppsägningen eller senare;

c) i fråga om skatt på förmögenhet, på förmögenhet på vilken skatt utgår på grund av taxering andra kalenderåret närmast efter det då det finska utrikesministeriet mottog meddelandet om uppsägningen eller senare.

Originalexemplaret till detta avtal deponeras hos det finska utrikesministeriet, som tillställer de övriga avtalsslutande staterna bestyrkta kopior därav.

Till bekräftelse härav har de vederbörligen befullmäktigade ombuden undertecknat detta avtal.

Som skedde i Helsingfors den 18 februari 1987 i ett exemplar på danska, finska, isländska, norska och svenska språken, varvid på svenska språket utfärdades två texter, en för Finland och en för Sverige, vilka samtliga texter har samma giltighet.

For Danmarks regering:

JONNE SNEUM

Suomen hallituksen puolesta:
För Finlands regering:

ÅKE WIHTOL

Fyrir ríkisstjórn Íslands:

SIGURJON THORBJORNSSON

For Norges regjering:

ODD HENGSLE

För Sveriges regering:

KURT MALMGREN

[DANISH TEXT — TEXTE DANOIS]

PROTOKOL

Ved undertegnelsen af den i dag mellem regeringerne i Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige indgåede overenskomst til undgåelse af dobbeltbeskatning for så vidt angår indkomst- og formueskatter er undertegnede blevet enige om følgende bestemmelser, som udgør en integrerende del af overenskomsten:

I. Til artikel 5.

I tilfælde, hvor et foretagende i en kontraherende stat i en anden kontraherende stat samtidig har flere bygnings-, anlægs-, installations- eller monteringsprojekter eller andre virksomheder, som omhandles i artikel 5, stykke 3, og tiden for et eller flere af disse projekter eller virksomheder overstiger 12 måneder, og det fremstår som åbenbart, at projekterne eller virksomhederne har tilknytning til hinanden i geografisk henseende eller for så vidt angår spørgsmålet om forberedelse eller planlægning, kan de kompetente myndigheder i disse stater forsøge ved aftale at afgøre, om sådanne projekter eller virksomheder tilsammen udgør et fast driftssted i den anden kontraherende stat.

Tilsvarende skal gælde, såfremt et foretagende i en kontraherende stat i den anden stat har flere på hinanden følgende bygnings-, anlægs-, installations- eller monteringsprojekter eller andre virksomheder, som omhandles i artikel 5, stykke 3, og tiden fra påbegyndelsen at det første projekt eller den første virksomhed il afslutningen af det sidste projekt eller den sidste virksomhed overstiger 12 måneder, samt såfremt projekterne eller virksomhederne sammenlagt overstiger 12 måneder, og det fremstår som åbentbart, at projekterne eller virksomhederne har tilknytning til hinanden i geografisk henseende eller for så vidt angår spørgsmålet om forberedelse eller planlægning.

II. Til artiklerne 7 og 15.

1. Uanset bestemmelserne i artikel 7 kan indkomst, som oppebæres af et foretagende i Norge eller Sverige gennem virksomhed, som drives i Sverige henholdsvis Norge, kun beskattes i den stat, hvori foretagendet er hjemmehørende, såfremt virksomheden tager sigte på opsætning og vedligeholdelse af spærrehegn for rener på sådanne strækninger langs den norsk- svenske rigsgrænse, som angives i en aftale i henhold til stykke 4.

2. Uanset bestemmelserne i artikel 15 kan indkomst, som en person, der er hjemmehørende i Norge eller Sverige, oppebærer ved personligt arbejde, som udføres i Sverige henholdsvis Norge, kun beskattes i den stat, hvori denne person er hjemmehørende, såfremt arbejdet tager sigte på opsætning og vedligeholdelse af spærrehegn for rener på sådanne strækninger langs den norsk-svenske rigsgrænse, som angives i en aftale i henhold till stykke 4.

3. Bestemmelserne i stykke 1 og 2 vedrørende foretagender i, henholdsvis personer, der er hjemmehørende i Norge eller Sverige, skal finde tilsvarende anvendelse for så vidt angår foretagender i, henholdsvis personer, der er hjemmehørende i Finland eller Norge.

4. De kompetente myndigheder i de berørte kontraherende stater skal ved gensidig aftale fastsætte de strækninger langs de pågældende rigsgrænser, for hvilke bestemmelserne i stykke 1—3 skal finde anvendelse.

III. Til artiklerne 7, 10—15, 19, 20 og 23.

1. Uanset bestemmelserne i artikel 7, artikel 10, stykke 2, artikel 11, stykke 2, og artikel 12, stykke 2, kan indkomst, som oppebæres af et foretagende i Danmark eller Sverige i forbindelse med opførelsen og driften af faste forbindelser over Øresund, kun beskattes i den stat, hvori foretagendet er hjemmehørende.

2. Uanset bestemmelserne i artikel 13, stykke 3, kan fortjeneste, som erhverves af et foretagende i, henholdsvis personer, der er hjemmehørende i Danmark eller Sverige, ved overdragelse af dér omhandlet ejendom, der anvendes ved opførelsen og driften af faste forbindelser over Øresund, kun beskattes i den stat, hvori foretagendet henholdsvis personen er hjemmehørende.

3. Uanset bestemmelserne i artikel 14, stykke 1, artikel 15, stykke 1, og artikel 19 kan indkomst, som oppebæres af en person, der er hjemmehørende i Danmark eller Sverige, i forbindelse med opførelsen og driften af faste forbindelser over Øresund, kun beskattes i den stat, hvori personen er hjemmehørende.

4. Uanset bestemmelserne i artikel 23, stykke 5, kan den dér omhandlede formue, som tilhører et foretagende i, henholdsvis en person, der er hjemmehørende i Danmark eller Sverige og som anvendes ved opførelsen og driften af faste forbindelser over Øresund, kun beskattes i den stat, hvori foretagendet henholdsvis personen er hjemmehørende.

IV. Til artiklerne 7, 8, 13, 15 og 23.

1. Bestemmelserne i artikel 7, artikel 8, stykke 1, artikel 13, stykke 4, og artikel 23, stykke 3, anvendes i Danmark, Norge og Sverige på indkomst, som konsortiet Scandinavian Airlines System (SAS) erhverver ved kommerciel international og indenrigs luftfart og anden dermed direkte sammenhængende virksomhed, på kapitalgevinster, som konsortiet oppebærer ved overdragelse af rørlig formue, som anvendes i sådan luftfart og sådan anden virksomhed, og på formue, som konsortiet ejer og som anvendes i sådan luftfart og sådan anden virksomhed, i forhold til den andel i konsortiet, som ejes af andelshavere, som er hjemmehørende henholdsvis i Danmark, Norge og Sverige.

2. Bestemmelserne i stykke 1 finder — efter aftale mellem de kompetente myndigheder i Danmark, Norge og Sverige — tillige anvendelse for så vidt angår noget andet konsortium eller anden lignende sammenslutning med formål at drive luftfart eller anden dermed direkte sammenhængende virksomhed, når i en sådan sammenslutning kun deltagere i SAS, direkte eller indirekte, har andele, og når sammenslutningen i det væsentlige er opbygget i overensstemmelse med de principper, som gælder for SAS.

3. Bestemmelserne i artikel 15, stykke. 4, b) finder tillige anvendelse på indkomst ved arbejde, som udføres om bord på luftfartøjer, som anvendes i indenrigstrafik af konsortiet Scandinavian Airlines System (SAS).

V. Til artiklerne 8, 13 og 23.

Andel i fortjeneste ved sådan virksomhed, som omhandles i artikel 8, stykke 1, andel i fortjeneste ved afhændelse af formuegenstande, som omhandles i artikel 13, stykke 4, samt andel i formue som omhandles i artikel 23, stykke 3, som en person, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, erhverver eller ejer som andelshaver i et foretagende, kan kun beskattes i denne stat, såfremt

a) andelshaverne er hjemmehørende i forskellige kontraherende stater, og

b) foretagendet drives af et selskab eller anden sammenslutning med solidarisk ansvarlige deltagere, hvoraf mindst en tillige er ubegrænset ansvarlig, samt

c) det ikke er åbenbart, at foretagendets virkelige ledelse har sit sæde alene i een kontraherende stat.

De kompetente myndigheder i den kontraherende stater kan træffe aftale om anvendelsen af de i første afsnit angivne beskatningsprincipper også i tilfælde, hvor de der angivne forudsætninger ikke foreligger.

VI. Til artikel 12.

Når en bestemmelse, som giver Finland ret til at beskatte såkaldt industriel royalty, som betales fra Finland, er optaget i de aftaler til undgåelse af dobbeltbeskatning vedrørende skatter på indkomst og formue, som Finland har indgået med flertallet af de industrialiserade medlemsstater i organisationen for økonomisk samarbejde og udvikling (OECD), skal forhandlinger mellem de kontraherende stater snarest muligt indledes med henblik på at tilvejebringe en tilsvarende ret for den kontraherende stat, fra hvilken royaltyen hidrører, i forhold til de øvrige kontraherende stater.

VII. Til artikel 15.

1. Uanset bestemmelserne i artikel 15, stykke 1 og 2 kan indkomst, som en person, der er hjemmehørende i en kommune i Finland, Norge eller Sverige, som grænser til landegrænsen mellem Finland og Sverige henholdsvis Finland og Norge, oppebærer ved personligt arbejde, som udføres i en sådan kommune i en anden af disse stater, kun beskattes i den stat, hvori den omhandlede person er hjemmehørende, under forudsætning af, at denne person regelmæssigt opholder sig på sin faste bopæl i denne stat.

2. Uanset bestemmelserne i artikel 15, stykke 1 og 2, kan indkomst, som en person, der er hjemmehørende i Sverige, oppebærer ved varigt personligt arbejde, som udføres i Danmark, kun beskattes i Sverige, under forudsætning af, at denne person regelmæssigt opholder sig på sin faste bopæl i Sverige.

3. Uanset bestemmelserne i artikel 15, stykke 1 og 2, kan indkomst, som en person, der er hjemmehørende i Danmark, oppebærer ved varigt personligt arbejde, som udføres i Sverige, kun beskattes i Danmark, under forudsætning af, at denne person regelmæssigt opholder sig på sin faste bopæl i Danmark.

4. Bestemmelserne i stykke 2 og 3 finder kun anvendelse, såfremt arbejdet vedvarer i en sammenhængende periode på mindst 6 måneder.

5. Med udtrykket »varigt personligt arbejde« forstås ansættelsesforhold, som er indgået i den hensigt at være den skattepligtiges hovedbeskæftigelse.

6. Med udtrykket »regelmæssigt opholder sig« forstås, at den skattepligtige som hovedregel mindst en gang om ugen opholder sig på sin faste bopæl i den kontraherende stat, hvori han er hjemmehørende.

7. I tilfælde, som omhandles i artikel 15, stykke 3 a), anses en arbejdstager, der er hjemmehørende i en kontraherende stat, for udlejet, når han

af nogen (udlejer) stilles til rådighed for at udføre arbejde i nogen andens (hvervgiver/bygherre) virksomhed i en anden kontraherende stat, forudsat, at hvervgiveren/bygherren er hjemmehørende eller har fast driftssted i denne anden stat, og at udlejeren ikke har ansvar for og ej heller bærer risikoen for arbejdsresultatet.

Spørgsmålet om, hvorvidt en arbejdstager skal anses for udlejet, afgøres ud fra en samlet bedømmelse. Ved denne bedømmelse skal det især tillægges vægt, om

a) den overordnede ledelse af arbejdet påhviler hvervgiveren/bygherren,

b) arbejdet udføres på en arbejdsplads, som hvervgiveren/bygherren disponerer over, og for hvilken han bærer ansvaret,

c) vederlaget til udlejeren beregnes efter den tid, der er medgået, eller under hensyntagen til anden sammenhæng mellem vederlaget og den løn, som arbejdstageren får,

d) hovedparten af arbejdsredskaber og materiel stilles til rådighed af hvervgiveren/bygherren, og

e) udlejeren ikke ensidigt fastsætter antallet af arbejdstagere og de kvalifikationer, som disse skal have.

VIII. Til artiklerne 15 og 19.

1. Uanset bestemmelserne i artikel 15, stykke 1 og 2, og artikel 19, stykke 1, kan indkomst, som en person, der er hjemmehørende i en kommune i Norge eller Sverige, som grænser til landegrænsen mellem disse stater, oppebærer for personligt arbejde, som udføres i en sådan kommune i den anden af disse stater, kun beskattes i den stat, hvori den pågældende person er hjemmehørende, under forudsætning af, at denne person regelmæssigt opholder sig på sin faste bopæl i denne stat.

2. Uanset bestemmelserne i artikel 15, stykke 1 og 2, og artikel 19, stykke 1, kan indkomst, som en person, der er hjemmehørende i Sverige, oppebærer ved varigt personligt arbejde, som udføres i Danmark, kun beskattes i Sverige, under forudsætning af, at denne person regelmæssigt opholder sig på sin faste bopæl i Sverige.

3. Uanset bestemmelserne i artikel 15, stykke 1 og 2, og artikel 19, stykke 1, kan indkomst, som en person, der er hjemmehørende i Danmark, oppebærer ved varigt personligt arbejde, som udføres i Sverige, kun beskattes i Danmark, under forudsætnig af, at denne person regelmæssigt opholder sig på sin faste bopæl i Danmark.

4. Bestemmelserne i stykke 2 og 3 finder kun anvendelse, såfremt arbejdet vedvarer i en sammenhængende periode på mindst 6 måneder.

5. Med udtrykket »varigt personligt arbejde« forstås ansættelsesforhold, som er indgået i den hensigt av være den skattepligtiges hovedbeskæftigelse.

6. Med udtrykket »regelmæssigt opholder sig« forstås, at den skattepligtige som hovedregel mindst en gang om ugen opholder sig på sin faste bopæl i den kontraherende stat, hvori han er hjemmehørende.

IX. Til artikel 20.

1. En person, som opholder sig i en anden kontraherende stat end Island udelukkende med henblik på

a) studier ved et universitet eller anden undervisningsanstalt i denne anden kontraherende stat, eller

b) forretnings-, industri-, landbrugs- eller skovbrugspraktik i denne anden kontraherende stat,

og som er eller umiddelbart før opholdet var hjemmehørende i Island, beskattes for så vidt angår indkomst ved beskæftigelse i den førstnævnte kontraherende stat kun af den del af indkomsten, som overstiger 20.000 svenske kroner pr. kalenderår eller modværdien i dansk, finsk, islandsk eller norsk valuta. Det forannævnte beløb omfatter under uddannelsesophold i Finland, Norge eller Sverige det for det pågældende kalenderår gældende personfradrag.

Under uddannelsesophold i Danmark skal, såfremt et højere beløb efter gældende bestemmelser anses for nødvendigt for den uddannelsessøgendes ophold, dette højere beløb fritages for dansk beskatning. Denne sidste bestemmelse skal dog ikke finde anvendelse i tilfælde, hvor studierne eller uddannelsen er af underordnet betydning i forhold til de tjenesteydelser, for hvilke de omhandlede vederlag er betalt.

2. Skattefrihed i henhold til stykke 1 indrømmes kun for en periode, som med rimelighed eller efter sædvane medgår til studierne eller praktiktjenesten, dog højst for seks på hinanden følgende kalenderår.

3. En person, som studerer ved universitet eller anden undervisningsanstalt i en anden kontraherende stat end Finland, og som under midlertidigt ophold i Finland har beskæftigelse i Finland i højst 100 dage inden for samme kalenderår for at opnå praktisk erfaring i tilslutning til studierne, beskattes i Finland kun af den del af indkomsten ved beskæftigelsen, som overstiger en gennemsnitlig månedsindkomst på 2.400 finske mark. Fra beskatning ifølge dette stykke undtages dog sammenlagt højst 8.000 finske mark per kalenderår.

4. Studerende ved universitet eller anden undervisningsanstalt i en anden kontraherende stat end Sverige, som ved midlertidigt ophold i Sverige har beskæftigelse der, som har tilknytning till studierne eller uddannelsen, beskattes i Sverige kun af den del af indkomsten ved beskæftigelsen, som overstiger 10.000 svenske kroner pr. kalenderår.

5. De kompetente myndigheder i de kontraherende stater træffter aftale om anvendelsen af bestemmelserne i stykke 1—4. De kompetente myndigheder kan også træffe aftale om sådan ændring af de der nævnte beløb, som findes rimelig under hensyntagen til forandring i pengeværdi, ændret lovgivning i nogen af de kontraherende stater eller anden lignende årsag.

X. Til artikel 25.

1. Bestemmelserne i artikel 25, stykke 3, kan på begæring af Island ændres og erstattes af følgende tekst:

»a) Såfremt en person, der er hjemmehørende i Island, oppebærer indkomst eller ejer formue, som ifølge bestemmelserne i denne overenskomst kan beskattes i en anden kontraherende stat, skal Island, medmindre bestemmelserne i artikel 10, stykke 8, første afsnit, eller litra b) eller c) nedenfor medfører andet,

1) fra denne persons islandske indkomstskat fradrage et beløb svarende til den indkomstskat, som er erlagt i denne anden stat;

2) fra denne persons islandske formueskat fradrage et beløb svarende til den formueskat, som er erlagt i denne anden stat.

Fradragsbeløbet skal imidlertid ikke i noget tilfælde kunne overstige den del af den islandske indkomstskat eller formueskat, beregnet før sådant fradrag, som svares af den indkomst eller formue, som kan beskattes i denne anden stat.

b) Såfremt en person, der er hjemmehørende i Island, fra en anden kontraherende stat oppebærer indkomst ved personligt arbejde, som omhandles i artikel 15 eller artikel 21, stykke 7, og som i henhold til disse artikler kan beskattes i denne anden kontraherende stat, skal sådan indkomst fritages for islandsk skat.

c) Såfremt en person, der er hjemmehørende i Island, oppebærer indkomst eller ejer formue, som i henhold til bestemmelserne i denne overenskomst kun kan beskattes i en anden kontraherende stat, eller oppebærer indkomst som i henhold til litra b) ovenfor skal fritages for islandsk skat, kan Island medregne indkomsten eller formuen i beskatningsgrundlaget, men skal i den islandske skat på indkomsten eller formuen fradrage den del af indkomstskatten henholdsvis formueskatten, som svares af den indkomst, der hidrører fra denne anden stat, respektive den formue, som ejes der.«

Anmodning om en sådan ændring fremsættes ad diplomatisk vej ved underretning til enhver af de andre kontraherende stater. Ændringen træder i kraft den tredivte dag efter den dag, da samtlige andre kontraherende stater har modtaget sådan underretning, og dens bestemmelser anvendes

a) for så vidt angår skatter, som indeholdes ved kilden, på indkomst, som oppebæres den 1. januar i det kalenderår, som følger nærmest efter det år, hvori ændringen træder i kraft, eller senere;

b) for så vidt angår øvrige indkomstskatter, på skatter, som fastsættes for skatteår (regnskabsår), der begynder den 1. januar i det kalenderår, som følger nærmest efter det år, i hvilket ændringen træder i kraft, eller senere;

c) for så vidt angår formueskatter, på formue, på hvilken skat pålignes på grundlag af en skatteansættelse foretaget i det andet kalenderår efter det, i hvilket ændringen træder i kraft, eller senere.

2. Bestemmelserne i artikel 25, stykke 4, kan på begæring af Norge ændres og erstattes af følgende tekst:

»a) Såfremt en peson, der er hjemmehørende i Norge, oppebærer indkomst eller ejer formue, som ifølge bestemmelserne i denne overenskomst kan beskattes i en anden kontraherende stat, skal Norge, medmindre bestemmelserne i artikel 10, stykke 8, første afsnit, eller litra b) eller c) nedenfor medfører andet,

1) fra denne persons norske indkomstskat fradrage et beløb svarende til den indkomstskat, som er erlagt i denne anden stat;

2) fra denne persons norske formueskat fradrage et beløb svarende til den formueskat, som er erlagt i denne anden stat.

Fradragsbeløbet skal imidlertid ikke i noget tilfælde kunne overstige den del af den norske indkomstskat eller formueskat, beregnet før sådant fradrag, der svares af den indkomst eller formue, som kan beskattes i denne anden stat.

b) Såfremt en person, der er hjemmehørende i Norge, fra en anden kontraherende stat oppebærer indkomst ved personligt arbejde, som omhandles i artikel 15 eller artikel 21, stykke 7, og som i henhold til disse artikler kan beskattes i denne anden kontraherende stat, skal sådan indkomst fritages for norsk skat.

c) Såfremt en person, der er hjemmehørende i Norge oppebærer indkomst eller ejer formue, som i henhold til bestemmelserne i denne overenskomst kun kan beskattes i en anden kontraheren-

de stat, eller oppebærer indkomst, som i henhold til litra b) ovenfor skal fritages for norsk skat, kan Norge medregne indkomsten eller formuen i beskatningsgrundlaget, men skal i den norske skat på indkomsten eller formuen fradrage den del af indkomstskatten henholdsvis formueskatten, som svares af den indkomst, der hidrører fra denne anden stat, respektive den formue, som ejes der.«

Anmodning om en sådan ændring fremsættes ad diplomatisk vej ved underretning til enhver af de andre kontraherende stater. Ændringen træder i kraft den tredivte dag efter den dag, da samtlige andre kontraherende stater har modtaget sådan underretning, og dens bestemmelser anvendes

a) for så vidt angår skatter, som indeholdes ved kilden, på indkomst, som oppebæres den 1. januar i det kalenderår, som følger nærmest efter det år, hvori ændringen træder ikraft, eller senere;

b) for så vidt anfår øvrige indkomstskatter, på skatter, som fastsættes for skatteår (regnskabsår), der begynder den 1. januar i det kalenderår, som følger nærmest efter det år, i hvilket ændringen træder ikraft, eller senere;

c) for så vidt angår formueskatter, på formue, på hvilken skat pålignes på grundlag af en skatteansættelse foretaget det andet kalenderår efter det, i hvilket ændringen træder ikraft, eller senere.

XI. Til artikel 31.

1. For så vidt angår skattefrihed i Finland og Sverige for flådningsforeninger, som er stiftede for at varetage flådningen i Torne og Muonio grænseelves offentlige flådningsveje, gælder, hvad der derom særskilt er aftalt.

2. For så vidt angår spørgsmålet om grundlaget for fordelingen af beskatningen i Norge og Sverige af Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolags indkomster gælder, hvad der derom er truffet særlig aftale.

Originaleksemplaret til denne protokol deponeres i det finske udenrigsministerium, som tilstiller de øvrige kontraherende stater bekræftede kopier deraf.

Til bekræftelse heraf har de dertil behørigt befuldmægtigede undertegnet denne aftale.

Udfærdiget i Helsingfors, den 18. februar 1987 i et eksemplar på dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk, idet der på svensk udfærdiges to tekster, en for Finland og en for Sverige, hvilke samtlige tekster har lige gyldighed.

[*For the signatures, see p. 407 of this volume — Pour les signatures, voir p. 407 du présent volume.*]

[FINNISH TEXT — TEXTE FINLANDAIS]

PÖYTÄKIRJA

Allekirjoitettaessa tänään Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin hallitusten välillä tehtyä sopimusta tulo- ja varallisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi allekirjoittaneet ovat sopineet seuraavista määräyksistä, jotka ovat sopimuksen olennainen osa:

I. 5 artiklaan

Milloin sopimusvaltiossa olevalla yrityksellä on toisessa sopimusvaltiossa samanaikaisesti useita rakennus-, asennus- tai kokoonpanohankkeita tai muita 5 artiklan 3 kappaleessa tarkoitettuja toimintoja, ja jokin näistä hankkeista tai toiminnoista kestää yli kahdentoista kuukauden ajan, sekä on ilmeistä, että hankkeet tai toiminnat maantieteellisesti tahi valmistelun taikka suunnittelun osalta liittyvät toisiinsa, voivat näiden valtioiden toimivaltaiset viranomaiset sopimuksin pyrkiä ratkaisemaan, muodostavatko tällaiset hankkeet tai toiminnat yhdessä kiinteän toimipaikan toisessa sopimusvaltiossa.

Mitä edellä on sanottu, on vastaavasti voimassa, jos sopimusvaltiossa olevalla yrityksellä on toisessa valtiossa useita peräkkäisiä rakennus-, asennus- tai kokoonpanohankkeita tai muita 5 artiklan 3 kappaleessa tarkoitettuja toimintoja, ja aika ensimmäisen hankkeen tai toiminnan alkamisesta viimeisen hankkeen tai toiminnan päättymiseen on yli kaksitoista kuukautta, sekä on ilmeistä, että hankkeet tai toiminnat maantieteellisesti tahi valmistelun taikka suunnittelun osalta liittyvät toisiinsa.

II. 7 ja 15 artiklaan

1. Sopimuksen 7 artiklan määräysten estämättä verotetaan tulosta, jonka Norjassa tai Ruotsissa oleva yritys saa vastaavasti Ruotsissa tai Norjassa harjoitetusta toiminnasta, vain siinä valtiossa, jossa yritys asuu, jos toiminta käsittää poroaitojen rakentamisen ja kunnossapidon sellaisella Norjan ja Ruotsin välisen valtakunnanrajan osuudella, joka mainitaan 4 kappaleen mukaisessa sopimuksessa.

2. Sopimuksen 15 artiklan määräysten estämättä verotetaan tulosta, jonka Norjassa tai Ruotsissa asuva henkilö saa vastaavasti Ruotsissa tai Norjassa tehdystä henkilökohtaisesta työstä, vain siinä valtiossa, jossa henkilö asuu, jos työ käsittää poroaitojen rakentamisen ja kunnossapidon sellaisella Norjan ja Ruotsin välisen valtakunnanrajan osuudella, joka mainitaan 4 kappaleen mukaisessa sopimuksessa.

3. Norjassa tai Ruotsissa olevia yrityksiä tai asuvia henkilöitä koskevia 1 ja 2 kappaleen määräyksiä sovelletaan vastaavasti Suomessa tai Norjassa olevaan yritykseen tai asuvaan henkilöön.

4. Asianomaisten sopimusvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset vahvistavat keskinäisin sopimuksin ne asianomaisen valtakunnanrajan osuudet, joihin 1—3 kappaleen määräyksiä sovelletaan.

III. 7, 10—15, 19 ja 23 artiklaan

1. Sopimuksen 7 artiklan, 10 artiklan 2 kappaleen, 11 artiklan 2 kappaleen ja 12 artiklan 2 kappaleen määräysten estämättä verotetaan tulosta, jonka Ruotsissa tai Tanskassa oleva yritys saa Juutinrauman yli rakennettavien kiinteiden yhteyksien rakentamisen ja käytön yhteydessä, vain siinä valtiossa, jossa yritys asuu.

2. Sopimuksen 13 artiklan 3 kappaleen määräysten estämättä verotetaan voitosta, jonka Ruotsissa tai Tanskassa oleva yritys tai asuva henkilö saa siinä mainitun, Juutinrauman yli rakennettavien kiinteiden yhteyksien rakentamisessa ja käytössä käytetyn omaisuuden luovutuksesta, vain siinä valtiossa, jossa yritys tai henkilö asuu.

3. Sopimuksen 14 artiklan 1 kappaleen, 15 artiklan 1 kappaleen ja 19 artiklan määräysten estämättä verotetaan tulosta, jonka Ruotsissa tai Tanskassa asuva henkilö saa Juutinrauman yli rakennettavien kiinteiden yhteyksien rakentamisen ja käytön yhteydessä, vain siinä valtiossa, jossa henkilö asuu.

4. Sopimuksen 23 artiklan 5 kappaleen määräysten estämättä verotetaan siinä tarkoitetusta varallisuudesta, joka Ruotsissa tai Tanskassa asuvalla henkilöllä on ja jota käytetään Juutinrauman yli kiinteitä yhteyksiä rakennettaessa ja käytettäessä, vain siinä valtiossa, jossa yritys tai henkilö asuu.

IV. 7, 8, 13, 15 ja 23 artiklaan

1. Sopimuksen 7 artiklan, 8 artiklan 1 kappaleen, 13 artiklan 4 kappaleen ja 23 artiklan 3 kappaleen määräyksiä sovelletaan Tanskassa, Norjassa ja Ruotsissa tuloon, jonka Scandinavian Airlines System (SAS) niminen yhtymä saa kaupallisesta kansainvälisestä ja kotimaan ilmakuljetuksesta ja muusta siihen välittömästi liittyvästä toiminnasta, myyntivoittoon, jonka yhtymä saa

tällaisessa ilmakuljetuksessa ja sellaisessa muussa toiminnassa käytetyn irtaimen omaisuuden luovutuksessa, sekä varallisuuteen, joka yhtymällä on ja jota käytetään tällaisessa ilmakuljetuksessa ja muussa sellaisessa toiminnassa, niiden osuuksien suhteessa, jotka Tanskassa, Norjassa ja Ruotsissa asuvilla osakkailla on yhtymään.

2. Ensimmäisen kappaleen määräyksiä sovelletaan Tanskan, Norjan ja Ruotsin toimivaltaisten viranomaisten tekemän sopimuksen mukaan myös muuhun yhtymään tai muuhun samankaltaiseen yhteenliittymään, joka on perustettu ilmakuljetuksen tai muun siihen välittömästi liittyvän toiminnan harjoittamista varten ja johon vain SAS:n osakkailla välittömästi tai välillisesti on osuus ja joka pääasiallisesti on muodostettu SAS:ää koskevien periaatteiden mukaisesti.

3. Sopimuksen 15 artiklan 4 kappaleen b) kohdan määräyksiä sovelletaan myös tuloon, joka saadaan Scandinavian Airlines System (SAS) nimisen yhtymän kotimaan liikenteessä käyttämässä ilma-aluksessa tehdystä työstä.

V. 8, 13 ja 23 artiklaan

Sopimuksen 8 artiklan 1 kappaleessa tarkoitetusta toiminnasta saadun tulon osuudesta, 13 artiklan 4 kappaleessa tarkoitetun omaisuuden luovutuksesta saadun voiton osuudesta, sekä 23 artiklan 3 kappaleessa tarkoitetun varallisuuden osuudesta, jonka sopimusvaltiossa asuva henkilö saa tai omistaa yrityksen osakkuuden perusteella, verotetaan vain tässä valtiossa, jos

a) osakkaat asuvat eri sopimusvaltioissa, ja

b) yritystoimintaa harjoittaa yhtiö tai muu yhteenliittymä, jossa on yhteisvastuullisia osakkaita, joista vähintään yhden vastuu lisäksi on rajoittamaton, sekä

c) ei ole ilmeistä, että yrityksen tosiasiallinen johto on vain yhdessä sopimusvaltiossa.

Sopimusvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat sopia keskenään ensimmäisessä alakappaleessa mainittujen verotusperiaatteiden soveltamisesta myös tapauksessa, jossa siinä mainittuja edellytyksiä ei ole.

VI. 12 artiklaan

Milloin Suomen ja useimpien Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) teollistuneiden jäsenvaltioiden välillä tulo- ja varallisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehtyihin sopimuksiin on otettu määräys, joka antaa Suomelle oikeuden verottaa Suomesta maksetusta ns. teollisuusrojaltista, on sopimusvaltioiden välillä mahdollisimman pian aloitettava neuvottelut vastaavan oikeuden aikaansaamiseksi sille sopimusvaltiolle, josta rojalti kertyy, suhteessa muihin sopimusvaltioihin.

VII. 15 artiklaan

1. Sopimuksen 15 artiklan 1 ja 2 kappaleen määräysten estämättä verotetaan Suomen ja Ruotsin tai Suomen ja Norjan väliseen maarajaan rajoittuvassa Suomen, Norjan tai Ruotsin kunnassa asuvan henkilön tällaisessa kunnassa toisessa näistä valtioista tehdystä henkilökohtaisesta työstä saamasta tulosta vain siinä valtiossa, jossa kysymyksessä oleva henkilö asuu, edellyttäen, että tämä henkilö säännöllisesti oleskelee tässä valtiossa olevassa vakinaisessa asunnossaan.

2. Sopimuksen 15 artiklan 1 ja 2 kappaleen määräysten estämättä verotetaan tulosta, jonka Ruotsissa asuva henkilö saa pysyvästä Tanskassa tehdystä henkilökohtaisesta työstä, vain Ruotsissa, edellyttäen, että tämä henkilö säännöllisesti oleskelee Ruotsissa olevassa vakinaisessa asunnossaan.

3. Sopimuksen 15 artiklan 1 ja 2 kappaleen määräysten estämättä verotetaan tulosta, jonka Tanskassa asuva henkilö saa pysyvästä Ruotsissa tehdystä työstä, vain Tanskassa, edellyttäen, että tämä henkilö säännöllisesti oleskelee Tanskassa olevassa vakinaisessa asunnossaan.

4. Tämän pöytäkirjamerkinnän 2 ja 3 kappaleen määräyksiä sovelletaan vain, jos työ kestää vähintään kuuden kuukauden yhtäjaksoisen ajan.

5. Sanonnalla "pysyvä henkilökohtainen työ" tarkoitetaan palvelussuhdetta, joka on solmittu siinä tarkoituksessa, että se on verovelvollisen pääasiallinen työ.

6. Sanonnalla "säännöllisesti oleskelee" tarkoitetaan, että verovelvollinen normaalitapauksessa vähintään kerran viikossa oleskelee siinä sopimusvaltiossa olevassa vakinaisessa asunnossaan, jossa hän asuu.

7. Tapauksessa, jota tarkoitetaan 15 artiklan 3 kappaleen a) kohdassa, pidetään sopimusvaltiossa asuvaa työntekijää vuokrattuna, milloin joku (vuokranantaja) asettaa hänet käytettäväksi työn tekemistä varten toisen henkilön (toimeksiantajan) toisessa sopimusvaltiossa olevassa liiketoiminnassa, edellyttäen, että toimeksiantaja asuu tässä toisessa valtiossa tai että hänellä on siellä kiinteä toimipaikka ja että vuokranantaja ei vastaa työn tuloksesta eikä kanna siihen liittyvää riskiä.

Ratkaistaessa kysymystä, onko työntekijää pidettävä vuokrattuna, on tehtävä kokonaisarviointi, jossa erityisesti otetaan huomioon:

a) kuuluuko työn yleinen johto ja ohjaus toimeksiantajalle,

b) tehdäänkö työ työpaikalla, joka on toimeksiantajan määräämisvallan alainen ja josta hän vastaa,

c) laskетaanko vuokranantajalle suoritettava hyvitys käytetyn ajan mukaan tai muun, hyvityksen ja työntekijän saaman palkan välisen yhteyden perusteella,

d) asettaako toimeksiantaja suurimman osan työvälineistä ja tarvikkeista käytettäväksi, ja

e) jos vuokranantaja ei yksipuolisesti määrää työntekijöiden lukumäärää ja niiden soveliaisuutta.

VIII. 15 ja 19 artiklaan

1. Sopimuksen 15 artiklan 1 ja 2 kappaleen ja 19 artiklan 1 kappaleen määräysten estämättä verotetaan Norjan ja Ruotsin väliseen maarajaan rajoittuvassa jommankumman valtion kunnassa asuvan henkilön tällaisessa kunnassa toisessa näistä valtioista tehdystä henkilökohtaisesta työstä saamasta tulosta vain siinä valtiossa, jossa kysymyksessä oleva henkilö asuu, edellyttäen, että tämä henkilö säännöllisesti oleskelee tässä valtiossa olevassa vakinaisessa asunnossaan.

2. Sopimuksen 15 artiklan 1 ja 2 kappaleen ja 19 artiklan 1 kappaleen määräysten estämättä verotetaan tulosta, jonka Ruotsissa asuva henkilö saa pysyvästä Tanskassa tehdystä henkilökohtaisesta työstä, vain Ruotsissa, edellyttäen, että tämä henkilö säännöllisesti oleskelee Ruotsissa olevassa vakinaisessa asunnossaan.

3. Sopimuksen 15 artiklan 1 ja 2 kappaleen ja 19 artiklan 1 kappaleen määräysten estämättä verotetaan tulosta, jonka Tanskassa asuva henkilö saa pysyvästä Ruotsissa tehdystä työstä, vain Tanskassa, edellyttäen, että tämä henkilö säännöllisesti oleskelee Tanskassa olevassa vakinaisessa asunnossaan.

4. Tämän pöytäkirjamerkinnän 2 ja 3 kappaleen määräyksiä sovelletaan vain, jos työ kestää vähintään kuuden kuukauden yhtäjaksoisen ajan.

5. Sanonnalla "pysyvä henkilökohtainen työ" tarkoitetaan palvelussuhdetta, joka on solmittu siinä tarkoituksessa, että se on verovelvollisen pääasiallinen työ.

6. Sanonnalla "säännöllisesti oleskelee" tarkoitetaan, että verovelvollinen normaalitapauksessa vähintään kerran viikossa oleskelee siinä sopimusvaltiossa olevassa vakinaisessa asunnossaan, jossa hän asuu.

IX. 20 artiklaan

1. Henkilö, joka oleskelee muussa sopimusvaltiossa kuin Islannissa ainoastaan

a) tässä muussa sopimusvaltiossa olevassa yliopistossa tai muussa oppilaitoksessa harjoitettavia opintoja varten, tai

b) tässä muussa sopimusvaltiossa tapahtuvaa liikealan, teollisuuden, maatalouden tai metsätalouden harjoittelua varten,

ja joka asuu tai välittömästi ennen tätä oleskelua asui Islannissa, verotetaan työstä saadusta tulosta ensiksi mainitussa sopimusvaltiossa vain siitä tulon osasta, joka ylittää 20 000 Ruotsin kruunua kalenterivuoden aikana tai sen vastaarvon Tanskan, Suomen, Islannin tai Norjan rahana. Edellä mainittuun määrään sisältyy Suomen, Norjan tai Ruotsin oleskelun aikana kysymyksessä olevalta kalenterivuodelta myönnettävä henkilökohtainen vähennys.

Tanskassa harjoittelun vuoksi tapahtuvan oleskelun aikana on, jos voimassa olevien määräysten mukaan korkeampi määrä katsotaan tarpeelliseksi kysymyksessä olevan henkilön elatusta varten, tämä korkeampi määrä vapaa Tanskan verosta. Viimeksi mainittua määräystä ei kuitenkaan sovelleta, milloin opiskelun tai harjoittelun merkitys on toisarvoinen siihen työhön nähden, josta mainittu hyvitys on maksettu.

2. Verovapaus 1 kappaleen mukaan myönnetään vain ajalta, jonka opiskelu tai harjoittelutyö kohtuudella tai tavanomaisesti kestää, kuitenkin enintään kuudeksi peräkkäiseksi kalenterivuodeksi.

3. Henkilö, joka opiskelee muussa sopimusvaltiossa kuin Suomessa olevassa yliopistossa tai muussa oppilaitoksessa ja joka tilapäisen oleskelun aikana Suomessa työskentelee Suomessa enintään 100 päivää saman kalenterivuoden aikana saadakseen opintoihin liittyvää käytännön kokemusta, verotetaan Suomessa vain työstä saadun tulon siitä osasta, joka ylittää 2 400 Suomen markan suuruisen keskimääräisen kuukausitulon. Tämän kappaleen mukaisesti vapautetaan verosta kuitenkin yhteensä enintään 8 000 Suomen markkaa kalenterivuoden aikana.

4. Muussa sopimusvaltiossa kuin Ruotsissa olevan yliopiston tai muun oppilaitoksen opiskelija, joka tilapäisen oleskelun aikana Ruotsissa on siellä opintoihinsa tai harjoitteluunsa liittyvässä työssä, verotetaan Ruotsissa vain siitä työstä saadun tulon osasta, joka ylittää 10 000 Ruotsin kruunua kalenterivuoden aikana.

5. Sopimusvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset sopivat keskenään 1—4 kappaleen määräysten soveltamisesta. Toimivaltaiset viranomaiset voivat myös sopia sellaisesta muutoksesta siellä mainittuihin rahamääriin, joka rahan arvon muuttumiseen, jonkin sopimusvaltion muuttuneeseen lainsäädäntöön tai muuhun sellaiseen seikkaan nähden katsotaan kohtuulliseksi.

X. 25 artiklaan

1. Islannin pyynnöstä voidaan sopimuksen 25 artiklan 3 kappaleen määräyksiä muuttaa ja ne korvata seuraavalla tekstillä:

''a) Milloin Islannissa asuvalla henkilöllä on tuloa tai varallisuutta, josta tämän sopimuksen mukaan voidaan verottaa toisessa sopimusvaltiossa, Islannin on, jollei 10 artiklan 8 kappaleen ensimmäisen alakappaleen tai jäljempänä olevan b) tai c) kohdan määräyksistä muuta johdu:

1) vähennettävä tämän henkilön Islannin tuloverosta tässä toisessa valtiossa maksettua tuloveroa vastaava määrä;

2) vähennettävä tämän henkilön Islannin varallisuusverosta tässä toisessa valtiossa maksettua varallisuusveroa vastaava määrä.

Vähennyksen määrä ei kummassakaan tapauksessa kuitenkaan saa olla suurempi kuin se ennen vähennyksen tekemistä lasketun Islannin tuloveron tai varallisuusveron osa, joka jakautuu sille tulolle tai sille varallisuudelle, josta voidaan verottaa tässä toisessa valtiossa.

b) Milloin Islannissa asuvalla henkilöllä on toisesta sopimusvaltiosta 15 artiklassa tai 21 artiklan 7 kappaleessa tarkoitettua yksityisestä palveluksesta saatua tuloa, josta näiden artikloiden mukaan voidaan verottaa tässä toisessa sopimusvaltiossa, vapautetaan tämä tulo Islannin verosta.

c) Milloin Islannissa asuvalla henkilöllä on tuloa tai varallisuutta, josta tämän sopimuksen määräysten mukaan verotetaan vain toisessa sopimusvaltiossa, tahi tuloa, joka edellä olevan b) kohdan mukaan on vapautettava Islannin verosta, Islanti voi sisällyttää tulon tai varallisuuden verotusperusteeseen, mutta sen on vähennettävä tulon tai varallisuuden perusteella suoritettavasta Islannin verosta se tuloveron tai varallisuusveron osa, joka jakautuu tästä toisesta valtiosta saadulle tulolle tai siellä olevalle varallisuudelle.''

Tällaista muutosta koskeva pyyntö tehdään diplomaattiteitse ilmoittamalla tästä kaikille muille sopimusvaltioille. Muutos tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona kaikki muut sopimusvaltiot ovat saaneet ilmoituksen ja sen määräyksiä sovelletaan

a) lähteellä pidätettävien verojen osalta, tuloon, joka saadaan sitä vuotta, jona muutos tulee voimaan, lähinnä seuraavan tammikuun 1 päivänä tai sen jälkeen;

b) muiden tulosta suoritettavien verojen osalta, veroihin, jotka määrätään sitä vuotta, jona muutos tulee voimaan, lähinnä seuraavan tammikuun 1 päivänä tai sen jälkeen alkavilta verovuosilta;

c) varallisuudesta suoritettavan veron osalta, varallisuuteen, josta veroa on suoritettava sitä vuotta, jona muutos tulee voimaan, toiseksi seuraavana kalenterivuonna tai sen jälkeen toimitettavan verotuksen perusteella.

2. Norjan pyynnöstä voidaan sopimuksen 25 artiklan 4 kappaleen määräyksiä muuttaa ja ne korvata seuraavalla tekstillä:

''a) Milloin Norjassa asuvalla henkilöllä on tuloa tai varallisuutta, josta tämän sopimuksen mukaan voidaan verottaa toisessa sopimusvaltiossa, Norjan on, jollei 10 artiklan 8 kappaleen ensimmäisen alakappaleen tai jäljempänä olevan b) tai c) kohdan määräyksistä muuta johdu:

1) vähennettävä tämän henkilön Norjan tuloverosta tässä toisessa valtiossa maksettua tuloveroa vastaava määrä;

2) vähennettävä tämän henkilön Norjan varallisuusverosta tässä toisessa valtiossa maksettua varallisuusveroa vastaava määrä.

Vähennyksen määrä ei kummassakaan tapauksessa kuitenkaan saa olla suurempi kuin se ennen vähennyksen tekemistä lasketun Norjan tuloveron tai varallisuusveron osa, joka jakautuu sille tulolle tai sille varallisuudelle, josta voidaan verottaa tässä toisessa valtiossa.

b) Milloin Norjassa asuvalla henkilöllä on toisesta sopimusvaltiosta 15 artiklassa tai 21 artiklan 7 kappaleessa tarkoitettua yksityisestä palveluksesta saatua tuloa, josta näiden artikloiden mukaan voidaan verottaa tässä toisessa sopimusvaltiossa, vapautetaan tämä tulo Norjan verosta.

c) Milloin Norjassa asuvalla henkilöllä on tuloa tai varallisuutta, josta tämän sopimuksen määräysten mukaan verotetaan vain toisessa sopimusvaltiossa, tahi tuloa, joka edellä olevan b) kohdan mukaan on vapautettava Norjan verosta, Norja voi sisällyttää tulon tai varallisuuden verotusperusteeseen, mutta sen on vähennettävä tulon tai varallisuuden perusteella suoritettavasta Norjan verosta se tuloveron tai varallisuusveron osa, joka jakautuu tästä toisesta valtiosta saadulle tulolle tai siellä olevalle varallisuudelle.''

Tällaista muutosta koskeva pyyntö tehdään diplomaattiteitse ilmoittamalla tästä kaikille muille sopimusvaltioille. Muutos tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona kaikki muut sopimusvaltiot ovat saaneet ilmoituksen ja sen määräyksiä sovelletaan

a) lähteellä pidätettävien verojen osalta, tuloon, joka saadaan sitä vuotta, jona muutos tulee voimaan, lähinnä seuraavan tammikuun 1 päivänä tai sen jälkeen;

b) muiden tulosta suoritettavien verojen osalta, veroihin, jotka määrätään sitä vuotta, jona muutos tulee voimaan, lähinnä seuraavan tammikuun 1 päivänä tai sen jälkeen alkavilta verovuosilta;

c) varallisuudesta suoritettavan veron osalta, varallisuuteen, josta veroa on suoritettava sitä

vuotta, jona muutos tulee voimaan, toiseksi seuraavana kalenterivuonna tai sen jälkeen toimitettavan verotuksen perusteella.

XI. 31 artiklaan

1. Tornion ja Muonion rajajokien uittoväylässä uittoa toimittamaan perustetun uittoyhdistyksen verovapaudesta Suomessa ja Ruotsissa on voimassa, mitä siitä erikseen on sovittu.

2. Perusteista, joita noudatetaan jaettaessa Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolag nimisen yhtiön tulojen verotusta Norjan ja Ruotsin kesken, on voimassa, mitä siitä erikseen on sovittu.

Tämän pöytäkirjan alkuperäiskappale talletetaan Suomen ulkoasiainministeriön huostaan, joka toimittaa siitä muille sopimusvaltioille oikeaksi todistetun jäljennöksen.

Tämän vakuudeksi ovat asianmukaisesti valtuutetut edustajat allekirjoittaneet tämän pöytäkirjan.

Tehty Helsingissä 18 päivänä helmikuuta 1987 yhtenä tanskan-, suomen-, islannin-, norjan- ja ruotsinkielisenä kappaleena, jossa ruotsin kielellä on kaksi tekstiä, toinen Suomea ja toinen Ruotsia varten, kaikkien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset.

[*For the signatures, see p. 407 of this volume — Pour les signatures, voir p. 407 du présent volume.*]

[SWEDISH TEXT FOR FINLAND — TEXTE SUÉDOIS POUR LA FINLANDE]

PROTOKOLL

Vid undertecknande av det i dag mellan regeringarna i Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige ingångna avtalet för att undvika dubbelbeskattning beträffande skatter på inkomst och på förmögenhet har undertecknade kommit överens om följande bestämmelser som utgör en integrerande del av avtalet:

I. Till artikel 5

I fall då ett företag i en avtalsslutande stat i annan avtalsslutande stat samtidigt har flera byggnads-, anläggnings-, installations- eller monteringsprojekt eller andra verksamheter som avses i artikel 5 stycke 3 och tiden för något av dessa projekt eller någon av dessa verksamheter överstiger tolv månader samt det framstår som uppenbart att projekten eller verksamheterna har samband med varandra i geografiskt hänseende eller i fråga om förberedelse eller planering, kan de behöriga myndigheterna i dessa stater genom överenskommelse söka avgöra, om sådana projekt eller verksamheter tillsammans utgör fast driftställe i den andra avtalsslutande staten.

Motsvarande skall gälla, om ett företag i en avtalsslutande stat i den andra staten har flera på varandra följande byggnads-, anläggnings-, installations- eller monteringsprojekt eller andra verksamheter som avses i artikel 5 stycke 3 och tiden från påbörjandet av det första projektet eller den första verksamheten till avslutande av det sista projektet eller den sista verksamheten överstiger tolv månader samt om projekten eller verksamheterna sammanlagt överstiger tolv månader och det framstår som uppenbart att projekten eller verksamheterna har samband med varandra i geografiskt hänseende eller i fråga om förberedelse eller planering.

II. Till artiklarna 7 och 15

1. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 7 beskattas inkomst, vilken företag i Norge eller Sverige förvärvar genom verksamhet som bedrivs i Sverige respektive Norge, endast i den stat där företaget har hemvist, om verksamheten avser uppsättning och underhåll av spärrstängsel för renar på sträckor längs den norsk-svenska riksgränsen, vilka sträckor anges i överenskommelse enligt stycke 4.

2. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 15 beskattas inkomst, vilken person med hemvist i Norge eller Sverige förvärvar genom personligt arbete som utförs i Sverige respektive Norge, endast i den stat där denna person har hemvist, om arbetet avser uppsättning och underhåll av spärrstängsel för renar på sträckor längs den norsk-svenska riksgränsen, vilka sträckor anges i överenskommelse enligt stycke 4.

3. Bestämmelserna i styckena 1 och 2 beträffande företag i, respektive person med hemvist i Norge eller Sverige skall äga motsvarande tillämpning beträffande företag i, respektive person med hemvist i Finland eller Norge.

4. De behöriga myndigheterna i berörda avtalsslutande stater skall genom ömsesidig överenskommelse fastställa de sträckor längs vederbörande riksgräns på vilka bestämmelserna i styckena 1—3 skall tillämpas.

III. Till artiklarna 7, 10—15, 19 och 23

1. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 7, artikel 10 stycke 2, artikel 11 stycke 2 och artikel 12 stycke 2 beskattas inkomst, som företag i Danmark eller Sverige förvärvar i samband med byggandet och driften av fasta förbindelser över Öresund, endast i den stat där företaget har hemvist.

2. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 13 stycke 3 beskattas vinst, som företag i eller person med hemvist i Danmark eller Sverige förvärvar på grund av överlåtelse av där angiven egendom vilken används vid byggandet och driften av fasta förbindelser över Öresund, endast i den stat där företaget respektive personen har hemvist.

3. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 14 stycke 1, artikel 15 stycke 1 och artikel 19 beskattas inkomst, som person med hemvist i Danmark eller Sverige förvärvar i samband med byggandet och driften av fasta förbindelser över Öresund, endast i den stat där personen har hemvist.

4. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 23 stycke 5 beskattas där angiven förmögenhet, som företag i eller person med hemvist i Danmark eller Sverige innehar och som används vid byggandet och driften av fasta förbindelser över Öresund, endast i den stat där företaget respektive personen har hemvist.

IV. Till artiklarna 7, 8, 13, 15 och 23

1. Bestämmelserna i artikel 7, artikel 8 stycke 1, artikel 13 stycke 4 och artikel 23 stycke 3 tillämpas i Danmark, Norge och Sverige på inkomst som konsortiet Scandinavian Airlines

System (SAS) förvärvar genom kommersiell internationell och inrikes luftfart och annan därmed direkt sammanhängande verksamhet, på realisationsvinst som konsortiet förvärvar vid överlåtelse av lös egendom som används i sådan luftfart och sådan annan verksamhet och på förmögenhet som konsortiet innehar och som används i sådan luftfart och sådan annan verksamhet, i förhållande till den andel i konsortiet som innehas av delägare som har hemvist i Danmark, Norge respektive Sverige.

2. Bestämmelserna i första stycket tillämpas efter överenskommelse mellan de behöriga myndigheterna i Danmark, Norge och Sverige även i fråga om annat konsortium eller annan liknande sammanslutning för bedrivande av luftfart eller annan därmed direkt sammanhängande verksamhet, i vilken sammanslutning endast delägare i SAS, direkt eller indirekt, innehar andel och vilken i huvudsak är uppbyggd i enlighet med de principer som gäller för SAS.

3. Bestämmelserna i artikel 15 stycke 4 b) tillämpas även på inkomst av arbete som utförs ombord på luftfartyg som används i inrikestrafik av konsortiet Scandinavian Airlines System (SAS).

V. Till artiklarna 8, 13 och 23

Andel i inkomst av verksamhet som avses i artikel 8 stycke 1, andel i vinst på grund av överlåtelse av egendom som avses i artikel 13 stycke 4, samt andel i förmögenhet som avses i artikel 23 stycke 3 som person med hemvist i en avtalsslutande stat förvärvar eller innehar på grund av delägarskap i företag, beskattas endast i denna stat, om

a) delägarna har hemvist i olika avtalsslutande stater, och

b) företaget drivs av bolag eller annan sammanslutning med solidariskt ansvariga delägare, av vilka minst en tillika är obegränsat ansvarig, samt

c) det inte är uppenbart, att företaget har sin verkliga ledning endast i en avtalsslutande stat.

De behöriga myndigheterna i de avtalsslutande staterna kan träffa överenskommelse om tillämpning av de i första avsnittet angivna beskattningsprinciperna även i fall då där angivna förutsättningar inte föreligger.

VI. Till artikel 12

När en bestämmelse som medger Finland rätt att beskatta s.k. industriell royalty som betalas från Finland tagits in i de avtal för att undvika dubbelbeskattning beträffande skatter på inkomst och på förmögenhet som Finland ingått med flertalet av de industrialiserade medlemsstaterna i Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD), skall förhandlingar mellan de avtalsslutande staterna snarast möjligt inledas i syfte att få till stånd en motsvarande rätt för den avtalsslutande stat från vilken royaltyn härrör i förhållande till de övriga avtalsslutande staterna.

VII. Till artikel 15

1. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 15 styckena 1 och 2 beskattas inkomst, vilken person med hemvist i kommun i Finland, Norge eller Sverige som gränsar till landsgränsen mellan Finland och Sverige respektive Finland och Norge förvärvar på grund av personligt arbete som utförs i sådan kommun i annan av dessa stater, endast i den stat där personen i fråga har hemvist, under förutsättning att denna person regelmässigt uppehåller sig i sin fasta bostad i denna stat.

2. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 15 styckena 1 och 2 beskattas inkomst, vilken person med hemvist i Sverige förvärvar på grund av varaktigt personligt arbete som utförs i Danmark, endast i Sverige, under förutsättning att denna person regelmässigt uppehåller sig i sin fasta bostad i Sverige.

3. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 15 styckena 1 och 2 beskattas inkomst, vilken person med hemvist i Danmark förvärvar på grund av varaktigt personligt arbete som utförs i Sverige, endast i Danmark, under förutsättning att denna person regelmässigt uppehåller sig i sin fasta bostad i Danmark.

4. Bestämmelserna i styckena 2 och 3 tillämpas endast om arbetet pågår under en sammanhängande tid av minst sex månader.

5. Med uttrycket "varaktigt personligt arbete" avses anställningsförhållande som ingåtts i avsikt att vara den skattskyldiges huvudsakliga sysselsättning.

6. Med uttrycket "regelmässigt uppehåller sig" avses att den skattskyldige i normalfallet minst en gång i veckan uppehåller sig i sin fasta bostad i den avtalsslutande stat där han har hemvist.

7. I fall som avses i artikel 15 stycke 3 a) anses arbetstagare med hemvist i en avtalsslutande stat uthyrd när han av någon (uthyrare) ställs till förfogande för att utföra arbete i annans (uppdragsgivare) verksamhet i annan avtalsslutande stat, förutsatt att uppdragsgivaren har hemvist eller fast driftställe i denna andra stat och att uthyraren inte har ansvar för och inte heller står risken för arbetsresultatet.

Vid avgörandet av frågan om en arbetstagare skall anses uthyrd, skall göras en samlad bedömning varvid särskilt beaktas om

a) den övergripande arbetsledningen åvilar uppdragsgivaren,

b) arbetet utförs på en arbetsplats som disponeras av uppdragsgivaren och för vilken han har ansvar,

c) ersättningen till uthyraren beräknas efter den tid som gått åt eller med ledning av annat samband mellan ersättningen och den lön arbetstagaren får,

d) största delen av arbetsredskap och material ställs till förfogande av uppdragsgivaren, och

e) uthyraren inte ensidigt bestämmer antalet arbetstagare och de kvalifikationer dessa skall ha.

VIII. Till artiklarna 15 och 19

1. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 15 styckena 1 och 2 och artikel 19 stycke 1 beskattas inkomst, vilken person med hemvist i kommun i Norge eller Sverige som gränsar till landsgränsen mellan dessa stater förvärvar på grund av personligt arbete som utförs i sådan kommun i den andra av dessa stater, endast i den stat där personen i fråga har hemvist, under förutsättning att denna person regelmässigt uppehåller sig i sin fasta bostad i denna stat.

2. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 15 styckena 1 och 2 och artikel 19 stycke 1 beskattas inkomst, vilken person med hemvist i Sverige förvärvar på grund av varaktigt personligt arbete som utförs i Danmark, endast i Sverige, under förutsättning att denna person regelmässigt uppehåller sig i sin fasta bostad i Sverige.

3. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 15 styckena 1 och 2 och artikel 19 stycke 1 beskattas inkomst, vilken person med hemvist i Danmark förvärvar på grund av varaktigt personligt arbete som utförs i Sverige, endast i Danmark, under förutsättning att denna person regelmässigt uppehåller sig i sin fasta bostad i Danmark.

4. Bestämmelserna i styckena 2 och 3 tillämpas endast om arbetet pågår under en sammanhängande tid av minst sex månader.

5. Med uttrycket "varaktigt personligt arbete" avses anställningsförhållande som ingåtts i avsikt att vara den skattskyldiges huvudsakliga sysselsättning.

6. Med uttrycket "regelmässigt uppehåller sig" avses att den skattskyldige i normalfallet minst en gång i veckan uppehåller sig i sin fasta bostad i den avtalsslutande stat där han har hemvist.

IX. Till artikel 20

1. Person som vistas i annan avtalsslutande stat än Island uteslutande för

a) studier vid universitet eller annan undervisningsanstalt i denna andra avtalsslutande stat, eller

b) affärs-, industri-, lantbruks- eller skogsbrukspraktik i denna andra avtalsslutande stat,

och som har eller omedelbart före vistelsen hade hemvist i Island, beskattas för inkomst av anställning i den förstnämnda avtalsslutande staten endast för den del av inkomsten som överstiger 20 000 svenska kronor under kalenderåret eller motvärdet i danskt, finskt, isländskt eller norskt myntslag. Förenämnda belopp omfattar under vistelse i Finland, Norge eller Sverige personligt avdrag för kalenderåret i fråga.

Under vistelse för utbildning i Danmark skall, om ett högre belopp enligt gällande bestämmelser anses erforderligt för ifrågavarande persons uppehälle, detta högre belopp undantagas från dansk beskattning. Sistnämnda bestämmelse skall dock inte tillämpas i fall då studierna eller utbildningen är av underordnad betydelse i förhållande till den anställning för vilken angivna ersättning har utgått.

2. Skattefrihet enligt stycke 1 medges endast för tid som skäligen eller vanligtvis åtgår för studierna eller praktiktjänstgöringen, dock högst för sex på varandra följande kalenderår.

3. Person som studerar vid universitet eller annan undervisningsanstalt i annan avtalsslutande stat än Finland och som under tillfällig vistelse i Finland har anställning i Finland under högst 100 dagar under ett och samma kalenderår för att erhålla praktisk erfarenhet i anslutning till studierna, beskattas i Finland endast för den del av inkomsten av anställningen som överstiger en genomsnittlig månadsinkomst av 2 400 finska mark. Från beskattning enligt detta stycke undantages dock sammanlagt högst 8 000 finska mark under kalenderåret.

4. Studerande vid universitet eller annan undervisningsanstalt i annan avtalsslutande stat än Sverige, som vid tillfällig vistelse i Sverige har anställning där som har anknytning till studierna eller utbildningen, beskattas i Sverige endast för den del av inkomsten av anställningen som överstiger 10 000 svenska kronor under kalenderåret.

5. De behöriga myndigheterna i de avtalsslutande staterna träffar överenskommelse om tillämpningen av bestämmelserna i styckena 1—4. De behöriga myndigheterna kan också träffa överenskommelse om sådan ändring av där om-

nämnda belopp som finnes skälig med hänsyn till förändring i penningvärde, ändrad lagstiftning i någon av de avtalsslutande staterna eller annan liknande omständighet.

X. Till artikel 25

1. Bestämmelserna i artikel 25 stycke 3 kan på begäran av Island ändras och ersättas av följande text:

"a) Om person med hemvist i Island förvärvar inkomst eller innehar förmögenhet som enligt bestämmelserna i detta avtal får beskattas i annan avtalsslutande stat, skall Island, såvida inte bestämmelserna i artikel 10 stycke 8 första avsnittet eller punkterna b) eller c) nedan föranleder annat,

1) från denna persons isländska inkomstskatt avräkna ett belopp motsvarande den inkomstskatt som betalats i denna andra stat;

2) från denna persons isländska förmögenhetsskatt avräkna ett belopp motsvarande den förmögenhetsskatt som betalats i denna andra stat.

Avräkningsbeloppet skall emellertid inte i något fall överstiga den del av den isländska inkomstskatten eller förmögenhetsskatten, beräknad utan sådan avräkning, som belöper på den inkomst eller förmögenhet som får beskattas i denna andra stat.

b) Om person med hemvist i Island från annan avtalsslutande stat förvärvar inkomst av enskild tjänst som avses i artikel 15 eller artikel 21 stycke 7 och som enligt dessa artiklar får beskattas i denna andra avtalsslutande stat, skall sådan inkomst undantagas från isländsk skatt.

c) Om person med hemvist i Island förvärvar inkomst eller innehar förmögenhet som enligt bestämmelserna i detta avtal beskattas endast i annan avtalsslutande stat eller förvärvar inkomst som enligt punkt b) ovan skall undantagas från isländsk skatt, får Island inräkna inkomsten eller förmögenheten i beskattningsunderlaget men skall från den isländska skatten på inkomsten eller förmögenheten avräkna den del av inkomstskatten respektive förmögenhetsskatten som belöper på den inkomst som uppburits från denna andra stat respektive den förmögenhet som innehas där."

Begäran om sådan ändring görs på diplomatisk väg genom underrättelse till envar av de andra avtalsslutande staterna. Ändringen träder i kraft trettionde dagen efter den då samtliga andra avtalsslutande stater erhållit sådan underrättelse och dess bestämmelser tillämpas

a) i fråga om skatter som innehålls vid källan, på inkomst som förvärvas den 1 januari det kalenderår som följer närmast efter det då ändringen träder i kraft eller senare;

b) i fråga om övriga skatter på inkomst, på skatter som bestäms för skatteår som börjar den 1 januari det kalenderår som följer närmast efter det då ändringen träder i kraft eller senare;

c) i fråga om skatt på förmögenhet, på förmögenhet på vilken skatt utgår på grund av beskattning andra kalenderåret efter det då ändringen träder i kraft eller senare.

2. Bestämmelserna i artikel 25 stycke 4 kan på begäran av Norge ändras och ersättas av följande text:

"a) Om person med hemvist i Norge förvärvar inkomst eller innehar förmögenhet som enligt bestämmelserna i detta avtal får beskattas i annan avtalsslutande stat, skall Norge, såvida inte bestämmelserna i artikel 10 stycke 8 första avsnittet eller punkterna b) eller c) nedan föranleder annat,

1) från denna persons norska inkomstskatt avräkna ett belopp motsvarande den inkomstskatt som betalats i denna andra stat;

2) från denna persons norska förmögenhetsskatt avräkna ett belopp motsvarande den förmögenhetsskatt som betalats i denna andra stat.

Avräkningsbeloppet skall emellertid inte i något fall överstiga den del av den norska inkomstskatten eller förmögenhetsskatten, beräknad utan sådan avräkning, som belöper på den inkomst eller förmögenhet som får beskattas i denna andra stat.

b) Om person med hemvist i Norge från annan avtalsslutande stat förvärvar inkomst av enskild tjänst som avses i artikel 15 eller artikel 21 stycke 7 och som enligt dessa artiklar får beskattas i denna andra avtalsslutande stat, skall sådan inkomst undantagas från norsk skatt.

c) Om person med hemvist i Norge förvärvar inkomst eller innehar förmögenhet som enligt bestämmelserna i detta avtal beskattas endast i annan avtalsslutande stat eller förvärvar inkomst som enligt punkt b) ovan skall undantagas från norsk skatt, får Norge inräkna inkomsten eller förmögenheten i beskattningsunderlaget men skall från den norska skatten på inkomsten eller förmögenheten avräkna den del av inkomstskatten respektive förmögenhetsskatten som belöper på den inkomst som uppburits från denna andra stat respektive den förmögenhet som innehas där."

Begäran om sådan ändring görs på diplomatisk väg genom underrättelse till envar av de andra avtalsslutande staterna. Ändringen träder i kraft trettionde dagen efter den då samtliga andra

avtalsslutande stater erhållit sådan underrättelse och dess bestämmelser tillämpas

a) i fråga om skatter som innehålls vid källan, på inkomst som förvärvas den 1 januari det kalenderår som följer närmast efter det då ändringen träder i kraft eller senare;

b) i fråga om övriga skatter på inkomst, på skatter som bestäms för skatteår som börjar den 1 januari det kalenderår som följer närmast efter det då ändringen träder i kraft eller senare;

c) i fråga om skatt på förmögenhet, på förmögenhet på vilken skatt utgår på grund av beskattning andra kalenderåret efter det då ändringen träder i kraft eller senare.

XI. Till artikel 31

1. I fråga om skattefrihet i Finland och Sverige för flottningsförening, som bildats för att handha flottningen i Torne och Muonio gränsälvars flottled, gäller vad därom särskilt är överenskommet.

2. Angående grunderna för fördelningen mellan Norge och Sverige av beskattningen av Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolags inkomster gäller vad därom särskilt är överenskommet.

Originalexemplaret till detta protokoll deponeras hos det finska utrikesministeriet, som tillställer de övriga avtalsslutande staterna bestyrkta kopior därav.

Till bekräftelse härav har de vederbörligen befullmäktigade ombuden undertecknat detta protokoll.

Som skedde i Helsingfors den 18 februari 1987 i ett exemplar på danska, finska, isländska, norska och svenska språken, varvid på svenska språket utfärdades två texter, en för Finland och en för Sverige, vilka samtliga texter har samma giltighet.

[*For the signatures, see p. 407 of this volume — Pour les signatures, voir p. 407 du présent volume.*]

[ICELANDIC TEXT — TEXTE ISLANDAIS]

BÓKUN

Við undirritun samnings þess sem í dag hefur verið gerður milli ríkisstjórna Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar til að komast hjá tvísköttun að því er varðar skatta á tekjur og eignir hafa undirritaðir orðið ásáttir um eftirfarandi ákvæði sem eru óskiptur hluti af samningnum:

I. Við 5. gr.

Þegar fyrirtæki í aðildarríki hefur með höndum samtímis í öðru aðildarríki margar byggingar-, mannvirkja-, samsetningar- eða uppsetningarframkvæmdir eða aðra starfsemi sem um er rætt í 3. tl. 5. gr. og tímabil hverrar einstakrar framkvæmdar eða hverrar einstakrar starfsemi fer ekki yfir tólf mánuði, en það er í reynd augljóst að framkvæmdirnar eða starfsemin eru tengdar í landfræðilegu tilliti eða að því er snertir undirbúning eða hönnun, þá geta bær stjórnvöld í þessum ríkjum ákvarðað með samkomulagi hvort slíkar framkvæmdir eða starfsemi samanlagt teljist föst atvinnustöð í síðarnefnda aðildarríkinu.

Hið sama á við ef fyrirtæki í aðildarríki hefur með höndum í síðarnefnda ríkinu margar byggingar-, mannvirkja-, samsetningar- eða uppsetningarframkvæmdir eða aðra starfsemi sem um er rætt í 3. tl. 5. gr., sem fylgja í kjölfar hverra annarra, og tíminn frá byrjun fyrstu framkvæmdarinnar eða fyrstu starfseminnar til loka síðustu framkvæmdarinnar eða síðustu starfseminnar fer yfir tólf mánuði og einnig svo framarlega sem framkvæmdin eða starfsemin samanlagt fer yfir tólf mánuði og það er í reynd augljóst að framkvæmdirnar eða starfsemin eru tengdar í landfræðilegu tilliti eða að því er snertir undirbúning eða hönnun.

II. Við 7. og 15. gr.

1. Þrátt fyrir ákvæði 7. gr. skal einungis skattleggja hagnað sem fyrirtæki í Noregi eða Svíþjóð aflar með starfsemi sem stunduð er í Svíþjóð eða Noregi, eftir því sem við á, í því ríki þar sem fyrirtækið er heimilisfast, ef starfsemin felst í uppsetningu og viðhaldi á hreindýragirðingum á svæðum meðfram landamærum Noregs og Svíþjóðar og svæðanna er getið í samkomulagi skv. 4. tl.

2. Þrátt fyrir ákvæði 15. gr. skal einungis skattleggja tekjur sem aðili heimilisfastur í Noregi eða Svíþjóð aflar með persónulegu starfi sínu í Svíþjóð eða Noregi, eftir því sem við á, í því ríki þar sem þessi aðili er heimilisfastur ef vinnan felst í uppsetningu og viðhaldi á hreindýragirðingum á svæðum meðfram landamærum Noregs og Svíþjóðar og svæðanna er getið í samkomulagi skv. 4. tl.

3. Ákvæði 1. og 2. tl. varðandi fyrirtæki eða aðila, eftir því sem við á, sem heimilisfastir eru í Noregi eða Svíþjóð skulu einnig gilda um fyrirtæki eða aðila, eftir því sem við á, sem heimilisfastir eru í Finnlandi eða Noregi.

4. Bær stjórnvöld í hlutaðeigandi aðildarríkjum skulu ákveða með gagnkvæmu samkomulagi til hvaða svæða meðfram viðkomandi landamærum ákvæði 1.—3. tl. taka.

III. Við 7., 10.—15., 19. og 23. gr.

1. Þrátt fyrir ákvæði 7. gr., 2. tl. 10. gr., 2. tl. 11. gr. og 2. tl. 12. gr. skal einungis skattleggja tekjur sem fyrirtæki í Danmörku eða Svíþjóð aflar í sambandi við byggingu á og rekstur fasts tengiliðar yfir Eyrarsund í því ríki þar sem fyrirtækið er heimilisfast.

2. Þrátt fyrir ákvæði 3. tl. 13. gr. skal einungis skattleggja hagnað sem fyrirtæki í eða aðili heimilisfastur í Danmörku eða Svíþjóð hlýtur vegna sölu þar greindrar eignar sem notuð er við byggingu á eða við rekstur fasts tengiliðar yfir Eyrarsund í því ríki þar sem fyrirtækið eða aðilinn er heimilisfastur.

3. Þrátt fyrir ákvæði 1. tl. 14. gr., 1. tl. 15. gr. og 19. gr. skal einungis skattleggja tekjur sem aðili heimilisfastur í Danmörku eða Svíþjóð aflar í sambandi við byggingu á eða við rekstur fasts tengiliðar yfir Eyrarsund í því ríki þar sem aðilinn er heimilisfastur.

4. Þrátt fyrir ákvæði 5. tl. 23. gr. skal einungis skattleggja þar greindar eignir sem fyrirtæki í eða aðili heimilisfastur í Danmörku eða Svíþjóð á og notaðar eru við byggingu á eða við rekstur fasts tengiliðar yfir Eyrarsund í því ríki þar sem fyrirtækið eða aðilinn er heimilisfastur.

IV. Við 7., 8., 13., 15. og 23. gr.

1. Ákvæðum 7. gr., 1. tl. 8. gr., 4. tl. 13. gr. og 3. tl. 23. gr. skal beita í Danmörku, Noregi og Svíþjóð í sambandi við tekjur, sem fyrirtækjasamsteypan Scandinavian Airlines System (SAS) ber úr býtum af viðskiptalegum rekstri loftfara á alþjóða- eða innanríkisflugleiðum og annarri tengdri starfsemi, af söluhagnaði sem fyrirtækjasamsteypan ber úr býtum við sölu lausafjár sem

notað er í slíkum rekstri loftfara og slíkri annarri tengdri starfsemi og af eignum fyrirtækjasamsteypunnar sem notaðar eru í slíkum rekstri loftfara og slíkri annarri tengdri starfsemi, í hlutfalli við þann hlut í fyrirtækjasamsteypunni sem er í eigu hlutareigenda sem búsettir eru í Danmörku, Noregi eða Svíþjóð.

2. Ákvæðum 1. tl. skal einnig beita, samkvæmt samkomulagi milli bærra stjórnvalda Danmerkur, Noregs og Svíþjóðar, í sambandi við aðra fyrirtækjasamsteypu eða önnur svipuð samtök til rekstrar loftfara eða annarrar tengdrar starfsemi, þegar eignarhlutdeild, beint eða óbeint, er einungis í eigu hlutareigenda í SAS og samtökin eru í meginatriðum uppbyggð samkvæmt þeirri meginreglu sem gildir um SAS.

3. Ákvæði stafliðar b) í 4. tl. 15. gr. eiga einnig við um tekjur af vinnu sem unnin er um borð í loftförum sem fyrirtækjasamsteypan Scandinavian Airlines System (SAS) notar í innanlandsflugi.

V. Við 8., 13. og 23. gr.

Hlutdeild í hagnaði af starfsemi sem um er rætt í 1. tl. 8. gr., hlutdeild í hagnaði vegna sölu eigna sem um er rætt í 4. tl. 13. gr., svo og hlutdeild í eign sem um ræðir í 3. tl. 23. gr., sem aðili heimilisfastur í aðildarríki aflar eða á vegna sameignar í fyrirtæki skal einungis skattleggja í því ríki ef:

a) sameigendurnir eru heimilisfastir hver í sínu aðildarríki og

b) fyrirtækið er rekið af félagi eða öðrum samtökum með gagnkvæmri ábyrgð sameigenda, þar sem að minnsta kosti einn þeirra ber auk þess ótakmarkaða ábyrgð, svo og

c) ekki er augljóst að raunveruleg framkvæmdastjórn fyrirtækisins hafi aðsetur einungis í einu aðildarríki.

Bær stjórnvöld í aðildarríkjunum geta gert samkomulag um beitingu skattlagningarreglna samkvæmt 1. mgr. jafnvel þótt þar greindar forsendur séu ekki fyrir hendi.

VI. Við 12. gr.

Þegar ákvæði sem heimilar Finnlandi að skattleggja svonefnda framleiðsluþóknun (''industriell royalty''), sem greidd er frá Finnlandi, hefur verið tekið upp í samninga til að komast hjá tvísköttun við skattlagningu á tekjur og eignir, sem Finnland hefur gert við meirihluta iðnvæddra þátttökuríkja Efnahags- og framfarastofnunarinnar (OECD), skulu samningaumleitanir hafnar sem fyrst milli aðildarríkjanna í því skyni að koma á samsvarandi rétti fyrir aðildarríki, sem þóknun kemur frá, gagnvart öðrum aðildarríkjum.

VII. Við 15. gr.

1. Þrátt fyrir ákvæði 1. og 2. tl. 15. gr. skal einungis skattleggja tekjur sem aðili heimilisfastur í sveitarfélagi í Finnlandi, Noregi eða Svíþjóð, sem liggur að landamærum Finnlands og Svíþjóðar eða Finnlands og Noregs, eftir því sem við á, aflar með persónulegu starfi sem innt er af hendi í slíku sveitarfélagi í öðru þessara ríkja, í því ríki þar sem aðilinn sem í hlut á er heimilisfastur, enda dvelji þessi aðili að staðaldri í því ríki þar sem hann á fast heimili.

2. Þrátt fyrir ákvæði 1. og 2. tl. 15. gr. skal einungis skattleggja í Svíþjóð tekjur sem aðili heimilisfastur í Svíþjóð aflar með varanlegu persónulegu starfi sem innt er af hendi í Danmörku, enda dvelji þessi aðili að staðaldri á sínu fasta heimili í Svíþjóð.

3. Þrátt fyrir ákvæði 1. og 2. tl. 15. gr. skal einungis skattleggja í Danmörku tekjur sem aðili heimilisfastur í Danmörku aflar með varanlegu persónulegu starfi sem innt er af hendi í Svíþjóð, enda dvelji þessi aðili að staðaldri á sinu fasta heimili í Danmörku.

4. Ákvæði 2. og 3. tl. gilda einungis ef starfið er innt af hendi yfir samfellt tímabil sem varir a.m.k. sex mánuði.

5. Með orðunum ''varanlegt persónulegt starf'' er átt við ráðningarskilmála sem gerðir eru í þeim tilgangi að um sé að ræða aðalstarf hins skattskylda aðila.

6. Með orðunum ''dvelji að staðaldri'' er átt við að skattskyldi aðilinn dvelji að jafnaði eigi sjaldnar en einu sinni í viku á sínu fasta heimili í aðildarríkinu þar sem hann er heimilisfastur.

7. Í því tilviki sem um er rætt í staflið a) 3. tl. 15. gr. telst launþegi með heimilisfesti í aðildarríki leigður út þegar honum af einhverjum (útleigjanda) er ráðstafað til að framkvæma vinnu í starfsemi einhvers annars (notanda/vinnuveitanda/stjórnanda/verksala) í öðru aðildarríki, svo framarlega sem notandinn (vinnuveitandinn/stjórnandinn/verksalinn) er með heimilisfesti eða hefur fasta atvinnustöð í síðarnefnda ríkinu og að útleigjandinn er ekki ábyrgur fyrir og ber ekki áhættu af ràrangri vinnunnar.

Við úrskurðun á því spursmáli hvort launþegi telst leigður út skal gert heildarmat þar sem sérstaklega skal tekið tillit til þess að hve miklu leyti:

a) verkstjórnin í heild hvílir á notandanum (vinnuveitandanum/stjórnandanum/verktakanum);

b) vinnan er framkvæmd á vinnustað sem notandinn (vinnuveitandinn/stjórnandinn/verktakinn) hefur til umráða og ber ábyrgð á;

c) greiðslan til útleigjandans reiknast út samkvæmt þeim tíma sem nýttur er eða með tilliti til annars samhengis milli greiðslunnar og þeirra launa sem launþeginn fær;

d) meginhluti vinnutækja (áhalda) og efnis er til ráðstöfunar af hálfu notandans (vinnuveitandans/stjórnandans/verktakans); og

e) útleigjandinn ákvarðar ekki einhliða fjölda launþega og hæfni þeirra.

VIII. Við 15. og 19. gr.

1. Þrátt fyrir ákvæði 1. og 2. tl. 15. gr. og 1. tl. 19. gr. skal einungis skattleggja tekjur sem aðili heimilisfastur í sveitarfélagi í Noregi eða Svíþjóð, sem liggur að landamærum þessara ríkja, aflar með persónulegu starfi sem innt er af hendi í slíku sveitarfélagi í hinu aðildarríkinu, í því ríki þar sem aðilinn sem í hlut á er heimilisfastur, enda dvelji þessi aðili að staðaldri í því ríki þar sem hann á fast heimili.

2. Þrátt fyrir ákvæði 1. og 2. tl. 15. gr. og 1. tl. 19. gr. skal einungis skattleggja í Svíþjóð tekjur sem aðili heimilisfastur í Svíþjóð aflar með varanlegu persónulegu starfi sem innt er af hendi í Danmörku, enda dvelji þessi aðili að staðaldri á sínu fasta heimili í Svíþjóð.

3. Þrátt fyrir ákvæði 1. og 2. tl. 15. gr. og 1. tl. 19. gr. skal einungis skattleggja í Danmörku tekjur sem aðili heimilisfastur í Danmörku aflar með varanlegu persónulegu starfi sem innt er af hendi í Svíþjóð, enda dvelji þessi aðili að staðaldri á sínu fasta heimili í Danmörku.

4. Ákvæði 2. og 3. tl. gilda einungis ef starfið er innt af hendi yfir samfellt tímabil sem varir a.m.k. sex mánuði.

5. Með orðunum "varanlegt persónulegt starf" er átt við ráðningarskilmála sem gerðir eru í þeim tilgangi að um sé að ræða aðalstarf hins skattskylda aðila.

6. Með orðunum "dvelji að staðaldri" er átt við að skattskyldi aðilinn dvelji að jafnaði eigi sjaldnar en einu sinni í viku á sínu fasta heimili í aðildarríkinu þar sem hann er heimilisfastur.

IX. Við 20. gr.

1. Aðili sem dvelur í öðru aðildarríki en Íslandi einungis í þeim tilgangi:

a) að nema við háskóla eða aðra menntastofnun í öðru aðildarríki eða

b) að nema viðskipta-, iðnaðar-, landbúnaðar- eða skógarnýtingarstörf í öðru aðildarríki og er, eða síðast var fyrir dvölina, heimilisfastur á Íslandi skattleggst einungis af þeim hluta tekna vegna starfs í fyrrnefnda aðildarríkinu sem er umfram 20 000 sænskar krónur á almanaksári eða jafnvirði þeirrar fjárhæðar í dönskum, finnskum, íslenskum eða norskum gjaldmiðli. Framangreind fjárhæð felur í sér gildandi persónufrádrátt fyrir viðkomandi almanaksár ef dvalið er í Finnlandi, Noregi eða Svíþjóð.

Ef dvalið er og nám stundað í Danmörku skal, svo framarlega sem hærri fjárhæð er talin nauðsynleg samkvæmt gildandi reglum til framfærslu námsmannsins, þessi hærri fjárhæð undanþegin skattlagningu í Danmörku. Þetta ákvæði gildir þó ekki í þeim tilvikum þar sem námið eða þjálfunin er veigalítið í samanburði við starf það sem endurgjaldið kemur fyrir.

2. Skattfrelsi samkvæmt 1. tl. veitist þó einungis fyrir það tímabil sem hæfilegt eða venjulegt telst fyrir námið eða þjálfunina, þó ekki lengur en sex almanaksár í röð.

3. Aðila, sem stundar nám við háskóla eða aðra menntastofnun í öðru aðildarríki en Finnlandi og sem dvelst um stundarsakir í Finnlandi og starfar í Finnlandi að hámarki í 100 daga á sama almanaksári til að afla sér hagnýtrar reynslu í tengslum við námið, skal einungis skattleggja í Finnlandi af þeim hluta tekna vegna starfsins sem er umfram 2 400 finnsk mörk að meðaltali á mánuði. Undanþegin skattskyldu samkvæmt þessum tölulið eru þó að hámarki 8 000 finnsk mörk á almanaksári.

4. Nemandi við háskóla eða aðra menntastofnun í öðru aðildarríki en Svíþjóð, sem við dvöl um stundarsakir í Svíþjóð stundar starf sem tengist náminu eða menntuninni, skattleggst í Svíþjóð einungis af þeim hluta tekna vegna starfsins sem er umfram 10 000 sænskar krónur á almanaksárinu.

5. Bær stjórnvöld í aðildarríkjunum skulu gera samkomulag um framkvæmd ákvæða 1.—4. tl. Bær stjórnvöld geta einnig gert samkomulag um þær breytingar á þar greindum fjárhæðum sem sanngjarnar þykja með hliðsjón af breytingum á peningagildi, breyttri löggjöf í einhverju aðildarríkjanna eða öðrum svipuðum ástæðum.

X. Við 25. gr.

1. Að ósk Íslands má breyta akvæðum 3. tl. 25. gr. þannig að í stað þeirra komi svohljóðandi texti:

"a) Hafi aðili heimilisfastur á Íslandi tekjur eða eigi hann eign sem skattleggja má samkvæmt ákvæðum þessa samnings í öðru aðildarríki skal Ísland, nema ákvæði 1. mgr. 8. tl. 10. gr. eða eftirfarandi stafliða b) eða c) leiði til annars:

1) veita sem frádrátt frá íslenskum tekjuskatti þessa aðila fjárhæð sem svarar til þess tekjuskatts sem greiddur hefur verið í síðarnefnda ríkinu;

2) veita sem frádrátt frá íslenskum eignarskatti þessa aðila fjárhæð sem svarar til þess eignarskatts sem greiddur hefur verið í síðarnefnda ríkinu.

Frádráttur þessi má þó í engu tilviki vera hærri en sá hluti íslenska tekjuskattsins eða eignarskatt-

sins, reiknaðs án slíks frádráttar, sem er af þeim tekjum eða þeirri eign sem má skattleggja í síðarnefnda ríkinu.

b) Hafi aðili heimilisfastur á Islandi tekjur í öðru aðildarríki af launuðu starfi, sem um er rætt í 15. gr. eða 7. tl. 21. gr. sem samkvæmt ákvæðum þessara greina samningsins má skattleggja í síðarnefnda aðildarríkinu, skulu slíkar tekjur undanþegnar skattlagningu á Íslandi.

c) Hafi aðili heimilisfastur á Íslandi tekjur eða eigi hann eign sem einungis skal skattleggja samkvæmt ákvæðum samnings þessa í öðru aðildarríki eða hefur tekjur sem samkvæmt framangreindum staflið b) eru undanþegnar frá íslenskum skatti, má Ísland telja tekjurnar eða eignina með í skattstofni, en frá íslenskum skatti af tekjum eða eign skal þá draga þann hluta af tekjuskattinum eða eignarskattinum, eftir því sem við á, sem er af þeim tekjum sem stafa frá síðarnefnda ríkinu eða af eign sem er í eigu hans þar.''

Ósk um slíka breytingu skal komið á framfæri eftir diplómatískum leiðum með tilkynningu til sérhvers hinna aðildarríkjanna. Breytingin öðlast gildi á þrítugasta degi eftir þann dag er öll hin aðildarríkin hafa móttekið slíka tilkynningu og ákvæðum hennar skal beitt

a) að því er tekur til staðgreiðslu- eða afdráttarskatta, á tekjur sem aflað er þann 1. janúar á því almanaksári sem fylgir næst á eftir því almanaksári sem breytingin tók gildi eða síðar;

b) að því er tekur til annarra skatta á tekjur, varðandi skatta sem ákveðnir eru fyrir tekjuár sem hefst þann 1. janúar á því almanaksári sem fylgir næst á eftir því almanaksári sem breytingin tók gildi eða síðar;

c) að því er tekur til skatta á eignir, á eignir sem mynda eignarskattsstofn til álagningar á öðru almanaksári á eftir því almanaksári sem breytingin tók gildi eða síðar.

2. Að ósk Noregs má breyta ákvæðum 4. tl. 25. gr. þannig að í stað þeirra komi svohljóðandi texti:

''a) Hafi aðili heimilisfastur í Noregi tekjur eða eigi hann eign sem skattleggja má samkvæmt ákvæðum þessa samnings í öðru aðildarríki skal Noregur, nema ákvæði 1. mgr. 8. tl. 10. gr. eða eftirfarandi staflíða b) eða c) leiði til annars:

1) veita sem frádrátt frá norskum tekjuskatti þessa aðila fjárhæð sem svarar til þess tekjuskatts sem greiddur hefur verið í síðarnefnda ríkinu;

2) veita sem frádrátt frá norskum eignarskatti þessa aðila fjárhæð sem svarar til þess eignarskatts sem greiddur hefur verið í síðarnefnda ríkinu.

Frádráttur þessi má þó í engu tilviki vera hærri en sá hluti norska tekjuskattsins eða eignarskattsins, reiknaðs án slíks frádráttar, sem er af þeim tekjum eða þeirri eign sem má skattleggja í síðarnefnda ríkinu.

b) Hafi aðili heimilisfastur í Noregi tekjur í öðru aðildarríki af launuðu starfi, sem um er rætt í 15. gr. eða 7. tl. 21. gr. sem samkvæmt ákvæðum þessara greina samningsins má skattleggja í síðarnefnda aðildarríkinu, skulu slíkar tekjur undanþegnar skattlagningu í Noregi.

c) Hafi aðili heimilisfastur í Noregi tekjur eða eigi hann eign sem einungis skal skattleggja samkvæmt ákvæðum samnings þessa í öðru aðildarríki eða hefur tekjur sem samkvæmt framangreindum staflið b) eru undanþegnar norskum skatti, má Noregur telja tekjurnar eða eignina með í skattstofni, en frá norskum skatti af tekjum eða eign skal þá draga þann hluta af tekjuskattinum eða eignarskattinum, eftir því sem við á, sem er af þeim tekjum sem stafa frá síðarnefnda ríkinu eða af eign sem er í eigu hans þar.''

Ósk um slíka breytingu skal komið á framfæri eftir diplómatískum leiðum með tilkynningu til sérhvers hinna aðildarríkjanna. Breytingin öðlast gildi á þrítugasta degi eftir þann dag er öll hin aðildarríkin hafa móttekið slíka tilkynningu og ákvæðum hennar skal beitt

a) að því er tekur til staðgreiðslu- eða afdráttarskatta, á tekjur sem aflað er þann 1. janúar á því almanaksári sem fylgir næst á eftir því almanaksári sem breytingin tók gildi eða síðar;

b) að því er tekur til annarra skatta á tekjur, varðandi skatta sem ákveðnir eru fyrir tekjuár sem hefst þann 1. janúar á því almanaksári sem fylgir næst á eftir því almanaksári sem breytingin tók gildi eða síðar;

c) að því er tekur til skatta á eignir, á eignir sem mynda eignarskattsstofn til álagingar á öðru almanaksári á eftir því almanaksári sem breytingin tók gildi eða síðar.

XI. Við 31. gr.

1. Varðandi skattfrelsi í Finnlandi og Svíþjóð fyrir fleytingarfyrirtæki, sem stofnað hefur verið til að annast fleytingu á fleytingarleiðum landamæraánna í Torne og Muonio, gildir sérstakt samkomulag sem hefur verið gert þar um.

2. Varðandi grundvöll að skiptingu milli Noregs og Svíþjóðar á skattlagningu tekna hlutafélagsins Luossavaara-Kiirunavaara gildir sérstakt samkomulag sem hefur verið gert þar um.

Frumrit bókunar þessarar skal varðveitt í finnska utanríkisráðuneytinu sem sendir hinum aðildarríkjunum staðfest afrit af því.

Þessu til staðfestu hafa fulltrúar, sem til þess höfðu fullt umboð, undirritað bókun þessa.

Gjört í Helsinki hinn 18. febrúar 1987 í einu eintaki á dönsku, finnsku, íslensku, norsku og sænsku og eru sænsku textarnir tveir, annar fyrir Finnland og hinn fyrir Svíþjóð, og skulu allir textar jafngildir.

[*For the signatures, see p. 407 of this volume — Pour les signatures, voir p. 407 du présent volume.*]

[NORWEGIAN TEXT — TEXTE NORVÉGIEN]

PROTOKOLL

Ved undertegningen av den i dag inngåtte overenskomst mellom regjeringene i Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige for å unngå dobbeltbeskatning med hensyn til skatter av inntekt og av formue, er undertegnede blitt enige om følgende bestemmelser som utgjør en integrerende del av overenskomsten:

I. Til artikkel 5

I tilfelle hvor et foretagende i en kontraherende stat i en annen kontraherende stat samtidig har flere bygnings-, anleggs-, installasjons- eller monteringsprosjekt eller andre virksomheter som omhandlet i artikkel 5 punkt 3, og varigheten for noen av disse prosjekt eller noen av disse virksomheter overstiger tolv måneder, og det fremstår som åpenbart at prosjektene eller virksomhetene har tilknytning til hverandre i geografisk henseende eller for så vidt gjelder spørsmålet om forberedelse eller planlegging, kan de kompetente myndigheter i disse stater gjennom avtale søke å avgjøre om slike prosjekt eller virksomheter til sammen utgjør et fast driftssted i den annen kontraherende stat.

Tilsvarende skal gjelde såfremt et foretagende i en kontraherende stat i den annen stat har flere etter hverandre følgende bygnings-, anleggs-, installasjons- eller monteringsprosjekt eller annen virksomhet som omhandlet i artikkel 5 punkt 3, og varigheten fra påbegynnelsen av det første prosjekt eller den første virksomhet til avslutningen av det siste prosjekt eller den siste virksomhet overstiger tolv måneder, samt såfremt prosjektene eller virksomhetene tilsammen overstiger tolv måneder, og det fremstår som åpenbart at prosjektene eller virksomhetene har tilknytning til hverandre i geografisk henseende eller for så vidt gjelder spørsmålet om forberedelse eller planlegging.

II. Til artiklene 7 og 15

1. Uansett bestemmelsene i artikkel 7 skal fortjeneste som oppebæres av et foretagende i Norge eller Sverige ved virksomhet som utøves i henholdsvis Sverige eller Norge, bare kunne skattlegges i den stat hvor foretagendet er hjemmehørende, for så vidt virksomheten gjelder oppsetting og vedlikehold av sperregjerder for rein på slike strekninger langs den norsk-svenske riksgrensen som angitt i avtale inngått i henhold til punkt 4.

2. Uansett bestemmelsene i artikkel 15 skal inntekt som en person bosatt i Norge eller Sverige oppebærer ved personlig arbeid som utføres i henholdsvis Sverige eller Norge, bare kunne skattlegges i den stat der denne person er bosatt, for så vidt arbeidet gjelder oppsetting og vedlikehold av sperregjerder for rein på slike strekninger langs den norsk-svenske riksgrense som angitt i avtale inngått i henhold til punkt 4.

3. Bestemmelsene i punktene 1 og 2 om henholdsvis foretagender i eller personer bosatt i Norge eller Sverige, skal ha tilsvarende anvendelse på henholdsvis foretagender i, eller personer bosatt i Finland eller Norge.

4. De kompetente myndigheter i de berørte kontraherende stater skal ved gjensidig avtale fastsette de strekninger langs vedkommende riksgrense, som bestemmelsene i punktene 1—3 får anvendelse på.

III. Til artiklene 7, 10—15, 19 og 23

1. Uansett bestemmelsene i artikkel 7, artikkel 10 punkt 2, artikkel 11 punkt 2 og artikkel 12 punkt 2, skal fortjeneste som oppebæres av et foretagende i Danmark eller Sverige i forbindelse med byggingen og driften av faste forbindelser over Øresund, bare kunne skattlegges i den stat hvor foretagendet er hjemmehørende.

2. Uansett bestemmelsene i artikkel 13 punkt 3 skal gevinst som oppebæres av et foretagende i eller person bosatt i Danmark eller Sverige ved avhendelse av en der beliggende fast eiendom som anvendes ved byggingen og driften av faste forbindelser over Øresund, bare kunne skattlegges i den stat der henholdsvis foretagendet eller personen er bosatt (hjemmehørende).

3. Uansett bestemmelsene i artikkel 14 punkt 1, artikkel 15 punkt 1 og artikkel 19 skal inntekt som oppebæres av person bosatt i Danmark eller Sverige i forbindelse med byggingen og driften av faste forbindelser over Øresund, bare kunne skattlegges i den stat hvor personen er bosatt.

4. Uansett bestemmelsene i artikkel 23 punkt 5 skal der omhandlet formue som tilhører et foretagende i, eller en person bosatt i Danmark eller Sverige, og som anvendes ved byggingen eller driften av faste forbindelser over Øresund, bare kunne skattlegges i den stat der henholdsvis foretagendet eller personen er bosatt (hjemmehørende).

IV. Til artiklene 7, 8, 13, 15 og 23

1. Bestemmelsene i artikkel 7, artikkel 8 punkt 1, artikkel 13 punkt 4 og artikkel 23 punkt 3 får anvendelse i Danmark, Norge og Sverige på fortjeneste som konsortiet Scandinavian Airlines System (SAS) oppebærer gjennom kommersiell internasjonal og innenriks luftfart og annen med dette direkte sammenhengende virksomhet, på formuesgevinst som konsortiet oppebærer ved avhendelse av løsøre som anvendes i slik luftfart og slik annen virksomhet og på formue som konsortiet eier og som anvendes i slik luftfart og slik annen virksomhet, i forhold til den andel som deltakere bosatt i henholdsvis Danmark, Norge og Sverige har i konsortiet.

2. Bestemmelsene i første punkt får også anvendelse etter overenskomst mellom de kompetente myndigheter i Danmark, Norge og Sverige for så vidt angår annet konsortium eller annen lignende sammenslutning som har til formål å drive luftfart eller annen virksomhet i direkte sammenheng med dette, når bare deltakerne i SAS direkte eller indirekte, har andeler i en slik sammenslutning, og når sammenslutningen i det vesentlige er oppbygget i samsvar med de prinsipper som gjelder for SAS.

3. Bestemmelsene i artikkel 15 punkt 4 b) får også anvendelse på inntekt av lønnsarbeid utført om bord i luftfartøy som anvendes i innenriksfart av konsortiet Scandinavian Airlines System (SAS).

V. Til artiklene 8, 13 og 23

Andel i fortjeneste ved virksomhet som omhandlet i artikkel 8 punkt 1, andel i formuesgevinst ved avhendelse av eiendom som omhandlet i artikkel 13 punkt 4, samt andel i formue som omhandlet i artikkel 23 punkt 3, som en person bosatt i en kontraherende stat oppebærer eller eier som deltager i et foretagende, skattlegges bare i denne stat, såfremt

a) deltagerne er bosatt i forskjellige kontraherende stater, og

b) foretagendet drives av selskap eller annen sammenslutning med solidarisk ansvarlige deltagere, hvorav minst en tillike har ubegrenset ansvar, og

c) det ikke er åpenbart at foretagendets virkelige ledelse har sitt sete bare i en kontraherende stat.

De kompetente myndigheter i de kontraherende stater kan treffe avtale om anvendelse av de i første ledd angitte beskatningsprinsipper også i tilfelle hvor de der angitte forutsetninger ikke foreligger.

VI. Til artikkel 12

Når en bestemmelse som gir Finland rett til å skattlegge såkalt industriell royalty som betales fra Finland, er tatt inn i de overenskomster for å unngå dobbeltbeskatning av inntekt og av formue, som Finland har inngått med flertallet av de industrialiserte medlemsstater i Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling (OECD), skal forhandlinger mellom de kontraherende stater snarest mulig innledes med henblikk på å tilveiebringe en tilsvarende rett for den kontraherende stat, fra hvilken royaltyen skriver seg i forhold til de øvrige kontraherende stater.

VII. Til artikkel 15

1. Uansett bestemmelsene i artikkel 15 punktene 1 og 2 skal inntekt, som en person bosatt i en kommune i Finland, Norge eller Sverige som grenser til landegrensen mellom Finland og Sverige henholdsvis Finland og Norge, oppebærer ved personlig arbeid som utføres i en slik kommune i en annen av disse stater, bare kunne skattlegges i den stat hvor den omhandlede person er bosatt, under forutsetning av at denne person regelmessig oppholder seg på sitt faste bosted i denne stat.

2. Uansett bestemmelsene i artikkel 15 punktene 1 og 2 skal inntekt, som er person bosatt i Sverige oppebærer ved varig personlig arbeid som utføres i Danmark, bare kunne skattlegges i Sverige, under forutsetning av at denne person regelmessig oppholder seg på sitt faste bosted i Sverige.

3. Uansett bestemmelsene i artikkel 15 punktene 1 og 2 skal inntekt, som en person bosatt i Danmark oppebærer ved varig personlig arbeid som utføres i Sverige, bare kunne skattlegges i Danmark, under forutsetning av at denne person regelmessig oppholder seg på sitt faste bosted i Danmark.

4. Bestemmelsene i punktene 2 og 3 får bare anvendelse såfremt arbeidet pågår i et sammenhengende tidsrom på minst seks måneder.

5. Med uttrykket «varig personlig arbeid» forstås ansettelsesforhold som er inngått i den hensikt å være den skattepliktiges hovedbeskjeftigelse.

6. Med uttrykket «regelmessig oppholder seg» forstås at den skattepliktige som hovedregel minst en gang i uken oppholder seg på sitt faste bosted i den kontraherende stat hvor han er bosatt.

7. I tilfelle som omhandlet i artikkel 15 punkt 3 a) anses arbeidstakere som er bosatt i en kontraherende stat utleid når han av noen (utleier) stilles til disposisjon for å utføre arbeid i noen annens (oppdragsgiver) virksomhet i en annen kontrahe-

rende stat, forutsatt at oppdragsgiveren er bosatt eller har fast driftssted i denne annen stat og at utleieren ikke har ansvar for og heller ikke bærer risikoen for arbeidsresultatet.

Ved avgjørelsen av spørsmålet om en arbeidstaker skal anses utleid, skal det foretas en samlet vurdering hvorved det særskilt skal tas hensyn til hvorvidt

a) den overordnede ledelse av arbeidet tilligger oppdragsgiveren;

b) arbeidet utføres på en arbeidsplass som disponeres av oppdragsgiveren og som han har ansvaret for;

c) godtgjørelsen til utleieren beregnes etter medgått tid eller under hensyn til annen sammenheng mellom godtgjørelsen og den lønn arbeidstakeren mottar;

d) det vesenligste av arbeidsredskap og materiell stilles til disposisjon av oppdragsgiveren; og

e) utleieren ikke ensidig bestemmer antall arbeidstakere og de kvalifikasjoner disse skal ha.

VIII. Til artiklene 15 og 19

1. Uansett bestemmelsene i artikkel 15 punktene 1 og 2 og artikkel 19 punkt 1 skal inntekt, som en person bosatt i en kommune i Norge eller Sverige som grenser til landegrensen mellom disse stater, oppebærer ved personlig arbeid som utføres i slik kommune i den annen av disse stater, bare kunne skattlegges i den stat hvor den omhandlede person er bosatt, under forutsetning av at denne person regelmessig oppholder seg på sitt faste bosted i denne stat.

2. Uansett bestemmelsene i artikkel 15 punktene 1 og 2 og artikkel 19 punkt 1 skal inntekt, som en person bosatt i Sverige oppebærer ved varig personlig arbeid som utføres i Danmark, bare kunne skattlegges i Sverige, under forutsetning av at denne person regelmessig oppholder seg på sitt faste bosted i Sverige.

3. Uansett bestemmelsene i artikkel 15 punktene 1 og 2 og artikkel 19 punkt 1 skal inntekt, som en person bosatt i Danmark oppebærer ved varig personlig arbeid som utføres i Sverige, bare kunne skattlegges i Danmark, under forutsetning av at denne person regelmessig oppholder seg på sitt faste bosted i Danmark.

4. Bestemmelsene i punktene 2 og 3 får bare anvendelse såfremt arbeidet pågår i et sammenhengende tidsrom på minst seks måneder.

5. Med uttrykket «varig personlig arbeid» forstås ansettelsesforhold som er inngått i den hensikt å være den skattepliktiges hovedbeskjeftigelse.

6. Med uttrykket «regelmessig oppholder seg» forstås at den skattepliktige som hovedregel minst en gang i uken oppholder seg på sitt faste bosted i den kontraherende stat hvor han er bosatt.

IX. Til artikkel 20

1. En person som oppholder seg i en annen kontraherende stat enn Island utelukkende for

a) studier ved et universitet eller annen undervisningsanstalt i denne annen kontraherende stat, eller

b) for å få forretnings-, industri-, landbruks- eller skogbrukspraksis i denne annen kontraherende stat,

og som er eller umiddelbart før oppholdet var bosatt i Island, skattlegges for inntekt av lønnsarbeid i den førstnevnte kontraherende stat bare for den del av inntekten som overstiger 20 000 svenske kroner i kalenderåret eller motverdien i dansk, finsk, islandsk eller norsk valuta. Forannevnte beløp omfatter under utdannelsesopphold i Finland, Norge eller Sverige det for angjeldende kalenderår gjeldende personfradrag.

Under utdannelsesopphold i Danmark skal, såfremt et høyere beløp etter gjeldende bestemmelser anses nødvendig for angjeldende persons underhold, dette høyere beløp unntas fra dansk beskatning. Sistnevnte bestemmelse får imidlertid ikke anvendelse i tilfelle hvor studiene eller utdannelsen er av underordnet betydning i forhold til de tjenesteytelser for hvilke de omhandlede vederlag er betalt.

2. Skattefrihet i henhold til punkt 1 inrømmes bare for en periode, som med rimelighet eller vanligvis medgår til studiene eller praktikanttjenesten, dog høyst for seks på hverandre følgende kalenderår.

3. En person som studerer ved universitet eller annen undervisningsanstalt i en annen kontraherende stat enn Finland og som under midlertidig opphold i Finland er ansatt i Finland i høyst 100 dager innenfor ett og samme kalenderår for å oppnå praktisk erfaring i tilknytning til studiene, skal kunne skattlegges i Finland av bare den del av inntekten ved ansettelsen som overstiger en gjennomsnittlig månedsinntekt på 2 400 finske mark. Fra beskatning i henhold til dette punkt unntas dog sammenlagt høyst 8 000 finske mark pr. kalenderår.

4. Studenter ved universitet eller annen undervisningsanstalt i en annen kontraherende stat enn Sverige, som under midlertidig opphold i Sverige har ansettelse der som har tilknytning til studiene eller utdannelsen, skattlegges i Sverige av bare den del av inntekten fra ansettelsen som overstiger 10 000 svenske kroner pr. kalenderår.

5. De kompetente myndigheter i de kontraherende stater treffer avtale om anvendelsen av bestemmelsene i punktene 1—4. De kompetente myndigheter kan også treffe avtale om slik endring av de der nevnte beløp som finnes rimelig under hensyn til forandring i pengeverdi, endret lovgivning i noen av de kontraherende stater eller annen lignende omstendighet.

X. Til artikkel 25

1. Bestemmelsene i artikkel 25 punkt 3 kan på anmodning fra Island endres og erstattes med følgende tekst:

«a) Når en person bosatt i Island oppebærer inntekt eller eier formue som i henhold til bestemmelsene i denne overenskomst kan skattlegges i en annen kontraherende stat, skal Island, medmindre bestemmelsene i artikkel 10 punkt 8 første ledd eller underpunktene b) eller c) nedenfor medfører noen annet,

1) i denne persons islandske inntektsskatt innrømme fradrag med et beløp som tilsvarer den inntektsskatt som er betalt i denne annen stat;

2) i denne persons islandske formuesskatt innrømme fradrag med et beløp som tilsvarer den formueskatt som er betalt i denne annen stat.

Fradragsbeløpet skal imidlertid ikke i noe tilfelle overstige den del av den islandske inntektsskatten eller formueskatten, beregnet før fradraget gis, som svares av den inntekt eller formue, som kan skattlegges i denne annen stat.

b) Når en person bosatt i Island fra en annen kontraherende stat oppebærer inntekt av privat tjeneste (lønnsarbeid) som omhandlet i artikkel 15 eller artikkel 21 punkt 7 og som i henhold til disse artikler kan beskattes i denne annen kontraherende stat, skal slik inntekt unntas fra islandsk skatt.

c) Når en person bosatt i Island oppebærer inntekt eller eier formue som i henhold til bestemmelsene i denne overenskomst bare skal kunne skattlegges i en annen kontraherende stat eller oppebærer inntekt som i henhold til underpunkt b) ovenfor skal unntas fra islandsk skatt, kan Island medregne inntekten eller formuen i beskatningsgrunnlaget, men skal i den islandske skatten av inntekten eller formuen innrømme fradrag i den del av inntektsskatten, henholdsvis formueskatten, som svares av den inntekt som er oppebåret fra denne annen stat henholdsvis den formue som eies der.»

Begjæring om slik endring fremmes gjennom diplomatiske kanaler ved underretning til hver av de andre kontraherende stater. Endringen trer i kraft den trettiende dag etter den dag da samtlige andre kontraherende stater har mottatt slik underretning, og dens bestemmelser får anvendelse

a) får så vidt angår skatter som tilbakeholdes ved kilden, på inntekt som oppebæres den 1. januar i det kalenderår som følger nærmest etter det år da endringen trer i kraft, eller senere;

b) får så vidt angår øvrige skatter av inntekt, på skatter som fastsettes for inntektsår som begynner den 1. januar i det kalenderår som følger nærmest etter det år da endringen trer i kraft eller senere;

c) får så vidt angår skatt av formue, på formue som ilignes skatt i det annet kalenderår etter det år da endringen trer i kraft eller senere.

2. Bestemmelsene i artikkel 25 punkt 4 kan på anmodning fra Norge endres og erstattes med følgende tekst:

«a) Når en person bosatt i Norge oppebærer inntekt eller eier formue som i henhold til bestemmelsene i denne overenskomst kan skattlegges i en annen kontraherende stat, skal Norge, medmindre bestemmelsene i artikkel 10 punkt 8 første ledd eller underpunktene b) eller c) nedenfor medfører noe annet,

1) i denne persons norske inntektsskatt innrømme fradrag med et beløp som tilsvarer den inntektsskatt som er betalt i denne annen stat;

2) i denne persons norske formuesskatt innrømme fradrag med et beløp som tilsvarer den formuesskatt som er betalt i denne annen stat.

Fradragsbeløpet skal imidlertid ikke i noe tilfelle overstige den del av den norske inntektsskatten eller formuesskatten, beregnet før fradraget gis, som svares av den inntekt eller formue som kan skattlegges i denne annen stat.

b) Når en person bosatt i Norge fra en annen kontraherende stat oppebærer inntekt av privat tjeneste (lønnsarbeid) som omhandlet i artikkel 15 eller artikkel 21 punkt 7 og som i henhold til disse artikler kan beskattes i denne annen kontraherende stat, skal slik inntekt unntas fra norsk skatt.

c) Når en person bosatt i Norge oppebærer inntekt eller eier formue som i henhold til bestemmelsene i denne overenskomst bare skal kunne skattlegges i en annen kontraherende stat eller oppebærer inntekt som i henhold til underpunkt b) ovenfor skal unntas fra norsk skatt, kan Norge medregne inntekten eller formuen i beskatningsgrunnlaget, men skal i den norske skatten av inntekten eller formuen innrømme fradrag for den del av inntektsskatten, henholdsvis formueskatten, som svares av den inntekt som er oppebåret fra denne annen stat henholdsvis den formue som eies der.»

Anmodning om slik endring fremmes gjennom diplomatiske kanaler ved underretning til hver av de andre kontraherende stater. Endringen trer i kraft den trettiende dag etter den dag da samtlige andre kontraherende stater har mottatt slik underretning, og dens bestemmelser får anvendelse

a) får så vidt angår skatter som tilbakeholdes ved kilden, på inntekt som oppebæres den 1. januar i det kalenderår som følger nærmest etter det år da endringen trer i kraft, eller senere;

b) får så vidt angår øvrige skatter av inntekt, på skatter som fastsettes for inntektsår som begynner den 1. januar i det kalenderår som følger nærmest etter det år da endringen trer i kraft eller senere;

c) for så vidt angår skatt av formue, på formue som ilignes skatt i det annet kalenderår etter det år da endringen trer i kraft eller senere.

XI. Til artikkel 31

1. For så vidt angår skattefrihet i Finland og Sverige for fløtningsforeninger som er stiftet for å ivareta fløtningen i Torne og Muonio grenseelvers fløtningsled, gjelder hva derom er truffet særskilt avtale.

2. For så vidt angår spørsmålet om grunnlaget for fordelingen mellom Norge og Sverige av beskatningen av Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolags inntekter, gjelder hva derom er truffet særskilt avtale.

Originaleksemplaret av denne protokoll skal deponeres i det finske utenriksministeriet, som tilstiller de øvrige kontraherende stater bekreftede kopier av den.

Til bekreftelse av foranstående har de undertegnede etter behørig fullmakt undertegnet denne protokoll.

Utferdiget i Helsingfors den 18. februar 1987 i ett eksemplar på henholdsvis dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk, idet det på svensk utferdiges to tekster, en for Finland og en for Sverige, slik at samtlige tekster har samme gyldighet.

[*For the signatures, see p. 407 of this volume — Pour les signatures, voir p. 407 du présent volume.*]

[SWEDISH TEXT FOR SWEDEN — TEXTE SUÉDOIS POUR LA SUÈDE]

PROTOKOLL

Vid undertecknande av det i dag mellan regeringarna i Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige ingångna avtalet för att undvika dubbelbeskattning beträffande skatter på inkomst och på förmögenhet har undertecknade kommit överens om följande bestämmelser som utgör en integrerande del av avtalet:

I. Till artikel 5

I fall då ett företag i en avtalsslutande stat i annan avtalsslutande stat samtidigt har flera byggnads-, anläggnings-, installations- eller monteringsprojekt eller andra verksamheter som avses i artikel 5 punkt 3 och tiden för något av dessa projekt eller någon av dessa verksamheter överstiger tolv månader samt det framstår som uppenbart att projekten eller verksamheterna har samband med varandra i geografiskt hänseende eller i fråga om förberedelse eller planering, kan de behöriga myndigheterna i dessa stater genom överenskommelse söka avgöra, om sådana projekt eller verksamheter tillsammans utgör fast driftställe i den andra avtalsslutande staten.

Motsvarande skall gälla, om ett företag i en avtalsslutande stat i den andra staten har flera på varandra följande byggnads-, anläggnings-, installations- eller monteringsprojekt eller andra verksamheter som avses i artikel 5 punkt 3 och tiden från påbörjandet av det första projektet eller den första verksamheten till avslutande av det sista projektet eller den sista verksamheten överstiger tolv månader samt om projekten eller verksamheterna sammanlagt överstiger tolv månader och det framstår som uppenbart att projekten eller verksamheterna har samband med varandra i geografiskt hänseende eller i fråga om förberedelse eller planering.

II. Till artiklarna 7 och 15

1. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 7 beskattas inkomst, vilken företag i Norge eller Sverige förvärvar genom verksamhet som bedrivs i Sverige respektive Norge, endast i den stat där företaget har hemvist, om verksamheten avser uppsättning och underhåll av spärrstängsel för renar på sträckor längs den norsk-svenska riksgränsen, vilka sträckor anges i överenskommelse enligt punkt 4.

2. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 15 beskattas inkomst, vilken person med hemvist i Norge eller Sverige förvärvar genom personligt arbete som utförs i Sverige respektive Norge, endast i den stat där denna person har hemvist, om arbetet avser uppsättning och underhåll av spärrstängsel för renar på sträckor längs den norsk-svenska riksgränsen, vilka sträckor anges i överenskommelse enligt punkt 4.

3. Bestämmelserna i punkterna 1 och 2 beträffande företag i, respektive person med hemvist i Norge eller Sverige skall äga motsvarande tillämpning beträffande företag i, respektive person med hemvist i Finland eller Norge.

4. De behöriga myndigheterna i berörda avtalsslutande stater skall genom ömsesidig överenskommelse fastställa de sträckor längs vederbörande riksgräns på vilka bestämmelserna i punkterna 1—3 skall tillämpas.

III. Till artiklarna 7, 10—15, 19 och 23

1. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 7, artikel 10 punkt 2, artikel 11 punkt 2 och artikel 12 punkt 2 beskattas inkomst, som företag i Danmark eller Sverige förvärvar i samband med byggandet och driften av fasta förbindelser över Öresund, endast i den stat där företaget har hemvist.

2. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 13 punkt 3 beskattas vinst, som företag i eller person med hemvist i Danmark eller Sverige förvärvar på grund av överlåtelse av där angiven egendom vilken används vid byggandet och driften av fasta förbindelser över Öresund, endast i den stat där företaget respektive personen har hemvist.

3. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 14 punkt 1, artikel 15 punkt 1 och artikel 19 beskattas inkomst, som person med hemvist i Danmark eller Sverige förvärvar i samband med byggandet och driften av fasta förbindelser över Öresund, endast i den stat där personen har hemvist.

4. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 23 punkt 5 beskattas där angiven förmögenhet, som företag i eller person med hemvist i Danmark eller Sverige innehar och som används vid byggandet och driften av fasta förbindelser över Öresund, endast i den stat där företaget respektive personen har hemvist.

IV. Till artiklarna 7, 8, 13, 15 och 23

1. Bestämmelserna i artikel 7, artikel 8 punkt 1, artikel 13 punkt 4 och artikel 23 punkt 3 tillämpas i Danmark, Norge och Sverige på inkomst som konsortiet Scandinavian Airlines System

(SAS) förvärvar genom kommersiell internationell och inrikes luftfart och annan därmed direkt sammanhängande verksamhet, på realisationsvinst som konsortiet förvärvar vid överlåtelse av lös egendom som används i sådan luftfart och sådan annan verksamhet och på förmögenhet som konsortiet innehar och som används i sådan luftfart och sådan annan verksamhet, i förhållande till den andel i konsortiet som innehas av delägare som har hemvist i Danmark, Norge respektive Sverige.

2. Bestämmelserna i första punkten tillämpas efter överenskommelse mellan de behöriga myndigheterna i Danmark, Norge och Sverige även i fråga om annat konsortium eller annan liknande sammanslutning för bedrivande av luftfart eller annan därmed direkt sammanhängande verksamhet, i vilken sammanslutning endast delägare i SAS, direkt eller indirekt, innehar andel och vilken i huvudsak är uppbyggd i enlighet med de principer som gäller för SAS.

3. Bestämmelserna i artikel 15 punkt 4 b) tillämpas även på inkomst av arbete som utförs ombord på luftfartyg som används i inrikestrafik av konsortiet Scandinavian Airlines System (SAS).

V. Till artiklarna 8, 13 och 23

Andel i inkomst av verksamhet som avses i artikel 8 punkt 1, andel i vinst på grund av överlåtelse av egendom som avses i artikel 13 punkt 4, samt andel i förmögenhet som avses i artikel 23 punkt 3 som person med hemvist i en avtalsslutande stat förvärvar eller innehar på grund av delägarskap i företag, beskattas endast i denna stat, om

a) delägarna har hemvist i olika avtalsslutande stater, och

b) företaget drivs av bolag eller annan sammanslutning med solidariskt ansvariga delägare, av vilka minst en tillika är obegränsat ansvarig, samt

c) det inte är uppenbart, att företaget har sin verkliga ledning endast i en avtalsslutande stat.

De behöriga myndigheterna i de avtalsslutande staterna kan träffa överenskommelse om tillämpning av de i första stycket angivna beskattningsprinciperna även i fall då där angivna förutsättningar inte föreligger.

VI. Till artikel 12

När en bestämmelse som medger Finland rätt att beskatta s.k. industriell royalty som betalas från Finland tagits in i de avtal för att undvika dubbelbeskattning beträffande skatter på inkomst och på förmögenheterna i Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD), skall förhandlingar mellan de avtalsslutande staterna snarast möjligt inledas i syfte att få till stånd en motsvarande rätt för den avtalsslutande stat från vilken royaltyn härrör i förhållande till de övriga avtalsslutande staterna.

VII. Till artikel 15

1. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 15 punkterna 1 och 2 beskattas inkomst, vilken person med hemvist i kommun i Finland, Norge eller Sverige som gränsar till landsgränsen mellan Finland och Sverige respektive Finland och Norge förvärvar på grund av personligt arbete som utförs i sådan kommun i annan av dessa stater, endast i den stat där personen i fråga har hemvist, under förutsättning att denna person regelmässigt uppehåller sig i sin fasta bostad i denna stat.

2. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 15 punkterna 1 och 2 beskattas inkomst, vilken person med hemvist i Sverige förvärvar på grund av varaktigt personligt arbete som utförs i Danmark, endast i Sverige, under förutsättning att denna person regelmässigt uppehåller sig i sin fasta bostad i Sverige.

3. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 15 punkterna 1 och 2 beskattas inkomst, vilken person med hemvist i Danmark förvärvar på grund av varaktigt personligt arbete som utförs i Sverige, endast i Danmark, under förutsättning att denna person regelmässigt uppehåller sig i sin fasta bostad i Danmark.

4. Bestämmelserna i punkterna 2 och 3 tillämpas endast om arbetet pågår under en sammanhängande tid av minst sex månader.

5. Med uttrycket ''varaktigt personligt arbete'' avses anställningsförhållande som ingåtts i avsikt att vara den skattskyldiges huvudsakliga sysselsättning.

6. Med uttrycket ''regelmässigt uppehåller sig'' avses att den skattskyldige i normalfallet minst en gång i veckan uppehåller sig i sin fasta bostad i den avtalsslutande stat där han har hemvist.

7. I fall som avses i artikel 15 punkt 3 a) anses arbetstagare med hemvist i en avtalsslutande stat uthyrd när han av någon (uthyrare) ställs till förfogande för att utföra arbete i annans (uppdragsgivare) verksamhet i annan avtalsslutande stat, förutsatt att uppdragsgivaren har hemvist eller fast driftställe i denna andra stat och att uthyraren inte har ansvar för och inte heller står risken för arbetsresultatet.

Vid avgörandet av frågan om en arbetstagare skall anses uthyrd, skall göras en samlad bedömning varvid särskilt beaktas om

a) den övergripande arbetsledningen åvilar uppdragsgivaren,

b) arbetet utförs på en arbetsplats som disponeras av uppdragsgivaren och för vilken han har ansvar,

c) ersättningen till uthyraren beräknas efter den tid som gått åt eller med ledning av annat samband mellan ersättningen och den lön arbetstagaren får,

d) största delen av arbetsredskap och material ställs till förfogande av uppdragsgivaren, och

e) uthyraren inte ensidigt bestämmer antalet arbetstagare och de kvalifikationer dessa skall ha.

VIII. Till artiklarna 15 och 19

1. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 15 punkterna 1 och 2 och artikel 19 punkt 1 beskattas inkomst, vilken person med hemvist i kommun i Norge eller Sverige som gränsar till landsgränsen mellan dessa stater förvärvar på grund av personligt arbete som utförs i sådan kommun i den andra av dessa stater, endast i den stat där personen i fråga har hemvist, under förutsättning att denna person regelmässigt uppehåller sig i sin fasta bostad i denna stat.

2. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 15 punkterna 1 och 2 och artikel 19 punkt 1 beskattas inkomst, vilken person med hemvist i Sverige förvärvar på grund av varaktigt personligt arbete som utförs i Danmark, endast i Sverige, under förutsättning att denna person regelmässigt uppehåller sig i sin fasta bostad i Sverige.

3. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 15 punkterna 1 och 2 artikel 19 punkt 1 beskattas inkomst, vilken person med hemvist i Danmark förvärvar på grund av varaktigt personligt arbete som utförs i Sverige, endast i Danmark, under förutsättning att denna person regelmässigt uppehåller sig i sin fasta bostad i Danmark.

4. Bestämmelserna i punkterna 2 och 3 tillämpas endast om arbetet pågår under en sammanhängande tid av minst sex månader.

5. Med uttrycket ''varaktigt personligt arbete'' avses anställningsförhållande som ingåtts i avsikt att vara den skattskyldiges huvudsakliga sysselsättning.

6. Med uttrycket ''regelmässigt uppehåller sig'' avses att den skattskyldige i normalfallet minst en gång i veckan uppehåller sig i sin fasta bostad i den avtalsslutande stat där han har hemvist.

IX. Till artikel 20

1. Person som vistas i annan avtalsslutande stat än Island uteslutande för

a) studier vid universitet eller annan undervisningsanstalt i denna andra avtalsslutande stat, eller

b) affärs-, industri-, lantbruks- eller skogsbrukspraktik i denna andra avtalsslutande stat,

och som har eller omedelbart före vistelsen hade hemvist i Island, beskattas för inkomst av anställning i den förstnämnda avtalsslutande staten endast för den del av inkomsten som överstiger 20 000 svenska kronor under kalenderåret eller motvärdet i danskt, finskt, isländskt eller norskt myntslag. Förenämnda belopp omfattar under vistelse i Finland, Norge eller Sverige personligt avdrag för kalenderåret i fråga.

Under vistelse för utbildning i Danmark skall, om ett högre belopp enligt gällande bestämmelser anses erforderligt för ifrågavarande persons uppehälle, detta högre belopp undantagas från dansk beskattning. Sistnämnda bestämmelse skall dock inte tillämpas i fall då studierna eller utbildningen är av underordnad betydelse i förhållande till den anställning för vilken angivna ersättning har utgått.

2. Skattefrihet enligt punkt 1 medges endast för tid som skäligen eller vanligtvis åtgår för studierna eller praktiktjänstgöringen, dock högst för sex på varandra följande kalenderår.

3. Person som studerar vid universitet eller annan undervisningsanstalt i annan avtalsslutande stat än Finland och som under tillfällig vistelse i Finland har anställning i Finland under högst 100 dagar under ett och samma kalenderår för att erhålla praktisk erfarenhet i anslutning till studierna, beskattas i Finland endast för den del av inkomsten av anställningen som överstiger en genomsnittlig månadsinkomst av 2 400 finska mark. Från beskattning enligt denna punkt undantages dock sammanlagt högst 8 000 finska mark under kalenderåret.

4. Studerande vid universitet eller annan undervisningsanstalt i annan avtalsslutande stat än Sverige, som vid tillfällig vistelse i Sverige har anställning där som har anknytning till studierna eller utbildningen, beskattas i Sverige endast för den del av inkomsten av anställningen som överstiger 10 000 svenska kronor under kalenderåret.

5. De behöriga myndigheterna i de avtalsslutande staterna träffar överenskommelse om tillämpningen av bestämmelserna i punkterna 1—4. De behöriga myndigheterna kan också träffa överenskommelse om sådan ändring av där omnämnda belopp som finnes skälig med hänsyn till förändring i penningvärde, ändrad lagstiftning i någon av de avtalsslutande staterna eller annan liknande omständighet.

X. Till artikel 25

1. Bestämmelserna i artikel 25 punkt 3 kan på begäran av Island ändras och ersättas av följande text:

"a) Om person med hemvist i Island förvärvar inkomst eller innehar förmögenhet som enligt bestämmelserna i detta avtal får beskattas i annan avtalsslutande stat, skall Island, såvida inte bestämmelserna i artikel 10 punkt 8 första stycket eller punkterna b) eller c) nedan föranleder annat,

1) från denna persons isländska inkomstskatt avräkna ett belopp motsvarande den inkomstskatt som betalats i denna andra stat;

2) från denna persons isländska förmögenhetsskatt avräkna ett belopp motsvarande den förmögenhetsskatt som betalats i denna andra stat.

Avräkningsbeloppet skall emellertid inte i något fall överstiga den del av den isländska inkomstskatten eller förmögenhetsskatten, beräknad utan sådan avräkning, som belöper på den inkomst eller förmögenhet som får beskattas i denna andra stat.

b) Om person med hemvist i Island från annan avtalsslutande stat förvärvar inkomst av enskild tjänst som avses i artikel 15 eller artikel 21 punkt 7 och som enligt dessa artiklar får beskattas i denna andra avtalsslutande stat, skall sådan inkomst undantagas från isländsk skatt.

c) Om person med hemvist i Island förvärvar inkomst eller innehar förmögenhet som enligt bestämmelserna i detta avtal beskattas endast i annan avtalsslutande stat eller förvärvar inkomst som enligt punkt b) ovan skall undantagas från isländsk skatt, får Island inräkna inkomsten eller förmögenheten i beskattningsunderlaget men skall från den isländska skatten på inkomsten eller förmögenheten avräkna den del av inkomstskatten respektive förmögenhetsskatten som belöper på den inkomst som uppburits från denna andra stat respektive den förmögenhet som innehas där."

Begäran om sådan ändring görs på diplomatisk väg genom underrättelse till envar av de andra avtalsslutande staterna. Ändringen träder i kraft trettionde dagen efter den då samtliga andra avtalsslutande stater erhållit sådan underrättelse och dess bestämmelser tillämpas

a) i fråga om skatter som innehålls vid källan, på inkomst som förvärvas den 1 januari det kalenderår som följer närmast efter det då ändringen träder i kraft eller senare;

b) i fråga om övriga skatter på inkomst, på skatter som bestäms för beskattningsår som börjar den 1 januari det kalenderår som följer närmast efter det då ändringen träder i kraf eller senare;

c) i fråga om skatt på förmögenhet, på förmögenhet på vilken skatt utgår på grund av taxering andra kalenderåret efter det då ändringen träder i kraft eller senare.

2. Bestämmelserna i artikel 25 punkt 4 kan på begäran av Norge ändras och ersättas av följande text:

"a) Om person med hemvist i Norge förvärvar inkomst eller innehar förmögenhet som enligt bestämmelserna i detta avtal får beskattas i annan avtalsslutande stat, skall Norge, såvida inte bestämmelserna i artikel 10 punkt 8 första stycket eller punkterna b) eller c) nedan föranleder annat,

1) från denna persons norska inkomstskatt avräkna ett belopp motsvarande den inkomstskatt som betalats i denna andra stat;

2) från denna persons norska förmögenhetsskatt avräkna ett belopp motsvarande den förmögenhetsskatt som betalats i denna andra stat.

Avräkningsbeloppet skall emellertid inte i något fall överstiga den del av den norska inkomstskatten eller förmögenhetsskatten, beräknad utan sådan avräkning, som belöper på den inkomst eller förmögenhet som får beskattas i denna andra stat.

b) Om person med hemvist i Norge från annan avtalsslutande stat förvärvar inkomst av enskild tjänst som avses i artikel 15 eller artikel 21 punkt 7 och som enligt dessa artiklar får beskattas i denna andra avtalsslutande stat, skall sådan inkomst undantagas från norsk skatt.

c) Om person med hemvist i Norge förvärvar inkomst eller innehar förmögenhet som enligt bestämmelserna i detta avtal beskattas endast i annan avtalsslutande stat eller förvärvar inkomst som enligt punkt b) ovan skall undantagas från norsk skatt, får Norge inräkna inkomsten eller förmögenheten i beskattningsunderlaget men skall från den norska skatten på inkomsten eller förmögenheten avräkna den del av inkomstskatten respektive förmögenhetsskatten som belöper på den inkomst som uppburits från denna andra stat respektive den förmögenhet som innehas där."

Begäran om sådan ändring görs på diplomatisk väg genom underrättelse till envar av de andra avtalsslutande staterna. Ändringen träder i kraft trettionde dagen efter den då samtliga andra avtalsslutande stater erhållit sådan underrättelse och dess bestämmelser tillämpas

a) i fråga om skatter som innehålls vid källan, på inkomst som förvärvas den 1 januari det kalenderår som följer närmast efter det då ändringen träder i kraft eller senare;

b) i fråga om övriga skatter på inkomst, på skatter som bestäms för beskattningsår som börjar den 1 januari det kalenderår som följer närmast efter det då ändringen träder i kraft eller senare;

c) i fråga om skatt på förmögenhet, på förmögenhet på vilken skatt utgår på grund av taxering andra kalenderåret efter det då ändringen träder i kraft eller senare.

XI. Till artikel 31

1. I fråga om skattefrihet i Finland oh Sverige för flottningsförening, som bildats för att handha flottningen i Torne och Muonio gränsälvars flottled, gäller vad därom särskilt är överenskommet.

2. Angående grunderna för fördelningen mellan Norge och Sverige av beskattningen av Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolags inkomster gäller vad därom särskilt är överenskommet.

Originalexemplaret till detta protokoll deponeras hos det finska utrikesministeriet, som tillställer de övriga avtalsslutande staterna bestyrkta kopior därav.

Till bekräftelse härav har de vederbörligen befullmäktigade ombuden undertecknat detta protokoll.

Som-skedde i Helsingfors den 18 februari 1987 i ett exemplar på danska, finska, isländska, norska och svenska språken, varvid på svenska språket utfärdades två texter, en för Finland och en för Sverige, vilka samtliga texter har samma giltighet.

For Danmarks regering:

JONNE SNEUM

Suomen hallituksen puolesta:
För Finlands regering:

ÅKE WIHTOL

Fyrir ríkisstjórn Íslands:

SIGURJON THORBJORNSSON

For Norges regjering:

ODD HENGSLE

För Sveriges regering:

KURT MALMGREN

[TRANSLATION — TRADUCTION]

AGREEMENT[1] BETWEEN DENMARK, FINLAND, ICELAND, NORWAY AND SWEDEN FOR THE AVOIDANCE OF DOUBLE TAXATION WITH RESPECT TO TAXES ON INCOME AND ON CAPITAL

The Governments of Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden,

Wishing to conclude an agreement for the avoidance of double taxation with respect to taxes on income and on capital,

Have agreed as follows:

Article 1. PERSONAL SCOPE OF THE AGREEMENT

This Agreement shall apply to persons who are residents of one or more Contracting States.

Article 2. TAXES COVERED BY THE AGREEMENT

1. This Agreement shall apply to taxes on income and on capital imposed on behalf of a Contracting State or of its political subdivisions or local authorities, irrespective of the manner in which they are levied.

2. There shall be regarded as taxes on income and on capital all taxes imposed on total income, on total capital, or on elements of income or of capital, including taxes on gains from the alienation of movable or immovable property, as well as taxes on capital appreciation.

3. The existing taxes to which the Agreement shall apply are:

(*a*) In Denmark:

(1) The State income tax;

(2) The seamen's tax;

(3) The special income tax;

(4) The tax on dividends;

(5) The municipal income tax;

(6) The church tax;

(7) The county income tax;

(8) Taxes under the Hydrocarbon Tax Act; and

(9) The State capital tax

(hereinafter referred to as "Danish tax").

[1] Came into force on 13 December 1987, i.e., 30 days after the date (13 November 1987) on which all the Contracting Parties had notified the Finnish Ministry of Foreign Affairs that it had been approved, in accordance with article 31 (1).

(*b*) In Finland:

(1) The State income and capital tax;

(2) The municipal tax;

(3) The church tax; and

(4) The withholding tax

(hereinafter referred to as "Finnish tax").

(*c*) In Iceland:

(1) The State income tax;

(2) The municipal income tax;

(3) The church tax;

(4) The cemetery tax, in so far as it is collected on the basis of income;

(5) The contribution to sickness insurance; and

(6) The State capital tax

(hereinafter referred to as "Icelandic tax").

(*d*) In Norway:

(1) The State tax on income and on capital;

(2) The municipal tax on income and on capital;

(3) The county income tax;

(4) The common tax for the Tax Equalization Fund;

(5) Taxes under the Petroleum Tax Act;

(6) The State tax on earnings of foreign artists; and

(7) The seamen's tax

(hereinafter referred to as "Norwegian tax").

(*e*) In Sweden:

(1) The State income tax, including the seamen's tax and the coupon tax;

(2) The tax on public entertainers;

(3) The tax on undistributed profits;

(4) The tax on corporations reducing share capital;

(5) The profit-sharing tax;

(6) The municipal income tax; and

(7) The State capital tax

(hereinafter referred to as "Swedish tax").

4. The Agreement shall apply also to any identical or substantially similar taxes which are imposed after the date of signature of the Agreement in addition to, or in place of, the existing taxes. The competent authorities of the Contracting States shall notify each other of any substantial changes which have been made in their respective taxation laws.

5. The Agreement shall not apply in any Contracting State to special taxes on winnings from lotteries and betting or to inheritance or gift taxes.

Article 3. General Definitions

1. For the purposes of this Agreement, unless the context otherwise requires, the following terms shall have the meanings given below:

(*a*) "Denmark" means the Kingdom of Denmark; "Finland" means the Republic of Finland; "Iceland" means the Republic of Iceland; "Norway" means the Kingdom of Norway, and "Sweden" means the Kingdom of Sweden.

The term also comprises all areas situated outside the territorial waters of the State concerned, within which that State, pursuant to its legislation and in accordance with international law, has rights with respect to the exploration and exploitation of natural resources of the sea-bed or its subsoil.

The term "Denmark" does not include the Faroe Islands or Greenland; the term "Finland" does not include the county of Åland in so far as the Finnish municipal tax is concerned; the term "Norway" does not include Svalbard (with Bjørnøya), Jan Mayen or the Norwegian dependencies *("biland")* outside Europe.

(*b*) "Person" includes an individual, a company and any other body of persons.

(*c*) "Company" means any body corporate or entity which is treated as a body corporate for tax purposes.

(*d*) "Enterprise of a Contracting State" and "enterprise of another Contracting State" mean respectively an enterprise carried on by a resident of a Contracting State and an enterprise carried on by a resident of another Contracting State.

(*e*) "National" means any individual who is a national of a Contracting State and any body corporate or other body of persons which has been established under the law in force in a Contracting State.

(*f*) For the purpose of applying the Agreement in a Contracting State "international traffic" means any transport by a ship or aircraft operated by an enterprise which has its place of effective management in another Contracting State, except when the ship or aircraft is operated solely between places in the first-mentioned State.

(*g*) "Competent authority" means:

(1) In Denmark: the Minister for Inland Revenue;

(2) In Finland: the Ministry of Finance;

(3) In Iceland: the Minister for Finance;

(4) In Norway: the Ministry of Finance and Customs;

(5) In Sweden: the Minister for Finance;

or the authority in each of these States authorized to deal with matters relating to this Agreement.

2. As regards the application of this Agreement by a Contracting State, any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires, have the meaning which it has under the law of that State concerning the taxes to which the Agreement applies.

Article 4. RESIDENCE

1. For the purposes of this Agreement, the term "resident of a Contracting State" means any person who, under the laws of that State, is liable to tax therein by reason of his domicile, residence, place of management or any other criterion of a similar nature. The term does not, however, include a person who is liable to tax in that State only in respect of income from sources in that State or capital situated therein.

2. Where by reason of the provisions of paragraph 1 an individual is a resident of more than one Contracting State, then his status shall be determined as follows:

(*a*) He shall be deemed to be a resident of the State in which he has a permanent home available to him; if he has a permanent home available to him in more than one State, he shall be deemed to be a resident of the State with which his personal and economic relations are closer (centre of vital interests);

(*b*) If the State in which he has his centre of vital interests cannot be determined, or if he has not a permanent home available to him in any of the Contracting States, he shall be deemed to be a resident of the State in which he has an habitual abode;

(*c*) If he has an habitual abode in more than one of the States or in none of them, he shall be deemed to be a resident of the State of which he is a national;

(*d*) If he is a national of more than one of the States or of none of them, the competent authorities of the Contracting States concerned shall settle the question by mutual agreement.

3. Where by reason of the provisions of paragraph 1 a person other than an individual is a resident of more than one Contracting State, then it shall be deemed to be a resident of the State in which its place of effective management is situated.

Article 5. PERMANENT ESTABLISHMENT

1. For the purposes of this Agreement, the term "permanent establishment" means a fixed place of business through which the business of an enterprise is wholly or partly carried on.

2. The term "permanent establishment" includes especially:

(*a*) A place of management;

(*b*) A branch;

(*c*) An office;

(*d*) A factory;

(*e*) A workshop; and

(*f*) A mine, an oil or gas well, a quarry or any other place of extraction of natural resources.

3. A building, construction, installation or assembly project, or activity consisting of planning, supervisory or consultancy services or other auxiliary services furnished by personnel in connection with such a project, constitutes a permanent establishment, but only if the activity continues for a period of more than 12 months in a Contracting State.

4. In calculating the period referred to in paragraph 3, an activity carried on by an enterprise associated with another enterprise shall be deemed to be carried on by the enterprise with which it is associated if the activity is substantially of the same kind as the activity carried on by the last-mentioned enterprise and the activities of the two enterprises relate to the same project. Enterprises shall be deemed to be associated enterprises if one of the enterprises participates directly or indirectly in the management or control of the other enterprise or owns a substantial part of the capital of that enterprise or if the same persons participate directly or indirectly in the management or control of both enterprises or own a substantial part of their capital.

5. Notwithstanding the preceding provisions of this article, the term "permanent establishment" shall be deemed not to include:

(*a*) The use of facilities solely for the purpose of storage, display or delivery of goods or merchandise belonging to the enterprise;

(*b*) The maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of storage, display or delivery;

(*c*) The maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of processing by another enterprise;

(*d*) The maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of purchasing goods or merchandise or of collecting information, for the enterprise;

(*e*) The maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of carrying on, for the enterprise, any other activity of a preparatory or auxiliary character;

(*f*) The maintenance of a fixed place of business solely for any combination of activities mentioned in subparagraphs (*a*) to (*e*) provided that the overall activity of the fixed place of business resulting from such combination is of a preparatory or auxiliary character.

6. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, where a person — other than an agent of an independent status to whom paragraph 7 applies — is acting in a Contracting State on behalf of an enterprise and has and habitually exercises in a Contracting State an authority to conclude contracts in the name of the enterprise, that enterprise shall be deemed to have a permanent establishment in the first-mentioned State in respect of any activities which that person undertakes for the enterprise unless the activities of such person are limited to those mentioned in paragraph 5 which, if exercised through a fixed place of business, would not make this fixed place of business a permanent establishment under the provisions of that paragraph.

7. An enterprise shall not be deemed to have a permanent establishment in a Contracting State merely because it carries on business in that State through a broker, general commission agent or any other agent of an independent status, provided that such persons are acting in the ordinary course of their business.

8. The fact that a company which is a resident of a Contracting State controls or is controlled by a company which is a resident of another Contracting State, or which carries on business in another Contracting State (whether through a permanent establishment or otherwise), shall not of itself constitute either company a permanent establishment of the other.

Article 6. INCOME FROM IMMOVABLE PROPERTY

1. Income derived by a resident of a Contracting State from immovable property (including income from agriculture or forestry) situated in another Contracting State may be taxed in that other State.

2. (*a*) Subject to the provisions of subparagraph (*b*), the term "immovable property" shall have the meaning which it has under the law of the Contracting State in which the property is situated.

(*b*) The term "immovable property" shall in any case include property accessory to immovable property, livestock and equipment used in agriculture and forestry, buildings, rights to which the provisions of general law respecting landed property apply, usufruct of immovable property and rights to variable or fixed payments as consideration for the working of, or the right to work, mineral deposits, sources and other natural resources.

3. The provisions of paragraph 1 shall apply to income derived from the direct use, letting or use in any other form of immovable property.

4. Where the holding of shares or other certificates of participation in a company whose main purpose is to own immovable property entitles the holder of such shares or other certificates of participation to use immovable property owned by the company, the income derived from the direct use, letting or use in any other form of such usufructory rights may be taxed in the Contracting State in which the immovable property is situated.

5. The provisions of paragraphs 1 and 3 shall also apply to the income from immovable property of an enterprise and to income from immovable property used for the performance of independent personal services.

Article 7. BUSINESS PROFITS

1. The profits of an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State unless the enterprise carries on business in another Contracting State through a permanent establishment situated therein. If the enterprise carries on business as aforesaid, the profits of the enterprise may be taxed in the other State but only so much of them as is attributable to that permanent establishment.

2. Subject to the provisions of paragraph 3, where an enterprise of a Contracting State carries on business in another Contracting State through a permanent establishment situated therein, there shall in each Contracting State be attributed to that permanent establishment the profits which it might be expected to make if it were a distinct and separate enterprise engaged in the same or similar activities under the same or similar conditions and dealing wholly independently with the enterprise of which it is a permanent establishment.

3. In the determination of the profits of a permanent establishment, there shall be allowed as deductions expenses which are incurred for the purposes of the permanent establishment, including executive and general administrative expenses so incurred, whether in the State in which the permanent establishment is situated or elsewhere.

4. In so far as it has been customary in a Contracting State to determine the profits to be attributed to a permanent establishment on the basis of an apportionment of the total profits of the enterprise to its various parts, nothing in paragraph 2

shall preclude that Contracting State from determining the profits to be taxed by such an apportionment as may be customary; the method of apportionment adopted shall, however, be such that the result shall be in accordance with the principles contained in this article.

5. No profits shall be attributed to a permanent establishment by reason of the mere purchase by that permanent establishment of goods or merchandise for the enterprise.

6. For the purposes of the preceding paragraphs, the profits to be attributed to the permanent establishment shall be determined by the same method year by year unless there is good and sufficient reason to the contrary.

7. Where profits include items of income which are dealt with separately in other articles of this Agreement then the provisions of those articles shall not be affected by the provisions of this article.

Article 8. Shipping and air transport

1. Profits from the operation of ships or aircraft in international traffic shall be taxable only in the Contracting State in which the place of effective management of the enterprise is situated. Where that State is unable under its laws to tax the entire profits, the profits shall be taxable only in the State of which the enterprise is a resident.

2. If the place of effective management of a shipping enterprise is aboard a ship then it shall be deemed to be situated in the Contracting State of which the operator of the ship is a resident.

3. The provisions of paragraph 1 shall also apply to profits derived from the participation in a pool, a joint business or an international operating agency.

Article 9. Associated enterprises

1. Where:

(*a*) An enterprise of a Contracting State participates directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of another Contracting State, or

(*b*) The same persons participate directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of a Contracting State and an enterprise of another Contracting State,

the following provisions shall apply:

Where conditions are made or imposed between the enterprises concerned in their commercial or financial relations, which differ from those which would be made between independent enterprises, then any profits which would, but for those conditions, have accrued to one of the enterprises but which by reason of those conditions have not so accrued may be included in the profits of that enterprise and taxed accordingly.

2. Where a question dealt with in paragraph 1 arises in one of the Contracting States, the competent authority of another Contracting State concerned in the matter shall be informed with a view to considering any necessary adjustment in connection with the calculation of the profits of the enterprise which is a resident of that

other State. Where necessary, the competent authorities may conclude a special agreement concerning the apportionment of the profits.

Article 10. DIVIDENDS

1. Dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to a resident of another Contracting State may be taxed in that other State.

2. Where the recipient of the dividends, being a resident of a Contracting State, has a permanent establishment or fixed base in a Contracting State other than that of which he is a resident and the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with a business activity carried on from the permanent establishment or the performance of independent personal services from the fixed base, dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to such a recipient may, notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 3, be taxed in accordance with the provisions of article 7 or article 14 in the Contracting State in which the permanent establishment or the fixed base is situated.

3. Dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to a resident of another Contracting State may also be taxed in the Contracting State of which the company paying the dividends is a resident and according to the laws of that State. The tax so charged shall not exceed:

(*a*) Five percent of the gross amount of the dividends if the recipient is a company (other than a partnership or a decedent's estate) which holds directly at least 25 per cent of the capital of the company paying the dividends;

(*b*) Fifteen per cent of the gross amount of the dividends in all other cases.

4. Notwithstanding the provisions of paragraph 3 (*a*), Icelandic tax on dividends may be raised from 5 per cent to not more than 15 per cent where such dividends have been deducted from the profits of the company paying the dividends in the determination of the Icelandic tax.

5. Notwithstanding the provisions of paragraph 3 (*a*), Norwegian tax on dividends may be raised to not more than 15 per cent. This provision shall apply as long as Norwegian companies are entitled to deduct paid dividends from their profits when assessed for State taxes.

6. The competent authorities of the Contracting States shall by mutual agreement settle the mode of application of the limitations provided for in paragraphs 3 to 5.

The provisions of paragraphs 3 to 5 shall not affect the taxation of the company in respect of the profits out of which the dividends are paid.

7. The term "dividends" as used in this article means income from shares, share certificates or other rights, not being debt-claims, participating in profits, as well as income from other corporate rights which is subjected to the same taxation treatment as income from shares by the laws of the State of which the company making the distribution is a resident.

8. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to a company which is a resident of a Contracting State other than Denmark shall be exempt from taxation in that other State to the extent to which they would have been exempt under the laws of that other State if both companies had been residents of that State.

Notwithstanding the provisions of paragraph 1, dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State other than Denmark to a company which is a resident of Denmark shall be exempt from taxation in Denmark under Danish law.

Where the amount of the dividends paid for a fiscal year by a company which is a resident of Denmark to a company which is a resident of another Contracting State corresponds to dividends which the first-mentioned company, directly or through a body corporate, received, during the same fiscal year or an earlier fiscal year, from shares or other participations in a company which is a resident of a third State, exemption from taxation in another Contracting State in accordance with the first section of this paragraph shall, however, be granted only if:

(*a*) The dividends received from the shares or participations in the company which is a resident of a third State are taxable in Denmark or,

(*b*) Where that is not the case, the dividends would have been exempt from taxation in another Contracting State if the shares or participations in the company which is a resident of a third State were owned directly by the company which is a resident of another Contracting State.

In the case of dividends paid by a company which is a resident of Iceland to a company which is a resident of another Contracting State, exemption from taxation in another Contracting State in accordance with the first section of this paragraph shall be granted only in so far as the dividends, in the determination of the Icelandic tax, cannot be deducted from the profits of the Icelandic company.

9. Notwithstanding the provisions of paragraphs 3 to 5, the competent authorities of the Contracting States may agree that dividends accruing to an institution, specified in such an agreement, engaged in general charitable work or other work of benefit to the public which, under the laws of the Contracting State of which the institution is a resident, is exempt from tax on dividends, shall be exempt in another Contracting State from tax on dividends paid by a company in that other State.

10. Where a company which is a resident of a Contracting State derives profits or income from another Contracting State, that other State may not impose any tax on the dividends paid by the company, except in so far as such dividends are paid to a resident of that other State or in so far as the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with a permanent establishment or a fixed base situated in that other State, nor subject the company's undistributed profits to a tax on the company's undistributed profits, even if the dividends paid or the undistributed profits consist wholly or partly of profits or income arising in such other State.

11. The term "partnership" as used in this article means:

(*a*) In the case of Denmark: an *"interessentskab"*, a *"kommanditselskab"* and a *"partrederi"*;

(*b*) In the case of Finland: an *"avoin yhtiö"* (*"öppet bolag"*) a *"kommandittiyhtiö" ("kommanditbolag")*, a *laivanisännistöyhtiö ("partrederibolag")* and any other partnership which is covered by article 4, paragraph 2, of the Act on Income and Capital Tax (1043/74) and which is not taxed as an independent taxable entity;

(*c*) In the case of Iceland: *"sameignarfélög"* and *"samlög"* which are not taxed as independent taxable entities;

(*d*) In the case of Norway: any partnership except an *"aksjeselskap"*;

(*e*) In the case of Sweden: a *"handelsbolag"*, a *"kommanditbolag"* or an *"enkelt bolag"*.

Article 11. INTEREST

1. Interest arising in a Contracting State and paid to a resident of another Contracting State shall be taxable only in that other State.

2. Where the recipient of the interest, being a resident of a Contracting State, has a permanent establishment or a fixed base in a Contracting State other than that of which he is a resident, and the debt-claim in respect of which the interest is paid is effectively connected with a business carried on from the permanent establishment or the performance of independent personal services from the fixed base, the interest arising in a Contracting State and paid to such a recipient shall, notwithstanding the provisions of paragraph 1, be taxed in accordance with the provisions of article 7 or article 14 in the Contracting State in which the permanent establishment or the fixed base is situated.

3. The term "interest" as used in this article means income from debt-claims of every kind, whether or not secured by mortgage on real estate and whether or not carrying a right to participate in the debtor's profits, and in particular, income from government securities and income from bonds or debentures, including premiums and prizes attaching to such securities, bonds or debentures. Penalty charges for late payment shall not be regarded as interest for the purpose of this article.

4. Where by reason of a special relationship between the payer and the recipient or between both of them and some other person, the amount of the interest, having regard to the debt-claim for which it is paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the recipient in the absence of such relationship, the provisions of this article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State concerned, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 12. ROYALTIES

1. Royalties arising in a Contracting State and paid to a resident of another Contracting State shall be taxable only in that other State.

2. Where the recipient of the royalties, being a resident of a Contracting State, has a permanent establishment or a fixed base in a Contracting State other than that of which he is a resident and the right or property in respect of which the royalties are paid is effectively connected with a business activity carried on from the permanent establishment or the performance of independent personal services from the fixed base, the royalties arising in a Contracting State and paid to such a recipient may, notwithstanding the provisions of paragraph 1, be taxed in accordance with the provisions of article 7 or article 14 in the Contracting State in which the permanent establishment or the fixed base is situated.

3. The term "royalties" as used in this article means payments of any kind received as a consideration for the use of, or the right to use, any copyright of literary, artistic or scientific work (including cinematograph films, or films or tapes used for radio or television broadcasting), any patent, trade mark, design or model,

plan, secret formula or process, or for the use of, or the right to use, industrial, commercial, or scientific equipment, or for information concerning industrial, commercial or scientific experience.

4. Where by reason of a special relationship between the payer and the recipient or between both of them and some other person, the amount of the royalties, having regard to the use, right or information for which they are paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the recipient in the absence of such relationship, the provisions of this article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of the Contracting States concerned, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 13. Capital gains

1. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of immovable property referred to in article 6, paragraph 2, and situated in another Contracting State may be taxed in that other State.

2. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of shares or other participations referred to in article 6, paragraph 4, may be taxed in the Contracting State in which the immovable property is situated.

3. Gains from the alienation of movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in another Contracting State or of movable property pertaining to a fixed base available to a resident of a Contracting State in another Contracting State for the purpose of performing independent personal services, including such gains from the alienation of such a permanent establishment (alone or with the whole enterprise) or of such fixed base, may be taxed in that other State.

4. Gains from the alienation of ships or aircraft operated in international traffic, or movable property pertaining to the operation of such ships or aircraft shall be taxable only in the Contracting State in which the place of effective management of the enterprise is situated. Where that State is unable under its laws to tax the entire gains, the gains shall be taxable only in the State of which the enterprise is a resident.

5. Gains from the alienation of any property other than that referred to in paragraphs 1 to 4 shall be taxable only in the Contracting State of which the alienator is a resident.

6. The provisions of paragraph 5 shall not affect the right of a Contracting State to levy, according to its own laws, a tax on gains derived by a resident of another Contracting State from the alienation of shares or other participations in a company which is a resident of the first-mentioned State and gains derived from the alienation of other securities which are subjected to the same taxation treatment in that State as gains derived from the alienation of such shares or other interests.

Article 14. Independent personal services

1. Income derived by a resident of a Contracting State in respect of professional services or other activities of an independent character shall be taxable only in that State. Such income may, however, be taxed in another Contracting State:

(*a*) If he has a fixed base regularly available to him in that other State for the purpose of performing his activities, but only so much of the income as is attributable to that fixed base; or

(*b*) If his stay in that other State is for a period or periods exceeding in the aggregate 183 days in a twelve-month period, but only so much of the income as is attributable to his activities performed during that period or periods.

Where the income is exempt from taxation in the first-mentioned State, the income may, even if the conditions stipulated in subparagraph (*a*) or (*b*) are not fulfilled, be taxed in the State in which the activities are performed, but only so much of the income as is attributable to that activity.

2. The term "professional services" includes, especially, independent scientific, literary, artistic, educational or teaching activities as well as the independent activities of physicians, lawyers, engineers, architects, dentists and accountants.

Article 15. DEPENDENT PERSONAL SERVICES

1. Subject to the provisions of articles 16, 18, 19, 20 and 21, salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment shall be taxable only in that State unless the employment is exercised in another Contracting State. If the employment is so exercised, such remuneration as is derived therefrom may be taxed in that other State.

2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment exercised in another Contracting State shall be taxable only in the first-mentioned State if:

(*a*) The recipient is present in that other State for a period or periods not exceeding in the aggregate 183 days in a twelve-month period; and

(*b*) The remuneration is paid by, or on behalf of, an employer who is not a resident of that other State; and

(*c*) The remuneration is not borne by a permanent establishment or a fixed base which the employer has in that other State.

3. The provisions of paragraph 2 shall not apply:

(*a*) In cases involving the hiring-out of personnel; or

(*b*) In cases where the remuneration is exempt from taxation in the first-mentioned State.

4. Notwithstanding the preceding provisions of this article, remuneration derived in respect of an employment exercised aboard:

(*a*) A Danish, Finnish, Icelandic, Norwegian or Swedish ship shall be taxable only in the Contracting State whose flag the ship flies; for the purpose of the application of this provision, foreign ships chartered on a so-called bareboat basis by an enterprise of a Contracting State shall be treated as Danish, Finnish, Icelandic, Norwegian or Swedish ships respectively;

(*b*) Aircraft in international traffic shall be taxable only in the Contracting State of which the recipient of remuneration in respect of the employment is a resident;

(*c*) Vessels engaged in fishing, sealing or whaling shall be taxable only in the Contracting State of which the recipient of remuneration in respect of the employ-

ment is a resident; this shall also apply where remuneration in respect of the employment is paid in the form of a certain portion of the earnings resulting from the fishing, sealing or whaling activity.

Article 16. Director's fees

Director's fees and other similar payments derived by a resident of a Contracting State in his capacity as a member of the Board of Directors or other similar body of a company which is a resident of another Contracting State may be taxed in that other State.

Article 17. Entertainers, athletes and sportsmen

1. Notwithstanding the provisions of articles 14 and 15, income derived by a resident of a Contracting State as an entertainer, such as a theatre, motion picture, radio or television artiste, or a musician, or as an athlete or sportsman, from his personal activities as such exercised in another Contracting State, may be taxed in that other State.

2. Where income in respect of personal activities exercised by an entertainer or an athlete or sportsman in his capacity as such accrues not to the entertainer, athlete or sportsman himself but to another person, that income may, notwithstanding the provisions of articles 7, 14 and 15, be taxed in the Contracting State in which the activities of the entertainer, athlete or sportsman are exercised.

3. Where income referred to in paragraphs 1 and 2 is exempt from taxation in the Contracting State in which the activity is carried on, the income shall be taxable only in the Contracting State of which the entertainer, athlete or sportsman is a resident.

Article 18. Pensions, etc.

1. Pensions and annuities paid from a Contracting State and payments from a Contracting State under the social security laws of that State to a resident of another Contracting State shall be taxable only in the first-mentioned State. Where such income is not liable to taxation in the State from which payment is made, the income shall be taxable only in the State of which the recipient is a resident.

2. Notwithstanding the other provisions of this Agreement, maintenance allowances paid by a resident of a Contracting State to a spouse or former spouse or child who is a resident of another Contracting State shall be exempt from taxation in that other State where the allowance would have been exempt from taxation in the first-mentioned State if the recipient had been a resident of that State.

3. The term "annuity" means a fixed sum paid periodically at stated times during the life of the person concerned or during a specified or ascertainable period of time, under an obligation to make such payments in return for full consideration in money or money's worth.

Article 19. Government service

1. Remuneration (other than a pension) paid by a Contracting State or its political subdivisions, local authorities or institutions under public law to an individual in respect of services rendered to that State or subdivision or authority shall be

taxable only in that State. Where the remuneration is not liable to taxation in that State, it shall be taxable only in the State of which the recipient is a resident.

2. However, if the remuneration referred to in paragraph 1 is payable to the recipient for services rendered by him in a Contracting State other than that from which the remuneration is paid, the remuneration shall be taxable only in the State in which the services are rendered, if the recipient is a resident of that State and

(*a*) Is a national of that State; or

(*b*) Did not become a resident of that State solely for the purpose of rendering the services; or

(*c*) Is not liable to taxation in respect of the remuneration in the State from which the remuneration is paid.

Article 20. Students and trainees

A person who is staying in a Contracting State solely for the purposes of:

(*a*) Study at a university or other educational establishment in that Contracting State, or

(*b*) Training in business, industry, agriculture or forestry in that Contracting State,

and who is, or immediately before his stay was, a resident of another Contracting State, shall not be taxed in the first-mentioned State in respect of payments which he receives from a source outside of that State for his maintenance, education or training.

Article 21. Activities connected with surveying for and exploration and exploitation of hydrocarbon deposits

1. Notwithstanding the other provisions of this Agreement, except for the provisions of article 8, the provisions of this article shall apply in cases where a resident of a Contracting State carries on activities in another Contracting State in connection with surveying for and exploration or exploitation of hydrocarbon deposits situated in that other State.

2. (*a*) A resident of a Contracting State carrying on activities referred to in paragraph 1 off the shore of another Contracting State, shall be deemed to be carrying on the activities from a permanent establishment or fixed base in that other State.

(*b*) If such resident carries on his activities within an area of exploration or exploitation which extends from a place off the shore of that other State into the land area of that State and the activity is not exclusively carried on within that land area, subparagraph (*a*) shall apply, *mutatis mutandis*.

(*c*) Activities relating to the construction or installation of pipelines for the transport of unrefined hydrocarbons or construction work directly connected with such activities, shall be deemed to be carried on from a permanent establishment in that other State even in the case of activities carried on on land where the activities are part of a project extending from a place off the shore of that State into the land area of that State.

3. The provisions of paragraph 2 shall not apply if the activity is carried on during a period or periods not exceeding in the aggregate 30 days in a 12-month period.

4. In calculating the period referred to in paragraph 3, an activity carried on by an enterprise associated with another enterprise shall be deemed to be carried on by the enterprise with which it is associated if the activity is substantially of the same kind as the activity carried on by the last-mentioned enterprise and the activities of the two enterprises relate to the same project. Enterprises shall be deemed to be associated if one of the enterprises participates directly or indirectly in the management or control of the other enterprise or owns a substantial part of the capital of that enterprise or if the same persons participate directly or indirectly in the management or control of both enterprises or own a substantial part of their capital.

5. Profits derived by an enterprise of a Contracting State from the transport of personnel or materiel by ship or aircraft to or within an area referred to in paragraph 2 (*a*) and (*b*) in the other Contracting State, where a business activity is carried on in connection with surveying for and exploration or exploitation of hydrocarbon deposits or from the operation of tugboats, supply vessels or other auxiliary vessels in connection with such activity, shall be taxable only in the Contracting State in which the enterprise has its place of effective management. Where that State is unable, under its laws to tax the entire income, the income shall be taxable only in the State of which the enterprise is a resident.

6. The provisions of article 13, paragraph 4, and article 23, paragraph 3, shall apply to gains from the alienation of ships, boats and aircraft referred to in paragraph 5 or capital represented by such ships, boats and aircraft.

7. Notwithstanding the other provisions of this Agreement, the following provisions shall apply to the taxation of wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of employment exercised in another Contracting State for an employer carrying on an activity referred to in paragraphs 1 and 2:

(*a*) Subject to the provisions of subparagraphs (*b*) to (*d*), such remuneration may be taxed in that other State, but only if the employment is exercised there during a period exceeding in the aggregate 30 days in a 12-month period.

(*b*) Such remuneration shall be taxable only in the first-mentioned Contracting State if:

(1) The employment is connected with the exploitation of hydrocarbon deposits situated on the mid-line between Contracting States or between a Contracting State and another State.

(2) An agreement exists between these States concerning the common exploitation of the deposits, and

(3) The exploitation takes place simultaneously on both sides of the mid-line. The provisions of this subparagraph shall apply only after an agreement on the subject has been reached by the competent authorities of the Contracting States.

(*c*) If the employment is exercised aboard a ship or boat referred to in paragraph 5, such remuneration shall be taxable in accordance with the provisions of article 15, paragraph 4 (*a*).

(*d*) If the employment is exercised aboard an aircraft referred to in paragraph 5, such remuneration shall be taxable only in the Contracting State in which the place of effective management of the enterprise is situated.

8. A resident of a Contracting State who carries on an activity off the shore of another Contracting State shall be exempt from taxation in that other State with respect to gains which are deemed to be derived by such resident from the transfer of movable drilling installations or platforms used for living quarters to an area outside that other State. The term "gains" as used in this paragraph means an amount by which the market value at the time of the transfer exceeds the residual value at that time plus any depreciation.

9. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of:

(*a*) Rights to surveying for, exploration or exploitation of hydrocarbon deposits in another Contracting State, including the right to a share in or profits from such deposits, or

(*b*) Shares or other participations, the value of which is wholly or substantially, directly or indirectly, attributable to such rights,

may be taxed in that other State.

Article 22. Other income

1. Items of income of a resident of a Contracting State, wherever arising, not dealt with in the foregoing articles of this Agreement shall be taxable only in that State.

2. The provisions of paragraph 1 shall not apply if the recipient of such income, being a resident of a Contracting State, has a permanent establishment or fixed base in another Contracting State and the right or property in respect of which the income is paid is effectively connected with business activities carried on from the permanent establishment or independent personal services performed from the fixed base. In such case, the provisions of article 7 or article 14, as the case may be, shall apply. Where immovable property referred to in article 6, paragraph 2, belongs to a permanent establishment or fixed base the income from such property shall, however, be taxable in accordance with the provisions of article 6, paragraphs 1, 3 and 5.

Article 23. Capital

1. Capital represented by immovable property referred to in article 6, paragraph 2, owned by a resident of a Contracting State and situated in another Contracting State, may be taxed in that other State.

2. Capital consisting of shares or other participations in a company referred to in article 6, paragraph 4, owned by a resident of a Contracting State, may be taxed in the Contracting State in which the immovable property is situated.

3. Capital represented by ships or aircraft operated in international traffic and by movable property pertaining to the operation of such ships or aircraft shall be taxable only in the Contracting State in which the place of effective management of the enterprise is situated. Where that State is unable, under its laws, to tax the entire capital, the capital shall be taxable only in the State of which the enterprise is a resident.

4. All other capital, wherever situated, of a resident of a Contracting State, shall be taxable only in that State.

5. Notwithstanding the provisions of paragraph 4, capital represented by movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in another Contracting State or by movable property pertaining to a fixed base available to a resident of a Contracting State in another Contracting State for the performance of independent personal services may, however, be taxed in that other State.

Article 24. DECEDENTS' ESTATES

Where tax is levied on income or capital belonging to a decedent's estate which is a resident of a Contracting State, such income or capital may not be taxed in the hands of a beneficiary who is a resident of another Contracting State.

Article 25. METHODS FOR THE ELIMINATION OF DOUBLE TAXATION

1. *Denmark*

(*a*) Where a resident of Denmark derives income or owns capital which, in accordance with the provisions of this Agreement, may be taxed in another Contracting State, Denmark shall, subject to the provisions of article 10, paragraph 8, second section, or of subparagraphs (*b*) or (*c*) below:

(1) Allow as a deduction from the Danish income tax of that resident an amount equal to the income tax paid in that other State;

(2) Allow as a deduction from the Danish capital tax of that resident an amount equal to the capital tax paid in that other State.

Such deduction shall not, however, in either case exceed that part of the Danish income tax or capital tax, as computed before the deduction is given, which is attributable to the income or capital that may be taxed in that other State.

(*b*) Where a resident of Denmark derives income or owns capital which, in accordance with the provisions of this Agreement, shall be taxable only in another Contracting State, Denmark may include the income or capital in the amount used as the basis for calculating the tax but shall allow as a deduction from the Danish tax on income or on capital that part of the income or capital tax which is attributable to the income derived from that other State or the capital owned there.

(*c*) Where a resident of Denmark derives income referred to in article 15 or article 21, paragraph 7, Denmark may include the income in the amount used as the basis for calculating the tax but shall allow as a deduction from the Danish tax on income that part of the income tax which is attributable to the income derived from that other State.

2. *Finland*

(*a*) Where a resident of Finland derives income or owns capital which, in accordance with the provisions of this Agreement, may be taxed in another Contracting State, Finland shall, subject to the provisions of article 10, paragraph 8, first section, or of subparagraphs (*b*) or (*c*) below:

(1) Allow as a deduction from the Finnish income tax of that resident an amount equal to the income tax paid in that other State;

(2) Allow as a deduction from the Finnish capital tax of that resident an amount equal to the capital tax paid in that other State.

Such deduction shall not, however, in either case exceed that part of the Finnish income tax or capital tax, as computed before the deduction is given, which is attributable to the income or capital that may be taxed in that other State.

(*b*) Where a resident of Finland derives income from another Contracting State for dependent personal services referred to in article 15 or article 21, paragraph 7, and which according to those articles may be taxed in that other Contracting State, such income shall be exempt from Finnish tax.

(*c*) Where a resident of Finland derives income or owns capital which, in accordance with the provisions of this Agreement, shall be taxable only in another Contracting State or derives income which, in accordance with subparagraph (*b*) above, shall be exempt from Finnish tax, Finland may include the income or capital in the amount used as the basis for calculating the tax but shall allow as a deduction from the Finnish tax on income or on capital that part of the income tax or capital tax which is attributable to the income derived from that other State or the capital owned there.

3. *Iceland*

(*a*) Where a resident of Iceland derives income or owns capital which, in accordance with the provisions of this Agreement, may be taxed in another Contracting State, Iceland shall, subject to the provisions of subparagraphs (*b*) or (*c*) below, exempt such income or capital from taxation.

(*b*) Where a resident of Iceland derives income which, in accordance with the provisions of article 10, article 13, paragraph 6, article 16 or article 21, paragraphs 1 to 6 and 8 and 9, may be taxed in another Contracting State, Iceland shall, subject to the provisions of article 10, paragraph 8, first section, allow as a deduction from the Icelandic income tax of that resident an amount equal to the income tax paid in that other Contracting State. Such deduction shall not, however, exceed that part of the Icelandic tax, as computed before the deduction is given, which is attributable to the income that may be taxed in that other State.

(*c*) Where, in accordance with any provision of this Agreement, income derived or capital owned by a resident of Iceland is exempt from tax there, Iceland may nevertheless, in calculating the amount of tax on the remaining income or capital of such resident, take into account the exempted income or capital.

4. *Norway*

(*a*) Where a resident of Norway derives income or owns capital which, in accordance with the provisions of this Agreement, may be taxed in another Contracting State, Norway shall, subject to the provisions of subparagraphs (*b*) or (*c*) below, exempt such income or capital from tax.

(*b*) Where a resident of Norway derives income which, in accordance with the provisions of article 10, article 13, paragraph 6, article 16 or article 21, paragraphs 1 to 6 and 8 and 9, may be taxed in another Contracting State, Norway shall, subject to the provisions of article 10, paragraph 8, first section, allow as a deduction from the Norwegian income tax of that resident an amount equal to the income tax paid in that other State. Such deduction shall not, however, exceed that part of the Norwegian tax, as computed before the deduction is given, which is attributable to the income that may be taxed in that other State.

(*c*) Where in accordance with any provision of this Agreement income derived or capital owned by a resident of Norway is exempt from tax there, Norway may nevertheless, in calculating the amount of Norwegian tax on the remaining income or capital of such resident, take into account the exempted income or capital.

5. *Sweden*

(*a*) Where a resident of Sweden derives income or owns capital which, in accordance with the provisions of this Agreement, may be taxed in another Contracting State, Sweden shall, subject to the provisions of article 10, paragraph 8, first section, or of subparagraphs (*b*), (*c*) or (*d*) below:

(1) — Subject to the provisions of Swedish law (even as subsequently reworded, provided that the general principles stated here remain unaffected) — allow as a deduction from the income tax an amount equal to the income tax paid in that other State;

(2) Allow as a deduction from the Swedish capital tax of that resident an amount equal to the capital tax paid in that other State. Such deduction shall not, however, exceed that part of the Swedish capital tax, as computed before the deduction is given, which is attributable to the capital that may be taxed in that other State.

(*b*) For the purposes of subparagraph (*a*) above, where under special legislation relief is granted with respect to Finnish income or capital tax on the permanent establishment of a Swedish enterprise in Finland, the income tax or capital tax which would have been paid in Finland if such tax relief had not been granted shall be allowed as a deduction from the Swedish tax on the income or capital of the enterprise.

(*c*) Where a resident of Sweden derives from another Contracting State business profits referred to in article 7, income from independent personal services referred to in article 14, income from dependent personal services referred to in article 15 or article 21, paragraph 7, or gains referred to in article 13, paragraph 3, where such income or gains may be taxed under those articles in that other Contracting State, such income or gains shall, notwithstanding the provisions of subparagraph (*a*) above, be exempt from Swedish taxation. With regard to articles 7, 13 and 14, however, this provision shall apply only if the greater part of the income or gains is derived from a professional activity, business activity or industrial activity, carried on in the other Contracting State, which does not consist in the administration of securities and other similar movable property.

(*d*) Where a resident of Sweden derives income or gains or owns capital which, in accordance with the provisions of this Agreement, shall be taxable only in another Contracting State or derives income or gains which, in accordance with subparagraph (*c*) above, shall be exempt from Swedish tax, Sweden may, in determining the tax rate for Swedish progressive tax on other income, gains or capital, take into account the income, gains or capital which shall be taxable only in the other Contracting State or income or gains which are exempt from Swedish tax.

6. *Common provisions*

The phrase "paid in that other State" in paragraphs 1 (*a*) (1), 2 (*a*) (1), 3 (*b*), 4 (*b*) and 5 (*a*) (1) shall also be deemed to include tax on income paid in Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden which shall be transferred to the other State in question in order to be credited to the person concerned as tax on the same income.

Article 26. Restriction on the right to levy tax

Income derived or capital owned by a resident of a Contracting State may not be taxed in another Contracting State unless taxation is expressly permitted under this Agreement.

Article 27. Non-discrimination

1. Nationals of a Contracting State shall not be subjected in another Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of that other State in the same circumstances are or may be subjected. This provision shall, notwithstanding the provisions of article 1, also apply to persons who are not residents of one or more Contracting States.

2. The taxation on a permanent establishment or fixed base which an enterprise or resident of a Contracting State has in another Contracting State shall not be less favourably levied in that other State than the taxation levied on enterprises or residents of that other State carrying on the same activities.

This provision shall not be construed as obliging a Contracting State to grant to residents of another Contracting State any personal allowances, reliefs and reductions for taxation purposes on account of civil status or family responsibilities which it grants to its own residents. The provision also does not imply the right to receive a tax deduction or be granted exemption in a Contracting State from taxation in respect of dividends or other disbursements paid to a company which is a resident of another Contracting State.

The provisions of the first section of this paragraph also shall not prevent a Contracting State from taxing income derived by a permanent establishment, according to the rules of that State's own law, where the permanent establishment belongs to a limited liability company or company assimilated thereto in another Contracting State. The taxation shall, however, correspond to the tax on income, calculated without deduction in respect of distributed profits, levied on a limited liability company or company assimilated thereto which is a resident of the first-mentioned Contracting State.

3. Except where the provisions of article 9, paragraph 1, article 11, paragraph 4, or article 12, paragraph 4, apply, interest, royalties and other disbursements paid by an enterprise of a Contracting State to a resident of another Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable profits of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been paid to a resident of the first-mentioned State. Similarly, any debts of an enterprise of a Contracting State to a resident of another Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable capital of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been contracted to a resident of the first-mentioned State.

4. Enterprises of a Contracting State, the capital of which is wholly or partly owned or controlled, directly or indirectly, by one or more residents of one or more Contracting States, shall not be subjected in the first-mentioned State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which other similar enterprises of the first-mentioned State are or may be subjected.

5. The provisions of this article shall not be construed as obliging Norway to grant to nationals of another Contracting State who were not born in Norway of Norwegian parents the special tax relief which is granted, under article 22 of the Norwegian National Tax Act of 18 August 1911, to Norwegian nationals and persons born in Norway of Norwegian parents [persons with Norwegian citizenship rights *("innfødsrett")*].

6. The provisions of this article shall, notwithstanding the provisions of article 2, apply to taxes of every kind and description.

Article 28. Mutual agreement procedure

1. Where a person considers that the actions of one or more Contracting States result or will result for him in taxation not in accordance with the provisions of this Agreement, he may, irrespective of the remedies provided by the domestic law of those States, present his case to the competent authority of the Contracting State of which he is a resident or, if his case comes under article 27, paragraph 1, to that of the Contracting State of which he is a national.

2. The competent authority shall endeavour, if the objection appears to it to be justified and if it is not itself able to arrive at a satisfactory solution, to resolve the case by mutual agreement with the competent authority of the other Contracting State concerned in the matter, with a view to the avoidance of taxation which is not in accordance with the Agreement. If the State to whose competent authority the person concerned has presented the case is not itself concerned in the matter, that competent authority shall refer the case to the competent authority of one of the States concerned in the matter.

3. Where any difficulties or doubts arise between Contracting States concerning the interpretation or application of the Agreement, the competent authorities of those States shall consult together in an endeavour to resolve the question by special agreement. The competent authorities of the Contracting States may also consult together for the elimination of double taxation in cases not provided for in the Agreement or in order, by special agreement, to resolve questions which are not provided for in the Agreement but may arise in connection with the taxes provided for in article 2 by reason of differences in the principles followed by the States concerned in calculating the taxes or for other reasons.

Before a decision is taken on a question referred to in the preceding section of this paragraph the result of the consultations provided for therein shall be notified as soon as possible to the competent authorities of the other Contracting States. If the competent authority of a Contracting State considers that consultations should take place between the competent authorities of all the Contracting States, such consultations shall take place without delay at the request of the competent authority of the first-mentioned Contracting State.

Article 29. Diplomatic agents and consular officers

Nothing in this Agreement shall affect the fiscal privileges of diplomatic agents or consular officers under the general rules of international law or under the provisions of special agreements.

Article 30. TERRITORIAL EXTENSION

1. This Agreement may be extended, either in its entirety or with any necessary modifications, to cover the territories excluded from the scope of the Agreement in accordance with the provisions of article 3, paragraph 1 (*a*), provided that taxes identical or substantially similar to those to which the Agreement applies are imposed there. Any such extension shall take effect from such date, and be subject to such modifications and conditions, including conditions as to termination, as may be specifically agreed upon between the Contracting States in notes to be exchanged through the diplomatic channel.

2. If the Agreement ceases to have effect in accordance with article 32, it shall also, unless otherwise agreed between the Contracting States, cease to have effect in respect of any territory to which the Agreement has been extended in accordance with this article.

Article 31. ENTRY INTO FORCE

1. This Agreement shall enter into force on the thirtieth day after the date on which all the Contracting States have notified the Ministry of Foreign Affairs of Finland that the Agreement has been approved. The Ministry of Foreign Affairs of Finland shall notify the other Contracting States of the receipt of such notifications and of the date of entry into force of the Agreement.

2. After the entry into force of the Agreement, its provisions shall apply:

(*a*) In respect of taxes withheld at source, to income derived on or after 1 January of the calendar year immediately following that in which the Agreement enters into force;

(*b*) In respect of other taxes on income, to taxes determined for the fiscal years beginning on or after 1 January of the calendar year immediately following that in which the Agreement enters into force;

(*c*) In respect of taxes on capital, to capital on which tax is payable on the basis of an assessment made during the second calendar year following that in which the Agreement enters into force or later.

3. The Convention of 22 March 1983 between Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden for the avoidance of double taxation with respect to taxes on income and on capital[1] shall cease to apply with respect to income or capital to which the present Agreement becomes applicable in accordance with paragraph 2. The first-mentioned Convention shall cease to apply as from the last date on which it becomes applicable under the foregoing provisions of this paragraph.

4. Notwithstanding the provisions of paragraphs 2 and 3, the provisions of paragraphs 2 to 5 of item VII and paragraphs 2 to 5 of item VIII of the Protocol attached to the present Agreement, shall apply to income earned as from 1 January 1990. The Agreement of 15 April 1986 between the Government of the Kingdom of Denmark and the Government of the Kingdom of Sweden concerning the taxation of so-called frontier workers shall thereupon cease to have effect and shall not apply to income earned after the end of 1989.

[1] United Nations, *Treaty Series*, vol. 1354, p. 245.

Article 32. TERMINATION

A Contracting State may, at the latest by 30 June of a calendar year beginning after the expiry of a five-year period following the date of entry into force of the Agreement, denounce the Agreement by giving written notice of denunciation to the Ministry of Foreign Affairs of Finland, which shall notify the other Contracting States of the receipt of such notice and of its contents. If the time-limit for denunciation has been observed, the Agreement shall cease to have effect as between the State denouncing it and the other Contracting States:

(*a*) In respect of taxes withheld at source, for income derived on or after 1 January of the calendar year immediately following that in which the Ministry of Foreign Affairs of Finland received the notice of denunciation;

(*b*) In respect of other taxes on income, for taxes determined for the fiscal year beginning on or after 1 January of the calendar year immediately following that in which the Ministry of Foreign Affairs of Finland received the notice of denunciation;

(*c*) In respect of taxes on capital, for capital in respect of which tax is payable on the basis of an assessment made during the calendar year immediately following that in which the Ministry of Foreign Affairs of Finland received the notice of denunciation or later.

The original copy of this Agreement shall be deposited with the Ministry of Foreign Affairs of Finland, which shall provide certified copies thereof to the other Contracting States.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned plenipotentiaries have signed this Agreement.

DONE at Helsinki on 18 February 1987 in one copy in the Danish, Finnish, Icelandic, Norwegian and Swedish languages, there being two texts in the Swedish language, one for Finland and one for Sweden, all the texts being equally authentic.

For the Government of Denmark:

JONNE SNEUM

For the Government of Finland:

ÅKE WIHTOL

For the Government of Iceland:

SIGURJON THORBJORNSSON

For the Government of Norway:

ODD HENGSLE

For the Government of Sweden:

KURT MALMGREN

PROTOCOL

On signing the Agreement concluded this day between the Governments of Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden for the avoidance of double taxation with respect to taxes on income and on capital, the undersigned have agreed on the following provisions, which shall constitute an integral part of the Agreement:

I. *Ad* article 5

Where an enterprise of a Contracting State simultaneously has more than one building, construction, installation or assembly project, or other activities referred to in article 5, paragraph 3, and the duration of any of such projects or of such activities exceeds 12 months and it is evident that the project or activities are interrelated from the geographical point of view or with respect to preparation or planning, the competent authorities of those States may, by agreement, endeavour to determine whether such projects or activities in the aggregate constitute a permanent establishment in the other Contracting State.

The same shall apply where an enterprise of a Contracting State has a succession of building, construction, installation or assembly projects or other activities referred to in article 5, paragraph 3, in the other State and the duration calculated from the commencement of the first project or the first activity to the completion of the last project or the last activity exceeds 12 months and if the projects or activities in the aggregate exceed 12 months and it is evident that the projects or activities are interrelated from the geographical point of view or with regard to preparation or planning.

II. *Ad* articles 7 and 15

1. Notwithstanding the provisions of article 7, profits derived by an enterprise in Norway or Sweden from an activity carried on in Sweden or Norway, shall be taxable only in the State of which the enterprise is a resident, where the activity pertains to the erection and maintenance of reindeer fences on such sections of the Norwegian-Swedish State frontier as are specified in an agreement concluded in accordance with paragraph 4.

2. Notwithstanding the provisions of article 15, income derived by a resident of Norway or Sweden from personal services performed in Sweden or Norway shall be taxable only in the State of which such person is a resident, where the services pertain to the erection and maintenance of reindeer fences on such sections of the Norwegian-Swedish State frontier as are specified in an agreement concluded in accordance with paragraph 4.

3. The provisions of paragraphs 1 and 2 concerning enterprises in or residents of Norway or Sweden shall apply *mutatis mutandis* to enterprises in or residents of Finland or Norway.

4. The competent authorities of the Contracting States concerned shall, by mutual agreement, determine the sections of the State frontier in question to which the provisions of paragraphs 1 to 3 shall apply.

III. *Ad* articles 7, 10 to 15, 19 and 23

1. Notwithstanding the provisions of article 7, article 10, paragraph 2, article 11, paragraph 2, and article 12, paragraph 2, profits derived by an enterprise in Denmark or Sweden in connection with the construction and operation of fixed

transport links across the Sound, shall be taxable only in the State of which the enterprise is a resident.

2. Notwithstanding the provisions of article 13, paragraph 3, gains derived by an enterprise in or a person who is a resident of Denmark or Sweden from the alienation of property referred to therein which is used for the construction and operation of fixed transport links across the Sound, shall be taxable only in the State of which the enterprise or person is a resident.

3. Notwithstanding the provisions of article 14, paragraph 1, article 15, paragraph 1, and article 19, income derived by a resident of Denmark or Sweden in connection with the construction and operation of fixed transport links across the Sound shall be taxable only in the State of which the person is a resident.

4. Notwithstanding the provisions of article 23, paragraph 5, property specified therein which an enterprise in or a person who is a resident of Denmark or Sweden owns and which is used in the construction and operation of fixed transport links across the Sound shall be taxable only in the State of which the enterprise or person is a resident.

IV. *Ad* articles 7, 8, 13, 15 and 23

1. The provisions of article 7, article 8, paragraph 1, article 13, paragraph 4, and article 23, paragraph 3, shall apply in Denmark, Norway and Sweden to profits derived by the consortium Scandinavian Airlines System (SAS) from commercial international and domestic air transport operations and other activities directly connected therewith, to capital gains derived by the consortium from the alienation of movable property used for such air transport operations and such other activities and to property owned by the consortium and used for such air transport operations and such other activities, in the same proportion as the shares owned in the consortium by parties who are residents of Denmark, Norway or Sweden.

2. The provisions of paragraph 1 shall apply, after agreement is reached between the competent authorities of Denmark, Norway and Sweden, also in respect of any other consortium or other similar entity for the conduct of air transport operations or other activities directly connected therewith, the shares of which are owned, directly or indirectly, solely by partners of SAS and which is established primarily in accordance with the principles applicable to SAS.

3. The provisions of article 15, paragraph 4 (*b*), shall also apply to income from services performed aboard an aircraft used in domestic traffic by the consortium Scandinavian Airlines System (SAS).

V. *Ad* articles 8, 13 and 23

A share in profits from an activity referred to in article 8, paragraph 1, a share in gains from the alienation of property referred to in article 13, paragraph 4, and a share in property referred to in article 23, paragraph 3, derived or owned by a resident of a Contracting State on the basis of participation in an enterprise, shall be taxable only in that State if:

(*a*) The participants are residents of different Contracting States, and

(*b*) The enterprise is operated by a company or other body of persons whose participants have joint liability, at least one of them also having unlimited liability, and

(*c*) It is not evident that the enterprise has its place of effective management in only one Contracting State.

The competent authorities of the Contracting States may reach agreement on the application of the taxation principles referred to in the first section of this paragraph also in cases where the conditions stated therein are not present.

VI. *Ad* article 12

Where a provision entitling Finland to tax so-called industrial royalties paid from Finland is included in the agreements for the avoidance of double taxation with respect to taxes on income and on capital which Finland has concluded with the majority of the industrialized member States of the Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD), negotiations between the Contracting States shall be initiated as soon as possible with a view to establishing a similar right for the Contracting State in which the royalty arises, *vis-à-vis* the other Contracting States.

VII. *Ad* article 15

1. Notwithstanding the provisions of article 15, paragraphs 1 and 2, income derived by a resident of a municipality in Finland, Norway or Sweden adjoining the frontier between Finland and Sweden or Finland and Norway, from personal services performed in such a municipality in another of those States, shall be taxable only in the State of which the person concerned is a resident, provided that such person habitually stays at his permanent home in that State.

2. Notwithstanding the provisions of article 15, paragraphs 1 and 2, income derived by a resident of Sweden from continuous personal services performed in Denmark shall be taxable only in Sweden, provided that such person habitually stays at his permanent home in Sweden.

3. Notwithstanding the provisions of article 15, paragraphs 1 and 2, income derived by a resident of Denmark from continuous personal services performed in Sweden, shall be taxable only in Denmark, provided that such person habitually stays at his permanent home in Denmark.

4. The provisions of paragraphs 2 and 3 shall apply only if the services are performed over a continuous period of at least six months.

5. The term "continuous personal services" means an employment contract entered into for work intended to constitute the main occupation of the taxpayer.

6. The term "habitually stays" means that the taxpayer normally stays at least once a week at his permanent home in the Contracting State of which he is a resident.

7. In the cases referred to in article 15, paragraph 3 (*a*), an employee who is a resident of a Contracting State is considered to have been hired out when he is made available by a party (the agency) to perform services in the enterprise of another party (the contractor/client) in another Contracting State, provided that the contractor/client is a resident of or has a permanent establishment in that other State, and that the agency is neither responsible nor assumes the risk for the result of the services.

In determining whether an employee is considered to have been hired out, an overall assessment shall be made, paying special attention to the following factors:

(*a*) Whether the general management of the work is the responsibility of the contractor/client;

(*b*) Whether the services are performed at a place of work which is at the disposal of the contractor/client and for which he is responsible;

(*c*) Whether the remuneration paid to the agency is calculated on the basis of the time spent or on the basis of some other relationship between the remuneration paid and the wages which the employee receives;

(*d*) Whether most of the equipment and materials for the work are made available by the contractor/client, and

(*e*) Whether or not the agency unilaterally determines the number of employees and the qualifications they must have.

VIII. *Ad* articles 15 and 19

1. Notwithstanding the provisions of article 15, paragraphs 1 and 2, and article 19, paragraph 1, income derived by a resident of a municipality in Norway or Sweden adjoining the frontier between those States, from personal services performed in such a municipality in the other of those States, shall be taxable only in the State of which the person concerned is a resident, provided that such person habitually stays at his permanent home in that State.

2. Notwithstanding the provisions of article 15, paragraphs 1 and 2, and article 19, paragraph 1, income derived by a resident of Sweden from continuous personal services performed in Denmark, shall be taxable only in Sweden, provided that such person habitually stays at his permanent home in Sweden.

3. Notwithstanding the provisions of article 15, paragraphs 1 and 2, and article 19, paragraph 1, income derived by a resident of Denmark from continuous personal services performed in Sweden shall be taxable only in Denmark, provided that such person habitually stays at his permanent home in Denmark.

4. The provisions of paragraphs 2 and 3 shall apply only if the services are performed over a continuous period of at least six months.

5. The term "continuous personal services" means an employment contract entered into for work intended to constitute the main occupation of the taxpayer.

6. The term "habitually stays" means that the taxpayer normally stays at least once a week at his permanent home in the Contracting State of which he is a resident.

IX. *Ad* article 20

1. A person who is staying in a Contracting State other than Iceland solely for the purposes of:

(*a*) Study at a university or other educational establishment in that other Contracting State, or

(*b*) Training in business, industry, agriculture or forestry in that other Contracting State,

and who is, or immediately before his stay was, a resident of Iceland, shall be subject to taxation in respect of income from employment in the first-mentioned Contracting State only in respect of the part of his income which exceeds 20,000 Swedish kronor per calendar year or the equivalent in Danish, Finnish, Icelandic or Norwegian currency. The aforementioned amount shall include the personal deduction for the calendar year in question during the stay in Finland, Norway or Sweden.

If, during a period of training in Denmark, a higher amount is deemed necessary under the regulations in force for the maintenance of the person concerned, such higher amount shall be exempt from Danish tax. The aforesaid provision shall not, however, apply where the study or training are secondary to the employment for which the remuneration was paid.

2. Exemption from taxation in accordance with paragraph 1 shall be granted only for a period reasonably or normally devoted to study or practical training, and for not more than six successive calendar years.

3. A person who is studying at a university or other educational establishment in a Contracting State other than Finland and who during a temporary stay in Finland has employment in Finland for a period not exceeding 100 days in the same calendar year in order to acquire practical experience in connection with his studies, shall be taxable in Finland only in respect of the part of the income derived from the employment which exceeds an average monthly income of 2,400 Finnish markkaa. However, not more than 8,000 Finnish markkaa in the aggregate shall be exempt from taxation in accordance with this paragraph in the calendar year.

4. A person who is studying at a university or other educational establishment in a Contracting State other than Sweden, and who during a temporary stay in Sweden has employment there which is related to his studies or training, shall be taxable in Sweden only in respect of the part of the income derived from the employment which exceeds 10,000 Swedish kronor in a calendar year.

5. The competent authorities of the Contracting States shall reach agreement concerning the application of the provisions of paragraphs 1 to 4. The competent authorities may also reach agreement on such modifications of the amounts specified therein as may be found to be reasonable with regard to changes in the value of money, changes in the laws of any of the Contracting States or any other similar circumstances.

X. *Ad* article 25

1. The provisions of article 25, paragraph 3, may, at the request of Iceland, be amended and replaced by the following text:

"(*a*) Where a resident of Iceland derives income or owns capital which, in accordance with the provisions of this Agreement, may be taxed in another Contracting State, Iceland shall, subject to the provisions of article 10, paragraph 8, first section, or of subparagraph (*b*) or (*c*) below:

(1) Allow as a deduction from the Icelandic income tax of that resident an amount equal to the income tax paid in that other State;

(2) Allow as a deduction from the Icelandic capital tax of that resident an amount equal to the capital tax paid in that other State.

Such deduction shall not, however, in either case exceed that part of the Icelandic income tax or capital tax, as computed before the deduction is given, which is attributable to the income or capital that may be taxed in that other State.

(*b*) Where a resident of Iceland from another Contracting State derives income from dependent personal services referred to in article 15 or article 21, paragraph 7, and which in accordance with those articles may be taxed in that other Contracting State, such income shall be exempt from Icelandic tax.

(*c*) Where a resident of Iceland derives income or owns capital which, in accordance with the provisions of this Agreement, is taxable only in another Contracting State or derives income which, in accordance with subparagraph (*b*) above,

is to be exempt from Icelandic tax, Iceland may include the income or capital in the amount used as the basis for calculating the tax but shall allow as a deduction from the Icelandic tax on income or on capital the part of the income tax or capital tax which is attributable to the income derived from that other State or to the capital owned there."

A request for such an amendment shall be made through the diplomatic channel by giving notice thereof to each of the other Contracting States. The amendment shall enter into force 30 days after the date on which all the other Contracting States have received such notice and its provisions shall have effect:

(*a*) In respect of tax withheld at source, for income derived on or after 1 January of the calendar year immediately following that in which the amendment enters into force;

(*b*) In respect of other taxes on income, for taxes determined for fiscal years beginning on or after 1 January of the calendar year immediately following that in which the amendment enters into force;

(*c*) In respect of taxes on capital, for capital on which tax is payable on the basis of assessment in the second calendar year after that in which the amendment enters into force or later.

2. The provisions of article 25, paragraph 4, may, at the request of Norway, be amended and replaced by the following text:

"(*a*) Where a resident of Norway derives income or owns capital which, in accordance with the provisions of this Agreement, may be taxed in another Contracting State, Norway shall, subject to the provisions of article 10, paragraph 8, first section, or of subparagraph (*b*) or (*c*) below:

(1) Allow as a deduction from the Norwegian income tax of that resident an amount equal to the income tax paid in that other State;

(2) Allow as a deduction from the Norwegian capital tax of that resident an amount equal to the capital tax paid in that other State.

Such deduction shall not, however, in either case exceed that part of the Norwegian income tax or capital tax, as computed before the deduction is given, which is attributable to the income or capital that may be taxed in that other State.

(*b*) Where a resident of Norway from another Contracting State derives income from dependent personal services referred to in article 15 or article 21, paragraph 7, and which in accordance with those articles may be taxed in the other Contracting State, such income shall be exempt from Norwegian tax.

(*c*) Where a resident of Norway derives income or owns capital which, in accordance with the provisions of this Agreement is taxable only in another Contracting State or derives income which, in accordance with subparagraph (*b*) above, is to be exempt from Norwegian tax, Norway may include the income or capital in the amount used as the basis for calculating the tax but shall allow as a deduction from the Norwegian tax on income or on capital that part of the income tax or capital tax which is attributable to the income derived from that other State or to capital owned there."

A request for such an amendment shall be made through the diplomatic channel by giving notice thereof to each of the other Contracting States. The amendment shall enter into force 30 days after the date on which all the other Contracting States have received such notice and its provisions shall have effect:

(*a*) In respect of tax withheld at source, for income derived on or after 1 January of the calendar year immediately following that in which the amendment enters into force;

(*b*) In respect of other taxes on income, for taxes determined for fiscal years beginning on or after 1 January of the calendar year immediately following that in which the amendment enters into force;

(*c*) In respect of taxes on capital, for capital on which tax is payable on the basis of assessment in the second calendar year after that in which the amendment enters into force or later.

XI. *Ad* article 31

1. With respect to tax exemptions in Finland and Sweden for timber floating associations formed to conduct timber floating on the floatways of the Torne and Muonio frontier rivers, the special arrangements agreed upon in the matter shall apply.

2. With respect to the basis for the division between Norway and Sweden of the tax on revenues of the Luossavaara-Kiirunavaara Joint-Stock Company, the special arrangements agreed upon in the matter shall apply.

The original copy of this Protocol shall be deposited with the Ministry of Foreign Affairs of Finland, which shall provide the other Contracting States with certified copies thereof.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned plenipotentiaries have signed this Protocol.

DONE at Helsinki on 18 February 1987 in one copy in the Danish, Finnish, Icelandic, Norwegian and Swedish languages, there being two texts in the Swedish language, one for Finland and one for Sweden, all the texts being equally authentic.

For the Government of Denmark:

JONNE SNEUM

For the Government of Finland:

ÅKE WIHTOL

For the Government of Iceland:

SIGURJON THORBJORNSSON

For the Government of Norway:

ODD HENGSLE

For the Government of Sweden:

KURT MALMGREN

[TRADUCTION — TRANSLATION]

CONVENTION[1] ENTRE LE DANEMARK, LA FINLANDE, L'ISLANDE, LA NORVÈGE ET LA SUÈDE TENDANT À ÉVITER LA DOUBLE IMPOSITION EN MATIÈRE D'IMPÔTS SUR LE REVENU ET D'IMPÔTS SUR LA FORTUNE

Les Gouvernements du Danemark, de la Finlande, de l'Islande, de la Norvège et de la Suède,

Désireux de conclure une convention tendant à éviter la double imposition en matière d'impôts sur le revenu et d'impôts sur la fortune,

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier. PERSONNES AUXQUELLES S'APPLIQUE LA PRÉSENTE CONVENTION

La présente Convention s'applique aux personnes qui sont résidentes d'un ou de plusieurs des Etats contractants.

Article 2. IMPÔTS QUI FONT L'OBJET DE LA PRÉSENTE CONVENTION

1. La présente Convention s'applique aux impôts sur le revenu et aux impôts sur la fortune, perçus, sous quelque forme que ce soit, pour le compte de l'un ou l'autre des Etats contractants, de leurs subdivisions politiques ou de leurs collectivités locales.

2. Sont considérés comme impôts sur le revenu ou la fortune les impôts perçus sur le revenu total, la fortune totale, ou des éléments du revenu ou de la fortune, y compris les impôts sur les bénéfices tirés de l'aliénation de biens mobiliers ou immobiliers ainsi que les impôts sur les plus-values.

3. Les impôts actuels auxquels s'applique la Convention sont :

a) Au Danemark :

1) L'impôt de l'Etat sur le revenu;
2) L'impôt sur les gens de mer;
3) L'impôt spécial sur le revenu;
4) L'impôt sur les dividendes;
5) L'impôt communal sur le revenu;
6) La contribution cultuelle;
7) L'impôt cantonal sur le revenu;
8) Les impôts au titre de la loi sur les hydrocarbures; et
9) L'impôt de l'Etat sur la fortune

[1] Entrée en vigueur le 13 décembre 1987, soit 30 jours après la date (13 novembre 1987) à laquelle toutes les Parties contractantes avaient notifié le Ministère finnois des affaires étrangères qu'elle avait été approuvée, conformément au paragraphe 1 de l'article 31.

(ci-après dénommés « l'impôt danois »);

b) En Finlande :

1) L'impôt de l'Etat sur le revenu et la fortune;
2) L'impôt communal;
3) La contribution cultuelle; et
4) L'impôt prélevé à la source

(ci-après dénommés « l'impôt finlandais »);

c) En Islande :

1) L'impôt de l'Etat sur le revenu;
2) L'impôt communal sur le revenu;
3) La contribution cultuelle;
4) L'impôt du cimetière, dans la mesure où il est perçu sur la base du revenu;
5) Les contributions à l'assurance maladie; et
6) L'impôt de l'Etat sur la fortune

(ci-après dénommés « l'impôt islandais »);

d) En Norvège :

1) L'impôt de l'Etat sur le revenu et sur la fortune;
2) L'impôt communal sur le revenu et la fortune;
3) L'impôt cantonal sur le revenu;
4) La contribution ordinaire à la Caisse de péréquation des impôts;
5) Les impôts au titre de la loi sur les produits pétroliers;
6) L'impôt de l'Etat sur les revenus des artistes étrangers; et
7) L'impôt sur les gens de mer

(ci-après dénommés « l'impôt norvégien »);

e) En Suède :

1) L'impôt de l'Etat sur le revenu, y compris l'impôt sur les gens de mer et l'impôt sur les coupons;
2) L'impôt sur les professionnels du spectacle;
3) L'impôt sur les bénéfices non distribués;
4) L'impôt sur les partages de capital;
5) L'impôt sur les bénéfices distribués;
6) L'impôt communal sur le revenu; et
7) L'impôt de l'Etat sur la fortune

(ci-après dénommés « l'impôt suédois »).

4. La présente Convention s'applique également à tous impôts identiques ou analogues qui pourront s'ajouter ou se substituer aux impôts actuels après la date de signature de la Convention. Les autorités compétentes des Etats contractants se

communiqueront les modifications importantes qui auront été apportées à leurs législations fiscales respectives.

5. La présente Convention ne s'applique pas, dans quelque Etat contractant que ce soit, aux taxes spéciales sur les gains provenant de loteries ou de paris, ni aux droits de succession ou aux impôts sur les donations.

Article 3. DÉFINITIONS GÉNÉRALES

1. Aux fins de la présente Convention, et à moins que le contexte n'exige une interprétation différente :

a) « Le Danemark » désigne le Royaume du Danemark; « la Finlande » désigne la République de Finlande; « l'Islande » désigne la République d'Islande; « la Norvège » désigne le Royaume de Norvège et « la Suède » désigne le Royaume de Suède.

Chacun des termes ci-dessus englobe toutes les régions situées hors des eaux territoriales de l'Etat intéressé et dans les limites desquelles ledit Etat peut, en vertu de sa législation et conformément au droit international, exercer des droits en ce qui concerne la prospection et l'exploitation des ressources naturelles du plateau continental ou de son sous-sol.

Le terme « Danemark » ne comprend pas les îles Féroé ni le Groenland; eu égard à l'impôt communal finlandais, le terme « Finlande » ne comprend pas la province d'Åland; le terme « Norvège » ne comprend pas le Svalbard (y compris Bjørnøyen), Jan Mayen et les dépendances norvégiennes (« biland ») situées hors d'Europe.

b) Le terme « personne » désigne une personne physique, une société ou tout groupement de personnes;

c) Le terme « société » désigne une personne morale ou une entité assimilée à une personne morale aux fins de l'impôt.

d) Les expressions « entreprise d'un Etat contractant » et « entreprise d'un autre Etat contractant » désignent respectivement une entreprise exploitée par un résident de l'un des Etats contractants et une entreprise exploitée par un résident d'un autre Etat contractant.

e) Le terme « ressortissant » désigne une personne physique qui possède la nationalité de l'un des Etats contractants ou une personne morale ou un groupement de personnes constitués conformément à la législation en vigueur dans l'un des Etats contractants.

f) Aux fins de l'application de la Convention dans un Etat contractant, l'expression « trafic international » désigne tout transport effectué par un navire ou un aéronef exploités par une entreprise dont la direction effective est sise dans l'un des Etats contractants, sauf si le navire ou l'aéronef en question ne relient que des lieux situés dans le premier de ces Etats.

g) L'expression « autorité compétente » désigne :

1) Au Danemark : Le Ministre de l'administration fiscale;

2) En Finlande : Le Ministère des finances;

3) En Islande : Le Ministre des finances;

4) En Norvège : Le Ministère des finances et des douanes;

5) En Suède : Le Ministre des finances;

ou toute autorité de chacun de ces Etats autorisée à agir pour toutes les questions relatives à la présente Convention.

2. Aux fins d'application de la Convention par un Etat contractant, tout terme ou expression qui n'est pas autrement défini dans la Convention aura, à moins que le contexte n'exige une interprétation différente, le sens qui lui est donné dans la législation dudit Etat en matière d'impôts faisant l'objet de la Convention.

Article 4. RÉSIDENCE

1. Aux fins de la présente Convention, l'expression « résident d'un Etat contractant » désigne toute personne qui, en vertu des lois de cet Etat, y est assujettie à l'impôt en raison de son domicile, de sa résidence, du siège de sa direction ou tout autre critère du même ordre. Cette expression exclut néanmoins toute personne physique qui n'y est assujettie à l'impôt qu'au regard de revenus produits dans cet Etat ou d'un élément de fortune qui y est situé.

2. Si une personne physique se trouve être, par application des dispositions du paragraphe 1, résidente de plus d'un Etat contractant, son statut sera déterminé de la manière suivante :

a) Cette personne sera réputée résidente de l'Etat contractant où elle a un foyer permanent d'habitation; si elle a un foyer permanent d'habitation dans plusieurs Etats contractants, elle sera réputée être résidente de l'Etat auquel l'unissent les liens personnels et économiques les plus étroits (centre de ses intérêts essentiels);

b) S'il ne peut être déterminé quel Etat contractant est le centre de ses intérêts essentiels, ou si elle n'a de foyer permanent d'habitation dans aucun des Etats contractants, la personne est réputée résidente de l'Etat où elle a un domicile habituel;

c) Si elle a un domicile habituel dans plusieurs de ces Etats ou si elle n'en a dans aucun d'entre eux, elle est réputée être résidente de l'Etat dont elle est ressortissante;

d) Si la personne est ressortissante de plus de l'un des Etats ou n'est ressortissante d'aucun d'entre eux, les autorités compétentes des Etats contractants intéressés règlent la question d'un commun accord.

3. Si, par application des dispositions du paragraphe 1, une personne autre qu'une personne physique est résidente de plus d'un Etat contractant, elle est réputée être résidente de l'Etat où son siège de direction effective est situé.

Article 5. ETABLISSEMENT STABLE

1. Aux fins de la présente Convention, l'expression « établissement stable » désigne un lieu fixe d'affaires par l'intermédiaire duquel une entreprise exerce tout ou partie de son activité.

2. L'expression « établissement stable » recouvre en particulier :

a) Un siège de direction;

b) Une succursale;

c) Un bureau;

d) Une usine;

e) Un atelier; et

f) Une mine, un puits de pétrole ou de gaz, une carrière ou tout autre lieu d'extraction de ressources naturelles.

3. Un projet de construction, d'édification, d'installation ou de montage, ou une activité consistant en services de planification, de surveillance ou d'expert-conseil ou autres services auxiliaires fournis par un personnel en liaison avec un tel projet, constitue un établissement stable, mais seulement si l'activité se prolonge sur une période de plus de 12 mois dans un Etat contractant.

4. Lors du calcul de la période mentionnée au paragraphe 3, une activité exercée par une entreprise associée à une autre entreprise sera réputée exercée par l'entreprise avec laquelle elle est associée si cette activité est substantiellement de la même nature que l'activité exercée par l'entreprise mentionnée en dernier lieu et si les activités des deux entreprises concernent le même projet. Les entreprises seront considérées comme entreprises associées si l'une d'entre elles participe directement ou indirectement à la gestion ou au contrôle de l'autre entreprise ou détient une part substantielle du capital de cette entreprise ou si les mêmes personnes participent directement ou indirectement à la gestion ou au contrôle des deux entreprises ou détiennent une part substantielle de leur capital.

5. Nonobstant les dispositions précédentes du présent article, l'expression « établissement stable » n'est pas réputée couvrir :

a) L'usage d'installations aux seules fins de l'entreposage, de l'exposition ou de la livraison de produits ou de marchandises appartenant à l'entreprise;

b) Le maintien d'un stock de produits ou de marchandises appartenant à l'entreprise aux seules fins de l'entreposage, de l'exposition ou de la livraison;

c) Le maintien d'un stock de produits ou de marchandises appartenant à l'entreprise aux seules fins de transformation par une autre entreprise;

d) Le maintien d'un lieu fixe d'affaires dans le seul but d'acheter des produits ou des marchandises ou de recueillir des renseignements pour l'entreprise;

e) Le maintien d'un lieu fixe d'affaires dans le seul but d'exercer, pour l'entreprise, toute autre activité de caractère préparatoire ou auxiliaire;

f) Le maintien d'un lieu fixe d'affaires aux seules fins d'exercer, selon quelque combinaison que ce soit, des activités visées aux alinéas *a* à *e*, à condition que l'ensemble des activités du lieu fixe d'affaires résultant de cette combinaison ait un caractère préparatoire ou auxiliaire.

6. Nonobstant les dispositions des paragraphes 1 et 2, lorsqu'une personne — autre qu'un agent jouissant d'un statut indépendant, auquel s'applique le paragraphe 7 — agit, dans un Etat contractant, pour le compte d'une entreprise et a et exerce habituellement, dans un Etat contractant, des pouvoirs qui lui permettent de conclure des contrats au nom de l'entreprise, celle-ci est réputée avoir un établissement stable dans le premier de ces Etats au regard de toutes les activités que cette personne exerce pour l'entreprise, à moins que les activités de la personne dont il s'agit ne soient limitées à celles qui sont visées au paragraphe 5 et qui, si elles étaient exercées par l'intermédiaire d'un lieu fixe d'affaires, ne conféreraient pas à celui-ci le caractère d'un établissement stable au sens dudit paragraphe.

7. Une entreprise n'est pas réputée avoir un établissement stable dans un Etat contractant du seul fait qu'elle y exerce une activité par l'entremise d'un courtier, d'un commissionnaire général ou d'un autre agent jouissant d'un statut indépendant, à condition que ces personnes agissent dans le cadre ordinaire de leur activité.

8. Le fait qu'une société qui est résidente de l'un des Etats contractants contrôle une société ou est contrôlée par une société qui est résidente d'un autre Etat contractant ou y exerce une activité (que ce soit par l'intermédiaire d'un établissement stable ou autrement) ne suffit pas, en soi, à faire de l'une de ces sociétés un établissement stable de l'autre.

Article 6. REVENUS IMMOBILIERS

1. Les revenus qu'un résident de l'un des Etats contractants tire de biens immobiliers (y compris les revenus d'exploitations agricoles ou forestières) situés dans un autre Etat contractant peuvent être imposés dans ce dernier.

2. *a*) Sous réserve des dispositions de l'alinéa *b*, l'expression « biens immobiliers » a le sens que lui attribue la loi de l'Etat contractant où les biens considérés sont situés;

b) L'expression « biens immobiliers » couvre en tout état de cause les accessoires, le cheptel mort ou vif des exploitations agricoles et forestières, les droits régis par les dispositions du droit commun de la propriété foncière, l'usufruit des biens immobiliers et les droits donnant lieu au paiement de rémunérations variables ou fixes en contrepartie de l'exploitation ou du droit d'exploitation de gisements minéraux, de sources et d'autres ressources naturelles.

3. Les dispositions du paragraphe 1 s'appliquent aux revenus provenant de l'utilisation directe, la location ou toute autre forme d'utilisation de biens immobiliers.

4. Lorsque la possession d'actions ou de tout autre certificat de participation au capital d'une société qui a pour but principal de posséder des biens immobiliers habilite le détenteur de telles actions ou autres certificats de participation à utiliser les biens immobiliers appartenant à ladite société, le revenu provenant de l'utilisation directe, de la location ou de toute autre forme d'utilisation de ces droits à l'usufruit peuvent être imposés dans l'Etat contractant où les biens immobiliers sont situés.

5. Les dispositions des paragraphes 1 et 3 s'appliquent également aux revenus provenant des biens immobiliers d'une entreprise et aux revenus de biens immobiliers servant à l'exercice d'une profession libérale.

Article 7. BÉNÉFICES DES ENTREPRISES

1. Les bénéfices d'une entreprise d'un Etat contractant ne sont imposables que dans cet Etat, à moins que l'entreprise n'exerce son activité dans un autre Etat contractant par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé. Dans ce dernier cas, lesdits bénéfices ne peuvent être imposés dans l'autre Etat que dans la mesure où ils sont imputables à cet établissement stable.

2. Sous réserve des dispositions du paragraphe 3, lorsqu'une entreprise d'un Etat contractant exerce son activité dans un autre Etat contractant par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, il est imputé à cet établissement, dans

chaque Etat contractant, les bénéfices que l'établissement aurait pu réaliser s'il avait eu le statut d'entreprise distincte et séparée exerçant des activités identiques ou analogues et traitant, en toute indépendance, avec l'entreprise dont il constitue un établissement stable.

3. Pour déterminer les bénéfices d'un établissement stable, sont admises en déduction les dépenses encourues aux fins poursuivies par cet établissement, y compris les dépenses de direction et les frais généraux d'administration, que ce soit dans l'Etat où est situé l'établissement stable ou ailleurs.

4. S'il est d'usage, dans un Etat contractant, de déterminer les bénéfices imputables à un établissement stable sur la base d'une répartition des bénéfices totaux de l'entreprise entre ses diverses parties, aucune des dispositions du paragraphe 2 n'empêche cet Etat contractant de déterminer les bénéfices imposables selon la répartition en usage; la méthode de répartition adoptée doit cependant être telle que le résultat obtenu soit conforme aux principes contenus dans le présent article.

5. Aucun bénéfice n'est imputé à un établissement stable du seul fait qu'il a acheté des biens ou des marchandises pour l'entreprise.

6. Aux fins des paragraphes précédents, les bénéfices à imputer à l'établissement stable sont déterminés chaque année selon la même méthode à moins qu'il n'existe des motifs valables et suffisants de procéder autrement.

7. Lorsque les bénéfices comprennent des éléments de revenus traités séparément dans d'autres articles de la présente Convention, les dispositions desdits articles ne sont pas affectées par les dispositions du présent article.

Article 8. Navigation maritime et aérienne

1. Les bénéfices provenant de l'exploitation, en trafic international, de navires ou d'aéronefs ne sont imposables que dans l'Etat contractant où le siège de direction effective de l'entreprise est situé. Si ledit Etat n'est pas en mesure, en vertu de sa législation, d'imposer la totalité des bénéfices, ceux-ci ne sont imposables que dans l'Etat dont l'entreprise est résidente.

2. Si le siège de direction effective d'une entreprise de navigation maritime est situé à bord d'un navire, ce siège est considéré comme situé dans l'Etat contractant dont l'exploitant du navire est résident.

3. Les dispositions du paragraphe 1 s'appliquent aussi aux bénéfices provenant de l'appartenance à un consortium, à une société d'exploitation en commun ou à un organisme international d'exploitation.

Article 9. Entreprises associées

1. Lorsque :

a) Une entreprise d'un Etat contractant participe directement ou indirectement à la direction, au contrôle ou au capital d'une entreprise d'un autre Etat contractant; ou que

b) Les mêmes personnes participent directement ou indirectement à la direction, au contrôle ou au capital d'une entreprise d'un Etat contractant et d'une entreprise d'un autre Etat contractant;

les dispositions ci-après s'appliquent :

S'il est établi ou imposé entre les entreprises internes, dans leurs relations commerciales ou financières, des conditions différentes de celles qui seraient appliquées entre des entreprises indépendantes, les bénéfices que, n'étaient ces conditions, l'une des entreprises aurait réalisés, mais que, du fait de ces conditions, elle n'a pas réalisés, peuvent être compris dans les bénéfices de ladite entreprise et imposés en conséquence.

2. Lorsque l'un des cas envisagés au paragraphe 1 se présente dans l'un des Etats contractants, l'autorité compétente d'un autre Etat contractant intéressé doit en être informée afin d'envisager tout ajustement nécessaire touchant le calcul des bénéfices de l'entreprise qui est résidente de cet autre Etat. S'il y a lieu, les autorités compétentes peuvent conclure un accord spécial relatif à la répartition des bénéfices.

Article 10. DIVIDENDES

1. Les dividendes payés par une société qui est résidente d'un Etat contractant à un résident d'un autre Etat contractant peuvent être imposés dans cet autre Etat.

2. Lorsque le bénéficiaire des dividendes, étant résident d'un Etat contractant, a un établissement stable ou une base fixe dans un Etat contractant autre que celui dont il est résident et que la participation génératrice des dividendes se rattache effectivement à une activité commerciale exercée à partir de l'établissement stable ou à des services personnels indépendants rendus à partir de la base fixe, les dividendes payés à un tel bénéficiaire par une société qui est résident d'un Etat contractant peuvent, nonobstant les dispositions des paragraphes 1 et 3, être imposés conformément aux dispositions de l'article 7 ou de l'article 14 dans l'Etat contractant dans lequel l'établissement stable ou la base fixe est situé.

3. Les dividendes payés par une société qui est résidente d'un Etat contractant peuvent également être imposés dans l'Etat contractant dont la société qui paie les dividendes est résidente et conformément à la législation de cet Etat. L'impôt ainsi établi ne peut excéder :

a) Cinq pour cent du montant brut des dividendes si le bénéficiaire est une société (autre qu'une société de personnes ou une société chargée de gérer une succession) qui détient directement au moins 25 % du capital de la société qui paie les dividendes;

b) Quinze pour cent du montant brut des dividendes dans tous les autres cas.

4. Nonobstant les dispositions de l'alinéa *a* du paragraphe 3, l'impôt islandais sur les dividendes peut être porté de 5 % à un taux maximal de 15 % lorsque l'impôt islandais est établi après que ces dividendes ont été déduits des bénéfices de la société qui paie les dividendes.

5. Nonobstant les dispositions de l'alinéa *a* du paragraphe 3, l'impôt norvégien sur les dividendes peut être porté à un taux maximal de 15 %. La présente disposition s'appliquera aussi longtemps que les sociétés norvégiennes seront autorisées à déduire les dividendes payés des bénéfices soumis aux impôts de l'Etat.

6. Les autorités compétentes des Etats contractants détermineront d'un commun accord les modalités de l'application des limitations prévues aux paragraphes 3 à 5.

Les dispositions des paragraphes 3 à 5 n'affectent pas l'imposition à laquelle la société est assujettie en ce qui concerne les bénéfices sur lesquels les dividendes versés sont prélevés.

7. Le terme « dividendes » tel qu'il est utilisé dans le présent article désigne les revenus provenant d'actions, de titres ou d'autres droits autres que les créances, de participation à des bénéfices, ainsi que les revenus d'autres parts sociales soumis au même régime fiscal que les revenus d'actions par la législation de l'Etat dont la société distributrice est résidente.

8. Nonobstant les dispositions du paragraphe 1, les dividendes versés par une société résidente d'un Etat contractant à une société résidente d'un autre Etat contractant autre que le Danemark, sont exonérés de l'impôt dans cet autre Etat dans la mesure où ils l'auraient été en vertu de la législation de cet autre Etat si les deux sociétés avaient été résidentes.

Nonobstant les dispositions du paragraphe 1, les dividendes versés par une société résidente d'un Etat contractant autre que le Danemark à une société résidente du Danemark sont exonérés de l'impôt dans ce dernier Etat, conformément à la législation danoise.

Toutefois, lorsque le montant des dividendes versés pour un exercice par une société résidente au Danemark à une société résidente d'un autre Etat contractant correspond aux dividendes que la première société a reçus, directement ou par l'intermédiaire d'une personne morale, au cours du même exercice ou d'un exercice précédent et qui proviennent de valeurs ou d'actions détenues dans une société résidente d'un Etat tiers, l'exonération de l'impôt dans un autre Etat contractant, conformément à la première section du présent paragraphe n'est accordée que :

a) Lorsque les dividendes reçus qui proviennent de valeurs ou d'actions détenues dans la société résidente d'un Etat tiers sont imposables au Danemark; ou

b) Si ce n'est pas le cas, lorsque les dividendes auraient été exonérés de l'impôt dans un autre Etat contractant si les valeurs ou actions détenues dans la société résidente d'un Etat tiers avaient été la propriété directe de la société résidente d'un autre Etat contractant.

Dans le cas des dividendes payés par une société résidente de l'Islande à une société résidente d'un autre Etat contractant, ces dividendes ne sont exonérés d'impôt dans un autre Etat contractant, conformément à la première section du paragraphe, que si les dividendes ne peuvent être déduits des bénéfices de la société islandaise aux fins de la détermination de l'impôt islandais.

9. Nonobstant les dispositions des paragraphes 3 à 5, les autorités compétentes des Etats contractants pourront convenir que les dividendes attribués à une institution, nommément désignée, qui s'occupe d'œuvres de bienfaisance ou de toute autre activité philanthropique et qui, aux termes de la législation de l'Etat contractant dont l'institution est résidente, est exonérée de l'impôt sur les dividendes, sont exonérés dans un autre Etat contractant de l'impôt sur les dividendes payés par une société dans cet autre Etat.

10. Lorsqu'une société qui est résidente d'un Etat contractant tire des bénéfices ou des revenus d'un autre Etat contractant, cet autre Etat ne peut percevoir aucun impôt sur les dividendes payés par la société en question, sauf dans la mesure où ces dividendes sont payés à un résident de cet autre Etat ou dans la mesure où la participation génératrice des dividendes se rattache effectivement à un établisse-

ment stable ou à une base fixe situés dans cet autre Etat, ni prélever aucun impôt, au titre de l'imposition des bénéfices non distribués, sur les bénéfices non distribués de la société, même si les dividendes payés ou les bénéfices non distribués consistent en tout ou en partie en bénéfices ou revenus provenant de cet autre Etat.

11. Le terme « société de personnes » tel qu'il est utilisé dans le présent article désigne :

a) Dans le cas du Danemark : une *« interessentskab »*, une *« kommanditselskab »* ou une *« partrederi »*;

b) Dans le cas de la Finlande : une *« avoin yhtiö » (« öppet bolag »)*, une *« kommandittiyhtiö » (« kommanditbolag »)*, une *« laivanisännistöyhtiö » (« partrederibolag »)* et toute autre société de personnes visée au paragraphe 2 de l'article 4 de la loi concernant l'impôt sur le revenu et la fortune (1043/74) et qui n'est pas imposée en tant qu'entité imposable indépendante;

c) Dans le cas de l'Islande : les *« sameignarfélög »* ou *« samlög »* qui ne sont pas imposées en tant qu'entités imposables indépendantes;

d) Dans le cas de la Norvège : toute société de personnes, à l'exception des *« aksjeselskap »*;

e) Dans le cas de la Suède : une *« handelsbolag »*, une *« kommanditbolag »* ou une *« enkelt bolag »*.

Article 11. INTÉRÊTS

1. Les intérêts provenant d'un Etat contractant et payés à un résident d'un autre Etat contractant ne sont imposables que dans cet autre Etat.

2. Si le bénéficiaire des intérêts, étant résident d'un Etat contractant, a un établissement stable ou une base fixe dans un Etat contractant autre que celui dont il est résident et si la créance génératrice des intérêts se rattache effectivement à une activité commerciale ou industrielle exercée à partir de l'établissement stable ou à l'exercice d'une profession libérale à partir de la base fixe, les intérêts produits dans un Etat contractant et payés à un tel bénéficiaire seront, nonobstant les dispositions du paragraphe 1, imposés conformément aux dispositions de l'article 7 ou de l'article 14 dans l'Etat contractant dans lequel l'établissement stable ou la base fixe sont situés.

3. Le terme « intérêts », tel qu'il est employé dans le présent article, désigne les revenus de créances de toute nature, assorties ou non de garanties hypothécaires ou d'une clause de participation aux bénéfices des débiteurs, et notamment les revenus des fonds publics et des obligations d'emprunts, y compris les primes et lots attachés à ces titres. Les pénalisations pour paiement tardif ne sont pas considérées comme des intérêts au sens du présent article.

4. Lorsque, en raison de l'existence de relations spéciales entre le débiteur et le bénéficiaire ou entre l'un et l'autre et une tierce personne, le montant des intérêts, compte tenu de la créance pour laquelle ils sont payés, excède celui dont seraient convenus le débiteur et le bénéficiaire en l'absence de pareilles relations, les dispositions du présent article ne s'appliquent qu'à ce dernier montant. Dans ce cas, la partie excédentaire des paiements reste imposable selon les lois de chaque Etat contractant et compte tenu des autres dispositions de la présente Convention.

Article 12. REDEVANCES

1. Les redevances provenant d'un Etat contractant et payées à un résident d'un autre Etat contractant ne sont imposables que dans cet autre Etat.

2. Si le bénéficiaire des redevances, étant résident d'un Etat contractant, a un établissement stable ou une base fixe dans un Etat contractant autre que celui dont il est résident et que le droit ou le bien générateur des redevances se rattachent effectivement à une activité commerciale ou industrielle exercée à partir de l'établissement stable ou à l'exercice d'une profession libérale à partir de la base fixe, les redevances produites dans un Etat contractant et payées à un tel bénéficiaire seront, nonobstant les dispositions du paragraphe 1, imposées conformément aux dispositions de l'article 7 ou de l'article 14 dans l'Etat contractant dans lequel l'établissement stable ou la base fixe sont situés.

3. Le terme « redevances » tel qu'il est utilisé dans le présent article désigne les paiements de toute nature reçus pour l'usage ou la concession de l'usage d'un droit d'auteur sur une œuvre littéraire, artistique, scientifique (y compris les films cinématographiques ou films ou bandes utilisés pour les émissions radiophoniques ou télévisées), d'un brevet, d'une marque de fabrique ou de commerce, d'un dessin ou d'un modèle, d'un plan, d'une formule ou d'un procédé secret, ainsi que pour l'usage ou la concession de l'usage de matériel industriel, commercial ou scientifique et pour des informations ayant trait à une expérience acquise dans le domaine industriel, commercial ou scientifique.

4. Lorsque, en raison de l'existence de relations spéciales entre le débiteur et le bénéficiaire ou entre l'un et l'autre et une tierce personne, le montant des redevances, compte tenu de l'usage du droit ou de l'information pour lesquels elles sont payées, excède celui dont seraient convenus le débiteur et le bénéficiaire en l'absence de pareilles relations, les dispositions du présent article ne s'appliquent qu'à ce dernier montant. Dans ce cas, la partie excédentaire des paiements reste imposable selon les lois de chaque Etat contractant et compte tenu des autres dispositions de la présente Convention.

Article 13. GAINS EN CAPITAL

1. Les gains qu'un résident d'un Etat contractant tire de l'aliénation de biens immobiliers visés au paragraphe 2 de l'article 6 et situés dans un autre Etat contractant sont imposables dans cet autre Etat.

2. Les gains qu'un résident d'un Etat contractant tire de l'aliénation d'actions ou d'autres intérêts visés au paragraphe 4 de l'article 6 sont imposables dans l'Etat contractant où les biens immobiliers sont situés.

3. Les gains provenant de l'aliénation de biens mobiliers qui font partie de l'actif d'un établissement stable qu'une entreprise d'un Etat contractant a dans un autre Etat contractant, ou de biens mobiliers qui appartiennent à une base fixe dont un résident d'un Etat contractant dispose dans un autre Etat contractant pour l'exercice d'une profession libérale, y compris les gains provenant de l'aliénation de cet établissement stable (seul ou avec l'ensemble de l'entreprise) ou de cette base fixe, sont imposables dans cet autre Etat.

4. Les gains provenant de l'aliénation de navires ou aéronefs exploités en trafic international ou de biens mobiliers affectés à l'exploitation de ces navires ou aéronefs ne sont imposables que dans l'Etat contractant où le siège de la direction

effective de l'entreprise est situé. Lorsque cet Etat, en vertu de ses lois, n'est pas en mesure d'imposer la totalité de ces gains, ceux-ci ne sont imposables que dans l'Etat dont l'entreprise est résidente.

5. Les gains provenant de l'aliénation de tous biens autres que ceux qui sont visés aux paragraphes 1 à 4 ne sont imposables que dans l'Etat contractant dont le cédant est résident.

6. Les dispositions du paragraphe 5 sont sans effet sur le droit d'un Etat contractant de lever un impôt, conformément à ses propres lois, sur les gains qu'un résident d'un autre Etat contractant tire de l'aliénation d'actions ou autres participations dans une société qui est résident dans le premier Etat et les gains provenant de l'aliénation d'autres valeurs qui sont soumises au même traitement fiscal dans cet Etat en tant que gains provenant de l'aliénation de telles actions ou autres intérêts.

Article 14. Professions indépendantes

1. Les revenus qu'un résident d'un Etat contractant tire d'une profession libérale ou d'autres activités de caractère indépendant ne sont imposables que dans cet Etat. De tels revenus peuvent toutefois être imposés dans un autre Etat contractant dans les cas suivants :

a) Si ce résident dispose de façon habituelle, dans l'autre Etat contractant, d'une base fixe pour l'exercice de ses activités, la fraction des revenus qui est imputable à ladite base fixe étant seule imposable; ou

b) Si son séjour dans l'autre Etat contractant s'étend sur une période ou des périodes d'une durée totale supérieure à 183 jours au cours d'une période de 12 mois, mais seulement pour la fraction des revenus qui est imputable à ses activités exercées au cours de cette période ou de ces périodes.

Lorsque le revenu est exonéré d'impôts dans le premier Etat mentionné, ce revenu peut, même si les conditions stipulées aux alinéas *a* ou *b* ne sont pas remplies, être imposé dans l'Etat où sont exercées les activités, la fraction des revenus qui est imputable à cette activité étant seule imposable.

2. L'expression « profession libérale » comprend notamment les activités indépendantes d'ordre scientifique, littéraire, artistique, éducatif ou pédagogique, ainsi que les activités indépendantes des médecins, avocats, ingénieurs, architectes, dentistes et comptables.

Article 15. Professions dépendantes

1. Sous réserve des dispositions des articles 16, 18, 19, 20 et 21, les salaires, traitements et autres rémunérations similaires qu'un résident d'un Etat contractant reçoit au titre d'un emploi salarié ne sont imposables que dans cet Etat, à moins que l'emploi ne soit exercé dans l'autre Etat contractant. Si l'emploi y est exercé, les rémunérations reçues à ce titre sont imposables dans cet autre Etat.

2. Nonobstant les dispositions du paragraphe 1, les rémunérations qu'un résident d'un Etat contractant reçoit au titre d'un emploi salarié exercé dans l'autre Etat contractant ne sont imposables que dans le premier Etat si :

a) Le bénéficiaire est présent dans l'autre Etat pendant une période ou des périodes n'excédant pas au total 183 jours au cours de l'année fiscale considérée; et

b) Les rémunérations sont payées par un employeur ou pour le compte d'un employeur qui n'est pas un résident de l'autre Etat; et

c) La charge des rémunérations n'est pas supportée par un établissement stable ou une base fixe que l'employeur a dans l'autre Etat.

3. Les dispositions du paragraphe 2 ne s'appliquent pas :

a) Aux cas impliquant l'engagement de personnel; ou

b) Aux cas dans lesquels la rémunération est exonérée d'impôt dans le premier Etat.

4. Nonobstant les dispositions précédentes du présent article, les rémunérations reçues au titre d'un emploi salarié exercé à l'étranger sont imposables comme suit :

a) Lorsque l'emploi est exercé à bord d'un navire danois, finlandais, islandais, norvégien ou suédois, les rémunérations ne sont imposables que dans l'Etat contractant dont le navire bat le pavillon; aux fins de l'application de la présente disposition, les navires étrangers qui ont été affrétés coque nue par une entreprise d'un Etat contractant seront traités comme des navires danois, finlandais, islandais, norvégiens ou suédois respectivement;

b) La rémunération reçue au titre d'un emploi exercé à bord d'un aéronef en trafic international, n'est imposable que dans l'Etat contractant dont le bénéficiaire de ladite rémunération est résident;

c) La rémunération reçue au titre d'un emploi exercé à bord de navires exerçant des activités de pêche ou de chasse au phoque ou à la baleine, n'est imposable que dans l'Etat contractant dont le bénéficiaire de ladite rémunération est résident; cette disposition s'applique également lorsque la rémunération au titre de l'emploi est payée sous la forme d'une part des revenus provenant des activités de pêche ou de chasse au phoque ou à la baleine.

Article 16. TANTIÈMES

Les tantièmes, jetons de présence et autres rétributions similaires qu'un résident d'un Etat contractant reçoit en sa qualité de membre du conseil d'administration ou d'un autre organe similaire d'une société résidente d'un autre Etat contractant sont imposables dans cet autre Etat.

Article 17. ARTISTES DU SPECTACLE ET SPORTIFS

1. Nonobstant les dispositions des articles 14 et 15, les revenus qu'un résident d'un Etat contractant tire de ses activités personnelles exercées dans un autre Etat contractant en tant qu'artiste du spectacle, tel qu'artiste de théâtre, de cinéma, de radio ou de télévision, ou que musicien, ou en tant que sportif, sont imposables dans cet autre Etat.

2. Lorsque les revenus d'activités qu'un artiste du spectacle ou qu'un sportif exerce personnellement en cette qualité sont attribués non pas à l'artiste ou au sportif lui-même mais à une autre personne, ces revenus sont imposables, nonobstant les dispositions des articles 7, 14 et 15, dans l'Etat contractant où les activités de l'artiste ou du sportif sont exercées.

3. Lorsque les revenus visés aux paragraphes 1 et 2 sont exonérés d'impôts dans l'Etat contractant dans lequel l'activité est exercée, ces revenus ne sont imposables que dans l'Etat contractant dont l'artiste ou le sportif est résident.

Article 18. PENSIONS, ETC.

1. Les pensions et rentes payées par un Etat contractant et les versements effectués au titre de la législation relative à la sécurité sociale de cet Etat à un résident d'un autre Etat contractant ne sont imposables que dans le premier Etat. Si de tels revenus ne sont pas imposables dans l'Etat d'où provient le paiement, ce revenu ne sera imposable que dans l'Etat dont le bénéficiaire est résident.

2. Nonobstant les autres dispositions de la présente Convention, les pensions d'entretien versées par un résident d'un Etat contractant à un conjoint ou ancien conjoint qui est résident d'un autre Etat contractant seront exonérées d'impôts dans cet autre Etat, si la pension aurait été exonérée d'impôts dans le premier Etat dans le cas où le bénéficiaire aurait été résident de cet Etat.

3. Le terme « rente » désigne une somme fixe versée périodiquement à terme fixe pendant la vie entière ou pendant une période déterminée ou déterminable de la vie d'une personne en contrepartie d'une prestation entière en argent ou appréciable en argent.

Article 19. FONCTION PUBLIQUE

1. Les rémunérations (autres que les pensions) payées par un Etat contractant, ses subdivisions politiques, ses collectivités locales ou autres institutions de droit public, à une personne physique au titre de services rendus à cet Etat, subdivision ou collectivité ne sont imposables que dans cet Etat. Lorsque ces rémunérations ne sont pas imposables dans cet Etat, elles ne sont imposables que dans l'Etat dont le bénéficiaire est résident.

2. Toutefois, si les rémunérations mentionnées au paragraphe 1 sont payables au bénéficiaire pour services rendus par lui dans un Etat contractant autre que celui d'où proviennent ces rémunérations, ces dernières ne seront imposables que dans l'Etat où sont rendus les services, si le bénéficiaire est résident de cet Etat et :

a) En est ressortissant;

b) N'en est pas devenu résident à la seule fin de rendre les services considérés; ou

c) N'est pas assujetti à l'impôt pour les rémunérations reçues dans l'Etat payeur.

Article 20. ETUDIANTS ET STAGIAIRES

Une personne qui séjourne dans un Etat contractant aux seules fins :

a) D'étudier dans une université ou un autre établissement d'enseignement de cet Etat contractant; ou

b) De recevoir dans cet Etat contractant une formation dans le domaine du commerce, de l'industrie, de l'agriculture ou de la sylviculture;

et qui est ou était, immédiatement avant son arrivée, résidente d'un autre Etat contractant, ne sera pas imposée dans le premier de ces Etats au titre des paiements

qu'elle reçoit d'une source située en dehors de cet Etat pour couvrir ses frais d'entretien, d'étude ou de formation.

Article 21. ACTIVITÉS LIÉES AUX RELEVÉS, À L'EXPLORATION ET À L'EXPLOITATION DE GISEMENTS D'HYDROCARBURES

1. Nonobstant les autres dispositions de la présente Convention, à l'exception des dispositions de l'article 8, les dispositions du présent article seront applicables dans les cas où un résident d'un Etat contractant exerce des activités dans un autre Etat contractant en relation avec les relevés, l'exploration ou l'exploitation de gisements d'hydrocarbures situés dans cet autre Etat.

2. *a*) Un résident d'un Etat contractant exerçant les activités mentionnées au paragraphe 1 au large des côtes d'un autre Etat contractant, sera considéré comme exerçant ces activités à partir d'un établissement stable ou d'une base fixe dans cet autre Etat;

b) Si un tel résident exerce ses activités dans une zone d'exploration ou d'exploitation s'étendant à partir d'un lieu situé au large de la côte de cet autre Etat jusque dans la zone terrestre de cet Etat et que l'activité n'est pas exclusivement exercée à l'intérieur de cette zone terrestre, les dispositions de l'alinéa *a* sont applicables *mutatis mutandis*;

c) Les activités relatives à la construction ou à l'installation d'oléoducs pour le transport d'hydrocarbures bruts ou les travaux de construction directement liés à de telles activités, seront réputés exercés à partir d'un établissement stable dans cet autre Etat, même dans le cas où ces activités sont exercées sur la terre ferme lorsque ces activités font partie d'un projet s'étendant d'un lieu situé au large de la côte de cet Etat jusque dans la zone terrestre de cet Etat.

3. Les dispositions du paragraphe 2 ne s'appliquent pas lorsque l'activité est exercée pendant une période ou des périodes ne dépassant pas au total 30 jours au cours d'une période de 12 mois.

4. Lors du calcul de la période mentionnée au paragraphe 3, une activité exercée par une entreprise associée à une autre entreprise est considérée comme ayant été exercée par la première de ces entreprises si l'activité est analogue par sa nature à celle qui est exercée par l'autre entreprise et si les activités des deux entreprises ont trait au même projet. Les entreprises sont considérées comme associées si l'une d'entre elles participe directement ou indirectement à la gestion ou au contrôle de l'autre entreprise ou détient une part substantielle du capital de cette entreprise ou si les mêmes personnes participent directement ou indirectement à la gestion ou au contrôle des deux entreprises ou détiennent une partie substantielle de leur capital.

5. Les bénéfices tirés par une entreprise d'un Etat contractant du transport de personnel ou de matériel par navire ou aéronef vers une zone ou à l'intérieur d'une zone mentionnée aux alinéas *a* et *b* du paragraphe 2 dans l'autre Etat contractant, lorsqu'une activité commerciale est exercée pour ou à l'occasion de relevés, d'exploration ou d'exploitation de gisements d'hydrocarbures, ou les bénéfices tirés de l'exploitation de remorqueurs, de navires ravitailleurs ou d'autres navires auxiliaires en rapport avec une telle activité, ne seront imposables que dans l'Etat contractant dans lequel l'entreprise a le site effectif de sa direction. Si cet Etat ne peut, en raison de sa propre législation, imposer la totalité du revenu, ce revenu ne sera imposable que dans l'Etat dont l'entreprise est résident.

6. Les dispositions du paragraphe 4 de l'article 13 et du paragraphe 3 de l'article 23 s'appliquent aux gains provenant de l'aliénation de navires, de bateaux et d'aéronefs visés au paragraphe 4 ou au capital représenté par ces navires, bateaux ou aéronefs.

7. Nonobstant les autres dispositions de la présente Convention, les dispositions ci-après s'appliquent en matière d'imposition des salaires et autres rémunérations analogues qu'un résident d'un Etat contractant tire d'un emploi qu'il exerce au large des côtes d'un autre Etat contractant pour un employeur qui y exerce une activité du type visé aux paragraphes 1 et 2 :

a) Sous réserve des dispositions des alinéas *b* à *d*, cette rémunération n'est imposable dans l'autre Etat que si l'emploi y est exercé pendant une période ou des périodes dépassant, au total, 30 jours au cours d'une période de 12 mois;

b) Cette rémunération n'est imposable que dans le premier des Etats contractants si :

1) L'emploi est lié à l'exploitation de gisements d'hydrocarbures situés sur une ligne médiane entre des Etats contractants ou entre un Etat contractant et un autre Etat;

2) Un accord existe entre ces Etats aux fins de l'exploitation commune des gisements; et

3) L'exploitation se déroule simultanément des deux côtés de la ligne médiane. Les dispositions du présent alinéa ne s'appliqueront qu'une fois qu'un accord aura été conclu à ce sujet par les autorités compétentes des Etats contractants;

c) Si l'emploi est exercé à bord d'un bateau ou d'un navire visé au paragraphe 5 du présent article, cette rémunération est imposable conformément aux dispositions de l'alinéa *a* du paragraphe 4 de l'article 15;

d) Si l'emploi est exercé à bord d'un aéronef visé au paragraphe 5 du présent article, cette rémunération n'est imposable que dans l'Etat où la direction effective de l'entreprise est située.

8. Un résident d'un Etat contractant qui exerce une activité au large des côtes d'un autre Etat contractant sera exonéré d'impôts dans cet autre Etat en ce qui concerne les gains considérés comme tirés par ce résident du transfert d'installations mobiles de forage ou de plates-formes utilisées comme logements vers une zone située en dehors de cet autre Etat. Le terme « gains » utilisé dans ce paragraphe désigne un montant égal au surplus de la valeur marchande à l'époque du transfert par rapport à la valeur résiduelle à cette époque compte tenu de toute dépréciation.

9. Les gains tirés par un résident d'un Etat contractant de l'aliénation de :

a) Droits de relevés, exploration ou exploitation de gisements d'hydrocarbures dans un autre Etat contractant, y compris le droit à une part des bénéfices tirés de tels gisements; ou

b) Parts ou autres participations, dont la valeur peut entièrement ou substantiellement, directement ou indirectement, être attribuée à de tels droits;

sont imposables dans cet autre Etat.

Article 22. AUTRES REVENUS

1. Les éléments du revenu d'un résident d'un Etat contractant, d'où qu'ils proviennent, qui ne sont pas traités dans les articles précédents de la présente Convention ne sont imposables que dans cet Etat.

2. Les dispositions du paragraphe 1 ne s'appliquent pas si le bénéficiaire de ces revenus, étant résident d'un Etat contractant, a un établissement stable ou une base fixe dans un autre Etat contractant et si le droit ou le bien générateur des revenus se rattachent effectivement à une activité commerciale ou industrielle exercée à partir de l'établissement stable ou à l'exercice d'une profession libérale à partir de la base fixe. Dans ce cas, ce sont les dispositions de l'article 7 ou de l'article 14, suivant le cas, qui s'appliquent. Lorsque les biens immobiliers visés au paragraphe 2 de l'article 6 appartiennent à un établissement stable ou à une base fixe, les revenus provenant de ces biens ou de ces avoirs sont néanmoins imposables conformément aux dispositions des paragraphes 1, 3 et 5 de l'article 6.

Article 23. FORTUNE

1. La fortune constituée par des biens immobiliers visés au paragraphe 2 de l'article 6, qui appartient à un résident d'un Etat contractant et est située dans un autre Etat contractant, est imposable dans cet autre Etat.

2. Les actions ou autres participations dans une société visées au paragraphe 4 de l'article 6, qui appartiennent à un résident d'un Etat contractant, sont imposables dans l'Etat contractant où les biens immobiliers sont situés.

3. La fortune constituée par des navires ou des aéronefs exploités en trafic international et par des biens mobiliers affectés à l'exploitation de ces navires ou aéronefs n'est imposable que dans l'Etat contractant où est situé le siège de direction effective de l'entreprise. Lorsque cet Etat n'est pas en mesure, en vertu de ses lois, d'imposer la totalité de la fortune, celle-ci n'est imposable que dans l'Etat dont l'entreprise est résidente.

4. Tous les autres éléments de la fortune d'un résident d'un Etat contractant, où qu'ils soient situés, ne sont imposables que dans cet Etat.

5. Nonobstant les dispositions du paragraphe 4, la fortune représentée par des biens mobiliers qui font partie de l'actif d'un établissement stable qu'une entreprise d'un Etat contractant a dans un autre Etat contractant ou par des biens mobiliers qui appartiennent à une base fixe dont un résident d'un Etat contractant dispose dans un autre Etat contractant pour l'exercice d'une profession indépendante est cependant imposable dans cet autre Etat.

Article 24. SUCCESSION

Lorsqu'un impôt est prélevé sur les revenus ou la fortune d'une succession résidente d'un Etat contractant, ces revenus ou cette fortune ne peuvent être imposés quand ils sont détenus par un bénéficiaire résident d'un autre Etat contractant.

Article 25. MÉTHODES VISANT À ÉVITER LA DOUBLE IMPOSITION

1. *Danemark*

a) Si un résident du Danemark perçoit des revenus ou possède une fortune qui, conformément aux dispositions de la présente Convention, sont imposables dans un autre Etat contractant, le Danemark, sous réserve des dispositions de la deuxième section du paragraphe 8 de l'article 10 ou des alinéas *b* ou *c* ci-dessous :

1) Accorde sur l'impôt danois sur les revenus de ce résident une déduction égale au montant de l'impôt sur le revenu payé dans cet autre Etat contractant;

2) Accorde sur l'impôt danois sur la fortune de ce résident une déduction égale au montant de l'impôt sur la fortune payé dans cet autre Etat contractant.

Cette déduction ne peut toutefois, dans l'un ou l'autre cas, excéder la fraction de l'impôt danois sur le revenu ou sur la fortune, calculé avant déduction, correspondant au revenu ou à la fortune imposable dans cet autre Etat.

b) Si un résident du Danemark perçoit des revenus ou possède une fortune qui, conformément aux dispositions de la présente Convention, ne sont imposables que dans un autre Etat contractant, le Danemark peut inclure ces revenus ou cette fortune dans le montant servant d'assiette au calcul de l'impôt, mais il accorde en déduction de l'impôt danois sur le revenu ou la fortune la fraction de l'impôt sur le revenu ou la fortune qui correspond aux revenus reçus de l'autre Etat contractant ou à la fortune qui y est sise;

c) Si un résident du Danemark perçoit un revenu mentionné à l'article 15 ou au paragraphe 7 de l'article 21, le Danemark peut inclure ce revenu dans le montant servant d'assiette au calcul de l'impôt, mais il accorde en déduction de l'impôt danois sur le revenu, la fraction de l'impôt sur le revenu qui correspond au revenu reçu de cet autre Etat.

2. *Finlande*

a) Si un résident de la Finlande perçoit des revenus ou possède une fortune qui, conformément aux dispositions de la présente Convention, sont imposables dans un autre Etat contractant, la Finlande, sous réserve des dispositions de la première section du paragraphe 8 de l'article 10 ou des alinéas *b* et *c* ci-dessous :

1) Accorde sur l'impôt finlandais sur les revenus de ce résident une déduction égale au montant de l'impôt sur le revenu payé dans cet autre Etat contractant;

2) Accorde sur l'impôt finlandais sur la fortune de ce résident une déduction égale au montant de l'impôt sur la fortune payé dans cet autre Etat contractant;

Cette déduction ne peut toutefois excéder la fraction de l'impôt finlandais sur le revenu ou sur la fortune, calculé avant déduction, correspondant au revenu ou à la fortune imposables dans cet autre Etat.

b) Si un résident de la Finlande perçoit des revenus d'un autre Etat contractant pour des services personnels en tant que dépendant mentionnés à l'article 15 ou au paragraphe 7 de l'article 21, et qui selon ces articles sont imposables dans cet autre Etat contractant, ces revenus seront exonérés de l'impôt finlandais;

c) Si un résident de la Finlande perçoit des revenus ou possède une fortune qui, conformément aux dispositions de la présente Convention, ne sont imposables que dans un autre Etat contractant, ou reçoit un revenu qui, conformément à l'alinéa *b* ci-dessus, est exonéré de l'impôt finlandais, la Finlande peut inclure ces revenus ou cette fortune dans le montant servant d'assiette au calcul de l'impôt, mais elle accorde en déduction de l'impôt finlandais sur le revenu ou la fortune la fraction de l'impôt sur le revenu ou la fortune qui correspond aux revenus reçus de l'autre Etat contractant ou à la fortune qui y est sise.

3. *Islande*

a) Si un résident de l'Islande perçoit des revenus ou possède une fortune qui, conformément aux dispositions de la présente Convention, sont imposables dans un autre Etat contractant, l'Islande, sous réserve des dispositions des alinéas *b* et *c* ci-dessous, exempte de l'impôt ces revenus ou cette fortune;

b) Si un résident de l'Islande perçoit des revenus qui, conformément aux dispositions de l'article 10, du paragraphe 6 de l'article 13, de l'article 16 ou des paragraphes 1 à 6 et 8 et 9 de l'article 21, sont imposables dans un autre Etat contractant, l'Islande, sous réserve des dispositions de la première section du paragraphe 8 de l'article 10, accorde sur l'impôt islandais sur les revenus de ce résident une déduction égale au montant de l'impôt sur le revenu payé dans cet autre Etat contractant. Cette déduction ne peut toutefois excéder la fraction de l'impôt islandais, calculé avant déduction, correspondant au revenu imposable dans cet autre Etat;

c) Si, conformément à une disposition quelconque de la présente Convention, les revenus qu'un résident de l'Islande perçoit ou la fortune qu'il possède sont exempts d'impôt dans cet Etat, l'Islande peut néanmoins inclure ces revenus ou cette fortune dans le montant servant d'assiette au calcul de l'impôt sur le reste des revenus ou de la fortune de ce résident.

4. *Norvège*

a) Si un résident de la Norvège perçoit des revenus ou possède une fortune qui, conformément aux dispositions de la présente Convention, sont imposables dans un autre Etat contractant, la Norvège, sous réserve des dispositions des alinéas *b* et *c* ci-dessous, exempte de l'impôt ces revenus ou cette fortune;

b) Si un résident de la Norvège perçoit des revenus qui, conformément aux dispositions de l'article 10, du paragraphe 6 de l'article 13, de l'article 16 ou des paragraphes 1 à 6 et 8 et 9 de l'article 21, sont imposables dans un autre Etat contractant, la Norvège, sous réserve des dispositions de la première section du paragraphe 8 de l'article 10, accorde sur l'impôt norvégien sur les revenus de ce résident une déduction égale au montant de l'impôt sur le revenu payé dans cet autre Etat contractant. Cette déduction ne peut toutefois excéder la fraction de l'impôt norvégien, calculé avant déduction, correspondant au revenu imposable dans cet autre Etat;

c) Si, conformément à une disposition quelconque de la présente Convention, les revenus qu'un résident de la Norvège perçoit ou la fortune qu'il possède sont exempts d'impôt dans cet Etat, la Norvège peut néanmoins inclure ces revenus ou cette fortune dans le montant servant d'assiette au calcul de l'impôt norvégien sur le reste des revenus ou de la fortune de ce résident.

5. *Suède*

a) Si un résident de la Suède perçoit des revenus ou possède une fortune qui, conformément aux dispositions de la présente Convention, sont imposables dans un autre Etat contractant, la Suède, sous réserve des dispositions de la première section du paragraphe 8 de l'article 10 ou des alinéas *b*, *c* ou *d* ci-dessous :

1) — Sous réserve des dispositions de la législation suédoise (également dans la version qui pourra être modifiée ultérieurement, sans que soient affectés les principes généraux qui y sont énoncés) — accorde une déduction d'impôt sur le revenu d'un montant égal à l'impôt sur le revenu payé dans cet autre Etat;

2) Accorde à titre de déduction de l'impôt suédois sur la fortune de ce résident un montant égal à l'impôt sur la fortune payé dans cet autre Etat. Cette déduction ne peut toutefois excéder la fraction de l'impôt suédois sur la fortune, calculé avant déduction, correspondant à la fortune imposable dans cet autre Etat.

b) Aux fins de l'alinéa *a*, lorsqu'en vertu d'une législation spéciale, un dégrèvement est accordé en ce qui concerne l'impôt finlandais sur le revenu ou la fortune qui frappe l'établissement stable d'une entreprise suédoise en Finlande, l'impôt sur

le revenu ou la fortune qui, sans ce dégrèvement, aurait été perçu en Finlande, vient en déduction de l'impôt suédois sur le revenu ou la fortune de l'entreprise;

c) Si un résident de la Suède perçoit d'un autre Etat contractant des bénéfices commerciaux tels que mentionnés à l'article 7, des revenus de services personnels indépendants mentionnés à l'article 14, des revenus de services personnels dépendants mentionnés à l'article 15 ou au paragraphe 7 de l'article 21, ou des gains mentionnés au paragraphe 3 de l'article 13, dans le cas où de tels revenus ou gains sont imposables en vertu de ces articles dans cet autre Etat contractant, ces revenus ou gains sont exonérés de l'impôt suédois nonobstant les dispositions de l'alinéa *a* ci-dessus. Toutefois, en ce qui concerne les articles 7, 13 et 14, cette disposition ne sera applicable que si la plus grande partie de ces revenus ou gains provient d'une activité professionnelle, d'une activité commerciale ou industrielle, exercée dans l'autre Etat contractant, qui ne consiste pas à administrer des valeurs et autres biens mobiliers similaires;

d) Si un résident de la Suède perçoit des revenus ou des gains ou possède une fortune qui, conformément aux dispositions de la présente Convention, ne sont imposables que dans un autre Etat contractant, ou perçoit des revenus ou gains qui, conformément aux dispositions de l'alinéa *c* ci-dessus, seront exonérés de l'impôt suédois, la Suède peut, dans le calcul de l'assiette de l'impôt progressif suédois sur d'autres revenus, gains ou sur la fortune, prendre en compte les revenus, gains ou fortune qui ne seront imposables que dans l'autre Etat contractant ou les revenus ou gains exempts de l'impôt suédois.

6. *Dispositions communes*

Le membre de phrase « payé dans cet autre Etat » figurant aux paragraphes 1, *a*, 1), 2, *a*, 1), 3, *b*, 4, *b* et 5, *a*, 1) sera également considéré comme englobant l'impôt sur le revenu payé au Danemark, en Finlande, en Islande, en Norvège et en Suède qui sera transféré à l'autre Etat en question pour être porté au crédit de la personne concernée en tant qu'impôt sur le même revenu.

Article 26. Limitation du droit de lever des impôts

Les revenus qu'un résident d'un Etat contractant perçoit ou la fortune qu'il possède ne peuvent être imposés dans un autre Etat contractant, sauf si cette imposition est expressément autorisée en vertu de la présente Convention.

Article 27. Non-discrimination

1. Les ressortissants d'un Etat contractant ne doivent être soumis dans un autre Etat contractant à aucune imposition ou obligation y relative, autre ou plus lourde que celle à laquelle sont ou pourraient être assujettis les ressortissants de cet autre Etat qui se trouvent dans la même situation. La présente disposition s'applique également, nonobstant les dispositions de l'article premier, aux personnes qui ne sont pas résidents d'un ou de plusieurs des Etats contractants.

2. L'imposition à laquelle est assujetti un établissement stable ou une base fixe dont une entreprise ou un résident d'un Etat contractant dispose dans un autre Etat contractant, ne peut être moins favorable dans cet autre Etat que celle à laquelle sont assujettis les entreprises ou résidents de cet autre Etat exerçant les mêmes activités.

La présente disposition ne peut être interprétée comme faisant obligation à un Etat contractant d'accorder aux résidents d'un autre Etat contractant les abattements, dégrèvements ou réductions qu'il accorde à ses propres résidents en raison de leur situation personnelle ou de leurs charges de famille. Elle n'implique pas non plus le droit à des abattements ou exonérations fiscaux dans un Etat contractant en ce qui concerne les dividendes ou autres paiements versés à une société résidente d'un autre Etat contractant.

Les dispositions de la première section du présent paragraphe n'empêchent pas non plus un Etat contractant d'imposer, conformément à sa propre législation, les revenus provenant d'un établissement stable lorsque celui-ci appartient à une société par actions ou à une société y assimilée dans un autre Etat contractant. L'impôt prélevé doit cependant correspondre à l'impôt sur le revenu, calculé avant déduction des bénéfices distribués, qui frappe les sociétés par actions ou sociétés y assimilées résidentes du premier Etat contractant.

3. A moins que les dispositions du paragraphe 1 de l'article 9, du paragraphe 4 de l'article 11 ou du paragraphe 4 de l'article 12 ne s'appliquent, les intérêts, redevances et autres dépenses payés par une entreprise d'un Etat contractant à un résident d'un autre Etat contractant, sont déductibles, pour la détermination des bénéfices imposables de cette entreprise, dans les mêmes conditions que s'ils avaient été payés à un résident du premier Etat. De même, les dettes d'une entreprise d'un Etat contractant envers un résident d'un autre Etat contractant, sont déductibles, pour la détermination de la fortune imposable de cette entreprise, dans les mêmes conditions que si elles avaient été contractées envers un résident du premier Etat.

4. Les entreprises d'un Etat contractant dont le capital est en totalité ou en partie détenu ou contrôlé directement ou indirectement par un ou plusieurs résidents d'un ou plusieurs Etats contractants ne sont soumises dans le premier Etat à aucune imposition ou obligation y relative, autres ou plus lourdes que celle à laquelle sont ou pourraient être assujetties les autres entreprises similaires du premier Etat.

5. Les dispositions du présent article ne seront pas interprétées comme faisant obligation à la Norvège d'accorder aux ressortissants d'un autre Etat contractant qui ne sont pas nés en Norvège de parents norvégiens le bénéfice des exonérations fiscales spéciales auquel les ressortissants norvégiens et les personnes nées en Norvège de parents norvégiens (personnes possédant les droits de citoyenneté norvégienne *« innfødsrett »*) peuvent prétendre en vertu de l'article 22 de la loi norvégienne du 18 août 1911 sur l'impôt national.

6. Les dispositions du présent article s'appliquent, nonobstant les dispositions de l'article 2, aux impôts de toute nature ou dénomination.

Article 28. PROCÉDURE AMIABLE

1. Lorsqu'une personne estime que les mesures prises par un ou plusieurs Etats contractants entraînent ou entraîneront pour elle une imposition non conforme aux dispositions de la présente Convention, elle peut, indépendamment des recours prévus par le droit interne des Etats, soumettre son cas à l'autorité compétente de l'Etat contractant dont elle est résidente ou, si son cas relève du paragraphe 1 de l'article 27, à celle de l'Etat contractant dont elle possède la nationalité.

2. L'autorité compétente s'efforce, si la réclamation lui paraît fondée et si elle n'est pas elle-même en mesure d'y apporter une solution satisfaisante, de résoudre

le cas par voie d'accord amiable avec l'autorité compétente de l'autre Etat contractant intéressé, en vue d'éviter une imposition non conforme à la présente Convention. Si l'Etat à l'autorité compétente duquel la personne intéressée a présenté le cas n'est pas lui-même concerné par cette affaire, cette autorité compétente renverra l'affaire à l'autorité compétente de l'un des Etats intéressés.

3. Si l'interprétation ou l'application de la présente Convention suscite des difficultés ou des doutes entre les Etats contractants, les autorités compétentes de ces Etats se consulteront afin de tenter de régler la question par voie d'accord spécial. Les autorités compétentes des Etats contractants peuvent également se consulter en vue d'éliminer la double imposition dans des cas que la présente Convention ne prévoit pas ou dans le but de régler, par voie d'accord spécial, les questions qui ne sont pas envisagées dans la présente Convention mais qui pourraient se poser en ce qui concerne les impôts visés à l'article 2 du fait de divergences entre les principes appliqués par les Etats intéressés aux fins du calcul de ces impôts ou pour d'autres raisons.

Avant que la question visée dans la section précédente du présent paragraphe ne soit tranchée, les résultats des consultations qui y sont prévues doivent être communiqués, le plus rapidement possible, aux autorités compétentes des autres Etats contractants. Si l'autorité compétente d'un Etat contractant estime que des consultations doivent se tenir entre les autorités compétentes de tous les Etats contractants, ces consultations se tiendront sans tarder à la demande de l'autorité compétente du premier de ces Etats contractants.

Article 29. AGENTS DIPLOMATIQUES ET FONCTIONNAIRES CONSULAIRES

Aucune disposition de la présente Convention ne porte atteinte aux privilèges fiscaux dont bénéficient les agents diplomatiques ou les fonctionnaires consulaires en vertu soit des règles générales du droit international, soit des dispositions d'accords particuliers.

Article 30. EXTENSION TERRITORIALE

1. La présente Convention peut être étendue, soit dans son intégralité, soit avec les modifications nécessaires, pour couvrir les zones qui sont exclues du champ d'application de la Convention par les dispositions de l'alinéa *a* du paragraphe 1 de l'article 3, à condition que des impôts identiques ou analogues par leur nature à ceux qui font l'objet de la présente Convention y soient levés. Ladite extension prendra effet à compter de la date, et sous réserve des modifications et conditions, y compris les conditions relatives à la dénonciation, que les Etats contractants arrêteront d'un commun accord par voie d'échange de notes diplomatiques.

2. Si, en application de l'article 32, la présente Convention cesse d'avoir effet, elle cessera également, à moins que les Etats contractants n'en conviennent autrement, d'avoir effet à l'égard de tout territoire auquel son application aurait été étendue en vertu du présent article.

Article 31. ENTRÉE EN VIGUEUR

1. La présente Convention entrera en vigueur le trentième jour qui suivra la date à laquelle tous les Etats contractants auront notifié au Ministère des affaires étrangères de la Finlande que la Convention a été approuvée. Le Ministère des

affaires étrangères de la Finlande notifiera aux autres Etats contractants la réception de ces notifications et la date d'entrée en vigueur de la Convention.

2. Après l'entrée en vigueur de la Convention, ses dispositions s'appliqueront :

a) En ce qui concerne les impôts retenus à la source, aux revenus perçus à compter du premier jour du mois de janvier de l'année civile suivant immédiatement celle au cours de laquelle la Convention entrera en vigueur;

b) En ce qui concerne les autres impôts sur le revenu, aux impôts établis pour les années fiscales commençant à partir du 1er janvier de l'année civile suivant immédiatement celle au cours de laquelle la Convention entrera en vigueur;

c) En ce qui concerne les impôts sur la fortune, aux fortunes imposables sur la base taxée au cours de la deuxième année civile suivant immédiatement celle au cours de laquelle la Convention entrera en vigueur ou plus tard.

3. La Convention du 22 mars 1983 entre le Danemark, la Finlande, l'Islande, la Norvège et la Suède, tendant à éviter la double imposition en matière d'impôts sur le revenu et d'impôts sur la fortune[1] cessera de produire effet en ce qui concerne les revenus et les fortunes auxquels la présente Convention deviendra applicable en vertu des dispositions du paragraphe 2. La première Convention susmentionnée cessera de produire effet à compter de la dernière date à laquelle elle sera applicable aux termes des dispositions ci-dessus du présent paragraphe.

4. Nonobstant les dispositions des paragraphes 2 et 3, les dispositions des paragraphes 2 à 5 du point VII et des paragraphes 2 à 5 du point VIII du Protocole annexé à la présente Convention, s'appliqueront aux revenus perçus à compter du 1er janvier 1990. La Convention du 15 avril 1986 entre le Gouvernement du Royaume du Danemark et le Gouvernement du Royaume de Suède concernant l'imposition des travailleurs frontaliers cessera alors de produire effet et ne s'appliquera pas aux revenus perçus après la fin de l'année 1989.

Article 32. Dénonciation

Un Etat contractant peut, au plus tard le 30 juin de toute année civile suivant l'expiration d'une période de cinq ans à compter de la date d'entrée en vigueur de la Convention, dénoncer la Convention en adressant un avis de dénonciation par écrit au Ministère des affaires étrangères de Finlande, lequel notifiera aux autres Etats contractants la réception d'un tel avis et leur en communiquera la teneur. Si le délai prévu pour la dénonciation a été observé, la Convention cessera de produire effet entre l'Etat qui aura adressé la dénonciation et les autres Etats contractants :

a) En ce qui concerne les impôts retenus à la source, aux revenus perçus à compter du premier jour du 1er janvier de l'année civile suivant immédiatement celle au cours de laquelle le Ministère des affaires étrangères de Finlande aura reçu l'avis de dénonciation;

b) En ce qui concerne les autres impôts sur le revenu, aux impôts établis pour les années fiscales commençant à partir du 1er janvier de l'année civile suivant immédiatement celle au cours de laquelle le Ministère des affaires étrangères de Finlande aura reçu l'avis de dénonciation;

[1] Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 1354, p. 245.

c) En ce qui concerne les impôts sur la fortune, aux fortunes imposables sur la base taxée au cours de la deuxième année civile suivant immédiatement celle au cours de laquelle le Ministère des affaires étrangères de Finlande aura reçu l'avis de dénonciation ou plus tard.

L'exemplaire original de la présente Convention sera déposé auprès du Ministère des affaires étrangères de Finlande, qui en adressera des copies certifiées conformes aux autres Etats contractants.

EN FOI DE QUOI, les plénipotentiaires soussignés ont signé la présente Convention.

FAIT à Helsinki le 18 février 1987 en un exemplaire en langues danoise, finnoise, islandaise, norvégienne et suédoise, avec deux textes en langue suédoise, un pour la Finlande et l'autre pour la Suède, tous les textes faisant également foi.

Pour le Gouvernement du Danemark :

JONNE SNEUM

Pour le Gouvernement de la Finlande :

ÅKE WIHTOL

Pour le Gouvernement de l'Islande :

SIGURJON THORBJORNSSON

Pour le Gouvernement de la Norvège :

ODD HENGSLE

Pour le Gouvernement de la Suède :

KURT MALMGREN

PROTOCOLE

Lors de la signature de la Convention conclue ce jour entre les Gouvernements du Danemark, de la Finlande, de l'Islande, de la Norvège et de la Suède, tendant à éviter la double imposition en matière d'impôts sur le revenu et d'impôts sur la fortune, les soussignés sont convenus des dispositions ci-après, qui forment partie intégrante de la Convention :

I. *En ce qui concerne l'article 5*

Lorsqu'une entreprise d'un Etat contractant a simultanément plus d'un chantier de construction, d'installation ou de montage ou d'autres activités mentionnées au paragraphe 3 de l'article 5, et que la durée de l'un quelconque de ces chantiers ou de l'une quelconque de ces activités dépasse 12 mois et qu'il est évident que ce chantier ou ces activités sont liés entre eux du point de vue géographique ou en ce qui concerne leur préparation ou planification, les autorités compétentes de ces Etats peuvent, d'un commun accord, s'efforcer de déterminer si l'ensemble de tels chantiers ou de telles activités constitue un établissement stable dans l'autre Etat contractant.

Il en va de même lorsqu'une entreprise d'un Etat contractant a dans l'autre Etat une succession de chantiers de construction, d'installation et de montage ou d'autres activités mentionnées au paragraphe 3 de l'article 5 et que la durée calculée à compter du commencement du premier chantier ou de la première activité jusqu'à l'achèvement du dernier chantier ou de la dernière activité dépasse 12 mois et si la durée de l'ensemble des chantiers ou activités dépasse 12 mois et qu'il est évident que ces projets ou activités sont liés entre eux du point de vue géographique ou en ce qui concerne leur préparation ou planification.

II. *En ce qui concerne les articles 7 et 15*

1. Nonobstant les dispositions de l'article 7, les bénéfices qu'une entreprise de la Norvège ou de la Suède tire d'une activité exercée en Suède ou en Norvège ne sont imposables que dans l'Etat dont l'entreprise est résident, lorsque l'activité concerne l'édification et l'entretien de barrières contre les rennes sur les sections de la frontière suédo-norvégienne qui sont spécifiées dans un accord conclu en application du paragraphe 4.

2. Nonobstant les dispositions de l'article 15, les revenus qu'un résident de la Norvège ou de la Suède tire de services personnels rendus en Suède ou en Norvège ne sont imposables que dans l'Etat dont cette personne est résidente lorsque les services concernent l'édification et l'entretien de barrières contre les rennes sur les sections de la frontière suédo-norvégienne qui sont spécifiées dans un accord conclu en application du paragraphe 4.

3. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 concernant les entreprises sises en Norvège ou en Suède ou les résidents de ces Etats s'appliqueront *mutatis mutandis* aux entreprises sises en Finlande ou en Norvège ou aux résidents de ces Etats.

4. Les autorités compétentes des Etats contractants intéressés détermineront d'un commun accord les sections de la frontière d'Etat en question auxquelles s'appliqueront les dispositions des paragraphes 1 à 3.

III. *En ce qui concerne les articles 7, 10 à 15, 19 et 23*

1. Nonobstant les dispositions de l'article 7, du paragraphe 2 de l'article 10, du paragraphe 2 de l'article 11 et du paragraphe 2 de l'article 12, les revenus qu'une

entreprise sise au Danemark ou en Suède tire de la construction et de l'exploitation de communications fixes à travers l'Öresund ne sont imposables que dans l'Etat dont l'entreprise est résidente.

2. Nonobstant les dispositions du paragraphe 3 de l'article 13, les gains qu'une entreprise sise au Danemark ou en Suède ou une personne résidente de l'un de ces Etats tire de l'aliénation de biens visés dans ces dispositions et affectés à la construction et à l'exploitation de communications fixes à travers l'Öresund ne sont imposables que dans l'Etat dont l'entreprise ou l'intéressé sont résidents.

3. Nonobstant les dispositions du paragraphe 1 de l'article 14, du paragraphe 1 de l'article 15, et de l'article 19, les revenus qu'un résident du Danemark ou de la Suède tire de la construction et de l'exploitation de communications fixes à travers l'Öresund ne sont imposables que dans l'Etat dont l'intéressé est résident.

4. Nonobstant les dispositions du paragraphe 5 de l'article 23, les biens visés dans ces dispositions qu'une entreprise sise au Danemark ou en Suède ou une personne résident de l'un de ces Etats possède et qui servent à la construction et à l'exploitation de communications fixes à travers l'Öresund ne sont imposables que dans l'Etat dont l'entreprise ou l'intéressé sont résidents.

IV. *En ce qui concerne les articles 7, 8, 13, 15 et 23*

1. Les dispositions de l'article 7, du paragraphe 1 de l'article 8, du paragraphe 4 de l'article 13 et du paragraphe 3 de l'article 23 s'appliquent au Danemark, en Norvège et en Suède, en ce qui concerne les bénéfices tirés par le consortium Scandinavian Airlines System (SAS) des exploitations de transports aériens commerciaux internationaux et intérieurs et d'autres activités directement liées à ces exploitations, les gains en capital que le consortium tire de l'aliénation de biens mobiliers utilisés pour de telles exploitations de transports aériens et de telles autres activités et les biens possédés par le consortium et utilisés pour de telles exploitations de transports aériens et de telles autres activités, dans la même proportion qu'en ce qui concerne les actions que possèdent dans le consortium les parties qui sont résidents du Danemark, de la Norvège ou de la Suède.

2. Les dispositions du paragraphe 1 s'appliqueront également, après qu'un accord aura été conclu entre les autorités compétentes du Danemark, de la Norvège et de la Suède, en ce qui concerne tout autre consortium ou autre entité similaire pour l'exploitation de transports aériens ou d'autres activités directement liées à une telle exploitation, dont les actions sont possédées uniquement, directement ou indirectement, par des associés de SAS, et qui est principalement établi conformément aux principes applicables à SAS.

3. Les dispositions de l'alinéa *b* du paragraphe 4 de l'article 15 s'appliquent également aux revenus provenant de services rendus à bord d'un aéronef utilisé en trafic intérieur par le consortium Scandinavian Airlines System (SAS).

V. *En ce qui concerne les articles 8, 13 et 23*

Une part du revenu provenant d'une activité visée au paragraphe 1 de l'article 8, une part des gains provenant de l'aliénation d'un bien visé au paragraphe 4 de l'article 13, et une part de la fortune visée au paragraphe 3 de l'article 23, obtenues ou détenues par un résident d'un Etat contractant du fait de sa participation dans une entreprise, ne sont imposables que dans cet Etat si les conditions ci-après sont remplies :

a) Les participants sont résidents de différents Etats contractants; et

b) L'entreprise est gérée par une société ou un autre groupement de personnes dont les membres sont responsables conjointement, l'un d'entre eux au moins étant responsable sans limite; et

c) Il n'est pas évident que la direction effective de l'entreprise n'est sise que dans l'un des Etats contractants.

Les autorités compétentes des Etats contractants peuvent se mettre d'accord sur l'application des principes fiscaux visés dans la première section du présent paragraphe, même dans les cas où les conditions qui y sont stipulées ne sont pas remplies.

VI. *En ce qui concerne l'article 12*

Lorsque les accords tendant à éviter la double imposition en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune que la Finlande a conclus avec la majorité des Etats membres industrialisés de l'Organisation de coopération et de développement économiques (OCDE) contiennent une disposition habilitant la Finlande à imposer les « redevances industrielles » payées à partir de la Finlande, des négociations seront ouvertes aussitôt que possible entre les Etats contractants en vue d'établir un droit similaire pour l'Etat contractant dans lequel la redevance est produite, vis-à-vis des autres Etats contractants.

VII. *En ce qui concerne l'article 15*

1. Nonobstant les dispositions des paragraphes 1 et 2 de l'article 15, les revenus qu'un résident d'une commune de la Finlande, de la Norvège ou de la Suède située à la frontière entre la Finlande et la Suède ou entre la Finlande et la Norvège tire de services personnels rendus dans cette commune à l'intérieur d'un autre de ces Etats ne sont imposables que dans l'Etat dont l'intéressé est résident, à condition que cette personne séjourne habituellement dans son foyer permanent d'habitation situé dans cet Etat.

2. Nonobstant les dispositions des paragraphes 1 et 2 de l'article 15, les revenus qu'un résident de la Suède tire de services personnels continus rendus au Danemark, ne seront imposables qu'en Suède, à condition que cette personne séjourne habituellement dans son foyer permanent d'habitation situé en Suède.

3. Nonobstant les dispositions des paragraphes 1 et 2 de l'article 15, les revenus qu'un résident du Danemark tire de services personnels continus rendus en Suède, ne seront imposables qu'au Danemark, à condition que cette personne séjourne habituellement dans son foyer permanent d'habitation situé au Danemark.

4. Les dispositions des paragraphes 2 et 3 ne sont applicables que si les services sont rendus pendant une période continue d'au moins six mois.

5. L'expression « services personnels continus » signifie un contrat d'emploi conclu pour un travail destiné à constituer l'occupation principale du contribuable.

6. L'expression « séjourne habituellement » signifie que le contribuable séjourne normalement une fois par semaine au moins dans son foyer permanent d'habitation situé dans l'Etat contractant dont il est résident.

7. Dans les cas mentionnés à l'alinéa *a* du paragraphe 3 de l'article 15, un employé qui est résident d'un Etat contractant est considéré comme ayant été engagé lorsqu'il est mis à disposition par une partie (l'agence) pour rendre des services dans l'entreprise d'une autre partie (l'entrepreneur/client) dans un autre Etat contractant, à condition que l'entrepreneur/client soit un résident dans cet autre Etat ou y ait un

établissement stable, et que l'agence n'assume ni la responsabilité ni le risque concernant le résultat des services.

Pour déterminer si un employé est considéré comme ayant été engagé, il sera procédé à une évaluation d'ensemble, en accordant une attention particulière aux facteurs suivants :

a) Si la direction générale des travaux relève de la responsabilité de l'entrepreneur/client;

b) Si les services sont rendus sur un lieu de travail qui est à la disposition de l'entrepreneur/client et dont il est responsable;

c) Si la rémunération payée à l'agence est calculée sur la base du temps passé ou sur la base d'un autre rapport quelconque entre la rémunération payée et le salaire reçu par l'employé;

d) Si la plus grande partie de l'équipement et des matériaux pour les travaux est fournie par l'entrepreneur/client; et

e) Si l'agence détermine unilatéralement ou non le nombre d'employés et les qualifications qu'ils doivent avoir.

VIII. *En ce qui concerne les articles 15 et 19*

1. Nonobstant les dispositions des paragraphes 1 et 2 de l'article 15 et du paragraphe 1 de l'article 19, les revenus qu'un résident d'une commune de la Norvège ou de la Suède située à la frontière entre ces Etats, tire de services personnels rendus dans cette commune à l'intérieur d'un autre de ces Etats ne sont imposables que dans l'Etat dont l'intéressé est résident, à condition que cette personne séjourne habituellement dans son foyer permanent d'habitation situé dans cet Etat.

2. Nonobstant les dispositions des paragraphes 1 et 2 de l'article 15 et du paragraphe 1 de l'article 19, les revenus qu'un résident de la Suède tire de services personnels continus rendus au Danemark, ne seront imposables qu'en Suède, à condition que cette personne séjourne habituellement dans son foyer permanent d'habitation situé en Suède.

3. Nonobstant les dispositions des paragraphes 1 et 2 de l'article 15 et du paragraphe 1 de l'article 19, les revenus qu'un résident du Danemark tire de services personnels continus rendus en Suède, ne seront imposables qu'au Danemark, à condition que cette personne séjourne habituellement dans son foyer permanent d'habitation situé au Danemark.

4. Les dispositions des paragraphes 2 et 3 ne sont applicables que si les services sont rendus pendant une période continue d'au moins six mois.

5. L'expression « services personnels continus » signifie un contrat d'emploi conclu pour un travail destiné à constituer l'occupation principale du contribuable.

6. L'expression « séjourne habituellement » signifie que le contribuable séjourne normalement une fois par semaine au moins dans son foyer permanent d'habitation situé dans l'Etat contractant dont il est résident.

IX. *En ce qui concerne l'article 20*

1. Une personne qui séjourne dans un Etat contractant autre que l'Islande aux seules fins :

a) D'étudier dans une université ou un autre établissement d'enseignement de cet autre Etat contractant; ou

b) De recevoir dans cet autre Etat contractant une formation dans le domaine du commerce, de l'industrie, de l'agriculture ou de la sylviculture;

et qui est ou était, immédiatement avant son arrivée, résidente de l'Islande, n'est assujettie à l'impôt sur les revenus qu'elle tire de son emploi dans le premier Etat contractant qu'en ce qui concerne la fraction de ses revenus qui excède 20 000 couronnes suédoises par année civile ou l'équivalent en monnaie danoise, finlandaise, islandaise ou norvégienne. Le montant susmentionné comprend la déduction personnelle pour l'année civile considérée au cours de son séjour en Finlande, en Norvège ou en Suède.

Si, au cours de sa période de formation au Danemark, un montant supérieur est jugé nécessaire, en vertu des règlements en vigueur, pour les frais de subsistance de l'intéressé, ce montant supérieur sera exonéré de l'impôt danois. La disposition susmentionnée ne s'applique cependant pas dans le cas où les études ou la formation ont un caractère secondaire par rapport à l'emploi pour lequel la rémunération est versée.

2. Une exonération d'impôt n'est accordée conformément au paragraphe 1 que pour une période raisonnablement ou normalement consacrée à l'étude ou à la formation pratique, et pour une durée qui ne peut excéder six années civiles successives.

3. Une personne qui étudie dans une université ou autre établissement d'enseignement dans un Etat contractant autre que la Finlande et qui, au cours d'un séjour temporaire en Finlande, a un emploi en Finlande pendant une période ne dépassant pas 100 jours au cours d'une même année civile, en vue d'acquérir une expérience pratique en rapport avec ses études, ne sera imposable en Finlande que pour la fraction de revenu tirée de son emploi qui excède un revenu moyen mensuel de 2 400 marks finlandais. Toutefois, le total du montant exonéré d'impôts en vertu du présent paragraphe au cours de l'année civile ne sera pas supérieur à 8 000 marks finlandais.

4. Une personne qui étudie dans une université ou autre établissement d'enseignement dans un Etat contractant autre que la Suède et qui, au cours d'un séjour temporaire en Suède, y a un emploi en rapport avec ses études ou sa formation, ne sera imposable en Suède que pour la fraction de revenu tirée de son emploi qui excède 10 000 couronnes suédoises au cours d'une année civile.

5. Les autorités compétentes des Etats contractants se mettront d'accord sur l'application des dispositions des paragraphes 1 à 4. Les autorités compétentes pourront également convenir des modifications raisonnables à apporter aux montants qui y sont visés, compte tenu de l'évolution de la valeur des monnaies, des changements intervenus dans les lois de l'un quelconque des Etats contractants ou de tout autre facteur similaire.

X. *En ce qui concerne l'article 25*

1. Les dispositions du paragraphe 3 de l'article 25 pourront, à la demande de l'Islande, être modifiées et remplacées par le texte suivant :

« *a*) Si un résident de l'Islande perçoit des revenus ou possède une fortune qui, conformément aux dispositions de la présente Convention, sont imposables dans un

autre Etat contractant, l'Islande, sous réserve des dispositions de la première section du paragraphe 8 de l'article 10 ou des alinéas *b* ou *c* ci-dessous :

1) Accorde une déduction de l'impôt islandais sur le revenu de ce résident d'un montant égal à l'impôt sur le revenu payé dans cet autre Etat;

2) Accorde à titre de déduction de l'impôt islandais sur la fortune de ce résident un montant égal à l'impôt sur la fortune payé dans cet autre Etat.

Cette déduction ne peut toutefois, dans l'un ou l'autre cas, excéder la fraction de l'impôt islandais sur le revenu ou sur la fortune, calculé avant déduction, correspondant au revenu ou à la fortune imposable dans cet autre Etat.

b) Si un résident de l'Islande perçoit d'un autre Etat contractant, des revenus de services personnels dépendants mentionnés à l'article 15 ou au paragraphe 7 de l'article 21, et qui sont imposables en vertu de ces articles dans cet autre Etat contractant, ces revenus sont exonérés de l'impôt islandais;

c) Si un résident de l'Islande perçoit des revenus ou possède une fortune qui, conformément aux dispositions de la présente Convention, ne sont imposables que dans un autre Etat contractant, ou perçoit des revenus qui, conformément aux dispositions de l'alinéa *b* ci-dessus, seront exonérés de l'impôt islandais, l'Islande peut, dans le calcul de l'assiette de l'impôt, prendre en compte ces revenus ou cette fortune, mais accordera à titre de déduction de l'impôt islandais sur le revenu et sur la fortune la fraction de l'impôt sur le revenu ou la fortune correspondant aux revenus perçus de cet autre Etat ou à la fortune que l'intéressé y possède. »

Une demande d'amendement en ce sens sera présentée par la voie diplomatique et notification en sera donnée à chacun des autres Etats contractants. L'amendement entrera en vigueur 30 jours après que tous les autres Etats contractants auront reçu cette notification et ses dispositions produiront effet :

a) En ce qui concerne les impôts retenus à la source, pour les revenus perçus à compter du premier jour du mois de janvier de l'année civile suivant immédiatement celle au cours de laquelle l'amendement entrera en vigueur;

b) En ce qui concerne les autres impôts sur le revenu, pour les impôts établis pour les années fiscales commençant à partir du 1er janvier de l'année civile suivant immédiatement celle au cours de laquelle l'amendement entrera en vigueur;

c) En ce qui concerne les impôts sur la fortune, pour les fortunes imposables sur la base taxée au cours de la deuxième année civile suivant immédiatement celle au cours de laquelle l'amendement entrera en vigueur ou plus tard.

2. Les dispositions du paragraphe 3 de l'article 25 pourront, à la demande de la Norvège, être modifiées et remplacées par le texte suivant :

« *a*) Si un résident de la Norvège perçoit des revenus ou possède une fortune qui, conformément aux dispositions de la présente Convention, sont imposables dans un autre Etat contractant, la Norvège, sous réserve des dispositions de la première section du paragraphe 8 de l'article 10 ou des alinéas *b* ou *c* ci-dessous :

1) Accorde une déduction de l'impôt norvégien sur le revenu de ce résident d'un montant égal à l'impôt sur le revenu payé dans cet autre Etat;

2) Accorde à titre de déduction de l'impôt norvégien sur la fortune de ce résident un montant égal à l'impôt sur la fortune payé dans cet autre Etat.

Cette déduction ne peut toutefois, dans l'un ou l'autre cas, excéder la fraction de l'impôt norvégien sur le revenu ou sur la fortune, calculé avant déduction, correspondant au revenu ou à la fortune imposable dans cet autre Etat.

b) Si un résident de la Norvège perçoit d'un autre Etat contractant, des revenus de services personnels dépendants mentionnés à l'article 15 ou au paragraphe 7 de l'article 21, et qui sont imposables en vertu de ces articles dans cet autre Etat contractant, ces revenus sont exonérés de l'impôt norvégien;

c) Si un résident de la Norvège perçoit des revenus ou possède une fortune qui, conformément aux dispositions de la présente Convention, ne sont imposables que dans un autre Etat contractant, ou perçoit des revenus qui, conformément aux dispositions de l'alinéa *b* ci-dessus, seront exonérés de l'impôt norvégien, la Norvège peut, dans le calcul de l'assiette de l'impôt, prendre en compte ces revenus ou cette fortune, mais accordera à titre de déduction de l'impôt norvégien sur le revenu et sur la fortune la fraction de l'impôt sur le revenu ou la fortune correspondant aux revenus perçus de cet autre Etat ou de la fortune que l'intéressé y possède. »

Une demande d'amendement en ce sens sera présentée par la voie diplomatique et notification en sera donnée à chacun des autres Etats contractants. L'amendement entrera en vigueur 30 jours après que tous les autres Etats contractants auront reçu cette notification et ses dispositions produiront effet :

a) En ce qui concerne les impôts retenus à la source, pour les revenus perçus à compter du premier jour du mois de janvier de l'année civile suivant immédiatement celle au cours de laquelle l'amendement entrera en vigueur;

b) En ce qui concerne les autres impôts sur le revenu, pour les impôts établis pour les années fiscales commençant à partir du 1er janvier de l'année civile suivant immédiatement celle au cours de laquelle l'amendement entrera en vigueur;

c) En ce qui concerne les impôts sur la fortune, pour les fortunes imposables sur la base taxée au cours de la deuxième année civile suivant immédiatement celle au cours de laquelle l'amendement entrera en vigueur ou plus tard.

XI. *En ce qui concerne l'article 31*

1. En ce qui concerne les exonérations fiscales accordées en Finlande et en Suède aux associations constituées pour assurer le flottage du bois sur les eaux des fleuves frontières Torne et Muonio, ce sont les arrangements spéciaux conclus en la matière qui s'appliqueront.

2. En ce qui concerne la base de la répartition entre la Norvège et la Suède des impôts sur le revenu de la société par actions Luossavaara-Kiirunavaara, ce sont les arrangements spéciaux conclus en la matière qui s'appliqueront.

L'exemplaire original du présent Protocole sera déposé auprès du Ministère des affaires étrangères de la Finlande, qui en communiquera des copies certifiées conformes aux autres Etats contractants.

EN FOI DE QUOI les plénipotentiaires soussignés ont signé le présent Protocole.

FAIT à Helsinki le 18 février 1987, en un exemplaire, en langues danoise, finnoise, islandaise, norvégienne et suédoise, avec deux textes en langue suédoise, l'un pour la Finlande et l'autre pour la Suède, tous les textes faisant également foi.

Pour le Gouvernement du Danemark :

JONNE SNEUM

Pour le Gouvernement de la Finlande :

ÅKE WIHTOL

Pour le Gouvernement de l'Islande :

SIGURJON THORBJORNSSON

Pour le Gouvernement de la Norvège :

ODD HENGSLE

Pour le Gouvernement de la Suède :

KURT MALMGREN

Page 470 Blank

II

Treaties and international agreements

filed and recorded

from 15 February 1991 to 21 February 1991

No. 1052

Traités et accords internationaux

classés et inscrits au répertoire

du 15 février 1991 au 21 février 1991

Nº 1052

Page 472 Blank

No. 1052

UNITED NATIONS INDUSTRIAL DEVELOPMENT ORGANIZATION
and
INTERNATIONAL TRADE CENTRE (UNITED NATIONS CONFERENCE ON TRADE AND DEVELOPMENT/GENERAL AGREEMENT ON TARIFFS AND TRADE)

Memorandum of understanding concerning cooperation (with annex). Signed at Geneva on 28 September 1990, and at Vienna on 30 October 1990

Authentic text: English.

Filed and recorded by the Secretariat on 19 February 1991.

ORGANISATION DES NATIONS UNIES POUR LE DÉVELOPPEMENT INDUSTRIEL
et
CENTRE DU COMMERCE INTERNATIONAL (ORGANISATION DES NATIONS UNIES (CONFÉRENCE DES NATIONS UNIES SUR LE COMMERCE ET LE DÉVELOPPEMENT/ACCORD GÉNÉRAL SUR LES TARIFS DOUANIERS ET LE COMMERCE)

Mémorandum d'accord relatif à la coopération (avec annexe). Signé à Genève le 28 septembre 1990, et à Vienne le 30 octobre 1990

Texte authentique : anglais.

Classé et inscrit au répertoire par le Secrétariat le 19 février 1991.

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING[1] CONCERNING CO-OPERATION BETWEEN THE UNITED NATIONS INDUSTRIAL DEVELOPMENT ORGANIZATION AND THE INTERNATIONAL TRADE CENTRE UNCTAD/GATT

The United Nations Industrial Development Organization (hereinafter referred to as "UNIDO") and the International Trade Centre UNCTAD/GATT (hereinafter referred to as "ITC"), recognizing that export development requires a balanced approach incorporating both supply and demand aspects and based on the understanding that there should be a constant feed back between production and product development on the one hand, and market research and marketing experience on the other, agree to act in close co-operation in and co-ordination of all areas where their functions and activities are complementary and mutually supportive, having due regard to the objectives laid down in their respective constitutional instruments. Whenever possible, UNIDO and ITC will pursue joint action in the identification, formulation, implementation and evaluation of technical co-operation programmes/projects. In this respect:

1. Working meetings and consultations shall be organized, normally once a year, to examine the work programmes as well as current and proposed technical assistance programmes/projects of mutual interest.

2. Relevant information and documents shall be exchanged, subject to such restrictions and arrangements as may be considered necessary to preserve the confidential nature of certain information and documents.

3. The main areas to which co-operation shall relate, are listed in the annex to this Memorandum. If the co-operation proposed by one of the parties to the other entails expenditure beyond minor and ordinary expenditures, consultations shall be held to determine the most equitable way of meeting such expenditure.

The above arrangements may be modified with the agreement of both parties. They may be terminated by either party, subject to six months' written notice on the understanding that obligations previously entered into through projects under implementation should not be affected.

[1] Came into force on 30 October 1990 by signature, in accordance with its provisions.

This Memorandum of Understanding shall enter into force upon signature by the Director-General of UNIDO and the Executive Director of ITC.

For the United Nations Industrial Development Organization:

[*Signed*]

DOMINGO L. SIAZON, Jr.
Director-General

Vienna, 30/10/90

For the International Trade Centre UNCTAD/GATT:

[*Signed*]

GÖRAN M. ENGBLOM
Executive Director

Geneva, 28/9/90

ANNEX

Main areas of co-operation between ITC and UNIDO

1. Provision of integrated technical assistance packages (production and market development) to individual export-oriented enterprises, for the development of either new export capacities or extension and/or rehabilitation of existing export capacities.
2. Identification of market potential for manufactured products as component in industrial investment promotion projects.
3. Increased ITC's involvement in the preparation for and participation in UNIDO's System of Consultations.
4. Reciprocal involvement in research and studies programmes/projects as well as systematic exchange of relevant information and documents.
5. Interlinkage in the development of industrial and market information networks in developing countries.
6. Co-operation and joint participation in the activities of the UNIDO Investment Promotion Programme.

[TRADUCTION — TRANSLATION]

MÉMORANDUM D'ACCORD[1] RELATIF À LA COOPÉRATION ENTRE L'ORGANISATION DES NATIONS UNIES POUR LE DÉVELOPPEMENT INDUSTRIEL ET LE CENTRE CNUCED/GATT DU COMMERCE INTERNATIONAL

L'Organisation des Nations Unies pour le développement industriel (ci-après dénommée « ONUDI ») et le Centre CNUCED/GATT du commerce international (ci-après dénommé « CCI »), conscients que le développement des exportations exige une approche équilibrée tenant compte à la fois de l'offre et de la demande et basée sur la nécessité d'une action en retour constante entre production et développement des produits d'une part, et études de marché et expérience commerciale de l'autre, conviennent d'agir en étroite coopération et coordination dans tous les domaines où leurs fonctions et activités sont complémentaires et solidaires, en tenant dûment compte des objectifs énoncés dans leurs actes constitutifs respectifs. Dans toute la mesure possible, l'ONUDI et le CCI poursuivront une action conjointe pour ce qui est de l'identification, de la formulation, de l'exécution et de l'évaluation des programmes/projets de coopération technique. A cet égard :

1. Des réunions de travail et des consultations seront organisées, normalement une fois par an, en vue d'examiner les programmes de travail ainsi que les programmes et projets d'assistance technique en cours et proposés présentant un intérêt mutuel.

2. Les renseignements et documents pertinents seront échangés, sous réserve des restrictions et arrangements qui peuvent être jugés nécessaires pour préserver le caractère confidentiel de certains renseignements et documents.

3. Les principaux domaines de coopération sont énumérés dans l'annexe au présent Mémorandum d'accord. Si la coopération proposée par l'une des Parties à l'autre Partie entraîne des dépenses excédant des dépenses mineures et ordinaires, des consultations détermineront la façon la plus équitable de financer lesdites dépenses.

Les dispositions qui précèdent peuvent être modifiées avec le consentement des deux Parties. Elles peuvent être dénoncées par l'une ou l'autre des Parties, sous réserve d'une notification écrite avec préavis de six mois, étant entendu que les obligations contractées antérieurement dans le cadre de projets en cours ne seront pas affectées.

[1] Entré en vigueur le 30 octobre 1990 par la signature, conformément à ses dispositions.

Le présent Mémorandum d'accord entrera en vigueur à la date de sa signature par le Directeur général de l'ONUDI et le Directeur exécutif du CCI.

Pour l'Organisation des Nations Unies pour le développement industriel :

[*Signé*]

DOMINGO L. SIAZON Jr.
Directeur général

Vienne, le 30 octobre 1990

Pour le Centre CNUCED/GATT du commerce international :

[*Signé*]

GÖRAN M. ENGBLOM
Directeur exécutif

Genève, le 28 septembre 1990

ANNEXE

PRINCIPAUX DOMAINES DE COOPÉRATION ENTRE LE CCI ET L'ONUDI

1. Fourniture de programmes d'assistance technique intégrés (développement de la production et des marchés) aux entreprises individuelles axées vers l'exportation pour le développement de nouvelles capacités d'exportation ou le renforcement et/ou la réorganisation des capacités d'exportation existantes.
2. Identification des débouchés sur le marché pour les produits manufacturiers en tant qu'élément de projets de promotion des investissements industriels.
3. Accroissement du rôle du CCI dans la préparation et la participation au Système de consultations de l'ONUDI.
4. Participation réciproque aux programmes/projets de recherches et d'études ainsi qu'échange systématique des renseignements et documents pertinents.
5. Rattachement en ce qui concerne l'établissement de réseaux d'information industriels et commerciaux dans les pays en développement.
6. Coopération et participation conjointe aux activités du programme de promotion en matière d'investissement de l'ONUDI.

Page 480 Blank

ANNEX A

Ratifications, accessions, subsequent agreements, etc., concerning treaties and international agreements registered with the Secretariat of the United Nations

---

ANNEXE A

Ratifications, adhésions, accords ultérieurs, etc., concernant des traités et accords internationaux enregistrés au Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies

ANNEX A

No. 7312. OPTIONAL PROTOCOL TO THE VIENNA CONVENTION ON DIPLOMATIC RELATIONS, CONCERNING THE COMPULSORY SETTLEMENT OF DISPUTES. DONE AT VIENNA ON 18 APRIL 1961[1]

ACCESSION

Instrument deposited on:

21 February 1991

KUWAIT

(With effect from 23 March 1991.)

Registered ex officio *on 21 February 1991.*

[1] United Nations, *Treaty Series*, vol. 500, p. 241; for subsequent actions, see references in Cumulative Indexes Nos. 7 to 17, as well as annex A in volumes 1098, 1137, 1172, 1368, 1535, 1551 and 1555.

ANNEXE A

N° 7312. PROTOCOLE DE SIGNATURE FACULTATIVE À LA CONVENTION DE VIENNE SUR LES RELATIONS DIPLOMATIQUES, CONCERNANT LE RÈGLEMENT OBLIGATOIRE DES DIFFÉRENDS. FAIT À VIENNE LE 18 AVRIL 1961[1]

ADHÉSION

Instrument déposé le :

21 février 1991

KOWEÏT

(Avec effet au 23 mars 1991.)

Enregistré d'office le 21 février 1991.

[1] Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 500, p. 241; pour les faits ultérieurs, voir les références données dans les Index cumulatifs n°s 7 à 17, ainsi que l'annexe A des volumes 1098, 1137, 1172, 1368, 1535, 1551 et 1555.

No. 22869. CONVENTION BETWEEN FINLAND, DENMARK, ICELAND, NORWAY AND SWEDEN FOR THE AVOIDANCE OF DOUBLE TAXATION WITH RESPECT TO TAXES ON INCOME AND ON CAPITAL. SIGNED AT HELSINKI ON 22 MARCH 1983[1]

TERMINATION *(Note by the Secretariat)*

The Government of Finland registered on 21 February 1991 the Agreement between Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden for the avoidance of double taxation with respect to taxes on income and on capital signed at Helsinki on 18 February 1987.[2]

The said Agreement, which came into force on 13 December 1987, provides, in its article 31 (3), for the termination of the abovementioned Convention of 22 March 1983.

(21 February 1991)

[1] United Nations, *Treaty Series*, vol. 1354, p. 245.
[2] See p. 287 of this volume.

N° 22869. CONVENTION ENTRE LA FINLANDE, LE DANEMARK, L'ISLANDE, LA NORVÈGE ET LA SUÈDE TENDANT À ÉVITER LA DOUBLE IMPOSITION EN MATIÈRE D'IMPÔTS SUR LE REVENU ET D'IMPÔTS SUR LA FORTUNE. SIGNÉE À HELSINKI LE 22 MARS 1983[1]

ABROGATION *(Note du Secrétariat)*

Le Gouvernement finlandais a enregistré le 21 février 1991 la Convention entre le Danemark, la Finlande, l'Islande, la Norvège et la Suède tendant à éviter la double imposition en matière d'impôts sur le revenue et d'impôts sur la fortune signée à Helsinki le 18 février 1987[2].

Ladite Convention, qui est entrée en vigueur le 13 décembre 1987, stipule, au paragraphe 3 de son article 31, l'abrogation de la Convention susmentionnée du 22 mars 1983.

(21 février 1991)

[1] Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 1354, p. 245.
[2] Voir p. 287 du présent volume.

No. 27531. CONVENTION ON THE RIGHTS OF THE CHILD. ADOPTED BY THE GENERAL ASSEMBLY OF THE UNITED NATIONS ON 20 NOVEMBER 1989[1]

RATIFICATION

Instrument deposited on:

20 February 1991

BAHAMAS

(With effect from 22 March 1991. Confirming the reservation made upon signature.)[2]

Registered ex officio *on 20 February 1991.*

[1] United Nations, *Treaty Series*, vol. 1577, No. I-27531, and annex A in volumes 1578, 1579, 1580, 1582, 1583, 1586, 1587, 1588, 1590, 1591 and 1593.

[2] *Ibid.*, vol. 1577, No. I-27531.

Nº 27531. CONVENTION RELATIVE AUX DROITS DE L'ENFANT. ADOPTÉE PAR L'ASSEMBLÉE GÉNÉRALE DES NATIONS UNIES LE 20 NOVEMBRE 1989[1]

RATIFICATION

Instrument déposé le :

20 février 1991

BAHAMAS

(Avec effet au 22 mars 1991. Avec confirmation de la réserve formulée lors de la signature.)[2]

Enregistré d'office le 20 février 1991.

[1] Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 1577, nº I-27531, et annexe A des volumes 1578, 1579, 1580, 1582, 1583, 1586, 1587, 1588, 1590, 1591 et 1593.

[2] *Ibid.*, vol. 1577, nº I-27531.